1976 SZE 34 071/21 860

Budai Napló

MEGJELENIK BUDAPESTEN HETENKINT 2-SZER: SZERDÁN ÉS VASÁRNAPON. — SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: :-: II. KERÜLET, FŐ-UTCA 40. TELEFON 108—29. :-:

1914. január 4.
1. szám. X. évfolyam.

ELŐFIZETÉSE EGY ÉVRE: 8 K, FÉLÉVRE 4 K, EGYES SZÁM 10 f. HIRDETÉS ÉS NYILTTÉR ÁRSZABÁSA AZ UTOLSÓ OLDALON. :-: MEGRENDELÉST ÁTVESZ A KIADÓHIVATAL. :-:

Az évforduló alkalmából

SZERENCSÉT KIVÁN

előfizetőinek, olvasóinak
és hirdetőinek a

BUDAI NAPLÓ
szerkesztősége és
kiadóhivatala.

BUDAI KRÓNIKA.

Régi ujságiró és Budának állandó lakósa, *Szeles* Adorján bocsátja a Budai Napló rendelkezésére édes atyja hagyatékában talált följegyzéseket, amik érdekes adatokat szolgáltatnak Buda krónikájához.

*

Őrkatonaság temploma, melyet Estei Ferdinand kir. főherceg volt hadi főkormányzó, a vár őrizetére küldött katonák számára rendelt 1817-ben. Ott végzi a templomi szolgálatot, mint Parochus, a tábori főpap, ki minden regementbeli és hadi papok felett van Magyarországon. E Garnison-Templom arról is nevezetes, hogy I. Ferenc császár (V. Ferdinand atyja) ebben a templomban koronáztatott meg 1792. junius 6-án magyar királlyá. De arról is, hogy 3 év mulva megkoronáztatása után, ebben a templomban fosztották meg papi méltóságától, az általa halálra itélt *Martinovics* Ignác József apát, kir, tanácsos és a lembergi egyetemi bölcsészeti karának igazgatóját. A lefokozási szertartást Condé tábori főpap végezte nagyszámu segédlettel az egész tisztikar jelenlétében.

Nevezetesebb épületek voltak az időben a Várban:

A várnak nyugati oldalát a törökök egy kőhiddal kötötték össze a Spitzberg (Gombos-hegy) régente Sonnenberg, jelenleg pedig Napheggyel, mely hid kőoszlopokon állott s ezen mentek ki a törökök sétálni a Naphegyre. Ennek a hidnak nyomai most is láthatók a vár nyugati oldalán.

A *Palatinus lakása*, amelyet még Corvin Mátyás épittetett. Az *Országháza* a Bécsikapu felé hol a nagyméltóságú helytartótanács tartotta tanácskozásait. Országgyülések is voltak benne. 1792-ben a protestánsok egyházi gyülése is itt volt.

A *kir. kamara* vagy kincstár épülete (ezelőtt a jezsuiták klastroma) szintén egyik monumentális épülete volt akkor Budának.

A György-téren állott gróf *Teleky József* erdélyi kormányzó nagy és pompás kilátásu háza, hol a magyarországi katonai főkormányzó lakása is volt.

A Duna felől a *hadi kormányszék épülete* a Theatrum mellett állt. Itt volt nagy fegyvergyár vagy fabrika.

Béke.

A küzdelem adja meg az élet zamatját, a nyugalom már haldoklás. A harcban edződik az erő, mely tettre serkent és alkotni képes. A nyugalom elernyeszt mindent, tetterőt és alkotásvágyat egyaránt.

De legyen ez a küzdelem gyülölködés nélkül való, mint a tornára készülő ifjak mérkőzése. Ne az irigység vezéreljen, de lelkesitsen az elsőség dicsősége. Lehet a küzdelem rugója még egyéni érdek is: — ezt a becsvágy, azt az anyagi siker, mást a hiuság vezérelhet, — de a legszenvedélyesebb küzdelemben is nyilatkozzék meg az egymás megbecsülése.

Az élet sok visszás helyzetet teremt, a megélhetés gondja sokszor kényszeriti az egyest, hogy más rovására szerezze meg szükségletét, a verseny gyakorta kinál olyan furfangos ötletet, mely csak látszólag állja a tisztesség mértékét. Mégis ezt hasonlóval viszonozni, ezt erőszakkal megtorolni nem szabad, mert ez ujabb megtorlást követel s ezzel megszületik a belső visszavonás láncának egymásba kapcsolódó láncszemeinek sorozata.

Még zúg a szeretet nagy ünnepének harangszava, még sok helyen áll a karácsonyfa is és ott az ünnepi hangulat készt bennünket arra, hogy esdő szóval forduljunk mindazokhoz, akik szeretettel vannak Buda iránt, akik nemes szivvel, okos lélekkel ápolják a nagy világváros ez elmaradt részének érdekeit, — tartozzanak bármely párthoz, — egyesüljenek most egymás iránti nagyrabecsülésben és nyujtsanak egymásnak békeszerző jobbot, hogy a küszöbön álló nehéz időkben, zárt sorokban egymás mellett küzdve megvédjék a szétforgácsolt, vezetés nélkül álló polgárság érdekeit.

Csak egy évre tegyék félre azt a féltékenykedést, amely nem engedi, hogy magasabbra emelkedjék az egyik, vagy nagyobb érdemekre hivatkozhassék a másik.

Ha a jók, az igazak összefognak, ha teret nyitnak maguk között azoknak akiket tétlenségre kárhoztatott a párt-érdek, de akiknek tudása, képessége megbecsülendő, — ha az alantjáró érdektől menten és elfogulatlanul mérlegelnek minden kérdést, — akkor a rettenetes gazdasági csapások dacára is, tűrhetőbb, jobb esztendőt hoznak szegény, pusztulásnak indult Budára.

Budapest, 1914. jan. 3.

Népgyülés volt a mult év utolsó vasárnapján a Lánc-hid elzárása és az Alagut s a hídvám eltörlése ügyében. Az I. ker., Szabadpolgári Párt vezetősége hivta egybe a Koronaőr-utcai iskola tornatermébe. Intelligens, érdeklődő, lelkes polgárság jelent meg és nagy figyelemmel hallgatta meg az ősz Hegedüs János dr. bevezető szavait és örömmel fogadta amikor dr. Szebeny Antal orsz. képviselőt jelölte elnöknek, aki röviden összefoglalta a népgyülés célját. Azután fölkérte Szigeti Jánost, hogy részletesen ismertesse a hid kérdést és az elzárás következtében beállott forgalmi zavarok elkerülésére és enyhitésére vonatkozó szükséges intézkedéseket. A kérdésnek magas szinvonalon álló beszédben felelt meg Szigeti. — Utána dr. Baránszky Gyula ügyvéd az alagut- és a hidvámok ügyét tette szóvá, az ő különös rokonszenves modorával, hol mosolyt keltve, hol pedig keserü kifakadást, de mindig helyeselve a szónok állitásait. Legközelebb részletesen foglalkozunk ez aktuális kérdéssel, mely szintén egyike Buda béklyóinak. Végül Platthy György orsz. képviselő olvasta föl határozati javaslatát melyet a székesfőváros törvényhatósága elé visz a népgyülés. A népgyülés impozáns lefolyásu volt. Nyugodt, ámbár a szónokok fel tudták kelteni a legerősebb érdeklődést.

Egy hang a népből. A népgyüléssel kapcsolatosan közölt ismertetésben is fölemlithettük volna *Andor* Endre fölszólalását, aki szólásra jelentkezett a kijelölt szónokok után és a szó szoros értelmében elragadta a közönséget. Csodálatos adománya ez a természetnek és a magyar nemzet nagy intelligenciája mellett bizonyit, hogy minden különösebb gyakorlat nélkül, élnek köztünk ily kiváló szónokok. Valóságos művészei a szónak mint Andor Endre tanácsos. Amig Baránszky mint népszónok inkább a szociális izzel kelt hatást, — Andor Endre magyaros zamattal és jellegzetes magyar logikával hóditotta meg a hallgatóságot. Egy praktikus tanácsát már most idejegyezzük. A hid és alagut vámok eltörlése ellen szól az, hogy állandó személyzetet kell tartani és fizetni. Nos hát fizessünk vámot az év *egyik* hónapjában, ez teljesen fedezné a költségeket. Ez volna az első lépés a vámok eltörléséhez. Szavait azzal kezdte, hogy a hivatalos szónokok mellé felszólal, mint „egy hang a népből“. Ahol az ünnepi szónokok ilyen viszhangot keltenek a „népben“, az olyan népet nem kell félteni.

A kufsteini temető-őr.

A kufsteini temető őre
Csatákat harcolt egykor végig.
A szabadságnak elbukásán
Német szive azóta vérzik.

Ifju lelkében bukott népek
Mártirjait imádta akkor
S most is álmodik róluk néha
Bár rátört régen már az aggkor.

Most a temető csendes őre.
Közöttük jár roskadtan szótlan.
Hol sok magyar alussza álmát
Szűk rabhelyén : a koporsóban.

S a jó öreg magyar sirokra
Ültet virágot minden évben,
Mert a szabadság szent tüzei
Csak nem alusznak el szivében.

Ki-kijár éjjel is közéjük.
S a sirokon a holdfény reszket.
Nyugalmat égi győzedelmet
Intenek a nehéz keresztek.

S ő vigyáz rájuk . . . A szellőt is
Kéri ha egy-egy ágat ingat
Hogy föl ne keltse álmaikból
Szegény, magyar halottjainkat !

Bejelentés.

Budán eddig nem szerkesztettek lapot, mely hivatva lett volna kizárólag Buda érdekeit szolgálni, Buda viszonyaihoz mérten.

A mult esztendő e téren is meghozta a szükséges vállalkozást és a *Budai Napló* igyekezett minden tekintetben e különös keretekbe illeszkedni.

Egy évi tapasztalás kioktatott bennünket és ma főtörekvésünk, hogy napilappá legyünk. Négy oldalas napilappá, mely hétfő és péntek kivételével jelenne meg, ami tökéletesen kielégiti Buda szükségletét, mert mindenki olvas pesti napilapot is.

Az átalakulás nem megy oly simán és csak fokozatosan vihető keresztül. Egyelőre az első hónapban kétszer, azután háromszor és — ha meg tudjuk nyerni a közönség jóakaratu támogatását — ősztől kezdve naponkint az emlitett két nap kivételével fog megjelenni.

Szerdán adjuk azt az első számot ez évben, mely teljesen uj anyagból készült, uj és alkalmasabb beosztással.

Kérjük e bejelentés jóindulatu tudomásul vételét.

HIREK.

Uj templomot óhajtanak épiteni a Kelenföld-Lágymányos evangelikus egyház községének hivei és azt a kérelmet terjesztették a fővároshoz, hogy a létesitendő templom számára ingyen telket engedjen át. Értesülésünk szerint a főváros tanácsa a kérelmet pártolólag terjeszti a közgyülés elé.

Van is, nincs is. Aki elhiszi, hogy van, az bele is ül, már t. i. az Óbuda-Hajógyári állomás *váróteremébe*.(?) — ha ki van nyitva — az az ur azonban mindig csak a következő vonattal akar utazni, akár Esztergom felé hajtja sürgős utja, akár pedig Szentendrére óhajt minél előbb jutni. Értsük meg a dolgot, ha valaki a váróterembe kibirja a vonat megérkezéséig, akkor már csak a következő vonattal indulhat, mert erről már lekésett, lévén a jegyváltó állomás és váróterem a vonat megállójától negyed kilométernyire. Ezt pedig nem várja be sem a MÁV. sem a BHÉV. Aki tehát hiszi, vagy hitte, hogy van, ezután az is letagadja. Aki pedig egyáltalán nem hiszi, hogy van, (és ilyen az utazó közönség 99 százaléka) az — forró nyáron, hideg télen, esőbe-hóba, szélbe-hidegbe, az időjárás minden viszontagságai között az Isten szabad ege alatt várja a pontatlanúl érkező vasuti alkalmatosságot. Nincsen tehát, hiába mondják, hogy van a Hajógyár-állomásnak váróterme. Ott az a fene-bolond kincstári nagy épület, hacsak a pillérei közé tákolnának valami deszkabódét, már is elég volna. Meg volna védve az idő viszontagságai ellen az a 2—300 diák és ezenkivül pár ezer utas. A főváros a *csavargók* részére *melegedő szobákat* létesit, de az adófizető polgár . . . Hja paraszt, — az más !

Elhallasztották a tavaszra az *Árpádfürdő* árverését, s az érdeklődőknek ez ügyben szivesen szolgál felvilágositással dr. Toldy Géza, IV., Koronaherceg-utca 10.

Mária Remetén a kegytemplomban a téli időszak alatt minden vasár- és ünnepnapon d. e. 11 órakor szent mise van.

Macskaforradalom volt 1842-ben Budán, irja egy régi krónika. A Pest és Buda között épitendő Lánchidnak alapköve 1842-iki augusztus 24-én tétetett le, felséges V. Ferdinánd császár és király nevében főherceg Károly által. Báró Szina György és vállalkozó épitőtársai 87 esztendeig fogják szedni a hidvámot. A János fővételi kéthetes országos vásárra (aug. 29.) már jó előre minden szedett-vedett nép is gyülekezett, elhozván magával egész háztartását. Igy történt, hogy Pest szabad királyi városban 1842-iki esztendőben a 85,000 lakosság száma 92.000-re emelkedett. A hétezernyi többséggel ám majd annyi patkány is birtokába vette Pestet és Budát. Még a septemvirális tábla (hétszemélyes főtörvényszék) termében is itt-ott felbukkant egy szemtelen patkány. Pedig ide kellett volna a nagytekintetü magisztratusnak a felséges vendéget elhelyezni. Nosza kihirdették a patkányok elleni harcot. Minden ember, aki egy macskát hoz magával és átadja a királyi-ügyek igazgatói hivatalában egy $^1/_4$ ezüst forintot kap. Másnap háromezer ember akart első lenni egy vagy több macskával a $^1/_4$ ezüst forint részesülésében. A rettenetes tolongásban az akkor nagyszámu kobor kutyák is részt vettek. Félelmetes ugatás és miákolás verte fel egyszerre a csendet, melybe az utcai suhancok is uszitásokkal belekeveredtek. A megfélemlitett macskák megszöktek gazdájuktól, veszettül menekültek fákra, ablakokon át lakásokba be, mindent ami utjukba került, összetörve. Az utcai macskaforradalom után valóságos vadászatot kellett rendezni a dühödt macskákra és 870-et lebunkózottan találtak másnap az utcákon.

Stern István másodtitkárt mint az egyesületi sajtóosztály vezetőjét bizta meg a III. kerületi Torna és Vivó Egylet legutóbbi választmányi ülésén, hogy a Budai Naplót az egyesületre vonatkozó sport közleményekkel lássa el. Kérjük az érdekelteket, hogy ez ügyben közvetlenül hozzáfordulni sziveskedjenek.

Ifjusági mulatságot rendez jan. 10-én a Zsigmond-téri főgimnázium tánccal és hangversennyel. A műsoron Nebenführer Aranka, Szilasy Pfeiffer Rusika, Pfeiffer Gizike, Sachs Edę, Fodor Pál, Stern Pál, Háry László, Sziklay Pál tehetséges működedvelők szerepelnek.

Érdekes esték. A III. kerületi Miklos-téri elemi iskolában 1913. dec. 30-án volt 4-ik ismeretterjesztő előadása és népoktató egyesületnek. A nagyszámu és diszes közönségnek *Kiss I. Jenő* mérnök székesfővárosi bizottsági tag adott elő a III. ker. fejlesztéséről, tekintetbe véve eme kerület áldott földrajzi és topografikus viszonyait. Három fő dologra hivta fel az érdekeltek figyelmét, mint amellyel egyik fővárosi kerület sem dicsekedhetik és pedig a kerület Dunájára, a hegyekre és levegőjére. Összehasonlitást tesz a többi kerület lakói között és sajnálattal állapitja meg, hogy egyes budapesti utcák, pl. a Dob- és Király-utcák lakósainak száma nagyban felülmulja az egész III. ker. lakósságát s mig azok benn a városban nélkülözik az egészséges, jó levegőt és nyáron menekülnek a városból, addig a III. ker. e tekintetben teljesen kihasználatlanul hever. A fejlesztés feltételeit egyrészt az államra, másrészt a fővárosra és végül a kerület ingatlan tulajdonosaira háritja. Az előadót a közönség meleg ovációban részesitette, *Beke Mózes* igazgató az egyesület és hallgatók köszönetét tolmácsolta.

Hölgy-torna zenével. Élénk érdeklődés mellett folyt le az Óbudai Torna Egyletben a hirdetett XLI. évi disztorna, melynek egyik főszáma a hölgycsoport szabadgyakorlata volt, és amelyet Kuncze Géza tanár tanitott be és zenére vezényelt. A zenét Lenz Ferenc tanár komponálta.

Művész dilletánsok gyönyörködtették a nagy számmal megjelent közönséget Sophus Michaelis a Forradalmi nász c. drámájával, a Kereskedő és Iparos Ifjak Közművelődési Egyesületében. A szereplők valamennyien kitettek magukért; de mégis ki kell emelnünk a sorból Aliane de l'Esztoire személyesitőjét, Király Mariskát, ki igazán megkapó hűséggel játszotta szerepét, Leontin szerepében Kavarnik Iluska nyujtott szép játékot, a férfiak közül Mariancsics, Major és Magyar osztoznak a tapsokban. Jók voltak kisebb szerepükben Burger, Karai és Tóth. A jól sikerült előadás után a fiatalság 1 óráig ropta a táncot mint rendesen. Szilveszter este Toman, mint indián fakir, szórakoztatta a közönséget, Mariancsics költeményeket szavalt, Juhász Ödön melodrámát, Kelen Géza hangszereket imitált nagyon jól, Wukovits Gizuska, Zeidler Micike érdemelték ki a hálás tapsokat. Kavarnik Ilus tangó kupléja és Neumann Jenővel remekül lejtett tangója elsőrangu élvezet volt. Tóháti a putzert adta elő és egy artista számot Fedelevits Gyurkával, akinek dzsiggelését bámulták meg őszintén. A szindarabban szereplők jók voltak mind. Utána vidám tánc volt.

Dr Verebély Hugó ügyvédi irodát nyitott Óbudán, III., Lajos-utca (Határ-udvar) 42. sz. alatt.

A Várszinházban január 10-én „Nora", 12-én az „Arany ember" kerül előadásra.

Kiállitás Budán. Már az udvariasság is ugy kivánja, hogy megoszoljék Pest és Buda között minden, ami a főváros diszére szolgál. Az eddigi kiállitások mindegyike a Városligetben volt és Buda ebbe ellentmondás nélkül belenyugodott. Most azonban az egyesülés 50-ik évfordulója alkalmából speciálisan „budapesti" kiállitást tervez a tanács, mely némileg történelmi jellegű lesz s ezt Budán kellene felépiteni, még pedig vagy Kelenföldön, illetve a Lágymányoson, vagy pedig a lebontás alatt levő Tabánon, ahol a központi épület megmaradna és közcélt szolgálna. A kiállitás tervét *Gelléri* Mór vetette fel, aki mindig érdekes és értékes terveket sző, hogy ezzel az iparos osztálynak munkát biztositson. A kiállitás három részre oszolva felölelné a multat, a jelent és a jövőt. Gelléri Mórnak bizonyára nincs ellenére, hogy ez a kiállitás Budán épüljön, sőt talán mellénk áll.

Állami kórházat Budának. Egy millió korona segitséget igért a belügyminiszter a főváros kórházépitő programmja támogatásra, de jelzí azt az elhatározását, hogy Budapesten állami kórház felállitásán fog igyekezni. Buda érdeke, a betegek érdeke követeli, hogy e kórház ne épüljön másutt, mint Budán, csak Buda az a hely, ahol egy kórház felépitésének létjogosultsága van.

Magyar kupa-mérkőzés. Az *OTE.* és a *Vivó* labdarugó csapata karácsony első napján másodszor mérte össze erejét; előbb a Határ-utcai pályán folyt a küzdelem, hol az I. osztályu bajnoki csapat eleinte nagyon könnyen vette a III. osztályu OTE-t, de később minden tudását latba kellett vetnie, hogy legalább eldöntetlen eredményt érjen el. A második mérkőzés az OTE. pályáján volt. A Vivók okulva a kudarcon azonnal tempóba kezdtek, ámde az erős szél ellen hiába való volt minden küzdelem; első félidő 0:0. A II.-ik félidő kedvező szél folytán 4:0 eredményt hozott a Vivó javára. Az OTE. lelkesen és ügyesen játszott. Van egy pár első klasszisu játékosa is, ámde mit ér ez, ha a többi csak statisztál a néhány jó mellett.

Régi divatok. Mult számunk krónikája a nők régi budai divatjával foglalkozott. Most a következőket irja egyik olvasónk a régi férfidivatról Budán. József császár trónralépte idején, rendkivül tarka-barka, izléstelen öltözeteket viseltek a férfiak is Budán. Közülök az egyik csattos cipőben, német nadrágban, igen sötét zöld posztóból készült frakkban jár, mely vörös pontokkal petyegetve s két sor acélgombbal kicifrázva egy grófot méltán megilletett. Nyakravalóját nyakán háromszor csavarta körül; inggallérja kabátjára 4 ujjnyi szélességben hajlik rá. Bugyogójára egy horoggal késforma oldalfegyvert u. n. kutót akaszt. Ha tarka-barka tollbokrétás nagy kalapját fejéről levesszük, látjuk, Gvadányi szavai szerint, hogy:

„Csigásan a haja volt felfodoritva,
Egy font hajpor vala copfjába szoritva.
Mely is pántlikával vala befonva."

Másik a hamuszinü frakknak és széles karimáju fehér kalapnak ád elsőséget s a tubák pixisét lépten nyomon kezében tartja. Harmadik, hetyke uracska létére, kurta testhez álló zöld szinü kabátot, fején pedig süveget visel. Sétapálcát nem használ, ha nem e helyett nyakába korbácsot akaszt, mellyel jókedvében sétálás alkalmával pattogni szokott. Franciául köszöntget, habár alig tud egy két francia szót s annak is kitekeri a nyakát. Negyedik kávészinü kaputban parádézik. Oldalán arannyal kockázott övet és zománcos kardot hord. Fejét gondosan rendezett paróka ékesiti. Ebből előkelő tisztviselő, akár egy „tisztességes tanácsbeli" is kitellik. Ötödik állig gombol fehér mellényt, kékes vagy zöldes kabátot, nyakba akasztott óraláncot marokra fogható nyakravalót hord. Hajporos fürtjei fülét kettős karikákba kunkorodva rejtik el. Tisztességes arca, mely bajusz és szakállirtó borotvával hetenként többször jön érintkezésbe, jámbor nyárspolgárra vall, kinek másod, vagy harmad őse valahonnan Krajnából jött Budára letelepedni.

Fő-utca 40! Uj otthonba költözött a „Budai Napló" szerkesztősége és kiadóhivatala, mely most van berendezés alatt: — II. Fő-utca 40 szám alá, az első emeleten. Uj, végleges otthonba költözik ezzel a lap, ahol alkalmas tere napilappá fejlődhetni. A Budai Naplót ezentúl ismét a szép munkái révén jó hirre jutott „Attila" nyomda állitja elő, ahol e lap megindult. Ezek a változások jelzik a Budai Napló fejlődését.

A kufsteini temetőőr cimü költeményt a „Honszeretet" cimen megjelent gyüjteményből vettük át, ahol névtelenül jelent meg, holott oly hangulatosan szép, hogy diszére válik a jótékonycélt szolgáló füzetnek és az irójának is.

Jól sikerült szilveszter estet rendezett a III. ker. demokrata kör Kulcsár-utcai, ujonnan átalakitott helyiségében. Pompás műsor szórakoztatta a nagyszámu és diszes közönséget, mely reggeli 7 óráig volt együtt vidámságban jókedvben.

IPAROS ÉRDEKEK BUDÁN.

A budai iparoskörök értesitője, — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

A II. ker. Iparos kör tagjainak boldog ujévet kiván, a tiszti kar:

Tóth András — Szabó Gyula
Joanovits Ernő — Váli Gábor
Varga István
elnökök.
Gadácsy István — Skultéty Ferenc
titkár. — gazda.
Bognár Imre
pénztárnok.
és a választmány.

Nagygyűlés lesz az iparosnyugdij tárgyában január 6-án délelőtt 10 órakor a régi országháza üléstermében (VIII. ker., Főherceg Sándor-utca 8. sz.) E gyülés napirendje: 1. Thék Endre udv. tan. elnöki megnyitója. 2. dr. Horváth János jelentése a kiküldött bizottság működéséről. 3. Edvi Illés Laszló előadó ismerteti az iparos nyugdijintézményt. 4. A kereskedelemügyi miniszterhez intézendő fölterjesztés végleges megszövegezése. 5. A miniszteri küldöttség kijelölése. A vidéki ipartestületeknek csatlakozásra való felhivása. A II. kerületi Iparoskör ez uton értesiti a tagjait, hogy a kör testületileg vonul a gyülésre. Gyülekezés a körben, ahonnan 9 órakor indulnak. Egyben igen kér mindenkit, hogy ezen a gyülésen lehetőleg megjelenjen.

Iparhatósági megbizottak választása. A II. kerületi Iparoskör jelölése szerint a következők lettek 1914. évre iparhatósági megbizottakká megválasztva. *Rendes tagok*: Balogh Gábor, Buhunitzky Dezső, Eckermann Béla, Péter Artur, Goldberger Ignác, Goldgruber Mór, Goldmann Antal, Joanovits Ernő, Jakab Mór, Kabakovits Rezső, Kuba Sándor, Korga Pál, Koch D. István, Lőwy Frigyes, Pápay Lajos, ifj. Schaffer György, Stangl Lajos István, Vass Gyula, Vogl Imre, Zimka Gergely. *Póttagok*: Joánovics Sándor, Kostyál József, Kózol Antal, Láng Jakab, Bolovits József.

Szilveszter estén kedves műsorral szolgált az I. ker., Iparos-kör (I., Attila-utca 21.) tagjai, azok családai és a jóbarátok szórkoztatására. A különféle tréfás meglepetések, bohóságok a legjobb hangulatba hozták a nagyszámban megjelenteket, akik bizonyára melegséggel gondolnak majd vissza a jól sikerült estre.

Választmányi ülés lesz hétfőn, január 5-én a kelenföld-lágymányosi Iparoskörben, melynek tárgyai közé az uj tagok felvételét, az iparos nyugdijügyét, és a tisztviselők jelentését tűzték ki.

Megjelent a kelenföld-lágymányosi iparosok és kereskedők cimtára, melyet a Kelenföldi Iparos-kör adott ki és küld szét ingyen mindenkinek, aki eziránti óhaját a körhöz intézi.

Istvánnap. Szeretettel ünnepelték karácsony másnapján a II. kerületi iparoskörben Varga István társelnököt névnapja alkalmával. Felköszöntötték Németh József (szabó), Tóth András, Demkó Jakab és Szabó Gyula, kik a felköszöntőikben az ünnepeltet példányképül állitották oda az ifju iparosságnak. Az estét egyébként derüs jókedvben töltötte a társaság s bizony fenékig elfogyott az a hordó bor, melyet a fagyos István fölmelegitésére csapra üttetett az ünnepelt. Fényképész is akadt a társaságban, Pósfai Fülöp tagtárs személyében, aki lefényképezte a mulató társaságot.

Németh János „az állami kötelezettségeink és jogainkról" vitaestét rendez január 25-én a II. ker. Iparoskörben. Mindenkit szivesen látnak. Kezdete este 1/2 9 órakor. Belőpődij nincsen.

Közérdekü és önképző előadásokat rendez a II. ker. Iparoskör jan. 4-én és 18-án dr. Kelecsényi János és dr. Halász Rezső főgimn. tanárok közremüködésével. Az első Munkácsy Mihály élete és müvei, a második a föld sorsa cimen. Belépő-dij nincs, csak a ruhatár 30 fill. Az előadások kezdete pont 7 órakor.

Borestét rendez a II. ker. Iparoskör január 11-én, vasárnap. A borgazdai tisztet *Joánovits* Ernő a kör elnöke tölti be. A tagtársakat ez uton is meghivja a vendéglátó elnök.

VENDÉGLŐI ÉLET.

A dunajobbparti szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők ipartársulatának hivatalos közleményei.

Pávdi Ferenc vette át a Kovalszky Kálmán-féle vendéglőt, és szakavatott vezetése alatt ez a jóhirü vendéglő csakhamar közkedveltté lesz.

Lineberg József vette át ujabban a régi „Söröskocsi" most Lánchid szálloda vendéglőjét és most ujból kezd visszatérni a régen oly kedves helyre is az eleven rendes vendéglői élet. Valami pompás uj bort hozott Lindberg Szeged vidékéről.

A magyar bor Japánban. A bor behozatal Japánban a mult évben 470,171 liter volt 241,825 yen értékben. Ebből Magyarország és Ausztria 35300 litert szállitott 47261 yen értékben. A magyar bort sokkal jobban fizették meg a külföldi borhoz képest, mert 1 literért 1·3 yent, mig a francia bor literjéért csak 0·59 yent adtak.

A régiek borhamisitásáról ad felvilágositást Plinius ó-kori római iró. A legagyafurtabb gyógyszerekkel dolgoztak az ó-kori borművészek, hogy mennél több jövedelmet szerezzenek maguknak. Mivel Rómában ezt nem büntették és igy még arra is vetemedett egy Dydimos nevü kalmár, hogy összeállitott egy receptet, melyben világosan előirja, miféle anyagokra van szükség cyprusi bor készitésénél. Legtöbbnyire csak égetett gipszet, tengervizet, aromatikus essenciákat, olivolajat, terpentint, áfonyát, nem ritkán higanyt, hamut, kénsavat használtak a bor hamisitáshoz a nyereségvágyó kalmárok. Az első borhamisitást tiltó rendeletet Brüsszelben adta ki a magisztratus 1384-ben.

Szerkeszti: J. VIRÁG BÉLA.
és CSERNAY JÓZSEF.

Hirdetés árszabás:

Hirdetések ára:
Legkisebb hirdetés, azaz **normal** nagyság 2 cm. magas egy hasáb széles terület, egyszeri közlésnél 3 kor. Minden további egy ctm. magasság . . . 1 kor. Többszöri közlésnél: 1/4 évenként 5%, 1/2 évenként 10%, évenként 15% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija:
Soronkint . . . 1 kor.

Szöveg közötti közlés:
Soronkint . . . 2 kor.

Kis hirdetések:
Minden szó . . 6 fill.
Vastag betüvel . 10 „

A hirdetések dija előre fizetendő.

Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

BOLDOG UJ ÉVET!

Baron I.
lakatos
B. u. é. k. III., Pacsirtamező-u. 14.

Bölczy Lajos
villanyszerelő
B. u. é. k. II., Iskola-u. 5.

Braun Jenő
divatáruháza
B. u. é. k. III., Polgár-tér 2.

Breznay
asztalos-mester
B. u. é. k. II., Batthyány-u. 10.

Buzás Antal
szállodás
B. u. é. k. II., Öntőház-u. 1.

Dominits Gy.-né
virágkereskedő
B. u. é. k. II., Csalogány-u. 50.

Express Boy vállalat
B. u. é. k. II., Lánczhid-u. 13.

Fekete Béla
csemegekereskedő
B. u. é. k. I., Szt. János-tér 1/a.

Füles József
női szabó
B. u. é. k. II., Irma-tér 3.

Gellért Ernő
gummi-áruház
B. u. é. k. III., Tavasz-u. 13.

Gerő Jakab
ékszerész és órás
B. u. é. k. II., Fő-utca 42.

Hajós Alfréd
divatáruház
B. u. é. k. III., Lajos-u. 132.

Herkó Dezső
polgári és egyenruha szabó
B. u. é. k. II., Margit-körut 64/a.

Holló Gyula
asztalos
B. u. é. k. II., Margitrakpart 4.

Homolla Pál
kalapos-mester
B. u. é. k. III., Polgár-tér 3.

Hörl Sándor
zongora-gyáros
B. u. é. k. II., Török-u. 8.

Horváth József
cipész
B. u. é. k. II., Csalogány-u. 50.

Kállay Lajos
autogén-hegesztő
B. u. é. k. II., Tölgyfa-u. 9.

Kostyál József
műszaki vállalkozó
B. u. é. k. II., Zsigmond-u. 11.

Kelemetzky István
kárpitos
B. u. é. k. II., Lánczhid-u. 6.

Kostyál József
műszaki vállalkozó
B. u. é. k. II. Zsigmond-u. 11,

Lackenbacher György
bádogos
B. u. é. k. II., Fő-utca 7.

Ladányi Béla
keztyüs
B. u. é. k. I., Krisztina-körut 127.

Linke Károly
divatáruház
B. u. é. k. II., Fő-utca 52.

Loránt Dezső
droguista
B. u. é. k. III., Flórián-tér 3.

Löwy Frigyes
kereskedő
B. u. é. k. II., Fő-utca 58.

Lőwy József
siremlék-gyára
B. u. é. k. II., Fő-utca 88.

Mészáros József
cipész-mester
B. u. é. k. II., Irma-tér 3.

Moser Sándor
fogtechnikus
B. u. é. k. II., Fő-utca 9.

Müller Lipót
ékszerész
B. u. é. k. II., Fő-utca 19.

Nagy Béla
cukrász
B. u. é. k. II., Fő-utca 73.

Nagy János
csemegekereskedő
B. u. é. k. II., Szilágyi-tér 2.

Németh Károly Géza
füszer- és vaskereskedő
Vevőinek b. u. é. k. II., Széna-tér 1.

Pálffy étterem
Mayer Pál tulajdonos
B. u. é. k. II., Pálffy-tér.

Parais Ferenc
droguista
B. u. é. k. II., Batthyány-u. 19.

Pál Jakab
cég divatáruháza
B. u. é. k. I., Krisztina-tér 1.

Preisach József
cég divatáruháza
B. u. é. k. I, Krisztina-tér 3.

Putnoky István
füszerkereskedő
B. u. é. k. II., Kapás-u. 12.

Raffay Árpád
szobafestő
B. u. é. k. III., Ürömi-u. 29.

Reiner Dezső
a Csarnok kávéház tulajdonosa
B. u. é. k. II., Iskola-u. 40.

Reisz H.
asztalos
B. u. é. k. II., Margit-körut 64/b.

Reiszmann J.
zongora-gyáros
B. u. é. k. II., Margit-körut 1.

Rosenberg Izsó
linoleum-kereskedő
B. u. é. k, III., Polgár-tér 4.

Rusz Jenő
bádogos
B. u. é. k. III., Tavasz-u. 5.

Schabenböck József
a Szinkör kávéház tulajdonosa
B. u. é. k. I., Alagut-u.

Stowasser I.
hangszergyáros
B. u. é. k. II., Lánchid-u. 5.

Szabó József
Entreprise des Pompes Funèbres
B. u. é. k. II., Margit-körut 13.

Széhy Béla
füszerkereskedő
B. u. é. k. II., Batthyány-tér 5.

Takács Árpád
hentes
B. u. é. k. II., Margit-körut 5.

Topita Rezső
műszaki vállalkozó
B. u. é. k. III., Lajos-u. 158.

Vágó Pál
lakatos
B. u. é. k. I., Fehérvári-ut 29.

Váli Gábor
cimfestő
B. u. é. k. II., Iskola-u. 16.

Várlaky Albert
Korona kávéház tulajdonosa
B. u. é. k. III., Korona-tér 3.

Vogl Imre
tánctanár
B. u. é. k, II., Fő-u. 40.

Weisz Lipót
festék-gyáros
B. u. é. k. III., Tavasz-u. 5.

Würzinger Alajos
cimfestő
B. u. é. k. I., Átlós-ut 1.

Zlamál Lajos
müszerész
B. u. é. k. I., Krisztina-körut 151.

Zupán József
sirkőgyáros
B. u. é, k. I., Németvölgyi-ut 72.

Attila könyvnyomda
Werler Péter és Kuderna Ede
B. u. é. k. I., Szt János-tér 1/a.
TELEFON: 108—29.

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

MEGJELENIK BUDAPESTEN HETENKINT 2-SZER: SZERDÁN ÉS VASÁRNAPON. — SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: II. KERÜLET, FŐ-UTCA 40. TELEFON 108—29.

1914. január 11.
2. szám. X. évfolyam.

ELŐFIZETÉSE EGY ÉVRE: 8 K, FÉLÉVRE 4 K, EGYES SZÁM 10 f. HIRDETÉS ÉS NYILTTÉR ÁRSZABÁSA AZ UTOLSÓ OLDALON. MEGRENDELÉST ÁTVESZ A KIADÓHIVATAL.

Erről-arról.

Az alagutvám ügyében a legutóbbi népgyülésen dr. Baranszki Gyula mondott érdekes és izgató beszédet. Be is jelentette a jelenvolt rendőrtanácsosnak, hogy izgat. És izgatott. Bebizonyította, hogy az Alagut megváltásának díját a krisztinavárosi polgárság már kifizette azokkal a jogtalanul szedett *négy* fillérekkel, mert jogosan csak *két* fillér járt a részvénytársaságnak, vámengedélyi okirat szerint. Az alagut csak olyan közut, mint más és furcsa volna, ha az Andrássy-ut elején vámot szednének, mert fával való burkolása hétszázezer koronába került. Az alagut vámja forgalmi akadály, rontja a ruhát, mert gonbolkozni kell, koptatja a nadrág zsebet és a vámszedők gyanusan megnézik az embert, nincs-e mögötte talyiga, vagy eléje fogva ló. Ez a vámszedés elavult zaklatás, amit jogtalanul szed az állam, — külön teher, melyet ha kirónának egy összegben, akkor felzúdulna a polgárság, de igazságtalan, mert egyes embert sujt, csak azért, mert nem a Chicagóban lakik, hanem a Várhegyen tul. Ha eltörülnék, megtérülne más adókban. Ma kerékkötője Buda fejlődésének, pedig a különféle hid és alagut vámok nélkül sok oly gazdasági és ipari vállalkozás alakulna Budán, mely a fejlődését hathatósan elősegitené. — Mindezekhez oda kell képzelni Baránszki ügyvéd mozgékony alakját a dobogón egy, két, három pápaszemmel, amint csipős, éles hangon izgat. Mert izgatott. És e különféle vámok ellen érdemes volna tovább is izgatni.

*

A közuti közlekedés Budán béna, kezeit megkötötte a léha kapzsiság, amit nagyranövelt az az átkozott tudás, hogy versenytárs nélkül áll a „közu-tált vasut". Nincs is reménynünk reá, hogy javuljon a helyzet, mert kocsija nincs, embere nincs ennek a romlásnak indult vállalatnak. Az a sokat szidott omnibusz nagyobb szolgálatot tesz, becsületesebben teljesiti kötelességét, biztosabban szállitja az utast, mint a közuti. — Csak egyetlen egy mód van, hogy ezt az elbizakodott — várost, közönséget, egyaránt semmibe sem vevő vasuti társaságot józanságra rázzuk, ha módot talál a székesfőváros, hogy versenytársat állitson neki. A legsimább megoldás volna, áthivni a városi vasutat, de ha ezt hid hiányában egyelőre nem lehet, akkor meg kell teremteni egy speciálisan *budai közuti vasutat*, mely kellő alaptőkével jövedelmező is volna és letörné a közuti ökör szarvait. — A pusztába kiáltó szó, amit a közgyülésen mondott Jencs Vilmos, hogy a Bécsi-ut közutiját kapcsolják bele a II. kerület, vagy ahogy Baránski Gyula szeretné, hogy még a Kelenföldet is vonják bele ebbe. Nem lehet, nincs kocsi.

Ami nincs!

Valaki, akinek mindig van mondani valója, — valaki, aki évtizedeken át vett részt a községi harcokban — valaki, akit régi személyes jóbarátság füz a közmunkatanács tagjaihoz, — valaki, aki nem akar névvel szerepelni, nehogy e miatt a társadalmi érintkezés terén ellenségei legyenek — valaki, aki mégis fölöslegesnek tartja az egész közmunkatanácsot — irja nekünk a következőket:

A közmunkák tanácsának 1912. évi jelentése nem nagy örömet szerez Budán, mert igazolja, hogy ez év folyamán alig történt valami a budai részek fejlesztése érdekében.

A jelentés az I. kerülettel kezdődik, de mondani valója nincs. A rég mult időkből táplálkozik, visszatekint a mult századokra és azt a következtetést vonja le, hogy a vár mindig a főuri világ otthona volt, ezért nem népesült be a multban és ezért nem fog benépesülni a jövőben sem oda kell törekedni, hogy a székesfőváros egyébb területéről — a zsibongó élet által — kiszoritott főuri világ ott találja meg neki való otthonát és meg is állapitja a jelentés, hogy főuraink tényleg igyekeznek is a várban ingatlanokat szerezni, de — elhallgatja, hogy az uj tulajdonosok nem épitenek történelmi typusban uj főuri palotákat, s igy a vár történelmi hivatásának emelése érdekében nem tesznek semmit.

A jelentés a II. kerületnek nem szentel külön fejezetet, csak a várral kapcsolatosan emliti meg, hogy a várhegy oldalának rendezése még mindig csak a jövő, — talán a jövő — század zenéje, s ha a vár bástyáját köröskörül elfoglalják a mágnások, ha az Esterházy hitbizomány főuri palotát épit a mostani magtár kinézésü épület helyén, az uj paloták fenséges kilátását ne vonják el a vár oldalban emelt polgári házak. Csakhogy a főuraink a téli hónapokban sem laknak állandóan a várban — a polgárok pedig nem nagyon tülekednek, hogy a vároldalban bérkaszárnyákat épitsenek, a zsibongó élet sem nagyon szorongatja a pesti oldalon a főurakat és igy ráérnek még megszokni a várbeli otthont. A vároldal szabályozása igy nem sürgős és várhat még egy gyenge századot. Ugyan ilyen nem sürgős a jelentés szerint a Mátyás lépcsőnek a Korvin-térig való meghosszabbitása. Ezt a tervet Schulek Frigyes tanár még 1902-ben nyujtotta be és az a lefolyt 12 év alatt csak egyetlen lépést tett előre, nevezetesen a fővárosi közmunkák tanácsától el került a székesfőváros tanácsához. Ha tehát tovább is ilyen gyors lépésekben halad, hamar elmulik a gyenge század.

A várral és ennek kapcsán a II. kerülettel is végezve áttér a jelentés a tabáni városrész szabályozására — ám uj dolgot itt sem mond.

Tényleg a Tabán kisajátitásán kivül nem is történt az 1912. év folyamán az I. kerületben semmi, de a hatóságok mégis sokat foglalkoztak ennek a kerületnek a jövőjével, jövő fejlesztésével; összeirtak, összerajzoltak egész könyvszekrényre valót, feltétlenül érdekes és értékes dolgokat, de ugyan azon idő alatt, ugyan azok a hatóságok nem áldoztak a II. kerületnek egy eszmét, de sőt még csak fél árkus papirost sem, ellenben a kelleténél többet foglalkoztak a kerületet az anyagi romlásba taszitó tervvel, a Lánchid elzárásával.

A jelentés azután végig halad a II. kerület belterületén, továbbá a nyaralók, a családi házak épitésére legalkalmasabb külterületén, de anélkül, hogy akár jobbra, akár balra tekintene, ugyszólván bekötött szemmel megérkezik a III. kerület kies fekvésü, bár kőbányákkal majdnem a helyrehozhatatlanságig tönkre tett vidékére: — a Szépvölgybe, a Pálvölgybe és a szomszédos hegy lejtőjére, erre a családi otthonok épitésére kiválólag alkalmas és ma még aránylag eléggé olcsó helyre. A szabályozási terv szerint ezt a vidéket 10—20 méter széles utak fogják szelni minden irányban és ha a székesfőváros törvényhatósága annak idejében egy tál lencséért ki nem adja kezéből a hatalmat, hogy a város területén a helyi közlekedést irányitsa, akkor itt lehetne megépiteni egyik legszebb fekvésü helyi vasutat a Margit-körut egyik alkalmas pontjából kiindulva a Rózsadomb lejtőjén a Törökvész dülőbe és innen a Csatárka hágón át a Pálvölgybe, a Szépvölgybe, le egészen a Kiscelli utig, vagy akár a Vörösvári utcáig. Aki látta Genovának, vagy Algirnak magas fekvésü nyaraló helyeit és ezen magaslati helyek villamos vasuti hálózatát, amely helyek külömben nem nyaralók, hanem minden időben egyformán lakott családi otthonok, annak nem lehet kétsége az iránt, hogy Budának ez a kies vidéke ilyen villamos vasuttal behálózva és az emlitett helyeken érvényes olcsó személy dijszabással, rövid évek alatt beépülne családi házakkal. Mert könnyebb eljutni a hatodik határba, mint Budapestnek legegészségesebb fekvésü helyeire, igy azután mi a hegyvidékeinkkel lemaradunk, ellenben Szentmihály az ő szemétdombjaival, Rákospalota, Erzsébetfalva az ő homokbuckáival pedig fejlődik és halad.

Dicsekedik azzal is a jelentés, hogy hány helyi érdekü vasut létesitésénél járt közbe, mely a vidékekre vezetett, de mélyen elhallgat arról, hogy a budai hegyvidék vasut hálózatának fejlesztése kérdésében még sürgető, vagy inditványozó felszólalással sem tett egy picike kis lépést sem. A III. kerületre vonatkozó jelentés azzal ér véget, hogy a Pacsirtamező utcánál parkot épitenek. Ez is a XXI. századnak szól, mert bizony a folyó században Óbudának ez a része valószinüleg nagyon könnyen tudja nélkülözni a parkot.

A tanács 1912. évről szóló meddő müködését legjobban bizonyitja a jelentés végéhez füzött részletes számadás. Ebben az esztendőben terjedék eladásokból összesen csak kettőszázezer koronát vett be a tanács, pedig a szabályozás folytán a közterület céljaira való vétel és terjedékek eladása a város épitési forgalom fokmérője. A Margitsziget 1912. évi nyers bevétele alig ütötte meg a 250.000 koronát, s igy ez az üzlet ma még nem valami jövedelmező vállalkozás, mert ez a bevétel jóformán fel is emésztődött. A sziget kilenc millió korona értéke gyümölcsözetlenül maradt.

Mindent összevéve a közmunkák tanácsa az 1912. évben kifejtett munkájának értékével meg sem közelitette azt a 201.500 koronát, amit fölemészt a tanács személyzeti kiadása.

Budapest, 1914. január 11.

Csinján simogattuk eddig ezt a Sándorpált, aki alatt a budapesti közuti közlekedés valóságos istencsapása lett, — de a szentendrei vicenálison legutóbb történtek után, ezt a sándorpállott sebet ki kell égetni a főváros beteg közlekedéséből, mert igy sohsem gyógyul meg. Fejtől romlik a hal és ez a mi közlekedésünk valóban romlott. Ezt a fejet le kell ütni a halról. — Szombaton este történt, hogy jámbor, békés utasokat véresre vertek a vicinális egyik állomásán, revolvert fogtak rájuk — a Sándor Pál emberei,

akiknek semmiféle joguk biráskodásra, fenyitésre nincsen. Ez valóságos anarchia. Ez a megbomlott rendszer, mely női spicliket tart, hogy a ritkán és épen azért zsufoltan közlekedő kocsik agyongyötört kalauzait birságok elé vigyék, ha képtelenek elvégezni a munkájukat, — ez a rendszer — wie der Schelm ist, so denkt er — amely mindenkiben csalót lát, — amelyik fölteszi a közbecsülésben álló miniszteri tanácsosok ról, hogy 4 filléres csalásokat követnek el, — s a mely képtelen elhinni, hogy az egyszerü munkás ember is becsületes. Ez a gyalázatos rendszer, meg alkalmazottjait hajnaltól éjfélig nyuzza, de ugy fizeti, hogy abból becsületesen megélni nem lehet. Torkig van a közönség a zsákhordó, pöffeszkedő gőgjével, mely ma már önbiráskodásra uszitja közegeit — nemcsak vérben gázol, de revolvert ránt az utasokra és minden józan elme követeli, hogy ez a senki és semmi, ez az ugorkafára kuszó nyálka ne keltsen továbbra is undort a jobb izlésü emberekben.

Szerszám-, mű- és épület-lakatos munkákat készit
Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltűzhelyek és mérlegek raktára.

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb Füszerárukban bel- és külföldi asványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

PÁLFFY- Telefon 139-62.
ÉTTEREM
ELSŐRANGU KONYHA.
Elsőrendü italok. Polgári árak.
Fő-utca és Pálffy-tér
SAROK.

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOCK THEE SALON.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
(A krisztinavárosi templom mellett.)

Budai krónika.

A Lánchid elzárásának hire mindig veszedelmet jelentett. Ma is, a multban is. Amikor 1848 végén a magyar országgyülés megkezdte költözködését Debreczenbe a közeledő Windischgrätz elől, valami szerencsétlen ember kiadta a jelszót, hogy elzárják a Lánchidat. Rettenetes pánik fogta el Budát. Rosszul megrakott társzekerek dübörögtek minden oldalról a Lánchid felé, közben uri kocsik, siró asszonyokkal és gyerekekkel. Aki számottevő ember lakott Budán és volt félteni valója, az menekült. A polgárság még bizott az országgyülés által kiküldött bizottság eljárásának sikerében, de amikor vizkereszt ünnepén hire ment az osztrák főgenerális kijelentésének: — Mit Rebellen unterhandle ich nicht! — és hire jött annak is, hogy Batthyány Lajost ott fogták az osztrák táborban, — akkor a polgárság is ijedten menekült. Windischgrätz herceg küldött is futár utján parancsot, hogy a Lánchidat zárják el, de ez a futár valószinüleg, vagy átment a honvédséghez, mert ez a parancs nem érkezett Budára. Itt katasztrófát idézett volna elő, mert a kocsik és gyalogosok hosszu sora vonult szakadatlanul át a Lánchidon Pestre és onnan tovább Szolnok felé. Valóságos népvándorlás hömpölygött át a hidon. — Utóbb Hentzi fölszedette a Lánchid fapadozatát és lőporos akrnát helyezett el a budai pillér mellé, de a akrna Alnoch ezredest ölte meg és Lánchid nélkül is bevette Budavárát négy hónap mulva a honvédség. Hentzi bánta.

HIREK.

Töprengés. Igazán nem tudjuk eldönteni, hogy miképen volna jobb: — ha alkalmunk lett volna elolvashatni a közmunkatanács legutóbbi évi jelentését, vagy — hogy nem volt alkalmunk erre. Mert komoly, városi ügyekben verzált elme birálja azt most e lap vezető helyén és nem nyilatkozik felőle valami hizelgően. Talán, ha alkalmunk nyilt volna azt elolvashatni, találtunk volna enyhitő körülményeket. De hát nem volt alkalmunk, mert mi csak olyan budai ujság vagyunk, akik még a Margitsziget ügyéhez sem szólunk és nem is irunk se erről, se arról.

Megalakult az állami törvényhatósági pénzintézeti altisztek és hivatalszolgák fogyasztási szövetkezete, az élelmi cikkeket a Várban felállitandó üzletben sokkal olcsóbban szerezhetik be a tagok.

Több világosságot kap az I. kerület a tanács jóvoltából. A Kékgólyóutcát végig s a Németvölgyi utat egész a temetőig gázvilágitással látják el.

Jégen járó propeller volna tehát az egyetlen pótlója a Lánchidnak, hogy ha elzárják. Ebbe a holt ideába kapaszkodik minden tényező, mely hivatva lenne egy okos tervvel a praktikus, gyors és könnyü, de emellett olcsó forgalom lebonyolitását Lánchid nélkül is továbbra fenntartani. Mindenhol máshol egy retrográd akadálypont tiz más magasabb fejlődésre törekvést eredményez, csak nálunk nem hallgatják meg, nem forhatnak ki tervvé ideák — melyeknek van létjogosultságuk — mert a kényelem és Buda érdekei iránt viseltetett indolencia, helyesebbnek hiszi a téli befagyott dunáni propeller-közlekedést. Egy olvasónk hivja fel figyelmünket a londoni egyik Themzehid teherbiró képességének tulmértékben való igénybevétele alkalmából beállott helyzetre. E hid oly szükséges forgalmi eszköz, hogy a restaurálási idő alatt a legnagyobb hiányát érezték volna. De a praktikus angolok könnyen oldották meg az ilyen pillanatnyi problémát: a hidnál a Themze alatt furtak egy alagutat. Bizonyos melankoliával füzi ezután hozzá a leviliró kérdésben a felelettel nem lehetne ezt nálunk is . . . . . Nohát lehet?

Mály József vezette a lefolyt ünnepek nagy miséinek zenei részét a kapucinus templomban. Az énekbetéteket Gábor, Téry, Meriadt Ida, a hegedüszólókat Herbert Ferenc játszotta. Dr. lovag Dobrzniczky Árpád katonai törzsorvos orgonált. A tehetséges fiatal karnagynak ez volt első debütteje.

Háziasszonyok mulatsága volt vizkeresztkor a katholikus egyesületi ház dísztermében (II., Toldy Ferenc-utca 30.) A jótékonycélu szépen sikerült est műsorán *Földes Irén* Gábor Terus, Meriadt Annus, Rác Nándor, Poós Margit, Lakos Vilma, Lakos Edith, Meriadt Idus, Herbert Ferenc, *Mály József karnagy* vezetésével a Kapucinus plébánia-templom énekkara és az Asszonygazdaság vigjáték tehetséges megjátszói szerepeltek. A rendezés nehéz munkáját *Follrich Adorik* kapucinus-rendi áldozár, *köri igazgató* látta el.

Kovácsevics Milenkó bélésnagykereskedő ujév napján kedves meglepetésben részesitett ezer szabótanulót. Megvendégelte, ajándékokat osztott ki közöttük és arra buzditotta őket, hogy az ő példáját kövessék, mert ő mint egyszerü kisember kezdte meg pályáját, de szorgalommal, kitartással felküzdötte magát első kereskedőink sorába. Mariancsics Imre, aki éretlségi bizonyitvánnyal lépett a budai iparostanoncok közzé, köszönő szavai után az ifju sereg lelkes óvációban részesitette a saját erejéből naggyá lett mecenásukat.

Japán est lesz a budai katholikus körben január 11-én, melynek műsora japán indulók, tombola, vásár, szabad előadás, japán tárgyu bohózatból és élőképekből van ügyesen, kedvesen összeállitva. A szereplők valamennyien budai uri leányok és tehetséges műkedvelők. Dr. Sebők Imre és több művészember szintén megigérte közreműködését. Ruhatári jegy 1 korona és 60 fillér. A tanuló ifjuság részére 12-én 30 filléres jeggyel megismétlik a műsort.

Farsangi mulatságot rendez február 12-én az óbudai hajógyári tisztviselők köre a budai Vigadóban, A rendezőség élén a fiatalok jó humoru vezetőjével Bauhoffer Nándorral, a mult jósikerü farsangi estéit készíti elő.

EXPRESS BOY Telefon: 66—23.
II. kerület, Lánchid-utca 13. szám.

MINDENNEMÜ LÉGSZESZ,
vizvezeték, csatornázás, központi fütés és szellőztető, továbbá fürdőszoba és closet-berendezés, valamint épület- és diszmübádogos muukákat, javitásokat és jókarbantartásokat szolid árak mellett elvállal
RUSZ JENŐ III., TAVASZ-U. 5.

Elsőrendü angol női ruhák készülnek **Füles József**-nél
Előnyös fizetési feltételek mellett
II., Irma-tér 3. sz.

TÓTH ANDRÁS
HENTES MESTER
az 1907. évi husipari kiállitáson kitüntettve.
II. KERÜLET, RETEK-UTCA 27. SZ.

HOMOLA PÁL
KALAPOS MESTER
III., Polgár-tér 4. sz.
Ajánl a legujabb divatu téli ujdonságait. Női- és férfikalapok, angol különlegességek nagy raktára. :-:
Javitás pontosan eszközöltetik.

Primási palota lesz már a közel jövőben az Erdődyek régi budavári palotája, melyet az ősi birtokostól Hatvani-Deutsch báró vett meg, nagy költséggel restauráltatta, de nemrég történt elhunyta után, örökösei fölajánlották ezt a történelmi emlékü épületet a hercegprimásnak, aki alkalmas primási palotát óhajt Budán.

Igazgató avatás volt az „Iparos és Kereskedő Ifjak Közmüvelődési Egyesületében“, mely alkalommal Wukovics István elnök meleg szavakkal üdvözölte az uj igazgatót, *Schőberl* Antalt, s az Egyesület nevében ama örömének adott kifejezést, hogy igazgatóul oly kiváló tanerőt nyertek meg s ezért üdvözli az uj igazgatóban, elsősorban a pedagógust. Az ünnepelt meghatottan köszönte meg a beléhelyezett bizalmat, azt igérte, hogy egész erejét a közmüvelődés szent ügyének szenteli. Ezekután Vértes Elemér méltatta hosszabb beszédben Frimmel tiszteletbeli igazgatónak az érdemeit. Végül Lukács János adott lelkes szavakkal kifejezést annak a szent hitének, hogy csak a kultura emeli az embert.

Tornászbál lesz január 10-én a budai Vigadó összes termeiben a Budai Torna Egylet rendezésében.

Megnyilt a szénatéri jégpálya pénteken.

Lederer Ignác a budai polgári takarékpénztár igazgatója, ahogy sajnálattal értesülünk — sulyos betegen fekszik lakásán.

A budai sajtó gyásza. Ravatalra tettünk egy uriasszonyt itt Budán, akit utolsó utjára elkisért az egész sajtó szeretete és tisztelete. Hamvay Gyula lapszerkesztőt érte közvetlenül a csapás s általa a sajtót. Évek óta betegeskedett Hamvayné, de még betegágyán sem feledkezett meg, minden külső zaj nélkül istápolt szegényeiről. A régebben mindig kedves, vidám urinő személyesen ismerte a sajtónak minden régibb munkását, hisz a legtöbbje ott kezdte az öreg szerkesztő, Hamvay Gyula kőnyomatos lapjánál.

Hirdetőink szives figyelmébe ajánljuk lapunk uj beosztását és uj hirdetési rendszerünket. A nyomdai ipar terén történt áremelés miatt a lapok fölemelték hirdetési dijszabásukat, — mi megmaradtunk a régi árak mellett, csak a hasáb lett szükebb egy-két betüvel, de ezzel szemben a hirdetés tetszetősebb, szembeugróbb kiállitására fektetjük a fősulyt.

Tekintsemeg

BUDÁN, II., FŐ-UTCA 42. sz. a.

Gerő Jakab

Közismert szolid órás és ékszerész

állandóan dusan felszerelt raktárát!

Arany férfi óra	50.—	koronától
Arany női óra	24.—	„
Ezüst férfi v. női óra	10.—	„
Arany karcsatt óra	45.—	„
Arany férfi lánc	24.—	„
Arany női lánc	12.—	„
Brilliáns gyürü	30.—	„
Gyémánt gyürü	15.—	„
Arany gyürü	5.—	„

Ezenkivül izléses ezüst botok és disztárgyak, álló és fali órák mélyen leszállitott árban.

„Rézsök". Egy uj magyar szó. Kincstári szó. Katonai kincstári szó. Osztrák magyar szó: — Rézsök! A vérmező tilalomfáin virágzott ki ez a szó, mely dicséri az osztrák katonaság törekvését a nyelvujitás terén. A szigoru „Warnung" szerint. semmit sem szabad megrongálni a Vérmezőn, legkevésbbé a „rézsöket". Tehát a rézsőkre mindenki vigyázzon, nagyon vigyázzon, mert lovas huszárok őrzik a rézsöket . . . . (Csak azt szeretnénk tudni, hogy mi az ördög lehet az a rézsök? — ha megrongálni tilos és nagyon kell rá vigyázni. No, a generális bácsik bizonyára tudják.)

Halászlé — kávéházban — egy kissé merész ujitás talán, vagy csak szokatlan, de már e héten alkalma lesz a budai közönségnek hozzá szokhatni, mert az eddig is jóhirü *Batthyány* kávéház ezentul Caffee-restauránttá lesz és minden csütörtökön: — *lángost*, pénteken halászlét és szombaton pedig meleg és hideg buffét találnak. A kávéházat e napokban vette át *Brück* Elek Elemér és uj életet visz bele, más szellemet, modern kiszolgálást és virágot tesz az asztalra, ami kedvessé teszi hölgyeknek is az ottlétet. Szombaton, vasár- és ünnepnapokon elsőrangu cigány muzsikál. Minden megváltozott, csak az árak maradtak a régiek, méltányosak, olcsók.

GUMMI GELLÉRT hirdetése a 4-ik oldalon.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Rendes közgyülés 1914. év márc. hó 29-én a II. ker. Iparos körben.

Választmányi ülés volt e hó 8-án a II. ker. Iparos körben, melyen a gyöngélkedő *Váli* Gábor helyett Joanovits Ernő elnökölt. A jegyzőkönyvet *Gadácsy* Antal (akinek nevét legutóbb tévedésből Istvánnak közöltük) a kör jegyzője és titkára vezette. Meghallgatták a pénztáros, titkár, könyvtáros és gazda jelentését. — Köszönetet szavaztak *Kékessy* Géza electrotechnikai vállalatának a dijtalanul végzett munkákért, — elhatározták, hogy 140 korona költséggel javittatják a Kör billiardjait — és végül meghallgatták a jelentést az iparhatósági megbizottak választásáról szóló jelentést, elismerve Joanovits Ernő érdemeit, mert csak az ő buzgólkodásának köszönhető, hogy a Kör hivatalos jelölése ment kerestül.

Az iparos nyugdij ügyét e hó 6-án tárgyalta le a régi országház termében összehivott nagygyülés s az ez ügyben elfogadott memorandumnak a kormány elé való terjesztését határozta el és azt e hó 7-én egy küldöttség a kereskedelmi miniszternek át is nyujtotta, aki ez irányban kedvező igéretet tett.

A munkásbiztositás államositása ügyében e hó 11-én vasárnap délelőtt 10 órakor a régi képviselőház termében (VIII., Főherceg Sándor-u. 8. sz.) a budapesti és budapestvidéki ipartestületek iparos nagygyűlést hivtak össze és a II. ker. Iparos kör elnöksége kéri, hogy a tagok minél számosabban jelenjenek meg. Gyülekezés a Körben lesz reggel 9 órakor.

Hennyey Emil áll. főreáliskolai tanár Schakspere-ről adott elő érdekesen, vetitett képekkel mult vasárnapon a II. ker. Iparos körben. Az előadást nagyszámu közönség hallgatta és a végén tapssal jutalmazta a fölolvasót.

Mally Konrád butorszállitó csütörtökön meghalt, szombaton temették. A II. ker. Iparoskör koszorut helyezett al a ravatalon s a titkár levélben külön is tolmácsolta a kör részvétét.

Borestélyt január hó 11-én rendez a II. kerületi Iparoskör a saját helyiségeiben, melyen a borgazdai tisztséget *Joanovits* Ernő elnök fogja betölteni.

Sok a jelentkező. A magyar kir. technológiai iparmuzeum által a II. kerületi Iparoskörben rendezett cipész és szabóipari szaktanfolyamok megkezdődtek. Az előadásokra hallgatók még mindig jelentkeznek, de azokat az igazgatóság már nem veszi föl.

Mühelybérház létesitését tervezi a kelenföld-lágymányosi iparoskör és a „városi mühelybérházak jelentőségéről", felolvasást is tart a körben *Becsey* Antal épitész.

Budai Polgári Takarékpénztár

részvénytársaság

II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.

Állandó jellegü takarékbetéteket 6%-al netto kamatoztat

Vendéglői élet.

A vendéglősök bálja ügyében a bizottság *Polifka* Károly elnök vezetése alatt most csütörtökön népes ülést tartott, mely azonban végleg még nem döntött. A bál valószinleg március 5-én lesz a budai Vigadóban és minden előkészület megtörtént, hogy az most is fényesen sikerüljön. A bálbizottság e hó 22-én ujból ülést tart és az elnökség kéri, hogy a meghivottak lehetőleg teljes számban jelenjenek meg.

Fagyott bor kezelése. Erős téli időben szállitás közben nagyon könnyen megeshet, hogy a bor egy része a hordóban megfagy. A pincében a jéggé fagyott bor felenged egy-két hét alatt, de utána mindig zavaros marad, mert a jó minőségü elegyedik a megfagyottal. Legegyszerübb az ilyen zavaros bort átszüréssel tisztitani.

Vadászok társasága szokott hetenkint egyszer összejönni Jäger Ignác vendéglőjében (Hattyu-u. 14.) ahol most csütörtökön is együtt voltak kedves barátságos lakomán. A társaságban volt Marinovich főkapitányhelyettes, Szirmay Andor tanácsos, Schmidt főfelügyelő, Janicsek tűzoltófőparancsnok, Faltai László orvos, dr. Kertész Kálmán muzeumi őr és még többen vendégek, régi jóbarátok.

Disznótor volt január 8-án este Haberhauer János (II. Csalogány-u. 27.) vendéglőjében.

Változások. A vendéglői üzem terén a következő változásokról kell megemlékeznünk: Schlosszer István vendéglős Majláth-utca 38. szám alól Bécsi-ut 4596. sz. alá helyezte át üzletét. — Vavrek János vendéglős I., Krisztina-körut 75. sz.; Kappel Samu vendéglős II., Retek-utca 12. szám megszüntették az üzemüket.

Szerkeszti: J. VIRÁG BÉLA.
és CSERNAY JÓZSEF.

Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

Szerkesztői üzenet.

Köszönet mindazoknak, akik kedves üdvözlettel illették a Budai Napló szerkesztőjét, aki viszont kivánja, hogy ez az év legyen jobb az előzőnél. Szóval: — Adjon Isten ami nincs, ez uj esztendőben.

O. P. Lágymanyos. Minden iparoskori tag számára nyitva áll a lapunk. Természetes, hogy azért mindent átsimitunk, ahogy azt a lap szelleme és a tér megkivánja. Ami felszolalását illeti nagyon kérjük, vegye jó akarattal tudomásul, hogy minden változás késedelemmel jár.

VENDÉGLŐST

keres a gyertyánligeti (Mármaros-m.) gyógyfürdő vendéglőjének bérletére.

Bővebb felvilágositást adnak: I., Alagut-utca 1. I. em. 1. a. délután 3—4 óra közt, vagy d. e. 9—11 óráig az Uj-Hirek kiadóhivatalában VIII. ker., RÖKK SZILÁRD-U. 12. SZ.

LAKATOS-, MECHANIKAI ÉS SZERELÉSI MÜHELY

VÁGÓ PÁL

Budapest, I. ker., Fehérvári-ut 29.
Telefon-hivó 47-04.

EREDETI WOLFRAM (TUNGSRAM) villanykörték 75 százalék árammegtakaritás darabonként K 1.10. Elsőrendü gázharisnyák K 0.45-ért, 6—6 darab vételnéi házhoz szállitom, valamint mindennemü szerelést jutányos áron pontos kivitelben.

TÉLI ALSÓ RUHÁZATOK NŐKNEK, FÉRFIAKNAK ÉS :-: GYERMEKEKNEK :-: **RICOT-ÁRÚK!**

HARISNYA, KEZTYÜ ÉS **KÖTÖTT KABÁTOK** nagy választék olcsó árak.

BRAUN JENŐ

DIVATÁRUHÁZA

III., Polgár-tér 2. sz.

Korona-kávéház

és VENDÉGLŐ, a III. kerület legszolidabb és legmodernebb ÉTKEZŐ és SZÓRAKOZÓ helye. Naponta friss :-: ZÓNAREGGELI, :-: étlapszerinti ebéd s vacsora. A kávéházban a kerület LEGELSŐ PRIMÁSA

DOMBI GYULA

teljes zenekarával muzsikál. Pontos és szolid kiszolgálást biztosit :-: tisztelettel

VÁRLAKY ALBERT.

III., Korona-tér 3. sz.

TELEFON: 3—46.

PREISACH JÓZSEF DIVATÁRUHÁZA

Házilag készült férfi-női s gyermek fehérnemüket ajánl

BUDAPEST, I. KERÜLET, KRISZTINA-TÉR 3. SZÁM. TELEFON 104-98. :: TÁNCCIPŐK!

Buda legnagyobb festékáru kereskedése

Alapittatott 1901. BUDÁN.

Weisz Lipót

Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-öt 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Autogénhegesztést
és minden
lakatos munkát
elvállal
KállaiÖdön
BUDAPEST, II.,
Tölgyfa-utca 9. sz.

SIRKÖVEK LŐWY-nél BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88. Telefon 146-99. : Saját ház.

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK
Orvosi kötszerek, műszerek, haskötők, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete.
GUMMI GELLÉRT ÓBUDA TAVASZ-U. 13.
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és fűk, fésűk, manikürcikkek stb. Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák. :-:

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II.
Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka
ESTÉNKINT meleg husok.
bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

Irodai órák: délelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. Ismertetőt kívánatra küld a tánctanintézet

FÉLIG INGYEN
Saját készítményü olcsó és jókonyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

Alapittatott 1903.
Telefon 42—36.
Épület-bádogos,
légszesz-, viz-, fürdőszoba-, csatorna-, és modern egészségügyi berendező :-: :-: :-:
TOPITA REZSŐ
Budapest, III., Lajos-u. 158.
ELVÁLLAL HÁZAK :-: JÓKARBANTARTÁSÁT. :-:

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Ürömi-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses :-: kivitelben. :-:
A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

LÁNCHID-SZÁLLÓ
II. ker., Öntőház-utca 1. sz.
Teljesen ujonnan berendezve.
OLCSÓ SZOBÁK.
Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,
Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szállodás.

Holló Gyula
= ASZTALOS MESTER =
TERVEZÉS RAJZOLMODERN MŰBUTOR LAKBERENDEZÉSEKET.
II., Margit-rakpart 4. sz.

MOSER SÁNDOR
FOGTECHNIKAI MÜTERME
BUDA, II., FŐ-UTCA 9. SZ.
Foghuzás, fogtömés, műfogak, gyökéreltávolitás nélkül, arany és platina munkák.
Tisztviselőknek 15% kedvezmény.
Kedvező fizetési feltételek.

KURUCZ OLGA
„PALERMÓ“
ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | = Jutányos árak. =
TELEFON 102—80.

Budán a legelső olcsóbb LINOLEUM mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

HIRDETÉSEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.

Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü téli sportcikkekben.

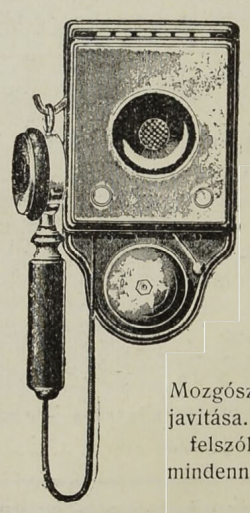
Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat. :-:
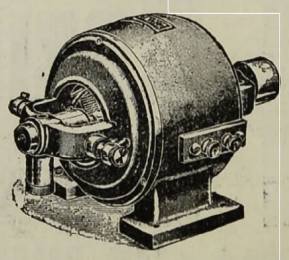
Telefon: 158-16.
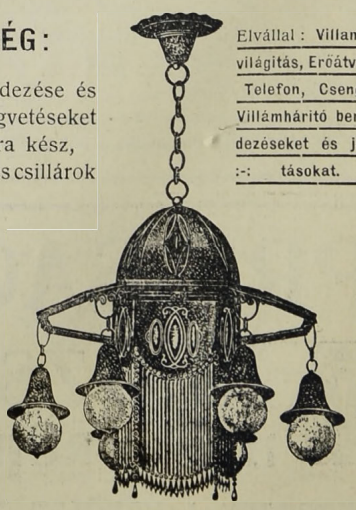

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

MEGJELENIK BUDAPESTEN HETENKINT 2-SZER: SZERDÁN ÉS VASÁRNAPON. — SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: :-: II. KERÜLET, FŐ-UTCA 40. TELEFON 108—29. :-:

1914. január 18.
3. szám. X. évfolyam.

ELŐFIZETÉSE EGY ÉVRE: 8 K, FÉLÉVRE 4 K, EGYES SZÁM 10 f. HIRDETÉS ÉS NYILTTÉR ÁRSZABÁSA AZ UTOLSÓ OLDALON. :-: MEGRENDELÉST ÁTVESZ A KIADÓHIVATAL. :-:

Erről-arról.

Nem tudom, hogy ki volt dicsőbb, ki volt nagyobb . . . Mechwart-e, avagy Morzsányi, Jellinek vagy Sándor Pál, — de mindegy — utcát, teret, sőt szobrot is kap mindegyik és szépen, paritás szerint, az egyik Budán, a másik Pesten. Mechwart-tér itt, Morzsányi-utca ott. Jellinek-orom itt, Sándor Pál-sétány ott. Kelenföldön lesz a Haggenmacher-körut, a Ferencvárosban a Mester-utcát elnevezik Gregersen-utnak és Kőbányán már alig várják, hogy a vadmagyar nevü Jászberényi-ut nevét Dreher-utra változtassák. Most a derék németeken van a sor, aztán jönnek az oláhok Axintye-tér, Janku-utca és szépen sorjában a rácok, tótok, a Sándorok és a Pálok.

*

A régi városházán becsületes nyárspolgárok valamikor régen azt tervezgették, hogy az alföldi magyarság kedves fürdőjét a „Sárost" fölépitik hatszáz ezer forinttal és ha az uj fürdő művészi diszére harmincezer forintokat szántak volna, hát ez igy nagyon jó lett volna. Művészi célt szolgálna igy az egész összeg egy huszad része. Azóta a Sáros fürdő megdagadt Gellért-fürdővé és a hatszázezer forint 14 millió koronára. Ez is jó volna igy, csak az nincs jól, hogy az a 30 ezer forintocska nem dagadt meg és fel s ma is csak 60 ezer korona. Ez nem becsületes beállitás és egy modern metropolis nem törhet le ebből a rengeteg millióból ilyen koldus morzsát a magyar művészetnek. Mert az a művészet ma épen olyan szükséges egy monumentális fürdő épületnél, mint a kupola, vagy legalább is annyira, mint az Orlay-utcában tervezett 50 méteres kémény a fürdő kazánháza és gőzmosódája számára. Hatvan ezer korona ára művészet meg sem látszik majd a 14 milliós fürdő épületen. Olyan ez mintha a gubacsi határ homokjába hatvan ibolyát ültetne valaki és el akarná hitetni, hogy ez a határ most már virágos kert.

*

Február 3. Szomoru dátum. Ekkor zárják el hivatalosan a Lánc-hidat és ezzel beszögezik azt a csekély forgalmat is, mely ma még önként kinálkozott Buda és Pest között a Krisztinavárosnak és a Városnak. Budán a forgalom átkerül a külső részekre: — Kelenföldre és Óbudára. A belső részen elzsibbad, mint ahogy el fog zsibbadni az ipar és kereskedelem. Ma még azt hiszi néhány iparos és kereskedő, hogy ez hasznára lesz, mert ide szorul a vevő. Egy-két hónapra, lehet, hogy igen, — de azután elköltözik innen a vevő is és mehet utána az üres ház gazdája, az iparos és a kereskedő.

Metresz láz

fogta el Budapestet néhány napra. Az a rettenetes büntény, mely huszezer embert tudott mozgósitani az áldozat temetéséhez, nálunk Budán különös izgalmakat váltott ki. Az egész bünesetnek nincs semmi más köze Budához, mint az, hogy itt történt. Egy milliomos bécsi gyáros itt tartott lakást a kedvesének s azért itt ölték meg a leányt. Ha a Chikagóban rendezte volna be szeretője fejedelmi lakását, akkor ott ölték volna meg. Akkor csekélyebb érdeklődéssel olvasta volna a budai. Igy azonban ez volt a társalgás tárgya s ez vetette fölszinre azt a tudatot, hogy ilyen eset gyakorivá lehet itt nálunk, mert divattá lett ily intim fészkeket rakni Budán. A Fehérvári-uton alig van bérpalota, ahol ilyen butónos dámák, ilyen kitartott leányok ne bérelnének lakást. Van, aki inast, fogatot tart. A hegyvidékeken is vannak villák, ahol hercegi pompában él a metresz. Talán a kulturával jár ez az erkölcsi métely, vagy a nagy vagyonok következménye, de mind gyakoribb jelenség. Gazdaságilag hasznára van a környékének, mert ritka e nőcskék között a takarékos. Költ, hisz a másét költi. Boltos, iparos, kocsis jól jár a közelében. De erkölcsi kára kiszámithatlan. Mit szóljon a tisztességes szegény leány, aki szép is, ha látja a pompát, a bőséget, amivel más nő testi szépségét megfizetik? Minő gondolat járja át a szép fiatal asszony agyát, ha a maga kishivatalnoki krajcáros nyomoruságát, tengernyi gondját, összehasonlitja az ilyen metresz pazar életmódjával, dus gondtalanságával? — Budán kis emberek élnek nagyobb részt. Egyszerü, szük keretek, szerény viszonyok között. Itt egy ezer koronás gyürü eseményt, egy ezer koronás boa forradalmat jelent. De itt is él a vágy, kering a vér a fiatalokban. A mindenki iránt bőkezü metreszt tisztelettel nézik az alantas sorsuak, a felette állók irigyen. Ez az erkölcsi érzés egyensulya hamar meghibban, ha az életet téves beállitásban látja. A temetésen is nagyobb részt nők vettek részt. Sokan autón, a pályatársnők, cigarettázva, — de mindnyájan irigyen. Nem a sorsára, de a testével szerzett vagyonára. És hány nő nézte meg magát lefekvés előtt saroktól a fejtetőig a tükörben s önkéntelenül az a gondolat suhant végig az agyán, hogy ő tudna vigyázni az életére, ha . . . . És végig süstörög a felforró vérrel elfutott agyon a társadalmi züllés, az erkölcsi megalkuvás bűnös gondolata.

Budapest, 1914. január 17.

Most . . . most szervezik Kelenföldön a Lágymányost. Ez igy némileg érthetetlen, de ha a lágymányosi polgár szétnéz Kelenföldön, akkor egy kissé megzavarodik a nagy szervezkedésbe. Ahány rész a csoportonkint beépitett Kelenföld-Lágymányoson van, annyi helyen boldogitják most a kormányt és szervezik a munkapártot. Az egyik részen a kath. népszövetség egyik vezetője felekezeti alapon véli egyedül megoldhatónak a kérdést és buzgón segiti ebben egy fiatal ügyvéd, aki régebben szabadelvü lapot szerkesztett a Gellérten tuli résznek. Ez volna a lágymányosi munkapárt. Azután szervezi a pártot Kelenföldön egy másik fiatal fiskális, aki egy ideig a szabadpolgári pártnak volt az agilis tagja, de azután a szeparatisztikus irány vezetője lett és a mult évben a cél számára lapot is szerkesztett és szerencsésen bele is verte a nagy éket az I. kerület két része közé, de a mellett annyit lövöldözött jobbrabalra, annyi ellenséget szerzett, hogy most már csak egy ut van előtte: — a munkapárt felé. Ügyes, kemény ember, akivel számolnia kell a többi munkapártot szervező korifeusnak, mert politikai hetilapot is indit a saját érdekébe. Ez volna tehát a kelenföldi munkapárt. Van azonban még néhány komoly törekvés. Igy többek közt egy mérnök, aki városi bizottsági tag és kellemesen csengő, becses neve van a hegyen tul, — ez az Átlós-uton innen eső részen szervez és némi kontaktust is tart fenn a Gellért déli lejtőjén külön élő városnegyeddel, ahol — mint a Rivierán — néhány közéleti nagyság telel. A Fehérvári-ut külső részén, a Bártfai-utcán szintén külön apostolkodik egy kapacitás s egyben mindannyian megegyeznek abban a kijelentésben, hogy — Kelenföld az én zsebemben van! Felsőbb helyen meg szépen elnézik, hogy miképen tülekednek az emberek a munkapárti — vezérségért. Csak szervezkedjenek. Az a néhány benszülött, aki törődik a községi ügyekkel, csak azt látja, hogy a szabadpolgári párt döntő befolyásu a városházán s már ő csak ott marad a bal párton, a Chikagóból bevándorolt polgártársak pedig nagyobb részt demokraták. Igy áll a helyzet a Gellérten tul — most!

A demokrata párt a II. kerületben február hó 1-én alakul meg végleg. A belépő nyilatkozatokat eddig aláirt tagokat hivta meg a szervezőbizottság ez alakuló értekezletre, mely a Britania kávéház külön termében lesz.

Buda beosztása több választókerületre az uj választási törvény alapján még most sem került a nyilvánosság elé és ezért Platthy György orsz. képviselő inditványt terjesztett a főváros törvényhatósága elé, mely azt el is fogadta és mely szerint ez ügyben forduljon felvilágositásért a város a kormányhoz. Platthy szerint az egész ország lakosságát 18 millióra téve, a képviselők számát pedig 413-ra, kerekszámban minden 44.009 lakosra jut egy képviselő. Ha az 1910. évi népszámlálás eredményét vesszük tekintetbe, akkor Budapestnek tisztán a lélekszám szerint 880.000 lakos után husz képviselőt kellene választania. Ha pedig a legközelebbi általános választás évére, vagyis 1915-re kiszámitott 971.000 lélekszámból indulunk ki, akkor huszonkettőt. A budai oldal felosztására megvan a terve. Eszerint az első kerület volna a Vár, az I. és II. kerületi városlakkal együtt. A második lenne a Krisztinaváros a Tabánnal, a harmadik a Kelenföld, negyedik a Viziváros, ötödik az országut Ujlak egy részével és a hatodik Óbuda. Ez a hat kerület felelne meg az 1915-ik évre kiszámitott 190197 budai lélekszámnak. Való ugyan, hogy a kerületek száma alul maradna az országos átlagos lélekszámnak, de figyelembe kell venni a Kelenföldnek rohamos fejlődését. Ha pedig a Várból nem akarnak külön kerületet csinálni, az esetben a Vár és Krisztinaváros alkotná az első, a Lánchidig kiegészitett Tabán és a Kelenföld pedig a második kerületet. Ekként a budai rész öt kerületre osztatnék fel.

A Szabadválasztók pártja által kiküldött szervező bizottságnak e hó 20-án este 8 órakor lesz az első ülése II. Batthyány-tér 4. a II. ker. Iparoskör helyiségében ez évben, amelyen a már elkészült párt-programm tervezetét vitatják meg.

Elsőrendü angol női ruhák Előnyös fizetési feltételek mellett **Füles József**-nél készülnek **II., Irma-tér 3. sz.**

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

SIRKÖVEK LŐWY-nél BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88. Telefon 146-99. : Saját ház.

HIREK.

Pénzintézetek fuziója. Már régebben volt róla szó, hogy két budai pénzintézet fuzióra készül és most hivatalosan értesitenek bennünket arról, hogy a Budai Iparbank (III., Flórián-tér 3.) és a Budai Polgári takarékpénztár (II., Margit-körut 33.) legközelebb fuzionálnak és az uj intézet az eddigi 700.000 K. alaptőkét egy millió koronára emeli fel. Az egyesitett intézet a Budai Iparbank részvénytársaság cége alatt, fogja eddigi helyiségeiben müködését folytatni. A fuziót és a tőkeemelést a budai Iparbank részvénytársaság e hó végére egybehivandó rendes közgyülése fogja kimondani.

Az első jótékony tea. Még nem a tea, csak a hire, amennyiben az I. kerületi Általános Közjótékonysági Egyesület népkonyhái javára a budai Vigadó nagytermében 1914. évi febr. hó 15-én művészi hangversennyel egybekötött zártkörü délutáni teát rendez. Az egyesület élén gróf Apponyi Albertné elnök, dr. Rottenbiller Fülöp ügyvezető elnök és Radnai Árpádné a népkonyha szakosztály elnöke állanak.

Lederer Ignác, a Budai Polgári Takarékpénztár vrzérigazgatója, aki a budai gazdasági életben rókanszenves szerepet tölt be — amint örömmel értesülünk — betegségéből felépült.

Érdekes esték a Miklós-téri Országos Népoktató Egyesületben f. hó 9-én folytatódtak, *Szilágyi* Károly főv. biz. tag értekezett „Városaink szerepéről a nemzetiségi pólitikában. Előadása során kimutatta, hogy a magyarság az utolsó két század alatt a kedvezőtlen politikai viszonyok dacára meghóditotta a magyar városok többségét. Statisztikai adatokkal bizonyitotta az előadó, hogy a magyar városok ma már a legerősebb kohói a magyarság beolvasztó erejének és a városok etnikai alakulása a legbiztosabb jel arra, hogy a magyarság és a magyar nyelv belátható időn belül ismét régi erejében dominál hazánkban. Érdekes volt előadásának az a része is, amelyben azt fejtegette, hogy a városok gazdasági politikája teljesen megegyezik azzal a gazdasági politikával, amelyet a nemzetiségi vidék lakóinak követnie kell abban a pillanatban, amelyben az Amerikába való kivándorlás többé kifizetődni nem fog. Kimutatta, hogy a városoknak követelni kell az önálló vámterületet azért, hogy fejlődésükhöz szükséges ipart és kereskedelmet fejleszthessék, a nemzetiségeknek pedig azért, mert megszokott területükön csak abban az esetben fogják megszaporodó népességüket eltarthatni, ha az általuk lakott hegyes vidéken a sovány eredményt nyujtó mezőgazdaság mellett erőteljes ipart fognak teremteni. A nemzetiségek politikai törekvéséből kimutatta, hogy a magyarság azok kiforgatása nélkül biztositja dominálását hazánkban is be fog állani az a Mohácsi vész előtti allapot, amikor az ország minden 10 lakosa közül 8 volt magyar. A hallgatóság nagy tetszéssel fogadta az érdekes előadást amelyért a közönség nevében Beke Mózes isk. igazgató mondott köszönetet. — 16-án *Czakó* Imre szőv. tanító adott elő „*A korszellem hatása a nevelésre*“ cimmel. Kimutatta, hogy ami korunkban megváltozott gazdasági és politikai viszonyok mennyiben voltak hatással a nevelésre és milyen nagy szükség az iskolában az, hogy valóban az életnek neveljen. A szépszámu hallgatóság nagy érdeklődéssel figyelte az előadást.

Háry Ferenc fővárosi tanitó lett a megüresedett ujlaki-templom karnagya. A tehetséges, fiatal kántor az elmult ünnepek zenés miséin mutatta be kiváló képességét.

Ügyvéd jelölés. Választások előtt áll a budapesti ügyvédi kamara, ahol két párt áll egymással szemben az autonom és az uj ügyvédek pártja. Február 26-án jönnek össze a budai polgári körben a II. kerületi ügyvédek, hogy valakit magok közül jelöljenek a kamara választmányába.

Három alapitványról számol be dr. *Szebeny* Antal orsz. képviselő, melyek mindegyike szegény iskolás gyermekeket segit s ezzel kapcsolatosan fölemliti, hogy a vagyonos polgárság nem tesz eleget e téren. Cikke végén ily jótékony alapitványok létesitésére buzditja a jobb móduakat. Nem is kell ahoz nagy összeg, kevésből is sok lesz, ha többen adományoznak. Az életnek egy-egy nevezetes évfordulója, jubiláris házasság-évforduló, várva-várt gyermeknek szerencsés megszületése, disszel betöltött hivatalos pályának vagy közéleti szereplésnek egy-egy forduló pontja, mindig kedves alkalmat szolgáltat ilyesmire.

Ebzárlat van Óbudán február hó 11-ig. Mindenki tartsa kutyáját szájkosárral és az utcán pórázon, különben 200 K-ig terjedő birsággal sujtják.

Eljegyzés. *Hammerl* István kereskedelmi levelező Bécsből eljegyezte *Köhler* Szidonia kisasszonyt Budán.

A „kis Reiner“. Nem emberről lészen itt szó, hanem egy rövid dákóról, ami pompásan bevált ujitás itt Budán, ahol néha szükös helyen áll a billiard. Az Iskola-utcában nem is oly régen nyilt meg a budai „Csarnok“ kávéház, melyet hamar felkarolt a középosztály, ugy, hogy hamarosan egy második billiard-asztalt kellett beállitani. Igy jött aztán, hogy van egy olyan állás, amelyet a rendes hosszuságu dákóval nem lehet megjátszani a fal sarka miatt s a kávés Reiner Dezső, aki szintén nem valami magas ember, kisegitőképen egy fél dákót állitott be. Ezt nevezték el a vendégek „kis Reiner“-nek s ma már szólás-mondás Budán, ott ahol szük a hely, hogy ide is kellene egy kis Reiner.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT
Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOVASSER J.
cs. és kir. udvari szállító, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

TÓTH ANDRÁS
HENTES MESTER
az 1907. évi husipari kiállitáson kitüntettve.
II. KERÜLET, RETEK-UTCA 27. SZ.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
— (A krisztinavárosi templom mellett.) —

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Szerszám-, mű- és épület-lakatos munkákat készit
Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltűzhelyek és mérlegek raktára.

Táncolnak a rokkantok február 21-én a budai Vigadóban a magyarországi munkások betegsegélyző egylete által rendezett mulatságon. A budai 114. számu fiók elnöke, *Kelemetzky* István agilttása révén fényesnek igérkezik az est.

Senki fiai menedékháza javára jan. 24-én hangversenyt rendez a Szent Alajos társulat hölgy-bizottsága a Koronaőr-u. 3. alatt. Az est sikere érdekében Kornyicsek Gizella, Furiakovits Erna, Ditrichné Bleybachi Bolberitz Clemence, dr. Karikás József, Hoppe Rezső, Barna Ilonka, pacséri Odry Lehel, Zettl Viktor, Rózsás Klára, Rózsás Ilona, kiváló művészek és művészlelkü dilletánsok igérték meg közreműködésüket. Belépődij nincs, csak a ruhatár kötelező.

Két kályha és a magyar közmüvelődés Ez a két különálló fogalom ugy kerül együvé, hogy van itt Budán egy lelkes ifju csoport: iparosifjak, kereskedők, jogászok, katonák és sok szép, kedves okos leány, akik egy husz esztendős közmüvelődési egyesületben vasárnaponkint mükedvelő szinielőadásokat rendeznek a Mátrai-féle vendéglő külön épült nagy termében. De bizony eddig fáztak a nagy teremben és csak a kultura lelkes szeretete melengette a szereplőket és a nézőket. Most aztán segitettek a bajon és két nagy vaskályha ontja a meleget. Fontos kérdés ez, mert csak igy számithatnak kellő pártolásra, amit valóban megérdemel ez a lelkes és ügyes társaság. Most 18-án dr. Szeleburdi kerül szinre.

Forgalomjavitás? A Lajos-utcai kocsijáratokat részben áthelyezték a Bécsi-utra s igy a 11-es pótkocsi járatot a Lajos-utca teljesen elvesztette, mert Pest felé csak az 5, 7 és 9-es megy, mig eddig a 11-es is itt járt és mindamellett reggel fél kilencig kocsira csak karhatalommal lehetett jutni. Most már valamiképen enyhült a helyzet, mert a 65-ös kocsikat reggel fél hattól 8-ig kirendelték a Fő-térre. De megmaradt a régi tülekedő állapot egy és fél három közt. Azt a 65-ös kocsit egész bátran lehetne nemcsak reggel 8-ig, hanem egész napon át a Fő-térig járatni, ugyis ez az egyetlen közvetlen kocsija Óbudának a Rákóczi utra.

NAGY JÁNOS
CSEMEGE ÉS BORKERESKEDŐ
különlegességei:

1 kg.	francia cukrozott gyümölcs	3.20
1 „	ákáo és hársfaméz . . .	1.50
5 „	dobozban „ . . .	7.—
1 „	világhirü csécsi szalonna .	3.60
1 „	legfinomabb teavas . . .	3.60
1 lit.	barackai fehér bor (3 éves)	1.30
1 „	kecskeméti „ „ (3 éves)	1.30
1/2 lit.	tokaji szamorodni . . .	1.20
7/10 „	egri vörös bor (5 éves) .	1.65
1/2 „	tokaji aszu üreg . 3.50	4.—
1 „	ó-szilvórium	3.—
7/10 „	12 éves állami cognac . .	4.40

Állami borok főraktára.
BUDÁN.
II., Szilágyi Dezső-tér 2. sarok.

Kostyál József
villamos műszaki vállalata
Bpest, II., Zsigmond-u. 11.
TELEFON 16—96.
Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel díjtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, melv eltörhetetlen.
MAGYAR GYÁRTMÁNY.
Elámpák 75% árammegtakaritással birnaak.

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.
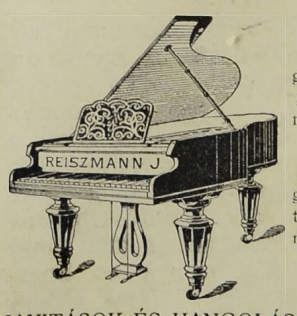

Hires külföldi, valamint saját gyártmányu zongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becseréltetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!

EXPRESS BOY Telefon: 66—23.
II. kerület, Lánchid-utca 13. szám.

KÉSZIT: minden eszakba vágó munkákat, szalon és divatöltönyöket, felső kabátokat, mérték után, elegáns, ízléses szabással a legfinomabb kivitelben, hazai és külföldi szövetekből. :-:

RAKTÁRT TART: a legfinomabb angol es szalonszövetekből. Vasalást, tisztitást, javitást, gyorsan, pontosan és jutányosan eszközöl: :-: :-:

HERKÓ DEZSÖ
polgári és egyenruhaszabó

BUDAPEST, II.,
Margit-körut 65/a. sz.

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket **6%-al netto** kamatoztat

TÉLI ALSÓ RUHÁZATOK NŐKNEK, FÉRFIAKNAK ÉS :-: GYERMEKEKNEK :-:
RICOT-ÁRÚK!
HARISNYA, KEZTYÜ ÉS
KÖTÖTT KABÁTOK
nagy választék olcsó árak.
BRAUN JENŐ
DIVATÁRUHÁZA
III., Polgár-tér 2. sz.

Korona kávéház
és VENDÉGLŐ, a III. kerület legszolidabb és legmodernebb ÉTKEZŐ és SZÓRAKOZÓ helye. Naponta friss :-: ZÓNAREGGELI, :-: étlapszerinti ebéd s vacsora. A kávéházban a kerület LEGELSŐ PRIMÁSA
DOMBI GYULA
teljes zenekarával muzsikál. Pontos és szolid kiszolgálást biztosit :-: tisztelettel
VÁRLAKY ALBERT.
III., Korona-tér 3. sz.
TELEFON: 3—46.

Nyilt-tér.

Közlemény dija: soronkint 1 korona.

Budapest székesfőváros II. kerületének elüljárósága, mint rendöri büntető bíróság.

1913. kih. 625/1. sz.

Másolat.

A székesfővárosi II. ker. elüljáróság, mint elsőfoku rendőri büntető bíróság a megtartott tárgyalás és az illetékesség megállapitása után az 1895. évi XLVI. t.-c.-be ütköző kihágással terhelt Schultz Márton ügyében következőleg

itélt:

Schultz Márton budakeszi születésü 33 éves r. kath. vallásu tejárus budakeszi-i lakos kisebb mértékben lefölözött tej árusitása által elkövetett és az 1895. évi XLVI. t.-c. 1. és 3. §. *d)* pontjába ütköző kihágás miatt a 3. §. *c)* és *d)* pontja alapján az 1901. évi XX. t.-c. 23. §-ában megjelent célokra forditandó 50 K, szóval ötven korona pénzbüntetéssel, ennek behajtathatlansága esetén pedig 3 napi elzárással bünteti, köteles lévén ezt az összeget és a felmerül-8 K vegyvizsgálati dijat 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett megfizetni. Az elzárás alkalmazása esetén az élelmezési, valamint a netán felmerülő költségeket a terhelt sajátjából tartozik viselni.

Egyuttal elrendeli a büntető bíróság, hogy ez az itélet a terhelt költségén a „Budai Napló“ cimü hetilapban egyizben közzététessék.

Megokolás:

A vegyészi szakvélemény szerint a terheltnél talált tej kisebb mértékben lefölözöttnek bizonyult. A hamisitót kinyomozni nem sikerült, ennélfogva a tej hamisitásért és lefölözéséért senkit sem lehet megbüntetni; ellenben megkellett büntetni a terheltet, mert a leletjegyzőkönyv tanusága és terhelt saját beismerése szerint is ő árusitotta azt a tejet.

A büntetés kiszabásánál súlyosbitó körülményül szolgált, hogy a terhelt hasonló kihágásért már büntetve volt és éppen ezért — a fenthivatkozott t.-c. 7. §-a értelmében — most már az itéletnek hirlapi közzétételét is el kellett rendelni.

Ez ellen az itélet ellen annak kihirdetésétől — kézhezvételétől — számitott 15 napon belül ennél a ker. elüljáróságnál szóval vagy irásban előterjeszthető felebbezésnek van helye.

Budapest, 1913. október 21-én.

Dr. Szalay s. k.
ker. elüljáró,
mint rendőri büntetőbiró.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Borestély volt e hó 11-én a II. ker. Iparoskörben, melyen a borgazda tisztét *Joanovics* Ernő elnök töltötte be. Ezt az alkalmat felhasználták a kör tagjai, hogy a 12-ére eső névnapot megüljék és megünnepeljék az ügybuzgó elnököt. Ünnepi beszéd kiséretében szép müvü ezüst kelyhet nyujtott át Joanovics Ernőnek Németh József, aki a kör tagjainak szeretetét tolmácsolta. Meglepetésszerüen érkezett meg a II. ker. függetlenségi pártnak több tagja és a párt nevében *Pichler* Károly üdvözölte az elnököt, de megjött a kültelki iparosok küldöttsége is, akiknek nevében *Orbán* Imre köszöntötte föl az ünnepeltet, akit azonkivül is számosan éltették. A társaság vidám hangulatban volt együtt éjfélen tul.

Halász Rezső dr. olvas föl „A föld sorsa“ cimen vasárnap e hó 18-án a II. kerületi Iparoskörben.

Választmányi ülése volt e hó 10-én a kelenföld-lágymányosi Iparoskörnek. A gyülés előtt a nagyszámban megjelent tagok mélyreható vitát rendeztek a mühelybérházak jelentőségéről és felállitásáról. Lelkes munkával igyekszik a kör résztvenni minden olyan kérdésben, mely az iparosság érdekeivel bármikép összefügg. A gyülés főtárgya ez alkalommal az uj tagok fölvétele volt, akik közül rendes tagul Steiner Sándor, Kovács Lajos, Klein Sándor, Muntyán Gyula; pártoló tagokul pedig dr. Vidacs Gyula, dr. Zöldi Nándor vétettek föl.

Kabaré-estét rendez a II. ker. Iparoskör vigalmi bizottsága a közel jövőben és most készül az érdes programm.

A vitaest iránt, melyet a II. ker. Iparoskörben *Németh* János rendez és amelynek tárgya „Az állam kötelezettségei és jogai“ nagy érdeklődéssel tekintenek a kör tagjai.

MINDENNEMÜ LÉGSZESZ,
vizvezeték, csatornázás, központi fütés és szellőztető, továbbá fürdőszoba és closetberendezés, valamint épület- és diszmübádogos muukákat, javitásokat és jókarbantartásokat szolid árak mellett elvállal :-: :-: :-: :-: :-:
RUSZ JENŐ III., TAVASZ-U. 5.

Vendéglői élet.

A vendéglősök bálja érdekében a bálbizottság elnöksége e hó 22-én csütörtökön délutánra hivta össze ülésre a bizottság tagjait, amelyen végleg határoznak a bál napja és más teendők felett.

Az ipartársulat elnöksége minden hivatalos értesitését a *Budai Napló* utján is közli s ezért fölhivja a társulat tagjait, hogy e lapra lehetőleg mindnyájan fizessenek elő.

A pálinkamérések a székesfővárosi tanács különös kedvezése révén azt a jogot nyerték, hogy télen-nyáron egyformán reggel 5 órakor nyithatják üzletüket, mig a vendéglősök és korcsmárosok ettől a jogtól meg vannak fosztva. Ez a rendelkezés igazságtalan, sérelmes, ami ellen a megkárositott vendéglősök tiltakoznak. A felháborodás igen nagy a vendéglősök és korcsmárosok közt. Kerületenkint jönnek össze és tanácskoznak a rájuk erőszakolt baj orvoslása iránt. E hó 9-ére a Székesfővárosi Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata hivott össze rendkivüli közgyülést melyen *Hajós* Károly elnökölt és amelyen *Kunze* Ödön hosszabb beszédben rámutatott a vendéglősipar összes bajaira. Megállapitja végül a közgyülés, hogy az emlitett közgyülési határozat mintegy 2500 korlátlan italmérő hátrányára 212 pálinkamérőnek nyujtott semmivel sem indokolható kedvezményt.

Asztaltársaságokról, továbbá az egyes takarék egyesületek belső ügyeiről, mint a befizetés határnapjairól, társasestéikről, különböző ünnepségekről *dijtalanul* közöljük a *beküldött* hireket.

Pinceavatás. A promontori hegy belsejében vidám társaság kocintgatott cigányzene mellett e hó 13-án este és ünnepelte a régi pince uj gazdáját *Unterreiner* Vincét, aki a Fiume szálloda éttermének ismert vendéglőse. Jóbarátok, törzsvendégek jöttek össze a különös disszel világitott pincében, ahol kitünő borban-főtt gulyást tálalt a vendéglátó gazda. Unterreiner Vince ezentul borkereskedést is folytat és az ő elismert szolidsága bizonyára nagy vevőkört biztosit az uj borkereskedő cégnek.

Szerkeszti: J. VIRÁG BÉLA.
és CSERNAY JÓZSEF.

Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

PREISACH JÓZSEF DIVATÁRUHÁZA
Házilag készült
férfi-női s gyermek fehérneműket ajánl
BUDAPEST, I. KERÜLET, KRISZTINA-TÉR 3. SZÁM. TELEFON 104-98. ✻ TÁNCCIPŐK!

Női szépséget ápoló cikkek kaphatók
Parais Ferenc
NÁDOR DROGÉRIÁBAN
II., Batthyány-utca 19.
:-: TELEFON 174—75. :-:
GYÓGYCOGNAC.

Autogénhegesztést
és minden
lakatos munkát
elvállal
Kállai Ödön
BUDAPEST, II.,
Tölgyfa-utca 9. sz.

Hallgassa meg tanácsom **Ágnes-crémet** használ- jon **csak LORÁND DROGÉRIÁJÁBAN**
BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK
Orvosi kötszerek, műszerek, haskötők, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete. GUMMI GELLÉRT ÓBUDA TAVASZ-U. 13.
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és tűk, fésűk, manikürcikkek stb. Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák. :-:

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II.
Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka
ESTÉNKINT meleghusok.
bel- és külföldi FELVAGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

Irodai órák: délelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. Ismertetőt kívánatra küld a tánctanintézet

FÉLIG INGYEN
Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

Alapittatott 1903.
Telefon 42—36.
Épület-bádogos,
légszesz-, viz-, fürdőszoba-, csatorna-, és modern egészségügyi berendező :-: :-: :-:
TOPITA REZSŐ
Budapest, III., Lajos-u. 158.
ELVÁLLAL HÁZAK :-: JÓKARBANTARTÁSÁT. :-:

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Ürömi-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses :-: kivitelben. :-:
A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

LÁNCHID-SZÁLLÓ
II. ker., Öntőház-utca 1. sz.
Teljesen ujonnan berendezve.
OLCSÓ SZOBÁK.
Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,
Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szállodás.

HOLLÓ GYULA
= ASZTALOS MESTER =
TERVEZÉS RAJZOL MODERN MŰBUTOR LAKBERENDEZÉSEKET.
II., Margit-rakpart 4. sz.

MOSER SÁNDOR
FOGTECHNIKAI MŰTERME
BUDA, II., FŐ-UTCA 9. SZ.
Foghuzás, fogtömés, műfogak, gyökéreltávolitás nélkül, arany és platina munkák.
Tisztviselőknek 15% kedvezmény.
Kedvező fizetési feltételek.

KURUCZ OLGA
„PALERMÓ“
ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | Jutányos árak.
TELEFON 102—80.

Budán a legelső olcsóbb **LINOLEUM** mint **PESTEN**
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

HIRDETÉSEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.

Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü téli sportcikkekben.

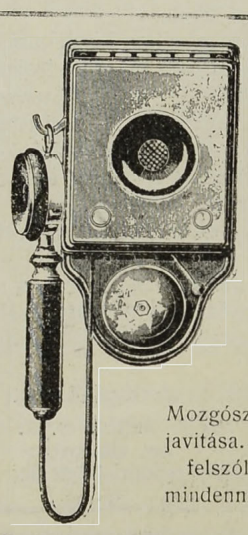
Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat. :-:
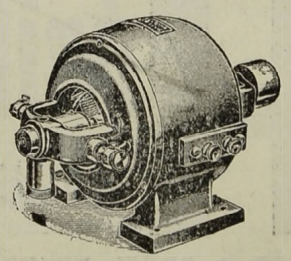
Telefon: 158-16.
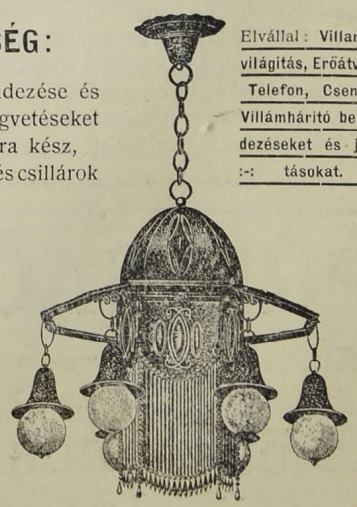

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség: II., Krisztina-krt. 33.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
Kiadóhivatal: I., Szent János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

ELŐFIZETÉSE:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. január 25.
4. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés díja soronkint . . 1 kor.
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
KIS HIRDETÉSEK ÁRA:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betűvel . . . . . 10 „
A hirdetések díja előre fizetendő.

Erről-arról.

Kevés olyan hivatalunk van, amelyet mint példás magyar intézményt ismer a világ. Ilyen az országos statisztikai hivatal, ahol most átkozott zavart okozott — Mechwart. Évek óta az egész világra kiterjedő levelezést folytat ez a hivatal és minden nyomtatványa ugy készült száz ezer példányban, hogy a cimében ott volt: II. ker., Oszlop-utca 7. A szervilizmus megteremtette azt a szokást, hogy az elhunyt főpolgármesterekről utcákat neveznek el, amit szivesen megszavaz minden tanácsbeli, abban a hitben, hogy ő is lehet főpolgármester és az ő nevét is örökitse meg majd ez a patriarchalis szokás. Nem nagy baj ez a kis hiuság, de a statisztikai hivatalt zavarba hozták, amikor az Oszlop-utcából Heltai-utca lett. Uj bélyegzők készültek és minden nyomtatványt átbélyegeztek óriási költséggel és időveszteséggel. Mire azonban rábélyegezték a millió és millió nyomtatványra az uj utcát, jött a kedves Ganz-gyár, beugratott néhány jóhiszemü mérnök embert, hogy becsempészszék a statisztikai parkba Mechwart szobrát s a térré szélesedő Oszlop-utca elejét elnevezték Mechwart András-térnek. És lett a statisztikai hivatal uj cime II., Mechwart András-tér 32. Kárba veszett az egész munka, a költség, sőt talán a nyomtatványok milliói, mert mégis csak furcsa, hogy egy nyomtatványon három cime is legyen olyan hivatalnak, amely nem is költözött. — Ezt ugy jobban is meggondolhatták volna illetékes helyen, ahol már is vakarják a fülük tövét, hogy ilyen csizmadiát fogtak egy szoborban és minden felelősséget a mérnöki karra akarnak háritani.

*

A dunaparti kosárba rejtett büntény révén az volt az egyik kellemetlen leleplezés, hogy Buda a metresszek menhelye, a másik pedig az, hogy idegen milliomosok. mint ez a „Fabrik-bácsi", Budát szemelték ki az ő törvénytelen szerelmeik rejtett szinhelyévé. Roppant kellemetlen lehetett Schmidt úr számára ez az európai leleplezés, amikor ő olyan ügyesen rendezett el mindent. Bécsben ő a minta férfi, mig itt Budapesten vigan járta az éjjeli mulatókat egy mosogató leány, egy tót szolgáló karján. Százezreket költött e titkára s a gonosz véletlen mégis pellengére állitotta őt is. De különös fogalmuk lehet Bécsben — és talán odább nyugat felé is — az embereknek Budapestről. Ez a „hungarák" otthona, itt pénzzel mindent elérhet az ember. Itt cselédekkel dőzsölhet éjszakákon át Pesten és nappal jól elrejti őket Budán. Egész hosszu névsort tudnánk összeállitani az ilyen „Fabrik bácsik"-ról, akik Pesten élnek és Budán tartják a metreszszeiket.

Félre verem

ismét a budai vészharangot, mert ismét merénylet készül Buda ellen. Jókai szobrát elvesztettük és kaptuk helyette Mechwartot. Átkozottul gonosz csere. Jókaihoz csak just formáltunk és hogy nem kaptuk meg, baj Budának, de nem igazságtalanság. *Erzsébet* királyasszony szobra azonban kizárólag Budának volt szánva. Még gondolatban sem élt az a terv, hogy ez a monumentálisnak igérkező szobor máshol is épülhet, mint Budán. Itt élt, itt járt a hegyek között, a várkertben, mint sorsüldözött császárné ide menekült a budai hegyek közé, itt várta egy rövid, de véres háboru végét, itt szerette meg az országot és népét és itt lángolt föl benne a szent tudat, hogy meg kell békiteni az uralkodót a nemzettel. Itt, Budán Felséges királyunk különös óhajtása volt, hogy a szobor a Várban épüljön és erre a szoborra folyt be az a rendkivüli nagy alap, a minő szoborra még soha sem gyült össze. Kiderült utóbb, hogy a Várnak azon a helyén, a hová tervezték nem igen lehet fölállitani, mert a szobor talapzatául szolgált volna az egész várhegy az Alagut sötét torkától, föl a sikló felső állomásáig. Ezzel a feladattal sem az épitészek, sem a művészek megküzdeni nem tudtak. Akkor tovább vitték egész az Albrecht-utig, de a kérdést minden tekintetben itt sem tudták megoldani. Már nyáron megirtuk ezt és egy nyilteszü szakember okos fejtegetései után, aki a rendezés alatt álló Naphegyre utalt, mi a Ferdinánd bástyát ajánlottuk, mint ahol gyönyörüen lehetett volna megoldani ezzel a nagy pénzzel, mely évenkint százezer koronával növekedik a kamatai révén, az egész környék rendezésének ügyét. Fölvetettük ezt mint önként kinálkozó megoldást, de e mellett száz más kinálkozik. Épitsék tovább a Halász-bástyát a Dunáig s annak keretébe állitsák föl ezt. De épithetik a bástyát folytatólag tovább észak felé, mint a Halász-bástya folytatását, még hozzá *Erzsébet-bástya* néven és tervezzék oda, ahol rövid az esés s a talapzat összhangba hozható a szoborral, — ujabb, monumentális diszt adva a Vár bástyájának. Találnak itt sok szerencsés megoldást, mindenesetre szerencsésebbet, mint azt a korcs ötletet, hogy — Ezsébet királyasszony szobrát a *Városligetben állitsák föl.* Ma még csak alternative irták ki igy a pályázatot vagy ide — a várhegyre, vagy oda — a Városligetbe. De gyökeret fog verni az emberek lelki világában ez a szerencsétlen gondolat, mert a művészek és épitészek mindegyike sietni fog a városligeti eszme alapján alkotni monumentálisat, ahol szabadon szárnyalhat a fantáziája és nem köti őt, a hegyoldal és a bástya. E terv gyökerét már ma ki kell tépni, nem szabad, hogy ez az eszme megérjen. A Mechwart szoborral aculütötték Budát, de ezzel a tervvel a szivébe markolnak.

Budapest, 1914. január 24.

A téli kikötőben mintegy 90 hajó pihen. E télen, kevesebb mint tavaly. Azért igy is megkapó, szép kép és a beteges budapesti spekulációt jellemzi, hogy a téli kikötő mentén nem épült még eddig egyetlen bérház sem. Ott a telek spekulánsok tették rá a kezüket a telkekre s ezzel a természetes fejlődés megakadt. A városnak magának kellene itt rendet teremtenie és a nagy területeket magához váltania. 4—500 □-méteres telkeken már régen megindult volna itt az egészséges épitkezés és megfelelő területhez jutott volna itt a Tabánból világgá szórt budai polgárság. De ki törődik nálunk a téli kikötővel? Rendezetlen, piszkos és sehogy sem felel meg Budapest világvárosi hirének. A városfejlesztés természetes eszközei iránt semmi érzék nincsen ebben a városban. Ez a téli kikötő jellemzi a mi közállapotainkat.

Mese a főhercegről. Nekünk, akik lapokat szerkesztünk Budán, annyit mégis meg kell tennünk a budai közönség tájékoztatása érdekében, hogy amikor valami téves információ alapján a napi sajtó világgá bocsát egy budai szenzációt, — tülünkhöz emeljük a telefon kagylót. Nem sok fáradság, de tartozunk vele. Igy legutóbb is szárnyra kelt a hir, hogy Budára helyezik át Károly Lajos főherceget, a honvédtüzér ezredhez s a főherceg révén uj élet költözik a királyi palotába. Kedves mese volt ez s a budai gyermek ezt hallja örömmel. De az a kegyetlen telefonkagyló mást mond s ha a központ a szerkesztőséghez kapcsolja a várkapitányságot: „— Nem tudunk róla semmit. Mese ez!" — S szép mese a Budára költöző főhercegről.

Az én szegénységem ismét az, ami hajszára készti a Budai Napló ellen azokat, akiknek szemében szálka ez az ujság, amelyet nem támogat semmiféle párt, nem szubvencionál egy vállalat sem és mégis megél az előfizetőiből és hirdetőiből. A Budai Naplót nem azért olvassák, mert hivatalból küldik valaki nyakára, nálunk nem találja egy rakáson azokat a hireket, amiket hétközben közölt a napi sajtó Budáról, mert nincs is jogunk bárkinek egy félóra idejét elrabolni azzal, hogy már egyszer olvasott hireket tálaljunk eléje, mi nem bocsátjuk vizre a Szent István csatahajót Fiumében és csak a Mechwart szobra révén van közünk a Ganzgyárhoz, — hanem olvassák a Budai Naplót azért, mert becsületes jószándékkal, ötletes budai érzéssel irott ujság. Most amiatt folyik ellenünk a hajsza, hogy csak négy oldalon jelenik meg a Budai Napló. Csakhogy ebben a négy oldalban benne van minden, ami a budai lakost érdekli, s ha többet adnánk az csak a meglévő eredeti anyag unalmas elnyujtása volna. Azzal érvelnek ellenünk az előfizetőinknél és hirdetőknél, hogy az én anyagi szegénységem miatt adunk csak négy oldalt. Nem igaz. Mert a leggondosabb számitások után jöttünk rá, hogy igy osztva be a lapot, az megfelel a célnak. Ami pedig az én szegénységemet illeti az szent igaz, de nem szégyenlem, sohasem is tagadtam. — Csakhogy az én szivem és lelkem gazdag gondolatban és eszmében és ezt a gazdagságomat nem tudják sem lefoglalni, sem elárverezni. A Budai Napló ellen s ellenem folytatott hajsza ügyében egyelőre ezt tartottam célszerünek elmondani. *Viraág Béla.*

Fáj a feje most sok embernek a margitszigeti üditőviztől. Ez a botrány nem tud elsimulni és mindig ujabb áldozatokat követel. Budán élő, közszerepet vivő, nagy felelősséggel dolgozó egyéniségeket fenyeget elnyeléssel ez az iszap. Az élet siet és fellöki utjában azokat az ósdi intézményeket, amelyek ma már feleslegesek. Ez a botrány siettetni fogja egy olyan hivatal megszüntetését, amelynek multjában volt ugyan öröm, de a jelenjében nincs. — Ugy értesülünk, hogy illetékes helyen foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a közmunkatanácsot feloszlassák s munkakörét vegye át a főváros, ahol uj ügyosztályt állitanak e célra.

Egeret szült ismét a vajudó hegy és a székesfőváros egyesitésének 40 éves jubileumára tervezett nagyszabásu alkotások egy elenyésző kis kérdéssé zsugorodtak. Összesen az történt a diszközgyülésen kivül, hogy a régi nyugdij szabályzat alapján nyugdijazottak évi járulékát 20 %-al emelte a város. Nagyszerü! Az ötszáz kor. nyugdijon nyomorgó öreg emberek most száz koronával többet kapnak. Ezek nagyrésze Budán lakik s e nyugdij többletből fogják ezek fölépiteni a tabáni köruton az ő palotáikat. Szomorúan jellemzi ez az egész elposványosodott mozgalom a mi beteges viszonyainkat, ahol mindig csak akarunk, de nem tudunk. Ebben az ünneplésben nem volt egyetlen monumentális vonás sem.

SIRKÖVEK LŐWY-nél BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88. Telefon 146-99. : Saját ház.

Budai krónika.

Legendák élnek a budai öregek között Martinovics és szerencsétlen társainak nyugvó helye felől. A legpoetikusabb e legendák közül az, hogy a kivégzett magyar jakobinusokat ott hantolták el a Vérmezőn, ahová május hó 20-án reggel 5 órakor árnyékát veti a Garnison templom tornyának keresztje. Jókai szerint, aki 1850-ben irta ezt, a krisztinavárosi templom (akkor várkápolna) mellett meg is találták Martinovics és társainak földi maradványait. Most azonban dr. Gárdonyi Albert fővárosi levéltáros azt igyekszik kimutatni, hogy e martyrokat ott temették el, azon a háromszögön, az uj János-kórház előtt, mely a temetőt határoló vizmosás árok, a Budakeszi és Kutvölgyi-ut fog körül és ahol 16 gesztenyefa áll, amit talán a csendes kegyelet ültetett a vértanuk sirja fölé.

*

Valahányszor hir jelenik meg a napi sajtóban az uj országos Levéltár épitkezéséről, mindig történelmi kioktatásban van része a naiv közönségnek. Amikor a bécsi kapu mellett bontani kezdték az ócska házakat, akkor e hir kapcsán megjelent, hogy ezek a házak királyi paloták voltak a tatárjárás előtt. Mi aztán kimutattuk a Budáról irott krónikában, hogy ez nagy tévedés, mert a tatárjárás előtt a királyi család Óbudán székelt s valószinüleg a Schmidt Miksa bécsi gyáros által megvásárolt és kolostorként is szerepelt, kiscelli kastély volt a királyi palota. A budai várhegyen talán állott néhány viskó, de csak IV. Béla kezdett komolyan épitkezni a mai királyi palota helyén. Még Mátyás anyja is Óbudán lakott és igy Zsigmond alatt is nehezen volt a bécsi kapu mellett királyi palota, akiről tudott dolog, hogy ő épittette az első fejedelmi palotát a mostani helyén és tette oda át a székét. Még akkor mély szakadék volt az Alagut felett, ahová ledöntötték azt a hatalmas Hercules szobrot, melyet a szakadék partjára állittatott Mátyás király. — Mindezt csak azért mondottuk el, hogy fölépülhet diszesen az uj levéltár a bécsi kapu mellett, anélkül, hogy okvetlenül királyi palotáknak kellett volna állaniok azon a helyen.

Korhely
leves, bableves kapható éjféltől reggelig a
Batthyány kávéházban
II., Batthyány-tér sarkán.
MODERN
CAFFEE - RESTAURANT.
Meleg vacsora.
Pompás zene. Pontos kiszolgálás. Kiváló tisztelettel :-: :-: :-:
az új bérlő.

A kis-celli kolostor.

— Fabrik bácsi kastélya. —

A megölt Elza nevü metresz révén sokat emlegették Schmidt Miksa bécsi butorgyárost, aki megvásárolta volt a katonai kincstártól azt a kolostorszerü épületet, mely a kis-celli hegyen áll. Itt állhatott régen az Árpádházi királyok székháza, ez lehetett valamikor a királyhegy s lehet, hogy ennek romjain épült föl később a kolostor, melyben ma muzeumszerüen elrendezett nagyértékü butorgyüjtemény van. *Rácz* Ferenc tollából az alábbi érdekes ismertetést kaptuk a kastélyról:

Dominálo helyen, szinte fölkinálkozva királyi széknek, áll a Kis-Cell hegyen egy hatalmas épületkolosszus. Egymagában, elhagyatottan áll ott barokk fenségében, mintegy hirdetve, hogy az idő romboló munkája rajta mitsem változtatott. Ugy áll ott, amint épitették. Még III. Károly idejében, tehát a XVIII. század elején, a Zichy család egyik tagja jámbor szerzeteseknek, a trinitarius rendnek földet adott ajándékba, akik aztán Kis-Cellt virágzó negyeddé tették. Kolostort létesitettek itt és Kis-Cell néven Mária-Cellhez hasonló bucsujáró helyet nyitottak a vallásos közönségnek. A trinitáriusok kis-celli kolostorában zavartalan jólét uralkodott még Mária Terézia idejében is, aki semmiféle akadályokat nem görditett a barátok utjába az Ige hirdetésében. De II. József idejében megváltozott a helyzet és 48 évi tisztességes működés után a kalapos király feloszlatta a rendet a sok ezerre rugó vagyont elkoboztatta s a vallásalaphoz csatolta. A rendházat pedig katonai célokra foglalta le. Nemsokára kórházzá alakitották át, majd az 1838-iki árviz alkalmával a hajléktalan lakosság mentsvár lett. 1848-ban katonai kórház lett, a szabadságharc sebesültjeit és rokkantjait ápolták benne. Később katonai ruhatár és nemrégiben gazdát cserélt egy bécsi butorgyáros személyében.

A kápolna értékes oltára még ma is látható az óbudai plébánia templomban. A mai Mária-Celli oltár ez.

A rideg falak emlékeztetnek csupán arra, hogy valaha szigoru élet folyhatott itten. A templomi freskók egy töredéke még ma is látható, melynek szépsége az alkotó ügyes kezét dicséri.

Az épület belsejében, a müélvező szebbnél-szebb tárgyakban gyönyörködhetik. A butorgyáros nagyszerü mintatermei pompáznak ott teljes diszben, utolérhetetlen nagyszerüségben. A falak ma is még a régi fehér meszelésüek. Lépten-nyomon elöttünk azonban az antik világ káprázatos szépsége. A szebbnél-szebb butorremekek, ezreket érő gobelinok, száz és százéves faragott székek. Értékes szőnyegek, finom japáni köpenyek stb. szóval mindaz, ami szép, értékes és finom. Röneszansz-empir, rokokobarokk, biedermayer-modern müalkotások izléses elrendezése bámulatba ejtik a szemlélőt.

Régi pénzek, képek, ékszerek . . . a római világ maradványai és az uj kor hypermodern tulzásai halmozva pihennek a Celli monostorban. Egy letünt világ nagyszerü képe tárul elénk, melynek emléke csak halaványan él az ujidők emberében.

I-a POROSZ
KŐSZÉN
KOKSZ
TÜZI-FA
Zsákokban és fuvarokban a legolcsóbban szállit
SÁRKÁNY J. IMRE
II., Zsigmond-u 10. ▭ Telefon 95-30.

Hirek.

Kasics Péter. Disz sirhelyen hantolják el a farkasréti temetőben azt az öreg embert, aki 20 éven át törhetetlen energiával harcolt a budai részek emelése és minden más érdekeért. Az *ezüst kanál affér* ugratta őt ki a honvédelmi miniszteriumból, ahol 20 év alatt miniszteri tanácsosságig vitte ez az erős eszü, de szenvedélyes természetü férfiu. Örökké támadott és sokszor kénytelen volt meghátrálni, mert gyakran felült egyik-másik bizalmasa könnyelmüen odavetett kijelentésének. Vezéralakja volt éveken át az I. kerületnek, ahol lakott és élt s ahol csendesen elfeledve elhunyt. Az I. ker. függetlenségi és 48-as párt, amelynek Kasics megalapitója és elnöke volt a következő gyászjelentést adta ki:

Az *I. ker. függetlenségi és 48-as kör* mély fájdalommal és megrendült lélekkel tudatja, hogy a Kör megalapitója és nagyérdemü elnöke, az örök népjogok és a függetlenségi eszmék lelkes, tántorithatlan és bátor harcosa, a székesfőváros egész polgársága érdekeinek és jogainak önzetlen megvédelmezésében és előmozditásában vérző sebeket kapott, de ezek mellett mindvégig rendületlenül kitartó polgártárs, az I. kerület bámulatos felvirágzásának egyik főtényezője, *Kasics Péter* ez évi január 20-án az élők sorából elköltözött. Midőn e lesujtó gyászos hirt tudtul adjuk Körünk t. tagjainak és az I. kerület egész polgárságának, egyuttal értesitjük, hogy a Kör testületileg jelenik meg kerületünk eme nagy férfia temetésén és rójja le kegyeletének adóját. Január 22-én d. u. 3 órakor a farkasréti halottasházból temetik. *Az I. ker. függetlenségi és 48-as pártkör.*

Pfujtajbel! mondja az ős budai, a mikor a szájába rágják, fülébe rakják, hogy ezentul a Kis-Rókus-utcát Kitajbel utcának kell mondani: Persze, persze, most nagy ember volt Kitajbel Pál ur, a másfélszáz évvel ezelőtt élt bonatikus „aki országos hirré tett szert akkor" mondja a hivatalos komüniké. Mért nem nevezték el róla a botanikus kertben egy utat. Bizonyára azért, mert Budapesten nincsen botanikus kert. Hát kérdjük tisztelettel, nem furcsa az, hogy magát a tudományt nem becsüljük, hanem egy régen elfelejtett művelőjét igen. A botanika nekünk Hekuba, de Kitajbel ur, az legalább egy kis Rókus. De minden szónak mégis csak az a vége, hogy Budapesten német nevü emberekről nem szabad elnevezni sem utat, sem teret, akár lett légyen az Mechwart, akár Kitajbel.

Mehet! . . . és elment örökre a jó öreg *Bosnyákovits* Mihály bácsi, akinek az volt a hivatása, hogy elinditotta a hegyre menő kocsikat a siklónál. Sokan ismerték az öreget, aki háziur is volt és mégis meghalt e hó 22-én.

A 33. F. C. XIV. évi rendes közgyülése február hó 1-én este 7 órakor lesz a krisztinavárosi Kaszinóban, Szebeny Antal dr. orsz. képviselő elnöklésével.

Az auto zökken, ha a sima makadamos uton át kövezett gyalogátjárót épitenek a szegény gyalogjáró közönség számára. Az autozóknak nagyon kellemetlen az ilyen zökkenés és bizonyára a pokol fenekére kivánnak minden ilyen kikövezett gyalogutat, mely az utcát keresztezi. Csakhogy épen azért kövezik ezeket az átjárókat a makadámos utakon, hogy esős időben szárazon kelhessen át az utcán a gyalogló közönség, mert az autozók lábát sehogy sem éri a sár. Ilyen kövezett átjáró volt a Statisztikai hivatal előtt, de a boldogult főpolgármester autója mindig zökkent amikor hazament, vagy onnan jött és föl is szedette a kövezett átjárót. Azóta sarat gázol a Statisztika hivatalnok serege. Talán ujból ki is lehetne köveztetni azt az átjárót, hisz főpolgármester most nem jár arra autón!

A legszebb és mindig friss
VIRÁG, KOSZORÚ
egy félóra alatt kapható
özv. Dominits Gyuláné
virágüzletében
II., CSALOGÁNY-UTCA 52. SZ.

Hegedűt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT
Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállító, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Kostyál József
villamos műszaki vállalata
Bpest, II., Zsigmond-u. 11.
TELEFON 16—96.
Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel díjtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, mely eltörhetetlen.
MAGYAR GYÁRTMÁNY.
E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 6% -al netto kamatoztat

Az iparhatósági megbizottak a II. kerületben e hó 20-án alakultak meg az elöljáróság gyüléstermében az elöljáró helyettes elnöklete alatt tartott gyülésükön. *Joanovics* Ernőt választották meg egyhangulag elnöknek és kijelölték az egyes tagok müködési körét.

Magyar nők parlamentje ülésezett 21-én a vármegyeházában. A cseléd-törvény készitéséről, jóléti intézmények létesitéséről, a luxus elleni védekezésről adott elő a gyülés folyamán kapuvári Vargyas Endréné főtitkár. Vonzó előadásban a Budán székelő magyar urinők szövetségének szükségességét hangoztatta és egy Szentendrén létesitendő Otthon mielőbbi szervezését, mely május havában cselédképzővel egybekötve már meg is nyilik. A lelkes hölgyek szives óvációval honorálták a főtitkár önfeláldozó müködését. Az érdeklődő hölgyeknek felvilágositással szolgál a központi iroda: II., Dónáti-u. 2.

Vámos Somát választotta meg a III. ker. T. V. E. footbal intézőnek a leköszönt Hönich Lajos helyébe, akit érdemei elismeréséül klubkapitánynak tettek meg.

Humánus inditványt terjeszt legközelebb *Szigeti* János főv. biz. tag a főváros törvényhatósága elé, amelyben nyugdijellátást sürget a fővárosnál rendesen alkalmazott, de heti fizetéses munkások számára, akik már 15 éve állanak a főváros állandó szolgálatában.

A budai kávéházból. A rendes törzsasztalnál ülnek az urak. Épen Albánia zavaros ügyét tisztázzák.

— Nem értem, — mondja Kákacsomó ur — nem értem, hogy most megint *dán* herceget óhajtanak az albánok.

— És ki volna az? — kérdi a nyugalmazott finánc-ezredes.

— Izzed pasa.

— De hisz az török!

— Épen azért mondom, mert mohamedán.

Buda gödrei. Sétálj Buda legszebb részein, de figyelmesen nézzél magad elé, mert — gödörbe lépsz. Ezt irja egyik barátunk, — és igaza van. Már többször szóvá tettük a Pasarét rettenetes gödreit, amiket a téglagyár ásatott s a hová most néhány százezer szekér földet hordtak már az Uj Jánoskorház ujabb épitkező helyéről, ami azonban e gödörnek meg sem kottyant. De tele van ilyen ijesztő gödrökkel a Szépvölgy eleje a Gellért lejtője, a kis Svábhegy és minden közel eső, természeti szépségü helyünk. Itt követ fejtenek, ott cement után ásnak, másutt téglához vájják a földet, néhol meg gödröt ás a vasut, mint a Délivasut alagutja torkánál s Isten csodája, hogy ezeken a helyeken nagyobb szerencsétlenség eddig még nem történt.

Szerkeszti: J. VIRÁG BÉLA.
és CSERNAY JÓZSEF.

Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
— (A krisztinavárosi templom mellett.) —

Vendéglői élet.

Meghivó. A Budapest Székesfőváros dunajobbparti vendéglősök, bor- és sörmérők ipartársulata 1914. év március 5-én, „Budai Vigadó“ összes termeiben (II. ker., Corvin-tér)

táncmulatságot

rendez. Kezdete este 9 órakor. A zenét a cs. és kir. bosnyák gyalogezred zenekara szolgáltatja. Belépti jegyek ára: Család-jegy 6 korona, Személy-jegy 3 korona. Jegyek a rendező-bizottság tagjainál és este a pénztárnál kaphatók. Pénzküldemények cimzendők Bauer János pénztáros cimére: I., Alkotás-u. 29.

Rendező-bizottság: François Lajos diszelnök, Polifka Károly elnök, Kuncze Ödön, Avar László alelnökök, Printz István gazda, Preiszler István ellenőr. Táncrendező: Redlich Márkus. Iroda: II., Batthyány-u. 20.

Vince napját ülték meg nagy vigasággal a Bagyik Vince vendéglőben, ahol számos barátja ünnepelte a népszerü vendéglőst.

Közgazdaság.

Budai Lloyd.

Az osztálysorsjáték közgyülése. A Magyar Királyi Szabadalmazott Osztálysorsjáték-Részvénytársaság XVI. rendes közgyülésén huszonnégy részvényes jelent meg, akik összesen 3822 részvényt képviseltek. Az évi jelentés elfogadása és a mérleg megállapitása után a közgyülés elhatározta, hogy a részvények 16. számu kamat- és osztalék-szelvénye száztizenhárom, az alapitói igazolványok 16. számu szelvénye százöt koronával e hónap 20-ától kezdve beváltassék. Miután a közgyülés a föl mentvényt az 1913. évre mind az igazgatóságnak, mind a felügyelőbizottságnak megadta, Herrmann Sámuelt, gróf Hugonnai Kálmánt, dr. Mayer Ernőt, Morvai Istvánt és Schönfeld Adolfot az 1914. évre a felügyelő-bizottság tagjaivá megválasztotta.

Az Egyesült Bpesti Föv. Tkpénztár igazgatósága legutóbb tartott ülésében megállapitotta a takarékpénztárnak 1913-ik évi vagyonmérlegét és elhatározta, hogy a folyó évi február hó 7-ére egybehivandó közgyülésnek részvényenkint ugy, mint tavaly, 120 korona osztaléknak kifizetését fogja inditványozni.

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

EJNYE BE SZÉP CZIPŐ
és most megtudhatja, hogy ilyen tetszetős formáju
elegáns és tartós
KORCSOLYACZIPŐ,
KECSES és KÖNNYÜ
TÁNC-CIPŐ KÉSZÜL
Mészáros József
czipészmesternél
Budán, II., Irma-tér 3. sz.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

= Irodai órák: =
delelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. = Ismertetőt kivánatra küld a tánctanintézet

Nyilt-tér.

Közlemény dija: soronkint 1 korona.

Budapest székesfőváros II. kerületének elüljárósága, mint rendőri büntető bíróság.

1913. kih. 654/1. sz.

Másolat.

A székesfőváros II. ker. elüljáróság, mint elsőfoku rendőri büntető bíróság a megtartott tárgyalás és az illetékesség megállapitása után az 1895. évi XLVI. t.-c.-be ütköző kihágással terhelt Koch Mátyásné, ügyében következőleg

itélt:

Koch Mátyásné szül. Madle Teréz budakeszi-i születésü 21 éves r. katholikus vallásu tejárus, budakeszi-i lakos részben lefölözött tej árusitása által elkövetett és az 1895. évi XLVI. t.-c. 1. és 3. §. *d)* pontjába ütköző kihágás miatt a 3. §. *c)* és *d)* pontja alapján az 1901. évi XX. t.-c. 23. §-ában megjelölt célokra forditandó 50 K, szóval ötven korona pénzbüntetéssel, ennek behajtathatlansága esetén pedig 8 napi elzárással bünteti, köteles lévén ezt az összeget és a felmerült — K vegyvizsgálati dijat 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett megfizetni. Az elzárás alkalmazása esetén az élelmezési, valamint a netán felmerülő költségeket a terhelt sajátjából tartozik viselni.

Egyuttal elrendeli a büntető bíróság, hogy ez az itélet a terhelt költségén a „Budai Napló“ cimü hetilapban közzététessék.

Megokolás.

A vegyészi szakvélemény szerint terheltnél talált tej részben lefölözöttnek bizonyult. A hamisitót kinyomozni nem sikerült, ennélfogva a tej lefölözéséért senkit sem lehet megbüntetni; ellenben meg kellett büntetni a terheltet, mert a leletjegyzőkönyv tanusága és terhelt saját beismerése szerint is ő árusitotta azt a tejet.

A büntetés kiszabásánál sulyosbitó körülményül szolgált, hogy a terhelt hasonló kihágásért már büntetve volt és éppen ezért — a fenthivatkozott t.-c. 7. §-a értelmében — most már az itéletnek hirlapi közzétételét is el kellett rendelni.

Budapest, 1913. október 21-én.

Dr. Szalay s. k.
ker. elüljáró.
mint rendőri büntetőbiró.

PREISACH JÓZSEF DIVATÁRUHÁZA
Házilag készült
férfi-női s gyermek fehérneműket ajánl
BUDAPEST, I. KERÜLET, KRISZTINA-TÉR 3. SZÁM. TELEFON 104-98. :: TÁNCCIPŐK!

FÉLIG INGYEN

Saját készitményü olcsó és jókonyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók

LŐWY FRIGYES

ÜZLETÉBEN

II., FŐ-UTCA 58.

ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

KURUCZ OLGA

„PALERMÓ“

ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.

TERME. | Jutányos árak.

TELEFON 102—80.

Entreprise des pompes funèbres

Szabó József L.

temetkezési vállalata

ELVÁLLALJA: disz-, valamint, egyszerübb temetések rendezését, ugyszinten halotthamvasztásokat a külföldön. :: Érc- és fakoporsók, szemfödelek és sirkoszorúk raktáron. :: Exhumálásokat és hullaszállitást eszközöl minden irányban. :: Telefonhivásra éjjel is jelentkezik. ::

II., Margit-krt. 13. Telefon: 74-59.

Raffay Árpád

szobafestő és mázoló mester

Budapest, III., Ürömi-utca 29.

Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses kivitelben.

A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!

Mérsékelt árak!

Braziliai kávé- és tea behozatal!

SZÉHY féle

KÁVÉ A LEGJOBB

Kapható:

II., Batthyány-tér 5.

(a vásárcsarnok épületében)

Villanyerőre berendezett kávépörkölde.

Naponta friss pörkölés!

1 kilogramm Cacao hollandi . . . . . Kor. 3.80

1 üveg pezsgő Grand-Vin Reserve édes . Kor. 3.80

Lackenbacher György

BÁDOGOS M.

GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81

II. Fő utca 7.

Jégverem u. 2.

Margit rakpart 4.

MOSER SÁNDOR

FOGTECHNIKAI MŰTERME

BUDA, II., FŐ-UTCA 9. SZ.

Foghuzás, fogtömés, műfogak, gyökéreltávolitás nélkül, arany és platina munkák.

Tisztviselőknek 15% kedvezmény.

Kedvező fizetési feltételek.

Autogénhegesztést

és minden

lakatos munkát

elvállal

Kállai Ödön

BUDAPEST, II.,

Tölgyfa-utca 9. sz.

Takács Árpád

hentes és csemege üzlete

Budapest, II.

Margit-körut 5.

TELEFON 115—46,

NAPONTA frissen főtt prágai sonka.

ESTÉNKINT meleg husok.

bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.

Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Hallgassa meg tanácsom

Ágnes-crémet

használjon csak **LORÁND** DROGÉRIÁJÁBAN

BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK

Orvosi kötszerek, műszerek, haskötők, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete.

GUMMI GELLÉRT ÓBUDA

TAVASZ-U. 13.

Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és tűk, fésük, manikürcikkek stb. Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák. :-:

Pál Jakab

I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.

uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü téli sportcikkekben.

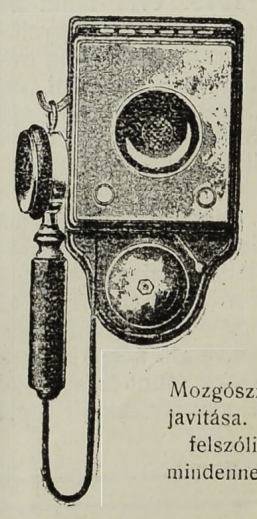

Bölczy Lajos

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

Villanyszerelő

II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.

KÜLÖNLEGESSÉG:

Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.

Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat. :-:

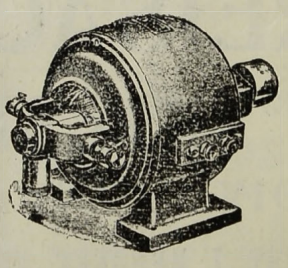

Telefon: 158-16.

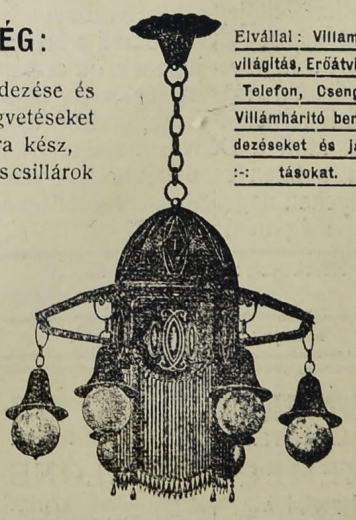

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség: II., Krisztina-krt. 33.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
Kiadóhivatal: I., Szent János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. február 1.
5. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.
Nyílttéri közlés dija soronkint . . 1 kor.
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Erről még eddig nem esett szó, erről az egyetlen módról, mely a Lánc-hid elzárása után olcsó közlekedést biztosít Budáról Pestre, — hogy beáll a Duna. Számitottunk arra is, hogy páncélos propellerek járnak majd a két part között, merészen dacolva a jégzajlással, — de arra, hogy magán a Dunán fogunk átjárni száraz lábbal, mint egykor a zsidók a vörös tengeren ezt még Kollár udvari tanácsos ur sem merte hinni, pedig neki bizonnyára még az Uristennél is van befolyása. Ő, aki erős agitációval képes volt megakasztani az elementáris erővel követelt és szépen indult autóbusz közlekedésügyet, nehogy megcsorbuljon a közuti jövedelme, — nem számolt a 12 fokos hideggel, mely beállitja a Dunát. Nosza, hamar, meg kell csinálni három átkelőt. A jégre jeget, szalmát, havat, vizet, hogy ölnyi vastagra fagyjon és rá kell ereszteni a pontonok hidjait, hadd járjon át a közönség ingyen. Igy segit Buda baján a jó Isten.

*

Arról is lehetne még beszélni, hogy különböző események, amelyek egymással semmiféle összefüggésben nincsenek, — hatásaikban azonosak. Az antik butorok közöt, gyémántokkal övezve, fejedelmi ágyban meggyilkolt metresz bünügyétől megremeg az erkölcsi egyensuly a nők lelkében, — a százezres proviziók nyomán kifakadó botrány pedig a nehezen élő, munkában görnyedő nagy családdal sinylődő férfiak lelkét mételyezi. Ha a nő azt mérlegeli a tükör előtt, hogy az ő testi szépsége is megéri a metreszre költött vagyont, — a tudományosan művelt, komoly törekvésü, szegény férfi lelkében is megfordul a gondolat, hogy vezető helyre küzdve föl magát, egy csapással jusson vagyonhoz.

*

Pártvezért temettünk a mult héten. Szenvedélyes, tüzes lelkü, de ingadozó embert. Mindenki szerette és tisztelte mint embert, — kevesen biztak meg benne mint pártvezérben. Akik követtek, azokat ő nem tudta közcéljai érdekében fölhasználni, ez keseritette párthiveit — akik őt használták föl, egyéni sikereit, küzdelmeit, kudarcait, azok nem követték. Benne izzott-forrott minden és végre is megemésztette a belső tüz. Temetésére eljöttek sokan. Mindenki, aki eszköznek használta, hasznot várt tőle. Eljöttek őszinte hivei is, akik benne reménykedtek. De a bucsuztató szót senki sem találta meg. Akik keserüséggel emlékeztek vissza évek meddő küzdelmére, azok tartózkodtak a szemrehányástól. Akik kihasználták, nem dicsekedtek vele. Csak a pap áldotta meg. Nagyon hideg volt, a szó odafagyott az embernek ajakára.

Elgázolnak

az események intézményeket és embereket. Mértföldes csizmákban lépked a korszellem és eltapos jót, rosszat, hasznosat és feleslegest. Mintahogy a korhadt fába csapó villám néha leperzseli az egész erdőt. Mindennap ujabb, kinos fordulatot hoz. Magas talapzaton álló emberek, akiket bálványként rajzottak körül, letörnek — intézmények omlanak össze, és tanácstalanul áll a polgárság. Nem hisz senkinek, nem bizik semmiben. Maga körül látja az erkölcstelenség feneketlen posványát, amelyben elsülyednek azok, akiknek legtisztábbnak kellene maradniok: — a közvagyon kezelői.

Népforradalmakat előznek meg ilyen jelenségek. Kelevények ezek a beteg társadalom testén. Mert beteg. Izgalmas vágyak láza heviti. Ahol a nép tizezrei kisérik utolsó utjára a meggyilkolt metreszt, — ott már épitik az arany borju számára az állványt, fekete éjszakákon már járják körülötte a táncot és hogy még sötétebb legyen a kép: — megtagadja rokon a rokont, após a vőt, sógor a sógort. Napsütéskor mindenki kapkod az ártatlanság leple után és takargatja fején a vajat. Üvegházban lakunk és kövekkel dobálódzunk.

És mindenre ráboritja rogyos palástját a gazdasági pangás. Munkások ezrei bolyonganak tétlenül, a közmunkák csak a nagy vállalkozók ingadozó mérlegét billentik helyre. Roszkor szült tervek, gonosz időben válnak valóra s a garas után szaladó nép elől elzárják az olcsó utat. Mesterségesen kutatva sem találhattak volna alkalmatlanabb időt a Lánchid elzárására, mint a mostanit. Negyven év óta nem volt csikorgóbb tél és aki gyalog kénytelen kerülni Pestre, lefagy a keze-lába-füle.

Mintha jégen járnánk. Aki elbukott nem tud fölkelni többé. Aki még jár, kapaszkodik mindenhol mindenbe és a gyönge magával rántja a gyöngébbet. Egész társadalmi osztályok omlanak össze s a bábeli zavar közt innen is, onnan is hallatszik: — erre! De merre?

Akik még biztosan állnak, nem engednek senkit a közelükbe, nehogy magával rántsa őket is. A zagyva áradat tovább hömpölyög, hogy biztosabb mederbe jusson. Ki vezesse, merre?

Csoportok verődnek össze, mindegyiknek más az igazsága, de kétségek zavarják, hátha mégis a másiké igazabb. Uj nevek vetődnek föl, uj pártok alakulnak, — uj eszmék nélkül. Uj köntösben járunk őrölni a régi malomba. Mint a galambóczi légy, mely hol a vizben él mint féreg, hol a levegőben mint bogár és mégis csak légy.

Kivülről minden csendesnek látszik, mint tüzvész után a hamuval takart romhalmaz. Alant meg izzik a parázs. Fujtatja a kétségbeesés, forgatja a bizonytalan megélhetés és lángra lobbantja majd a nagy elégedetlenség.

Ma még minden csendes.

Buda, febr. 1.

Undort kelt az utóbbi napok története. A gazdasági csapásokat tetézik az erkölcsiek. Közvagyont kezelő, városi nagy érdekeket képviselő intézmények vezetőit vádolták meg és pellengére állitották rokonságukat, mint akik illetéktelenül jutottak vagyonhoz. Nem csip-csup proviziókról van szó, hanem százezreket meghaladó összegekről. Nem korcsmai beszélgetés közben, hanem milliós vállalatok könyvei alapján. A vizsgálat folyik, senki tisztán nem lát, beszélni magáról az esetről még korai. De szóvá kell tennünk azt a romboló hatást, amit e botránynak a puszta hire okoz. Mi itt Budán még hiszünk és bizunk a társadalmi nagyságokban. Erre van berendezve egész községi életünk. A miniszteri tanácsos, aki méltóságos úr, föltétlenül okos, nagy ember. Ha tud egy kissé a polgártárs nyelvén beszélni, itt-ott valami apró kivánságát teljesiteni, apró-cseprő ügyes-bajos dolgát elintézni, már számithat reá, hogy belekerül a főváros törvényhatóságába. Pártvezér lehet, törzsfőnök. Az ilyen méltóságos úr bukása nagyot ránt az egész méltóságos szervezeten. Mi itt Budán fillérekben számolunk. Nekünk gond az Alagutvám, a hidvám, pedig ez csak 4 fillér. Ha a mozi valami ujdonságot hoz és bevonja a kedvezményes szelvényeket s a jegy ezzel 10 fillérrel drágább, morog és lázong az előcsarnok. Itt a sör árát két fillérrel emelni — kész bukást jelent a vendéglős számára. Kényelmetlen öreg házakban lakunk, hogy olcsón lakhassunk. A Filler-utcán ródlizunk, ahol nem kérnek érte dijat. Az ilyen protekció utján jogtalanul szerzett másfélszázezer koronás provizió, a közvagyon rovására, — megöli a bizalmat a közvagyon kezelőivel szemben. Mi itt Budán kételkedve fogadunk minden hirt, jót rosszat egyaránt. Nehezen hisszük el a méltóságos urak tévelygését. De ha egyről elhittük, kétségek élednek a többiek iránt. A közvagyon előttünk szent, de ha bebizonyul, hogy a sógor zsákját szinültig töltik e vagyonból, amit fillérenkint hord össze a polgárság, akkor a közvagyon minden kezelőjét a sanda gyanusitás kerülgeti. Bárhogy döntsön a vizsgálat — e hir romboló hatását jóvá tenni már nem tudja.

A suba alatt ismét történik valami. Ahová nem lát a közönség, ott mindig az ő rovására történik valami. Homályos sejtések kellnek életre, hogy emelni fogja a városi villamos a szakaszjegyek árát, de megtoldják a szakaszt. Ez a pestieknek fáj. Nagyobb részesedést kiván a városnak, de ennek fejében koncessziója meghosszabbitását kéri. *Hüvösen* cáfolták csak azt a hirt. — Ami Budának fáj, az, hogy a koncesszió meghosszabbitásán kivül a város részesedésének leszállitását kivánja a közuti, amit meg sem cáfoltak, s ha ezt megkapja a közuti, akkor sohsem kerül ide Budára konkurrens vállalat. Hidat a Vizivárosnak nem épitenek, amelyen átjöhetne a városi s igy az örökös közuti rabszolgaság ellen csak egy óvszer van, s ez — *egy kiterjedt hálózatu autobusz vállalkozás Budán.* Ezekben a farkasorditó hidegekben, amikor megfagyott verebekkel dobálódznak a gyerekek és a Vérmezőn őrködő huszár odafagy a lóhoz, — ilyenkor érezzük kétszeresen a közuti átkozott rendszerét, mely a kocsihiány miatt, néha 20—30 percig is ácsorogtatja a közönséget. Hej, ha mindaz teljesednék amit ilyenkor kivánunk sándorpálnak, legalább is akkora bibircsók nőne az orrán, mint egy villamos kocsi.

Az Erzsébet-szobor ügye, Budának egyik létkérdése. Specialis budai idegen forgalmat többé soha el sem lehet képzelni, ha ezt a szobrot nem kapjuk meg. Mert világcsodája lesz a milliókkal épitett szobor, amelynek megtekintésére utra kél minden nemzet, minden turista. Ehhez fogható nem lesz sehol. Ennek megfelelő hely nincs is másutt, mint Budán, a Várhegyen. A városnak kézzel-lábbal azon kell lennie, hogy ez a szobor Budán maradjon. Nincs szebb és kedvezőbb alkalom a várbástya további kiépitésére, mint ez a milliós alappal rendelkező emlékmű. A Halászbástyától jobbra balra, akárhol örök disze lesz az egész városnak, mert Pestről gyönyörü képet mutat majd és Budán rendbe jön egy darab várhegyoldal. A Ponty-utca felett, a Franklin-lépcsőnél, a Ferdinánd bástyán, vagy a bécsikapu Dunára néző sarkán, bárhol, de csak itt a Várbástyán állitható fel. A városligeti ideát gumizzák ki az agyukból ezek a balkezü tervezők. És ha az Erzsébet-szobrot elválaszthatatlanul összeforrottnak tudjuk a Várral, akkor ez a meddő pályázgatás is véget ért. Egyetlen magyar művész él, aki ezzel a kérdéssel meg tud birkózni. Élő bizonyság van rá s ez a Halászbástya. Aki ezt

SIRKÖVEK LŐWY-nél BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88. Telefon 146-99. : Saját ház.

a világra szóló épitészeti csodát megalkotta, arra nyugodtan rábizhatja az Erzsébet emlékmű bizottság ennek a szobornak és hegymagas talapzatának a tervezését. Schulek Frigyes tanár egy életet betöltő, minden művészi tudást és fantáziát lángra lobbantó feladathoz jutna és hogy a kérdésre a legteljesebb mértékben felelni is tud, annak bizonyságául szolgál a Halászbástya.

Alakulásokról kell beszámolnunk a községi élet himes mezején, ahol oly sokan szeretnének virágot szedni. Az első kerületben a Gellérten tuli részben alakulóban van több helyen a munkapárt, mely nagy részben nem is községi párt óhajt lenni, — de mozgolódnak a demokraták is, hogy a mind hatalmasabb városi párttá fejlődött szabadpolgári pártot saját fészkében támadja meg. — A II. kerületben erősen szervezkedve lép a küzdő térre a demokrata párt és február hó elsején végleg meg is alakul a szénatéri Británia kávéház külön termében. A meghivókat már szét is küldötték 215 aláirással. A harmincöt tagu szervező bizottság élén állanak: Lendl Adolf dr., Szabó Gyula, Wladár Tivadar dr. városi bizottsági tagok, Hermann Gyula a szervező bizottság elnöke és Macher Janos a párt jegyzője. — Jellemzi az általános elégedetlenséget és tájékozatlanságot, hogy a demokrata mozgalommal párhuzamban a polgárság tekintélyes része ujabb szervezkédésre készteti a Szabadválasztók pártját, mely a mult községi választásnál már jelentékeny sikert ért el. Itt is közbecsülésben élő nevek készülnek a párt szervezés élére állani és egyéni sulyukkal szolgálni ezt a mozgalmat. Mind a két uj párt kiáltvánnyal fordul legközelebb a polgársághoz. — A III-ik kerületben a meglevő pártok társadalmi uton igyekeznek érvényesülni, a községi politikában ott minden csendes.

Hirek.

A gázgyár megtekintése volt a III. ker. Szabadliceum legutolsó turisztikai kirándulása. Schön Győző főmérnök kalauzolta a kétszázat is meghaladó társaságot és bemutatásokkal magyarázta a Homokos-dülőn lévő üzem gázgyártását. Utána a rokonszenves főmérnök egy közeli vendéglőbe invitálta egy kis eszemiszomra az egész társaságot.

Katholikus bál lesz szombaton Óbudán, a Korona vigadóban. A nagyarányu előkészületek, melyeket a vigalmi bizottság Brunecker Lajos elnökkel az élén megtett, fényes sikerre nyujtanak kilátást. A táncot művészhangverseny előzi meg.

Kacagó leányok, guruló lapda, korcsolyán száguldó ifjak összekeveredő tömege, izgatott kiváncsiak a sövénykerités mellett piros orrukat még pirosabb kezükkel melengetik, fel-felharsanó hurráh-k a tükör jégen: ez a jéghockey a Széna-téren. Kedves hangulatos kép, amint a nap vörös korongja visszaverődik a csillogó jégről a fehér dresszeket ölelgetve. A leányok kacagva nézik a nyugodtan suhanó, ügyesen tovasikló fiatalembereket. Valóságos diadaléneke ez az egészségnek, az ifjuságnak.

A világ gazdálkodásáról mondott kritikát a Népszerü szociális tanfolyam január 20-án rendezett előadásán dr. Sebők Imre főgimnáziumi igazgató. A budai kath. legényegyletben (II., Toldy Ferenc-utca 30.) a tanfolyam iránt érdeklődőknek szivesen szolgálnak felvilágositással.

Korcsolyák Némethnél, II. Széna-tér.

Érdekes esték. „Az Orsz. Népoktató Egyesület" ismeretterjesztő előadása III. ker. Miklós-téri iskola termében január hó 23-án folytatódtak szokatlanul nagyszámu közönség előtt. Dr. Politzer Zoltán „Az emberi testről" értekezett, különös tekintettel az egészségügyi anatomiai és hygieniai szempontokra. Előadását vetitett képekkel is illusztrálta. A mindvégig érdekes értekezést. a hallgatóság meleg tapssal köszönte meg. A belépés ingyenes. Érdeklődőket szivesen látnak.

Ita kalapok Linke II. Fő-utca 52.

Szervezkedés és ismerkedés céljából a mindjobban erősödő III. ker. katholikus népszövetség Lajos-utca 51. szám alatti helyiségében jól sikerült estél rendezett január 28-án. A népszövetség feladatairól Bräutigam Ferenc segédlelkész értekezett. Utána éneszámokkal, monologokkal tették tehetséges dilletánsok kedvesen meleggé az estét.

Gumi Gellért Óbuda lásd 4. oldalon.

Sportkabaré Óbudán. Zsufolásig megtöltötte az óbudai közönség szombat este a Korona vigadó termeit, III. ker. Torna és Vivó Egylet kabaréelőadása alkalmával. Nagy sikert aratott Szolnoky Irma énekével dr. Németh Nándor, Havas Rezső és Kamaráth Gusztáv kupléival, amiket Nebenführer Aranka, Éliás Nellyke, Pálházy József kisért zongorán. Jóizüen kacagott a hallgatóság egy klubválasztmányi ülés paródiáján és a „Lili tangózik" cimü aktuális bohózaton, melynek szereplői Beér Mártha, Éliás Juliska, Engel Rózsika, Gyenes Böske, Bihar Jenő, Biró Lajos, Breitner Miksa, Herpich Rezső, Ipper Sándor, Havas Rezső, Radó Sándor, Stern István és Szamek Ödön sok tapsot kaptak. A conferenciér tisztét Stern István és dr. Finály Árpád töltötték be igen szellemesen. A műsor után reggelig tánc volt. Az első négyest 157 pár táncolta.

Fehérnemü. Preisach: I., Krisztina-tér 3.

Kézimunka-üzlet igazán hiányzott a Krisztinában és az egész budai belső-körúton. Talán a föllendülésnek induló kereskedelmi élet egyik jele, hogy a nugalomba vonuló Singhoffer M.től, átvette a Krisztina-körut 135. alatt lévő üzletet *Pál* Jakab, akinek virágzó üzlete van a Krisztina-téren. A meglévő raktárt a lehető legolcsóbban kiárusitja és annak helyén nagyszabásu modern kézimunka-üzletet nyit, amelynek vezetésével egy kiváló szakembert *Augenfeld* Alfrédet bizta meg.

A szabadpolgári kör saját helyiségeiben február 7-én táncmulatságot rendez.

Pezsgővel csak 3 korona egy meleg vacsora a Batthyány-kávéházban, a legjobb cigányzene mellett.

Csemege Nagynál: II. Szilágyi-tér.

Táncolnak a rokkantak. A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdij Egyesület budai 114. számu fiókja február hó 21-én a budai vigadó összes termeiben rendezendő nagy jelmezestélye iránt nemcsak az állandó látogatók, hanem Buda egész közönsége körében az érdeklődés fokozottan nő. E kedvelt bál rendező nagybizottsága a hatalmasan megnyilatkozott érdeklődésre való tekintettel mindent elkövet, hogy a hagyományos jósikerü báljuk az idén szórakozás tekintetében az előző éveiket messze felülmulja, ami a kipróbált rendezőség erős munkája után itélve — sikerülni is fog. A diszes táncrendet Gunesch János bronzmüves készitette kitünő izléssel.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Pogány Frigyes dr. miniszteri titkár február hó 8-án az iparos tanoncoktatásunk multja és jelene cimén olvas föl a II. ker. Iparoskörben.

A iparhatósági megbizottak a II. kerületben e hó 29-én összejöttek a II. ker. Iparoskörben, ahol egymás között felosztották a munkát.

Kabaréest lesz február 15-én a II. ker. Iparoskörben, változatos müsorraal, sok tréfával és a végén tánccal.

TÉLI ALSÓ RUHÁZATOK NŐKNEK, FÉRFIAKNAK ÉS GYERMEKEKNEK :-: RICOT-ÁRÚK!
HARISNYA, KEZTYÜ ÉS KÖTÖTT KABÁTOK nagy választék olcsó árak.
BRAUN JENŐ DIVATÁRUHÁZA III., Polgár-tér 2. sz.

Korhely
leves, bableves kapható éjféltől reggelig a Batthyány kávéházban II., Batthyány-tér sarkán.
MODERN CAFFEE-RESTAURANT.
Meleg vacsora.
Pompás zene. Pontos kiszolgálás. Kiváló tisztelettel :-: :-: :-:
BRÜCK E. E.

LAKATOS-, MECHANIKAI ÉS SZERELÉSI MÜHELY
VÁGÓ PÁL
Budapest, I. ker., Fehérvári-ut 29. Telefon-hivó 47-04.
EREDETI WOLFRAM (TUNGSRAM) villanykörték 75 százalék árammegtakaritás darabonként K 1.40. Elsőrendü gázharisnyák K 0.45-ért, 6—6 darab vételnéi házhoz szállitom, valamint mindennemü szerelést jutányos áron pontos kivitelben.

HIRDETÉSEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.

I-a POROSZ KŐSZÉN KOKSZ TÜZI-FA
Zsákokban és fuvarokban a legolcsóbban szállit
SÁRKÁNY J. IMRE
II., Zsigmond-u 10. Telefon 95-30.

Buda legnagyobb festékáru kereskedése
Alapittatott 1901. BUDÁN.
Weisz Lipót
Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-öt 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

A legszebb és mindig friss VIRÁG, KOSZORÚ egy félóra alatt kapható
özv. Dominits Gyuláné virágüzletében
II., CSALOGÁNY-UTCA 52. SZ.

Kostyál József villamos műszaki vállalata
Bpest, II., Zsigmond-u. 11.
TELEFON 16—96.
Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel dijtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, melv eltörhetetlen.
MAGYAR GYÁRTMÁNY.
E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállitó, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

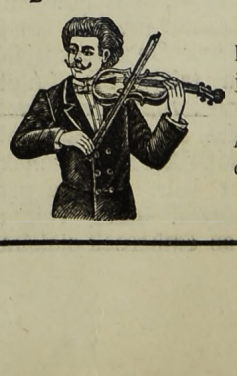

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5%-al netto kamatoztat.

Közgazdaság.

Budai Lloyd.

Házkrach. Néhány év előtt elkapta az embereket a vágy, hogy részük legyen valami nagy házban, ha több nem, hát egy lakás legyen a tulajdonuk. Ezt a vágyat sokan fölhasználták és néhány pesti gründoló, akiket odaát a pesti emberek már rossz szemmel néztek, itt Budán létesitettek ilyen „Alkotás-utcai társasház szövetkezetet.“ Mint mindig és mindenütt, itt is gyalázatosan gazdálkodtak és most a szövetkezet fölszámol. Az igazgató urak fölhivták a hitelezőket (nagyobb részt budai kisiparosokat), hogy követeléseiket hat nap alatt jelentsék be.

Pásztor Béla a Budai Iparbauk agilis, rokonszenves igazgatója, amint örömmel értesülünk felgyógyult erős hülésből származó betegségéből, mely hetekig az ágyhoz kötötte.

Válságok közé került egy budai házépitő vállalkozó. A fizetési zavarokkal küzdő cég ügyeinek rendezése felett most folynak tárgyalások. A pénzintézetek követelése ingatlanokkal van biztositva.

Vendéglői élet.

A dunajobbparti szállodások, vendéglősök bor- és sörmérők ipartársulatának hivatalos közleményei.

A Politikus Greisler. Ötvennégy évvel ezelőtt egy tizennégyéve szőke gyerek, *Gürsch* Feri, sürgölődött a Koronaőr-utcai vendéglőben mint borfiu. Előzékenységével megnyerte a vendégek tetszését, jó magaviseletével, szorgalmával gazdája jóakaratát. Tizenhárom éves szorgos munkálkodás és takarékoskodás után átvette az üzletet. Az a fakult kis cégtábla, amelyet negyvenegy évvel ezelőtt ajtajára függesztett, ma a vendéglősi erények, az üzleti tisztesség fogalmát jelenti. És midőn január végén átadja helyét másnak, oly meggyőződéssel vonulhat jól megérdemelt nyugalmába, hogy oda polgártársainak becsülése, tisztelete és szeretete fogja kisérni azon kivánsággal, hogy hátralevő életét egészségben és gond nélkül minél tovább élvezhesse.

Nehéz küzdelmet folytat most a vendéglősipar a kávésipar ellen és minden áron igyekszik ősi jogait megvédeni és tehetetlenné tenni a kávéházakban a vendéglői ételek tálalását. A „Caffé-Restaurant“-ok veszélyeztetik a vendéglős megélhetését s ez ügyben az ipartársulatok gyüléseznek, tanácskoznak. A budai ipartársulat is kivette a harcból a részét és agilis elnöke *Kuncze* Ödön részt vett minden e tárgyu gyülésen és kifejtette a budaiak álláspontját. Jogtalan tehát a pesti ipartársulat „Értesitője“ részéről az az indokolatlan támadás, hogy a budai ipartársulat ebben az akcióban nem vesz részt.

Disznótoros vacsorát rendez február 5-én a régi Richter-féle vendéglőben Haberhauer János II., Csalogány-utca 27.

Uj vendéglőt nyitottak Budán: Oláh László I., Fehérvári-u. 103. — Tóth Lajos I., Krisztina-körut 167/a. szám alatt. — Mekler Hyula III., Apát-u. 46. szám alatt lévő vendéglőjét pedig megszüntette. — Gergely László II., Fő-u. 75. alól Kemenes-u. 6. szám alá. — Teichner Manóné II., Margit-körut 79. alol Lajos-u. 104. szám alá helyezte át üzletét. — Molnár János átyette a „Kis Pipa“ vendéglőt a Margit-körúton.

Szerkeszti: J. VIRÁG BÉLA.
és CSERNAY JÓZSEF.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

NAGY JÁNOS
CSEMEGE ÉS BORKERESKEDŐ

különlegességei:

1 kg.	francia cukrozott gyümölcs	3.20
1 „	ákáo és hársfaméz . . .	1.50
5 „	dobozban „ . . .	7.—
1 „	világhirü csécsi szalonna .	3.60
1 „	legfinomabb teavas . . .	3.60
1 lit.	barackai fehér bor (3 éves)	1.30
1 „	kecskeméti „ „ (3 éves)	1.30
1/2 lit.	tokaji szamorodni . . .	1.20
7/10 „	egri vörös bor (5 éves) .	1.65
1/2 „	tokaji aszu öreg . 3.50	4.—
1 „	ó-szilvórium	3.—
7/10 „	12 éves állami cognac . .	4.40

Állami borok főraktára.
BUDÁN.
II., Szilágyi Dezső-tér 2. sarok.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
— (A krisztinavárosi templom mellett.) —

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

EJNYE BE SZÉP CZIPŐ!
és most megtudhatja, hogy ilyen tetszetős formáju
elegáns és tartós
KORCSOLYACZIPŐ,
KECSES és KÖNNYÜ
TÁNC-CIPŐ KÉSZÜL
Mészáros József
czipészmesternél
Budán, II., Irma-tér 3. sz.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

= Irodai órák: =
delelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. = Ismertetőt kivánatra küld a tánctanintézet

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Elsőrendü angol női ruhák készülnek Füles József-nél
Előnyös fizetési feltételek mellett II., Irma-tér 3. sz.

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.

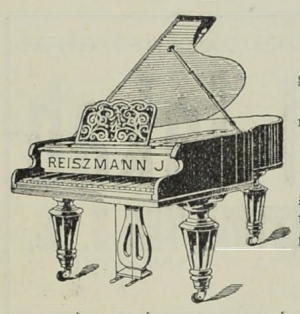

Hires külföldi, valamint saját gyártmányu zongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becserélтetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

EXPRESS BOY Telefon: 66—23.
II. kerület, Lánchid-utca 13. szám.

Szerszám-, mű- és épület-lakatos munkákat készit
Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltűzhelyek és mérlegek raktára.

PREISACH JÓZSEF DIVATÁRUHÁZA
Házilag készült
férfi-női s gyermek fehérneműket ajánl
BUDAPEST, I. KERÜLET, KRISZTINA-TÉR 3. SZÁM. TELEFON 104-98. ⁂ TÁNCCIPŐK!

FÉLIG INGYEN
Saját készitményü olcsó és jókonyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

KURUCZ OLGA
„PALERMÓ“
ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | Jutányos árak.
TELEFON 102—80.

Entreprise des pompes funébres
Szabó József L.
temetkezési vállalata
ELVÁLLALJA: disz-, valamint, egyszerübb temetések rendezését, ugyszinten halotthamvasztásokat a külföldön. :: Éro- és fakoporsók, szemfödelek és sirkoszorúk raktáron. :: Exhumálásokat és hullaszállitást eszközöl minden irányban. :: Telefonhivásra éjjel is jelentkezik. ::
II., Margit-krt. 13. Telefon: 74-59.

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Ürömi-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses kivitelben.
A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

Braziliai kávé- és tea behozatal!

SZÉHY féle
KÁVÉ A LEGJOBB
Kapható:
II., Batthyány-tér 5.
(a vásárcsarnok épületében)
Villanyerőre berendezett kávépörkölde.
Naponta friss pörkölés!
1 kilogramm Cacao hollandi . . . . . Kor. 3.80
1 üveg pezsgő Grand-Vin Reserve édes . Kor. 3.80

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.
Jégverem u. 2.
Margit rakpart 4.

MOSER SÁNDOR
FOGTECHNIKAI MÜTERME
BUDA, II., FŐ-UTCA 9. SZ.
Foghuzás, fogtömés, műfogak, gyökéreltávolitás nélkül, arany és platina munkák.
Tisztviselőknek 15% kedvezmény.
Kedvező fizetési feltételek.

Autogénhegesztést
és minden
lakatos munkát
elvállal
Kállai Ödön
BUDAPEST, II.,
Tölgyfa-utca 9. sz.

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II.
Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka.
ESTÉNKINT meleg husok.
bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Hallgassa meg tanácsom Ágnes-crémet használjon
csak LORÁND DROGÉRIÁJÁBAN
BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK
Orvosi kötszerek, műszerek, haskötők, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete.
GUMMI GELLÉRT
TAVASZ-U. 13. ÓBUDA
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és tűk, fésük, manikürcikkek stb. Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák.

Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü téli sportcikkekben.

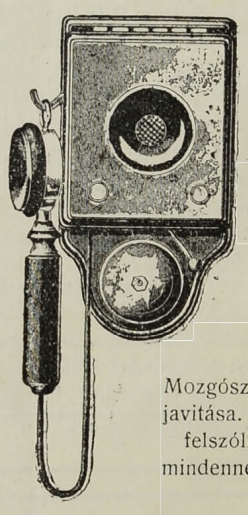
Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.
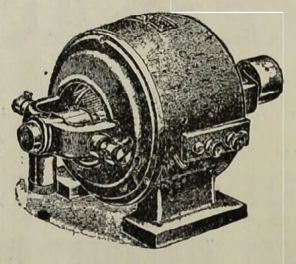
Telefon: 158-16.
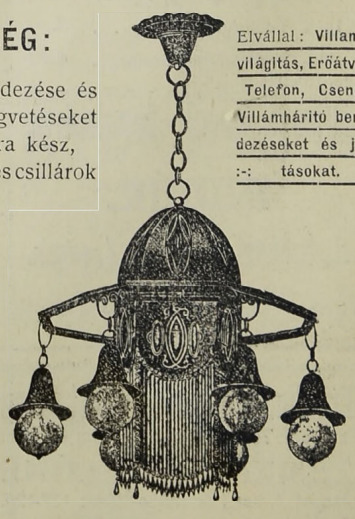

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség: II., Krisztina-krt. 33.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
Kiadóhivatal: I., Szent János-tér 1/a.
„ATTILA“ könyvnyomtató müintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. február 8.
6. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Erről sem volt szó a Lánchid elzárásakor, hogy Buda szinház nélkül fog maradni — esetleg — ezen a nyáron. Annyi bizonyos, hogy Komjáthy János a budai szinkör uj igazgatója aggódva gondol a szeptemberre, amikor még szivesen sétál át a pesti közönség a Lánchidon és vacsora előtt örömmel ült be a szinkörbe, hogy ott egy kedves jó órát töltsön. De mi lesz most? A szinkör közvetlen utja Lánchid s ha ezt elzárják, — a szinkör kapuit is elzárhatják.

*

Emlékezzünk a multra, amikor az Autóbusz-kérdés volt szőnyegen. A Szabadpolgárok pártja vehemensen tolta az ügyet és már ugy látszott, hogy győz az autóbusz párt, amikor latba vetette egész befolyását Kollár udvari tanácsos és olyan gáncsot vetett az autóbusznak, hogy végre is — egy szavazattal megbukott. Egész Buda felhördült. A kulisszák mögé kevés ember látott, s igy senki sem értette meg, hogy épen budai városatya akasztotta meg e kérdésnek közmegelégedésre szolgáló megoldását. Miért? Sándorpálur a megmondhatója, aki minden ellenérték nélkül szeretné kicsikarni az Erzsébethidi forgalmat, és ez az ur ma oly nagy hatalom Budapesten, hogy az ő érdekei kedvéért koldusbotra kell jutnia a Duna jobbpartján álló városnak.

*

Arról elmélkedik Budán ma sok ember, hogy mért büntetés a Budán való lakás. Ha Pestre megy a budai, a hidon át, azt megteheti ingyen, de már haza, vissza Budára csak pénzért jöhet. Hát, aki a Krisztinában lakik, annak kétszeresen kell megfizetni a hazamenést! — a hidon is, az Alagúton is. Két kézzel veri az Isten azt, aki Budán lakik.

*

Hát a sikló? Ez a szelid, csendes részvénytársaság nem látja érdekeit megsértve, a Lánchid elzárása által? Egyik olvasónk, aki a kérdést felveti, ugy véli, hogy azért hallgat ez a társaság, mert az utazó közönség tulnyomó részét a minisztériumi tisztviselők teszik. A forgalom csappanása anyagi kárt a siklónak nem okoz, mert a napidijasok gyalog járnak, a minisztériumi főbb tisztviselők pedig *szabadjeggyel* siklóznak.

*

A dunai kapitányság figyelmébe ajánlja egyik olvasónk a következőket. Kérjük már most télviz idején a dunai kapitányságot, hogy a folyó évi nyáron át az uszodák felállitását ne engedélyezze. — Indokolja pedig ezt azzal, hogy Zincsák embertársunk — dacolva a természettel — átsétált a befagyott Dunán! — Nyáron meg majd mindenki megtanul uszni — csak azért — hogy könnyebben és ami a fő — pénz nélkül juthasson át Budára.

Juhok

gyanánt fogják ezentúl is a választási urna elé terelni a budai polgárságot, akár három, akár öt kerületre osztják is ezt a városrészt. Nem jelent több szabadságot ez a több kerület. Több klikket, több törzsfőnököt, nagyobb szolgaságot. A kisebb kerületre jobban lehet vigyázni. Minden embert számon tarthatnak, mindenkinek megkereshetik a gyöngéjét. Valószinü, hogy az uj kerületi beosztással a községi beosztás is változni fog. Adminisztrativ szempontok kivánják, a közigazgatás egyszerüsitése a polgárság szempontjából követeli, hogy a mostani visszás állapot szünjön meg. Budán épenséggel tarthatatlan. A Hüvösvölgyből a Lánczhidhoz a polgárság, ha az Elöljáróságon van dolga, — a Svábhegyről hegyen völgyön át, Kelenföldről nagy kerülővel, föl a várba kullog a szegény ember, akit citálnak. Még a III. kerületben a legistenesebb a helyzet, mert az ujlaki ember *csak* épen a Lajos-utcán megy végig az óbudai Főtérre. Igaz, hogy ezt az utcát kilométerszámra mérik.

Nem az elöljáróságok müködését kifogásoljuk. Nincs rá ok, nincs alap. Szerencséje Budának, hogy ilyen hivatalfők vezetik, ilyen hivatalok intézik a sorsát. Csak a három elsőkerület földrajzi fekvése teszi elkerülhetetlenné az uj, a célszerübb beosztást. Nincs kerület egész Budapesten, amelynek megosztásáról már szó nem esett volna, pedig a pestiek egységesebbek, mint a budaiak. A megosztás esetén jutna Budapestnek 20—24 kerület, ami lehetővé tenné, hogy Buda hét kerületre osztassék. A Vár a Dunaparttal (várkert kioszktól a Batthyányi-térig) — A Tabán és a Krisztinaváros föl a Svábhegyig, — a Gellérten tuli rész (Lágymányos és Kelenföld) — a Viziváros (az Ország-uttal egészen az uj Szent-Jánoskórházig és a Szépvölgy-utcáig) — a hatodik volna a Hüvösvölgy a a budai hegyvidék, a Svábhegytől a város északi és nyugati határáig. Ennek a vidéknek a nagyarányu fejlesztése, a Hüvösvölgy, Szépvölgy, Pálvölgy és a többi egy kézben, egységesen e város oly gyönyörüségévé válhatnak, mely világszerte ritkitaná a párját.

De csak öntudatos polgárság érheti el, nem olyan, melyet ugy terelnek a választáshoz, mint a — juhokat.

Buda, febr. 8.

Tettre! . . . . Egyik budai laptársunk komoly cikkben foglalkozik Buda érdekeivel s ez alkalomból tettre serkenti az I. kerület bizottsági tagjait. Sok égető kérdés, köztük első sorban a Lánchid elzárás okozta baj és az Alagutvám eltörlése, — készti e buzditásra, melyhez a magunk részéről is a legnagyobb helyesléssel járulunk. Igen is, — tettre! Lejárt már a szelid igéretek ideje. Igaz, hogy rendezett polgári társadalomban tévesen tettnek mondják azt is, ha egy párt a saját kebelében megvitatja a közügy egy kérdését, határozatot is hoz, azt egy népgyülés elé viszi, ott szankcionáltatja és azután felterjeszti az illetékes hatóságok elé. Mert hisz egyebet nem is igen tehet. Igy jártak el az I. kerületben Szebeny Antal, Platthy György, Telkes Aladár, Szigethy János, Hegedüs orvos és a többiek, csakhogy ez mind kevés! Ezeknek a szelid embereknek az ideje lejárt. Amikor a kormányzópárt lapja ezekkel a polgári tettekkel be nem éri, hanem ennél is „erősebb“ tetteket követel, — már a forradalom zászlaját bontogatja. Ezek után már mint tett következik, hogy a népgyülés ostromolja meg a pénzügyminisztériumot és ott kényszeritse a pénzügyminiszter Ő Excellentiáját a nép szent nevében, hogy vonja vissza a Lánchid elzárására vonatkozó rendeletet és terjessze a t. Ház elé *három* uj dunai hid épitésére vonatkozó törvényjavaslatot. Bárczy polgármestert állitsa a lámparúd alá és vagy lesz autobusz, vagy . . . stb. Ez már a Baránski Gyula ideje, aki a népgyülésen résztvevő rendőr tanácsos jelenlétében is tud izgatni és az Alagutvám eltörlésére vezető egyetlen módot abban látja, hogy tömegesen menjünk át az Alaguton és — ne fizessünk vámot! Igen is, itt kezdődik már a forradalom, a törvényes rend felforgatása, itt kezdődnek azok a *tettek*, amiket igen tisztelt laptársunk követel. . . . Nem hisszük, hogy ez lett volna a cikkely célja. Két élü kés a nyomatott betü és aki nem tud bánni vele, hamar megvágja a saját kezét. Budának és az I. kerületnek is oly sok a baja, a megoldást váró kérdése, hogy legalább egy időre félre kellene tenni az egyéni gyülölködést, nem pedig szitani azt. A valódi publicista épen a nehéz időkben találja meg az igazi szót!

Demokrata szervezkedés a II. kerületben. A Britania kávéházban febr. 1-én volt az alakuló közgyülés, melynek elnöke dr. Herman Gyula üdvözölte megnyitójában a körülbelül 150 megjelentett, közöttük dr. Pető Sándor és Bródy Ernő országgy. képviselőket. Táviratilag üdvözölte a közgyülés a központi demokrata-kört és a többi demokrata egyesülést és Vázsonyi Vilmost. Hallamasek Egon felolvasta az alapszabályokat, amiket tudomásul vettek és utána megválasztották a tisztikart. Ügyvezető elnök dr. Herman Gyula. Ügyvezető alelnök Érchegyi István. A többi állást egyhangu szavazással töltötték be. Február 7-én volt az uj kör első választmányi ülése, ahol egy februárban rendezendő tagavató estét, Vázsonyi üdvözlését küldöttségileg és a Budai Kör kávéházat (Margit-körut 44.) mint hivatalos helyiséget határozták el. — A Lágymányoson is megalakult a demokrata kör, melynek az elnöke egy fiatal ügyvéd, ki eddig a munkapárt oldalán fejtett ki buzgó tevékenységet.

Egy kis tévedés csúszott be a *Nap* egyik érdekes cikkébe, mely a budai kerületek uj beosztásáról szól és fölsorolja azokat a neveket, melyek „bizonyára a biztos győzelem kilátásával fordulnak meg az urnák előtt.“ Vázsonyi Vilmos, Pető Sándor, Jászi Oszkár, Baracs Marcel, Bródy Ernő, Molnár Ferenc, Benedek János és . . . . no és . . . . (méltóztassék ezt komolyan olvasni) és . . . *Sándor Pál!* . . . Lehetetlen, hogy elfojtsuk a mosolyt itt Budán, amikor ezt a nevet *is* olvassuk, mert, aki a mi budai közlekedésünket kénytelen igénybe venni, az mind nagyon, de nagyon szeretné, hogy ez a Sándor Pál ur lépjen föl itt Budán. Micsoda pompás alkalom nyilnék megtorolni mindazt, amit a budaiak ellen vétett. Mi vagyunk az ő kisérleti nyula, amellyel azt teheti, amit akar. Ha Pesten kocsi kell . . . el kell vonni a budai forgalomból, — ha a várost kell nyomni . . . nem nyitja meg a kész bécsi-uti vonalat, vagy elhordatja a sineket a Villányi-ut elejéről, hogy még ne is reménykedhessen ez az elátkozott városrész. Igen, igen! Csak Sándor Pál kell nekünk jelöltnek és senki más. Csak ide!

Krecsányi utóda.

Beszélgetés Komjáthy János szinigazgatóval.

A budai szinház ügyében hosszabb beszélgetést volt alkalma folytatni a Budai Napló szerkesztőjének *Komjáthy* János kassai szinigazgatóval, aki ez év szeptemberétől kezdve a *budai* és a temesvári szinházat birja s igy a budai szinházra vonatkozó kijelentéseit bizonyára nagy érdeklődéssel fogadják Budán. Szerencséje a mi szinkörünknek, hogy Krecsányi után ismét kiváló igazgató kezébe kerül, mert Komjáthy méltón sorakozik a Paulay—Ditrói—Krecsányi trióhoz, a melyről nehéz volt megállapitani, hogy köztük ki a nagyobb. Ma Komjáthy egyike a vidék legkiválóbb igazgatóinak s ahol megjelent eddig szolid üzleti alapon és magas művészi nivón vezette szinházát.

Régi vágya, hogy fővárosi szinházat igazgasson és teljes ambicióval vállalja a feladatot. A budai szinkört, mint budai polgár veszi át, mert az Ermelléki-utcában már november óta készen áll a háza — egy kedves

SIRKÖVEK LŐWY-nél BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88. Telefon 146-99. : Saját ház.

külsejü emeletes villa. Krecsányi hagyományait tisztelettel ápolja és programmot nem ad, mert szerinte az igazgatónak csak egy programmja lehet; — jó darabokat adni elő — jól. A szinkörön csak annyiból változtat, hogy a szinpadot villamosan világitja és fölszedeti a falócákat, hogy helyükbe lecsapó székeket állitson.

A műsor változatossága érdekében megszerezte a jogot Eötvös Károlytól hogy „Mikor a Megváltó született“ cimü elbeszélését szindarabbá dolgoztassa föl, amely munkára egyik neves szinpadi irónkat kérte fel. Ezt alkalmasnak véli megnyitó darabnak, mert hazafias irányát — a 48-as időkben játszik — bizonyára szivesen fogadja a közönség.

Két prózai darabot is fordittat és megszerezte egy idegen operett előadási jogát.

Nem valószinü, hogy szeptemberben Budára jön, hanem csak 1915. tavaszán, mert uj társulata lesz szeptembertől, részben az ő régi, részben a Krecsányi társulatából alakitva. Az uj társulatnak jó iskolája lesz télen Temesvár.

A társulat két kiváló művésznője: *Váradi* Margit koloratur és népszinmű énekesnő, és *Hornyai* Janka táncosszubrett, mint két uj csillag jelenik meg a budapesti szinművészet terén. Ma a vidéki szinészet két legjobb hangzásu neve, Budapesten még nem szerepeltek és Hornyai Janka teljesen a Komjáthy iskola neveltje.

Komjáthyné Zavodszky Teréz — a kiváló szinész és igazgató neje — a legjobb művésznők egyike, de 4 éve már nem lépett a szinpadra. Lehet, hogy Budán ismét alkalma lesz a közönségnek az ő művészetében is gyönyörködhetni.

Hirek.

József főhercegék megigérték az I. ker., Közjótékonysági egyesület február 15-iki tea-estjén való megjelenésüket. Apponyi Albert grófné diszelnök és dr. Szebeny Antal elnök és a rendező bizottság megtette a legmesszebmenőbb intézkedéseket a főhercegék fogadására és az est sikere érdekében. A rendezőség azért ez úton is kéri az ünnepség résztvevőit, hogy öt óra előtt legyenek ott, hogy az őfenségeket, akik pont öt órakkor jelennek meg, méltóképen fogadhassák.

Ita kalapok Linke II. Fő-utca 52.

Érdekes esték az Országos Népoktató Egyesület rendezésében a III. ker. Miklós-téri elemi iskolában folytatódott január hó 30-án. Haypál Benő ref. lelkész: „Képek a munkás kérdés történetéből;“ cimü tárgyról adott elő nagy tudással. A nagy hatásu előadásért, a nagyszámú közönség nevében, Beke Mózes isk. igazgató mondott köszönetet.

Gumi Gellért Óbuda lásd 4. oldalon.

Baránszky Gyula dr. közéleti szereplésének negyedszázados évfordulóját e hónapban ünnepli. A rokonszenves, agilis városatyát, aki sok egyesületnek és politikai körnek is vezetője, lelkes hivei meleg ünneplésben fogják részesiteni.

Korcsolyák Némethnél, II. Széna-tér.

Állandó szinházat kiván Buda szinművészetért rajongó közönsége. A mindinkább fokozódó kulturigények

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot

és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT Magyarország legnagyobb hangszergyára

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari szállító, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::

Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése. Árjegyzék minden hangszerről külön.

Buda lakosai nagy részét arra késztették, hogy beadvánnyal forduljanak a fővároshoz, mint a fővárosi szinkör tulajdonosához egy állandó kőszinház épitését kérve, a jelenlegi helyen. Csak helyeslőleg kell felkarolni minden ilyen irányu tervet és a főváros közgyülésén is visszhangja kell, hogy legyen e szép tervnek. És e szinház épitésére kapjuk egy szakértő alábbi sorait.

A budai szinház épitése — tudtommal — befejezett dolog. De nem hagyható figyelmen kivül magának a szinháznak az épitése, mely az utóbbi időben annyira kedvelt német szinházi tipustól kell, hogy eltérjen. A német sivárak, kényelmük dacára, de szinházi karakter rovására. A francia és angol szinházakat kell majd ennél az épitésnél mintául venni, mert azok roppant ötletességgel tudják egyesiteni a szinházi kellemet a kényelemmel és lakhatósággal.

Fehérnemü. Preisach: I., Krisztina-tér 3.

Művészeti táncverseny, tangó és szórakoztató táncokat járnak február 21-én a budai Vigadóban katonabanda és cigányzene mellett, a munkások rokkant és nyugdijegyesülete bálján. A nagybizottság, Lorenc Ferenc és Pál Leóval az élén a siker érdekében fáradhatatlanul munkálkodnak.

Csemege Nagynál: II. Szilágyi-tér.

A Vérmezőről tárgyalt az I. kerületi bizottsági tagok legutóbbi értekezlete, ahol elhatározták, hogy sommás visszahelyezési per megindítását inditványozza dr. Szebeny Antal a főváros közgyülésén. A katonaság önkényes eljárása folytán az évtizedekig szabad közlekedést a Vérmezőn most meggátolják német és uj osztrák-magyar szavakkal diszitett táblakon. A biróság fog most dönteni, hogy a Vérmező elzárásával megzavarható-e egy egész kerület közlekedése.

A Belvárosi Takarékpénztár R.-T. igazgatósága megállapitotta a mult évi mérleget, amely 1,826.047 korona tiszta nyereséggel zárult. Az igazgatóság elhatározta, hogy a közgyülésnek javasolni fogja, hogy a nyereségből, ugy mint az előző évben, 325.000 K a tartalékalapba helyeztessék, 88.810 K uj számlára vitessék elő (1912-ben 74.353 K), az 1913. évi szelvény pedig, ugy mint az előző évben, 36 koronával (7·2%-kal) váltassék be. A mérlegben a saját záloglevelek állománya, valamint az idegen értékpapirok a napi árnál alacsonyabb árfolyamban vannak felvéve. A tavalyi jelentékeny árfolyamveszteség teljesen leiratott. Az összes záloglevél-eladás tavaly 6·4 millió K, a visszavétel 2·35 millió korona, a nettóeladás tehát 4·05 millió korona volt. A takarékpénztár tavaly összesen 3 millió korona uj jelzáloglevél-kölcsönt folyósitott. Az intézet összes vagyona 144·67 millió K. A betétek összege 33·39 millió K, a forgalomban levő záloglevelek összege 76·74, az intézeti bérház értéke 5·93 a leszámitolt váltók értéke 18·75. az értékpapirokra adott előlegek összege pedig 9·28 millió korona.

Kabarét jelmezben rendezett február 7-én a Budai Dalárda a Vigadóban. A budai előkelőségek nagy számban vettek részt a jól sikerült estén és az utána következő táncmulatságon.

A vasárnapi munkaszünetről adott elő február 3-án ftd. Molnár László a népszerü szociális tanfolyamon. (Toldy Ferenc utca 30). A nagy számu közönség meleg érdeklődéssel hallgatta az előadót és tapssal honorálta fáradozását.

Egyházi zene. A kapucinusok Korvin-téri templomában P. Luchetti Antonius apostoli vikárius s szmirnai érsek ittartózkodása alkalmából 8-án nagy ünnepi misét celebráltak. Ez alkalommal a templomi énekkar Mály József egyházi karnagy vezénylése mellett Seyler G-Dur miséjét adja elő. A magánszólamokat Gábor Teri, Meriadt Anna és Ida és Herbert Ferenc éneklik, az orgonakisérletet lovag Dobrzyniecki Árpád dr. csász. és kir. törzsorvos ellátta. Mály József a fiatal tehetséges karnagy igazán dicséretes munkát végzett, amihez, az érseki vendég is melegen gratulált.

Óbuda vásárcsarnok kérdése megint megfeneklett. Megfeneklett talán egészen, mert a határtalan indolencia folytán Óbudának csak a Florián-téri piac burkolása juthat, melynek munkálatait tavasszal kezdik meg.

Három millió koronába kerül a Kelenföld csatornázása. Az előkészitő munkálatokat, a közmunkatanács akadélyoskodása folytán valószinüleg csak tavasszal kezdik és a leggyorsabban hajtják végre, úgy hogy a leendő XI. kerület rendezett legyen az év végén.

Tanfolyam nyilt Budán iparosok részére. Gázszerelők, vasbeton munkások, gyengeáramu villamosszerelők, ötvös és ékszerészeknek tanműhelyel kapcsolatos szakrajztanfolyammal. A kurzusra beiratkozni I., Verpeléti-u. 3. szám alatt lehet négy korona lefizetése mellett. Az órák hetenkint hászomszor 7—9 óráig este és vasárnap délelőtt lesznek.

Buda legnagyobb festékáru kereskedése

Alapittatott 1901. BUDÁN.

Weisz Lipót

Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-öt 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Nyilt-tér.

Közlemény dija: soronkint 1 korona.

Budapest székesfőváros II. kerületének elüljárósága, mint rendőri büntető biróság.

1913. kih. 221/1. sz.

Másolat.

A székesfőváros II. ker. elüljáróság, mint elsőfoku rendőri büntető biróság a megtartott tárgyalás és az illetékesség megállapitása után az 1895. évi XLVI. t.-c.-be ütköző kihágással terhelt Laboranovics István ügyében következőleg

itélt:

Laboranovics István budaörsi születésü 30 éves r. katholikus vallásu tejárus, budaörsi lakos 10% vizzel hamisitott és lefölözött tej árusitása által elkövetett és az 1895. évi XLVI. t.-c. 1. és 3. §. *d)* pontjába ütköző kihágás miatt a 3. §. *c)* és *d)* pontja alapján az 1901. évi XX. t.-c. 23. §-ában megjelölt célokra forditandó 200 K, szóval kettőszáz K pénzbüntetéssel, ennek behajtathatlansága esetén pedig 10 napi elzárással bünteti, köteles lévén ezt az összeget és a felmerült 16 K vegyvizsgálati dijat 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett megfizetni. Az elzárás alkalmazása esetén az élelmezési, valamint a netán felmerülő költségeket a terhelt sajátjából tartozik viselni.

Egyuttal elrendeli a büntető biróság, hogy ez az itélet a terhelt költségén a „Budai Napló“ cimü hetilapban közzététessék.

Megokolás.

A vegyészi szakvélemény szerint terheltnél talált tej 10% vizzel hamisitottnak és lefölözöttnek bizonyult. A hamisitót kinyomozni nem sikerült, ennélfogva a tej hamisitásaért és lefölözéséért senkit sem lehet megbüntetni; ellenben meg kellett büntetni a terheltet, mert a leletjegyzőkönyv tanusága és terhelt saját beismerése szerint is ő árusitotta azt a tejet.

A büntetés kiszabásánál sulyosbitó körülményül szolgált, hogy a terhelt hasonló kihágásért már büntetve volt és éppen ezért — a fenthivatkozott t.-c. 7. §-a értelmében — most már az itéletnek hirlapi közzétételét is el kellett rendelni.

Az itélet ellen annak kézhezvételétől számitott 15 napon belül ennél a kerületi elüljáróságnál szóval vagy irásban előterjeszthető felebbezésnek van helye.

Budapest, 1913. julius 22-én.

Dr. Szalay s. k.
ker. elüljáró.
mint rendőri büntetőbiró.

Korhely

leves, bableves kapható éjféltől reggelig a **Batthyány kávéházban** II., Batthyány-tér sarkán.

MODERN
CAFFEE - RESTAURANT.
Meleg vacsora.

Pompás zene. Pontos kiszolgálás. Kiváló tisztelettel :-: :-: :-:

BRÜCK E. E.

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5%-al netto kamatoztat.

Vendéglői élet.

A dunajobbparti szállodások, vendéglősök bor- és sörmérők ipartársulatának hivatalos közleményei.

Előljáróság kontra Ipartársulat. Nagy erkölcsi és anyagi kárt okoz a III. kerületi előljáróság a budai ipartársulatnak azzal, hogy az iparengedélyeket a budaiak jogának és érdekeinek semmibevevése folytán a pesti ipartársulatnak küldi. E lehetetlen helyzet miatt a tanácshoz fordult a társulat orvoslásért.

Ősi jogát védte február 3-án mindkét ipartársulat együttes gyűlésen a kávések éttermi engedélye ellen. A budaiak álláspontját a kör agilis elnöke, Kuncze Ödön fejtette ki, kimutatva azt a horribilis kárt, mely a dunajobbparti vendéglősöket éri a budai „Caffé-Restaurántok", túlmértékben való szaporodása folytán.

Kepel S. vendéglős arról értesit bennünket, hogy vendéglőjét nem szüntette meg, még mindig Retek-u. 12. sz. alatt létezik.

Harcban állnak a vendéglősök a sör- és borkimérők, a gombamódra szaporodó söntésekkel szemben, mert ezek sokkal olcsóbban árusitják — igaz, hogy silányabb minőségben is — az italokat és ezzel jelentékeny kárt okoznak a vendéglősöknek. A dunajobbparti szállodások, vendéglősök, bor- és sörkimérők ipartársulata most akciót inditott a közönség jóhiszemüségével való visszaélés ellen.

A szőllőmüvelők bálja február hó 4-én zajlott le Óbudán, a Korona-vigadóban. A fényes sikerü estén a III. kerület előkelősége is nagy számban vett részt.

Közgazdaság.

Budai Lloyd.

A budai bankoknál a takarékbetétek nagy mértékben fognak szaporodni a Lánchid elzárása folytán, mert a budai lakosok nagyrésze még mindig Pesten helyezte el pénzét. A közlekedés nehézsége folytán ezek most áthozzák Budára betéteiket, ami Buda szempontjából már azért is örvendetes, mert Buda jelentősége jobban kidomborodik. A máris tapasztalható betétfellendülés a budai bankoknál legalább azt mutatja.

Követendő példaképen állitja oda egy olvasónk a Ford-féle motorkocsigyár humánus tettét, mellyel a gyár évi nyereségének felét, negyven millió koronát alkalmazottjai között arányosan szétoszt. Továbbra is évenkint az összes alkalmazottak részesedni fognak az évi nyereségből. Minden 22 éven felüli alkalmazottnak, legyen az bár a legutolsó szolga, legalább 25 korona napi keresete lesz. Ford Henrik az üzem főrészvényese vetette fel e nemes és emberszerető eszmét, mert a munka és tőke, szerinte nem részesedtek eddig a nyereségben oly arányban, melyben kellett volna. Merész és az iparvilágban eddig legnagyobb lépés ez a gazdasági átalakulás felé és bár az iparvilág tényezői kivihetetlennek mondják a tervet, Ford elhatározta, hogy mindenesetre vállalkozik rá. A Ford társaság 26.500 embert foglalkoztat üzemében, körülbelül 10 millió korona alaptőkével kezdte meg müködését és a mérleg 1912-ben 70 millió kor. és 1913-ban közel 150 millió korona fölösleget mutat ki. E lépéssel a Ford-társaság alkalmazottait részvényeseivé tette annak a nagy üzemnek, melynek kiépitését az ő munkájuknak köszönheti. De melancholikusan jegyzi meg olvasónk: de ez eset Amerikában van, mikor jutnak nálunk legalább csak egy ilyen tervezgetésig.

Szerkeszti: J. VIRÁG BÉLA.
és CSERNAY JÓZSEF.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

PÁLFFY- Telefon 139-62.
ÉTTEREM
ELSŐRANGU KONYHA.
Elsőrendü italok. Polgári árak.
Fő-utca és Pálffy-tér SAROK.

LÁNCHID-SZÁLLÓ
II. ker., Öntőház-utca 1. sz.
Teljesen ujonnan berendezve.
OLCSÓ SZOBÁK.
Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,
Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szállodás.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

Irodai órák: delelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. Ismertetőt kivánatra küld a tánctanintézet

NAGY BÉLA
Telefon 36-09.
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Elsőrendü angol női ruhák készülnek Füles József-nél
Előnyös fizetési feltételek mellett II., Irma-tér 3. sz.

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.

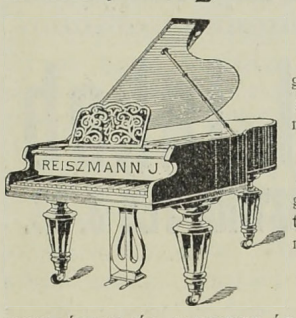

Hires külföldi, valamint saját gyártmányu zongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becseréltetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!
EXPRESS BOY Telefon: 66—23.
II. kerület, Lánchid-utca 13. szám.

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

Szerszám-, mű- és épületlakatos munkákat készit Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltüzhelyek és mérlegek raktára.

NAGY JÁNOS
CSEMEGE ÉS BORKERESKEDŐ
különlegességei:

1 kg. francia cukrozott gyümölcs		3.20
1 „ ákác és hársfaméz		1.50
5 „ dobozban „		7.—
1 „ világhirü csécsi szalonna		3.60
1 „ legfinomabb teavas		3.60
1 lit. barackai fehér bor (3 éves)		1.30
1 „ kecskeméti „ „ (3 éves)		1.30
1/2 lit. tokaji szamorodni		1.20
7/10 „ egri vörös bor (5 éves)		1.65
1/2 „ tokaji aszu öreg	3.50	4.—
1 „ ó-szilvórium		3.—
7/10 „ 12 éves állami cognac		4.40

Állami borok főraktára.
BUDÁN.
II., Szilágyi Dezső-tér 2. sarok.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
(A krisztinavárosi templom mellett.)

PREISACH JÓZSEF DIVATÁRUHÁZA
Házilag készült
férfi-női s gyermek fehérneműket ajánl
BUDAPEST, I. KERÜLET, KRISZTINA-TÉR 3. SZÁM. TELEFON 104-98. :: TÁNCCIPŐK!

FÉLIG INGYEN
Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

KURUCZ OLGA
„PALERMÓ“
ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | Jutányos árak.
TELEFON 102—80.

Entreprise des pompes funébres
Szabó József L.
temetkezési vállalata
ELVÁLLALJA: disz-, valamint, egyszerübb temetések rendezését, ugyszinten halotthamvasztásokat a külföldön. :: Érc- és fakoporsók, szemfödelek és sirkoszorúk raktáron. :: Exhumálásokat és hullaszállitást eszközöl minden irányban. :: Telefonhivásra éjjel is jelentkezik. ::
II., Margit-krt. 13. Telefon: 74-59.

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Ürömi-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses kivitelben.
A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK
Orvosi kötszerek, műszerek, haskötők, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete.
GUMMI GELLÉRT ÓBUDA
TAVASZ-U. 13.
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és tűk, fésük, manikürcikkek stb. Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák.

Braziliai kávé- és tea behozatal!

SZÉHY féle
KÁVÉ A LEGJOBB
Kapható:
II., Batthyány-tér 5.
(a vásárcsarnok épületében)
Villanyerőre berendezett kávépörkölde.
Naponta friss pörkölés!
1 kilogramm Cacao hollandi . . . . . Kor. 3.80
1 üveg pezsgő Grand-Vin Reserve édes . Kor. 3.80

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.
Jégverem u. 2.
Margit rakpart 4.

HOLLÓ GYULA
= ASZTALOS MESTER =
TERVEZÉS RAJZOL MODERN MÜBUTOR LAKBERENDEZÉSEKET.
II., Margit-rakpart 4. sz.

Autogénhegesztést
és minden
lakatos munkát
elvállal
Kállai Ödön
BUDAPEST, II.,
Tölgyfa-utca 9. sz.

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II.
Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka
ESTÉNKINT meleg husok.
bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Hallgassa meg tanácsom
Ágnes-crémet
használjon
csak LORÁND DROGÉRIÁJÁBAN
BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü téli sportcikkekben.

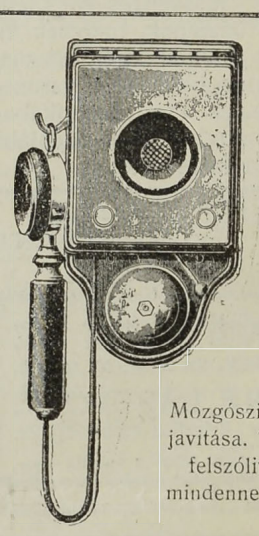
Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.
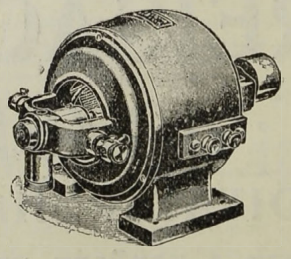
Telefon: 158-16.
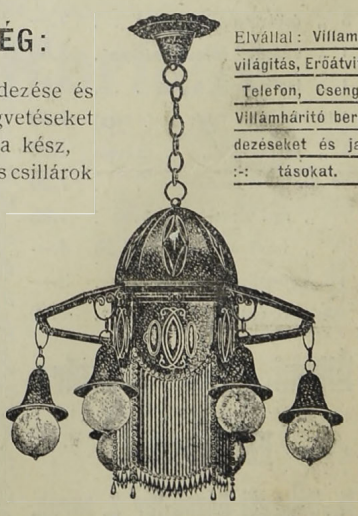

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség: II., Krisztina-krt. 33.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
Kiadóhivatal: I., Szent János-tér 1/a.
„ATTILA“ könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. február 15.
7. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Még csak szó sem lehet róla, hogy a budai választó kerületek uj beosztása — szenzációt keltene Budán. Minden mindegy nekünk, — mivel, hogy valahogyan csak lesz, mert sohasem volt úgy, hogy sehogysem lett volna. Rajtunk a nagy politika nem segit. Ha Szebeny Antal az I. kerületben nem volna ember a talpán a községi politikában is, úgy járna az a kerület, mint a második, ahol országos nevü, nagy befolyásu ur a képviselő, de ez a nagyság sohasem szolgálta a kerület előnyét. Kaphattunk volna végre egy díszes szobrot, a Jókaiét — csak egy szavába került volna a szoborbizottság elnökének — aki véletlenül a kerület képviselője is, de őt régibb érdekek fűzik a Józsefvároshoz és a szobor ott fog fölépülni. Az Erzsébet-szobrot is viszik már! Ha a vár külön képviselőt kap, még megeshetik, hogy a királyi palotát is átviszik Pestre!

*

Nem külső formákban hanem lényegben kell jól elintézni az ügyeket. A lakásmizériák vetették föl az eszmét, hogy a budai hegyvidéket tegyük állandó lakóhellyé és ne csak nyaralóvá. A legtöbb villa birja a téli lakást is és kellő közlekedés mellett még kedves dolog is volna a kint lakás télen. A terv szép is volt, okos is volt s a város elhatározta, hogy télen át is járatja a fogaskereküt. Forma szerint az ügy jól el volt intézve. A lényege pedig az, hogy a fogaskerekü közlekedése papiroson meg van, de a gyakorlatban oly silány, hogy jobb volna beszüntetni. Csak elkeseredést vált ki azokból, akik felültek ennek az elintézésnek. Sokan rendezkedtek be azon a cimen, hogy sokan laknak kint. A fogaskerekü vasut csődje, most csődbe visz mindent a Svábhegyen: — lakót, kereskedőt, iparost.

Nem tehet

arról senki Budán, hogy a Pestről kiszorult „törtetők“ Budára teszik át törtetésük szinterét. Itt megpróbálkoznak minden párttal, itt helyeselnek mindent s azután — szembe szállnak minden párttal és ócsárolnak mindent. Itt hizelegnek minden tényezőnek, kihasználnak minden gyöngeséget, odaállnak minden törekvés mellé, hogy lépcsőnek használják. Nekik a közjótékonyság éppen olyan foka a létrának, mint az iparos érdekek hangoztatása. Ők nagy könyekkel siratják meg azt az elhunyt függetlenségi pártvezért, akit megtagadott már a saját pártja is, mint ahogy odaállanak a demokraták kibontott zászlaja alá, hogy ott verjék a mellüket. Ha munkapárti kör alakul, akkor mutogatják *festett* sebeiket, amiket a szabadelvüségért szenvedtek, a néppárti asztaltársaság lakomáján hivatkoznak buzgó katholikus voltukra, — de lelkesen kocintanak a Gallilei-páholy estéin azokkal a testvérekkel, akik *igaz* meggyőződéssel hirdetik a világszabadságot. Jó ezeknek minden eszköz: — a hivatal, a kaszinó, a sajtó, ha céljaikat szolgálja, — nem irtóznak a pletykától, szóval, irásban és nyomtatásban — kenyerük a protekció: kihasználják fölfelé, gyakorolják lefelé. Összetörnek lelketlenül mindent, embert, egzisztenciát, intézményt, hogy egy ujjnyival nagyobbaknak látszhassanak és jaj annak, aki eléjük mer kerülni.

Ezek azok az urak, akik széditenek szóval, modorral, akiknek szava nyomán méz csurog az ajkukról bájos mosoly kiséretében, — akik hivatlanul jönnek mindenhová és kérdezés nélkül jelentik ki, hogy szivesen jöttek, — akik mindig a mások dolgáról beszélnek, minden kákán csomót keresnek, minden szálkából gerendát faragnak, nehogy a világ az ő hátuk mögé is lásson és ne vethesse föl azt a kérdést: — hogy jött ez ide? mit akarhat ez?

Ezt a kérdést nem szeretik.

Mert a válasz kellemetlen. Ezek az urak dicsérték a budai közuti közlekedést (ma már ócsárolják) — ezek az urak nem is tudták, hogy a Lánchidat elzárják s ezzel két kerületre mérnek halálos csapást, (most már dörögve kérdik, hogy mért oly rövidlátó a többi, hogy ezt előre nem látta) — eddig okvetlenül szükségesnek vélték a Lánchid restaurálását, mert a pénzügyminiszter igy látta jónak (most a városatyákat szidják, hogy ezt a veszélyt el nem háritották) — ezek az urak még az óbudai Fő-térre is ráfogták, hogy szépségdolgában egyrangban áll a Szabadságtérrel, — tiltakoznak a Vár és az ócska bástya kiépitése ellen, mert szerintük történelmi becse van minden Hentzi rakatta téglának is, — ők vásári bódékkal szerették volna körülépiteni a szénatéri korcsolyázó-teret, mert nyáron a teniszező leánynak kivillan a formás lábikrája, — ezek az urak, akik mindenhez ilyen jól értenek, sehogy sem akarják megérteni, hogy őket Buda becsületes polgársága mért nem veszi komolyan? Mért nézi vásári bohóckodásnak az ő sajátos önszereplésüket, — mért veszi minden szavukat és irásukat bohócsipka csörtetésnek?

Mert kilátszik a lóláb uraim, még ha *hét* köpönyeget teritenek is reá!

Buda, febr. 15.

A pokol utja is jószándékkal van kikövezve és a budai városatyák egyrésze azt hiszi, hogy igy jutunk a menyországba. Csak a vak nem látja, hogy maholnap pokollá lesz az élet Budán. A jólelkü megalkuvók hamar meglelik a vigasztaló szót s a mi helyi diplomatáink könnyen úgy ejtik a sort, hogy raffinált gáncsvetésük is honmentésnek láttassék. Nyilatkozatok jelentek meg a lapokban budai városatyák részéről s azt a szinezetet adják az autobusz ügynek, mintha ők lettek volna az autobusz ügy lelkes harcosai. Mert az autobusz *házi* kezelésben — tyüh! az nagy baj! — ám Mártha, vagy az angolok — oh! az egész más! Egy kissé szemérmetlen játék ez és nincs olyan udvari tanácsosság, amely az ilyent menteni tudná. A nagy közönségnek egészen mindegy, hogy az az autobusz városi vagy magántársasági-e. Jó közlekedést kiván! Ezenkivül pedig rokonszenves nekünk mindnyájunknak, akik semmiféle előnyöket nem kérünk, nem várunk, sem a Mártától, sem az angoloktól, de még az omnibusztól sem — a házi kezelés. Ne féltse a Viziváros fő mogulja ezt az ügyet a városi kezeléstől, amelyben föltétlenül megbizik a polgárság, jobban — mint egyes városatyák önzetlenségében. Az ő jószándékukkal kövezik a pokol utját.

Porhintés a polgárság szemébe az autobusz ügy, Ezzel takargatják azt a felületességet, amellyel Budapesten a legfontosabb kérdést, a hidak épitésének nagy ügyét kezelik. A térkép beszél. Zollstockal a kezében minden laikus kimérheti, hogy a Vizivárosnak *két uj hid kell.* Ez a meztelen tény és igazság. Budapesten minden két esztendőben uj hidat kellene épiteni, mert Óbudának is kell, Ujlaknak és a Szépvölgynek is kell, a Lágymányosnak is kell. Uj hidak nélkül nincs fejlődés, nincs forgalom. Minden számitás azon fordúl, hogy . . . ha fölépülne ide hid, oda hid, akkor válna lehetővé sok minden. Óbuda nyomorult falu marad, amig az ujpesti hid föl nem épül és a Lágymányoson megállt az a nagyarányú fejlődés, melyet a Ferenc József hid inditott meg. A Viziváros és Országút belső része — falu a köruton *belül,* amig uj hid, uj ut, nem visz bele uj életet.

Gül Baba.

— A rózsadombi mauzoleum. —

Achmed Aleh, a rózsák atyja. A poézis lágy kacagásu, szivbe belesiró, langyosan simogató szele csapkod ki e szavakból. A négy száz év előtt Budán rózsákat tenyésztő szent remete hamva még ma is nemesre oltogatja a hozzája zarándokló mohamedán hivőket.

Turbános, sok ráncu, tarka szinekkel pompázó török csoporttal megyünk, a török hódoltság korából itt maradt mecset felé. Öreg, magyar kertész és házmester borravalóért panaszló jajongással nyitja meg a kert félig omladozó deszkakerités-ajtaját. Remek művészettel megépitett, de elhanyagolt oszlopcsarnokokon, folyosókon, lépcsőkön kerülünk egy kis udvarba, melynek végén ötszög alapon áll a Gül Baba sirja fölé emelt fazsindelyü, szivalaku nyilásokkal szellőssé tett mecset. Török társaink mormoló imákkal üdvözlik. A kertész az egyik mohamedánt az udvarban lévő vizvezeték mosdótáljához vezeti, aki ott megmossa lábát. Majd egy arany brokátból készült köpenyeget — mely nagyon hasonlit a katholikus papok temetkező köpenyére — terit a kertész a vállára és papucsot ad a lábára. Igy felkészülve, hajlongó imádkozással és égő gyertyával kezében nyit csak be az igazhitü muzulmán a szentek szentjéhez. Csak egyenkint engedik be az embereket, nehogy megzavarják, a — különben is nagyon szép — a hó fehérségével még jobban a misztikumba burkolt vallásos hangulatot. Ugyanezt teszi a többi török is, azzal a különbséggel, hogy némelyik még ajándékot is (bolyhos kendőt, rózsafüzér félét, selyemsált, gyertyát) visz a mecsetbe. A sirbolt belseje nagyon igénytelen. Papadlója közepén, körülbelül egy négyzetméteres szőnyeg fekszik, mely alatt kiemelhető faajtócska van. Egy tenyérnyivel alatta pedig már föld. Ebből a földből minden ittjárt muzulmán visz magával haza egy pár szemcsét. A mecset falán képek és török irások láthatók. Egy-egy szines kép a 400 év előtti Buda és Pest vázlata. Ott látni még Achmed Aleh handsárját és egész élettörténetét.

A hangulatos sirbolt körül hatalmas kerttel övezett három emeletes oszlopcsarnokos kastély áll, gyönyörü, de üres termekben rokokó stilu kályhákkal, selyem tapétákkal, márvány oszlopokkal diszitve. És minden a legelhanyagoltabb állapotban.

A budapesti sajtó a legképtelenebb beállitásokban tárgyalja a török kormánynak szándékait Gül Baba sirjára vonatkozólag. Információnk szerint mindössze azt szeretnék elérni a törökök, hogy e régi emléképületnek mind az öt sarkába egy-egy képet akaszthassanak és a szivalaku nyilásokat szines üvegablakokkal láthassák el. Ezért dult a harc a törökök és a

SIRKÖVEK LŐWY-nél BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88. Telefon 146-99. : Saját ház.

mostani tulajdonosok között, amit a sajtó hirei is szitottak. A közeledés ám már megtörtént és ugy tudjuk, hogy e csekély kivánság legközelebb teljesül.

Érdekes, hogy Gül Baba sirja nem is létezik, mert az ásatás alkalmával nem találtak egyebet, mint egy utcakövezésre használt gránitkő nagyságu sziklaemléket. Bár legendák szállnak a kőszarkófágba zárt alaminium koporsóban nyugvó Gül Babáról s ez a téves hit, a muzulmánokat kivéve mindenkiben meg is gyökerezett, a valóság az, hogy a Rózsadombon a rózsák atyjának csak a meleg, szines, semmi külső tárgygyal össze nem függő emléke él!

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot

és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT Magyarország legnagyobb hangszergyára

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari szállító, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::

Budapest, II., Lánchid-u. 5. Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése. Árjegyzék minden hangszerről külön.

Hirek.

Buda képviselői — Buda ellen. Egy kis epizód a főváros közgyüléséről erősen rávilágit arra, hogy a városatyák, milyen mostohaatya módon bánnak el az általuk képviselt polgárság érdekeivel. A Lánchid elzárása folytán Bródy Ernő azt indítványozta, hogy néhány héten belül állitsanak be az izolált budaiaknak tiz autóbuszt. Ez a közönség javára lenne, amit a második kerületi bizottsági tagok nem tudnak a szivükre venni. Meg aztán szörnyen meg is ijedtek, hogy egy idegen hozza Budára az autóbuszt, ami által még jobban megrendül alattuk a talaj. Kollár Lajos — ugyanaz a Kollár, aki legelőször is megakadályozta az autóbuszt, a közuti érdekében — szintén interpellált s csak az erzsébethidi villamost mondotta alkalmasnak a mizériák megszüntetésére, az autóbuszt pedig — lehetetlenségnek. Hát szabad lehetetlenségnek lenni a polgárság érdekével szemben? A méltóságos ur a megmondhatója, hogy „magasabb“ szempontok miatt, igen.

Ita kalapok Linke II. Fő-utca 52.

Berzeviczy-est volt febr. 11-én a Budai Kaszinóban. Vidám hangulatban Rupp Zsigmond a kör elnöke a borgazdára Berzeviczy Albertre emelte poharát, aki viszont a jelenlevőket éltette.

Villany-szerelő Bölczy, Szilágyi-tér 4.

Érdekes esték az Országos Népoktató Egyesület rendezésében. F. hó 6-án a III. ker. Miklós-téri elemi iskolában volt a 10-ik előadása „A társadalmak kialakulásáról“ cimen. Polányi Adolf gyárigazgató nagy tudásu, magas szinvonalon álló, érdekfeszitő előadását meleg tapsokkal honorálták és a közönség nevében Beke Mózes iskolaigazgató mondott köszönetet az előadónak.

Fehérnemü. Preisach: I., Krisztina-tér 3.

Operettfigurának is beillik H. I. diurnista, aki pesti hivatalából Mészáros-utcai lakásába, a Lánchidon és Alaguton keresztül, katonanadrágban, kutyamosó bluzban és ferde katonasapkában tette meg naponkint az utat. Hazaérkezve szépen visszavetköződött a civil életbe. De most rajtakapták Pesten lakó nővérénél, átöltözködés közben. Szégyenkezve vallotta be a szegény irnok, hogy igy takaritotta meg már évek óta a Lánchidon és az Alaguton a vámot. Igaza van, ha ebben a maskarában játszotta ki a jogtalan adószedést és ezért talán nem is annyira operett figura, mint takarékos és ötletes ember.

Gumi Gellért Óbuda lásd 4. oldalon.

Janicsek József dr. táblabirót a VII. ker. járásbiróságtól az I—III. kerületihez helyezték át vezetőnek. A rokonszenves és agilis hivatalfő Buda társadalmi életének is nagy nyereséget jelent.

Téli sport-cikkek. Pál: Krisztina-tér.

A hegyi vizlevezetés szabályozását már a közel jövőben meg fogják kezdeni. Az árokvizek az alacsony talajon való folyásuk miatt nem tudnak a határárokba folyni és kigőzölgéseikkel veszélyeztették környékük lakosságának egészségét is. E levezető munkálatokat már tavasszal megkezdik és kerekszámban egy millió koronába kerülnek.

Csemege Nagynál: II. Szilágyi-tér.

A katholikus bál fényes sikerrel zajlott le február 7-én Óbudán a kerület egész intelligenciájának részvétele mellett. A táncot kitünő izléssel összeállitott művész hangverseny előzte meg.

Cukrászszalon II., Fő-u. 73. Nagy Béla.

Család és szocializmus cimen Knap Nándor, a katholikus legényegylet elnöke a népszerü szociális tanfolyamon 17-én előadást rendez. Művészi ének és zeneszámok teszik még élvezetesebbé az érdekesnek igérkező előadást.

Korcsolyák Némethnél, II. Széna-tér.

TÉLI ALSÓ RUHÁZATOK NŐKNEK, FÉRFIAKNAK ÉS :: GYERMEKEKNEK :: **TRICOT-ÁRÚK!**

HARISNYA, KEZTYÜ ÉS KÖTÖTT KABÁTOK nagy választék olcsó árak.

BRAUN JENŐ DIVATÁRUHÁZA **III., Polgár-tér 2. sz.**

Korona kávéház

és **VENDÉGLŐ**, a III. kerület legszolidabb és legmodernebb ÉTKEZŐ és SZÓRAKOZÓ helye. Naponta friss :-: ZÓNAREGGELI, :-: étlapszerinti ebéd s vacsora. A kávéházban a kerület LEGELSŐ PRIMÁSA **DOMBI GYULA** teljes zenekarával muzsikál. Pontos és szolid kiszolgálást biztosit :-: tisztelettel **VÁRLAKY ALBERT.** **III., Korona-tér 3. sz.** TELEFON: 3—46.

Dalosok mulatsága. A statisztikusok Erkel Ferenc dalköre február 14-én a budai Vigadóban hangversenyt rendezett. A műsort a dalkör nyitotta meg Huber Károly „Fohász“-ával. Somogyi Adrienne és Somogyi Mór zongoraművészek játékát viharos tapssal honorálták. Sárosi Rezső operaénekes, Gáthy István zongorakisérete mellett, Keömley Bianca operaénekesnő, Kossovits Pál zongorakisérete mellett szerepelt sikeresen. A fényes eredmény a dalkör tisztikara, élén Pogány dr. elnök, Castiglioni Henrik jegyző fáradozásának köszönhető.

Tangót tanit Vogl: II., Fő-utca 40.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Választmányi ülése volt a II. ker. Iparoskörnek február 13-án Váli Gábor elnöklete alatt. A választmány több érdemleges határozatot hozott, melyek közül a nyilvánosságot érdeklő a március 15-kének hazafias ünneplése, márciusban vitaest rendezése, egy kuglizó bérlése a nyári hónapokra. Az ülés keretében rendes tagokul: Luczi Sándort, Hujbert Károly, Pakot Zsigmondot, Petrik Miklóst, Pávdi Ferencet, Lubinszky Gyulát; pártoló tagokul: dr. Pogány Frigyest, Hankó Mihályt, Péter Jánost, Prokl Gézát, Späth Lajost vették fel.

Pogány Frigyes dr. miniszteri titkár „tanoncoktatásunk multja és jelenéről“ adott elő február 8-án a II. kerületi Iparoskörben. A rokonszenves felolvasót meleg érdeklődéssel hallgatta és sok tapssal honorálta a nagyszámban megjelent iparosság, igy is megköszönvén az iparosok érdekében kifejtett fáradozását.

Borbélyok harca. Törvény szabályozza a borbélysegédek 24 órás munkaszünetét, amit ezek rendszertelenül vagy egyáltalában nem kaptak meg. A folytonos viszálykodás után a mesterek ipartestülete végre az egyhuzamban való 24 órás munkaszünetben egyeztek meg. Ennek idejét meghatározandó 17-én a mesterek a II. kerületi Iparoskörben gyülést rendeznek.

Kabaré lesz február 15-én a II. kerületi Iparoskörben. A kitünően összeállitott műsoron Budai Károly (szaval.), Gajdos Károly (humoreszkek), Guzy János (monolog), Szmollen Anna (kabarédalok), Kiss Lajos (monolog), Guzy János (hegedüszóló), Geszti Aladár (humoreszkek), Reimann Lajos nőimitátor és Walzke Rezső (jelenet a mozikirályból), Guzy János (humoreszkek) szerepel. Kezdete este 9 órakor. Belépődij nincs, csak az egy koronás ruhatári jegy kötelező.

Iparos bált rendez a polgári Kaszinóban, február 15-én az I. kerületi Iparoskör. A száztagu rendezőbizottság lelkes fáradozással készíti elő a jósikerünek igérkező estet.

Kostyál József

villamos műszaki vállalata

Bpest, II., Zsigmond-u. 11.

TELEFON 16—96.

Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel dijtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, mely eltörhetetlen. MAGYAR GYÁRTMÁNY.

E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

Buda legnagyobb festékáru kereskedése

Alapittatott 1901. BUDÁN.

Weisz Lipót

Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.) Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-öt 39. sz. (153—65.) Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.) Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.) Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

NAGY JÁNOS

CSEMEGE ÉS BORKERESKEDŐ

különlegességei:

1 kg.	francia cukrozott gyümölcs	3.20
1 „	ákác és hársfaméz	1.50
5 „	dobozban „	7.—
1 „	világhirü csécsi szalonna	3.60
1 „	legfinomabb teavaj	3.60
1 lit.	barackai fehér bor (3 éves)	1.30
1 „	kecskeméti „ „ (3 éves)	1.30
1/2 lit.	tokaji szamorodni	1.20
7/10 „	egri vörös bor (5 éves)	1.65
1/2 „	tokaji aszu öreg 3.50	4.—
1 „	ó-szilvórium	3.—
7/10 „	12 éves állami cognac	4.40

Állami borok főraktára.

BUDÁN.

II., Szilágyi Dezső-tér 2. sarok.

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5% -al netto kamatoztat.

Vendéglői élet.

A dunajobbparti szállodások, vendéglősök bor- és sörmérők ipartársulatának hivatalos közleményei.

Csunya intrika folyik a budai társulat elnöke, Kuncze Ödön ellen. Még a pesti társulat értesitője is hangot ad ennek, amikor, talán téves információ alapján azt irja, hogy az agilis és rokonszenves Kuncze, lemond az elnöki tisztségről. Pedig erről szó sincsen, oly kedvvel és ügybuzgalommal végzi a társulat ügyeit és védi érdekeit, hogy már ezzel is megmutatja, hogy e tendenciózus hir merő koholmány. Csak annyi igaz, hogy a pesti társulatnál viselt vélasztmányi tagságáról mondott le.

A korcsmai hitelről rendelkezik a főváros törvényhatósága és azt az 1914. évre *négy* koronában állapitotta meg. Ennél többet sem korcsmáros, sem pálinkamérő nem hitelezhet. E rendelet áthágását 100 koronáig terjedő birsággal büntetik.

Bor és pincegazdasági kiállitás lesz május 23-tól julius 5-ig. A kiállitás célja bortermelőknek, vendéglősöknek, pezsgőgyárosoknak a pincegazdaság terén az utóbbi években bevált ujdonságokat, javitásokat, szabadalmakat bemutatni.

Üzleti hirek. Uj iparengedélyt kapott: Pávdi Ferenc II., Zsigmond-utca 1.; Kelemen Jánosné III., Szépvölgy-u. 76.; Domschitz Józsefné I., Zugligeti-utról II., Zárda-u. 4. sz. alá helyezte vendéglőjét. Üzletét megszüntette: Kovalszky Kálmán II., Zsigmond-utca 1. és Hecht György III., Szépvölgy-u. 34.

Alapittatott 1903.
Telefon 42—36.
Épület-bádogos,
légszesz-, viz-, fürdőszoba-, csatorna-, és modern egészségügyi berendező :-: :-: :-:
TOPITA REZSŐ
Budapest, III., Lajos-u. 158.
ELVÁLLAL HÁZAK
:-: JÓKARBANTARTÁSÁT. :-:

Közgazdaság.

Budai Lloyd.

A bankráta leszállitás a takarékbetétek tulajdonosait bizonyos félelemmel tölti el, mert a kamatláb ez év végéig tartó ilyen rohamos lejebbszállásától tartanak. Az általános tendencia azonban azt mutatja, hogy ebben az évben, aligha lesz bankráta leszállitás, mert a legutolsó is bizonyos tekintetben erőltetett volt és el lehetünk rá készülve, hogy őszre megint drágább lesz a pénz.

Telkes Aladár fővárosi bizottsági tagot, az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár Krisztina-téri fiókjának főnökét, aki a budai közgazdasági életben is rokonszenves szerepet tölt be, érdemei elismeréséül cégvezetőnek nevezték ki.

Kereskedők beszámolója. A Budai Kereskedelmi Társulatnak február 8-án volt a rendes közgyülése. Az évi jelentésből kitünik, hogy e társulat élénk részt vett mindama mozgalmakban, amelyek a kereskedői világot érdekelték és nagy buzgalmat fejtett ki a budai kerületek kereskedelmére jelentőséggel biró ügyekben. A közgyülés a választmány jelentését, a zárószámadást, a vagyonmérleget és költségvetéselőirányzatot elfogadván, megválasztotta a tisztikart. A társulat elnökévé ismét Ott Lajos, alelnökké Wolf Mártont, pénztárossá Arnold Róbertet választották meg; választmányi tag lett: Brunner Alajos, Doktor Adolf, Frey Alajos, Fülöp Dezső, Günther Béla, Kresselbauer Béla, Mechlovits Béla, Marton Henrik, Müller József, Németh Károly Géza, Tisza Béla, Willinger Ferenc. A számvizsgáló bizottságba Linke Károlyt, Pozsár Károlyt, Schmidtkuncz Lajost választották meg.

Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár e hó 7-én rendezett 70-ik évi rendes közgyülésén tudomásul vette az igazgatóság jelentését és elhatározta, hogy a 4,237.776 korona tiszta nyereségből az alapszabályszerü levonások után részvényenkint 120 korona osztalékot fizet, a fenmaradó 741.165 korona nyereséget pedig uj számlára viszi át. A tertalékalapok összege ezzel 22.48 millió, a különleges tartalék összege pedig 619.585 koronára emelkedik. A betétek összege 90 millió, a váltótárca állománya 57.42 millió, az intézeti záloglevelek forgalma 160.3 millió korona. Az igazgatóságba uj tagul budai Goldberger Leót választották meg.

Szerkeszti: J. VIRÁG BÉLA.
és CSERNAY JÓZSEF.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

MINDENNEMÜ LÉGSZESZ,
vizvezeték, csatornázás, központi fütés és szellőztető, továbbá fürdőszoba és closetberendezés, valamint épület- és diszmübádogos muukákat, javitásokat és jókarbantartásokat szolid árak mellett elvállal :-: :-: :-: :-: :-:
RUSZ JENŐ III., TAVASZ-U. 5.

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

PÁLFFY-
Telefon 139-62
ÉTTEREM
ELSŐRANGU KONYHA.
Elsőrendü italok. Polgári árak.
Fő-utca és Pálffy-tér SAROK.

LÁNCHID-SZÁLLÓ
II. ker., Öntőház-utca 1. sz.
Teljesen ujonnan berendezve.
OLCSÓ SZOBÁK.
Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,
Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szállodás.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

Irodai órák: délelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. Ismertetőt kivánatra küld a tánctanintézet

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Elsőrendü angol női ruhák készülnek Füles József-nél
Előnyös fizetési feltételek mellett II., Irma-tér 3. sz.

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.
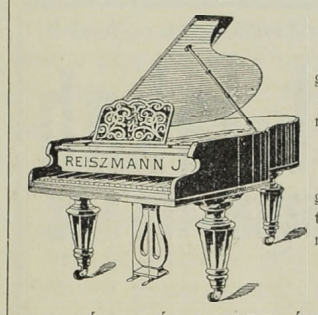

Hires külföldi, valamint saját gyártmányu zongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becserélt etnek vagy legmagasabb árak mellett megvételnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!

EXPRESS BOY Telefon: 66—23.
II. kerület, Lánchid-utca 13. szám.

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

Szerszám-, mű- és épület-lakatos munkákat készit
Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltűzhelyek és mérlegek raktára.

PREISACH JÓZSEF DIVATÁRUHÁZA
Házilag készült
férfi-női s gyermek fehérnemüket ajánl
BUDAPEST, I. KERÜLET, KRISZTINA-TÉR 3. SZÁM. TELEFON 104-98. TÁNCCIPŐK!

FÉLIG INGYEN
Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK
Orvosi kötszerek, műszerek, hasköték, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete.
GUMMI GELLÉRT ÓBUDA TAVASZ-U. 13.
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és tűk, fésük, manikürcikkek stb. Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák.

KURUCZ OLGA
„PALERMÓ“
ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | Jutányos árak.
TELEFON 102—80.

Braziliai kávé- és tea behozatal!

SZÉHY féle
KÁVÉ A LEGJOBB
Kapható:
II., Batthyány-tér 5.
(a vásárcsarnok épületében)
Villanyerőre berendezett kávépörkölde.
Naponta friss pörkölés!
1 kilogramm Cacao hollandi . . . . . Kor. 3.80
1 üveg pezsgő Grand-Vin Reserve édes . Kor. 3.80

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.
Jégverem u. 2.
Margit rakpart 4.

Entreprise des pompes funébres
Szabó József L.
temetkezési vállalata
ELVÁLLALJA: disz-, valamint, egyszerübb temetések rendezését, ugyszinten halotthamvasztásokat a külföldön. :: Érc- és fakoporsók, szemfödelek és sirkoszorúk raktáron. :: Exhumálásokat és hullaszállitást eszközöl minden irányban. :: Telefonhivásra éjjel is jelentkezik. ::
II., Margit-krt. 13. Telefon: 74-59.

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Ürömi-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses kivitelben.
A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

HOLLÓ GYULA
= ASZTALOS MESTER =
TERVEZÉS RAJZOL MODERN MŰBUTOR LAKBERENDEZÉSEKET.
II., Margit-rakpart 4. sz.

Autogénhegesztést
és minden
lakatos munkát
elvállal
Kállai Ödön
BUDAPEST, II.,
Tölgyfa-utca 9. sz.

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II.
Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka.
ESTÉNKINT meleg husok.
bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Hallgassa meg tanácsom Ágnes-crémet használjon csak LORÁND DROGÉRIÁJÁBAN
BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü téli sportcikkekben.

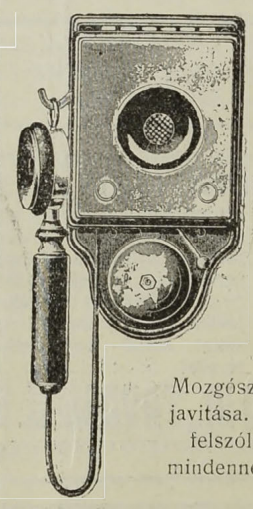
Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamos-világitás, Eröátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.
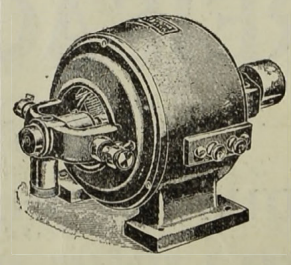
Telefon: 158-16.
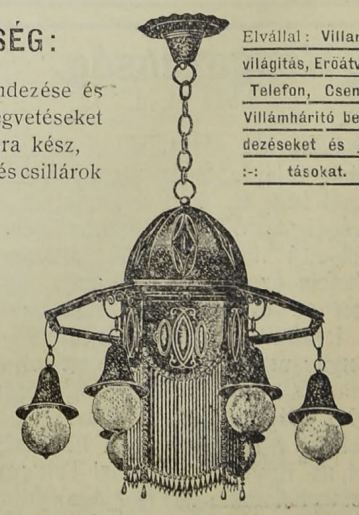

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség: II., Krisztina-krt. 33.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
Kiadóhivatal: I., Szent János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. február 22.
8. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés díja soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések díja előre fizetendő.

Erről-arról.

A szegény suszter elment a pap-hoz és szomoru arccal panaszolta el, hogy az ő kis leányát Rebekának keresztelték annak idején és most azt szeretné, hogy valami szebb nevet adjon neki a pap. No, e miatt ugyan kár busulni és majd csak segitünk a bajon, hisz a leánynak több neve is van bejegyezve. Ezért kár igy szomorkodni, ha más baj nincsen. Hát hisz volna más baj is, mert épen délben árverezik el a derék cipészmester házát és butorát, de fizetni nem tud. — Hát épen ugy van a Krisztinavárosi Kaszinó a Krisztina-téren, hogy amikor a Lánchid elzárása miatt dobra kerül két városrész, akkor azt kérik a tanácstól, hogy adjon a Lánchidnak — szebb nevet. Például Széchenyi-hid. Igazán szép gondolat, de talán nem időszerü.

*

Arról már egészen fölösleges beszélni Budán, hogy kik akarják, kik sürgetik azt az üdvözitő eszközt, mely a Lánchid elzárásával járó ezer bajon fog segiteni, t. i. a *közuti* társaság üzemét az Erzsébet hidon. Tudjuk, látjuk, halljuk. Pedig az egészséges megoldás a *Városi* vasut áthozatala lett volna, amelynek sinjei ott járnak az Erzsébet hid pesti fejénél. Ez aztán konkurrenciát hozott volna a budai villamos forgalomba. Igy azonban minden marad a régiben, csak épen — egy pár zseb dagad meg és Sándorpálur gőgje növekszik, mert az történik Pesten és Budán, amit ő diktál. Csakhogy a polgárság számon tartja a közuti — szekértolóit, akiknek nem kell sem autobusz, sem omnibusz, sem a városi, hanem egyedül és kizárólagosan csak a — Közuti. A választási helyiség ajtajára fogjuk felszögezni annak idején ezeket a neveket.

*

Mint az Alaguttal, ugy járhatunk a Lánchiddal is. Tavaszra igérték, hogy elkészül s azóta elmult a nyár, az ősz, mulik a tél és az Alagut még mindig csöpögős, piszkos és sötét. Az a két esztendő, amit a Lánchid restaurálására szántak, szintén elnyulhat három évre. Három, négy év mulva már akár zárva is maradhat a Lánchid, mert akkora elköltözik a Krisztinaváros egyharmada s a Viziváros fele.

*

Erről sem volt még szó, hogy a repülő-omnibuszt, a franciák legujabb találmányát alkalmazzák a Lánchid pótlására. Csodálatos, hogy az aerobuszt még nem ajánlotta senki a törvényhatóságban. Talán a levegő döcögősének nagyobb sikere lett volna, mint földi testvérének, mert nem füződne annyi érdekeltség hozzá. Vagy talán épen azért nem került napirendre?

A Lánchid elzárásának

kérdése amióta tárgyalás alatt áll, már sok szó esett arról, hogy miként lehetne a közlekedési eszközök e megfogyatkozását pótolni és ebben a kérdésben mindenki a csavargőzös, a villamos, az omnibusz közlekedés szaporitásáról, az autóbusz forgalom létesitéséről beszél. Egyetlen egy esetet olvastam, amikor valaki nem látta e forgalmi eszközök szaporitásával, ujaknak beállitásával a kérdést teljesen megoldva, hanem hozzá vette még az időmulasztást, az elvesztegetett időt is, de végeredményében ezzel is odajutott, hogy Budapesten az időmulasztás nem jön tekintetbe, mert itt az idő — nem pénz!

Hát én magam is elismerem, hogy az idő nem pénz azoknak, akik a saját fogatukon, automobiljukon járnak, nem pénz azoknak sem, akik ilyen járó szerszámokat bérelnek, mert ezek az urak csak kivételesen jutnak fáradtsággal a maguk százezer felé hajló, vagy ezt is meghaladó keresetükhöz és ezeknél a kereső feleknél 10—20 perc, egy-két óra késedelem nem is jön számitásba, de bizony a szegény embernél az idő Budapesten is pénz és a szegény ember nem azért megy gyalog a hivatalba, üzletbe, mühelybe, vagy a gyárba, mert nem sajnálja az utra az időt, hanem azért mert zsebe csak ezt a közlekedést birja el és inkább a nyugalomra szánt időből vesz el valamit, hogy a megállapitott időre munkába álljon. A szegény embernek meg van szabva a munka ideje, előbb nem állhat munkába, amint az elő van irva és ezt az időt be is tartja, mert a mulasztást levonják neki pénzben és ezt a szegény ember nagyon is megérzi.

A napi keresetéből élő társadalomnak, azonban nem csak arra van szüksége, hogy a Duna egyik partjáról, annak másik partjára gyorsan átjuthasson és igy ne legyen kénytelen pihenésre, vagy étkezésre szánt idejét, gyakran talán az egészség és igy a munkaképesség rovására megrövidíteni, de szüksége van arra is, hogy ez a gyors közlekedés ne legyen drágább, mint a Lánchid elzárása előtt, a gyalog közlekedés volt!

Mert nézzük csak közelebről a dolgot!

Az a statisztika, amelyet az állami hidak vezetősége a Lánchid gyalog forgalmáról kimutat — nem pontos. Ott ugyanis ugy csinálják a statisztikát, hogy a hány személy a 4 fillér lefizetése mellett a hidon átmegy, ugyanannyi jön visza is, tehát a váltott jegyek számát megkétszerezik és kijön a gyalog közlekedők száma! Pedig ez nincsen ugy! Sokkal több ember megy át a Lánchidon gyalog Pestre, mint a hány ugyancsak gyalog — Budára átjön, nevezetesen, mig 100 jön Budára, addig átlag 120—140 megy Pestre! Miért? Mert Budáról fizetés nélkül jutunk át a pesti oldalra, szóval ingyen, viszafelé azonban fizetni kell a hidon 4 fill.-t, ámde a csavargőzös is áthoz 6 fillérért, igy ezt a 2 fill. külömbözetet nagyon sok ember ráfizeti, sőt tekintettel arra, hogy az omnibusz már a József-tértől jön és innen 8 f.-ért a Batthyány-térig visz, sok ember ráfizeti a 4 f. külömbözetet is! Erre azt szokták mondani, hogy ez csak filléres külömbözet, tehát nem jöhet számitásba, természetesen ismét csak az automobilos, fogatos társadalom beszél igy, de a szegény ember azt mondja, hogy ha egészen gyalog jártam, addig megtettem az utat 4 f.-ért, ezután csavargőzösön megteszem 2×6 = 12 f.-ért, omnibuszon 2×8 = 16 f.-ért, villamoson 2×12 = 24 f.-ért és ez 200, 400 illetve 600% áremelkedés, de ha felkelek egy órával korábban, tehát a pihenési időm rovására reggel óriási kerülővel, tehát testi fáradsággal is — átmegyek gyalog, akkor is 6 f., 8 f., 12 f. közlekedési kiadásom van vissza, ami szintén 50, 100, 200% áremelkedés! Ha nem jól esik az autótaxin járó urnak 4 K helyett 12 K-nát fizetni, ugyan az áll a szegény emberre fillérekben! Mert hát hány ember van, akinek ezt az utat naponta kétszer is meg kell tenni? Eddig megtette gyalog oda-vissza 8 f.-ért, most megteheti csavargőzösön oda-vissza 24 f.-ért, tehát 16 f. külömbözettel és ez egy évben 300 munkanapot véve 48 K, vagy naponként, egyszeri közlekedés mellett 24 K! Hát nem pénz ez egy szegény embernek? Bizony kell, hogy az hiányozzék vagy a ruházatból, vagy az élelmezésnél, mert a napi keresetéből élő ember számadásában ez már számot tevő összeg!

Ami közönségünknek az a része, amelyik a pesti oldalon keresi meg mindennapi kenyerét, már ugy helyezkedett el Pesten is, Budán is, hogy számitásba vette nemcsak a Lánchidon való gyors átjutást, hanem az olcsóságot is, igy a bajon csak akkor segitünk igazán, ha nem csak gyorsak, hanem egyuttal olcsók is leszünk! Nem elég tehát megsüriteni a villamos, a csavargőzős forgalmat és beállitani az autóbusz közlekedést, mert hiszen a villamos alig jöhet számitásba, ez a pesti oldal egyetlen egy részére sem visz át olyan helyekre 12 f.-res szakaszjegyekkel, ahová azelőtt 6 f.-es csavargőzös, vagy 8 f.-es omnibusz jegygyel eljutottunk, hanem ezekre a helyekre a villamoson már 20 f.-es jegyet kell váltani, a csavargőzös pedig háromszorosa, sőt ha az autóbusz forgalmat tényleg 4.-es jegyekkel léptetik életbe, ez is kétszerese lesz az eddigi kiadásoknak. Szóval ha azt akarjuk elérni, hogy a szegény ember ne fizessen rá a Lánchid elzárására, — és nekünk törekednünk is kell oda hatni, hogy ugy az autóbusz, mint a csavargőzös is adjon ki a budai Lánchidfőtől a pesi Lánchidfőhöz és vissza szóló 4.-es térti jegyeket és pedig még abban az esetben is, ha a hatóság ezeknek a vállalatoknak a külömbözetet egyenként, vagy alku szerint átalányban megtéritи. Ebben az esetben legfeljebb arról lehetne szó, hogy ezek a jegyek csak reggel 6—8, déli 12—2 és este 6—8 óra közt legyenek érvényesek, mert azt elismerem én is, hogy az, aki ezen időközökön kivül közlekedik — ráfizetheti a külömbözetet.

Németh Imre dr.

Buda, febr. 22.

Bünben fogant minden dolognak, bün a gyermeke. Már a nagy német poéta is megmondotta, hogy a bünös tett átka, hogy ujból mindig bünös tettet szül. És azt a szegény diurnistát, aki azért, — hogy megtakaritsa az Alagutvámot és a hidpénzt, katona ruhába öltözött naponkint négyszer és tényleg megtakaritott vele naponkint 24 fillért — föl kell menteni. A hidvám jogtalan adó és épen a szegény embert sujtja, mert aki omnibuszon vagy villamoson járhat, az nem fizet se hid, se Alagutvámot. A napidijas pedig szegény ember, nagyon szegény, aki sehogy sem tud megélni és vagy az összekötő vasuti-hidon át jön haza óriási kerülővel és idő előtt letörnek az inai, — vagy valami ilyen huncutságot eszel ki, mert megtakarit igy havonkint hat koronát, ami olcsó cigarettába átszámitva 600 cigaretta

SIRKÖVEK LŐWY-nél BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88. Telefon 146-99. : Saját ház.

egy hónapban. Ami viszás magyar észjárásunk nem a hidvámot törli el, nem a napidijas becsületes megélhetését teszi lehetővé, hanem — elzárja a Lánchidat. Minden más nemzet előbb a napidijakat emelte volna fel, azután megépitette volna a vámmentes hidat és csak azután merte volna elzárni a régi hidat.

Komédia a mi egész budai közéletünk. Az történik itt, amit néhány nagyfejü, benfentes ur akar, nem pedig az, ami a budai kerületek előnyére válnék. Nézzen körül bárki otthon a kerületében és egyáltalán nem fog tapasztalni mást, mint az *egyéni* érvényesülésre való törekvést. Hát komolyan lehet venni itt Budán valamely uj pártalakulást? Néhány rajongó komolyan hisz benne, az jár, kel, agitál, kapacitál, ülésez és gyülésez, ir, izzad, — a többi pedig kapaszkodik ezek hátán, vagy engedi magát tolatni előre, emeltetni fölfelé. Kevés embernek van itt olyan programmja, amely a közérdeket szolgálná. Mi nem vesszük rossz néven, ha komoly törekvésü közcélt szolgáló egyéniségek érvényesülnek, sőt szivesen állunk a szolgálatukra, még az egyéni érdekeiket is előmozditjuk, ha azzal egyuttal a köznek is teszünk szolgálatot. Miért is ne érvényesüljön bárki is, akinek eszméi, tervei, gondolatai vannak. — De mit tapasztalunk? Régen elcsépelt programmok uj szószban, általánosságban tartott jelszavak — inkább csak ürügyek az ujabb csoportosulásra. A régi pártkeretek között is érvényt lehetne szerezni a közérdeknek, de onnan gondosan kimartak minden gondolkodó főt, minden önálló jellemet, — aki megmaradt, az hallgat, félrevonul az utolsó sorba. Ez a néhány derék, gerinces ember még az ellenőrzésre sem vállalkozik. Biznak valami általános nagy átalakulásban, mely elsöpri azokat a bemohosodott agyu, nagyfejü, nagyzsebü, benfentes urakat, akik ma a sanda mészáros szerepét adják ügyesen és sose oda nem vágnak, ahová néznek. Legyen az interpelláció, sajtó-közlemény vagy bármi más nyilvános ténykedés. Van aki sokat beszél, folyton szaval és sohasem tudni, hogy mit akar . . . pedig nem is olyan fiatal.

Hegedűt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT
Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállító, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Tettre! . . . Teljes joggal követeli ezt az I. kerület Kaszinó pártja és organuma. Igaza van, amikor végre is . . . tetteket követel a kerület vezérférfiaitól, sőt azt is kijelenti, hogy ha nem cselekednek a kerületnek városatyái, akkor majd tesznek ők! Végre . . . egészséges hang, végre . . . egy igaz szó, végre . . . eljutottunk a tettek mezejére. És nem is kell sokáig várnia Budának, a polgárság kiváncsi érdeklődését nem feszitik kinpadra, mert a Krisztina-téri kaszinó hatalmas léptekkel elindult a tettek terén és most már nemcsak a Krisztina, de a Viziváros is kint van a vizből! Igenis mélyen tisztelt budai polgárság, tisztelt választó közönség, mely az utolsó választásnál nem becsülte meg a régi kipróbált erőket, — ide nézz! A Krisztinát és a Vizivárost elnéptelenedés fenyegeti, tönkre megy az ipar, a kereskedelem, de még a háziurak is a Lánchid elzárása miatt. — A szabadpolgári párt nem tett semmit egy hitvány kis népgyülés és néhány határozaton kivül, tehát teszünk mi, a régi vezérek és néhány ujabb, mi mentjük meg Budának ezt a két kerületét és — *uj nevet* kérünk a Lánchid számára! Legyen ezentul *Széchenyi*-hid! Ugye polgártársak, ez a tettek tette! Valami nagyszerü, valami remek! (És ne vegye senki rossz néven ezt a kifakadásunkat, de a jobb izlésü közönség köréből vett néhány komoly levél tiltakozott a hid nevekkel üzött e frivol játék ellen.)

Buda legnagyobb festékáru kereskedése
Alapittatott 1901. BUDÁN.
Weisz Lipót
Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-út 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Hirek.

A demokrata szervezkedés Budán, erős és mindent beolvasztó formában nyilvánul. A II. kerületi és lágymányosi most alakult kör lassan-lassan beilleszkedik már a várospolitikába is, ha egyelőre az csak a más kerületi demokrata körükkel való kapcsolat keresés és Vázsonyi tanitásainak meghallgatásában nyilvánul. Mindkét kör küldöttségileg üdvözölte a pártvezért, aki erős munkára buzditotta uj, budai hiveit. A második kerületi demokrata körben dr. Hermann Gyula elnöklésével választmányi ülés volt február 18-án, ahol elhatározták, hogy minden szombaton a kör helyiségében (Budai Kör kávéház) barátságos összejövetelt rendeznek, a lágymányosi demokrata kört küldöttségileg üdvözlik és március első hetében tagavató vacsorán gyülnek össze. — Lágymányoson dr. Vázsonyi Vilmos, több országos képviselő és bizottsági tag részvételével február 18-án tagavató est volt. Lelkesitő hatással beszélt Vázsonyi s utána még Bródy Ernő dr., a többi körök kiküldöttjei, dr. Pécsi Mihály és Bokros Béla.

Mellékvágányra tolták ki az autóbuszt, hogy egészen eltünhessen a szemünk elől. Nem érvelés az autóbusz ellen a főváros becsapásával előhozakodni. Igaz, hogy az összes ajánlattevők értéktelen gépeket akarnak a fővárosra sózni és hosszu koncessiót kicsikarni. De van ez ellen ezer mód! Az első kerületi bizottsági tagok *nemzetközi nyilvános* pályázat kiirását javasolják. Szerezzen be a főváros minden pályázótól egy-egy gépkocsit egy évi próbaidőre. A legjobban beváltat alkalmazza aztán a saját üzemében. De az okos és praktikus tervek — a sivatagban elhangzott szavak!

Ezüst lakodalmát ünnepelte Szimacsek Alajos, a Leipziger-féle szeszgyár tüzoltó főparancsnoka és felesége február 12-én az óbudai katholikus templomban.

Jótékony teával kapcsolatos hangversenyen, melyet az első kerületi közjótékonysági egyesület rendezett február 15-én a budai Vigadó diszermében, előkelő és diszes közönség vett részt. Majthényi bárónő udvarhölgy és Kratochwill őrnagy kiséretében pontosan öt órakor megjelent Auguszta királyi hercegasszony és József Ferenc királyi herceg is. A fenséges vendégeket a gyönyörüen földiszitett bejáróná! Sztáray Sándorné grófné, Szebeny Antal dr. országgyülési képviselő, Radnay Árpádné és Telkes Aladár fogadták. A hangverseny után a fenséges vendégek a részükre föntartott étkezőterembe vonultak, ahol szerkl volt. Majd a cigány rázenditett az első csárdásra és virradatig ropták a táncot a párok. Az est érdekében különösen Radnayné, Szebeny Antal, a rendezőbizottság elnöke és Telkes Aladár főrendező buzgólkodtak. Az 1000 korona tiszta haszon a népkonyha céljára lesz forditva.

Fehér kabaré lesz 23-án a budai katholikus körben. A sikert Stela Gyula, a Vigszinház tagjának konferálása és Kereszty Jenő zongora-művész közremüködése biztositja.

A Mechwart-botrány kezd oda át Pesten is hullámokat verni. A balkezü közmunkatanács átirata kapcsán, amelyben értesiti a székesfővárost, hogy a pángermán Andreas Mechwart (Generaldirektor der Ganzischen Fabrik) örök emlékére emelt, (gyalázatosan rossz) szobor előtti teret elnevezte Mechwart térnek, — szóvá teszi ezt a Nagy-Budapest cimü városi ujság és megbotránkozással tárgyalja Mechwartnak magyar-gyülölő müködését. A vége az lesz, hogy a közmunkatanács elviteti innen becsületes Budáról a hazugságnak ezt a szobrát és fölállittatja a Margit-szigeten.

Érdekes esték rendezését határozta el a krisztinavárosi kör legutóbbi választmányi gyülése a március és április hónapokban. A kör irodája (I., Bors-u. 2.) szivesen szolgál bővebb felvilágositással.

Korhely
leves, bableves kapható éjféltől reggelig a
Batthyány kávéházban
II., Batthyány-tér sarkán.
MODERN
CAFFEE-RESTAURANT.
Meleg vacsora.
Pompás zene. Pontos kiszolgálás. Kiváló tisztelettel :-: :-: :-:
BRÜCK E. E.

Villa eladó! Budán a Széna-tér közelében a Rózsadombon 400 □-öl. Szép kerttel. A villa áll egy 6 és 5 szobás lakásból, minden mellékhelyiséggel. Bővebbet a tulajdonosnál.
II. ker., Csalogány-utca 50. sz. Virágüzlet.

Épitünk, hogy bontsunk. Egy szellemes francia azt a megjegyzést tette Budapestről és főleg Pestről, hogy ott csak azért épitenek uj házakat, hogy ismét lebontsák őket. Budának külön speciálitása lesz. Itt az emlék müveket fogjuk lebontani, hogy ujakat épitsünk helyükbe. A Hentzi szobrot már lebontották és most a szobrászok a Gellért szobrát szeretnék ujból fölépiteni. Azután lebontjuk a Mechwart szobrát — ezt egy ujabb nemzedék semmi szin alatt sem türi meg a maga helyén — s azután . . . . ha fölépül addig a Sándor Pál, a Palotai szobra — ami előre látható — lesz mindig elég lebontani való szobor.

MINDENNEMÜ LÉGSZESZ,
vizvezeték, csatornázás, központi fütés és szellőztető, továbbá fürdőszoba és closet-berendezés, valamint épület- és diszmübádogos muukákat, javitásokat és jókarbantartásokat szolid árak mellett elvállal :-: :-: :-: :-: :-:
RUSZ JENŐ III., TAVASZ-U. 5.

Népszövetségi est volt február 15-én a Katholikus kör nagytermében, az elnöki megnyitót Molnár László mondotta, melegen vázolva a szeretet és szervezettség szükségességét. Erős Gusztáv „s magyar cserkész mozgalomról adott elő igen érdekesen. A programmot bohóságokkal zárták be a közönség szünni nem akaró kacagása közben.

Osztrák szövetségbe terelgették február 15-én a nyomorgó dunai hajósokat. Óbuda egy kis vendéglőjében rendezett gyülést a hajógyári téli kikötőben veszteglő hajók legénysége és oda meghivták Forstner Ágost osztrák képviselőt is, aki a gyülés szónoka volt. A magyar védő és segitő hatóságokat a hajósok jeremiádjai nem hatották meg, elmentek tehát oda, ahol meghallgatják őket és legalább igérnek segitséget ha ezt mindjárt drága áron is adják: a magyarság elárulásáért. A gyülés folyamán be is lépett minden dunai hajós az osztrák közlekedési munkások szövetségébe. Mechwart után ez és azután jön a többi, egész a Grossösterreichig!

Kabaré és tánc lesz február hó 22-én Óbudán (Rédlich Vigadó) a Protestáns Énekegyesület rendezésében. A vigalmibizottság, élén Kis Sándor, Szilágyi Dezső, Nemes Árpád és egy hosszu hölgy névsorral, garantálják az est sikerét.

Vendéglő eladó
nagy forgalmú, a főváros legélénkebb helyén, gyárak közelében, kimutathatóan csakis elköltözés miatt olcsó áron azonnal. Cim a kiadóhivatalban.

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5% = al netto kamatoztat.

Kínnal született, de mégis megvalósul a Villányi-uti villamos. Ütköző és akadályozónak ugyan megint feltolakodott egy név, de hisz nem csoda; budai, második kerületi képviselő az illető és Buda érdekével szemben a közuti pénzes-zsák megeresztéséről van szó. Sándorpálnak nem tetszik, ha felszólitják uj vonal épitésére, vállalt kötelezettségére, meg is mozgatja érdekeltségeit, tanácsosait ellene. De most nem sikerült! És azontul majd kevesebb fog neki sikerülni, mert idővel észrevenni a csunyán rikitó, szemérmetlen zsebrák politikát.

Ita kalapok Linke II. Fő-utca 52.

Rokkant és Nyugdijbált február hó 21-én, a budai Vigadó összes termeiben rendezik. A széles körben megnyilvánult érdeklődés e hagyományos sikert az idén is biztositja. A budai polgári körök és egyesületek testületileg vesznek részt, hogy ezzel is kifejezést adjanak annak, hogy a Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdij Egyesületét magasztos törekvéseiben támogatják.

Téli sport-cikkek. Pál: Krisztina-tér.

A tétényi sertésszállások ellen foglalt állást február 17-én az I. ker. bizottsági tagok értekezlete. Három nagy bank Tétényben 300.000 négyzetöl telket vett és ott sertésszállásokat akar létesiteni. A kormány, az eddigi jelenségekből észlelheti — a tétényi telepnek sokkal nagyobb kedvezésekkel fog szolgálni, mint amiben a fővárost most részesiti, ami azt vonja maga után, hogy a husvágó iparosok inkább Téténybe vándorolnak, mert az olcsóbb lesz és a főváros a vásárdijaktól és vágó dijaktól, melyek több százezer koronát jelentenek, elesik, csak az egyenlő elbánás alapján nem károsodna ilyen nagy arányban a főváros. Egy bizottsági tag a legközelebbi közgyülésen szóvá is teszi a bankok e lehetetlenül csunya üzletét.

Villany-szerelő Bölczy, Szilágyi-tér 4.

Angol mintára szervezi a József főherceg fiunevelő létesitendő uj otthonát. E célra a Hüvösvölgyben már megvették a Szemere-féle négy és fél holdas telket, melynek beépitésével erényi Ulmann Gyulát bizták meg. Az intézetben később gimnáziumot is létesitenek, ami Hüvösvölgy kertvárossá való fejlődésére is nagy hatással lesz.

Csemege Nagynál: II. Szilágyi-tér.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért R. *Réw* Sándor helyettes szerkesztő a felelős.

Közgazdaság.

Budai Lloyd.

Az épitkezés csödjén nem segit a pénzintézetek bőséges pénze és az erős mértékben folyó kölcsönzés sem. Ennek főoka, hogy nem folyósitják a záloglevél kölcsönöket. E papirok árfolyama oly alacsony, hogy a kölcsönvevőt 12% árfolyam veszteség terheli. De nagy részben gátolja a záloglevél elhelyezését az ujonnan felvett 4½ milliárdos államkölcsön is, mert a tőkepénzesek inkább állami papirt vesznek a nagyobb garancia kedvéért. Az ilyen folytonos, ujabb kibocsájtások nagy kárára vannak a gazdasági életnek, mert nem engedik konszolidálódni a viszonyokat, melyek pedig egy erőteljes, lüktető közgazdasági életnek elemi föltételei. Gazdasági fellendülés a záloglevél árfolyamának javulása, a nagyobb épitkezésekkel áll be. Ez mindenfelé szükséges, de különösen a fővárosnak magának, mert itt Budán a tabáni, németvölgyi, budaőrsi-uti ingatlanokba óriási összegeket fektetett be, melyeket csak a magánépitkezés megindulásával szerezhet vissza.

Tőkeemelés. A Budai Iparbank Részvénytársaság és a Budai Polgári Takarékpénztár R.-Társaság 17-én rendezték ez évi rendes közgyülésüket, amelyen az egyesülés és az alaptőkének 1 millió koronára való felemelését határozták el. A kibocsátandó 1500 darab 200 koronás részvény részben már elhelyezést nyert. Az egyesitett uj intézet tekintettel a nagyszámu iparosérdekeltségre Budai Iparbank Részvénytársaság cég alatt fog az eddigi mindkét helyiségben és pedig Budán, II., Margit-körut 31—33. és Óbudán, Flórián-tér 3. sz. változatlanul tovább müködni. Az igazgatóságba beválasztattak: Dr. Simonyi-Semadam Sándor orsz. képviselő (elnök), Schubert Sándor r. t. elnökigazgató (társelnök), ifj. dr, Erdély Sándor orsz. képviselő, Strausz Mór nagykereskedő, Szolnoky László háztulajdonos, Kozák András háztulajoonos, dr. Pécsi Dani orvos és Lederer Mór vezérigazgató.

Szerkeszti: J. VIRÁG BÉLA.
és CSERNAY JÓZSEF.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

PÁLFFY- Telefon 139-62.
ÉTTEREM
ELSŐRANGU KONYHA.
Elsőrendü italok. Polgári árak.
Fő-utca és Pálffy-tér SAROK.

LÁNCHID-SZÁLLÓ
II. ker., Öntőház-utca 1. sz.
Teljesen ujonnan berendezve.
OLCSÓ SZOBÁK.
Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,
Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szállodás.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

Irodai órák: délelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. Ismertetőt kivánatra küld a tánctanintézet

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Elsőrendü angol női ruhák Előnyös fizetési feltételek mellett
Füles József-nél készülnek
II., Irma-tér 3. sz.

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.
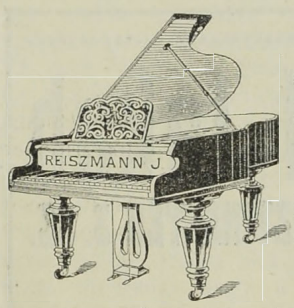

Hires külföldi, valamint saját gyártmányu zongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becserélt etnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!

EXPRESS BOY Telefon: 66—23.
II. kerület, Lánchid-utca 13. szám.

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

Szerszám-, mű- és épületlakatos munkákat készit
Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltüzhelyek és mérlegek raktára.

Alapittatott 1903.
Telefon 42—36.
Épület-bádogos,
légszesz-, viz-, fürdőszoba-, csatorna-, és modern egészségügyi berendező :-: :-: :-:
TOPITA REZSŐ
Budapest, III., Lajos-u. 158.
ELVÁLLAL HÁZAK
:-: JÓKARBANTARTÁSÁT. :-:

PREISACH JÓZSEF DIVATÁRUHÁZA
Házilag készült
férfi-női s gyermek fehérneműket ajánl
BUDAPEST, I. KERÜLET, KRISZTINA-TÉR 3. SZÁM. TELEFON 104-98. TÁNCCIPŐK!

FÉLIG INGYEN
Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

KURUCZ OLGA
„PALERMÓ“
ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | Jutányos árak.
TELEFON 102—80.

Entreprise des pompes funébres
Szabó József L.
temetkezési vállalata
ELVÁLLALJA: disz-, valamint, egyszerübb temetések rendezését, ugyszinten halotthamvasztásokat a külföldön. :: Érc- és fakoporsók, szemfödelek és sirkoszorúk raktáron. :: Exhumálásokat és hullaszállitást eszközöl minden irányban. :: Telefonhivásra éjjel is jelentkezik. ::
II., Margit-krt. 13. Telefon: 74-59.

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Ürömi-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses kivitelben.
A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK
Orvosi kötszerek, műszerek, haskötők, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete.
GUMMI GELLÉRT ÓBUDA
TAVASZ-U. 13.
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és tűk, fésük, manikürcikkek stb. Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák.

Braziliai kávé- és tea behozatal!

SZÉHY féle
KÁVÉ A LEGJOBB
Kapható:
II., Batthyány-tér 5.
[a vásárcsarnok épületében]
Villanyerőre berendezett kávépörkölde.
Naponta friss pörkölés!
1 kilogramm Cacao hollandi . . . . . Kor. 3.80
1 üveg pezsgő Grand-Vin Reserve édes . Kor. 3.80

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.
Jégverem u. 2.
Margit rakpart 4.

HOLLÓ GYULA
= ASZTALOS MESTER =
TERVEZÉS RAJZOL MODERN MŰBUTOR LAKBERENDEZÉSEKET.
II., Margit-rakpart 4. sz.

Autogénhegesztést
és minden
lakatos munkát
elvállal
Kállai Ödön
BUDAPEST, II.,
Tölgyfa-utca 9. sz.

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II.
Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka.
ESTÉNKINT meleg husok.
bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Hallgassa meg tanácsom Ágnes-crémet használjon csak LORÁND DROGÉRIÁJÁBAN
BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü téli sportcikkekben.

Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
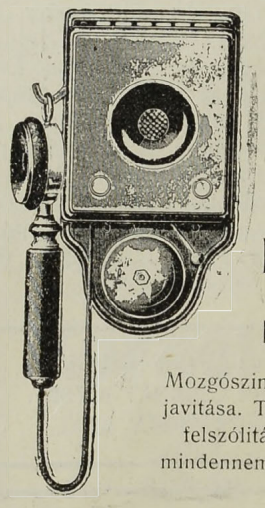
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.
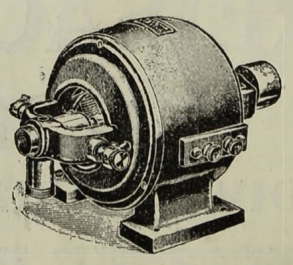
Telefon: 158-16.
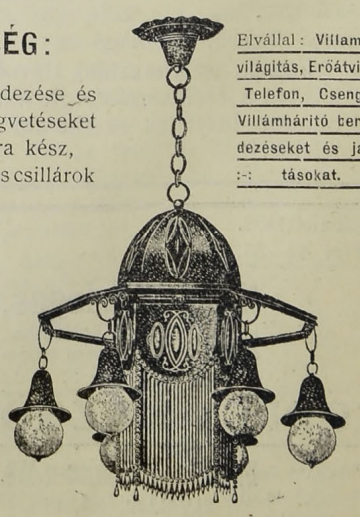

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség: II., Krisztina-krt. 33.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
Kiadóhivatal: I., Szent János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. március 1.
9. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Sehonnai bitang ember, ki honáért halni nem mer! Igy irta Petőfi és elment meghalni a honért. Vele ment még száz vértanu és néhány ezer vitéz honvéd. Azután jött egy okosabb kor, mely azt mondotta, hogy a hazáért meghalni könnyü, de élni érte nehéz. És éltek a honért és a honnak. A kiegyezéskor még okosabb emberek jöttek, akik úgy vélték, hogy legokosabb élni a *hazából* és éltek is belőle. Végül jöttek azok, akiknek tág volt a haza, és szükebb körben is megéltek a — fővárosból. Ez akkor volt, amikor számos hivatal létesült, amely a főváros fölöslegéből tengődött. . . . Akkor alkották meg a közmunkatanácsot is, és — még a rokonság is megélt belőle. Mennyire elmaradt ezek mögött az a gyámoltalan Petőfi!

*

Sokáig él, akinek halála hirét költik. Igy Bárczy István is sokáig marad majd Budapest polgármestere, mert ismét a lemondása hirét költötték. Baj volna nekünk budaiaknak, ha tényleg lemondana, mert mi igazán benne látjuk azt az egyetlen embert, aki tud is, akar is tenni Budáért. Az ő uralma idejére esik a nagyszabásu Tabán-rendezés s aki az egyik kerületben meg merte tenni, megteszi majd a másodikban és a harmadikban is. Ő lát a Margit-köruti paloták — mögé is, ahol csendesen meglapul a falu, amelyben nincs élet, nincsen semmi, csak apró viskók és szegény földhöz ragadt emberek. Ahol a háziur maga a házmester, és söpri a havat, mert nincs értéke a viskónak, a telke apró és lakót nem találni bele. Most, hogy a Lánchidat elzárták, még a meglévő is átköltözik Pestre. — Ő tudja azt, hogy a vörösvári *sugárut*, bizony csak valami nagy falunak a fő utcája, mely azonban hirtelen valóságos sugárúttá lesz, ha fölépül az ujpesti hid. — Ő látja, hogy a pesti körut forgalma elfullad a Boráros-téren, de új erőre kapna az odaszánt hidon, melyből uj élet fakadna Budán, végig a Lágymányoson, Kelenföldön, föl egész a Svábhegy ormáig.

*

Körülbelül 25 éve annak, hogy először merült fel a terv, hogy a primási szék helyeztessék át Esztergomból Budára. A „Neue Freie Presse" akkor e hir kapcsán azt irta, hogy; „ , . Ein enormer Nutzen für Budapest! Huszonötéves hirlapirói multam alatt azt tapasztaltam, hogy hinni kell a németnek, amikor igy önkéntelenül elszólja magát. — Most egy Budán megjelenő kormánypárti ujság, mint befejezett tényt közli, hogy minden előkészület megtörtént már a primási szék áthelyezésére. Budának mérhetlen hasznára válna.

Uj kérdések

kerültek az előtérbe, amelyek érdemesek arra, hogy az intéző körök mélyrehatóan foglalkozzanak velök. A Lánchid elzárásának ügyét, a megmásithatlan felett való siránkozást átengedjük a vén asszonyoknak. A mikor kibontottuk a Budai Napló lobogóját, az első számtól kezdve kongattuk a vészharangot és egyedül állottunk azzal a véleménnyel, hogy rettenetes csapást mérnek Buda szivére. A helyi sajtó kitért a kérdés elöl. Mikor aztán sikerült felráznunk a közvéleményt, amikor már megmozdult a polgárság. Oh! akkor már vette a tollat a szivéhez mindenki és tettek egymásnak olyan szemrehányást a pártok, hogy szinte gyönyörüség volt nézni. A polgárság nagy érdekében szót emelni, nem tartották érdemesnek, azonban párturalmi szempontból való kihasználásra jó volt. Mi lemondunk erről a témáról, mert utólagos pityergés ezen a bajon már nem segit. Sóhajtással nem lehet tojást festeni.

Uj kérdéseket vett föl az élet, mely föltartóztathatlanul megy előre a maga természetes utján.

Legfontosabb ezek között a kikötők ügye. A kereskedelmi nagy kikötőt Pestnek szánták azok, akik a város ügyeit intézik. A soroksári dunaág van rá kiszemelve, és a fejlettebb kereskedelme, közlekedése jogosan követeli ezt a balparti város számára. A Bárczy iskolájából kikerülő városi vezéremberek a közeljövőben meg fogják épiteni a nagy körcsatornát Pest körül, ami nélkül egészséges, nagy vi ágvárossá Budapest nem is fejlődhet s ez is a soroksári dunaágba fog torkolni. Ezek olyan tények amik előtt meg kell hajolni.

De fölmerül a kérdés, hogy egy kereskedelmi kikötő megfelel-e majd a célnak?

Úgy az ál'am, mint a város részéről sokan foglalkoztak e kérdéssel és a komoly körökben kialakult a vélemény, hogy Budapestnek egy központi nagy kereskedelmi kikötőn kivül még három kisebb kikötőre van szüksége egyelőre: — Ujpesten Óbudán és a Lágymányoson. Az olcsóbb élelmezés és a központositott nagy forgalom megosztása, de a városfejlesztő programm is igy követeli ezt.

A kereskedelmivel együtt kell megoldani a téli kikötők kérdését is. Ezeket a természet egyenesen Budára utalja. Az óbudai, melegvizü hajógyári csatorna és a Gellértfürdő elhasznált melegvizével könnyen táplálható lágymányosi kikötő, mely már félig használatban is van, teljesen kielégithetnék a szükségletet.

A Lánchid elzárása felett könnyeket hullató pártvezérek pedig lássák meg idején e fontos kérdéseket s ne utólag okolják ismét egymást, ha e téren is a rövidebbet huzza Buda.

Buda, márc. 1.

A Közuti merénylete. Alkalmunk volt egy előkelő, törvényhatósági taggal a *közuti* politikájáról beszélhetni. Az elitélő kritika ily vezető helyről mindenképen megerősit bennünket abban, hogy Sándorpálékkal szemben használt hangunk az egyedül helyes és megérdemelt. Az Erzsébet-hidi villamossal kapcsolatban intéztük a kérdést a közuti vasut koncessiójának meghosszabbitása, a tarifarevizió, a budai közlekedés és a közutinak egy hosszu sor vállalt, de be nem váltott kötelezettségének ügyében s a következő szives nyilatkozat közlésére nyertünk felhatalmazást;

Az Erzsébet-hidi villamos vonal jó konc lenne a közutinak. Igyekszik is azt mindenképen elérni, ha mindjárt ugyis tünteti fel a dolgot mintha egyedül a közönség érdeke vezérelné. A kulisszák mögött azonban a legerősebb agitációt folytatja egy ujabb szerződés létesitéséért, melyben a koncessióját további 20 30 evre meghosszabbitani kivánja. Az Erzsébet-hidi „önfeláldozás" mögött nem elégszik meg az ott szerezhető nagy haszonnal, hanem ezzel kapcsolatban kicsikarni akarja a koncessió meghosszabbitását. De résen vagyunk! A Sándorpálok ideje kezd lejárni. Hiába akarják ügyüket azzal menteni, hogy a koncessió hátralékos rövid ideje alatt az ujabb befektetéseket amortizálni képtelenek, hiszen akkor további husz évig, ameddig az engedély idő lejár egy uj vonalat sem épithetnének. Van arra mód, hogy a főváros érdekének megvédésével a közuti is kártalanitassék. Értve azalatt az uj vonal épitésbe fektetett összeg és a vonalnál elmaradt *tisztességes* százalékokban kifejezett haszon megtérítését. Megállapitandó volna ugyanis egy-egy uj vonal amortizációs ideje és a főváros annyi részletet fizetne az átháramlás alkalmával ezekért az uj vonalakért, ahány év hiányzik az előre megállapitott törlesztési terv szerint. Ez tiszteségesen kielégithetne a közutit, amit különben inditvány alakjában is a közgyülés elé terjesztek. A tarifarevizionak okvetlenül már a legközelebbi jövőben meg kell történnie, mert itt egyenesen lehetetlen és nevetséges viszonylatok vannak Buda kárára, de kényszeriteni fogjuk a közutit a munkásjegyek behozására, a nem teljesitett kötelezettségek beváltására.

Örömharsonák zengenek a kulturánkról, a speciálisan kifinomodott budapesti kulturáról és ugyanakkor egyik helyen százezrekbe kerülő várkastélyszerű, freskókkal pompázó iskolák emelkednek, máshelyt pedig, mint Kelenföldön is, hatszáz tanulót zsúfolnak tizenhét kis szobába és ezek az osztályok uégy különféle szük, dohos épületben egy iskolát alkotnak. Itt, az indolencia folytán, a lehetetlenségek is megtürt piszkos lehetőségekké fajulnak. Mert nem elég a kelenföld pályaudvari iskolában a felszerelés hiánya, a zsufoltság szük helyen, az elmaradottság; a tanulók egészségét is veszélyeztetik. Az iskolában nincs se csatorna, se vizvezeték. A vizet a *nyilt Dunából* szivatyúzzák a gyermekeknek ivásra. Nem használ itt sürgető előterjesztés, tanácsi átirat, semmivé kell pusztitani azt, aki ezért felelős — önvédelemből!

Szépségflastrom, ami rútit Buda úgyis eléktelenitett testén: az Óbuda. A nagyképüsködésbe burkolt tehetetlenség, a visszafelé bókolás elvén épülve csendes fejlődésről, kereskedelmi, ipari életről és kulturáról beszél. A hazug képmutatás leple, persze rögtön lehúl, ha ennek az elhanyagolt falunak a polgársága javára kellene keresztülvinni valami jogos érdeket. Akkor csak a népgyülésig vergődnek a kerület hatalmas intézői. Egy-két ember dolgozik — hogy három ággal feljebb legyen azon a bizonyos uborkafán és ehhez statisztálnak beválasztást váró, vagy igazgatóságért a függetlenséget a hétrét görnyedéssel felcserélő tanitók, sokan. Annyira sokan, hogy egy körhelyiséget is megtöltenek, A számok is fényesen beszélnek a törvényhatósági bizotlsági tagok agilitásáról. Az ez évi közmunkaprogramm szerint Óbuda részére alig jutott 26.000 K, útépitésre, mig az I. kerület 206.500 koronát kapott e célra. Hol van a sokat hangoztatott más kerületekkel való együtthaladás, sőt csendes fejlődés? Hát van? Szépen van!

Elzárt parkok. Nekünk Budán nincs — hogy is mondjuk csak — nincs mazlink. De semmiben. Ha ide parkot épitenek. azt bizonyára úgy elzárják, hogy nehéz bejutni. Ott van a Statisztika parkja — egy kapun lehet csak bejutni s oda is tilalomfának beállitották Mechwartot. A Horváth-kertbe a Krisztina-körutról nincs bejárás s a Városmajort azon az oldalon, ahol a legszebben tárulna az ember elé, szintén elzárták. A Szénatér felöl, a Margit-körut folytatásaképen gyönyörü kilátás nyilnék a Városmajorra s a budai hegypanorámára, de ott elfelejtettek utcát

SIRKÖVEK LŐWY-nél BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88. Telefon 146-99. : Saját ház.

nyitni. Szerencsére apró házak állanak ott és igy még pótolható ez a hiba, mint ahogy a Statisztikai parkhoz is lehet még utcát vágni a Margit-körut fordulójánál, a Királyhegy-utca torkolásával szemben. — A Szénatér amugy is rendezés alá kell, hogy rövidesen kerüljön, s akkor egybevehető az egész terület a Csaba-utcáig. Megszünik az anomália, hogy egy uton van tér, de az a tér körut, mely két felé ágazik: a Retek-utcának és a Krisztina-körutnak, — s akkor a Krisztina-körut tisztán a II-ik kerületbe esik, ami helyes is és zavarokat szüntet meg.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot

és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT Magyarország legnagyobb hangszergyára

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari szállító, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::

Budapest, II., Lánchid-u. 5. Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése. Árjegyzék minden hangszerről külön.

Hirek.

Képzőművészet Budán. Komoly forrásból vesszük a hirt, hogy a képzőművészeti akadémiát a Lágymányoson épitik fel. Kérdést intéztünk a főiskola igazgatójához, Várday Szilárdhoz ez ügyben, aki a következőket volt szives mondani: Régi óhaj, a főiskolának Budán való elhelyezése s mint legalkalmasabb helyet a Lágymányost szemeltük ki. A terveket ki is dolgoztam, azonban jelenleg nehézségekbe ütközik a Budán való elhelyezés. Nem pénzbeli akadályok jelentkeztek, mert a pénz nagyrésze e célra már deponálva van. Egész más természeti nehézségek mutatkoznak, amikről most még nem nyilatkozhatom.

Utoljára a Lánchid elzárásáról. Március elsején végleg elzárják a gyalogközlekedést is a Lánchidon december 16-ig, az egész hidat pedig csak 1915. október havában adják át ujból a forgalomnak. A jégzajlás már megszünt a Dunán és a csavargőzös társaság arról értesit bennünket, hogy március 1-től nappal két, éjjel egy hajót hoz forgalomba a budai és pesti Lánchidfő között. Nyomoruságos megoldás!

Gumi Gellért Óbuda lásd 4. oldalon.

Szép sikerü hangversenyt rendezett február 21-én a budapesti birói és ügyészi főiskolai kollegium ifjusága, (I., Ráth György-utca 20. sz.) A hangverseny műsorán Locher Mici, Szörényi Mancika, Grill Lóránd, Piacsek Ferenc, Friedner Béla, Szukováthy László, Hoór-Tempis István, Molnár Miklós Somlyódy István, Michalovitz Lajos, Piacsek Ferenc, Demel Zoltán, Pollákovics Miksa, Ruszwurm Rezső vezetésével a kollégium énekkara müködött közre.

Fehérnemü. Preisach: I., Krisztina-tér 3.

Az öreg modell. Szégyenli magát most nagyon egy öreg ember itt Budán, aki templomszolga a ferencrendieknél. Valámikor régen munkás volt a Ganz-gyárban aztán kivénült és nyugalmasabb munkakört keresett. Meg is találta. Amikor a Mechwart szobrát mintázta Strobl mester, és a mellékalakokhoz modelt keresett, fölhivták a figyelmét az öregre. Hűségesen modelt ült és talán nem is sejtette, hogy mi lesz vele. Most, hogy ő is a pángermán dicsőségét szolgálja, rossz napok következtek reá. Az ő régi meghitt korcsmájában is megszólták már, gúnyt űznek belőle, és röstelli az öreg nagyon, hogy igy csúffá tették. Ugy értesülünk, hogy a szoborbizottság kárpótolni fogja és kegydij helyet, *türelmi* dijat kap majd, hogy polgártársai gunyolódását szivesebben tűrje. Hanem azért szégyenli magát az öreg, pedig ő — szegény — igazán nem tehet róla, hogy a Mechwart szobrával őt is csúffá tették.

Cukrászszalon II., Fő-u. 73. Nagy Béla.

A Tabán rendezését sürgeti az első kerületi bizottsági tagok, február 24-én rendezett értekezlete. A főváros ujabb kölcsöne okvetlenül az épitési programm befejezésére is kell hogy szolgáljon. Azonban az épitkezés csak a közmunkák végrehajtása után válik lehetővé, tehát ennek sürgős megkezdését javasolja a főváros közgyülésén legközelebb egy bizottsági tag.

Tangót tanit Vogl: II., Fő-utca 40.

A Mária kongregáció február 22-én jól sikerült műkedvelő estét rendezett a Budai Katolikus Körben. Bohózatok, dalok, zeneszámok, életképek váltakoztak az ügyesen összeállitott műsoron művész- és szép tehetségü dilletánsok előadásában. Molnár László elnök fáradozása szép eredménnyel végződött.

Komjáthy János kassai szinigazgatóval folytatott megbeszélés a budai szinház ügyében élénk viszhangot keltett nemcsak a pesti, hanem a kassai sajtóban is. A „Kassai Ujság“ és a „Felvidéki Ujság“ még ujabb részleteket is közöltek Komjáthy terveiről. — Mint karmester *Simándi* József jön ismét Budára, hol tiz év előtt két évig működött Krecsányinál. Rajongója Budának, mert itt fejlett zenei élet van. El van telve a jövő programmjával és szerinte az első szezonban csupa olyan darab kerül szinre, amit Budapesten még nem adtak és oly kiváló operett-társulattal jönnek, amely még Budapestnek is diszére válik.

Csemege Nagynál: II. Szilágyi-tér.

Elsőrendü angol női ruhák készülnek **Füles József**-nél Előnyös fizetési feltételek mellett **II., Irma-tér 3. sz.**

Tea est lesz március 7-én iskolás gyermekek felruházása javára a Kelenföldi Gyermekbarát Egyesület rendezésében. Az elmult évben 1500 koronával. öltöztetett gyermekeket és adott a napközi otthon céljára. A kör érdekében fáradhatatlanul buzgólkodik elnöke, Telkes Aladár.

A döcögő kin = omnibusz alázatos szemtelenkedéssel vicsorogtatja a fővárosra beplombált méregfogait. Fél az autóbusztól és igyekszik értéktelen kocsijait túl magas áron a fővárossal megváltatni, de erősen követeli elmaradt haszon cimén a hátralevő tizenhét évre, évi ötvenezer korona megállapitását és ezt a főváros egészben már most fizesse meg. No nézd a kis hamist, direkte neki veszik fel a legujabb kölcsönt.

Télen nyarat rendez Vogl Imre tánctanár és tanitványai márc. 14-én saját helyiségében (Fő-utca 40. sz.). Lesz szabad kabaré, büvész mutatvány, Városliget imitáció, confetti és serpentin csata. A hölgyeket a rendezőség felkéri, hogy nyári ruhában vagy apacs leány kosztümben a fiatal embereket, hogy világos nyári ruhában, szalmakalappal, vagy jassz ruhában jelenjenek meg.

A Társaság cimen Dobay István dr. avatott szerkesztésében hézagpótló folyóirat jelenik meg minden hónapban. A második szám gazdag tartalmából kiemeljük az udvari vadászat, uri piknik, Széchenyi-bál, St. moritzi sport, képekkel illusztrált cikkeket.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért R. *Réw* Sándor helyettes szerkesztő a felelős.

Buda legnagyobb festékáru kereskedése

Alapittatott 1901. BUDÁN.

Weisz Lipót

Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-öt 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Segitség és ösztöndij iparosoknak. A budapesti kereskedelmi és iparkamara értesiti az iparos köröket, hogy a kereskedelemügyi miniszter a Voigtländer-féle Mária Valéria-alapból, egy-egy az atyja mesterségét folytató fiatal iparosnak adományozandó két egyenkint 1100 és 1100 koronát tévő ösztöndijra és a Goldberger-féle alapból fiatalon elhunyt magyar honos önálló iparosmester özvegyének, vagy 18 évet még be nem töltött árvájának adományozandó 8, egyenkint 300—300 koronát tévő segitő dijra pályázatot hirdet. A közelebbi föltételek az összes kereskedelmi és iparkamaráknál megtudhatók. A miniszterhez cimzendő kérvény a folyamodó lakóhelyére illetékes kereskedelmi és iparkamaránál legkésőbb március 30-ig nyujtandó be.

Villa eladó! Budán a Széna-tér közelében a Rózsadombon 400 □-öl. Szép kerttel. A villa áll egy 6 és 5 szobás lakásból, minden mellékhelyiséggel. Bövebbet a tulajdonosnál. II. ker., Csalogány-utca 50. sz. Virágüzlet.

Kostyál József

villamos műszaki vállalata

Bpest, II., Zsigmond-u. 11.

TELEFON 16—96

Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel dijtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, melv eltörhetetlen. MAGYAR GYÁRTMÁNY.

E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

A legszebb és mindig friss VIRÁG, KOSZORÚ egy félóra alatt kapható **özv. Dominits Gyuláné** virágüzletében II., CSALOGÁNY-UTCA 52. SZ.

Szieberth Imre máv. gépgyári titkár március 1-én a II. kerületi iparos körben „Magyarország érdekesebb városainak történetéről és mondáiról“ mozgóképekkel illusztrált előadást rendez. Kezdete este 7 órakor. Belépő-dij nincs, de a ruhatár, 30 fillér kötelező.

A dalárdáját felfüggesztette, a II. ker. iparoskör a legutóbbi választmányi gyülésen Dornbach Jakab javaslata alapján. Az iparos körben a dal elhallgatásának főoka a kevés és a nem elég jó hanganyag. Élénk vita után a választmány úgy határozott. hogy a dalárdát csak addig függeszti fel, mig a magy. kir. technologiai tanfolyam a kör helyiségben rendezett előadás sorozatának vége lesz. A dalárda ekkor ujra megalakul és a kör vezetősége hathatósabban is fejleszti.

A vita estéit folytatja Németh János március 8-án az iparosok állami kötelezetségeiről és jogairól a II. kerületi iparos körben. Az érdekes előadáson már a mult alkalommal nagyon sokan vettek részt hozzászólás jogával is. A kör szivesen lát vendégül minden érdeklődőt.

Ismerkedés, jótékonyság hozta össze a lágymányosi iparoskör asztaltársaságát február 21-én a Wéber-féle (I., Fehérvári-ut 46. sz.) vendéglőben. Vidám hangulatban, tombola és jó bor mellett 100 koronát gyüjtöttek a szegény gyermekek felruházására. Különösen buzgólkodtak a siker érdekében Várnay Alajos, Dvorák Lászlóné, Kapatits Mariska, Fazekas Mariska, Augusztin Kálmán, Krammer Adolf, Greiner Pál, Fischer Adolf, Rieschl József. Kedvek Béla, Wéber Rezső és Wéber Ernő.

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5%-al netto kamatoztat.

Uj üzletek nyiltak az I. kerületben: Doktor Adolfné szül. Schlesinger Jolán, Krisztina-körut 73. sz. a dohánytőzsdékben árusitani szokott cikkek eladása, Sipos Jánosné Eteletéri árúbódé, cukorka-félék, Katona Ferenc, Attila-u. 12. sz. fa- és szén keresk., Kapus György, Alkotás-u. 39/a sz., csemegekeresk., Szabó Vilmosné, Apród-u. 6. sz., női szabó, Barsi József, Alkotás-u. 21. szám, cipész, Bóta Jánosné Fehérvári-út 40. sz., női szabó. Kohn Simon és Kohn Adolfné Fehérvári-ut 76. sz., szatócs, Stefán Mária, Krisztina-körut 155. sz., hentes, Götz Antalné Országház-utca 12. sz. fehérnemütisztitó, László Ernő Attila-u. 35. sz., lisztkeresk. Özv. Steiner Józsefné Kruspér-u. 6—8. sz. kifőző, Fekete Antal, Labanc-ut 12. sz., tej, cukorka, péksütemény keresk. Odor Mária, Attila-u. 89. sz., élelmicikkek árusitása. Varga Nagy Róza, Kékgolyó-u. 20/b. sz., vegyeskeresk. Karpule Ferenc, Fehérvári-út 56/c. sz. szatócs.

A II. kerületben: Száraz László, Margit-körut 54. sz., csemegekeresk. Gutstein Farkas, Szász Károly-u. 6. sz., fa- és szénkeresk. Franta Teréz, Fő-u. 18. sz., női gyermekruhák eladása. Németh Bálint, Heltai Ferenc-u. 31. sz., férfiszabó, Szabó István, Fillér-u. 11. sz., cipész, Gallauner Károly, Fő-u. 42. sz., szerkovács. Báthory Teréz, Zsigmond-u. 4. sz., szűcs. Davidovics Efrain, Retek-u. 53. sz., irógépen irt munkák sokszorítása, Kabona és társa, Heltai Ferenc-u. 29. sz., műszaki cikkek árusítása, Babos Sándorné, Fő-utca 88. sz., vendéglő. Özv. Bocs Istvánné, Medve-u. 15. sz., kávémérő, John Henrikné, Margit-körut 9. sz., kávémérő.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
— (A krisztinavárosi templom mellett.) —

MINDENNEMÜ LÉGSZESZ,
vizvezeték, csatornázás, központi fütés és szellőztető, továbbá fürdőszoba és closet-berendezés, valamint épület- és diszmübádogos muukákat, javitásokat és jókarbantartásokat szolid árak mellett elvállal
RUSZ JENŐ III., TAVASZ-U. 5.

Alapittatott 1903.
Telefon 42—36.
Épület-bádogos,
légszesz-, viz-, fürdőszoba-, csatorna-, és modern egészségügyi berendező
TOPITA REZSŐ
Budapest, III., Lajos-u. 158.
ELVÁLLAL HÁZAK JÓKARBANTARTÁSÁT.

Női szépséget ápoló cikkek kaphatók
Parais Ferenc
NÁDOR DROGÉRIÁBAN
II., Batthyány-utca 19.
TELEFON 174—75.
GYÓGYCOGNAC.

Vendéglői élet.

A dunajobbparti szállodások, vendéglősök bor- és sörmérők ipartársulatának hivatalos közleményei.

A bál sikere érdekében erősen folynak az előkészületek. A nagyszámu rendezőség, élén Polifka Károly, Bauer János, Hajós Károly, Printz István, Heinzl Jakab, és Helmich Ottó jegyzővel nemes fáradozással készíti elő a március 5-iki estét, mely este 9 órakor kezdődik. Jegyek a rendező-bizottság tagjainál és este a pénztárnál kaphatók. Pénzküldemények a főpénztáros, Bauer János cimére (I., Alkotás-utca 29,) küldendők.

Borest volt február 23-án Peszneker József hidegkuti vendéglőjében. A rendező a Budahegyvidéki társaskör volt, a borgazda Petri Ottó bizottsági tag. Vidám hangulatban töltötte a nagyszámu társaság az estét. A budai notabillitások közül ott voltak dr. Szebeny Antal, dr. Hegedüs János, Perczel Béla, Szigethy János, Telkes Aladár és Willinger Ferenc bizottsági tagok.

Uj üzletet nyitott: Babos Sándorné II., Fő-ut 88. szám alatt, Holzspach Nándor III., Római-part 12. szám alatt és Rusz Antal III., Római-part 14. szám alatt; üzletét áthelyezte Heinczl Jakab Széna-tér 4. szám alól Fő-utca 75. alá, Bauer Károly I., Pauler-utca 3. szám alá, Sipos Antal I., Mozdony-u. 3. alól Zsolt-u. 7. szám alá és Metzger János a Dob-utcából I., Koronaőr-utca 6. szám alá.

Szerkeszti: J. VIRÁG BÉLA.
és CSERNAY JÓZSEF.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

PÁLFFY- Telefon 139-62.
ÉTTEREM
ELSŐRANGU KONYHA.
Elsőrendü italok. Polgári árak.
Fő-utca és Pálffy-tér SAROK.

LÁNCHID-SZÁLLÓ
II. ker., Öntőház-utca 1. sz.
Teljesen ujonnan berendezve.
OLCSÓ SZOBÁK.
Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,
Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szállodás.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

Irodai órák: délelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. Ismertetőt kivánatra küld a tánctanintézet

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Vendéglő eladó
nagy forgalmú, a főváros legelénkebb helyén, gyárak közelében, kimutathatóan csakis elköltözés miatt olcsó áron azonnal. Cim a kiadóhivatalban.

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.
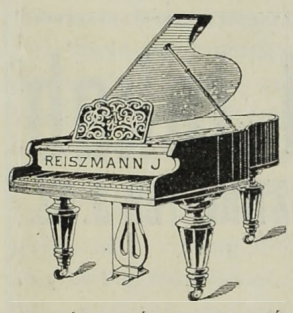

Hires külföldi, valamint saját gyártmányu zongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becserélletnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!

EXPRESS BOY Telefon: 66—23.
II. kerület, Lánchid-utca 13. szám.

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

Szerszám-, mű- és épület-lakatos munkákat készit
Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltüzhelyek és mérlegek raktára.

PREISACH JÓZSEF DIVATÁRUHÁZA
Házilag készült
férfi-női és gyermek fehérnemüket ajánl
BUDAPEST, I. KERÜLET, KRISZTINA-TÉR 3. SZÁM. TELEFON 104-98. TÁNCCIPŐK!

FÉLIG INGYEN
Saját készítményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK GUMMI
Orvosi kötszerek, műszerek, haskötők, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete. GELLÉRT ÓBUDA TAVASZ-U. 13
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és tűk, fésük, manikürcikkek stb. Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák. :-:

Braziliai kávé- és tea behozatal!

SZÉHY féle
KÁVÉ A LEGJOBB
Kapható:
II., Batthyány-tér 5.
[a vásárcsarnok épületében]
Villanyerőre berendezett kávépörkölde.
Naponta friss pörkölés!
1 kilogramm Cacao hollandi . . . . . Kor. 3.80
1 üveg pezsgő Grand-Vin Reserve édes . Kor. 3.80

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.
Jégverem u. 2.
Margit rakpart 4.

KURUCZ OLGA
„PALERMÓ“
ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | = Jutányos árak. =
TELEFON 102—80.

Entreprise des pompes funébres
Szabó József L.
temetkezési vállalata
ELVÁLLALJA: disz-, valamint, egyszerübb temetések rendezését, ugyszinten halotthamvasztásokat a külföldön. :: Érc- és fakoporsók, szemfödelek és sirkoszorúk raktáron. :: Exhumálásokat és hullaszállitást eszközöl minden irányban. :: Telefonhivásra éjjel is jelentkezik. ::
II., Margit-krt. 13. Telefon: 74-59.

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Ürömi-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses :-: kivitelben. :-:
A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

HOLLÓ GYULA
= ASZTALOS MESTER =
TERVEZÉS RAJZOL MODERN MŰBUTOR LAKBERENDEZÉSEKET.
II., Margit-rakpart 4. sz.

Autogénhegesztést
és minden
lakatos munkát
elvállal
Kállai Ödön
BUDAPEST, II.,
Tölgyfa-utca 9. sz.

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II.
Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka.
ESTÉNKINT meleg husok.
bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Hallgassa meg tanácsom Ágnes-crémet használjon csak LORÁND DROGÉRIÁJÁBAN
BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü téli sportcikkekben.

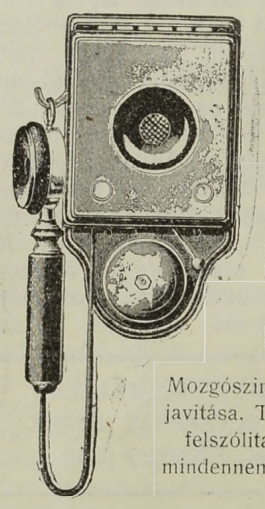
Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamosvilágitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat. :-:
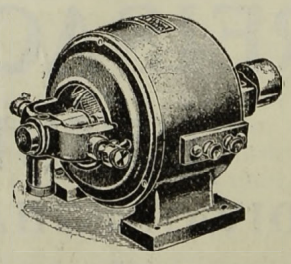
Telefon: 158-16.
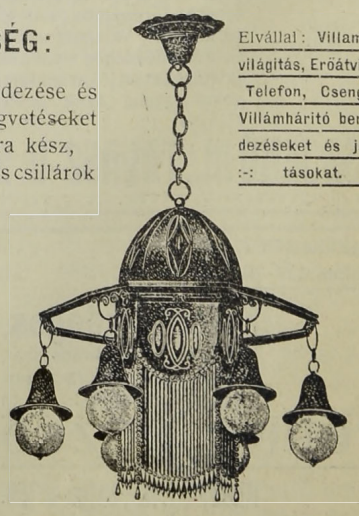

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség: II., Krisztina-krt. 33.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
Kiadóhivatal: I., Szent János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. március 8.
10. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Nincs haszna a köznek abból a marakodásból, amit egyes közérdekü kérdéseknél az I. kerületben sajtója utján végez a két szemben álló párt. Ha valami nem történt meg, amire szükség volna, azért valamely pártot s annak vezérembereit okolni nem lehet. Nem is képzelhető, hogy valamely városi párt mindazt kivihesse, amit a polgárság kiván, — és legkevésbbé sikerülhet az akkor, amikor az egyik párt törekvését kontrakarirozza a másik. Igy megfordul a közmondás is és a két civakodó felett *sir* a harmadik. Ez a harmadik pedig a polgárság, amelynek érdekei maradnak alól.

*

No, no! Arról ne feledkezzünk meg, hogy ebben a városban minden felett szabad sopánkodni, a tanácsot sok minden hibáért lehet támadni, de kulturális törekvései és alkotásai előtt kalapot kell, hogy emeljen az egész világ. — A polgármester lemondásáról irott hirében a „Szabadpolgár" azt irja, hogy Bárczy polgármester „aki Europa legnagyobb tervkovácsa" azért kedvetlen, mert egyetlen nagy tervét sem tudja tető alá hozni. És föl is sorolja e terveket azzal kezdve: „Nagy iskola épitési programm és bérházakban sinylődő iskolák" stb. De maradjunk ennél. A Budai Napló a tagadás jegyében született, a hizelgés nem a kenyerünk, ezer gáncsolni valót találtunk eddig, de a tanács hazafias, magyar kulturális törekvései előtt tisztelettel hajlunk meg. Ha ötven évvel ezelőtt bárhol olyan *egyetemet* épitettek volna, mint a Marczibányi-téren épült *elemi* iskola, hát világhire kelt volna. De itt van az uj iskolák egész sora, egyik szebb, jobb és impozánsabb, mint a másik. Budapest tanácsa nagyon jól tudta, hogy ezt a sok nemzetiségü ősnémet várost *először* magyarrá kell tennie s aztán jöhet a többi. Be is váltotta e téren mindazt, ami tőle tellett s épen ezért az egy ponton a tanácsra lövelt nyilak elé mi tartjuk pajzsnak a Budai Naplót.

*

A lánchidi csapás, az egyiptomi hét csapássá kezd bővülni. A közlekedés javitását a dunaparton, kürtölteti ki a közért mindenrekész (ha a pénzeszsákkal van egybekötve) Közuti, pedig csak a normális rend követelte járatokat inditja. A propeller? Az életével játszik, aki ezt veszi igénybe átkelésre. A százszoros haszon sem puhítja meg a csavargőzös társaságot, hogy a tulzsufoltságot, a drágaságát, az utasok kényelmét, a gyors forgalom lebonyolitást lehetővé tenné. Budának minden jó, mert nem kényszeritik rá őket az illetékesek, a legalább türhető állapot elérésére.

A demokráciának

avatott derék harcosokat március negyedikén pártvezérünk dr. *Vázsonyi* Vilmos a második kerületben. Mi eddig még kis számú, de erősen szaporodó tábor, áthatva a tömörülés helyességétől, mely arra törekszik, hogy születésre .és vagyonra való tekintet nélkül magának az értelmi és erkölcsi egyéni értéknek lehető legjobb érvényesülését tegye a szervezett társadalomban lehetővé: mi, a demokrácia eszméinek hivei, oly célból egyesültünk, hogy a Budapest II. kerületi Demokrata Kör megalakításával szolgáljuk magát az eszmét és ennek szolgálatában polgártársaink anyagi és erkölcsi jólétét is. Bizva az elvek erejében és polgártársaink tömeges csatlakozását remélve, kibontottuk a demokratismus zászlaját azzal a szilárd elhatározással, hogy szeretettel körünkbe fogadjuk azokat a társadalmi osztályokat is, melyek a fennálló egyesületi keretekben mellőzve vannak. Testvéregyesületeinkkel karöltve és nagyérdemü pártvezérünk irányitását követve a főváros egész területére kiható egységes községi párt megalakitását óhajtjuk, melyben minden kerület jogos igénye kielégitést nyer.

Egy a szavunk s az előre!

dr. Herman Gyula
a II. ker. Demokrata Kör ügyv. elnöke.

*

Vázsonyi Vilmos dr. beszéde. (Elmondta március negyedikén a második kerületi demokratakörben.)

Igen tisztelt Uraim! Elsősorban hálásan köszönöm a szives üdvözlést, amelyben az előttem szólott t. elvtársaim részesitettek. Nem lehet nagyobb öröm számomra, mint az, hogy jelen lehetek akkor, amikor a II. kerületi demokrata körnek tagjait e kör tagjaivá avatják s amikor e kör megalakulását ünneplik meg. Itt vagyunk t. uraim, különböző fővárosi kerületeknek polgárai, és ami minket összehozott, az nem valamely magánérdek, hanem egy közös elvnek, közös eszméknek, közös programmnak szolgálata. Nem szokásos Pesten, hogy különböző kerületek polgárai egymással egyesüljenek s ime, mi együtt vagyunk, összetartozóknak valljuk magunkat, örvendünk egymás látásának, elvtársak vagyunk, érezzük mindannyian, hogy minket egy közös irány, egy közös eszme hevit. (Lelkes éljenzés.)

Uraim! A mi alakulásunknak Budapest kommunális életében s az országos politikában egyaránt jelentősége van. A kommunális politikában az a jelentősége, hogy a rövidlátó, rövideszü kerületi politikának köréből a főváros polgársága csak ugy emelkedhetik ki, ha az embereknek elve és esze nem áll meg egy kerület határainál. Mert az nem tehet egy főváros lakósai között különbséget, hogy a felvégen, vagy az alvégen laknak, hogy a Duna jobbpartján, vagy balpartján laknak-e s hogy milyen számmal ellátott kerületnek lakósai. Közöttük különbséget csak az tehet, hogy ennek a fővárosnak kommunális politikájában és közigazgatásában azt az irányt szolgálják-e, amely egyfelől jelenti a közéleti tisztességet és tisztaságot, másfelől jelenti a közérdek kérlelhetetlen érvényesitését, végül jelenti, ezen város dolgozó polgárságának azt a jogos igényét, hogy a város a megélhetéssel való nehéz küzdelmében a polgárságot, annak minden rétegét ne hátráltassa és ne sebezze, hanem teljes erejével támogassa; jelenti azt, hogy ennek az országnak fővárosa kell, hogy e főváros polgárságáé legyen! (Igaz! Ugy van!) Ebben kerületi szempontok nem választhatnak el minket; az a szokásos Bezirksmayerei — hála istennek csak német szó van erre, mert maradványa annak a korszaknak, amikor még Pest-Buda nagyobbrészt német polgárság által lakott volt és a régi patriciusi zárkozottsággal, külső és belső tanácsokkal igazgatták a városokat — ez a Bezirksmayerei csak arra jó, hogy teremtsen oly nagyságokat, akik tényleg helyesen teszik, ha a kerületünk határain belül maradnak, mert ha elcsalják őket az elválasztó utnak páros oldaláról a páratlan oldalára, ott e páratlanul kiváló férfiu jelentőségét elveszti. (Élénk derültség) Ez a zárkózottság — mondom — szolgálja az egyéni gyengeséget, de evvel még meg lehetne békülni, mert végre is a hiuságok nem kerülnek semmibe, de a dolog nem ily ártatlan jelentőségü, mert ez a kerületi elzárkozottság azt jelenti, hogy a főváros életében nem fejlődhetik ki az a közszellem, amely egyedül képes arra, hogy abból bátor és becsületes kezdeményezés származzék az egész főváros számára s nem származhatik belőle az a mindenkor ébrenlévő ellenőrzés, amely nélkül lehetetlenség akár országos politikát, akár községi politikát csinálni, és nem fejlődhetik ki a felelősségnek érzete sem, mert ha kerületek szerint alakulgatnak márólholnapra pártok, a főváros közgyülésén, ha egy-egy felvetett érdek szerint összeverődnek 24 órás többséggé az emberek, hát kit lehessen megfogni, ki legyen a felelős? S az a többség, amelyet egy kérdés összehozott, másnap már perbeszáll egymással, egészen uj alakulás van ismét előttünk s egy valóságos kalaidoskop, vagy hogy modernebb legyek, filmszerü gyors elváltozás következik be szakadatlanul és látunk különböző pártokat aszerint, amint ez az érdek, vagy amaz az érdek vetődik felszinre. Mert ha eszmék, vagy elvek felvetődése alkalmával alakulnának ezek a pártok, még azt is meg lehetne bocsátani, de nem erről van szó, hanem arról, hogy különböző napi érdekek szerint alakulnak, amelyek azonban néha nem egy napra, hanem számos évre való ellátást biztositanak annak a bizonyos érdeknek, amely szerint ezek a csoportok alakulnak. (Igaz! Ugy van! Élénk derültség!)

A kerületi csoportosulás látszólag szolgája a kerület szuverénitásának s azért akik mások korlátoltságából, elmaradottságából táplálkoznak s akik azt vallják, hogy mi, második kerületiek, első, hetedik, vagy nem tudom hányadik számu kerületüek tekintsük magunkat külön országnak és mindenkit tekintsünk betörő idegennek, — ezzel a védvámos politikával azt a célt szolgálják, hogy ebben a városban ne találják meg egymást azok, akik együvé valók, ne találják meg egymást azok, akik ezt a fővárost igazi nemzeti központtá, igazi polgári központtá, a demokráciának bevehetetlen várává akarják fejleszteni, akik azt akarják, hogy ez a főváros az összes magyar városoknak s az egész magyar polgári politikának merész zászlóbontója legyen, s egyuttal bajvivója is, mert nem elég a zászlót lobogtatni, hanem a másik kézbe kardot kell venni, hogy megvédhessük a zászló becsületét, s a zászló győzelmét elősegitsük! De ők azért megtalálják egymást, mert a vezetők át tudnak ugrálni a kerületi falakon. Ugy hallottam, bessz-arábiai szokás az, hogy közös szamovárból főzik a teát, — hát ők bizony közösen szoktak kerületi teákat főzni. (Derültség.)

SIRKÖVEK LŐWY-nél BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88. Telefon 146-99. : Saját ház.

Szükséges, tisztelt Uraim, hogy mi ne titokban találkozzunk egymással, ne azokban a katakombákban, amelyek nagyon jól és fényesen vannak berendezve, — a régi Róma óta a luxus nagy lett a katakombákban, ezek most szép magas helyiségek, s kényelmesen kipárnázottak (Derültség) — mi igenis tegyünk nyilvános hitvallást elveinkről, fogjunk egymással kezet a közös eszme, közös elv és közös programm szolgálatára azért, hogy Budapest ennek a léha, kicsinyes kerületi politikának posványából kikerüljön, mert nincs az egész világon egyetlen metropolis, de nincs egyetlen nagyváros sem, amely kupaktanácsszerü kerületi klikkekkel és pártokkal kormányozná magát, hanem mindenütt van az egész város területére kiterjedő komunális párt, az egyik, amely a progressziv irányt védi, a másik, amely konservativ, vagy más irányt védelmez, de a kerületek határainál az emberek esze sehol a világon nem áll meg, csak Budapesten!

Tisztelt Uraim, méltóztassanak elhinni, hogy a legjobb kerületi politika az ilyen közös elven és közös programmon alakuló, egész városra kiterjedő csoportosulás. Miért tisztelt Uraim? Mert ha a kerületek egymástól el vannak választva, s a polgárok idegenül állanak egymással szemben, egy és ugyanazonazon városnak lakója nagy utazásnak tekinti az kerületből a másikba való átmenetelt s a pesti ember végrendelkezik mielőtt Budára menne és a budai ember mielőtt Pestre menne, — akkor minden kerületnek bármely látszólag kerületi kérdése a másik kerületben féltékenységet és irigységet kelt. Pedig méltóztassanak elhinni, hogy kerületi kérdés a fővárosban nincs, kerületi értekezleteken lehet, de valóságban és lényegben nincs, mert amely pillanatban az a kerületi kérdés a közérdekkel azonos, abban a pillanatban az már fővárosi kérdés. Nekem tökéletesen mindegy — mert hál' Istennek kinőttem abból, hogy kerületi politikusnak érezzem magamat — hogy a főyárosnak milyen kerületében van szükség valamire; a lényeges az, hogy a főváros haladjon becsületesen a maga progressiójának utján, és igy, ha a közös elv és közös programm egyesit minket, akkor ne irigyeljük egymásnak haladását. Az a kérdés, hogy időbelileg hol lakunk, nem lehet irányadó, hiszen a fővárosban folytonos a mozgás, költözködés s nincs is meg a kerületek között a zárkozottság, ami meg van egyebütt s igy minden kerület sokkal jobban jár, — példa rá Óbuda, melynek minden ügyét mindenkor felkaroltuk dacára annak, hogy nem vagyunk óbudaiak — jobban jár azért, mert az egy programmhoz tartozók testvérként szeretik, támogatják egymást s anngk minden kerületi érdeke egy ilyen egyesülésben, egy eszmének, elvnek és programmnak felkarolásában mindanyiunknak szent közérdekévé válik. (Zajos tetszés és taps.)

T. Uraim! Ez a jelentősége alakulásunknak a főváros szempontjából. Az ország szempontjából pedig szolgálatot teszünk az ország demokráciájának, tehát a magyarság politikájának akkor, amikor a fővárost igazi nemzeti, polgári demokratikus központtá akarjuk tenni. Szerencsés alakulás, hogy hazánkban a demokratizmus érdeke s a magyarság érdeke válhatatlanul egybeforrottak. Nemcsak a mult tanuskodik erről, amely azt bizonyitja, hogy minden nemzeti mozgalom, minden a nemzeti szabadságért és alkotmányért vivott küzdelem, kezdve Bocskaynak, Rákóczinak a szabadságharcán, végezve a 48-iki nagy küzdelmen, mind a nemzeti szabadságot s a demokráciát egyszerre szolgálta. Minden küzdelemnek vége a jogokkal felruházottaknak megsokasodása volt. Bocskay mozgalmában ott találjuk a szabad hajduk rétegét, akik az akkori rendi Magyarországban uj kiváltságokkal felruházva az addig szabadságjogokkal felruházottakhoz csatlakoznak. Rákóczi szabadságharcában is megtalálják a jog kiterjesztésnek ezt a vonását, mert Rákóczinak zászlaja alatt jobbágyok küzdöttek, sőt jó lesz rá emlékezni, hogy jobbágyok és szegény nemesek kezdették meg ezt a mozgalmat, ami ma megfelelne annak, ha azt mondjuk, hogy kis polgárok és szegény lateinerek. Rákóczi mozgalmának is az volt a következménye, hogy a fejedelem a zászlói alá sereglett jobbágyokat felmentette a jobbágyi terhek viselése alól, s a nagy 48-iki szabadságharc nemcsak nemzeti irányban szolgálta alkotmányos szabadságunkat, hanem egyuttal a jogkiterjesztést is szolgálta akkor, amikor eltörölte a jobbágyságot s amikor a városi polgárságnak visszaszoritottságát, a városi polgárságnak degradáltságát megszüntette, amikor a rendi Magyarországot lerombolta, hogy helyébe lerakja a polgári demokratikus Magyarországnak alapjait. A magyarságnak és demokráciának válhatatlan kapcsolata, tehát magyar hagyomány s a magyar hagyományt szolgálták a mi nagyjaink akkor is, amikor látszólag a magyarságnak s a demokráciának érdekei néha eltértek egymástól. Mert ime, tisztelt uraim, a rendi Magyarországban a nemesség volt a politikai jogokkal felruházott osztály, a nemmességnek pedig minden tagja magyar volt és mégis a 40-es évek reformerei, Kossuth, Deák és hallhatatlan társaik habozás nélkül lerombolták a rendi Magyarországot, amely a magyarságnak biztos vára volt és rátértek a polgári demokráciának utjára, mert biztak ennek a nemzetnek erejében, biztak a demokrácia egybeforrasztó erejében, amely az egyenlő jognak forróságával, óriási egybeforrasztó erejével összetartja ezt a magyar nemzetet. (Élénk tetszés.) Akkor, t. uraim, a városok polgársága még nem volt magyar. De azóta a kocka fordult. Azóta ez végzetszerüen és szerencsésen szolgál azoknak leleplezésére, akik jó ideig tudták a maguk reakcionárius felfogását a trikolorral leplezni. Azóta a magyarság a városokba vonult, s ma a statisztikának meg nem vesztegethető — ezt hál Istennek még nem lehet megvesztegetni (Derültség) — számai szerint a magyar városi lakosságnak 76%-a — Budapesten ennél is több — magyar s ennek a városi lakosságnak sokkalta nagyobb százaléka ir és olvas, mint a vidék, vagy a falvak lakosságáé s ez a városi polgárság nemcsak kulturában, hanem adózásban és gazdasági alkotásokban is óriási, aránytalanul nagy részt vesz ki a nemzeti munka eloszlásánál. A kereskedőknek, iparosoknak, magánalkalmazottaknak nagy, absolut többsége magyar, mind az a réteg, amelyről ugy szoktak beszélni, mint másodrangu magyarokról, vagy uj magyarokról. Ime a végzet utja, amely megmutatja azt, hogy a magyarság, amely a városokba vonult, s amelynek ott kulturális és gazdasági ereje a leggyőnyörübben mutatkozik, öngyilkos politikát követ, ha minden igyekezetét nem arra forditja, hogy a városokban felgyülemlett demokratikus és polgári erő a politikában döntő tényezővé váljék. Ma, t. uraim, a magyarságnak és demokráciának utja már teljesen egy. Ez nyugtasson meg mindenkit, aki a demokrácia zászlajára felesküszik, mert demokrata politikát követvén, egyuttal a legnemzetibb és legmagyarabb politikát is követi. Sajátszerü, hogy épen a mi korunkban és a mi időnkben lepleződött le ennek az igazsága. Hálát kell adni sok eseményért, mely nagyon szomoru volt s mely nemzetünk szégyenére és gyalázatára szolgált a sokszor emlegetett európai közvélemény előtt. Hálát kell adni azért, mert régi nagy hazugságok haldokolnak most előttünk. Ugye mindig azt hallottuk, hogy a konzervativ irány Magyarországon a magyarságot szolgálja: midőn az általános választói jog megakadályozásáról volt szó, akkor a jelenlegi miniszterelnök, s az ő konzervativ társai azzal indokolták, hogy ők élnek-halnak a magyarságért, hogy ők a magyar fajnak, a magyarságnak fölényét, szupremáciáját akarják az ő konzervativ választói jogukkal megóvni. És hallották, hogy az állami közigazgatás hivei, kik el akarják kobozni előbb a vármegyék önkormányzatát, hogy azután — evés közben jövén meg az étvágy — rátegyék kezüket a városok önkormányzatára is, ők is mindig a nemzetiségi mumussal ijesztgettek minket, hogy nem lehet megtartani a választáson alapuló önkormányzatot, hanem helyébe a kinevezési elvet kell léptetni, a központi kormányhatalomnak mérhetetlen megnövekedését, mert csak igy szolgálhatjuk a magyarságot. S ime, amely pillanatban sikerült a demokráciai választójogot megakadályozni, amely pillanatban sikerült a bécsi hatalmakkal megalkudni és megkötni azt az alkut, hogy mi szállitunk katonát és támogatjuk a nemzetközi kalandokat és külügyi politikát, ti pedig nekünk, a magyar osztályuralomnak, szabad prédára kiszolgáltatjátok Magyarországot, mihelyt ennek az egyezménynek megpecsételése sikerült, abban a pillanatban vége volt a magyar szupremácia meséjének. Mihelyt a demokrata politika legalább igy, időlegesen megbukott, abban a percben a reakció levetette az álarcát, abban a percben eldobta magától a trikolort, abban a pillanatban felvette a 49-es taktikát és az igazi nagysággal szemben, az egyenlő jogot, az igazi alkotmányosságot követelő lázongó magyarsággal szemben egyszerüen ránk eresztette a nemzetiségeket, az oláhokat és a többieket. Ime, ez lett a nemzeti szupremáciából! Hálát kell adni ezekért az eseményekért, mert a magyar demokráciának rettenetes nagy akadálya volt abban, hogy mindenütt szembeszegezték velük a magyarság érdekét és sokan voltak közülünk, akik még habozva hirdették a demokrácia igéjét és néha nem merték kérlelhetetlenül és szigoruan érvényesiteni a demokrata elvet, mert mindig szembeszegezték velünk, hogy talán a magyarságnak ártunk, ha a demokrácia konzekvenciáját kérlelhetetlenül az egész vonalon levonjuk.

De most a hármas magyarok, a magyarok, magyarok, magyarok, akik a nemzeti szupremáciából és magyarságból éltek a multban évszázadokon keresztül, a magyar önérzetnek, a magyar önbizalomnak rovására ezt a nemzetiségi politikát csinálták, amikor megismétlik 1849. eseményeit és minket körülkeritenek a nemzetiségekkel, hogy könnyebben kardélre hányhassanak minket nehányunkat, akik a magyar alkotmány csorbithatatlanságáért és a demokratikus

haladásért merünk még küzdeni, — most láthatja mindenki, akinek szemén eddig hályog volt, hogy csak bitorolják a nemzeti szupremácia politikáját azok, akik mindig ajkukon hordozták, hogy igenis a demokrácia a magyar politika, a konservativizmus pedig nemcsak a népnek kitagadása, nemcsak mások elnyomatásából, mások jogtalanságából, mások fájdalmából való élősködés és hivalkodás, de nemzeti árulás is, a magyarság jövőjének elárulása. (Igaz! Ugy van!)

Senki sem hirdet ebben az ország ban a nemzetiségek ellen gyülöletet, s különben is kacagtató, hogy amikor a mi magyarjaink a szomszéd oláhországokban nem is imádkozhatnak a maguk anyanyelvén, akkor a külföldet telekürtölik az oláhok elnyomatásával. Kacagtató, hogy mikor ez a helyzet a szomszédos Romániában, akkor nálunk, a mi nemzeti kormányunk Európa szine előtt pecsétet nyom a hazugságoknak arra a levelére, amelyet terjesztgettek mindenfelé, mintha Magyarországon elnyomnák a nemzetiségeket. A választójogban is a nemzetiségeket nyomják el, a statisztika azt mutatja, hogy — fájdalom — a magyarság körében van a legtöbb proletár, hogy a mezőgazdasági napszámosok és városi proletárok legnagyobb része magyar, s a birtoktalanok közt több magyar van, mint nemzetiségi. Ebből nem a konzervativ választói jognak tanuságát kellett volna levonni, hanem azt, hogy ebben az országban pártpolitika és alkotmányromboló politika helyett a magyarság igazi politikáját kellett volna csinálnunk, a magyar nép gondjainak felkarolását, az egész népnek, bármily nemzetiséghez, vagy felekezethez tartozzék, a nemzethez való csatolását, hogy ne legyen különbség hivatalos és nem hivatalos Magyarország, ne legyen különbség állam és nép között. Az állam a népnek szervezete, amely a néptől elveszi az artikulálatlan erőt, hogy azt artikulált erővé alakitsa át, amely a néptől elveszi a még nem destillált erőt, hogy azt a maga vezetésével és hatalmával destillált erővé tegye, de nem azért veszi el, hogy elrabolja, hanem azért, hogy megfinomitva, megsokasitva, hatalmasabbá téve, ujra visszaadja, amiként a pára amely felszáll a földről, nem tűnik el, nem sikkad el, nem lopatik el, hanem felhővé sürüsül, amelyből termékeny esőcseppek hullanak le, hogy az, ami a földről jött, a földnek visszaadassék és azt termékenyitse! (Élénk éljenzés és taps.)

Állam és nép között demokratikus államban különbség nem lehet, különbség csak ott van, ahol — miként nálunk — az állam él egy különvált életet és a nép is egy másik életet s ahol szerencsére az állam a népnek életét egészen birtokba nem keritheti, tehát azért még él valahogyan, s ahol a hivatalos politikának gondjai, érdekei és passziói egészen mások, mint a mindennapi életnek gondja. Mert az emberek azt hiszik, hogy a politika nem más, mint az élet, ha más, akkor időpazarlás, vagy az életnek elsikkasztása; az igazi politika, a községi, vagy állami politika az élet mindennapi gondjainak rendbeszedése, szervezése és kielégitése s ami az élettel nem függ össze, az haszontalan, s a pusztulásra érett! (Zajos tetszés és taps.)

A demokratapolitika tehát az életnek politikája nemcsak a magyarságnak, nemcsak a polgárságnak, hanem magának az életnek is. De politikája egyuttal az igazi vallásosságnak is, ha az nem hazugság. Mert a vallásosság törvénye a szeretet s a demokráciának minden tanitása a szeretet törvényében ki van meritve és aki ezt nem képmutatással, s nem hazudozva hirdeti, és aki a szeretet törvényét megtartja, az több jogot önmagának, miként embertársa, nem követelhet, s az másnak szenvedéséből a maga kéjét, másnak szolgaságából a maga uraskodását, s másnak koldusságából a maga gazdagságát nem meritheti. Nincs joga annak, a vallásra hivatkozni, aki más tant hirdet az életben, mint a demokrácia tanát, a demokráciának első hirdetői a próféták voltak, a megváltó és az apostolok — nem az egyházfejedelmek, hanem az apostolok, (Tetszés.) Büszkén és öntudattal vallhatjuk tehát magunkat a demokrácia katonáinak, mert áthathat minket az a meggyőződés hogy amikor ezeket a tanokat szolgáljuk legjobban, azt is, amiről ebben a kerületben szabad. sőt kell is szólani, amire igazán szüksége van ennek az országnak: a békességnek politikáját. A kerületben egy kedélyes borestély alkalmával elhangzott egy békeszózat; egy szobor szólalt meg, e kerület képviselője. És e megszólalt szobor hangoztatta, a béke szózatát, mintha a pusztában szólalt volna meg és zenget volna a szó, és szerepét a béke zengésével befejezettnek tekintette. (Derültség.) Hát a békességet nem elég zengeni s a békességért nem elég imádkozni, a békéért harcolni is kell, sőt minden harcnak tulajdonképen szilárd bázison nyugvó végleges béke a célja. Aki a békéért csak imádkozni tud, pláne borestélyeken (Derültség) arról csak azt mondhatom, hogy egy vidám anachoréta, mert a pusztában az anachoréták is imádkoznak, de ott a sáska az egyedüli fogás és tiszta viz az ital. Ha a vidám anachoréták imádkoznak a békéért, ebből az imádságból béke nem származik. Már régebben megmondotta Szentmiklóssy Primóczy Alois, aki a vizbeesett oroszról irt epigramét, midőn aki Szent Pétert hivta segitségül, azt a választ kapta, hogy segitek, ámde mozogj magad is. (Élénk derültség.) A békéért nem elég fohászkodni, mozogni is kell érte, ha már nem harcolunk érte, — s a mozgásnak nem elegendő az a fenkölt mozdulat, amely egy pohárnak az ajkig való elmozditásában áll. (Derültség.) A béke! Gyönyörü szó. Tisztelt Uraim! Sokféle béke van. Azt hiszem, a Götz von Berlichingen-ben van egy mondás, a békéről, hogy: Békét kiván minden ragadozó madár, hogy nyugodtan költhesse el zsákmányát. Hát ez is béke, a nyugodt emésztés békéje és a nagy keresztényi elv békéje, hogy mindig megbocsájtjuk ellenfeleinknek mindazt a rosszat, amit mi követtünk el ő ellenük. (Élénk derültség.) Hát én ebben a békeszólamban ezt a kettős irányt látom, a ragadozó madárnak vijjogását, amely jólakott a zsákmánnyal, amely az alkotmánynak megmaradt foszlányait, szabadságjogainak maradványát lenyelvén, minket saját hazánkban alkotmányos számkivetettekké tévén, békét vijog, hogy nyugodtan költhesse el zsákmányát. És látom benne a másik irányzatot is, azt a sajátszerü megbocsájtast, hogy mindazt a keserüséget, mindazt a sebet, sérelmet, amit nekünk okoztak, ők igazi apostoli szelidséggel hajlandók nekünk megbocsájtani. (Élénk derültség.) Igenis ezen ország polgárságának igazi. termékeny békére van szüksége. Termékeny békére és egységre, annál is inkább, mert hiszen körülöttünk egész uj világok keletkeztek, körülöttünk uj, friss nemzeti erők sarjadzottak ki, a Balkán népei a nemzeti egység és demokrácia erejével felébrednek, szervezkednek, s mint egy uj hatalom, nvujtózkodnak és terpeszkednek körülöttünk. Mozog lábaim alatt a föld. Nagy kockajátékról van itt szó, erősen forognak itt a kockák, mert nemcsak a magyarságnak, nemcsak az országnak, az államnak, de az egész monarchiának jövendőjéről van szó. És, tisztelt elvtársaim, ebben a logikának sorrendje az, hogy csak a magyarság egysége és demokratikus egybeforrottsága mentheti meg a monarchiát, ezt az államot pedig csak a demokracia teheti erőssé magában a monarchiában. Öngyilkos politika tehát, amely ebben az országban a magyarságot akarja megbontani, amely a gyölölségnek akadályait el nem háritja az utból, öngyilkos politika az egész monarchiának szempontjából, mely nem teremt békét idebent a magyarok között, mert mi is vagyunk annyian, mint a rumunyok és talán Bécsben észre kellene venni azt is, hogy ezt az országot Magyarországnak hivják, és ha válság fogja fenyegetni és meg fogja rázni a monarchiát, hát nem a rumuny hüség, hanem a magyar hüség és az egyenlő jogban egybeforrott magyar nép, az idelánccolt, a hazával egybeforrasztott, dolgozó kispolgár és polgári társadalom lesz az, amely megvédelmezi Magyarországot és a monarchiát! Nemcsak a magyarságnak, nemcsak a magyar államnak, de az egész monarchiának és a trónnak jövendője attól függ, hogy a béke akadályai elpusztuljanak, gyülölet hirdetői a gyehene tüzében megégjenek és a szeretet törvénye diadalmaskodjék! (Élénk éljenzés és taps.)

Igenis nekünk szükségünk van a termékeny békére, mely a polgári alkotó munkát lehetővé teszi, de a békének nem mi vagyunk az akadályai, béke egy országban csak akkor lehet, ha annak az országnak egyensulya nem egy kibalanszirozott egyensuly, nem egy szuronyok hegyén, orfeumi balanszirozó művészettel megcsinált egyensuly, hanem egy szilárdabb talapzatra, a jogra, szabadságra, a kenyérben és boldogságban részesülő polgárok megelégedésére és hazaszeretetére felépitett szilárd béke. Ezt a szilárd békét ebben az országban és monarchiában csak az alkotmányosságnak, csak a jogtiszteletnek, csak a becsületnek politikája, csak a demokráciának politikája szolgálhatja, amely kiragadja ezt az országot egy maroknyi réteg monopoliumának kezéből, amely maroknyi réteg nevezi magát hivatalosan Magyarországnak, de amely nem egyéb, mint egy falánk csoport! Csak az a politika teremthet itt békét, amely e kalandorpolitikának fojtogató karjaiból kiszabaditja Magyarországot és a monarchiát és amely egyuttal véget vet annak az aranybulla korában fennállott II. Endrei állapotnak, hogy itten só- és vámszedők sanyargassák a magyar népet és mi csak azoknak jobbágyai, kiuzsorázott jobbágyai legyünk! (Zajos tetszés.)

Szent Istvánnak országa nem ismeri azt a szervezetet, sem abból az időből, amikor az alsó és felső tábla elváltak egymástól, hogy még legyen egy harmadik kamara is, a sókamara, a bankoknak kamarája! A mi alkotmányunk nem lehet az, hogy ebben az országban csak látszatra uralkodik az alkotmány, de tényleg a mi sorsunkat a bankok kipárnázott szobáiban döntsék el. Mert ez a kétszeres vérszerződés áll fenn ebben az országban, a politikai csoportnak, az osztályuralomnak vérszerződése Béccsel, hogy ők beszámitanak mindent, de szabad prédául megkapják Magyarországot s a másik vérszerződés e csoportnak hivatalokba és vezető politikai szerepekre bedugott tagjai között és a só- és vámszedők között, hogy ők viszont adjanak pénzt arra, hogy itt a látszat alkotmányosságot fenntartják, hogy azt, akit szuronnyal és acéllal megfélemliteni nem lehet, azt arannyal lehessen megvásárolni s ezért ők megtartják maguknak a politikai és társadalmi uralmat, azoknak pedig odaadják a gazdasági uralmat, szabad kizsákmányolásra, szabad kiuzsorázásra az egész magyar népet!

Megváltásnak, felszabadításnak és

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5%-al netto kamatoztat.
Kölcsönöket adunk sorsjegyekre és értékpapirokra.

békének művén munkálkodunk tehát mindannyian, tisztelt elvtársaim! Ennek a munkának egy szerény kohorsa alakul meg itt most ebben a kerületben. Bármily parcellájára az életnek vet minket a sors, ott munkáljuk meg a talajt, verejtékünket, ha kell vérünket hullajtsuk. Ha becsületes emberek, elveinknek hű követői vagyunk, elveinkért mindig mindenütt sokat tehetünk. Önök itt, mi másutt s a közös harcban egymással mindig szivesen, örömmel, testvériesen találkozunk és remélem, mindig becsületesen nézhetünk mi egymás szemébe, becsületesen szorithatjuk meg egymás kezét, a költővel szólva: Ez jó mulatság, ez férfimunka volt! Ennek az igazi jó mulatságnak és férfimunkának sikeres elvégzésére kivánok Önöknek, tisztelt elvtársaim és tagtársaim, sok kitartást, csüggedést, lankadást nem ismerő kitartást s kivánom azt, hogy Önök között a szeretet, testvériesség honoljon, hogy egyetértve érhessük el a mi eszméink diadalát!

Elsőrendü angol női ruhák készülnek Füles József-nél
Előnyös fizetési feltételek mellett
II., Irma-tér 3. sz.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállító, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Alapittatott 1903.
Telefon 42—36.
Épület-bádogos,
légszesz-, viz-, fürdőszoba-, csatorna-, és modern egészségügyi berendező :-: :-: :-:
TOPITA REZSŐ
Budapest, III., Lajos-u 158.
ELVÁLLAL HÁZAK
:-: JÓKARBANTARTÁSÁT. :-:

Buda, márc. 8.

Kisemmizik Buda érdekét épen Buda képviselőinek nemtörődömségéből. Addig, mig a három budai kerület bizottsági tagjai nem fognak össze és amig ténylegesen nem dolgoznak, mindenkor érik majd Budát olyan merényletek, mint a legutóbbi közgyülésen a budai közlekedés javitás vitájában. Amikor csak kilenc szavazat hiányzik — és éppen a budai képviselők voltak legtöbbnyire távol — a budai érdekek keresztülvitelének többségéhez, amikor felkészülhettek volna a budai bizottsági tagok a budai kérdések napirendre tüzetésének kérésére, amikor bizonyos, hogy a közgyülés többsége is meghajolt volna a budai oldalról elhangzott sulyos érvek előtt, amelyekkel a közlekedés javitásnak a pestivel való együtthaladását és egyenjogositását sürgetik; akkor kilenc budai képviselőre lenne szükség és hiányzik tizenkilenc. Viziója támad ilyenkor az embernek. Mintha az a sok távollevő, Buda érdekét a vilamossal szemben védeni köteles bizottsági tagok egy nagy zsákban lennének bekötve, a fejükre sok-sok arany nehezedik és a körmökkel szakitott lukakon olyan negédesen mosolyognának. A nagy-nagy zsákra, pedig az van irva — Közuti.

Nyomor arkangyal verdesett végig rajtunk, kiszipolyozott mindenünkből és csak négy krajcárunkat hagyta meg, — hogy a hid és alagut, vám alakjában rabolhassa el azt is tőlünk. A főváros 136 milliós kölcsönéről a polgármester kijelentette, hogy a legfontosabb beruházásokra szolgál. E beruházások ismertetője — mondotta — még nem kimeritő, nem is alapos mégis sajnálattal tapasztaljuk és ugy értesülünk, hogy a hid- és alagutvám megváltása, Budának e nagyon égető kérdése a kölcsön felhasználási tervezetben nincsen benne és nem is lesz. Illetékes helyről tudjuk, hogy a megváltás 2 millió koronával keresztül vihető. A budai oldal fellendítésének ez lenne a legelső feltétele. De a leghasznosabb beruházás is lenne, mert állami és községi adókban is busásan megtérülne ez a jogtalan adó. A hid- és alagutvám eltörlése nemcsak a budai ipart és kereskedelmet lenditené fel, hanem főleg a be nem épitett területek benépesitését mozditaná elő s ezáltal az adóalanyok és tárgyak szaporodása feltétlenül bekövetkezik.

Leplező levelek az új kölcsönnel kapcsolatban kiadott közmunkaprogramm: leleplezik azt, hogy mit *kellett volna* a programmba felvenni. Apró morzsák jutnak csak régen hangoztatott jogos kivánalmaknak, vagy még azok sem. Az első kerületből ez a programm a Kelenföld csatornázását, a kelenföldi vízmű folytatólagos kiépitését emliti fel, de mélységesen hallgat az I. ker. előljáróság új épületéről, a vásárcsarnokról, a Tabán ujjáépitéséről, a budai állandó szinházról és még egy csomó budai érdek megvalósulásáról. Vajjon mire kel akkor az a százharminchat millió ha ezeket sem csinálják meg?

Törvényes zsebmetszés, 60 millió fillér erejéig a Lánchid elzárása és naponként 30 perc idővesztesség az ugyis mindennel megsanyargatott polgároknak. Ehez hozzájárulnak azok a kicsinyes és elégtelen intézkedések, melyek hivatva volnának a Lánchid elzárásának kellemetlen utókövetkezményein segiteni. Amikor a napokban a munkálatok érdekében a gyalogátjárástól, ettől a végső jótól is, meg kellett végül fosztani bennünket, akkor három darab régi bárkával szurták ki a szemünket, hogy azok majd nappal is, éjjel is majd megoldják a válságot. Gyönge kis pótlék volt ez, hamarosan kiderült, hogy mennyire az. Tolongás, kényelmetlenség, siralom lett körülötte s a panaszok azóta nem csökkennek, csak megujulnak. Ilyenkor ilyen közös csapás idején a legnagyobb előzékenységre és megértésre volna szükség, a mizériák megszüntetésére kellene minden erőkkel törekedni. Ehelyett közömbösséggel és kicsinyeskedéssel találkozik a közönség. Egy jegy átszakitásának, ellenőrzésének a dolga diplomáciai mozgalmat idéz elő, amibe meg a kapitánynak is be kell avatkozni, talán még nyilt folyón a hajót meg is kell állitani. Pedig a lényeg egész más. Gyors és elég propeller a lényeg, hogy el lehessen viselni a sok előre látott gondatlanságot és nemtörődömséget. Életveszélyes jelenetek játszódnak le óránként a propeller állomásokon és a tulzsufolt hajókon, a viteldij aránytalansága mellett a régi rendet tartja fenn a csavargőzös társaság, az első osztály utasának kényelme is meg van zavarva, mert a fellibenés elől a tulzsufolt második osztályon levő utasokat oda terelik fel. Ha az illetékes hatóság sürgős intézkedése — ami még mindig késik — a viteldijak leszállitása, és a hajók szaporitása tárgyában nem használ, állitson fel konkurrenciát a közuti tulajdonságait eltanult Csavargőzös társaságnak.

MINDENNEMÜ LÉGSZESZ,
vizvezeték, csatornázás, központi fütés és szellőztető, továbbá fürdőszoba és closet-berendezés, valamint épület- és diszmübádogos muukákat, javitásokat és jókarbantartásokat szolid árak mellett elvállal :-: :-: :-: :-: :-:
RUSZ JENŐ III., TAVASZ-U. 5.

Hirek.

Az uj demokratakör avatásán dr. *Herman* Gyula mondotta a megnyitó beszédet. *Érchegyi* István a megjelent vendégeket, képviselőket, bizottsági tagokat, a testvérkörök küldöttségeit üdvözölte. Utána dr. *Vázsonyi* Vilmos mondotta tagavató beszédét viharos éljenzés, tetszésnyilvánitás és taps mellett. Erre *Nagy* Béla takarékpénztári vezérigazgató felelt az uj tagok nevében. Beszélt még dr. Benedek János orsz. képviselő, dr. Mittelmann Bernát, Elek Mór dr, bizottsági tag Halamasek Egon és mások. A megjelent notabilitások közül sikerült feljegyezni: dr. *Bródy* Ernő országos képviselőt, dr. *Lendl* Adolf, dr. *Erős* Sándor, *Kolár* Nándor bizottsági tagokat, dr. *Demjén* Géza, *Perger* Ignác, dr. *Szlávits* Lajos tanács jegyzőket, ott volt a II. ker. előljáróság, az első, harmadik, ötödik kerületi, az angyalföldi demokratakörök küldöttsége. — Minden szombaton közös vacsorákat rendez a kör, helyiségében (II. ker. Margit-körut 44.), amikor is eszmecseréket is folytatnak. A kör vezetősége a körélet élénkitésére is minden lehetőt megtesz.

Gumi Gellért Óbuda lásd 4. oldalon.

Robbanto düh lesz a jobb érzés a Máv. kelenföldi pályaudvar állapotának szemléléséénél. A pályaudvaron nincs vizvezeték és azért nyilt Dunából szivattyúzák a vizet a kazánok részére. De csak papiron, egyedül a kazánok részére, mert a Máv. nem engedi be a területére a főváros vizvezetékét, kutakból nem lehet ivóvizet kapni, mert vagy keserü, vagy meszes, tehát az alkalmazottak kénytelenek más viz hiján ezt használni. Annyiról gondoskodik ugyan a hatalmas keyéradó, hogy ez a viz kellő mennyiségben legyen és azért nagy tartányokba szivattyúztatják a dunavizet egy olyan szűrőn keresztül tisztitva, mely mellett az általánosan használt, sőt tönkrehasznált harisnyák is szégyenkeznének. Persze az iszap nagy mennyiségben rakódik le a tartályokban és ezeket többször alaposan tisztogatni kell, mely idő alatt viz nincsen. A tisztitás piszkitással történik. Az iszapot eltávolitják, a vaslapokat pedig minium festékkel vastag rétegben bevonják és ebbe ujból Dunavizet szivattyúznak. A viz persze a festéktől olajos lesz és az állomáslakók az olajjal szagtalanitotthoz hasonló vizet kapnak. És ebből a vizből, mint a *Budai Napló* legutóbbi száma megirta, kap az iskola is. A főváros átirásai eddig hasztalanok voltak, a Máv. mindig kitérő válaszokat ad. Csak az alkalmazottak egészsége árán takarékoskodik. Ha türik, miért ne tenné?!

HIRDETÉSEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.

Buda legnagyobb festékáru kereskedése
Alapittatott 1901. BUDÁN.
Weisz Lipót
Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-út 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
— (A krisztinavárosi templom mellett.) —

Diszhangversenyt rendez a „Keresztény Szeretet Országos Gyermekvédő Müve“ március 8-án este fél 6-kor a Budai Kath. Körben. A kitünően összeállitott müsoron Neliba Györgyike, Andrássy Dezsőné, Riedl Margit, Halmos Margit, Keömley Bianka, Riedl Klári, Ried Klári, Stella Margit, Jakab Erzsike, Gasparetz Manci, dr. Rajner Lajos felszentelt püspök, Molnár László, Szautner Ottó, Clauser Mihály, Cséka Aladár, Lencz Ferenc énekkara, Kovachich zenekara és a 6-ik gyalogezred tárogatósa szerepel.

Fehérnemü. Preisach: I., Krisztina-tér 3.

Vészharangoznak Óbudán a kisemmizés, a jogos közkivánalmak figyelembe nem vétele miatt. A mámoros, zsámolyon ülés illuzióiból az ébredtségbe riadt bizottsági tagok és választmány az elöljárósággal együtt értekezletre gyü 112-én, hogy a tanács elé terjesszék az eddigi mulasztás reparálást. Sürgősen kérik majd az Aranyhegyi árok rendezését, Óbudának egy rendezett piacteret, a Tanuló-utcai iskola lebontását és sürgős felépitését. Ez az iskola 120 év óta áll úgy, ahogy akkor épitették. Ugyanazon szük, dohos szobákban tanitották mostanáig, mint 120 év előtt. A tisztiorvos azonban e régi iskolát most bezáratta, mert a növendékek 70%-a beteg lett, vagy a szemét rontotta el. A gyermekek igy szerteszóródva messzeb fekvő iskolákba kénytelenek járni, ami megint csak lehetetlen állapotoknak szülője. Oly keveset kér Óbuda és talán még ezt sem teljesitik.

Bús Ferenc postatiszt március ötödikén ünnepelte 22-ik évfordulóját annak, hogy a posta szolgálatában áll és hogy 12 éve az óbudai hármas számu hivatalban egyhuzamban teljesit szolgálatot.

Meleg forrás bukkan elő itt Budán mindenütt, ahol egy kissé mélyebbre ásnak. Néha — gyakran ott is, ahol ugyancsak nem kivánatos. Emlékezzünk csak a multra, az uj hidak alapozási munkálatainál mindig óriási küzdelemmel kellett elfojtani a feltörő meleg forrásokat. Legujabban a szénatéri jégpálya északi sarkában fakadt ki egy meleg forrás, amely nem engedte, hogy körüle befagyjon a viztükör s egy darabon kénytelenek elkeriteni a pályát. — Hátha valami kincset érő forrás? Rádium viz?

Cukrászszalon II., Fő-u. 73. Nagy Béla.

Korai följajdulás. Egyik budai laptársunk a különben élénken szerkesztett Buda Lapja szóvá teszi, hogy Budapesten 882 *üres* lakás van. Ezt bajnak mondja, mert sok, — és — ebben van a tévedés. Berlinben már beigazolást mert, hogy rendes lakbér viszony csak az esetben van ott, ha legkevesebb *hatezer* az üres lakás. Átszámitva ezt Budapestre, itt legalább is *négyezer* üres lakásnak kellene lennie, hogy normális házbérviszony keletkezzen. A 882 üres lakás nem sok, hanem kevés.

Tangót tanit Vogl: II., Fő-utca 40.

Kossuth a hegyen. A Zugligeti Egyesület kiadásában most jelent meg a mult év junius 22-én leleplezett Kossuth-szobor ünnepének beszéde. A csinosan kiállitott füzetet Sigray Pál, az egyesület elnöke szerkesztette. Szebeny Antal orsz. képviselő megnyitó beszédét, Sigray Pál ünnepi beszédét, Bárczy polgármester beszédét és Ábrányi Emil ódáját tartalmazza.

Irodalmi estét rendezett Erdélyi Zoltán iró müveiből a Krisztinavárosi Kaszinó meghivására március 7-én saját helyiségében. (I. Krisztina-körut 83.) Az iró „a mi magyarságunk“-ról olvasott fel. Tehetséges dilletánsok, Toth Lajosné, J. Gazdi Mariska, Cholnoky Margit, Vaszary Piroska, ifj. dr. Szebeny Antal élénkitették élvezetes közreműködésükkel a müsort.

Marconigráf a Gellérthegyen. Solti Lajos pécsi mérnök marconi állomást szeretne felállitani Magyarországon és legalkalmasabb helynek a Gellérthegyet találta. Igy Budapest a leggyorsabban lenne összekötve a levegőhullámokkal a messzebb külföldi helyekkel is, ahol t. i. marconi állomás van. A kereskedelemügyi miniszter, akié az engedélyezés joga, még ezideig nem döntött.

Csemege Nagynál: II. Szilágyi-tér.

A budai sportéletet a III. ker. Torna és Vivó Egylet élénkiti legfőképen. A football sport nagy elterjedtsége folytán a Határ-utcai pályán ezrekre menő tömeg nézi mindig végig az érdekes mérkőzéseket. Vámos Soma a klub uj intézője szép tervet állitott össze a tavaszi kampányra. A tervben szerepel a bécsi Florisdorf, esetleg Simering vendégül látása a Határ-utcai pályán. Első izben megy a football csapat külföldi turára. Május 2-án Lembergben a „Pogon“-nal és ugyancsak májusban Zágrábban az „Akademszky“-val mérkőzik. Junius első hetében Bécsben mutatkozik be a Vivó-egylet, amikor is az osztrák bajnokcsapat harmadik helyezettje a Waf. lesz az ellenfele. A bajnoki és dij mérkőzésekkel együtt szép és tartalmas saison előtt áll a törekvő és ügyes csapat.

Nyilvános park Kelenföldön. Két millió koronával nagy parknak szükséges területet szerez meg a tanács az Átlós-út mellet, a Herz és Baumelektől. E terület a Villányi-úti villamos megépitése után mégegyszer annyiba kerülne, azért az uj kölcsönből legelőször ezt szeretnék fedezni. Azon a részen lévő tó a létesitendő parknak éppen közepére esne és ezáltal nagyon szép és kedves hellyé lenne az első kerület, de főképen Kelenföld — Lágymányos egyetlen nagy parkja.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért R. *Réw* Sándor helyettes szerkesztő a felelős.

Szerkeszti: J. VIRÁG BÉLA.
és CSERNAY JÓZSEF.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

PÁLFFY- Telefon 139-62.
ÉTTEREM
ELSŐRANGU KONYHA.
Elsőrendü italok. Polgári árak.
Fő-utca és Pálffy-tér SAROK.

LÁNCHID-SZÁLLÓ
II. ker., Öntőház-utca 1. sz.
Teljesen ujonnan berendezve.
OLCSÓ SZOBÁK.
Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,
Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szállodás.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

= Irodai órák: = délelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. = Ismertetőt kivánatra küld a tánctanintézet

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOCK THEE SALON.

Vendéglő eladó
nagy forgalmú, a főváros legélénkebb helyén, gyárak közelében, kimutathatóan csakis elköltözés miatt olcsó áron azonnal. Cim a kiadóhivatalban.

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.
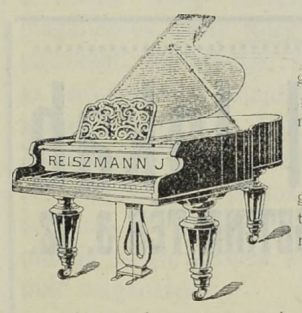

Hires külföldi, valamint saját gyártmányu zongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becseréltetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!
EXPRESS BOY Telefon: 66—23.
II. kerület, Lánchid-utca 13. szám.

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

Szerszám-, mű- és épület-lakatos munkákat készit
Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltüzhelyek és mérlegek raktára.

PREISACH JÓZSEF DIVATÁRUHÁZA
Házilag készült
férfi-női és gyermek fehérnemüket ajánl
BUDAPEST, I. KERÜLET, KRISZTINA-TÉR 3. SZÁM. TELEFON 104-98. :: TÁNCCIPŐK!

FÉLIG INGYEN
Saját készítményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

KURUCZ OLGA
„PALERMÓ"
ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | = Jutányos árak. =
TELEFON 102—80.

Entreprise des pompes funébres
Szabó József L.
temetkezési vállalata
ELVÁLLALJA: disz-, valamint, egyszerübb temetések rendezését, ugyszintén halotthamvasztásokat a külföldön. :: Érc- és fakoporsók, szemfödelek és sirkoszorúk raktáron. :: Exhumálásokat és hullaszállitást eszközöl minden irányban. :: Telefonhivásra éjjel is jelentkezik. ::
II., Margit-krt. 13. Telefon: 74-59.

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK
Orvosi kötszerek, műszerek, haskötők, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete.
GUMMI GELLÉRT ÓBUDA
TAVASZ-U. 13.
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és tük, fésük, manikürcikkek stb. :: Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák. :-:

Braziliai kávé- és tea behozatal!

SZÉHY féle
KÁVÉ A LEGJOBB
Kapható:
II., Batthyány-tér 5.
[a vásárcsarnok épületében]
Villanyerőre berendezett kávépörkölde.
Naponta friss pörkölés!
1 kilogramm Cacao hollandi . . . . . Kor. 3.80
1 üveg pezsgő Grand-Vin Reserve édes . Kor. 3.80

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.
Jégverem u. 2.
Margit rakpart 4.

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Üröm-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses :-: kivitelben. :-:
A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

HOLLÓ GYULA
= ASZTALOS MESTER =
TERVEZÉS RAJZOL MODERN MŰBUTOR LAKBERENDEZÉSEKET.
II., Margit-rakpart 4. sz.

Autogénhegesztést
és minden
lakatos munkát
elvállal
Kállai Ödön
BUDAPEST, II.,
Tölgyfa-utca 9. sz.

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II.
Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka
ESTÉNKINT meleg husok.
bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Hallgassa meg tanácsom Ágnes-crémet használjon csak LORÁND DROGÉRIÁJÁBAN
BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü téli sportcikkekben.

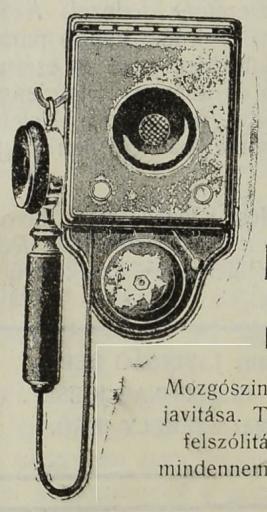
Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamosvilágitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámhárító berendezéseket és javitásokat. :-:
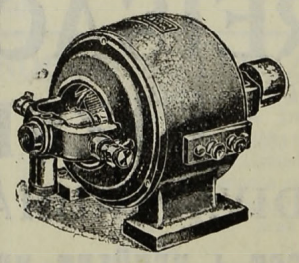
Telefon: 158-16.
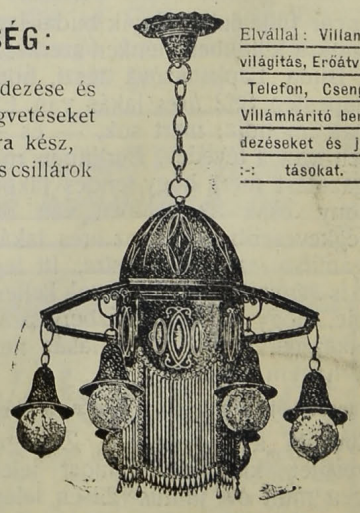

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség: II., Krisztina-krt. 33.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
Kiadóhivatal: I., Szent János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. március 15.
11. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés díja soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betűvel . . . . . 10 „
A hirdetések díja előre fizetendő.

Erről-arról.

Ha a szokásunk volna a saját mellünk döngetése, akkor most igazán és büszkén verhetnénk, mert a Budai Napló minden sorát-szavát igazolta Vázsonyi Vilmos nagy beszéde a II. kerületi demokrata párt felavató estéjén. Mi sohasem vallottuk, hogy valami különös kerületi érdekek vezérelnének, mert minden kerület összeforrott a szomszédjával s igy mindannyian egy egészet alkotunk. Mi Budát mindig ugy kezeltük, mint a nagy Budapest egy sajátságos részét és követeltük e résznek történelmi alapon való fejlesztését. Kerületi érdek, mely kerületi érdekké csak épen a helyhezkötöttség révén lesz. A Tabán rendezése emminens budapesti érdek, mert a Tabánt nem képes fölépiteni az első kerület polgársága s fölépülve, nem tudná benépesiteni. Az Erzsébethid révén főleg a IV. kerület számára épül. A Viziváros belső részének a rendezése, ahol az Országuttal összeérve hitvány viskók tömkelege áll, ha ugy épül ki, ahogy a Tabánt tervezik és megkapja a Batthyány-téri hidat, meginf az V. kerület érdekeit szolgálja, mert e hidon át itt kap jó lakást a Lipótváros népe. Ott lassan irodává, bolttá lesz minden lakás s az igy kiszoritott nép *csak* Budán találhat megfelelő elhelyezést családja számára. A Szépvölgy fejlesztése uj nyaraló helyet teremt a Budapesthez kötött lakók számára s Óbuda fejlesztése Ujpest beolvadását segiti elő s egyuttal a házigazdálkodást folytatók természetes lakóhelye. A Józsefvárosi fiákkeros onnan kiszorul és Óbudára kell jönnie, hogy saját házában, olcsón élhessen. Budapest érdeke, hogy a Vár és környéke, a Gellérthegytől a Rózsadombig terjedő völgy katlan történelmi stilusban épittessék fel, hogy igy a külföldi mintára épülő Pestnek dekoratiós történelmi hátterét képezze. — És igy tovább. Ami jelszavunk, ami törekvésünk, minden irásunk azokat a városi eszméket szolgálták eddig, amiket Vázsonyi hirdetett legutóbbi beszédében és ha az uj demokratapárt ezeket az elveket követi, mi szivesen állunk szolgálatára, megóva mindig a lap teljes pártatlanságát, mely a Budai Naplót eddig is felülemelte a budai kerületek beléletét jellemző, kicsinyes személyeskedésén.

*

A becsületes, nyilt szinvallás mindig kedves volt. És már régen megtehették volna azok, akik most egy uj városi pártot alakitottak az I. kerületben, hogy ezt a lobogót nyiltan kibontsák. Igazán nem kell ahhoz sem nagytekintélyü vezérsereg, sem fényes kaszinó helyiség, hogy városi párt boldogulhasson, nem kell kozzá más, csak a közérdek fölismerése és becsületes küzdelem annak kivivása érdekében. — Várjuk a tettet!

Március 15.

Törpe a kor, mely nem hogy megértené, de ünnepelni sem tudja méltán a magyar nemzet ujjászületésének évfordulóját. Ma ujból dul a harc, de nem előzte meg a magyarság testvéries, nagy egybeolvadása.

A szabadság dala helyett, ma a szolgaság dalát zengik hitvány bérért. Az emberi lélek fölpattant bilincsét ma szorosabbra kovácsolták!

Gyászünnepet ül ma a szabad sajtó!

—

MEGALKUVÁS.

Megalkuvás az élet titka,
S ki nem teszi, az elveszett;
Az elvhü jellem ma oly ritka,
S az alkuvás borát ha itta,
Józan többé az nem lehet.

A dorbézoló részeg társak
Kinálják a telt poharat:
— A mámor józan észnek árt csak,
Kocints! Igyál! — és nyujsad másnak!
A mámor gőze megmarad.

Dorbézolásuk vig tanyája
A nép felszentelt temploma,
És széjjel foly a bornak árja
A templom tiszta oltárára.
— Az elvnek ez a vig kora.

Gunyos kacaj közt megkinálják
Az oltár bünös istenét;
Maguk közé őt is levonnák,
Az alkuvó, a gyáva szolgák,
Az eltiport, hitvány szemét.

S amig ily hitványul kötődnek,
Pusztul a jellem, vész a hit;
Trágár szavuk nem sérti őt meg,
A porból hozzá fel nem érnek,
— S az Isten az nem alkuszik!

J. Viraág Béla.

Magánérdek.

A főváros bizottságának egyik volt tagja, aki annak idején erős szerepet vitt a városi kerület terén, irja nekünk a következőket:

Budát a létében támadják, multját meghamisitják, jövőjét megrontják, csupán és kizárólag — magánérdekből. Siratni való nevetséges dolog, hogy minden kérdés a személyeskedésbe és pártviszályba fullad nálunk. Az autóbusz volna Buda megváltója. Nemcsak mint a Lánchid pótlója, hanem egyáltalán mint közgazdasági tényező, mely egy csapásra megjavitaná a közuti közlekedést, erős konkurrenciát hozva a „közuti" nyakára. De kifejlesztve azt, Buda minden természeti szépsége hozzáférhetővé válnék és ezzel együtt járna a gazdasági föllendülés. Hány olyan hely van Budán, melyet alig ismer maga a pesti vagy budai ember, holott valóságos természeti csoda. Ott van a szépvölgyi *csepkőbarlang*. Ma hozzáférhetlen, mert nagyon kivül esik minden közforgalmi eszközön. Az egész Szépvölgyet a Hüvösvölgy nivójára emelné a rendszeres autóbusz járat. Mint kilátó hely az Erzsébet kilátó csak nagy időveszteséggel közelithető meg, holott a város szivéből kiinduló egységes forgalom mellett ez volna Budapest legkedvesebb kiránduló helye. Egy-két kiragadott momentum ez csak, amilyen száz is van Budán, — és mégis az autóbuszügy egészen a magánérdek kezére került. A kijárók irányitják, a „közuti" kijárói pedig akadályozzák. Ennyi bába között elvész a gyermek — a most születő autóbusz.

A magánérdek mellett nyomja még ezt a kérdést a pártérdek is. Pompásan kihasználható a pártéletben és pártharcokban. Egyik a másikat üti, azért mert lesz, mert nem lesz, mert ilyen lesz, vagy amolyan lesz. A szomoru vége pedig az, hogy egyáltalán — nem lesz.

Ott van a kereskedelmi kikötők kérdése, mely körül ma mélységes a csend. Most helyezkedik el a magánérdek, mely főleg telekspekulációkban nyilatkozik meg. Amikor az erőviszonyok majd tisztázódnak, akkor megindul a harc e téren is, elindulnak kijárni az ügyet a kijárók és megindul a pártok harca, ahol sohasem a közérdek dönt, hanem mindig a pártkeretek között meglapult magánérdek.

A Stadion ügye, a kiállitás állandó területe. hidek épitése, szabályozást váró városrészek sorsa, — mind azon mulik, hogy a magánérdek mikor látja az idejét, hogy kellő haszon mellett meginditsa a harcot, melyet háborura fejleszt azután a pártok érdeke.

Nálunk, szerencsétlen Budán, amelyen ma is még a török átok ül, minden közügy, minden közérdek csak személyes kérdés, csak — magánérdek.

Szivesen közöltük ezt a különben csak baráti levelezést képező irást, mert oly elevenen tapint a mi közéletünk egyik rákfenéjére, hogy hivatott publicista sem irhatná ezt meg találóbban.

Buda, márc. 15.

Razzia a 136 millió körül. Az uj kölcsönnel kapcsolatos beruházási programm favorizáló helytelensége, szánalmasan sivár beosztása, a budai kerületek teljes elhanyagolása, csődöt mondott erkölcsi és anyagi befektetései megalázók Budára. E programm az Ördögároknak a Városmajor elejétől a vámig való beboltozására 150 ezer koronát irányoz elő. Az árokban rothadó szerves anyagok undoritó büzt árasztanak és elriasztják a Városmajor közönségét. Ez a beboltozás már régi kötelessége a fővárosnak s régi jogos óhajt elégit ki. A lágymányosi uj plébánia részére 100 ezer, a fehérvári uti diákszállóra 500 ezer korona az előirányzott összeg. A tabáni kilakoltatandó polgárok részére Budaőrsön 500 ezer korona költségen kislakás telepet létesitenek. Az első kerület ezzel le van tárgyalva, a második kerület nem kap semmit, a harmadik kerületnek pedig épitenek egy iskolát (Vihar-utca) 700 ezer korona költséggel. Egy iskolát, melynek létesitése jelenleg egyáltalán nem képez közszükséget, mert a kijelölt helytől jobbra négy és fél percre van a szintén uj Miklós-téri iskolatömb és kisegitő iskola, balra pedig 3 percre a barak iskolával bővitett Vörösvári-utcai elemi iskola. Buda három, illetve csak két kerülete — mert a II-ik ugylátszik nincs kegyben — összesen kap a 136 millióból 7 millió és 200 ezer koronát. Hol itt az arány? A sokat hangoztatott igazságosság? De ez talán ujjmutatás, felderitő szolgálat akar lenni a tanács részéről öntudatlanul is, a budai kerületek képviselőinek munkálkodásáról, megmutatván az arányt a kerületeik érdekeinél *tényleg* képviselt agilitásukról.

A közlekedési mizériák megszüntetése tárgyában az első kerületi bizottsági tagok március 10-én értekezletre gyültek össze. A legelitélőbb hangu nyilatkozatok hangzottak el a közuti: a budai oldalnak közlekedési tiránja és fejlődésének kerékkötője ellen. Ma még mindig ott tartunk, ahol husz évvel ezelőtt: Budapest és főképen Buda közlekedése a legrendezetlenebb és legdrágább a világon. Az uzsora és lekenyerező közlekedési politikát legjobban Buda érzi meg. A főváros alamuszi kedvteléssel, ölbeernyedt kézzel boszanttatja és foszttatja polgárait, a saját vasutjával sem törődik, nemhogy még a közuti ellen lépne fel. A Városi villamos Budára hozását is sürgeti az értekezlet, mely az Erzsébethidi villamos révén valósulhatna meg. A magas lóról való diktátorkodás ezáltal erősen megcsorbulna és csődöt mondana Sándorpálék részéről.

A kis nemtudomkák a városházán ujabban büszkélkedve, de szükszavu, magatetszelgéssel beszélnek arról, hogy a főváros csak megcsörtette papirkardját és a miniszter lelkes

SIRKÖVEK LŐWY-nél
BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88.
Telefon 146-99. : Saját ház.

örömmel tette magáévá a főváros egy tervét. Milyen tervét? Azt elhallgatják, de a beszéd igy zeng tovább: a miniszter megijedt! Tény, hogy a hadügyminiszter magáévá tette a főváros egyik közgyülésének feliratát, melyben a Vérmezőt kivánják az 1920-iki olimpiai versenyek szinhelyévé tenni. Hónapokkal ezelőtt a *Budai Napló* elsőnek irta meg Szebeny Antal készülő inditványát, mely a sommás visszahelyezési per megindítását a Vérmezőért, tartalmazza. A főváros a közgyülés határozata után érintkezésbe lépett a kincstárral a Vérmezönek megfelelő ellenértékért való átengedése iránt. A kormányhoz való feliratban egyuttal a magyar Stadionnak a Vérmezőn való megépitése is bennfoglaltatott. A hadügyminiszter válasza most érkezett meg a fővároshoz, melyben a maga részéről is messzemenő támogatást igér. A Stadion helyéért való versengés vihara elült, de kezdődik a nagyarányu intézmény élére rátermett, odavaló ember keresése, tologatása és émelyitő dicshimnuszok zengése.

Uj pártalakulás. Garancsy Mihály elnök lemondásával, ugylátszik, megszünt egy régi pártszervezet is, mely a mindenkori kormánypárt volt és hosszu időn át az első kerület vezető pártja ugy a községi, mint az országos politikában. E párt küzdelmeiben a magyar közélet számos jelese vett részt, de egy évtized óta folyton hanyatlott e párt tekintélye s a legutóbbi községi választásoknál már semmiféle eredményt sem tudott fölmutatni. Most elnökének lemondása záróponiot tett e pártkör életében, de már a választások óta is inkább mint kaszinó állt fenn és társadalmi téren igyekezett érvényesülni. Néhány tettre vágyó tagja, köztük a fiatalabb erők, valószinüleg a kaszinó kereteit fölhasználva megalakitották az uj városi pártot, amelynek élén állanak: dr. Benárd Ágost, dr. Szőts Elek, Mintzér József, Stadler Nándor, dr. Vittar László, dr. Sztuchly Miksa, Szitanics Károly, dr. Ferenczy József, Alakitottak még egy hatvan tagu választmányt is.

Elsőrendü angol női ruhák Füles József-nél készülnek
Előnyös fizetési feltételek mellett II., Irma-tér 3. sz.

Korona kávéház
és VENDÉGLŐ, a III. kerület legszolidabb és legmodernebb ÉTKEZŐ és SZÓRAKOZÓ helye. Naponta friss :-: ZÓNAREGGELI, :-: étlapszerinti ebéd s vacsora. A kávéházban a kerület LEGELSŐ PRIMÁSA
DOMBI GYULA
teljes zenekarával muzsikál. Pontos és szolid kiszolgálást biztosit :-: tisztelettel
VÁRLAKY ALBERT.
III., Korona-tér 3. sz.
TELEFON: 3—46.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállitó, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Hirek.

Megváltják a fogaskereküt. A főváros megunva a sok panaszt, erélyesebb lépésre szánta el magát a svábhegyi fogaskereküvel szemben. Kezdetben a főváros saját üzemébe óhajtotta venni e közlekedési vonalat. A három-négyszázezer korona megváltási összeg nem is volna oly sok — ennyit kér a társaság — de a szükségessé leendő pótlás, uj beszerzés, jókarbantartás még egy és fél milliónyi beruházást igényelne. E nagy befektetési költségeknél fogva az üzem nem bizonyulna jövedelmezőnek, sőt évenkint tetemes anyagi áldozatba kerülne. Ezért a főváros a Városi villamos beruházási programmjába utalta és ez a vasut venné át a fogaskereküt villamos üzemre alakitva. Ezáltal a Svábhegy és környéke közvetlenül kapcsolódna a belső részekkel. A Városi vasut programmjába azért is könnyen beilleszthető e terv, mert e villamos egyik tervezett vonalának végpontja épen a fogaskerekü jelenlegi alsó állomása.

Ita kalapok Linke II. Fő-utca 52.

Népgyülés az állandó szinházért. Az első kerületben a bizottsági tagok kezdeményezésére a vezető polgárok bevonásával március 11-én a budai állandó szinháznak a Horváth kertben való elhelyezése érdekében nagyon látogatott értekezlet volt. E rokonszenves társadalmi mozgalom mind szélesebb rétegekben szerez hiveket, sőt a Viziváros lakóssága is, akik eddig szintén jogot formáltak szinházra, ha az alagutvám el lesz törölve szivesen belemennek a Horváth-kerti megoldásba. A gyülés az állandó zzinház létesitését a Várszinház megváltása és a főváros hozzájárulásával részvénytársasági alapon javasolja. Beavatott forrásból ugy értesülünk, hogy a szinház épitését már őszkor meg is kezdik.

Gumi Gellért Óbuda lásd 4. oldalon.

Hymen. Kertész Károly, a Groedel-testvérek cég és a Standard részvénytársaság vállalat vezetője Galac, (Románia) eljegyezte Pál Jakab leányát, Annuskát Budapesten.

Téli sport-cikkek. Pál: Krisztina-tér.

Március idusa. A fellobogó vágy, a hazaszeretetet és a haza ellenségei iránti engesztelhetetlen gyülöletmagvakból táplálkozva évenkint csak egy napon, a szabadság szent ünnepén, március 15-én tör ki mindent magával ragadó, magába olvasztó vad indulattal, perzselő felháborodással, multba merengéssel, gyermekimás, keserüségtől mentő, jövőtől való várással.

A II. ker. függetlenségi és 48-as pártkör március 14-én este a Bagyikféle étteremben ünnepelte március 15-két a következő műsorral. Megnyitó beszéd; mondotta dr. Németh Imre. Talpra magyar! Irta Petőfi Sándor szavalta D. M. Ünnepi beszéd; mondotta Buza Barna országgyülési képviselő. A vén cigány; melodráma, irta Farkas Imre, előadja Gyurits Erzsike k. a. zongorán kiséri Kuluncsik Anna k. a., végül Liszt Ferenc magyar rapszódiáját adták elő.

A III. ker. Polgári körben március 15-én este ünnepelik a szabadságnapját. Péchy Gyulának egyházi énekkara által elénekelt Hymnusz után Gaál Mózes iró mond beszédet. Surányi Lipót gordonkaművész kuruc nótákat ad elő, Lenz Hedda Petőfi költeményeket szaval.

A II. ker. Demokratakör társasvacsora keretében ünnepli március idusát a kör helyiségében (II. ker. Margit-körut 44).

A III. ker. függetlenségi és 48-as pártkör a Korona Vigadóban rendez március 15-két vasárnap délelőtt, a dalfüzér énekszámai között Szőke József szaval, az Országos 48-as és függetlenségi pártkör kiküldöttje beszél, Fazekas Mariska pedig kuruc nótákat játszik cimbalmon.

Az összes elemi és középiskolákban is méltó kegyelettel ünneplik március 15-két, a nemzet szent ünnepét.

TÉLI ALSÓ RUHÁZATOK NŐKNEK, FÉRFIAKNAK ÉS :-: GYERMEKEKNEK :-:
TRICOT-ÁRÚK!
HARISNYA, KEZTYÜ ÉS KÖTÖTT KABÁTOK
nagy választék olcsó árak.
BRAUN JENŐ
DIVATÁRUHÁZA
III., Polgár-tér 2. sz.

Alapittatott 1903.
Telefon 42—36.
Épület-bádogos,
légszesz-, viz-, fürdőszoba-, csatorna-, és modern egészségügyi berendező :-: :-: :-:
TOPITA REZSŐ
Budapest, III., Lajos-u. 158.
ELVÁLLAL HÁZAK :-: JÓKARBANTARTÁSÁT. :-:

Buda legnagyobb festékáru kereskedése
Alapittatott 1901. BUDÁN.
Weisz Lipót
Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-öt 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

MINDENNEMÜ LÉGSZESZ, vizvezeték, csatornázás, központi fütés és szellőztető, továbbá fürdőszoba és closetberendezés, valamint épület- és diszmübádogos muukákat, javitásokat és jókarbantartásokat szolid árak mellett elvállal :-: :-: :-: :-: :-:
RUSZJENŐ III., TAVASZ-U. 5.

A legszebb és mindig friss
VIRÁG, KOSZORÚ
egy félóra alatt kapható
özv. Dominits Gyuláné
virágüzletében
II., CSALOGÁNY-UTCA 52. SZ.

A hegyvidék szépségét kellemes, kiránduló-sétahellyé teszi a szépvölgyi és csúcshegyi erdőterületeknek az egymásali kapcsolatba hozása. Ezen helyeken a közönség által kedvelt sétautakat nyolc kilométernyi hosszuságban gyalogösvénnyel is összekötötték.

Hölgytorna volt a Budai Tornaegyesület, Attila-utcai tornacsarnokában március 8-án. A nyolcvan főnyi üde, mosolygó leánysereg, csinos dresszében az ifjuság szikrázásával, hullámzó keblek és „muszklik" erőfeszitésével mutatott be svéd és egyéb gyakorlatokat. Gyönyörü és nemes élvezetü látvány volt. A nagyszámu közönség, mely alig fért el a szük csarnokban, élénk érdeklődéssel, az egészség és szépségnek áldozva sokat tapsolt. A disztorna után társasvacsora és tánc volt, ahol megmutatták a leányok, hogy ott is megállják helyüket, késő reggelig ropva a bosztont és csárdást.

Villany-szerelő Bölczy, Szilágyi-tér 4.

Az Árpád emlékmü felépitése Óbudán, a Bécsi-uton, a legközelebbre tervezett Bécsi uti szabályozás módositás alkalmával kerül kivitelre. A nagy nincsetlenség akadályozója legfőképen a Fehértemplom elhelyezésének s ezáltal megfosztja Óbudát egy erős idegenforgalmi vonzóerejétől.

Husvét Rómában. Tanulmány-út és zarándoklat Budapest—Velence (2 nap), Pádua (1/2 nap), Flórenz (2 nap), Róma (5 nap) és vissza Budapestre. Indulás április 4-én a déli vasutról. Az egész utat oda és vissza csak II. o. gyorsvonaton tesszük meg, tengeren nem megyünk, az utat 15 esetleg 16 nap alatt tesszük meg. Utazás, ellátás, belépődijak és borravalókkal együtt 240 korona. Résztvehet mindenki. Bővebb felvilágositást nyujt a rendezőség nevében

Molnár László káplán,
II., Batthyány-tér 7.

Jelentkezési idő március 20-ig.

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5%-al netto kamatoztat.
Kölcsönöket adunk sorsjegyekre és értékpapirokra.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Vizsga ünnep volt március 2-án a II. kerületi Iparoskörben. A szabó és cipész szaktanfolyam hallgatói tettek tanuságot előhaladásukról. Gaul Károly, a Technologiai muzeum igazgatója nagy szaktudással vizsgáztatta a növendékeket. Ugyancsak ő intézett formás beszédet a hallgatókhoz lelkesitvén őket a további önképzésre. Váli Gábor, az Iparoskör elnöke mondott az agilis igazgatónak köszönetet a növendékek nevében és üdvözölte a kör nevében Gault, aki viszont az Iparoskörnek is megköszönte a helyiségnek a tanfolyam céljaira való bocsájtását. A hatvan növendék, mesterek és segédek vegyest igen szép előhaladást tanusitottak a rajzban és gyakorlati munkában is. A vizsgán nagy számban vett részt a szabó és cipész ipartestület küldöttsége és a II. kerületi Iparoskör választmánya Joanovics Ernő elnökkel az élükön.

A szabadság ünnepen a II. kerületi Iparoskörben Lovászy Márton országos képviselő mondja az ünnepi beszédet. Kezdete este 1/2 9 órakor. Az est hazafias dalokkal, zenével és művészi magán számokkal lesz egybekötve. A ruhatár kötelező, személyenként 30 fillér.

Választmányi ülése volt március 3-án a kelenföld-lágymányosi Iparoskörnek. A kör lelkes munkával vesz részt minden kérdésben, mely az iparosság érdekével összefügg s e választmányi ülés főtárgya is a műhelybérház ügye volt, melynek létesitéséért akcióba lép az Iparoskör. Tudomásul vették azonkivül a tisztikar jelentését és a miniszterium által jóváhagyott alapszabályok szétküldését határozták el.

A felolvasó estek folytatódnak a II. kerületi Iparoskörben április 5-én. Szieberth Imre máv. gépgyári titkár folytatja mozgóképekkel illusztrált előadását „Magyarország régi várairól." A március 1-én rendezett előadása ugyane tárgyról nagyon jól sikerült és a nagyszámu közönség lelkesen ünnepelte a kitünő felolvasót. Az előadás után a fiatalság táncra perdült és vidám hangulatban a késő éji órákig együtt volt.

Népszerü ismeretterjesztés céljából az I. kerületi Iparoskör elhatározta, hogy április havában saját helyiségében (I., Attila-u. 21.) felolvasásokat rendez. A legközelebbi választmányi ülés fogja összeállitani a programmot, melyben már az első felolvasást Szebeny Antal dr. országos képviselő rendezte március 11-én az iparosok élénk érdeklődése mellett „az iparfejlesztés irányai cimmel."

Vendéglői élet.

A dunajobbparti szállodások, vendéglősök bor- és sörmérők ipartársulatának hivatalos közleményei.

Közgyülése volt március 12-én a dunajobbparti szállodások, vendéglősök bor- és sörmérők társulatának a budai Vigadóban. Az évi jelentést, zárszámadást, költségvetést a közgyülés egyhangulag elfogadta. Kunce Ödön az ipartársulat elnöke ezek után azt inditványozta, hogy *fuzionáljanak a pesti ipartársulattal*. Élénk vita fejlődött az inditvány fölött, melyben Steiner Lipót, Boros Gyula, Princz István a beleolvadás ellen erős argumentumokkal alapozott beszédekben foglaltak állást. A közgyülés szavazással döntött és nagy többséggel *elvetette* az inditványt.

1400 korona tiszta haszon maradt a Vigadóban március 5-én rendezett budai vendéglősök bálján az ipartársulat temetkezési egylete javára. A nagy erkölcsi és anyagi sikert főképen Polifka Károly, Bauer János, Hajós Károly, Printz István, Heinzl Jakab és Helmich Ottó alapozták meg kitartó, fáradságos agilitással. Vidám hangulatban, intim otthoniasságban cigány és katona banda hangjai mellett a kora reggeli óráig ropta a fiatalsággal az öregebbek jó része is a táncot.

Uj üzletet nyitott: Dinyár János, Döbrentey-tér 2. szám alatt, Cseke György, Vérmező-utca 8. szám alatt. A „Budai Otthon" kávéházat, a Margit-körut és Zsigmond-utca sarkán Seifert Antal vette át és most alakitja modern berendezéssel Buda első kávéházává.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért R. *Réw* Sándor helyettes szerkesztő a felelős.

Szerkeszti: J. VIRÁG BÉLA.
és CSERNAY JÓZSEF.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

PÁLFFY- ÉTTEREM
Telefon 139-62.
ELSŐRANGU KONYHA.
Elsőrendü italok. Polgári árak.
Fő-utca és Pálffy-tér SAROK.

Express-boy company Budán
II., Lánchid-utca 13.
Telefon 66-23. Telefon 66-23.

Pesten: IV., Veres Pálné-u. 3. sz.
Telefon 139-47.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

Irodai órák: délelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. Ismertetőt kivánatra küld a tánctanintézet

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Vendéglő eladó
nagy forgalmú, a főváros legélénkebb helyén, gyárak közelében, kimutathatóan csakis elköltözés miatt olcsó áron azonnal. Cim a kiadóhivatalban.

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.
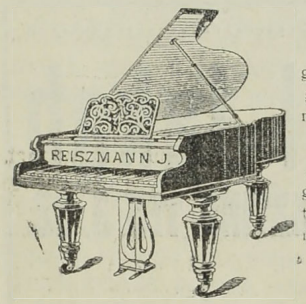

Hires külföldi, valamint saját gyártmányu zongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becserélletnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!
EXPRESS BOY Telefon: 66—23.
II. kerület, Lánchid-utca 13. szám.

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
(A krisztinavárosi templom mellett.)

Szerszám-, mű- és épületlakatos munkákat készit
Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltűzhelyek és mérlegek raktára.

PREISACH JÓZSEF DIVATÁRUHÁZA
Házilag készült
férfi-női s gyermek fehérneműket ajánl
BUDAPEST, I. KERÜLET, KRISZTINA-TÉR 3. SZÁM. TELEFON 104-98. :: TÁNCCIPŐK!

HIRDETÉSEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.

FÉLIG INGYEN
Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK GUMMI
Orvosi kötszerek, műszerek, hasköték, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete. GELLÉRT ÓBUDA TAVASZ-U. 13.
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és tűk, fésük, manikürcikkek stb. Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák.

KURUCZ OLGA
„PALERMÓ“
ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | Jutányos árak.
TELEFON 102—80.

Braziliai kávé- és tea behozatal!

SZÉHY féle
KÁVÉ A LEGJOBB
Kapható:
II., Batthyány-tér 5.
(a vásárcsarnok épületében)
Villanyerőre berendezett kávépörkölde.
Naponta friss pörkölés!
1 kilogramm Cacao hollandi . . . . . Kor. 3.80
1 üveg pezsgő Grand-Vin Reserve édes . Kor. 3.80

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.
Jégverem u. 2.
Margit rakpart 4.

Entreprise des pompes funébres
Szabó József L.
temetkezési vállalata
ELVÁLLALJA: disz-, valamint, egyszerübb temetések rendezését, ugyszinten halotthamvasztásokat a külföldön. :: Éro- és fakoporsók, szemfödelek és sirkoszorúk raktáron. :: Exhumálásokat és hullaszállitást eszközöl minden irányban. :: Telefonhivásra éjjel is jelentkezik. ::
II., Margit-krt. 13. Telefon: 74-59.

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Ürömi-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses kivitelben.
A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

HOLLÓ GYULA
= ASZTALOS MESTER =
TERVEZÉS RAJZOL MODERN MÜBUTOR LAKBERENDEZÉSEKET.
II., Margit-rakpart 4. sz.

Autogénhegesztést
és minden
lakatos munkát
elvállal
Kállai Ödön
BUDAPEST, II.,
Tölgyfa-utca 9. sz.

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II.
Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka.
ESTÉNKINT meleg husok.
bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Hallgassa meg tanácsom Ágnes-crémet használjon csak LORÁND DROGÉRIÁJÁBAN BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

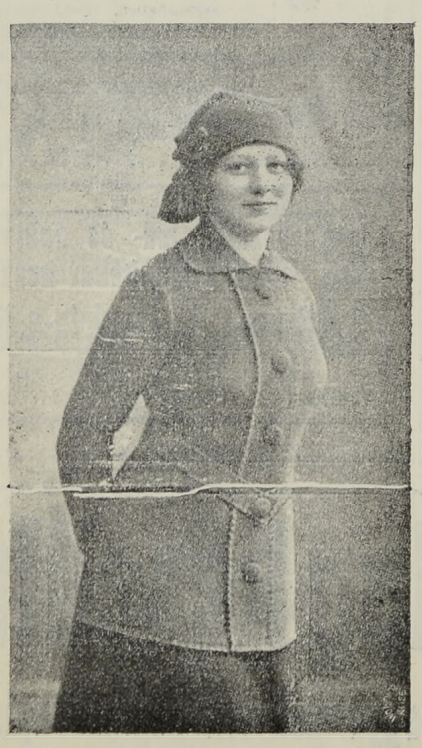
Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü téli sportcikkekben.

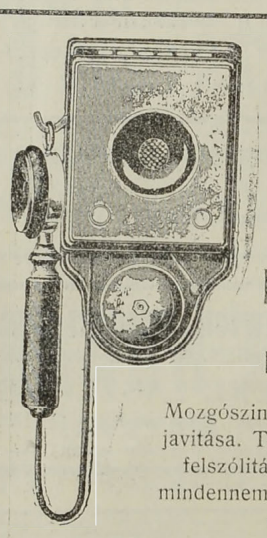
Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamosvilágitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.
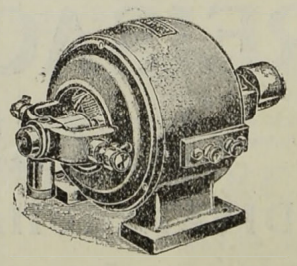
Telefon: 158-16.
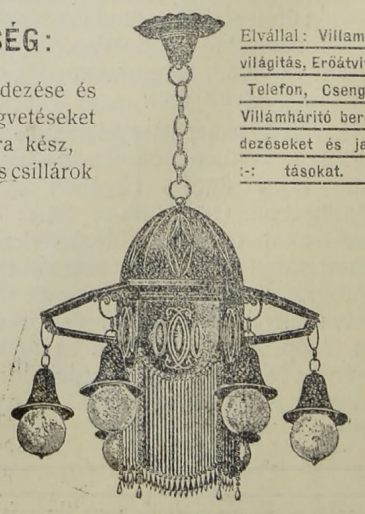

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség: II., Krisztina-krt. 33.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
Kiadóhivatal: I., Szent János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. március 22.
12. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés díja soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések díja előre fizetendő.

Erről-arról.

Komoly programmot adott az uj városi párt és valóban örülnünk kell, hogy a Budai Napló oly megtermékenyitőleg hatott az elmékre, amit az bizonyit, hogy ez a párt olyan pontokat vett föl a programmjába, amelyekkel addig nem igen törődtek Budán, amig e lap azok iránt a fogékonyságot föl nem keltette. Sok kijelentésében valósággal imponál ez a programm, mint például az „önzetlen és tiszta közélet"-re való törekvésnél, ami bizonyára a margitszigeti botránynra vonatkozik, mely Budának s itt is első sorban az I. kerületnek saját külön panamája. Nehéz ugyan megtisztulni olyan máglyán, ahol rothadó kadavereket égetnek el, de ennek a kisérletnek a merészsége is imponál. A hatás keltés kedveért, ami ily zászlóbontásnál el sem kerülhető, csuszott be néhány erős és téves mondás, mint az . . . „amely minden becsületes polgár *szivére fekszik*, amidőn fővárosunk erkölcseinek rohamos sülyedését szeme előtt látja . . ." Ez talán nem áll meg igy, hacsak különben ez is nem a játékbank-panamára vonatkozik. A fővárosra vonatkozó általános részben nem sok az ujság, s mindezt kevés változtatással minden uj párt vallotta eddig, s aggasztó benne csak az, hogy a klikk-rendszer ellen kezdve egy olyan klikket sirat a programm, mely egy évtized előtt „a körülmények szerencsétlen alakulása folytán" megszünt. A programm nem igen fogja megnyerni a kisiparosok tetszését, mert ezt az osztályt „kivesződnek" mondja és csak most akar ebből a komoly és tartalmas társadalmi osztályból „megbizható polgárságot teremteni." Baj volna, ha igy volna és szerencséje e nemzetnek, hogy a kisiparos és kiskereskedő már évszázadok óta legértékesebb eleme a nemzetnek és a városoknak s Budapest mai nagyságát is nagyrészben annak köszönheti. Sok keserü önbeismerés is van a programmban, a párttagoknak eddig vallott eszméinek a scartba való fektetése, — de egészben véve eléggé komoly és tartalmas programm.

*

A Ganzgyár ügyével foglalkozik napok óta a napi sajtó. Bennünket nem érdekelnek a számok. Hány százezer koronával csekélyebb mult évi bevétele, mennyivel estek részvényei, s az osztalék csak mily csekély lesz. Bennünket csak az érdekel, hogy mily igazságos a sors, s hogy az Isten nem bottal ver. Megmagyarázhatatlan okokból elindult ez a nagyhirü társaság olyan uton, mely ebben a városban, ennél a nemzetnél csak a gyülölethez vezethet. Ez a társaság szobrot mert állitani — épen itt Budán — annak az embernek, aki magyar pénzen élve saját otthonában, saját körében gyülölte a magyart és gazdasági nagy befolyása révén tekintélyre jutva, a német szinház ügyében két izben is merényletet mert megkisérleni e nemzet ellen. Amely gazdasági intézet ilyen tévutakra téved az nem lehet reális belülről sem. Ezt bizonyitják hangosan a Ganzgyár felől szálló hirek. A mi álláspontunk pedig marad az, ami eddig volt, hogy a Mechwart szobrot közköltségen kell elvitetni Buda egyik közteréről a Ganzgyár — udvarára. Ha nekik nagy — nekünk magyaroknak gyülöletes.

Akár igaz,

akár nem, az a megcáfolt hir, hogy *Kollár* Lajos udvari tanácsost megválasztották a közuti vasut igazgatójának, — már az a körülmény, hogy ezt a hirt ily alakban föl lehetett vetni, a legszomorubb világitásba helyezi a mi városi közéletünket.

Kétségbeejtő az a tudat, mely oly mélyen bele ette már magát a közönség lelkébe, hogy nálunk tisztán közérdekből senki nem tesz semmit. A személyes érdek és a pártérdek mindennek a rugói. Csak a mult számunkban tette ezt szóvá a fővárosi közélet egyik régi, puritán harcosa és már egy héten belül ily rettenetes bizonyságot szolgáltat szavainak a valóságos élet.

Az ilyen hirrel kapcsolatosan a becsületes polgárság önkéntelenül visszatekint a közel multba és keresi azokat az érdemeket, amelynek jutalmául szolgál az anyagiakban oly dús állás. Az udvari tanácsos ur legutóbbi tevékenysége sok aggodalomra szolgáltatot okot, mert az autóbusz kérdésében elfoglalt álláspontja nyiltan elárulta, hogy a „közuti" érdekeit védi — közvetve és megakasztja az autóbusz ügyet — közvetve. A nyugodt szemlélőre azzal a hatással volt a szereplése, mintha az Erzsébethidi közlekedést igy szeretné a „közuti" számára ki . . . kiforszirozni. Ez lehet ugyan valakinek egyéni nézete és meggyőződése, — szolgálhatja ezzel, ha tévesen is, de őszintén valamely városrész közérdekét, de amint ennek vége egy igazgatósági tagság lelkivilágában egy őrtorony, — a közélet szereplőinek önzetlenségébe vetett hite.

Lehet, hogy ez a hir tényleg nem fedi a valóságot és csak önkényes kombináció. De akkor is ferde világitásba kerül az a vezérember, akinek müködésében az ilyen kombináció hozzá füzhető. De enyhit a dolgon maga a cáfolat. A naivabb ember hamar megbocsát, sőt örvend is hogy ime: — összeakartak törni egy oltárt a lelkemben, de nem sikerült.

Lehet azonban, hogy ez a hir csak korábban pattant ki, mint ahogy kellett volna és akkor kétszeresen okoz majd csalódást. A hegedő sebet közéletünk testén ujból fel fogják tépni s akkor azután — nehezen gyógyul majd!

Ha már a mi szerencsétlen közéleti viszonyaink olyanok, hogy „muszáj" mindennek iszapon át, iszap körül járni és a közbizalom fehér köntösére diszül cseppen a sár, — akkor legalább is egy kis óvatos elővigyázatot kérünk!

Még a törvényes házastársak is bevárják az éjszakát és befüggönyözött ablakok mellett, külön, elzárt hálószobában . . . ölelik meg egymást!

Buda, márc. 22.

Mesébe való volt *Bódy* Tivadar alpolgármester figyelmeztetése a hazai ipar ügyében tett interpellációra, hogy úgy ne járjunk a Gellért-fürdő belső berendezésével, mint az erzsébetvárosi templom monstre-orgonájával, amelyből ma már egy darab sincsen meg. Ez volt a világ legnagyobb orgonája és — ime — nincsen. Szétmállott, szertehullott, nincs. Hát tökéletesen igaza van az alpolgármesternek, mert a jelszavak nem használnak. A jelszót is módositani kell: — Pártoljuk a *jó*, magyar ipart! Csak a versenyképes ipari termékek tarthatnak számot a pártolásra. — Hanem ez az orgona eset méltán sorakozik a Budán ellopot ház és a Pesten ellopott utca mellé. Egy kámforból készült orgona. Pompás.

Interpellált az autóbusz ügyben ismét *Baránszki* Gyula és ismét kitérő választ kapott. Erre nézve már tartogatunk egy felszólalást, melyet alább egész terjedelmében közlünk, mivel oly helyről kaptuk, ahol nem szivesen vádolnak ok nélkül senkit. A panasz némi ellentétben áll a benne megnevezettek révén a Budai Napló felfogásával s az eddig vallott nézeteivel, de épen a forrás előkelőségére való tekinteftel közöljük egészében:

Önmaga mellett. Budapest székesfőváros 1914. márc. 4, napján tartott közgyülésén a közlekedési ügyosztály vezetője Rényi tanácsnok szánalmasan üres válaszokat adott azokra az interpellációkra, amelyeket a Lánchid elzárásával kapcsolatosan az I. ker. nevében dr. Baránski Gyula és a II. ker. nevében dr. Kollár Lajos intéztek a tanácshoz. Az interpellációknak az volt a tárgya, hogy igyekezzék a tanács a Lánchidat pótolni és odahatni, hogy az Erzsébethidon a a villamos közlekedés mind a két vállalat részére megnyittassék, hogy az omnibuszjárat sürittessék, a csavargőzösök száma mérsékeltessék! Igazán szánalomra inditó volt az a vergődés, amely között a tanács nevében Rényi tanácsnok feleletet adott. Megfeledkezett arról, hogy a Lánchid elzárása 1908-óta állandóan napi renden van és azzal mentegette a tanács semmittevését, sogy ilyen fontos kérdéseket nem lehet egy-két hónap alatt megoldani, hogy ezek a kérdések tárgyalás alatt állanak, de arra már egyáltalán nem tudott felelni, hogy egyes kérdésekben miért nem hivják össze az illetékes szakbizottságokat?? Az interpellálók az adott válaszokat nem vették tudomásul és kérték ezen kérdéseknek napirendre tüzését. És mi történt? Az interpellációk nem mindig érdekesek, ezek sem mutatkoztak érdekeseknek, igy a városatyák száma nagyon megfogyatkozott, alig voltak százan együtt és ekkor még a tanács tehetetlenségénél is sajnálatosabb dolog történt. A VI., VII., VIII. kerületek, a válaszokat 44 szavazattal 36 ellen tudomásul vették, a városatyáknak egyrésze meg a jelen voltak közül is — tartózkodott a szavazástól ellenben a tanács jelen volt tagjai és a polgármesterek hiven és kitartással szavaztak amellett, hogy a közgyülés az ő válaszukat tudomásul vegye, határozottan ők döntötték el a kérdést, mert a többség és kisebbség közt mutatkozó különbözetnél nagyobb számmal voltak jelen és szavaztak le a saját válaszuk mellett a tanács tagjai! Hát helyes dolog az hogy ilyen esetben a tanács tagjai szavazzanak? A törvény nem tiltja, de hát ez olyan kérdés, ahol nem kell feltétlenül a törvény betüjét betartani. Tehát egyelőre maradnak a nyomoruságos, a siralmas állapotok és a tanács tehetetlensége diadalra jut az igaz ügy felett, diadalra juttatják azok a bizottsági tagok — akik a Lánchidon csak mulatságból és akkor is saját fogatokon jártak! (N.)

Hirek.

„A Szabadpolgár" legujabb számát szivesen üdvözöljük kartársi szeretettel. Ennek az ujságnak örvendetes fejlődésében részünk van anynyiból, mert lapunk most távollévő szerkesztője volt az aki Budán bevezette a modern formát és a modern szerkesztést. A Szabadpolgár, mely most jelent meg először tetszetős nagy alakban, kedves elevenséggel irott, harcos ujság, lüktető, életerős tartalommal s bizonyára örömmel fogadják ez alakban előfizetői. Ami apró technikai fogyatkozásait illeti a nyomdai kiállitásban, azok hamár

SIRKÖVEK LŐWY-nél
BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88.
Telefon 146-99. : Saját ház.

kiküszöbölhetők. A lapot ezentul Németh József könyvkereskedő adja ki.

Csemege Nagynál: II. Szilágyi-tér.

A szó és papirhadjárat megtermette gyümölcsét. Megbizható helyről vett értesülésünk szerint csak hónapok kérdése, hogy az *alagut vámot eltöröljék*. A jogtalan adónak a szegény emberek zsebére pályázásának egy eszközét a főváros, elég későn, de eltünteti, sok-sok uzsorást hagyva még az ugyis eléggé megsanyargatott polgárok testén tapadva.

Az alagutat a Budapesti Alagut-társulat létesitette 1857-ben s az engedélyidő 1907-ben járt le. A koncessziót ugy az állam adta, de a budai várhegy váreröd jellegének időközben bekövetkezett megszünése folytán ez alagut és á vámszedési jog tulajdonosa a főváros lett, mint az egész budai várhegy tulajdonosa. 1907-ben a főváros nem élt az alagut átvételének jogával, mert a részvényesek kielégitését és az alagut átalakitásának költségeit nem akarta magára vállalni. Az alagut kezelését ideiglenesen a pénzügyminiszter vette át, azzal a hallgatólagos feltétellel, hogy mihelyt az átalakitási munkálatok befejeztetnek és igy a városra nézve az átvétel nem jár többé anyagi áldozatokkal, ugy a főváros rendelkezési joga megujul s az alagut vámjának megszüntetése a várostól fog függni. A közgyülés 1913. május havában elfogadta a városgazdasági ügyosztálynak azt az előterjesztését, amely szerint a pénzügyminisztert értesiti a főváros, hogy a viztelenitési és restauráló munkák sikeres befejezése után az alagutat át kivánja venni s azt mint közutat fogja kezelni. A pénzügyminiszter időközben megbizta a Gregersen céget a munkák elvégzésével. 1912. január havában fogtak a vizmentesitő munkálatokhoz, amiket Schwarz Gyula és Zielinsky Szilárd felügyeletével Andrea János bányamérnök vezetett. Két hosszu, oldaltárnának nevezett folyosót vágtak az alagut mellett és fölött, amely folyosók a budai márgarétegeken át leszivárgó vizeket felfogják és az alagut talpa alatt levő csatornába vezetik. Az alagut hosszában haladó vizgyüjtő folyosók kivágása igen kényes bányászati munkálat volt, mert az alagut fölött lévő paloták miatt robbantani nem lehetett és az alig egy méter fovosókban a szük helyen csak kézierővel vésték ki a kemény márgát. Több mint ezer méter összhosszuságu tárnarendszert vésték ki ilymódon, összekötve az egészet aknaszerü lyukakkal és keresztvágatokkal ugy hogy katakombaszerü labirintusokban jelenleg már hatalmas léghuzam száritja a falakat és a tárnahálózat minden csepp vizet elvon az alagut környékéről. Március 7-én az alagut vizmentesitését ellenőrző bizottság Eckermann Ede min. tanácsos elnöklésével magszemlélte a végzett munkálatokat s megállapitotta, hogy az alagut vizmentesitése tökéletesen sikerült, az alagut falazata teljesen kiszáradt, ugy. hogy a jövője évszázadokra biztositva van. Hogy ezeket a munkálatokat befejezték sőt ezeknek költsége 425.000 korona az időközi vámjövedelemből is befolyt a főváros élhet a jogával, hogy az Alagut kezelését átvegye, de a vámdijat is sürgősen megszüntesse. Néhány hónap mulva ez be is bekövetkezik.

Cukrászszalon II., Fő-u. 73. Nagy Béla.

Ká Spur mondja a jó óbudai, mikor a szentendre-főtéri villamosról beszél. A közutinak nem elég jövedelmező az uj befektetések erényében ez a vonal és ezért nem épiti. E vonal megköveteli a több kocsit, rendes járatokkal, olcsó közlekedési tarifával, kizárja az átszálló forgalom uzsoráját és azért persze nem kell egyelőre a küzutinak. Hogy előre Sándorpáléknak biztositották e vonalat, már kiszolgáltatták a közönséget a kihasználás és ennek arányában megkövetelhető jogos érdekek és óhajok semmibe vevésével dolgozó, Budapestet fejlődésében a közlekedéssel megfojtó közutinak. De ha már az igazgatósági tagsággal jutalmazandó embereik kipreszionálják a Szentendréről a filatori gátig kettős sinpárral, felső vezetékkel már jó előre ellátott vonalat, hát épitsék is meg teljesen. A közönség érdeke nem türi a félmegoldásokat, melyeket, ha el vannak fogadva ujabb két évre tolnak ki, mint a főtér-filatorigáti villamos vasut megindítását, mely belekapcsolódna a Lajos-utcai forgalomba. Bün, az emberek jóhiszeműségével való legcsunyább visszaélés ezekután, hogy a Helyiérdekünek (= közuti brutálisabb formában, Sándorpál házi kezelésében) koncessziót adnak a Pálffy-tér—filatori gáti vonal villamos üzemeire való átalakitására. De amelyet megint nem csinálnak meg, mert még nincsen üzemfejlesztő telep, nincsen meg a filatorigáttól a Pálffy-térig a vezeték és a sinpár. És Isten tudja mikor lesz. A tanács, a közgyülés többségével, amit a távollevő s különösen budai képviselők passzivitásukkal támogatnak nem akarja napirenden látni a közuti kizsákmányolását a közönség rovására. Kitérnek a kényes kérdés, a közönség érdekének védése elől, amiért tulajdonképen vanak. És Sándorpál garázdálkodik, osztogat igazgatósági tagságokat, ad proviziókat, amiket uzsora kamattal szerez vissza a közönségen, a neki szabadjára kiszolgáltatott közönségen.

Tangót tanit Vogl: II., Fő-utca 40.

Husvét Rómában. Tanulmány-út és zarándoklat Budapest—Velence (2 nap), Pádua (½ nap), Flórenz (2 nap), Róma (5 nap) és vissza Budapestre. Indulás április 4-én a déli vasutról. Az egész utat oda és vissza csak II. o. gyorsvonaton tesszük meg, tengeren nem megyünk, az utat 15 esetleg 16 nap alatt tesszük meg. Utazás, ellátás, belépődijak és borravalókkal együtt 240 korona. Résztvehet mindenki. Bővebb felvilágositást nyujt a rendezőség nevében

Molnár László káplán,
II., Batthyány-tér 7.

Jelentkezési idő március 20-ig.

Elsőrendü angol női ruhák Füles József-nél készülnek
Előnyös fizetési feltételek mellett II., Irma-tér 3. sz.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállító, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése. Árjegyzék minden hangszerről külön.

Buda legnagyobb festékáru kereskedése
Alapittatott 1901. BUDÁN.
Weisz Lipót
Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-öt 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

MINDENNEMÜ LÉGSZESZ,
vizvezeték, csatornázás, központi fütés és szellőztető, továbbá fürdőszoba és closetberendezés, valamint épület- és diszmübádogos muukákat, javitásokat és jókarbantartásokat szolid árak mellett elvállal
RUSZ JENŐ III., TAVASZ-U. 5.

A legszebb és mindig friss
VIRÁG, KOSZORÚ
egy félóra alatt kapható
özv. Dominits Gyuláné
virágüzletében
II., CSALOGÁNY-UTCA 52. SZ.

Korona kávéház
és VENDÉGLŐ, a III. kerület legszolidabb és legmodernebb ETKEZŐ és SZÓRAKOZÓ helye. Naponta friss :-: ZÓNAREGGELI, :-: étlapszerinti ebéd s vacsora. A kávéházban a kerület LEGELSŐ PRIMÁSA
DOMBI GYULA
teljes zenekarával muzsikál. Pontos és szolid kiszolgálást biztosit :-: tisztelettel
VÁRLAKY ALBERT.
III., Korona-tér 3. sz.
TELEFON: 3—46.

HIRDETÉSEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.

Meghivó a Budapesti II. kerületi függetlenségi és 48-as pártkörnek 1914. évi március hó 21-én, este 7 órakor, határozatképtelenség esetén pedig 1914. évi március hó 28-án este 7 órára rendezendő közgyülésre. Az évi jelentés elfogadása, zárszámadás, vagyonmérleg, költségelőirányzat felett határozathozatal után a megüresedett elnöki, tiszti és választmányi tagsági helyek betöltése következik. Erdeklődőket is hazafias üdvüzlettel szivesen lát az elnökség.

Fehérnemü. Preisach: I., Krisztina-tér 3.

Tisztujitó közgyülését rendezte immár tizennegyedszer a tabáni daloskör, ahol megválasztották elnöknek Pulyai Gábort, alelnök lett Knipp Károly, pénztáros Schmitz Nándor, ellenőr Preisinger Károly, számvizsgálók Szarka L. Cziegler I. zászlós Simkó István, kürtös Krammer Ferenc, leltáros Simkó István.

Rendes választmányi tagok Krizsanovits Ferenc, Schmith József, Cziegler Ferenc, Brandits Rudolf, Krammer Ferenc, Bosnyákovits István, Gere Lajos. Póttagok Müller Lajos, Tóháti Árpád, Cziegler János.

Gumi Gellért Óbuda lásd 4. oldalon.

Az érdekes esték folytátódnak a Népoktató Egyesület rendezésében a Miklós-téri iskolában. Március 20-án dr. Lendl Adolf állatkerti igazgatónak volt vetitett képekkel kisért előadása „az állatok élete" cimmel. A nagyszámu hallgatóság élénk érdeklődéssel kisérte a tanulságos előadást, melynek végén zajos ovációban részesitette a felolvasó dr. Lendl-t. Beke Mózes üdvözlő szavaival véget ért a művészi számokkal is gazdagitott műsor.

Villany-szerelő Bölczy, Szilágyi-tér 4.

Az utcai karosszékek ügye is szóba került legutóbb a közgyülésen és szegény Buda érdekében senki sem szólt. Pedig ránk is férne néhány száz szék, főleg a Hüvösvölgyben és a Svábhegyen, ahol se pad, se szék nincsen. Az Andrássy-uton van, ahová pihent nép jár sétálni és nem divat a padon-ülés. Ellenben a budai hegyek között, ahol a fáradt kirándulók szivesen üldögélnének, se pad, se szék, hacsak elvétve nem. De hiányzik a Városmajorban is és a budai külső részeken mindenütt.

Buda tanulhatna, sokat tanulhatna Kassa városától, mely sajátos nemzeti — mondhatnánk — kurucz irányban fejlődött önálló nagy várossá. Buda Kassához képest nyomoruságos falu. Szinháza olyan, hogy ritkitja párját az országban és népe odaadó szeretettel pártolja a szinművészetet. El sem képzelik Budán, mily ragyogó ünnepeltetésben tudja részesiteni kedvencét. E héten volt *Váradi* Margit koloraturénekesnő *két* napos jutalomjátéka. A szinház zsufolásig megtelt ünneplő közönséggel, a szinpadon nehezen fért el a virág és 20—30-szor felrebbent a függöny. Frenetikus taps kisérte Váradi Margit utolsó dalát, amelynek ismétlése képen — a Budai Napló felelős szerkesztőjének tollából — néhány köszönő hálás strófát énekelt. Jövő héten lesz a szubrett, *Honyai* Janka jutalomjátéka, amelyre szintén lázasan készül a közönség. Kassát nagy veszteség éri Komjáthy János

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5%-al netto kamatoztat.
Kölcsönöket adunk sorsjegyekre és értékpapirokra.

pompásan szervezett társulatának távozásával, viszont Budán nem fog kellő kárpótlást találni a társaság a polgárság oly mérvü szeretetében, mint a milyenben Kassán része volt. Budán nem tudnak lelkesedni.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Iparosokat érdeklő törvények. Tanoncnak a megengedett időn tul való foglalkoztatása az ipartörvénybe ütközik, tehát kihágás. A tanonc testi bántalmazása nem képez kihágást. E miatt az ipartörvény alapján csakis a szerződéses tanviszony felbontásának lehet helye. (Belügyminiszter 913. évi 1081. sz. hat.)

Az üzleti záróráról szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmával a kereskedelmi miniszter tudvalevőleg bejelentette, hogy törvényjavaslat készül a vasárnapi munkaszünet szabályozásáról is. Mint értesülünk, a törvénytervezet elkészült és a kereskedelmi miniszter a napokban véleményezés végett megküldi az összes érdekképviseleteknek. A miniszter előbb irásbeli szakvéleményt kér és csak ha a felmentő javaslat természete megkivánja, fog az ügyben szaktanácskozást is összehivni. A Baross idejében készült, 1891-ből való törvénycikk általános rendezésétől eltérőleg az uj törvénytervezet a legnagyobb részletességgel szabályozza a vasárnapi munkaszünet alkalmazását és ugyszólván iparáganként határozza meg az egyes esetekben engedélyezhető kivételeket.

A munkakönyv kiadása iránt indított ügyben arra az időre, a meddig a panasz megindítása késlekedett, kártérités nem jár.

A szabadságünnepet a II. ker. iparoskör saját helyiségében március 15-én este ½9-kor rendezte. A dalárdának Himnusz éneklése után Joánovics Ernő elnök mondotta lendületes megnyitó beszédét, melynek végén Lovászy Márton országos képviselőt kérte fel az ünnepi beszéd elmondására. Lovászy hatásos erővel csepegtetett izzó lelkesedést a nagyszámban megjelentekbe igaz, hazafiui érzéssel elmondott beszédével. Bikszegi Ferenc tárogatóművész kuruc nótákat játszott. Váli Gábor ügyvezető elnök a kör nevében üdvözölte Lovászyt és megköszönte fáradozását. A „Talpra magyar“ szavalásával és a Szózat eléneklésével az ünnepséget társasvacsora fejezte be.

Közgyülése lesz március 29-én a II. kerületi iparos körnek. Az évi jelentés benyujtása után a megüresedett tiszti állásokat töltik be és a választmányba uj tagokat választanak.

Szerkesztői üzenetek.

O. R. Philadelfia kávéház. Nem szeretünk abban a világitásban élni, hogy személyes politikát csinálunk és igyekszünk bepótolni, hogy az uj városi párt vezetősége névsoráből igazán csak tévedésből maradt ki Egan Ede máv. főfelügyelő neve.

R. st lelkész urnak Azok a szerkesztői üzenetek ne aggasszák. Azokat csak az érthette meg, akire vonatkoznak, s ha Ön nem értette meg, szolgáljon vigaszául, hogy mi sem értjük. Csakhogy a szerkesztői üzenetnek nem is az a célja, hogy azt mindenki megértse.

Dr. M. M. Felelős szerkesztőnk jelenleg ismét Kassán van, de legközelebb, amint Budára visszatér, eleget tesz igéretének. E néhány napig legyen türelemmel.

B. H. Vigyázzunk, mert egy évtized nem 15 esztendő.

B. L. Lágymányos. Vigyázni kell a tollra uraim, ha azt akarjuk, hogy komolyan vegyék a helyi sajtót Budán. Nem lehet produkálni *óbudai* levelet a „Naphegyről“, ebből kilóg a szerkesztőségi iróasztal — lába.

Szerkeszti: J. VIRÁG BÉLA.
és CSERNAY JÓZSEF.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

Gyönyörü kivitelü siremlékek művészi tervek alapján.
Zupán József
Farkasrét. Siremlékműraktár.
I., Németvölgyi-ut 72. sz.
A temetővel szemben.
Minden e szakmába vágó munkát lelkiismeretesen és jutányosan végez.

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

PÁLFFY- Telefon 139-62.
ÉTTEREM
ELSŐRANGU KONYHA.
Elsőrendü italok. Polgári árak.
Fő-utca és Pálffy-tér SAROK.

Express-boy
company Budán
II., Lánchid-utca 13.
Telefon 66-23. Telefon 66-23.

Pesten: IV., Veres Pálné-u. 3. sz.
Telefon 139-47.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

Irodai órák: délelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. Ismertetőt kivánatra küld a tánctanintézet

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.
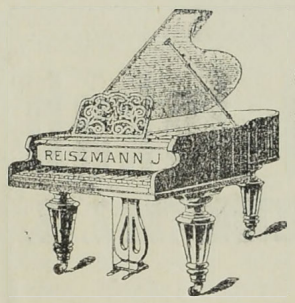

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becserélteknek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!
EXPRESS BOY Telefon: 66—23.
II. kerület, Lánchid-utca 13. szám.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
(A krisztinavárosi templom mellett.)

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

Szerszám-, mű- és épület-lakatos munkákat készit Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltüzhelyek és mérlegek raktára.

Preisach József divatáruháza
Házilag készült
férfi- női és gyermek fehérneműket ajánl
Budapest, I. kerület, Krisztina-tér 3. szám. Telefon 104-98.
Tánccipők!

HOMOLA PÁL
KALAPOS MESTER
III., Polgár-tér 4. sz.

Ajánlja a legujabb divatu tavaszi ujdonságait. Női- és férfikalapok, angol különlegességek nagy raktára. :-:
Javitás pontosan eszközöltetik.

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Ürömi-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses :-: kivitelben. :-:
A LEGMODERNEBB MÜVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

Schenk János
uri szabó
II., Fő-utca 35.
Mindenkinek lehetővé teszi, hogy olcsón és elegánsan ruházkodjék.

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK
Orvosi kötszerek, műszerek, haskötők, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete.
GUMMI GELLÉRT ÓBUDA TAVASZ-U. 13.
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és tűk, fésük, manikürcikkek stb. ✠ Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák. :-:

Braziliai kávé- és tea behozatal!

SZÉHY féle
KÁVÉ A LEGJOBB
Kapható:
II., Batthyány-tér 5.
(a vásárcsarnok épületében)
Villanyerőre berendezett kávépörkölde.
Naponta friss pörkölés!
1 kilogramm Cacao hollandi . . . . . Kor. 3.80
1 üveg pezsgő Grand-Vin Reserve édes . Kor. 3.80

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.
Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.

Jégverem u. 2. Margit rakpart 4.

✠ KURUCZ OLGA ✠
„PALERMÓ"
ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | = Jutányos árak. =
TELEFON 102—80.

FÉLIG INGYEN
Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II.
Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka.
ESTÉNKINT meleg husok.
bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Hallgassa meg tanácsom **Ágnes-crémet** használjon csak LORÁND DROGÉRIÁJÁBAN BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü sportcikkekben.

Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.

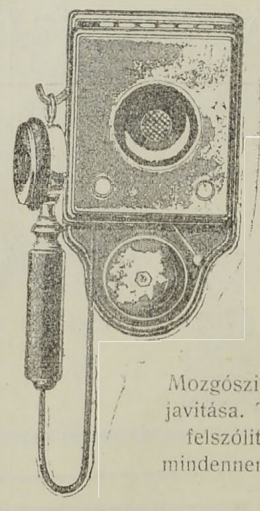

KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.

Elvállal: Villamosvilágitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámhárító berendezéseket és javitásokat. :-:

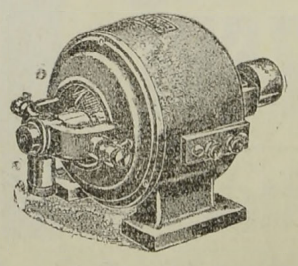

Telefon: 158-16.

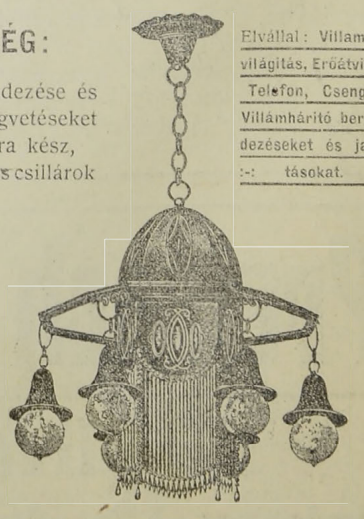

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség: II., Krisztina-krt. 33.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
Kiadóhivatal: I., Szent János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. március 29.
13. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés díja soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betűvel . . . . . 10 „
A hirdetések díja előre fizetendő.

Erről-arról.

Nekünk jut Budán minden rosszból. Mintha büntetlenül lehetne itt gyalázni a magyarságot. Mintha biztosan tudnák, hogy Buda polgársága szótlanul eltür minden arculcsapást. Itt nem tart senki rettenetes népitéletektől, a polgárság felzúdulásától, mely kiméletlenül elsodor márványszobrokat és élő bálványokat. Mintha tudnák, hogy itt nagyon gyönge derekú, nagyon félénk szavu nép lakik, amelynek hamar hajlik a gerince s az elveknél jobban szereti a meghódolást. Talán nem is rosszul számitanak azok, akik igy számolnak. Nagy hejehujával indultunk neki, hogy megszerezzük Budának Jókai szobrát, — elvitték. Elvitte épen az, akinek ide kellett volna hoznia. Nagyon büszkék voltunk az Erzsébet szoborra és már is viszik a Városligetbe. Hanem amikor leleplezték a magyargyülölő Mechwart szobrát, akkor ott tolongott fekete diszben minden Budán élő magyar. Most Rákóczi Ferenc nagy emlékét piszkolják. Három millió hold ura volt és odadobta, hogy számüzetésbe menjen a kivert kurucvezérekkel. Egy budai képviselőnek, aki véletlenül egy személy az Akadémia elnökével, egyetlen egy szavába került volna, hogy ez a szégyen, ez a gyalázat ne jöjjön reánk. Ezt az egy szót nem találta meg és Buda önérzetes polgársága még a mai napig sem dörögte feléje rettenetes tiltakozását. Kár is volna megzavarni üdülését a délvidéken. Meg aztán . . . mit nekünk Rákóczi? Ő is csak *méltóságos* volt, mint fejedelem és méltóságos ur van Budán elég. A képviselő ur, pedig *kegyelmes* ur! . . . Azért hát rendezzünk záklyás fenét a tiszteletére, ha visszatér közénk . . . . Ez a Rákóci is, mi az ördögnek van most itt utban, épen most, amikor közelednek a választások. . . . Nem vagyunk mi kurucok . . . . No hát!

*

A sok bába között még is csak elvész a gyerek. A várost boldogitó sok párt két széke között a földre ültetik végül — Buda nagy érdekeit. A Tabán sivár környékén, hiába verik a mellüket, hiába mondják, hogy én vagyok a külömb legény! Akinek a rovására megy ez a mellbeverősdi, a budai polgár, csak körülnéz és tisztán lát mindent. Látja a nagy egyéni érdekeket, amelyek mellett igazán eltörpül az a kicsi-pici közérdek, amit a látszat kedvéért szolgálnak. Ott az urak addig fogják egyik a másikáról hiresztelni, hogy nem tett semmit, nem tud semmit, hogy végül elhiszi a polgárság. És aztán?

Csodálatos

játékot folytat a közuti vasut itt Budán. Mi ismerjük. Sajnos. Olyan hitvány közlekedés, mint a budai oldalon nincs sehol széles Magyarországon. Kocsi nem jön és ha jön — zsúfolt. Végig, az egész hosszu Margitrakparton nem látni sokszor egyetlen egy villamos kocsit sem.

Minden becsületes közintézmény, aminőnek mi Magyarország székesfővárosának közuti vasutját tartjuk, első sorban, sürgősen, nagy áldozatok árán a meglévő bajokon segitene. Ohó! de nem oda Buda! Most az Erzsébethidi közlekedést kellet kicsikarni s ennek fejében leigérték az egész menyországot, a sirontuli boldogságot. Lesz itt minden! Még a Mátyástemplom harangozója is villamoson jár majd fel a toronyba. Lesz villamos a Svábhegyre, kettős vágány a Farkasrétre, az Alkotás-utcából egyenesen a Ferenc József-hidra visz majd a villamos a Villányi-uton végig s ha most megkérdeznék Sándor Pál urat és udvari tanácsosait, akkor azt is megigérnék, hogy saját költségükön épitik meg a Boráros-téri hidat, — csak azt az Erzsébethidi jogot adják már oda!

Lesz itt fészkes fene, de nem villamos a Svábhegyre! Ha ezt komolyan akarná a közuti, akkor már régen meg volna, hisz ott van a Farkasréti temető felett a végállomás, egy kilométernyire a Svábhegytől, csakhogy épen ezek a vonalak azok, amelyek révén prés alá lehet tenni a fővárost. A közuti vasut emminens érdeke, hogy azt a kilométert kiépitse mielőbb és mégis vár vele, hogy ezzel is jobban préselhessen.

Csodálatos játék ez polgártársaim. Mohón olvastuk mindnyájan azt a gyönyörü programmot, amit a közuti adott és az egyetlen józan ember a kereskedelmi miniszter volt, aki ridegen rámondta, hogy ez — a jövő zenéje. Csak épen nekünk budaiaknak lehet ilyeneket bemuzsikálni.

Egyetlen egy mód lett volna, hogy ezt a sok csillogó igéretet valóra váltassuk a közutival, ha az Erzsébet hidi közlekedés jogát a Városi vasut kapta volna és a közutit szoritották volna a megalkuvásra. Amig Budán a közuti vasut nem kap egészséges konkurrenciát, addig — fütyül reánk, nekünk, — ahogy tetszik. Ma ez Budán monopólium és ugyancsak csúful kihasznált monopólium.

Buda pedig alszik. Álmodja a legszebb álmokat azokról a csillogó ábrándképekről, amiket a közuti poéta, Sándor Pál ur fovoláz neki s amihez kórusban zengik a dicséretet azok az udvari tanácsosai, akik egész Budát odaadnák — egy tál lencséért, amit a Lipót-körúton ma ugy hivnak, hogy — igazgatói állás!

De nekünk Budán ezt mind be kell vennünk, le kell nyelnünk. És ugy kell nekünk!

Buda, márc. 29.

Műszerelem hamis gyöngye haboz a béke lakomák kocintó serlegében, a bor felszinén. A II. kerület gondosan izolált közönsége előtt szép szavakkal zengett dicsériádot a kerület képviselőjének egy fővárosi bizottsági tag, hogy a közgyülésen az egész főváros előtt ügyesen beállitott inditvánnyal leránthassa. Nagyon érezhető ezen a méltóságosok között duló szeretet ize. Jencs Vilmos legutóbb azt inditványozta a törvényhatóságban, hogy kérje fel a város a fővárosi kerületek országgyülési képviselőit, hogy amikor szükséges, vessék latba minden befolyásokat, tekintélyüket, összeköttetéseiket a főváros érdekében a kormánynál. Oh szent ártatlanságba burkolt inditvány! Éppen a második kerület képviselője, vezér alátámasztója a kormánynak és bizottsági tag is egyuttal, de aki városatyaságát nem vette komolyan, aki a főváros ügyes-bajos dolgait nem igyekezett soha elrendezni kormány segitséggel, aki rikitóan csillogtatja, hogy sem fővárosi, sem kerületének helyi érdekei iránt nem érdeklődik, nem töródik velük és ezzel garanciálta is — a jövőre, hogy nem is fog törődni velük. Rossz szolgálatot tett excellentiás klubtársának Jencs Vilmos. Felidézte a már majdnem elfelejtetteket, hogy most ujból, de jobban emlékezetünkbe vessük a választásokig. Vagy talán ezt akarta?

A Krisztina-tér rendezése ma már annyira előrehaladt, hogy az ügyosztály a versenytárgyalásra beérkezett ajánlatokat előterjesztette az ut és csatorna épitési bizottság ülésén. Nem tartjuk szerencsés gondolatnak a templom körüli tér vásárpiacnak való felhasználását, bár a régi szokás és gyakorlat, mellette szól. Ezt a kérdést meg lehetett volna oly módon oldani, hogy a piac a Krisztinaváros centrumában maradjon, de nem a templom körül. A templomot pedig kis parkkal kellett volna körülvenni. Igaz, hogy ilyen pótokoskodás: eső után köpenyeg.

Generálpardont szalutált már a miniszter is a közuti előtt. Nem akarja megengedni, hogy a Városi villamos átjöhessen az Erzsébethidon Budára, a Döbrentei-téren tul. Amit sok nehézséggel, sok érdek eltemetéssel keresztül vittek, sok reménnyel vártak Budán: a Városi villamos budai közlekedését, erős konkurrenciát a közutinak, gyorsabb forgalom lebonyolitást, olcsóbb tarifát, mind mind — hogy is mondják — csak a holdban lesz meg. A közuti hatalma nagy, aranyhoz szokott erős markok és körmök még az állást jelentő székek bársonyát is erősen fogják, ölelik magukhoz, szakitják, huzzák lefelé a közuti környezetbe, hogy lerongyolva a sárban mocskolódjék. Nem lesz a Fő-utcának Városi villamos forgalma, nem lesz a Csalogány-utcán át a Széna-térig egészséges közlekedés, nem lesz az Erzsébet-hidon át, a Tabánon keresztül a Németvölgybe tiszteséges közlekedési eszköz Buda közönségének, amelyik még hitt a jóhiszeműségben, a jogos érdekek védésében. Szomorú csalódást, nagy kiábrándulást jelent a miniszter leirata. De még nagyobb és hatványozottabb átkozódást Sándorpáléknak és támogatóiknak a közönség részéről.

Csernay József

Ismét megbotlottam egy sirhalomba, melyet most hantoltak s baráti köröm ismét szegényebb lett. Társam a szerkesztésben: *Csernay* József meghalt fiatalon, egy végzetes hülés következtében. A magyar ujságiró egy különös tipusa veszett el benne. Minden szépért hevülő, könnyen lobbanó, az igazságért mártiromságot is szenvedő ember volt, aki — csendesen pengette a lantot is, forgatta az ecsetet is. Az a nyugtalan lélek volt, akinek nem elég gyorsan halad a világ. Szerinte minden ólomlábon járt. Óbuda lelkes harcosát vesztette el benne, aki látnoki hévvel képzelte el a III. kerület rohamos fejlődését. Halvány arca kipirult, amikor Óbuda magyarosodása került szóba, amelyből derekasan kivette a részét, mint tanitó és iskolaigazgató. Lelki szemei előtt ott ragyogott az ujpesti hid fölépitése után ujjáépülő Óbuda képe, a vörösvári sugárut, a fényben uszó, széles Lajos-utca, az új gárgyárhoz vezető sugárut, a kiépült óbudai rakodópart s a hajógyári dunaágból épült óbudai kereskedelmi kikötő. Álmodott ezekkel és lázasan szerette volna siettetni ezek megvalósitását. Talán érezte, hogy arasznyi rövid életfonala megszakad, mielőtt megláthatná ábránd képeit a valóságban.

SIRKÖVEK LŐWY-nél
BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88.
Telefon 146-99. : Saját ház.

Szive táján pedig rágódott a poéták szörnyü betegsége. Kidőlt a harcos sorból, ahol sok volt a barátja és sok az ellenfele. Ma már megbocsátott neki mindenki és igaz részvéttel siratják barátai. Engem a távolban ért a szomoru hir. Rögöt nem ejthettem nyitott sirjába, koszorut nem tehettem friss fejfájára. Búcsúztató szavamat itt mondom el, igaz szeretettel, gyászoló barátí szivem nagy keservével. *I. Viraág Béla.*

Elsőrendü angol női ruhák készülnek Füles József-nél
Előnyös fizetési feltételek mellett II., Irma-tér 3. sz.

Hirek.

Az első nő-demokrata. A szépség ragyogásával pompázó hölgyek vettek részt a II. ker. demokratakör szabadság lakomáján, akik eddig legfeljebb bosszankodással, vagy gyöngyöző kacagással nézték férfiaik politikai erölködését: most részt kérnek a munkából. Dr. Herman Gyuláné az úttörő és példáját követik Jezerniczkyné, Székelyné, Angyalné és négy kifinomodott kulturáju, bájos leányka: a maguk módja szerinti feministák. Passziv, de lelkes klubban élésükkel bizonyára nemcsak még sok hölgyet, de még számosabb férfitagot vonzanak a mozgalomhoz.

Villany-szerelő Bölczy, Szilágyi-tér 4.

Kugler József III. ker. városbiró, bizottsági tag március 25-én meghalt. Az elhunyt élénken resztvett Óbuda társadalmi életében, népszerü ember volt igazságos, néha humoros biráskodása folytán. Élőkelő rokonság és nagyszámu ismerősei kisérték utolsó utjára.

Lelki gyakorlatok. A budai Margit kongregáció tagjai és hozzátartozói részére Molnár László a kongregáció praesese f. hó 23—29-ig naponkint d. u. 6-kor II. Toldy Ferenc-utca 30. sz. a II-ik emeleti kápolnában lelkigyakorlatokat rendez.

Gumi Gellért Óbuda lásd 4. oldalon.

Kétszázkilencvenezer koronát irányozott elő a főváros a Széna-téri piac rendezésére. A legnagyobb anomália a piacnak mostani állapota és hosszu évek mulasztását pótolja a főváros, mikor a legközelebbi közgyülésnek a rendezési terveket és költségvetést bemutatja. Még a nyáron meg is kezdik a munkálatokat, hogy télen már a Széna-téri piac fedett vásártér lehessen.

Chyzer Kornél az elhunyt országos nevü miniszteri tanácsos, aki Budának mintegy másfél évtizeden át volt lelkes barátja és lakója, valamikor régen nagy érdemeket szerzett Bártfa fürdő felvirágoztatása körül, mint a fürdő fiatal orvosa. Érdekes, hogy most fia *Chyzer* Kálmán lesz a fürdő igazgatója, mint akit a család minden tradiciója Bártfához füz. Ott élt a család, ott volt nagyatyja polgármester, s most ő, mint a család utolsó férfisarja visszajön Bártfára, hogy az elhanyagolt, hirét vesztett fürdőt uj életre keltse és megtépázott renoméját lassan visszavigye oda, ahol régen állott. Chyzer Kálmán szerződtetése föltétlenül nagy nyereség a fürdő számára, mert hisz geniális képességeinek legutóbb a bécsi vadászati kiállitás magyar részének megkapóan érdekes rendezésével nemcsak a magyar király, de a német császár elismerését és tetszését is kivivta.

Fehérnemü. Preisach: I., Krisztina-tér 3.

Egyházi zene. A kapucinusok templomában nagy zenés misével ünnepelték március 25-én Gyümölcsoltó Boldogasszony napját. A misét Lindauer Károly rendfőnök pontifikálta. A zenei részt Mály József dirigálta rutinirozottan. Az énekbetéteket Luigi Luzzi: Priere és Vavrinecz Mór: Ave Máriá-ját Batári Dezsőné és Furjákovics Ernő, a magánszólamokat Hirsch Ilona és Gábor Teri énekelték. Az orgonán lovag Dobrznieczky Árpád törzsorvos, orgonaművész játszott.

Tangót tanit Vogl: II., Fő-utca 40.

Fővárosi halastó Óbudán. A Római fürdő vizében az ugynevezett Krempl malomban a főváros halgyüjtő és raktártelepet szándékozik létesiteni. És ennek kapcsán országos édesvizü halkereskedelemnek is megvetni az alapját. A tervet nagyon rokonszenvesen fogadja a közönség és igy mielőbbi megvalósulása — feltéve, ha jut reá pénz — nemsokára be is következik.

Világi papok missziója volt a Budapest-felsővizivárosi plébánia (Anna) templomban (Batthyány-tér) csakis férfiak számára, a következő napokon minden este 8 órakor: Hétfőn, március 23-án: Az élet célja. Szónok: Molnár László. Kedden, márc. 24-én: Helyes világnézet. Szónok: Dr. Cziklay Aladár. Szerdán, márc. 25-én: Az élet tengerén. Szónok: Dr. Sebők Imre. Csütörtökön, márc. 26-án: A bizalom szárnyán. Szónok: Dr. Szokolay Antal. Péntek, márc. 27-én: A lelki béke. Szónok: Knapp Nándor. Szombaton, márc. 28-án: Az élet kenyere. Szónok: Hévey István.

Lélektelen társadalom cimen dr. Cziklay Aladár adott elő, a népszerü szociális tanfolyamon március 17-én. Élénk ovációval köszönte meg a nagyszámu hallgatóság az előadó fáradozását és a müsor művészi játékainak szereplőit Rieger Tibor, Éliás Jenőt sok tapssal tüntette ki.

MINDENNEMŰ LÉGSZESZ,
vizvezeték, csatornázás, központi fütés és szellőztető, továbbá fürdőszoba és closetberendezés, valamint épület- és diszmübádogos muukákat, javitásokat és jókarbantartásokat szolid árak mellett elvállal
RUSZ JENŐ III., TAVASZ-U. 5.

A legszebb és mindig friss
VIRÁG, KOSZORÚ
egy félóra alatt kapható
özv. Dominits Gyuláné
virágüzletében
II., CSALOGÁNY-UTCA 52. SZ.

Hegedűt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállító, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Buda legnagyobb festékáru kereskedése
Alapittatott 1901. BUDÁN.
Weisz Lipót
Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-út 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

A gellérthegyi sikló ügy diszpéldánya a nemtörődömségnek, rosszhiszemü stagnálásnak. A Gfrerer, Schoch és Grossmann cég minden előkészületet megtett, a főváros is mindent helyben hagyott, megirták a szerződést, de nem irták *alá*. Az áldatlan rendszer — vagy inkább rendszertelenség — igy csinál városházi aktákon hegyisiklóból vizisiklót, hogy évek multán megnőhessen tengeri kigyóvá.

Közgyülése volt a Krisztinavárosi Kaszinónak március 25-én. A tisztikart csekély változtatással ujból megválasztották. Utána társasvacsora volt, ahol Szebeny Antal dr. országgyülési képviselő, a Kaszinó elnöke mondotta az első felköszöntőt a kör tagjaira és munkájára.

Családi táncot rendez másodszor ebben az évben az Óbudai Protestáns Énekegyesület március 29-én a Kis-celli-utcai iskolában kabaréval egybekötve. A müsoron Pichi István, Kőszeghy Pistike, Pólya Linuska, Kalina Feri 12 éves hegedümüvész, Kalina Illuska 8 éves zongoraművész, Wimmer Károly, Sándor Bözsike 10 éves primadonna, Kőszeghy István és a dalkör szerepel. Az egyesület érdekében Kis Sándor, Szilágyi Dezső és Nemes Árpád buzgólkodnak.

Cukrászszalon II., Fő-u. 73. Nagy Béla.

Velencze, Pádua, Firenze, Rómába a tanulmány útra a jelentkezési idő március 30-áig meghosszabbitatott. *Molnár László* II. Batthyány-tér 7.

Csemege Nagynál: II. Szilágyi-tér.

A III. ker. takarékpénztár mérlege. A Budapest III. ker. Takarékpénztár most tette közzé mérlegét, mely a mult évi 94.475 korona tiszta nyereséggel szemben 99.196 kor. tiszta nyereséggel zárult. Az osztalék hét százalék lesz, mint a mult évben. Az évi rendes közgyülést március 31-én tartják meg.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Rágalom hadjárat indult a magyar ipar ellen. A főváros közgyülésén az egyik alpolgármesterrel 98 bizottsági tag sulyos merényletet követett el a magyar ipar ellen egy német cég javára. Az ipartársulatok, iparoskörök egyöntetü akciót kivánnak inditani a magyar ipar rehabilitálására. Egyik agilis iparoskörből kapjuk ez ügyben e figyelemreméltó sorokat:

A Gellértfürdő berendezési munkálatait a főváros közgyülése a Thiergärtner és Stöhr német cégnek adta. Különös a tanácsnak ez a döntése, amikor alig mult két hete, hogy a belügyminiszter a fővároshoz a közszállitás szabályzatainak lehető szigorú megtartásáról többek között igy ir: „. . . . . Tekintettel az emlitett jogszabályok nemzetgazdasági jelentőségére, fölhivom a főváros közönségét, hogy az iparvédelmi rendelkezéseket annál inkább pontosan tartsa meg, mert ellenkező esetben a megfelelő megtorló intézkedés szigoró alkalmazására különös gondom lesz.“ S mi történik a közgyülésen? Sokszor szenvedtünk már e helyen kisebb-nagyobb sérelmeket, de a mostani eset szinte katasztrófája a magyar iparnak. Amikor egy tekintélyes városatya azt mondja, hogy fürdőberendezéssel foglalkozó magyar ipar nincsen, amikor az igen tisztelt alpolgármester ur a magyar iparpártolás ügyét „üres jelszó“-nak bélyegzi. Ez nagyon szomorú perspektivát nyujt a magyar iparnak a fővárosban való fejlődéséről. Csak az idegennek Magyarországon és különösen Budapesten van bő aratása. Az Andrássy-ut faburkolata ausztráliai fa, a Gellértfürdő berendezése külföldi munka, legközelebb külföldről robognak be hozzánk az autóbuszok és igy lassanként minden téren a külföldi ipar pártolásában fog nyilvánulni a főváros iparpolitikája. Mély aggodalmakat keltő jelenségek, melyek rendszerré kezdenek fajulni. És ha ilyen elbánás után a magyar ipar tönkre megy és a magyar iparosok adózóképessége folyton-folyvást

Kostyál József
villamos műszaki vállalata
Bpest, II., Zsigmond-u. 11.
TELEFON 16—96.
Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel díjtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, mely eltörhetetlen.
MAGYAR GYÁRTMÁNY.
E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5% -al netto kamatoztat.
Kölcsönöket adunk sorsjegyekre és értékpapirokra.

megcsappan, akkor ki fedezi a város folyvást növekvő terheit? Nem látja be a város, hogy a magyar ipar ellen elkövetett sajnálatos tévedéseivel maga alatt vágja a fát? Amikor az utcáinkon a munkanélküliek ezrei járnak, a székesfőváros nem ragadja meg az alkalmat, hogy a saját erőinket a nemzetnek biztositsa. Megjegyezzük ezt a jövőre, de teszünk ellene már a jelenben is sürgősen, ha kell erőszakkal! G . . . . y.

Az ipari hitelről ad elő április 7-én a kelenföld-lágymányosi iparoskörben Szántó Jenő. A tanulságos felolvasás iránt már most nyilvánul nagymérvü érdeklődés. A fiatal iparoskör agilis elnöksége, élén Várnai Alajos müépitésszel minden alkalmat megragad, hogy az iparosok érdekei és jogai meg legyenek védve, hogy tagjaival ismertesse ezeket és művelődésüket előmozditsa.

Az Obudai iparoskör ügye most komoly mederbe jut. Az előkészitő bizottság a jövő héten kezdi meg müködését. Óbuda néhány nagyiparosát sikerült is már megnyerni mozgalomnak. Érdeklődőknek szivesen ad felvilágositást a Budai Napló szerkesztősége.

Vendéglői élet.

A dunajobbparti szállodások, vendéglősök bor- és sörmérők ipartársulatának hivatalos közleményei.

Választmányi ülése lesz a jövő hónap első hetében a dunajobbparti szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők ipartársulatának. A folyó ügyeken kivül a tisztikar jelentését, az esztergomi és aradi társulatok átiratát tárgyalják a boradó leszállitása és a söradó felemelése tárgyában.

A must cukrozása. A bortörvény életbelépte (1909. január 1.) óta a must cukrozásának szüksége számottevő mértékben tulajdonképen csak az 1912. évben merült fel először, mert ebben az évben elemi csapások továbbá a szőlő fejlődésére és érésére rendkivül kedvezőtlen időjárás következtében a must cukortartalma olyan alacsony maradt, aminő hazai talaj- és éghajlati viszonyaink között csak nagyon ritkán szokott előfordulni. Ennek folytán termelőink és borkereskedőink a cukrozást, amelyet eddig csak nagyon kevesen gyakoroltak, az 1912. évben nagyobb mértékben vették igénybe. A bortörvény szigoru intézkedéseinek s a kiküldött pincefelügyelők által kellő eréllyel gyakorolt ellenőrzésnek tulajdonitható, hogy a bortörvénybe ütköző kihágások, különösen nagyobb mérvü borhamisitások most már jóval ritkábban fordulnak elő s ennek kétségkivül része van abban, hogy a borárak a bortörvény életbelépte óta lényegesen javultak és e törvény életbelépte óta egyre növekvő borkivitelünk az 1912. évben hordóban és palackban együtt 1,489.737 mm.-ra emelkedett 67,854.760 K értékben. Ezt a mennyiséget borkivitelünk 1882-ben szervezett áruforgalmi statisztika adatai szerint az azóta lefolyt 30 év alatt csupán egyszer érte el, t. i. az 1888. évben, amikor 1,493.037 mm. volt a kivitt bor mennyisége. Ami azonban a kivitel értékét illeti, az 1888-ban csak 36,567.944 K volt, vagyis alig több mint fele az 1912. évi borkivitel értékének. Az 1912. évi borkivitel fenti adatai azt bizonyitják, hogy a külföld bizalma egyre fokozódik a magyar borok iránt. Az 1912. évi borbehozatal 349.514 mm. volt 15,687.157 K értékben.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért R. *Réw* Sándor helyettes szerkesztő a felelős.

Szerkeszti: J. VIRÁG BÉLA.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy a **Magyar Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték** (XXXIII. sorsjáték) **6. osztályának** huzásai f. évi **március hó 26-tól április hó 22-ig** tartatnak meg, még pedig a következő napokon:

márc.: 26, 27, 28, 30, 31, ápr.: 2, 3, 4, 6, 7, 8. 9, 14, 15, 16, 18, 22-én.

A huzások a négy első napon 1/2 9 órakor a többi napokon 9 órakor kezdődnek és a **magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző** jelenlétében nyilvánosan történnek a **Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték huzási termében.** A sorsjegyeknek a 6. osztályra való megújitása a játékterv szerint, minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt, **1914. évi márc. hó 18-ig** eszközlendő.

Budapest, 1914. márc. 8-án.

Magyar Királyi Szabadalmazott Osztálysorsjáték igazgatósága.

Tolnay *Hazay.*

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Villa eladó Budán a Széna-tér közelében a Rózsadombon 400 □-öl. Szép kerttel. A villa áll egy 6 és 5 szobás lakásból, minden mellékhelyiséggel. Bővebbet a tulajdonosnál.
II., Csalogány-u. 50.
VIRÁGÜZLET.

Express-boy company Budán
II., Lánchid-utca 13.
Telefon 66-23. Telefon 66-23.

Pesten: IV., Veres Pálné-u. **3. sz.** Telefon 139-47.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

Irodai órák: délelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. Ismertetőt kivánatra küld a tánctanintézet

Telefon 36-09. **NAGY BÉLA** cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
(A krisztinavárosi templom mellett.)

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becserélтetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!
EXPRESS BOY Telefon: 66—23.
II. kerület, Lánchid-utca 13. szám.

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

Szerszám-, mű- és épület-lakatos munkákat készit Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltüzhelyek és mérlegek raktára.

Preisach József divatáruháza
Házilag készült
férfi- női és gyermek fehérnemüket ajánl
Budapest, I. kerület, Krisztina-tér 3. szám. Telefon 104-98. :: Tánccipők!

HOMOLA PÁL
KALAPOS MESTER
III., Polgár-tér 4. sz.

Ajánlja a legujabb divatu tavaszi ujdonságait. Női- és férfikalapok, angol különlegességek nagy raktára. :-:
Javitás pontosan eszközöltetik.

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Ürömi-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses :-: kivitelben. :-:
A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

Schenk János
uri szabó
II., Fő-utca 35.
Mindenkinek lehetővé teszi, hogy olcsón és elegánsan ruházkodjék.

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK GUMMI GELLÉRT ÓBUDA TAVASZ-U. 13.
Orvosi kötszerek, műszerek, hasköték, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete.
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és fük fésük, manikürcikkek stb. ✠ Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák. :-:

Braziliai kávé- és tea behozatal!

SZÉHY féle
KÁVÉ A LEGJOBB
Kapható:
II., Batthyány-tér 5.
[a vásárcsarnok épületében]
Villanyerőre berendezett kávépörkölde.
Naponta friss pörkölés!
1 kilogramm Cacao hollandi . . . . . Kor. 3.80
1 üveg pezsgő Grand-Vin Reserve édes . Kor. 3.80

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.
Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.

Jégverem u. 2.
Margit rakpart 4.

✠ KURUCZ OLGA ✠
„PALERMÓ“
ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | = Jutányos árak. =
TELEFON 102—80.

FÉLIG INGYEN
Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II.
Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka.
ESTÉNKINT meleg husok.
bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Hallgassa meg tanácsom **Ágnes-crémet** használjon
csak LORÁND DROGÉRIÁJÁBAN
BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü sportcikkekben.

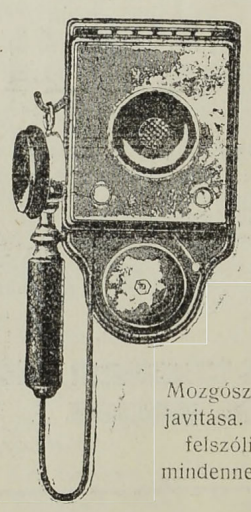
Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat. :-:
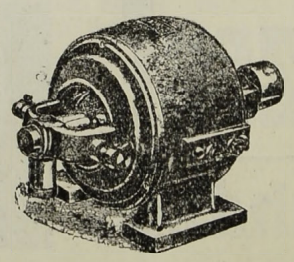
Telefon: 158-16.
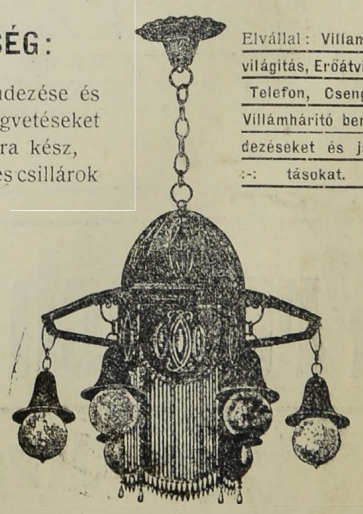

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség: II., Krisztina-krt. 33.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
Kiadóhivatal: I., Szent János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. április 5.
14. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas, terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés díja soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betűvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Keztyüs kézzel nyult *Szigeti* János a Rákoczi ügyhöz és egy nagyszabású, hazafias inditvánnyal vélte megoldhatni ezt a kérdést, mely minden jobb érzést lángra lobbantott. Szigeti János egyenes magyar lelke, kényes úri természete bizonyára nem szivesen nyúl a piszokhoz és az a keztyü, amit felhuzott, megvédte azokat is, akik ebben a kérdésben elitélendő szerepet vittek. Csakhogy egyuttal baj is, mert a nemzetet ért arculcsapást, nem keztyüs gyöngédséggel, hanem a legdurvább ökölcsapással kellett volna viszonozni. Nagy köszönettel vettük volna itt Budán, ha Szigeti János az ő nagy tudásával és szónoki képességével megdöngette és sárba döntötte volna azt az egyik budai bálványt, mely mint a moloch még a Rákóczi világraszóló önzetlen hazafiságát és az azt kereső legendaszerü évszázados kegyeletet is — igyekszik elnyelni vagy legalább is undok nyálkával bemocskolni.

*

Ne mozogj Buda! Nem szivesen látják a te mozgolódásodat. A meglévő pártok rossz néven veszik, hogy új pártok alakulnak. Az új pártok rosz néven veszik, hogy a régi pártok még állanak. A két párt harca arra birja a polgárság egy részét, hogy új pártot alkosson, mely a két előbbi párttal nincs megelégedve és azután kezdődik ez a furcsa háboru elölről. . . . Igy irja egyik olvasónk. . . Az egyik párt folyton tetteket követel a másiktól, a másik folyton azt bizonyitja, hogy ő tesz, az egyik viszont azt mondja hogy ez mind semmi, hanem ha ő tehetne, hát ő tenne is . . . Ugyan kérjuk szépen az urakat, beszéljenek tisztábban, mert mi már egyszer megirtuk magyarul, hogy nem lehet azt kivánni egyetlen egy városi párttól sem, hogy furkós botokat osszon szét a polgárok között, azután tömegesen felvonuljon a pénzügyminiszter elé és megostromolva a palotát, a furkós bottal kényszeritse a minisztert, hogy törölje el a hid- és alagutvámot. Ha nem igy értik a „tetteket követelők", hát akkor magyarázzák meg a budai közönségnek, hogy mit értenek tettek alatt? — Mert ilyen üres szólásformákat nem veszi be már a józan polgárság.

*

Dafke! — mondja a budai zsidó bakfis, aki ezzel azt akarja mondani, hogy — csak azért is! És a közmunkatanács is azt mondja, hogy — dafke! és csak azért is *Mechwart* nevére keresztelte a Statisztika előtti teret. A Statisztikai hivatal most új bélyegzőt készittet, hogy a nyomtatványait ezzel az új diszes firmával átbélyegezze, és ideje volna, hogy a nemzet rendeljen valahol tüzes vasból egy bélyegzőt, amit a homlokára kellene sütni azoknak, akik a magyargyülöletet igy dicsőitik.

A vizből

most már kint vagyunk. Hány kerülete is lesz Budának? Négy? öt? Nagyon fontos kérdés, mert hisz az ország sorsát mindig a budai képviselők döntötték el. Ezek a sziklaszilárd, hazafias érzelmü emberek, akik félretettek minden más érdeket, hogy az ország, a nemzet és a székesfőváros nemzeti nagy érdekeit szolgálják.

És mennyire szivükön viselték a kerületeik érdekeit! — azt lefesteni, nincs a nyelvben megfelelő szavunk. Ismerték a kerületek minden baját. Ott voltak a kis ember mellett és osztoztak nehéz küzdelmeiben a létért. A kisiparos csak ő bennük látta az egyedüli reménységét. Az ő kezdeményezésükre indult meg a budai iparosok között, az a nagy horderejü mozgalom, mely az iparosnyugdij révén egészséges átalakulás elé viszi a magyar nemzetet. Lelkesen fölkarolták ezt az ügyet, mely ma már végig járt minden fórumot és legközelebb, mint önálló törvényjavaslat kerül a nemzet képviselete elé. Oh ezek a derék urak föltétlenül számithatnak a kisiparosok támogatására!

Nem mult el egyetlen alkalom sem, hogy a budai kereskedők érdekeit ne karolták volna fel. A budai kereskedő ma tejben-vajban fürdik, vagyonosodik és — ezt mind a képviselőinek köszönheti. A kereskedőkre is föltétlenül számithatnak a hon és a város e derék atyái.

A főváros érdekében alkotott bölcs törvények révén, ma nincs boldogabb ember a budai háztulajdonosnál és és föltétlenül boldog az, akinek itt egy kis telke van. S mert boldog a háziur, akire szintén egészen biztosan számithatnak ezek az urak — hogyne volna boldog a lakó is.

És föltétlenül még boldogabb lesz mindenki, ha két ilyen emberrel több fogja viselni a gondját Budának.

Egészen mellékes, hogy ezek az uj kerületek, hogy alakulnak ki, merre van határaik vonala, mert hisz ide nem kell korteskedés, itt mindeki lelkesen, egyhangulag kész szavazni mindenkire e jóltevői közül, ha három, vagy ha öt. Az egyik boldog ember kiadja a jelszót és a többi, a megelégedett derék és minden fontos érdekét a legjobb kezekben tudó polgár, a boldogság mámorában uszva fogja szótlanul és minden ellenvetés nélkül követni, hogy reátok szavazzon, jó uraim. Legyetek akárhányan, minél többen, annál jobb.

Buda, márc. 29.

Ne siessünk a jelölésekkel a budai kerületekben. Négy év óta nagyot haladt a világ és a polgárság nyitott szemmel néz majd körül. Az ilyen előre való beharangozásoknak ma kevés az értelmük. Végre ébredni kezd Buda is, a nagy gyermek, akinek eddig egy kis cukrot dugtak a szájába és azt mondták neki: — no most kiálts éljent! — És minden kerületben volt egy bácsi, akit megéljeneztek. A mi értesüléseink nagyon eltérnek a *Buda Lapja* értesüléseitől és csak épen — korainak tartjuk még, hogy a most kialakuló helyzet révén fölvetett neveket közöljük.

Uj alagutat tervez a város a déli vasut alá az Enyedi-utca folytatásában, ami előnyére válik ugyan a vasut nagy szakadékán túleső részneK, de föltétlenül csak ideiglenes megoldásnak tekinthető, mert amig ez a rettenetes árok szeli ketté a budai hegyvidéket, Buda egészségesen nem fejlődhetik. A félemberek és a féltettek évtizedét éljük s ilyen félrendszabályokkal igyekszünk segiteni a nagy bajokon. Az egészséges, a biztos megoldás pedig nem lehet más, mint a déli vasut *kihelyezése Kelenföldre*. A vasuti pályaudarok elhelyezésének nagy tervébe ezt a kihelyezést is bele kell illeszteni, mert anélkül örökös toldás-foldás lesz e vidéken, örökösen fojtó füst, örök zaj, zakatolás és lárma. Hetven év előtt beleillett Buda keretébe ez a pályaudvar, ma már felesleges, sőt káros, hogy itt van Buda szivében. Még a délivasuttársság is jól jár ha fölszabadul itt a drága terület és ennek értékesitésével pompás és modern pályaudvart épithet a Kelenföldön, sőt még marad is egy kis pénz a belső bajok szanálására.

Egy téves hir jelent meg a Buda Lapja cimü hétfői ujságban, mely arról szól, hogy a II. kerületben a Szabadpolgári párt fiókot állit, s ez ügyben a mult kedden volt az első értekezlet. Ezt vagy rosszul tudja, vagy készakarva irja rosszul az idézett ujság, mert a II. kerületben évek óta él a *Szabadválasztók* pártja, mely mint a Viziváros ellenzéki pártja, már a legutóbbi választásoknál jelentős szerepetjvitt. Nevezhetné magát a józan polgárok pártjának is, mert egyáltalán nincsenek forradalmi tervei, csak a minden tekintetben elhanyagolt II. kerület fölvirágoztatása érdekében kiván erélyesebb városi politikát. Az I. kerület szabályozása, az ottani közmunkákba fektetett aránytalanul nagyobb összegek, önkéntelenül vetik föl azt a kérdést, hogy mért részesül a Viziváros mostohább elbánásban mint a Tabán és a Lágymányos dunaparti része és az Országut mentén elterülő városrész, mért várja hiába azt a nagyszabásu épitő programmot, melyet *Szalay Sándor* dr. előljáró kezdeményezésére a Wekerle kormány tervbe vett? — Igaz, hogy a Szabadválasztók pártja, most egy szigoruan körülhatárolt, részletes programm kidolgozását tervezi, ez irányban adatokat gyüjt, más kerületek városi pártjának programmját is tanulmányozza s igy valószinüleg a nagy eredményeket elért Szabadpolgári pártét is az I. kerületből — de mindebből nem következik az, hogy egyszerü fiókja akarna lenni bármely pártnak. Legkevésbbé igaz az, hogy most kedden volt a párt alapitóinak első értekezlete, mert a párt jegyzőkönyvei bizonyitják, hogy ősz óta számos értekezleten tárgyalta a II. kerület ezer baját.

Jogfosztás a Vérmezőnek elzárása zugta a főváros törvényhatóságában dr. Baránszky Gyula. Jogtalan a katonai kincstár birtoklása, amikor két őrkatonát állit a Vérmezőhöz és nem engedi az adózó polgárokat a legrövidebb utnak, a Vérmezőn keresztül — igénybevételére. Utánajártunk és sikerült megtudni, hogy a Vérmező tulajdonjogának és a katonai kincstár birtoklásának adatait most keresik össze a városházán, sőt a főlevéltárnok evégből Bécsbe is utazott, hogy az ottani császári archivumban a szükséges okmányok után kutasson. Bárczy polgármester e kutatástól teszi függővé a további lépéseket és bizonyára Baránszky dr. erélyes sürgetésére a törvényhatóság a biróság igénybevételétől sem riad vissza.

Nem férfimunka az, amit Óbudán a polgárság képviselői rendeznek és ami még csak a polgárság szemébe való porhintést sem közeliti meg. Összegyültek április másodikán értekezletre — április elsejét játszani. A kerület halaszthatatlan, legsürgősebb szükségleteiről kellett volna az értekezleten az e célból kiküldött albizottságnak beszámolni. De bizony a különben agilis értekezleti elnökön kivül, alig volt ott egy-két bizottsági tag. Miért bizottsági tagok, a III. kerület névleges képviselői, ha nem képviselik tényleg a kerületet. Még az albizottság jegyzője az elaboratummal is távollétével tündökölt. Fontosabb dolga volt. Nem lehet csak cimül megszerezni, csinos tanitónőknek állást kijárni, állásnélküli tanitókat bizonyos körbe csábitgatni — ennyi és ilyen munkában kimeriteni a fővárosi bizottsági tagságot. Két év alatt, a városatya választásig kinyilhat, tisztán is láthat a választásig semmibe vett polgárság és ellensége lesz az általa a törvényhatóságba küldött emberei-

SIRKÖVEK LŐWY-nél BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88. Telefon 146-99. : Saját ház.

nek. És ekkor vége a nagy kinnal, furfanggal, lekenyerezéssel, különféle praktikákkal megszerzett többségnek!

Tükör előtt tetszeleg, cirogatva arcocskáját most már saját maga Sándorpál. Sikerült tönkretenni a miniszter asszistenciájával a fővárosnak azt a szép tervét, amit a Kossuth Lajos utcai villamos ügyében meg akart valósitani. Ebből a nagy érdekharcból a közúti, nagy tőke és igéretbefektetés, a közérdek elleni legsúlyosabb merénylet, a budai közönség jogos óhajainak háttérbe szoritásának árán győztesen került ki: a kereskedelemügyi miniszter tekintet nélkül arra, hogy a főváros törvényhatósága mit határoz, megadja a közutinak az Erzsébet hidi villamos kiépitésére az *ideiglenes* engedélyt, amely a Lánchid elzárásának tartamára szól. A késő bánattal, a kis mersz ócsárolásával nem lehet a dolgon segiteni. A fővárosnak kötelessége, hogy a Lánchid megnyitása után, amikor a közutinak adott ideiglenes engedély lejár, amikor városatyák és villamostársasági igazgatók ujból veszekednek a koncért, szigoru következetességgel elégitse ki a közérdeket. Váltsa meg a villamosokat teljesen, ne alkudozzon, vessen véget a közönségtől kipréselt 8 millió korona tiszta hasznot kimutató rendszernek! csak akkor lesz nagyvárosi, tisztességes közlekedésünk.

Hirek.

Csernay József elhunyt társszerkesztőnk emlékének ugy a pesti, mint a budai sajtó szivesen szentelt néhány meleg, elismerő sort. A „Szabadpolgár“ és „Buda Lapja“ első helyen emlékszik meg róla és mi, a „Budai Napló“ szerkesztősége ezt hálás köszönettel vettük tudomásul. Nem is képzelhető ez másként ott, ahol az ujságiró tollát a közérdeken kivül az irói képesség megbecsülése vezérli. Amikor nem az önhittség ostoba dölyfe, a saját tehetetlenségének tudata, az irigy önzés és a mindenáron érvényesülni akarás szoritják a tollat a papiroshoz, — ott mindig megtalálja a kellő szót a kegyeletes érzés, ott legalább is a halálban méltányolják a sajtó kidőlt munkásának emlékét, — ott mindig bizonyitják az ujságirás nyilt becsületes szándékát — és ezzel nemesebbé, tisztábbá lesz a sajtó hangja és az ilyen sajtó eredményesen képes szolgálni a közérdeket. Boldogult kollegánk emlékét szenteljük meg vele, amikor megköszönjük laptársaink meleg részvétét!

Szégyenletesen elhagyatott az első kerületi elöljáróság épülete. A megnövekedett forgalom lebonyolitására a szük, zeg-zugos, sötét, börtönszerü épület egyáltalán nem alkalmas. Ehhez hozzájárul, hogy a Várban van elhelyezve és könnyü szerrel meg sem közelithető. Az egész első kerület közönségnek zugolódása jutott kifejezésre Telkes Aladár interpellációjában, melyben sürgős orvoslást kér a polgármestertől az anomália megszüntetésére. De vajjon mikor jön el a polgárság jogos kivánságainak kielégitési korszaka? Talán, de akkor is csak talán, ha a főváros nem 136 milliót, hanem 500 milliós kölcsön felvevésénél tart.

Cukrászszalon II., Fő-u. 73. Nagy Béla.

Az autóbusz ügy nagyobb döcögéssel, fáradságosabb kinnal, mint az omnibusz jut a megoldás révébe. Az omnibusz megbecslésére kiküldött szakértő bizottság most készült el munkájával. 1,650.000, betükkel: egymillió hatszázötvenezer korona a Noe bárkájának értéke. Szörnyüség! Hogy dobálóznak ezek a szakértő urak a millióval. A rozoga állapotben lévő kocsik, virstlinek predesztinált lovak és az elmaradt haszon cimén ennyit akarnak zsebeltetni az omnibusz társasággal. Csodálatos dolog, hogy a budapesti közlekedési eszközök hatalmas urainak legjellemzőbb tulajdonsága, de egytől-egyig: az uzsoráskodás. S a végén mit kell tenni, — fizetni, mert különben kikényszeritik gyalázatosabb közlekedéssel, sulyos vexaturákkal, amik náluk jól bevált prések. A polgármester — amint megbizható helyről értesülünk — az omnibusz megváltási összegét nem a száz milliós kölcsönből, hanem a közuti és városi villamos, a fővárosnak juttatott nyereség részesedéséből szándékozik törleszteni. Ez a legörvendetesebb tény az egész akcióban, mert a közlekedési eszközöktől származó hasznot meghagyja a közlekedés javitására.

Fehérnemü. Preisach: I., Krisztina-tér 3.

Városbirót választ a harmadik kerület az elhalt, népszerü Kugler József helyébe. A polgármester a a pályázatok beadását április 17-ig tüzte ki és a pályázók közül a harmadik kerületi bizottsági tagok jelöltjét választják meg. A kombinációba kerülhető jelöltek Szolnoky László, aki öt évig helyettese volt Kuglernek, Bohrandt Zoltán, Günther Béla és Breitner Károly. Általában az a felfogás, hogy független polgár embernek, aki minden pártpolitikától távol van, kell elnyernie Kugler örökét.

Gumi Gellért Óbuda lásd 4. oldalon.

Törökbálint közönsége lelkes hangulatban ünnepelte a szabadság napját. Az ünnepi beszédet Érchegyi István, II. kerületi elöljárósági főtiszt mondotta lelkesitő hatással. Utána művészlelkü dilletánsok gyönyörködtették a közönséget. Különösen Bedő Irma, Máthé Lászlóné. Hambek Rózsika, Szüts Ferencné, Scheller Lajos, Szüts Ferenc, Maross György, Männer István, Ipovits Imre, Csaplovits János, Prikrill Jenő, Szidanics Géza, Szüts György, dr. Grim Ferenc kapott müvészi játékáért sok tapsot. A müsor után társasvacsora volt, ahol felköszöntőkben vették szeretettel körül a budapesti vendéget, Érchegyi Istvánt.

A kéményseprűs kápolna javára a Krisztinavárosi templomban fényes eredményü böjti ájtatosság és egyházi hangverseny volt április 3-án a Józsefvárosi templomban. A müsoron szerepelt Bach-Gounod „Ave Mária“. Sopran solo hegedü, orgona és hárfa kisérettel. Énekelte Bleuer Andorin hangverseny énekesnő. A keresztfához megyek. Tárogatón előadta ifj. Szebeny Antal dr., énekelte Kalmár József operaházi tag. Verdi: „Stabat Mater“. Előadta a zenekar. A böjti szentbeszédet Hock János plébános mondotta. A cél sikere érdekében az első kerületi urinők nagy számmal buzgólkodtak.

Csemege Nagynál: II. Szilágyi-tér.

Tagavató vacsora lesz április 4-én a II. kerületi demokratakörben. A beszédet dr. Bródi Ernő országgyülési képviselő fogja mondani. Lelkes hangulatban, szorgalmas munkával illeszkedik bele a budai társadalmi és várospolitikai életbe az ifju kör.

Villany-szerelő Bölczy, Szilágyi-tér 4.

Családi összejövetelt rendezett a Szabadpolgári-kör április 4-én. Szivességből közremüködtek és emelték a vidám hangulatot: Csóka Ida, Pataky Manci, Vaszary Piri urhölgyek, Csatád Béla, Földváry József, Németh László és Hercegszöllősi Szöllősy Zoltán.

Tangót tanit Vogl: II., Fő-utca 40.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért R. *Rév* Sándor helyettes szerkesztő a felelős.

Elsőrendü angol női ruhák Előnyös fizetési feltételek mellett **Füles József**-nél készülnek **II., Irma-tér 3. sz.**

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Közgyülése volt a II. ker. iparoskörnek március hó 29-én élénk érdeklődés mellett. A gyülésen Joanovits Ernő elnökölt. A titkárnak a kör mult évi müködéséről való előterjesztését és a pénztári jelentést a gyülés egyhangulag tudomásul vette. Elhatározta a gyülés, a kör erélyes állásfoglalását a közszállitások dolgában és a székesfőváros iparmellőzése ellen. A jövőben uránia előadásokat is rendeznek a körben. A kör diszelnöki tisztségéről Tóth András lemondott, amit sajnálkozással tudomásul vettek. Egyben megválasztotta a kör tiszteletbeli elnöknek Futsek Károly szobafestőmestert, könyvtárnoknak Tóth Elemér cimfestőtársat, azonkivül megválasztotta a választmányt.

Iparosnépesség 1910-ben. Most adta ki a magyar kir. központi statisztikai hivatal a népszámlálási statisztikának a második részét, mely a népesség foglalkozására vonatkozó adatait tartalmazza. Kiszedtem e hatalmas, 1089. oldal terjedelmü munka számtengeréből egynéhány olyan számot, ami az iparosságot leginkább érdekei. A számok között kutatva, az az örvendetes tény állapitható meg, hogy az ország ipara és iparosnépessége évről-évre szaporodik. Az ezelőtti népszámláláskor, vagyis 1900-ban a mezőgazdasági népesség az összes népességnek 68·4%-át tette ki, 1910-ben azonban már csak 64·5%-át. Ezzel szemben a bányász és ipar népesség 19·9%-ról 23·6%-ra emelkedett. 1900-tól 1910-ig az ország lakóssága 1,631.928 lélekkel szaporodott, amiből a bányászat és iparra az összes szaporodás 71·8%-a jut. Az iparról foglalkozók száma 1900-ig 30%-kal növekedett, ami valóban nagy eredmény.

Az iparnépességből az országban 1,476.852 egyén volt kereső, 1.900.642 pedig eltartott. Az önálló iparosok száma 1910-ben 439.778 volt (1900-381.664), a segédszemélyzeté 965.546 (1900-ban 695.562). Eszerint 100 önálló iparosra 1910-ben 219 segédszemély jutott (1900-ban 182). Megállapitható, hogy a nagyobb üzemek, gyárak rohamosan terjeszkednek a kisebb üzemek (kisiparosok) rovására, ami az ipari koncentrációt jelenti. Ezt bizonyitja azon körülmény is, hogy a segédszemélyzet száma, néhány hely kivételével, mindenütt nagyobb mértékben szaporodott, mint az önálló iparosoké.

Ipari vállalatok között kutatva, itt is igen erős fejlődés mutatkozik. 1900. óta az iparvállalatok száma 63.637-tel szaporogott és igy 533.196-ra emelkedett, ami 13·5%-os emelkedést jelent. Igen érdekes az iparvállalatok nagyság szerinti megoszlása, vagyis az 533.196 iparvállalat közül segédnélküli vállalat 330.975, 1 segéddel dolgozó vállalat 98.305, 2 segéddel dolgozó vállalat 45.323, 3—5 segéddel 49.059, 6—10-el 10.991, 11—20-al 4523, 20-nál több segéddel dolgozó vállalat 4020. Legkevésbé a segédnélküli vállalatok szaporodtak, mig a 20-nál több segédet foglalkoztató vállalatok 77%-kal emelkedtek. Ennek dacára a kisipar is megállja a helyét, sőt némi fejlődést is mutat, mivel az összes iparvállalataink 62%-a nem alkalmaz egy segédet sem, 18·4%-a pedig csak egyet alkalmaz. A nagyipari vállalatok összes vállalatainknak csak 0·8%-át teszik, de ezzel szemben az összes segédszemélyzetnek 43%-át, vagyis csaknem a felét foglalkoztatják. Nagyipari vállalat legtöbb Budapesten van, aránylag azonban a legerősebb ipari jellegü városunk Győr.

Ezen számok az ország ipari statisztikájára vonatkoznak, miután minket közelebbről Budapest ipari statisztikája érdekel, tehát essék erről is néhány szó, illetőleg szám.

Budapesten általában 492.975 kereső és 387.396 eltartott van, melyből ipari pályán 164.258 férfi és 53.810 nő keresi a kenyerét, kiknek eltartottjai 180.001 lelket számlál. A keresők közül önálló iparos 19.222 férfi és 15.562 nő. Az önálló iparosnők számát bizonyos kritikával kell fogadnunk, mert ebben bentfoglaltatik a vállalatoknak otthon dolgozó varrónői, mosónők, fodrásznak, kik csak formailag önállók. Budapesten 36.321 ipari vállalat van, melyből segéd nélkül 18.545, 1 segéddel 5192, 2-vel 3433, 3—5-el 5524,

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5%-al netto kamatoztat.
Kölcsönöket adunk sorsjegyekre és értékpapirokra.

6—10-el 2095, 11—20-al 1236, 20-nál több segéddel 1296 vállalat dolgozik.

Önálló és segédszemélyzet, férfi és nő együtt lakatosiparral 5692, kovácsiparral 1141, téglagyártással 4200, asztalosiparral 7990, bőrgyártással 340, szabóiparral 23.025, cipész és csizmadiaiparral 9599, sütőiparral 3374, hentes és mészáros iparral 4009, köművesiparral 2457, ácsiparral 1131 és szálloda, vendéglős, kávésiparral 19.379 kereső foglalkozik.

A kisipari foglalkozásokat részletesen, vagyis az önálló iparosokat és ezek segédszemélyzetét szakmák szerint törvényhatóságok szerint való részletezéssel a harmadik rész fogja kitüntetni, melyre majd annak idején szintén rá fogok térni.

Gadácsy Antal.

Gábor napját ünnepelték kedélyes hangulatban vidám poharazás mellett a II. kerületi iparos körben. Váli Gábor ügyvezető elnök volt a borgazda és az első felköszöntőt Joanovits Ernő a kör elnöke mondotta az ünnepeltre, aki meleg szavakban köszönte meg tagtársainak szeretetét.

Uránia előadások lesznek ezentul a II. kerületi iparoskörben. A kör helyiségeit modern mozgó fényjátékra alkalmas uj villamos vezetékkel szerelték fel. A müsort megnvitja: április 5-én. Sziebert Imre M. V. gépgyári titkár: Magyarország érdekesebb várainak története és mondái. Vetitett és mozgó képekkel kisért előadással. Utána müsoron kivüli mozgó képek. Április 19-én. Dr. Erődy Kálmán főgimnáziumi tanár: Svájcról ad elő, vetitett és mozgó képekkel kisérve. Utána müsoron kivüli mozgó képek. Az előadások kezdete este pontban 7 órakor. Előadások után társasvacsora. Érdeklődőket szivesen lát a kör. Ruhatár személyenkint 30 fillér.

Közgazdaság.

Budai Lloyd.

Lederer Mór a Budai Polgári Takarékpénztár vezérigazgatójának haláláról igaz részvéttel értesülünk. Lederer-ben a második kerület pénzvilágának egyik régi kombattáns tényezője halt meg. Tizenhét éve állott az általa alapitott Budai Takarékpénztár, majd a Budai Polgári Takarékpénztár r. t. élén. Bankigazgatói minőségében szaktudásával. nemkülönben rokonszenves egyéni kvalitásaival ugy a magasabb bankkörök, mint üzletfeleinek tiszteletét s elismerését vivta ki. Lederer Mór a vezetése alatt állott pénzintézetet Buda pénzpiacának elsőrangu tényezőjévé fejlesztette. Halála gyászba boritotta fiatal özvegyét: szül. Schossberger Margitot, kiterjedt rokonságát s megszámlálhatatlan barátait s tisztelőit. A Budai Polgári Takarékpénztár tudvalevőleg csak az imént fuzionált a Budai Iparbank Részvénytársasággal, melynek igazgatójára Pásztor Bélára vár a feladat, hogy az immár egyesült pénzintézetet az eddigi szellemben továbbvezesse. Pásztor már az elhunyt igazgató betegeskedése alatt is önállóan vezette mind a két intézet ügyeit s Lederer Mór halála folytán az igazgatóság hivatalosan is megbizta őt az ügyek vezetésével.

Az Irgalmasrend tavasszal be fogja épiteni a Margit-köruti és rózsadombi telkeit. A Margit-körúton levő telkek beépitésére a főváros tanácsa már megadta az engedélyt. Ugy értesülünk, hogy a rend vezetősége a nagyarányu épitkezésekhez szükséges jelzálog kölcsön megszerzése végett az esztergomi egyházmegyei alapitványi pénztárral folytat tárgyalásokat.

Uj pénzintézet. A jelenlegi sivár konjunktura is képesit egyeseket arra, hogy ujabb budai bankalapitásról ábrándozzanak. Háromszászezer kor. alaptőkével uj takarékpénztár van a III. ker.-ben alakulóban. Főleg budai középkereskedők és iparosok vesznek részt az alapitásban, amelynek élén Káldor Béla, a Budai Bank és Telepitő rt. egyik alapitója áll. Állitólag százezer korona befizetése már biztositva van.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. M. Kinos feltünést keltett ez a feltünő negligálás Budán, mert végre is Csernay József a legöregebb budai ujságiró volt. Mi ezt előre megjósoltuk. Hogy modern haszonlattal éljünk: — csak az félti a házát a plakát felragasztásától, akinek oly gyönge a fala, hogy a plakát ragasztó is benyomhatja. Spongyát rá!

Törzsvendég. Hadik kávéház. Bucsuztató nélkül bocsátották el s ezzel kihullott a 7 csillagból álló göncölszekér egyik csillaga. Nagyon gyöngén volt a szekérhez ragasztva, már elejétől fogva.

Szerkeszti: J. VIRÁG BÉLA.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Villa eladó Budán a Széna-tér közelében a Rózsadombon 400 □-öl. Szép kerttel. A villa áll egy 6 és 5 szobás lakásból, minden mellékhelyiséggel. Bővebbet a tulajdonosnál.
II., Csalogány-u. 50.
VIRÁGÜZLET.

Express-boy company Budán
II., Lánchid-utca 13.
Telefon 66-23. Telefon 66-23.

Pesten: IV., Veres Pálné-u. 3. sz.
Telefon 139-47.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

Irodai órák: délelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. Ismertetőt kivánatra küld a tánctanintézet

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
(A krisztinavárosi templom mellett.)

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.
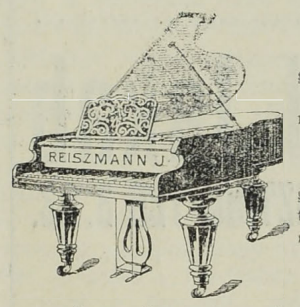

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becseréltetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

Szerszám-, mű- és épület-lakatos munkákat készit
Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltüzhelyek és mérlegek raktára.

EXPRESS BOY Telefon: 66—23.
II. kerület, Lánchid-utca 13. szám.

Preisach József divatáruháza
Házilag készült
férfi- női és gyermek fehérnemüket ajánl
Budapest, I. kerület, Krisztina-tér 3. szám. Telefon 104-98.
Tánccipők!

HOMOLA PÁL
KALAPOS MESTER
III., Polgár-tér 4. sz.

Ajánlja a legujabb divatu tavaszi ujdonságait. Női- és férfikalapok, angol különlegességek nagy raktára. :-:
Javitás pontosan eszközöltetik.

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Ürömi-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses :-: kivitelben. :-:
A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

Schenk János
uri szabó
II., Fő-utca 35.
Mindenkinek lehetővé teszi, hogy olcsón és elegánsan ruházkodjék.

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK
Orvosi kötszerek, műszerek, haskötők, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete.
GUMMI GELLÉRT ÓBUDA TAVASZ-U. 13
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és tűk, fésük, manikürcikkek stb. ⁂ Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák. :-:

Braziliai kávé- és tea behozatal!

SZÉHY féle
KÁVÉ A LEGJOBB
Kapható:
II., Batthyány-tér 5.
[a vásárcsarnok épületében]
Villanyerőre berendezett kávépörkölde.
Naponta friss pörkölés!
1 kilogramm Cacao hollandi . . . . . Kor. 3.80
1 üveg pezsgő Grand-Vin Reserve édes . Kor. 3.80

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.
Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.
Jégverem u. 2.
Margit rakpart 4.

⁂ KURUCZ OLGA ⁂
„PALERMÓ“
ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | = Jutányos árak. =
TELEFON 102—80.

FÉLIG INGYEN
Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II.
Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka.
ESTÉNKINT meleg husok.
bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Hallgassa meg tanácsom **Ágnes-crémet** használjon csak LORÁND DROGÉRIÁJÁBAN
BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

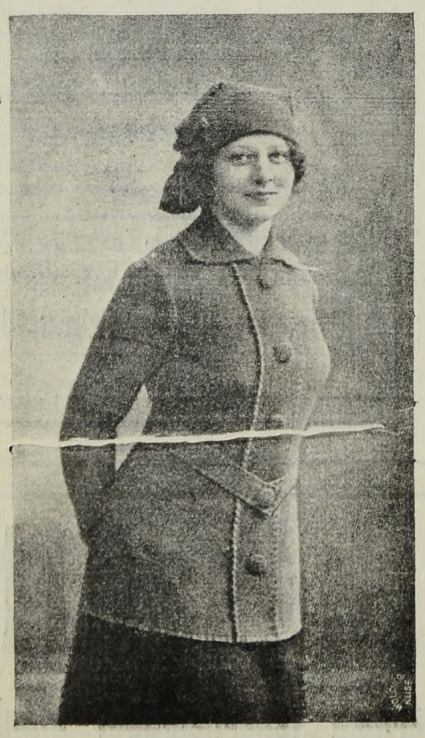

Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü sportcikkekben.

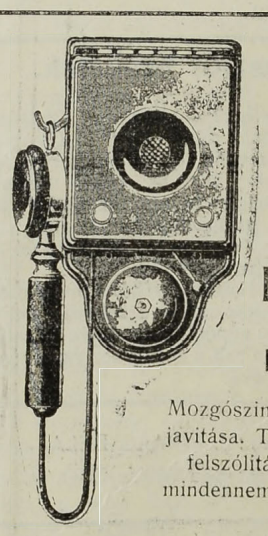

Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Terveze teket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javi- :-: tásokat. :-:

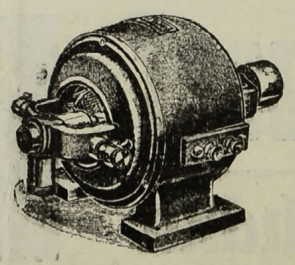

Telefon: 158-16.

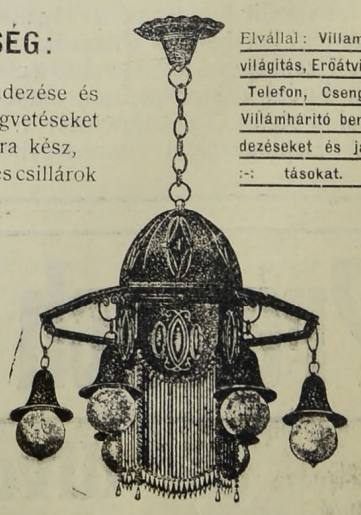

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai müintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség: II., Krisztina-krt. 33.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
Kiadóhivatal: I., Szent János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. április 12.
15. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés díja soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések díja előre fizetendő.

Erről-arról.

Husvét volna, a keresztény világ nagy ünnepe, a Megváltó gloriás halálának és feltámadásának ünnepe, amelylyel megváltotta a bünbe esett világot. Nincs vallás, nincs hit, nincs ember, aki hódoló kegyelettel ne hajolna meg, imádattal ne volna a világtörténelem e nagy eseménye előtt. Ami benne emberi, az meghat minden földi embert és Krisztus hivei imádják benne a megváltó Istent . . . Husvét volna és oly nehezen gyülünk istenimádásra, mert vész a hit és szinte egészen elveszett a megváltásba vetett reményünk. Nagy Isten adj erőt, hitet és erősitsd meg bizalmunkat a megváltás nagy művében . . .

*

Mert szóbeszédben nagyok vagyunk. Dörgedelmes szóval hirdetjük, hogy a füst, a füst, a füst . . . amit a kis propeller okád felénk, az veszedelmes, az nem méltó a fővároshoz. És rendeletet ad ki a város violaszin pecsét alatt, hogy csak világoskék füstöt türi vagy mi a szösz. . . . Azután pedig elrendeli, hogy a Gellérthegy alján, a Fehérvári-ut mentén, épen a villanegyed alatt kéményt épitsen a Gellért-fürdő és füstölje ki a budapesti Rivieráról, a Gellért lejtőjéről a lakókat.

*

Ha a közönség beleszólhatna a közuti dolgaiba, akkor először is lángpallóssal kergetné ki a kapitalisták édenkertjéből Sándor Pál urat, aki ugy kezeli a szót, mintha keserü vizet ivott volna. Higan, lágyan folyik ajakáról a szóáradat. Kár szót vesztegetni ezekről a bizottságokról, amiket csak a közönség bolonditására röpit világgá jó Sándor Pál ur, de a közönség ma ugy van, mint az a bizonyos Schlesinger és — nem hagyja magát — bolonditani. Szép bizottság volna az, mely a közönség panaszait intézné el és melyet Sándor ur állitaná össze. Vagy hogy ez is talán valami ügyes fogás a sajtó kijátszására, amely eddig mégis csak rákoppintott a közuti ujjaira, amikor már nagyon vastagon volt a zsákhordó ujjak körmei alatt a fekete piszok.

*

Lajtha Béla úr neve szerepel a középitési bizottság ülésén, aki előterjesztést tett az épitendő uj fővárosi könyvtár épületének terveiről, amelyek *Neuschloss* Kornél ur szerint összefüggenek az uj kalvintéri templom épitésével. A bizottság tagjait valami borzongás járja át. Hét millió koronáról beszélnek és a kulturára hivatkoznak. Csendes borzongás kéretik.

*

A Gellért-fürdő körül minden csendes, mint télen a trágyadomb. Még az a három fogadott munkás sem kopog a háztetőn. Olyan ijesztő csend van. Vajjon hány milliót jelent ez megint?

Megváltás.

Nyögjük a jelent, siratjuk a multat és keserves a jövendőnk itt Budán. Kereskedelmünk, kisiparunk pang, nagyiparunk nincsen. Ház és telek értéke csökken, jó budai népünk elvándorol, a beszármazottak visszakivánkoznak Pestre és ami helyükbe jő, nagyrészt sorsüldözött, hajótörött ember, aki nem hoz át más egyebet, mint léha erkölcsöt és tömérdek gondot, amivel szaporitja a mienket.

Prófétánk volna elég, de Megváltó nincsen közöttük. A keresztet mi viseljük.

A Tabán néptelen. Minden a levegőben lóg: a házak sorsa, emberek jövője, kisemberek léte és maga a nagy szabályozás. A Lágymányos fejlődése megállt, a Kelenföldé meg sem indult. A Németvölgy olyan, mint akinek nyakán a kés. Fejlődésének, jólétének nyitott sirja ott tátong előtte: — a déli vasut rettenetes árka. Reménnyel-vagyonnal költözött oda a népe s most szegényen bujdosik el onnan. A Vizivárost fojtogatja a megvalósult rém. A Lánchid elzárásával, mintha a levegőtől zárták volna el. Az Országut nem egyébb, mint rozoga viskók tömege. Nyomorult falu, mely nem birja a világváros terheit és a ház csak teher, de nem vagyon. A Hüvösvölgy elejét, a Pasarétet agyonüti a téglagyár, a kórház és a temető. Siralmas sorsán hullajtott könnyének barázdája az Ördögárok, földjét felfalja a téglavető. A Svábhegyet egy vékony szál köti a városhoz, a rozoga Fogaskerekü, — egy darab megsavanyodott jóakarat a multból, csiga — a repülőgép korszakában. Ujlakon évek óta nem épült új ház, a szőlőhegyeken kukorica terem és világraszóló *szép völgye* oly távol esik Pesttől mint a Tátra völgyei. Óbuda, ez a nagy sváb falu — szegényebb, mint volt valaha. Az Árpádok királyi széke volt s ősi magyar voltát ma egyetlen kő sem bizonyitja.

A Lágymányos legszebb, legértékesebb része piszkos mocsár, — a Törökvész lakóinak lába alól csuszamlik a föld a téglagyár mélysége.be, — Viziváros legszebb terére kikönyököl a Ganzgyár ócska kőfala és elértékteleniti a szomszédos telkeket, — a Ferdinánd bástya olyan mint a Vágmenti várak omladéka, — s az óbudai dunapartnál különb az óbecsei.

Még Tétény is előttünk jár, neki jutott a sertésvásár, tőlünk elvették még a Vérmezőt is.

Nagyhirü fürdőink gyógyithatlan sebeket ütnek rajtunk s a Sárosfürdő ma a magyar ipar átka, — s mintegy gúnyból mutatja Ujlaknak piszkos hátsó felét a Lukácsfürdő.

Nincs két garasunk, hogy tovább túrjuk a földet Árpád sirja után. A Vérhalmon jeltelenül áll hédervári Kont sirja, Martinovicsnak nincs emléke, és ami a budai Vár diszének volt szánva, — viszik már át Pestre, Erzsébet királyasszony szobrát. Jókaitol elestünk s kaptuk helyette azt az idétlen pángermán szobrot.

Ennyi kintől-bajtól, nyomoruságos helyzetünkből, ki fog bennünket megváltani?

A pángermán szobor

ügyében folytatott küzdelmünk célt ért. Keserü pohár mult el tőlünk. Egy szégyenétől megszabadult Buda. A magyargyülölő Mechwart András szobra nem fogja már soká provokálni az önérzetes magyarságot. Elhordják a nyilvános térről oda, ahol helyén lehet, a Ganzgyár udvarára. Még utcaitábla sem fogja nevét megörökiteni, mert a közmunkák tanácsa, ahol a közelmult katasztrófája után, most valami nyugodtabb, a közfelfogással is megegyező nézetek jutnak uralomra, — már kimondotta, hogy a Statisztika előtti tér marad, mint volt, Heltai Ferenc-utca.

Minden megkörnyékezés, minden kisértés dacára, oly rendületlen kitartással szolgálta a *Budai Napló* ezt a gondolatot, — oly fanatikusan hittük, hogy e gyász-szobor révén Budát ért arculcsapás nyomán támadt pir nem éghet soká a jobbparti városrész orcáján, hogy szinte a lap létét kötöttük e kérdéshez. *Egyedül* állottunk e harcban, még Budán sem volt fegyvertársunk. Nem is csodálkoztunk ezen, mert itt a sajtó a pártpolitikai torzsalkodásban meriti ki erejét és a tulajdonképeni nagy kérdések mellett szótlanul elsiklik. Ahol a hajlongásban gyakorlottabbak, ott még meg is hódoltak e pángermán szobor előtt és tömjéneztek neki. Csakhogy a nagy igazságokat nem homályositja el a tömjénfüst.

Mi ismerjük a gyászszobor egész történetét, ahogy egyenkint és óvatosan ugrasztották bele az egyes tényezőket, s épen ezért kalapot emelünk *Bárczy* István polgármester előtt, aki nagy elfoglaltsága mellett, megbizott a nála eljárók szavában, de amint észrevette, hogy félrevezették, — férfiasan igyekezett jóvátenni hibáját és elégtételt szolgáltatni a megsértett magyarságnak.

Elsősorban őt illeti a pálma.

A Budai Napló megtette kötelességét, a sajtó nagy hivatásához méltóan. Az elért siker nekünk a legkedvesebb, a legbecsesebb elismerés.

*

Jóvátett hiba cimen a *Pesti Hirlap* vasárnapi számában megjelent cikkből közöljük a következőket: Megemlékeztünk a közmunkák tanácsának ama határozatáról, amely azt foglalja magában, hogy a Mechwart András-tér elnevezést hatályon kivül helyezte, amiről csakis helyesléssel vehetünk tudomást. Az a Mechwart András, akiről szó van, ezelőtt nehány évtizeddel Németországból került a magyar fővárosba, illetőleg annak budai részébe, hogy a Ganzgyárban szerephez jusson. Később annak mindenható igazgatója lett, hogy ezen állásában nagy jövedelemhez és befolyáshoz jusson. Az akkor még jórészben német Budán nem volt képes levetkőzni germán voltát és ugyszólván egész élete végéig német honpolgárnak tartotta magát. A gyár munkásai és hivatalnokai közé kiváló előszeretettel alkalmazott németeket, nem sokra becsülve a magyar szorgalmat és tudást. Mikor kissé megmelegedett és összeköttetésbe került az itt lakó németekkel, mihamar szervezni kezdte azt az egykor hires és sokat emlegetet germán-egyesületet, amelynek tagjai a mi viszonyainkhoz nem igen kivánkoztak simulni. A városban valóságos német kolóniát alkottak s mindenben Németországhoz tartozóknak tekintették magukat. A németségért és különösen a német nyelvért fotytatott küzdelmükben a többek között azt is megcselekedték, hogy a milleniumi ünnepségek idején egy német szinház fölépitése érdekében tettek lépéseket. A kérelmet Mechvart Andráson kivül báró Kochmeister is aláirta, de minden eredmény nélkül, mert az ország és a sajtó felháborodása az egész mozgalmat elnyomta. A Ganz-gyár nehány vezetője két évvel ezelőtt azzal a gondolattal kezdett foglalkozni, hogy egykori igazgatójának szobrot emel. Azzal a kérelemmel fordultak a fővároshoz, hogy a statisztikai épület mentén levő parkból egy kis részt a szobor helyéül engedjen át, amely kivánságot a *tájékozatlan* tanács teljesitette is. Nyilvánvaló, hogy a Ganz-gyár egykori vezetője csakugyan nem szolgált rá arra, hogy halhatatlanságát a magyar fővárosban többi nagyjainkkal emlékmű hirdesse. A felszólalások folytán a közmunkák tanácsa immár intézkedett is és most aligha van *más hátra*, mint az, hogy a Ganz-gyár a szobrot a gyár épületének *valamelyik udvarába* helyezze át. Igen hihető, hogy ez is hamarosan meg fog történni és igy nemcsak egy, hanem két hibát tesznek jóvá.

SIRKÖVEK LŐWY-nél
BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88.
Telefon 146-99. : Saját ház.

Budai kombinációk

— a főpolgármesteri állás körül —

Az illetékes tényezők, ma szükségét érzik, hogy Budapest székes főváros főpolgármesteri méltóságát betöltsék és alig pattant ki ennek a hire, már is megindultak az uj főpolgármesterre vonatkozó kombinációk.

Az *első* kerületben uralkodó Szabadpolgári párt körében önkéntelenül fölvetődött az eszme, hogy egyszer budai egyéniséget kellene a főpolgármesteri székbe ültetni. Legalkalmasabbnak *Szebeny* Antalt vélik, aki amugy is kedvetlenül néz az országos képviselőválasztások elé. Régi kerületének három részre való osztása, megbontotta biztos többségét. A munkapárt föltétlenül állit ellene erős jelöltet s habár a kerületben közszeretettnek örvend, a politikai alakulások kizárják az ő egyhangu, vagy nagy többséggel való megválasztatását. Pártja szivesen látná a főpolgármesteri székben, de a kormány aligha jelöli, éppen ellenzéki pártállása miatt.

A *második* kerület szintén egyik vezéremberét szeretné beültetni a főváros első méltóságába és *Kollár* Lajos udvari tanácsos jelölése mellett buzgólkodnak a községi párt vezéremberei. Kollár már volt egy izben főpolgármesterjelölt, amikor 8 szavazatot kapott is, de akkor nem szivesen látta az akkori kormány. Most több a kilátása, mert képességein kivül meg van az erős összeköttetése a kormánnyal. Csakhogy rendkivül nagy jövedelmet hozó ügyvédi irodáját ma még nem szivesen hagyja el s ami a legfőbb, ő van kiszemelve Sándor Pál utódjául a közuti vasutnál. Lehet, hogy ideiglenesen vállalja a diszes állást a városnál, hogy aztán kellő alkalommal leköszönve, vonuljon be a közuti vezéri székébe, mely viszont óriási jövedelmet biztosit.

A *harmadik* kerületben *Mezei* Mór mellett lelkesednek, csakhogy nála a vallás képez némi akadályt. Vázsonyit mint zsidót szivesen látná Budapest közönsége a főpolgármesteri székben, csakhogy őt a kormány nem kandidálja, más vallásbelijét pedig azért nem jelöli, mert nem akarja maga ellen zuditani egyes frakciók haragját, ami a képviselő választásoknál boszulhatná meg magát.

Fölmerült még az a terv is, hogy egy Budán lakó aktiv államtitkárt jelölik első helyen, — de ez a kombináció elesik, mert ez csak egy most alakult kaszinó kedves tervezgetése, de komolyabb háttere nincsen.

A budai jelöltek közül tehát Kollár Lajos volna az egyedüli, aki — ha ez egyéni terveinek megfelel — nagy kilátásokkal indulhatna harcba a főpolgármesteri székért, amit főleg a II. kerület vezér emberei szeretnének, mert sulyos egyénisége sokszor áll az ő egyéni aspirációik utjában. Szeretnék föl — s ezzel ki — tolni magok közül. Különben ő az egyetlen budai jelölt, aki számithat a pestiekre is.

Az bizonyos, hogy ez egyszer Buda is beleszól a küzdelembe, de méltányos is volna, hogy egyszer budai emberrel töltsék be a székesfőváros első tisztségét.

Elsőrendü angol női ruhák
Előnyös fizetési feltételek mellett
Füles József-nél készülnek
II., Irma-tér 3. sz.

Hirek.

Zengő rézcsengés veri fel a Lánchid környékét. A propeller számol, számol és naponkint több mint ezer koronát zsebel be — a ha tfillérekből. Kitünően jövedelmez neki a Lánchid elzárása. És tekintettel arra, hogy a Lánchidat csak december közepe felé nyitják meg ujból a gyalogközlekedésnek, fényes üzlet a két nappali és egy éjjeli járat. A társaság, — mely évek óta nem eszközölt ujabb beruházást, piszkos, kényelmetlen bárkákkal kis fabódé, amibe becsurog az eső, mint várócsarnokokkal, lehetetlen kikötő állomásokkal pompázik, de gyüjti a pénzt, kikényszeriti a munkás zsebekből a kétszer hat fillért, bár négy fillérrel is elég nagy hasznot forgalmazna. De nem hiába, a példa vonz! Felcicomázottan a csavargőzös előcsarnoka: ott diszeleg Sándor Pál mészkőbe vágott szobra, a következő felirással: a nagy tanitómester.

Lederer Mór, a Budai Polgári Takarékpénztár rt. elhunyt agilis igazgatójának temetése e hó 3-án volt nagy részvét mellett. A végtisztességen képviseltessék magukat a fővárosi pénzintézetek majdnem valamennyien s a megjelentek között ott láttuk Buda társadalmának szinejavát. Az egyházi szertartást dr. Kiss Arnold végezte, aki magas szárnyalásu beszéd keretében méltatta az elhunyt igazgató érdemeit. A nagy részvétnyilvánitások, melyek a család és a pénzintézeteihez érkeztek mutatták meg, hogy Buda pénz és társadalmi világában mily kedvelt ember volt az elhunyt Lederer Mór.

Fehérnemü. Preisach: I., Krisztina-tér 3.

Az óbudai városbirói állás. A Kugler József elhunytával megüresedett harmadik kerületi városbirói tisztségre két számbavehető jelölt van: Szolnoky László kocsigyártó, háztulajdonos és Günther Béla füszerkereskedő. A kerületi ügyeket intéző választmányi tagok bizalma Szolnoky László, volt főv. biz. tag, adókivető bizottsági alelnök személye felé irányul, aki már hat éve helyettese a harmadik kerületi városbirónak s az elhunyt Kugler József hosszas betegeskedése alatt öt hónapon át egyedül látta el a hivatal teendőit. Hogy közmegelégedésre, mi sem bizonyitja jobban, mint az, hogy helyettesi minőségében az illetékes körök is meggyőződtek Szolnoky László népszerüségéről, kiváló képességeiről s arról a rátermettségéről, mely a birói állás betöltéséhez szükséges.

Bőjti est volt a budai katholikus körben április 7-én. A programm legérdekesebb száma Baránszky László tanár és festőművész „a rézkarcok“ cimü előadása volt. Nemcsak a külföldi és hazai rézkarcok történeti fejlődését és jelentőségét mutatta be lebilincselően az előadó, hanem a rézkarcok előállitási módját is illusztrálva a rézkarcolás legkiválóbb kulturálóinak müveivel. Az előadást művészi ének és zeneszámok is gazdagitották, melynek szereplőit Steinhausz Gyulát és Tibort, Kereszty Jenőt, Nyérő Bélánét és dr. Bursits Istvánt az előadóval egyutt sok tapssal honorálta a nagyszámu közönség. A katholikus kör böjti estéi fényes sikerükkel bebizonyitották, hogy a budai oldal kulturális és társadalmi igényeit kielégitik és a nagy látogatottsággal hálálja meg a buzgó fáradozást. Az előadásokat dr. Baránszky Gyula rendezte.

Cukrászszalon II., Fő-u. 73. Nagy Béla.

Beépül a Margit-körut mihelyt a régi gázgyárat lebontják, ami már csak hónapok kérdése. Az uj Gázgyár felépitése és üzembehelyezése folytán a Margit-köruti is beszünteti üzemét. Sok örömzsolozsma száll a városháza felé, hogy a sok füst és kellemetlen bűzöktől telitett levegő végre tisztán juthat az arra a vidékre kényszeritett emberek tüdejében. A régi gáz-gyár azonban nem tünik el egészen egyelőre, mert az igazgatóság továbbra kokszraktárnak akarja felhasználni. Ez azonban már semmiképen sem hátráltatja a Margit-körut északi részének teljes, modern kiépitését.

Csemege Nagynál: II. Szilágyi-tér.

Kulturünnep Budán. Örvendetes fejlődésnek indult most az uj vezetés alatt egy régi kulturegyesület Budán: — az Iparos és Kereskedő Ifjak Közmüvelődési Egyesülete, mely e hó 19-én üli meg 20 éves fennállásának ünnepét. Diszközgyülést és diszelőadást rendez, amelyen közéletünk számos jelese vesz részt. Szinre kerül ez alkalommal a „János vitéz“ és „Rákóczi fogsága“. Mariancsics Imre pedig elszavalja saját alkalmi költeményét.

Angol mintára rendezik be a József főherceg fiu internátust. A Hüvösvölgyben lévő Szemere telekkomplexumon már a jövő hét folyamán meg is kezdik az internátus épitését. A budai hegyvidék fejlesztésére bizonyára erős hatással lesz a most épülő nevelő intézet.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket. általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT
Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállitó, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

A legszebb és mindig friss
VIRÁG, KOSZORÚ
egy félóra alatt kapható
özv. Dominits Gyuláné
virágüzletében
II., CSALOGÁNY-UTCA 52. SZ.

Korona kávéház
és VENDÉGLŐ, a III. kerület legszolidabb és legmodernebb ÉTKEZŐ és SZÓRAKOZÓ helye. Naponta friss :-: ZÓNAREGGELI, :-: étlapszerinti ebéd s vacsora. A kávéházban a kerület LEGELSŐ PRIMÁSA
DOMBI GYULA
teljes zenekarával muzsikál. Pontos és szolid kiszolgálást biztosit :-: tisztelettel
VÁRLAKY ALBERT.
III., Korona-tér 3. sz.
TELEFON: 3—46.

Üzlethelyiség
Margit-körut 31-33. sz. alatt (Jelenleg butorkereskedés) :-: május 1-re kiadó. :-:
Bővebb felvilágositást
a Budai Polgári Takarékpénztár
Margit-körut 31-33. sz.

Érdekes estek. *Az orsz. Népoktató Egyesület* f. hó április 3-án rendezte a III. ker. Miklós-téri elemi iskolában 17-ik ismeretterjesztő előadását. Dr. Löffler Vilmos a zenetörténet köréből ragadott ki különösen az opera és a zenedráma fejlődéséről szóló momentumokat. Eredeti megfigyelésü előadásában nagy körvonalakban végig vezetett a zene történetén, melynek kapcsán müvelődéstörténeti és ethikai vonatkozásokban igyekszik a modern zene mai formáját megállapitani; majd a wagnerismus hatásáról szólott, mint amely ma a modern opera és zenedráma gyujtópontját jelenti. Ennek kapcsán a magyar zene emancipációjáról beszélt. Szerinte lehetetlen, hogy a magyar muzsika örökszép motivumai mindig is a cigányok fegyelmezetlen vonóiban maradjanak. Előadásában oda konkludál, hogy valamint drámairodalmunk, ugy a magyar zenének is elsősorban saját közönségünket kell meghóditani, hogy aztán a külföldi müvészi piacon is mint egy uj márka jelenhessen meg. A nagyszámu közönség élénk érdeklődéssel hallgatta a kitünő előadást, melynek végeztével Beke Mózes igazgató az előadónak szép szavakkal köszönetet mondott. A zenei illusztrációkat Kiss Sándor sz. főv. énektanár, Täyber Zoltán és az óbudai dalkoszoru szolgáltatták. A legközelebbi előadás e hó 17-én pénteken lesz, mely alkalommal Pásztor Béla a Budai Iparbank r.-t. ügyvezető igazgatója fog „A bank mint közgazdasági tényező“ cimen előadást rendezni. Az előadás iránt már most általános érdeklődés nyilvánul.

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5%-al netto kamatoztat.
Kölcsönöket adunk sorsjegyekre és értékpapirokra.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Választmányi ülése volt április 9-én a II. kerületi iparoskörnek. Váli Gábor elnök üdvözölte a közgyülés által ujonnan megválasztott tagokat és meleg részvéttel emlékezett meg Nádai János haláláról. Uj tagokat is felvett a választmány. Rendes tagnak Koch Pál borbélymester, rettegi Ungváry Aladár lakatosmestert. Pártoló tagnak: Szenkovits József lakatos, Ébinger Ádám borbély, Baumgartner Károly ganzgyári csoportvezetőt. A pénztárnok, gazda, könyvtárnok jelentését a választmány tudomásul vette. Azután a bizottságait választotta meg a választmány. A mozgalmi bizottságba az elnökségen kivül Németh János, Mészáros József, Gunech János és Lővy Frigyest. Vigalmi bizottságba az elnökséget, Vogel Imrét, Gunesch Jánost, Lőwy Frigyest, Scultéty Ferenc, Herkó Dezsőt, Kabakovits Rezsőt, Mészáros Józsefet, Schmiderer Ferencet, Dornbach Jakabot, Zsenis Jánost. Jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Schulczer Adolf butorkereskedőnek a körnek ajándékozott képekért. Az I-III. ker.-i vegyes ipartestületnek a körbe való költözködéséhez a választmány hozzájárult.

Nádai János női szabómester a II. ker. iparoskör számvizsgálója április 5-kén meghalt. Rokonszenves tagja volt a körnek és a végtiszteségen számtalan jóbarátja és a kör testületileg is megjelent. A sirnál Váli Gábor ügyvezető elnök mondott mély érzéstől áthatott beszédet.

Élénk élet Kelenföldön. A Kelenföldi Iparoskörnek f. hó 7-én kedden este választmányi ülése volt, amelyen a választmány megütközését fejezte ki azon sajnálatos incidens fölött, hogy a főváros egyik legutóbbi közgyülésén Bódy alpolgármester a német ipar védelmében, a hazai ipar egy elsőrangu alkotását nyilvánosan lekicsinyelte. Az ülés után Szántó Jenő a Magyar Bank főtisztviselője előadást rendezett az *ipari hitelről*, élénken ecsetelve a sajnálatos körülményt, hogy a hazai nagybankok — ellentétben a német, francia stb. bankokkal — majdnem kizárólag csak a nagy- és a gyáripar hitelszükségletének kielégitését tartják szem előtt és hogy a kis és középipar hitelszükséglete ennek folytán nem nyerhet kielégitést. Ezen csak úgy lehetne segiteni, ha a kisiparosok hitelszövetkezetekbe tömörülve megerősödvén, mint erkölcsi és pénzerős testület garanciát nyujtva, meg volna adva annak a lehetősége, hogy a nagybankok tőkéik egy részét a szövetkezetek utján a kisipar hitelszükségleteinek kielégitésére fordítsák. Az érdekes előadást a nagy számban jelenlevők érdeklődéssel kisérték. Az előadást követő vitában részt vettek Becsey Antal és Havas József fővárosi biz. tagok Máté István és Rogozsárszky Zsigmond. Várnai Alajos elnök, kilátásba helyezte, hogy Kelenföldön is megalakitják a kisebb iparosok és kereskedők hitelszövetkezetét.

Tekepálya megnyitás. Április 13-án, husvét hétfőn, Pasaréti-ut 25. szám alatt Bruckbauer Mátyás-féle vendéglőben a II. ker. iparos kör tagjai által bérelt tekepályára dalárdája közremüködésével családias kirándulást rendez. A zenét Lakatos Józsi gordonka-művész zenekara szolgáltatja. Kezdete délután 4 órakor. Részvételi dij személyenkint 40 fillér.

A mozgófénykép előadás fényesen sikerült a II. kerületi Iparoskörben. A felszerelést Bölczy Lajos villanyszerelő, a mozgók berendezésében Budán máris elismert szakember végezte.

Felelős szerkesztő: J. VIRÁG BÉLA.
H.-szerkesztő: R. RÉW SÁNDOR.
Kiadja a lapbizottság megbizásából: SZÉKELY JENŐ.

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Villa eladó Budán a Széna-tér közelében a Rózsadombon 400 □-öl. Szép kerttel. A villa áll egy 6 és 5 szobás lakásból, minden mellékhelyiséggel. Bővebbet a tulajdonosnál.
II., Csalogány-u. 50.
VIRÁGÜZLET.

Express-boy company Budán
II., Lánchid-utca 13.
Telefon 66-23. Telefon 66-23.

Pesten: IV., Veres Pálné-u. 3. sz.
Telefon 139-47.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

Irodai órák: délelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. Ismertetőt kivánatra küld a tánctanintézet

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
(A krisztinavárosi templom mellett.)

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.
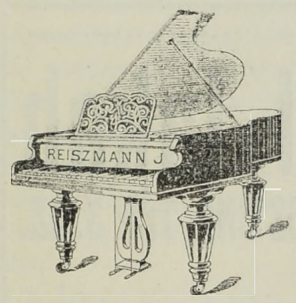

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becserélteinek vagy legmagasabb árak mellett megvételnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!
EXPRESS BOY Telefon: 66—23. II. kerület, Lánchid-utca 13. szám.

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

Szerszám-, mű- és épület-lakatos munkákat készit
Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltüzhelyek és mérlegek raktára.

Gyönyörü kivitelü siremlékek művészi tervek alapján.
Zupán József
Farkasrét. Siremlékműraktár.
I., Németvölgyi-ut 72. sz.
A temetővel szemben.
Minden e szakmába vágó munkát lelkiismeretesen és jutányosan végez.

Preisach József divatáruháza
Házilag készült
férfi- női és gyermek fehérnemüket ajánl
Budapest, I. kerület, Krisztina-tér 3. szám. Telefon 104-98.
Tánccipők!

LÁNCHID-SZÁLLÓ
II. ker., Öntőház-utca 1. sz.
Teljesen ujonnan berendezve.
OLCSÓ SZOBÁK.
Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,
Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szálloda.

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK
Orvosi kötszerek, műszerek, haskötők, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete.
GUMMI GELLÉRT ÓBUDA
TAVASZ-U. 13.
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és tükfésük, manikürcikkek stb. ✠ Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák. :-:

Braziliai kávé- és tea behozatal!

SZÉHY féle
KÁVÉ A LEGJOBB
Kapható:
II., Batthyány-tér 5.
[a vásárcsarnok épületében]
Villanyerőre berendezett kávépörkölde.
Naponta friss pörkölés!
1 kilogramm Cacao hollandi . . . . . Kor. 3.80
1 üveg pezsgő Grand-Vin Reserve édes . Kor. 3.80

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.
Telefon: 41-81

II. Fő utca 7.
Jégverem u. 2.
Margit rakpart 4.

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Ürömi-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses :-: kivitelben. :-:
A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

Schenk János
uri szabó
II., Fő-utca 35.
Mindenkinek lehetővé teszi, hogy olcsón és elegánsan ruházkodjék.

✠ KURUCZ OLGA ✠
„PALERMÓ"
ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | = Jutányos árak. =
TELEFON 102—80.

FÉLIG INGYEN
Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II.
Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka.
ESTÉNKINT meleg husok.
bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Hallgassa meg tanácsom, **Ágnes-crémet** használjon csak LORÁND DROGÉRIÁJÁBAN BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü sportcikkekben.

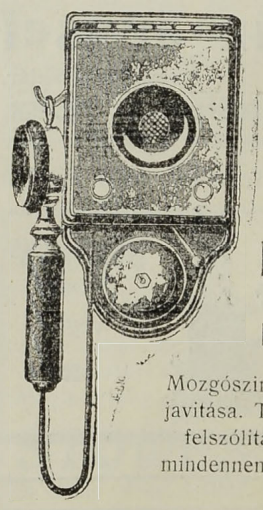
Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámhárító berendezéseket és javitásokat. :-:
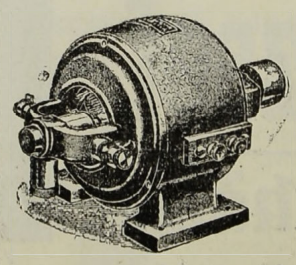
Telefon: 158-16.
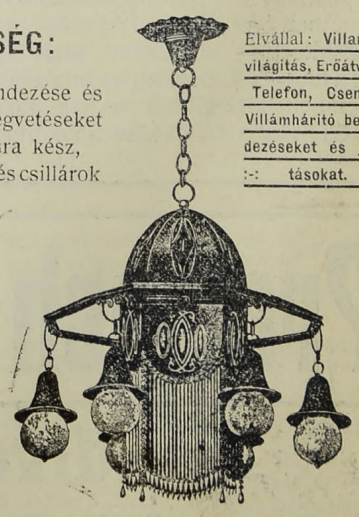

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség: II., Krisztina-krt. 33.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
Kiadóhivatal: I., Szent János-tér 1/a.
„ATTILA“ könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. április 19.
16. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Keztyüs kézzel! . . . Ez most a sajtó jelszava, mert aki erősebb kifejezést használ, pórul járhat az uj sajtótörvény alapján. Tehát keztyüs kézzel! . . . Egyik budai hirlaptársunk azt irja az uj sajtótörvény életbe lépése alkalmából, hogy . . . „Bátran fogunk küzdeni kitüzött céljainkért ezután is.“ . . . Engedelmet kérünk, mert e kijelentéshez ez nem a kellő alkalom, amennyiben az uj törvény nem a *célok* ellen, hanem a *modor* ellen vált szükségessé. Ami pedig a kitüzött célokat illeti, az meg olyan ártatlan dicsekedés, mintha Isten tudja miféle nagy és misztikus célokat szolgálna laptársunk, amikért oly bátran kell sikra szállani. Pedig hát azok nem egyebek, mint pártcélok. „Le a régi városi párttal! Éljen az uj városi párt!“ De méltóztassék elhinni, hogy nem ilyen célok meggátolására hozták az uj sajtótörvényt. A többiekben mi is azt valljuk, hogy „. . . álljon mellénk egész erejével az olvasók nagy tömege.“ Ez az! és e cél érdekében mi csak azt fogjuk csinálni, mint eddig, hogy harcra kész, eleven, jó lapot szerkesztünk Budának, de — keztyüskézzel.

*

Hogy is lesz hát?

*

Mintha némi csekély szomoruságot tapasztalnánk a II. kerületi polgárság körében amiatt, hogy a Jókai szobra nem kerül a Szénatérre. A polgárság meg van szentül győződve, hogy a kerület orsz. képviselője, mint a Jókai szoborbizottság elnöke mindent elkövetett, hogy ezt a szobrot Budának megszerezze s hogy ez nem sikerült, annak igazán csak a sóhivatal az oka, vagy a hogy a Lipótvárosban mondják illetékes helyen szerzett információk alapján, hogy ez az egész csak egy rosz tőzsdei tréfa, azaz . . . e schlechter Berzevicz!

*

Eleven nagyságokat ma birálat tárgyává tenni tilos. Olyan szegény, idegenben elzüllött, régen elhantolt emberekről, mint Rákóczi Ferencről könyvszámra szabad leirni a megszégyenitő valótlanságokat. Ki törődik vele? Még az Akadémia elnöke sem mert miköze hozzá? Az Akadémia pedig pártatlan, ha udvari alkalmazott ir könyvet és kiadja. A magyar nyelv azonban egy uj fogalommal lett gazdagabbá. Ha az uj sajtótörvény idején jelenik meg ilyen munka, a sajtó majd csak annyit ir róla, hogy *szegfü*-szagu és minden becsületes magyar ember ért belőle. Igy nem lesz belőle sajtóper.

*

Mi is mély tisztelettel kérdjük a Ganzgyár r.-t. nagyságos Igazgatóságát, hogy — látva azt a minden irányban megnyilatkozó óhajtást, mely Mechwart András ur néhai méltóságának bronzzal kőrözött márvány mellszobrát méltóbb helyen szeretné látni — hogy mikor szállitják el ezt a *nagy* embert a *kicsiny* statisztikai parkból a megfelelő nagyságu Ganzgyári udvarra? Szeretnők ezt közhirré tenni, hogy Buda derék polgársága, minél nagyobb számban vegyen részt e lélekemelő ünnepen.

*

Hálás köszönetet kell mondanunk nagys. Sándor Pál urnak, aki legutóbb kijelentette, hogy a közönség rögtön zugolódik, ha 4—5 percig kell *esetleg* várnia a megállóhelyen. Köszönjük, hogy ezzel segit az amugy is szegény magyar nyelvben egy ujabb szólásformát forgalomba hozni. Ha már uj kocsikat nem hoz forgalomba, legalább uj jó mondások forogjanak közszájon. Mert ahogy Mátyás király révén hiressé vált a cinkotai *nagy* itce, ugy most S. P. ur révén hamar közmondásossá lesz a *budai perc*, esetleg *közuti* perc és ugy szerepel majd a percek között, mint a cinkotai itce az itcék között.

*

Kellemetlen helyzetet teremtett talán akaratlanul a város *Szebeny* Antalnak, az I. kerület orsz. képviselőjének azzal a huza-vonával, amivel a Tabán rendezését kezeli. Legjobb választói szökdösnek meg egyenkint a Tabán pusztuló negyedéből és nincs mód, hogy itt fogják őket, hacsak gyorsan ki nem épül ez a telep a Német-völgyben, ahová mesterségesen áttelepitenék azokat a tabáni polgárokat, akiknek feje fölül elbontják a házakat. Sürgős ez Buda érdekében is, mert őslakókat veszit ezzel Buda, akiket pótolni nehéz.

*

Mi lesz a várral? Most elkerül onnan az elöljáróság, jövőre talán a belügyminisztérium s igy lassan kiszorul a polgári elem. Mindig csendesebb lesz. Az udvar nem sok zajt csinál s az ósdi mágnásházak körül is nagy a csend. A vár sorsával nem foglalkozik senki, pedig fontos kérdés volna megjelölni azt az irányt amelyben fejleszteni kellene történelmi alapon a magyar király székhelyét.

Végre

megmozdult a budai föld. Uj házak épülnek a Lágymányoson és a Németvölgyben. Szivesen olvastuk e hirt a napi sajtóban, még szivesebben adjuk tovább.

A Déli vasut tulsó oldalán az Alkotás-utca és Kékgolyó-utca végén amerikai stilü óriási városépitkezés folyik. Érdekes, hogy ezt az egész nagy épitkezést egy kis városrész, egy kisebbszerü vállalkozónak energiája idézte fel. A Lágymányoson a Verpeléti-uton, Bercsényi-utcában és a Fehérvári-uton is látható tömegesebb épitkezés. Keressük az okát is. Néhány biztató kijelentés illetékes helyen, néhány intézkedés a közeljövőben és már is szivesen fordul felénk az óvatos tőke, hogy itt keressen biztos és gyümölcsöző elhelyezést. A villányi-uti vasut kiépitése, Kelenföld s a Lágymányos csatornázása és az a nagyszabásu városrendezés, mely a Gellérten túli városrészt öntudatos, egészséges várossá óhajtja tenni, — s mindennek komoly kinyilatkoztatása illetékes helyről, ott már megteremtette üdvös gyümölcsét. Nem kell más mint a Boráros-téri hidépitése ügyében a kormány részéről történő s az épités idejét pontosan megjelölő nyilatkozat, hogy a Lágymányos szünetelő épitkezése nagy arányokban meginduljon. Elősegitené ezt a város intézkedése az ide tervezett állandó kiállitás területének rendezése és a Stadion helyének végleges megállapitásával. A kijelentéseknek ez adná meg a nagy sulyt, mely a gyakorlati életben rögtön nagy akciókat vonzana maga után.

A Tabán rendezésével járó munkálatok megkezdése ez év folyamán, föltétlenül nagy hatással lesz Buda gazdasági fejlődésére és évtizedekre menő munkát teremt Budán s ezzel karöltve jólétet.

Nehezen várunk nagyobb sikert a Németvölgyben megindult épitkezéstől, mert ott beteg az alap, mindaddig amig a déli vasut pályaudvarát nem helyezik ki a Kelenföldre. Amig ez a rettenetes választó vonal teljesen elzárja e városrészt Budától és Pesttől, amig a zaj, a füst ott türhetetlenné teszi az életet és az egész közlekedés ahhoz az egy sinen járó közuti kocsiba van kapcsolva, addig azon a vidéken egészséges viszonyokról beszélni nem lehet. Nem segit e bajon még a villányi-uti vasut kiépitése és az Alkotás-utcai vonalba való bekapcsolása sem, mert ez nagy időveszteséggel járó kerülő.

A déli vasut át- és kihelyezésének kérdését sürgősen tisztáznia kellene a városnak s akkor fölszabadul a lidércnyomás alól egész dombos vidék, a Svábhegy alján és Budapest egyik legszebb és legegészségesebb vidéke lesz.

Buda, ápr. 19.

A szabadpolgárok szervezkedése. A választókerületek uj beosztása szervezkedésre sarkalja a különböző pártokat, hogy az uj kerületekben erős többségre számithassanak a választásoknál. A városi politikában számottevő, a főváros és nem egyes kerületek érdekeit védő és szószóló pártok közül a demokraták erős munkával, vezéreiknek céltudatos irányitásával az összes budai kerületekben megalakultak és organizálják kerületi szervezetüket. A demokrata szervezkedés maga után vonta a többi városi párt és elsősorban Buda első kerületében dominálo szabadpolgárok tömörülését és szélesebb alapon, a főváros összes kerületeiben való elhelyezkedést. Egy pozitiv eredménye már van a szervezkedésnek: a II. kerület volt szabadválasztók pártja a szabadpolgári pártba olvadt, s mint szabadpolgári párt már meg is kezdte müködését a II. kerületben. Április 16-án a kerület iparos körében gyültek össze programm megbeszélésére és ujabb hivek szerzésére. Az agilis vezetőség erős munkával terjeszti az uj párt elveit és máris biztató eredménnyel, mert a lateiner elem mellett különösen a II. kerület iparosai csatlakoznak nagy számmal és lelkesen a mozgalomhoz. A közeledő választásoknál is, bár a párt csak a községi politikát irta zászlójára, számolni kell vele, mert az országos politika bizonyára nem fogja szerteforgácsolni az erős, nagyszámu uj pártot.

Gyászfátyollal piperézett illuzió a Városi villamosnak Budára vezetése. Történik ugyan a közönség jogos érdekében és a Városi villamosnak az Erzsébet hidi vonal birtokába jutásáért egy-két, a végső erők megfeszitésével produkált erőlködés: az eredmény azonban csak közutiék gunykacaja. Az első kerületi bizottsági tagok értekezlete követeli, kizárólag a Városi villamos részére az Erzsébet-hidi vonalat, ha a közuti a Budán vállalt kötelezettségének nem tenne eleget. Elsősorban a Villányi-uti villamos megépitésén kivül a farkasréti vonal második sinpárjának megépitését és meghosszabbitását egész a Svábhegyig, a jobb menet-

SIRKÖVEK LŐWY-nél
BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88.
Telefon 146-99. : Saját ház.

beosztást és méltányosabb tarifákat. Az ott hallott, de most már magunkba temetett érzelmi megnyilatkozások a Közutit és Sándor Pált a legideálisabb, legszebb, legvilágvárosibb, legpontosabb, legbájosabb, legolcsóbb, legkényelmesebb, leghelyesebb, legelőzékenyebb, legbámulatraméltóbb közlekedési tényezőnek ismerték el — a valódi érték markáns előtérbe helyezésével. Még a jelzők előtt, jóval előtt, is a térbe helyezték a valódi értéket. Még a jelzők is elmaradnak, kullognak a valódi érték mögött, oly annyira elöljár, Közuti és Sándor Pál.

Méltányosságot könyörög a katonaság a fővárostól. Méltányosságot akkor, amikor ő a főváros jogát mereven semmibe veszi a Vérmező kérdésénél. A Királyhágó-utca kiépítésével kapcsolatban a németvölgyi árkot a főváros beboltoztatta és az ott lévő katonai kórház kertjének fala e munkálatok alatt megsérült és az utca emelése folytán alacsony. A katonaság most kéri a fővárost, hogy csináltassa meg a kórház kertjének falát, ami ugyis már régen szorult javitásra. A főváros az a fejős tehén, amelyik letejel mindenkinek, mert körmökkel kapaszkodnak a tőgyébe s neki nincs annyi mersze, hogy szétrugna közöttük. A főváros közgyülésén figyelembe vették a „méltányossági" szempontokat és a katonaság ingyen uj kórházi falakhoz jut — és a Vérmezőt még mindig két katona őrzi.

Elsőrendü angol női ruhák készülnek Füles József-nél
Előnyös fizetési feltételek mellett II., Irma-tér 3. sz.

Hirek.

A Gellérthegyi siklót ügyéről megirtuk, hogy milyen huza-vonával tárgyalgatják a különben jelentős dolgot. A legutóbbi közgyülésen Szebeny Antal dr. is szóvátette interpelláció alakjában e halogatást. A siklót végre mégis megépiti a főváros saját kezelésében és már május havában meg is kezdik a müszaki munkálatokat. Igy megközelithető lesz a főváros legszebb, legjobb kilátást nyujtó magaslata, de azt még mindig éktelenül „disziti" a citadella. De talán igy jó, hogy ott a citadella, mert a kilakoltatott tabáni nép nem tudna aludni, ha valami cigányzajos kávéház állana, vagy pláne a Pantheon, vagy egy fejedelmi sirbolt, mert akkor kisértetek jönnének még talán le a kihalt Tabánba.

Dr. Pogány Frigyes miniszteri titkár, aki eddig a m. kir. közp. statisztikai hivatalban a tanügyi osztályt vezette és azt kitünő szaktudással teljesen átreformálta, a király a kultuszminisztériumba miniszteri osztálytanácsosnak nevezte ki. Hivatalában dalárdát szervezett, mely rövid müködése alatt országos dijat nyert, azonkivül a hivatal kebelében takarékpénztár és önsegélyző egyletet alakitott, mely sokszor éreztette jótékony müködését. A nyomorgó dijnokságnak, pedig mindig patrónusa és szószólója volt. A közérdeknek is agilis harcosa Pogány Frigyes dr. a II. kerület mozgalmaiban is mindig résztvett és nagy közkedveltségnek örvend. A soronkivüli kitüntetést az őszinte gratulációk tömege kiséri.

Csemege Nagynál: II. Szilágyi-tér.

Egyházi zene. Husvét vasárnapját a budai kapucinus templomban fényes templomi hangversennyel kisért nagymisével ünnepelték. Mály József a kapucinusok ügyes, sok reménnyel biztató tehetséges, fiatal karnagya rendezte a mise zenei részét. Kallina Böske, aki fiatal kora dacára máris kész művésznő, remek, virtuoz hegedü játékával és meleg, gyönyörü koloraturáju hangjával szinte tapsra kényszeritette az imára kulcsolt kezeket. Lovag Dobrznieczky Árpád törzsorvos, orgonaművész Bach „G" dur fuget adta elő kitünő technikával. Kallina László saját szerzeményét: „Andante religoso"-t cselón, Kallina Tivadar Bach „Air"-ját violinon játszották művészlelkük minden finomságával.

Földomlás. Állandó rettegésben tartja környékét a Pasaréti téglavető. Hiába töltik azokat az örvénylő mélységeket a Pasaréti-ut elején, oda millió szekér föld kell és a Jánoskorház kibővitése miatt lehordott domb földje, amit odahordtak alig látszik rajta. Most is, a tavaszi olvadás következtében ismét levált egy rengeteg darab föld a rajta levő facsoporttal együtt és lezuhant a mélységbe. Ma már e földomlások komolyan veszélyeztetik a szőlőszeti intézetet és a hatóságnak sürgősen és erélyesen kellene itt intézkednie.

Tavaszi hangverseny lesz május 2-án a Budai dalárda rendezésében a budai Vigadóban, dijtalanul. Csak meghivó felmutatása mellett lehet részt venni. Meghivóval a titkári hivatal (II. Fő-utca 30.) szivesen szolgál.

A legszebb és mindig friss VIRÁG, KOSZORÚ
egy félóra alatt kapható
özv. Dominits Gyuláné
virágüzletében
II., CSALOGÁNY-UTCA 50. SZ.

Korona kávéház
és VENDÉGLŐ, a III. kerület legszolidabb és legmodernebb ÉTKEZŐ és SZÓRAKOZÓ helye. Naponta friss :-: ZÓNAREGGELI, :-: étlapszerinti ebéd s vacsora. A kávéházban a kerület LEGELSŐ PRIMÁSA
DOMBI GYULA
teljes zenekarával muzsikál. Pontos és szolid kiszolgálást biztosit :-: tisztelettel
VÁRLAKY ALBERT.
III., Korona-tér 3. sz.
TELEFON: 3—46.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállitó, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Kripta kölcsönzésre kényszeritik Budán, a halottait sirboltba temetni óhajtókat. Mindenhol máshol készen épitve állanak a temetőkben a kripták, csak Budán történik az meg, hogy ha a halottat kriptába akarják temetni és hónapokkal előbb nem rendelték azt meg, akkor egy ismerős családhoz, — akinek már van kriptája és abban hely — kell egy koporsónyi terület kölcsönzéséért fordulni háromhét hónapig mig a saját családi sirbolt elkészül. Kegyeletsértő, mert nevetséges állapot a halottak hurcolkodása, ami éppen és csak Budán történik és történhetik meg, mert itt minden jó, ugy ahogy van és egy-két ember felszólalása — ha akár a törvényhatóságban is — nem bir *lelket* rázni az indolens nagy embergomolyba.

Kabaret, hangversenyt rendez az Egressy Daloskör április 19-én délután 5 órakor II. Szalag-u. 15. sz. alatt Kereszty Jenő az ismert művészlelkü egyesületi karnagy vezetésével. Az ügyesen összeállitott, gazdag müsor számainak szereplői Burger Ernő, Kiss Sándor, Ürmössy Aladár, Kraft Jenő és a daloskör.

A Tabán végleges rendezésével lesz csak az I. kerületi előljáróság elhelyezésének kérdése aktuálissá. A Tabánban fogják kijelölni a helyet az előljáróság részére és monumentális épületet igérnek az első kerületieknek kárpótlásul a sok eltürt kényelmetlenségért. Az 1915. év tavaszán teljesen lebontják a Tabánt, mert a kisajátitások még ebben az évben befejeződnek, de a közmunkákat — elsősorban a Tabán szerpentin-utját, melyen a tervek szerint a Városi villamos járna a hegyre — még az évnek nyarán kezdik meg. A Tabánban igy nemsokára lüktető élet, erős munka jelzi majd a komollyá érlelődött terveket.

Rendkivüli közgyülése lesz május hó 4-én a Budai Katholikus Körnek (II., Pálffy-tér 4.) Az alapszabály módositásra gyülnek össze és a lemondott alelnök Kanter Károly prelátus helyébe uj alelnök választására.

Jókai válogatott munkái 3 K-ás havi részletre kaphatók a szerkesztőségben.

Vendéglői élet.

A dunajobbparti szállodások, vendéglősök bor- és sörmérők ipartársulatának hivatalos közleményei.

Meghivó. A dunajobbparti szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők ipartársulatának április 22-én délután 4 órakor az ipartársulat helyiségében (II., Batthyány-u. 20.) választmányi ülése lesz, melyre a t. tagtársakat ez uton is meghivja

az elnökség:

Kuncze Ödön elnök. Helmich Ottó jegyző.

Uzsonnára gyültek a budai vendéglősök április 15-én Polifka Károly, bálbizottsági elnök, III. ker. Szentendrei-uti vendéglőjében. Vidám társaság, nagy szeretettel volt együtt, egész a késő esti órákig. — Április 29-én délután 4-kor Schierer János (I. Németvölgyi-ut 66.) tagtárs vendéglőjében rendeznek a vendéglősök uzsonnát.

Borjavitás — fagyasztással. A nemrégen elhunyt francia tudós, Tellier sokat kisérletezett a hidegnek a borra való jótékony ráhatásával, azonban nem sikerült kielégitő eredményt elérnie. A legujabb időben rendszeresebben folytattak ilyen irányu kisérleteket és az eredmény azt mutatta, hogy a mesterséges hideg sokkal előnyösebben és gyorsabban erjeszti a bort és teszi élvezhetőbbé, mintha ez a processus rendesen, természetes körülmények között folyik le. De csak akkor áll az be, ha a bort fokozatosan teszik ki a hideg temperaturának. Először csak 0 és —3 fok hatásának teszik ki, mert a —5 fok már nem mutatott semmi eredményt. Az érdekes kisérletek Bordeaux-ban folytatódnak és a szakemberek remélik, hogy nagyon hasznosak lesznek ezek a borjavitási próbálkozások.

A vasárnapi korcsma zárás. Erős, energikus munkával a vendéglősök ősi joga és megélhetése ellen intéznek ujabb támadást. A vasárnapi és ünnepi munkaszünetről szóló törvényjavaslat előadói tervezete ellen az Alkoholellenes Egyesületek Országos Ligája értekezletet hivott össze. Dr. Dóczi Imre ismertette a korcsmák és italmérések teljes vasárnapi zárvatartásáért eddig folyt küzdelmet és a most megjelent előadótervezetet. Élénk helyeslés mellett mutatott rá, hogy a küzdelmet az eddiginél is nagyobb arányokban kell szervezni azért, hogy szombaton este hat órától hétfő reggel hat óráig mindennemü szeszesital kimérése szüneteljen. A küzdelemben ki kell venniök a részt a törvényhatóságoknak, községeknek, egyházaknak, egyesületeknek és különböző érdekképviseleteknek.

Buda legnagyobb festékáru kereskedése
Alapittatott 1901. BUDÁN.
Weisz Lipót
Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-út 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5%-al netto kamatoztat.
Kölcsönöket adunk sorsjegyekre és értékpapirokra.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Panasz a miniszterhez. A II. ker. iparos kör a magyar ipart ért sulyos sérelem ügyében a kereskedelemügyi miniszterhez, a főváros törvényhatóságához és a II. kerületi bizottsági tagokhoz a következő kérelemmel fordult:

Mind gyakrabban tapasztalható az a mély aggodalmat keltő jelenség, hogy egyes hatóságok a magyar ipart kicsinyes és a legtöbb esetben meg nem álló okoknál fogva mellőzik. A hatóságoknak ezen eljárása nemcsak erkölcsi kötelességet sért, hanem tételes törvényt is, beleütközvén az 1907. évi III. törvénycikk 13. §-ába s ennek alapján kibocsátott közszállitási szabályzat rendelkezéseibe.

Nem célunk ez alkalommal a Nagyméltóságod által bizonyára jól ismert konkrét eseteket föltárni, csak annyit kivánunk megemliteni, hogy legutóbb az egészségügyi berendezésekkel foglalkozó magyar ipart sujtotta és diszkreditálta a külföld előtt e mellőzés, pedig ismeretes az iparunk magas fejlettsége, amely mellett nem egy ismert, nagyon jelentékeny középitkezés, magánosok részére készitett magas szinvonalu fürdő- és egyéb berendezés tanuskodik. A királyi palota, az országház, a székesfővárosi uj Artézi fürdő nagyszerü berendezései mind a magyar iparnak beszédes alkotásai.

A hazai ipar ilyen méltatlan és hovatovább szinte rendszeres mellőzése a meglévő magyar iparvállalatok kárositásán kivül azzal a konzekvenciával is jár, hogy a hazai, de különösen a külföldi tőke az eddiginél is kevésbé lesz hajlandó a magyar igazi vállalkozást támogatni, ami ipari fejlődésünkre nézve kiszámithatatlan károkkal járhat.

Amidőn tehát ezennel tolmácsai vagyunk Nagyméltóságod előtt a hazai ipari körökben e mellőzések által kiváltott méltó megütközésnek és fájdalmas tiltakozásnak, egyuttal azt a tisztelteljes kérelmünket terjesztjük elő, hogy méltóztassék hathatósan közbelépni az iránt, hogy a jövőben hasonló sérelmek elő ne forduljanak és a közmunkák kiadásánál a magyar ipar jogos érdekeinek védelmére hivatott törvényes rendelkezések következetesen, lelkiismeretes pontossággal szem előtt tartassanak.

Kik egyébként vagyunk

Bpest., 1914. ápr. 16.

kiváló tisztelettel
II. Kerületi Iparoskör
elnöksége nevében

Gadácsy Antal titkár. Váli Gábor ügyv. elnök.

A műhelybérház létesitése érdekében a Kelenföld-lágymányosi fiatal iparoskör mozgalmat inditott és ennek támogatására felkéri az összes érdekelt feleket. A műhelybérházat a város épitené Lágymányoson és a helyiségek bérét a már létező városi műhelybérházakénál szokásos legalacsonyabb összegben megállapitják és hogy a létesitendő műhelybérház a modern igényeknek teljesen megfelelően, motórikus erővel, világitással, fütéssel ellátva fog kivitelre kerülni. Az érdeklődőknek felvilágositással szivesen szolgál az iparos kör vezetősége, I. Fehérvári-út 27. szám alatt.

Erődy Kálmán dr. főgimnáziumi tanár *Svájcz*-ról ad elő április 19-én a II. kerületi iparos körben. Az előadást vetitett és mozgóképekkel kiséri. Kezdete pont 7 órakor. Utána műsoron kivüli humoros mozgóképek. Ruhatár személyenkint 30 fillér.

Felelős szerkesztő: J. VIRÁG BÉLA.
H.-szerkesztő: R. RÉW SÁNDOR.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

Gyönyörü kivitelü siremlékek művészi tervek alapján.
Zupán József
Farkasrét. Siremlékműraktár.
I., Németvölgyi-ut 72. sz.
A temetővel szemben.
Minden e szakmába vágó munkát lelkiismeretesen és jutányosan végez.
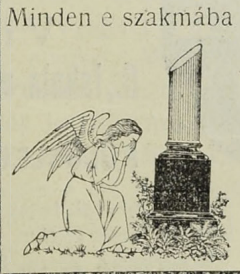

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Villa eladó Budán a Széna-tér közelében a Rózsadombon 400 □-öl. Szép kerttel. A villa áll egy 6 és 5 szobás lakásból, minden mellékhelyiséggel. Bővebbet a tulajdonosnál.
II., Csalogány-u. 50.
VIRÁGÜZLET.

Express-boy
company Budán
II., Lánchid-utca 13.
Telefon 66-23. Telefon 66-23.

Pesten: IV., Veres Pálné-u. 3. sz.
Telefon 139-47.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

Irodai órák: delelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. = Ismertetőt kivánatra küld a tánctanintézet

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.
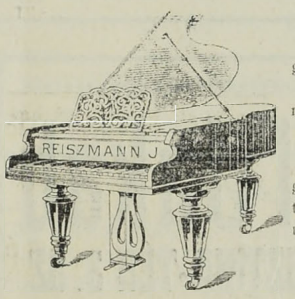

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becserélt etnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!

Krudy Gyula összegyüjtött munkái
:részletfizetésre kaphatók.:

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
(A krisztinavárosi templom mellett.)

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

Üzlethelyiség
Margit-körut 31-33. sz. alatt (Jelenleg butorkereskedés)
:-: május 1-re kiadó. :-:
Bővebb felvilágositást a Budai Polgári Takarékpénztár Margit-körut 31-33. ad.

Preisach József divatáruháza
Házilag készült
férfi- női és gyermek fehérneműket ajánl
Budapest, I. kerület, Krisztina-tér 3. szám. Telefon 104-98.
Tánccipők!

LÁNCHID-SZÁLLÓ
II. ker., Öntőház-utca 1. sz.
Teljesen ujonnan berendezve.
OLCSÓ SZOBÁK.
Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,
Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szállodás.

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Ürömi-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses kivitelben.
A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

Schenk János
uri szabó
II., Fő-utca 35.
Mindenkinek lehetővé teszi, hogy olcsón és elegánsan ruházkodjék.

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK
Orvosi kötszerek, műszerek, haskötők, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete.
GUMMI GELLÉRT ÓBUDA
TAVASZ-U. 13.
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és tűk, fésük, manikürcikkek stb. Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák.

Braziliai kávé- és tea behozatal!

SZÉHY féle
KÁVÉ A LEGJOBB
Kapható:
II., Batthyány-tér 5.
(a vásárcsarnok épületében)
Villanyerőre berendezett kávépörkölde.
Naponta friss pörkölés!
1 kilogramm Cacao hollandi . . . . . Kor. 3.80
1 üveg pezsgő Grand-Vin Reserve édes . Kor. 3.80

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.
Jégverem u. 2.
Margit rakpart 4.

KURUCZ OLGA „PALERMÓ“
ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | Jutányos árak.
TELEFON 102—80.

FÉLIG INGYEN
Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II.
Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka.
ESTÉNKINT meleg husok.
bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Hallgassa meg tanácsom Ágnes-crémet használjon csak LORÁND DROGÉRIÁJÁBAN
BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

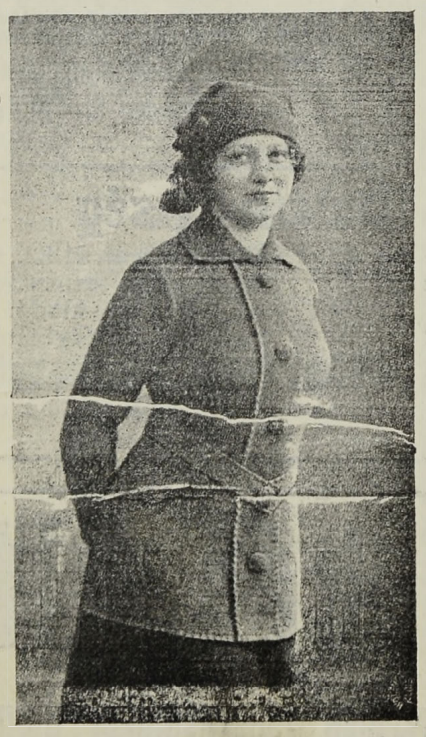
Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü sportcikkekben.

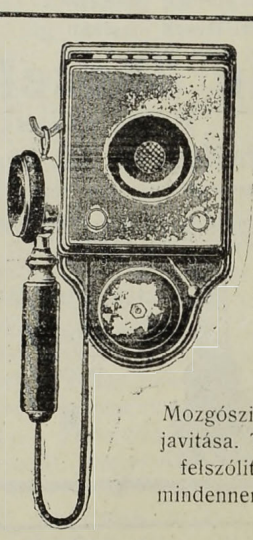
Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.
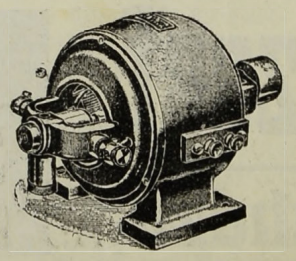
Telefon: 158-16.
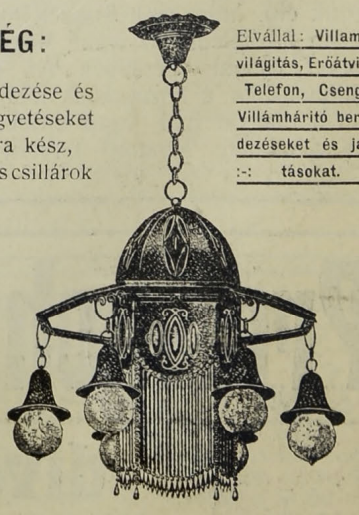

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség: II., Krisztina-krt. 33.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
Kiadóhivatal: I., Szent János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. április 26.
17. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Martinovics emlékét a demokraták ápolták eddig kegyelettel és ha ma a főváros is pótolni igyekszik e téren mulasztását, akkor ez a demokratikus eszme erős térfoglalását jelenti. Lehet, hogy az Uj Szent János kórház mellett tényleg megtalálják az ő és vértanu társainak maradványait, akkor ugyanazon a helyen állitható fel az emlék, csak parkirozni kell azt a kis háromszöget. De ha nem találnák meg, akkor sem szabad az ő emléküket látható jelkép nélkül hagyni. A magyarság és a valódi magyar demokrácia vértanui ők s föltétlenül több erkölcsi joguk van az emlékhez, mint Mechwartnak. Ők meghaltak a magyarság egy nagy eszméjeért, — viszont amaz nagy vagyont gyüjtött belőle és boldogan élve — gyülölte a magyart.

*

A farkasrétiek ideálisan fogták föl az ő siralmas helyzetüket és kedves füzetben csalogatják az embereket túl a nagy árkon elterülő boldog vidékre, a farkasrétre. Ez lehet ugyan malicia is, mint ahogy a nős ember biztatja a legényeket, hogy csak nősüljenek, — ugy okoskodva, hogy — ha már beleestem én a bajba, essenek bele ők is. Ám lehet ez üzleti spekuláció is, mely oda céloz, hogy a naiv idegennek eladhassák a saját telküket, házukat, hadd mérgelődjön az tovább. Mi azt hisszük, hogy a Németvölgy és Farkasrét akkor s csak akkor érne célt, ha ártatlan tévedésből minden lakó szemétgödörnek nézné a déli vasut mély uttestét, ezt a rémitő nagy árkot, mely mint egy borotvavágás szeli át a budai hegyvidék torkát — és oda hordanák, abba töltenék a kis szemetes ládákat. Sok kisláda szemét sokra megy és lassan betemetnék ezt a szörnyüséges választóvonalat, mely a budai köruttól öt percnyire fekvő vidéket elvágja a székesfővárostól.

*

Milyen jó, hogy a fürdőügyi kongresszusokon nem szoktak foglalkozni Buda fürdőivel. Nem a városiakat értjük, mert hisz a főváros ugyancsak igyekszik — talán az erején tul is — világfürdővé fejleszteni Budát, hanem a magánkézen lévő fürdők hoznak reánk szégyent. Pedig ott volna helyén, a kongresszuson, hogy szóvá tegyék, hogy a székesfőváros millióit s az azok révén épülő világfürdőket, ne tegye csuffá egy-kettő, mely elmaradt mindenben és csak a madárijesztők szerepét tölti be a fürdők között. Mindenre vannak szigoru szabályrendeleteink, csak épen a fürdők garázdálkodhatnak szabadon, visszaélve évszázados multjuk révén szerzett hirnevükkel. Nem mi irjuk, hanem *Az Est* közli a rózsadombi nyaralók panaszát, hogy nyaralásuk belefullad a *Lukácsfürdő* undok füstjébe. Mert füstemésztő készüléket ez a magát világfürdőnek mondó fürdővállalat világért sem csináltatna. Ott csak a beteg fürdővendég pénze olcsó, de már a fürdőigazgató és tulajdonos fillérje drága. S a városnak nincs rá semmi módja, hogy erre szorithassa. A rózsadombiak pedig hiába beszélnek, nekik a szebbik felét mutatja a fürdő.

Szobrot

állitunk hát mégis Jókainak — Budán. Néhány lelkes polgár fölkarolta ezt a gondolatot, melyet hónapokon át ápoltunk, mint valami csenevész palántát s mely végül mégis gyökeret vert a jobb érzésü, tettre vágyó emberek lelkében.

Az ujságiró lelkét mindig fölemeli az a tudat, hogy valamely közügyben sikert ért el s az ujság fejlődésének, acélosodásának, vagy talán helyesebben szólva — kristályosodásának egyetlen titka, ilyen sikerek révén alakulna át az olvasó közönség lelki világában a közvélemény igazi szószólójává. Az a siker, amit elkeseredett küzdelem után, egészen magunkra hagyatva, elértünk a Mechwart ügyben, s amelyhez számottevő, komoly helyekről kapott a Budai Napló és szerkesztője elismerő és biztató sorokat, — ez a siker szülte most a másikat, — azt, hogy mozgalom indult meg mérvadó körökben egy Budán felállitandó, nagyszabásu Jókai szobor ügyében.

Igaz, hogy ezeknél a sikereknél az ujság, csak a hajnalkor megszólaló kakas szerepét viszi, — a hajnal kakasszó nélkül is megjön, de a kakas megérzi és hangos szóval kelti az alvókat. Mi is tudjuk, hogy az öntudatra ébredő magyarság nélkülünk is elsöpörte volna ezt az egész mesterséges Mechwart kultuszt, de mégis a mi szavunk keltegette ezt a szunnyadó öntudatot. Tudjuk azt, hogy az a nemzet, mely száznál több szobrot emelt eddig Kossuthnak, százat emel Jókainak is és hogy Budán állani fog Jókainak hatalmas szobra, aziránt sem lehetett senkiben kétely. Mert lehet ügyes személyi politika, lehet még ügyesebb kortesfogás évekig huzni egy népszerü szobor ügyét és kacérkodni vele Pestre is, Budára is, — ez még sem jelenti azt, hogy a világ egyik legnagyobb póétája iránt ne rójja le köteles, és a szive mélyéből fakadó háláját az a hely, ahol élt, alkotott, és amelyről örökké emlékezetes szépségeket irt.

Ennek a gyönyörü eszmének, ennek a kedves hazafias tervnek a legszivesebben rendeli alá magát a Budai Napló. Nincs párt, amelynek kasszája nekünk csengene, nem is keressük azt a pártot, — de szegényen is kivesszük részünket minden küzdelemből, amely Budán szolgálja a jót, a nemeset, a szépet, ha az magyar. A mi sovén szivünk még a legszebb német vezérigazgatókért sem tud fölmelegedni.

Ma még korai volna a csirájában élő mozgalmat a nagy nyilvánosság éles napsütésébe állitani, de csak napok kérdése, hogy a szót tett kövesse s az előkészitő bizottság megalakuljon. Megtudjuk csinálni mindazt, amit a pesti Jókai szobor bizottság megtett, sőt többet is. Mi házalni fogunk és megkopogtatjuk különkülön minden jó budainak a szivét és él bennünk a szent meggyőződés, hogy a Széna-tér felső részén rövid időn belül állani fog a szobor.

Buda világszép leányaihoz volna még egy esdeklő szavunk. Ennek a szobornak a létesitése körül nagy szerepük lesz és ha majd hozzájuk fordul a bizottság, — jusson eszükbe, hogy ez Buda becsületbeli ügye és hogy ezt Buda történelmi nagyságához hiven és méltón kell sikerre vezetni.

Mert a Jókai szobrát minden amit föl kell állitanunk Budán!

Buda, ápr. 26.

Uj városi pártok alakulása jellemzi most Budát, ahol erős forrongásban van minden, amit megokol az általános elégedetlenség. A régi pártok vezetői mereven ragaszkodnak a régi keretekhez, ami Budapesten tarthatatlan álláspont, mert a város rohamosan nő és évről-évre változnak az egyes kerületekben a viszonyok, szükségletek és ezzel az irányok is. Az I. ker. uj városi pártja, továbbá a Gellérten tul alakult uj demokrata párt, — ugy a II. kerületben a Szabadválasztók pártja, mely lehetőleg azt az irányt óhajtja követni, amit a városi politika terén a Szabadpolgári párt követ s valószinüleg ezt a nevet is veszi fel hivatalosan, — mindez az alakulás csak azt bizonyitja, hogy a polgárság a régi pártok müködésével nincsen megelégedve és olyan alakulásokat keres, amelyek a községi életet erősebb lüktetésre birnák! Némileg érthetetlen a távol álló előtt, hogy amig az I. kerületben a Szabadpolgárok pártja ellen alakul egy uj városi párt, azt dokumentálva, hogy a vezető párt nem teljesiti kötelességét az egész polgárság szája ize szerint, — addig a II. kerületben épen ennek a Szabadpolgári pártnak a programmja alapján szervezkedik egy uj párt, amely ellentmondás vezette tollunkat a mult számban irtaknál. Szemünk előtt állott a két kerület különböző irányban járó érdeke, mely néhol egymás rovására tör. Ilyen a budai állandó szinház elhelyezésének, a közlekedésnek, a hidépitésnek és számos más szükségletnek a kérdése. — Mindenesetre érdekes forrongás, mely bennünket — a pártkeretekbe nem tartozó lapot, — minden irányban érdekel, mint a budai közélet megifjodásának jelei.

A Szénatér rendezése már már elódázhatlan kérdés. Nemcsak a területét kell szabályozni, de rendezésre vár az a kaosz is, mely ott az utca és tér nevek körül ma létezik. A Szénatér tulajdonképen nemcsak az a kis részlet a régi Szent János kórkáz előtt az Ostrom-utcáig és a Retek-utcáig, mert a Tornaegyesület telepe is még a térhez tartozó tér, sőt azontúl felhúzódik az Anna udvaron túl a Retek-utcáig és a Csaba-utcáig. Mégis ezt a részt Krisztina-körutnak nevezik, holott ez még a II. kerület, tehát a Krisztina névhez kevés köze van és mint körut azt a furcsaságot is produkálja, hogy villaszerüen elágazik s az egyik ágában (a Retek-utca felé) az utca jobb és baloldalán is páratlan számok vannak. Az észszerü, de kerületi beosztás is úgy hozná magával, hogy a Krisztina nevü városrészben a körut Krisztina volna a Csaba-utcától kezdve, s ezt a Széna-térbe futó, Margit-köruttól, elválasztaná a Szénatér, mely felölelné azt az egész területet, mely térszerüen szabad, a Csaba-utcától a régi Szent János kórházig. Igy azután a Lövőház-utca egyik és Retek-utca két sarkának az erős letompitásával mégis szabályozható volna a tér, mely Buda legnagyobb forgalmú tere.

Kié a Vérmező? Erre nézve a mult év folyamán megjelent 35. számunkban a következőket irtuk:

Még egyszer a Stadion. Azért irjuk, hogy még egyszer, mert már egyszer volt alkalmunk kifejteni, hogy épen a Vérmező a legalkalmatlanabb hely és csak helybeli udvarlásokra alkalmas a Stadionnak ide való elhelyezésének tervezgetése. De nem is lehet oda állitani, mert a Vérmezővel már *nem rendelkezik a város.* Nem a tulajdona. Ugy tudjuk, hogy a Curia itélte oda a katonai kincstárnak, mert a főváros elmulasztotta tulajdonjogát bejelenteni és a katonai kincstár, mely egy aranyért bérelte, nagyon olcsón jutott igy a Vérmező 21 holdjához, mely milliókat ér már ma is. Annak idején nagy port vert fel ez az ügy,

SIRKÖVEK LŐWY-nél BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88. Telefon 146-99. : Saját ház.

de ezután elhallgatott, és mint az éji bogár nagyot koppan, aki ennek a témának neki megy. — Azt hisszük, hogy ma is ugy áll ez az ügy s igy kevés kilátással indulunk harcba katonáék ellen. Szép szerével nem fog menni a visszafoglalás.

Érdekes világot vet a most Budán uralkodó felfogásokra egy egészen jelentéktelen eset, mely azonban kellő megvilágitás mellett mint a magnézium fény felvillanása, világitja meg azt a zavart, mely a mi viszonyainkat jellemzi. Az I. kerület egyik rokonszenves szereplő tagja, dr. *Lisser* Emil ügyvéd, aki régebben is mint lapszerkesztő szolgálta Buda ügyeit és liberális nézeteiről ismeretes, a Budai Hirlap megindulásakor egyik társszerkesztője lett a lapnak. Az óbudai demokrata pártot megkereste laptársunk, hogy tegye a párt ezt hivatalos lapjává, amit a demokrata párt egy körlevélben tudatott is a párt tagjaival és ez irányban megállapodás is létesült a párt és a lapvállalat között. Egy évre rá dr. Lisser Emil szervezte az I. kerületi demokrata pártot és akkor a Budai Hirlap megtagadta vele a közösséget és törülte e miatt a társszerkesztők sorából, de nyomban rá fölajánlotta a lapot a II. kerületi demokrata pártnak, amely szintén ajánlotta ezt a lapot tagjainak egy körlevélben. — Igy informál bennünket egy jól beavatott tagja az uj városi pártnak.

Betelt! Amig a Ganzgyár furcsa módon akarja ünnepelni Mechwart András emlékét és a saját nagyemberét a jó vezérigazgatót és a kiváló üzletembert, mint *magyar* nagyságot szeretné beállitani, — addig otthon a saját körében, lépten nyomon meghazudtolják az ő emlékét. Alig hagyta el helyét annak idején a vaskezü Mechwart, már is egy tucat igazgatója lett a vállalatnak, mindenki két autón járt, de az üzlet, a bussines, az ma már sehogy sem jár, még gyalog sem, csak csiga módjára. Ma már arról van szó, hogy a *Siemens és Schuckert Művek magába olvassza* azt a valamikor világhirnek örvendő gyárat, amelynek utolsó gyártmánya, a *Mechwart* szobor is oly rosszul sikerült. „Nichts dauert ewig, auch die Ganz . . . . stb.“

Elsőrendü angol női ruhák Előnyös fizetési feltételek mellett Füles József-néi készülnek II., Irma-tér 3. sz.

A legszebb és mindig friss VIRÁG, KOSZORÚ egy félóra alatt kapható özv. Dominits Gyuláné virágüzletében II., CSALOGÁNY-UTCA 50. SZ.

Buda szinháza,

a jó öreg szinkör csütörtökön nyitja ujból kapuit, de már kedden délelőtt itt lesz Krecsányi müvészgárdája, A szinművészet e kimagasló vezéremberét most Temesvárott ünneplik, — mi budaiak egy kedves hirrel várjuk. A budai városatyák közül indult ki a terv, hogy *Krecsányi* Ignácot az ő elévülhetlen érdemei jutalmául, miket Buda és ezzel Budapest magyarosodása körül szerzett, megválasszák Budapest *diszpolgárának*.

Krecsányi teljes életében kerülte az ünnepeltetést, mely reá nézve kinos cseremóniákkal járt, de ezt bizonyára büszkeséggel fogadja.

*

A régi, kipróbált, ismert erőket hozza magával és négy ujdonságot, teljesen ismeretlen színdarabokat. Egy „Adjutáns“ cimü francia operettet, egy francia drámát, egy német vigjátékot és egy magyar ujdonságot: — Grosz Alfréd budapesti zeneszerző „Hozomány“ cimü operettjét, melynek bájos zenéje adja majd a nyári nótákat.

Valamiben változott a szinkör belső képe, mert oldalfalait ujból kárpitozták és az egész nézőteret tatarozták.

A legközelebbi müsor a következő:

Csütörtök:	Cigányszerelem
Péntek:	„
Szombat:	„
Vasárnap d. u.:	Tót leány
„ este:	Támlásszék 10. sz.
Hétfő:	„
Kedd:	„
Szerda:	Uj földes úr
Csütörtök:	„
Péntek:	Mártha, vagy a richmondi vásár
Szombat:	Budagyöngye
Vasárnap d. u.:	Drótos tót
„ este:	Budagyöngye

Ezek között is négy az ujdonság Budán, mert itt még nem láttuk ezek közül:

Cigányszerelem,
Támlásszék 10. szám,
Uj földes ur,
Budagyöngye,

cimüeket s igy a legváltozatosabb müsorral tér vissza hozzánk Krecsányi, ahol „a koldusbotot kivirágoztatta“, ahol legnagyobb sikereit aratta és ahol végtelen szeretettel fogjuk őt ünnepelni, mielőbb végleg nyugalomba vonul.

Hirek.

Budaiak a pápánál. A budai Margit Mária Kongregáció, ő császári és királyi Fensége Margit főhercegnő legmagasabb védnöksége alatt Rómába rendezett zarándolatát a pápa a legszivesebben fogadta. A több mint 100 tagból álló csoportok, amelynek tagjai részint más utasok voltak, a kongregáció praesese Molnár László vezette a pápához, aki mindjárt e szavakkal üdvözölte a magyarokat „Itt vannak ujra a jó magyarok.“ A pápa örömmel áldotta meg a kongr. fölszentelendő zászlajának gyönyörü szalagját, amelyet Margit főhercegnő himezett és szivesen fogadta a neki felajánlott első aranyzászlószöget. Majd azzal tüntette ki a magyar kongreganistákat, hogy mig más csoportokhoz nem beszélt a magyar kongreganistákhoz kedves beszédet intézett.

Bencze Benő dr. a III. kerület nyugalmazott elöljáróját április 20-án temették. Nagyszámu gyászoló közönség, testületek, a fővárosi hivatalok gr. Festetich Géza alpolgármester vezetésével, kisérte el a pontos közhivatalnok mintaképét. A kerületi érdekekért is ernyedetlen buzgalommal szállt sikra s a közügyek terén szerzett érdemeiért nagy népszerüségnek örvendett dr. Bencze Benő.

Monstre deputációra készülnek Óbudán. A közuti közlekedés „javitásával“ legjobban sujtott III. kerület megunta már a vért forraló vexálásokat, a pénzéért legalább türhető közlekedést akar. Megtörténik, hogy egy órán belül nem kapnak villamost Óbudán, harmincöt percig azért, mert nem jön, huszonöt percig azért, mert amelyik jön is, zsufolt. Egymás hátára inditanak a bölcs menetrend beosztása szerint hat kocsit, három végállomásról és azután 25—30 perces pauza következik. Ehhez hozzájárul még az is, hogy az 5-ös és 11-es számu kocsikat kikapcsolták félig a Lajos-utcai forgalomból a Bécsi-utra, de oly gazdaságosan a közutiék kasszájára, hogy nem szaporitották a kocsikat, csak az eddigi Lajos-utcai forgalomban levők felét — amiknek akkori száma sem volt teljesen kielégitő — a Lajos-utcára és Bécsi-utra vezényelték. A bizottsági tagok és a kerületi választmány is egyik legközelebbi értekezletén foglalkozik majd a mostoha elbánással és szégyenletes közlekedési mizériákkal, amiket a közuti támaszt. De a polgárság nagy része erélyesebb tettel, a közuti ellen lázadó felvonulással akarja megvédeni jogos érdekeit: követeli Óbuda egész lakossága nevében, hogy a 3-as számu kocsit járassák Óbudára, hogy a III. kerület közvetlenül belekapcsolódjon a budai belső körut villamos forgalmába. Feltárják majd, hogy a Bécsi-uti vonal megnyitását nagyon sérelmesen intézték el Óbudára nézve, mert nem uj vonalat nyitottak meg, hanem a Lajos-utca terhére elvontak egy relációt. Ha a 3-as számu kocsi kimenne Óbudára a Lajos-utcán át, visszaállitanák a status quo ante-t, igy átszálló-forgalom létesülne a 9., 7. és 3-as sz. vonalak között, a 11-es sz. kocsik a Szentlélek-térig, az 5-ös sz. kocsik a Fő-térig mehetnének és igy ki volna elégitve a Lajos-utca forgalma. Állitsák vissza a közutiék a régi beosztást és a Bécsi-utra járassák egyedül ki a 65-ös számu kocsit — kiáltják Sándor Pálnak, aki az ő különleges közlekedési javitásaival is csak — bakokat terit le.

Leányok a lanttal. Szép sikert aratott az óbudai ifjusági leányegyesület április 18-án, daljáték, ének, kuplé, monológból gazdagon összeállitott müsorával. Különösen sok tapssal üdvözölték Mészáros Elza, Nagy Ilonka, Schmiedt Annus, Schmiedt Margit, Rindfleisch Sári, Szabó Tercsi, Koháris József, Kiss Sándor, Kereszthy Jenő, Rezik Béla, Kraft Jenő és Háry Ferenc szereplőket. A többi szép leányok nagy serege, pedig táncával, bájosságával hóditott. A kedélyes estét Tóth Ferenc isk. igazgató, az egyesület agilis elnöke rendezte.

Több százéves csatornák, szennyvizek a pincében, repedezett elrozsdásodott, behorpadt vizlevezetők: a Vár diszei. A mostoha gyerek nem részesül még mostoha elbánásban sem. Amikor más kerület-részek csatornázására milliók használtatnak fel, a szégyenletesen elhagyatott, az önerejéből fejlődni nem tudó magyar királyi székhellyel nem foglalkozik senki. Csendes, kihalt már most is teljesen, de sivár lesz, ha elrothasztja, összedülésre kényszeriti az ósdi házakat, a házak aljában csobogó szennyvíz, a több százéves csatornákból kiszivárgó, pincéket elöntő, házalapokat elmosó, talán néhol fertőző viz. Pusztul minden Budán. Még van idő — de már nem sokáig — a Vár csődjét meggátolni. De ki gondol erre ma itt komolyan? Gyéren él a magyar és Buda, az eredeti, magyar Buda, áll még, de — rothadó alapon.

Carlotta Feliciani ismert jóhirü énekművésznő, a budai zeneakadémia énektanárnője, növendékeivel hangversenyt rendez a budai zeneakadémia nagytermében május 4-én, hétfőn este 7 órakor. Belépő dij nincs. Műsor helyszinen.

Szerelemre gerjesztő, lágy tavaszi délelőtt. Hullámzik a sok meleg szin, egy heti piac árucikk rengetege és ember tömege, lobogó vágy, üzleti szellem, csiklandozó női kacagás, háztartási gond, szobalány és rőfössegéd szemrandevuzása, gyönyörü asszonyi termetet simogató férfitekintet, zajos árukinálás és csábitó mosoly, mind-mind összefonódnak, egy-

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT Magyarország legnagyobb hangszergyára STOWASSER J. cs. és kir. udvari szállitó, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: :: Budapest, II., Lánchid-u. 5. Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése. Árjegyzék minden hangszerről külön.

Korona kávéház és VENDÉGLŐ, a III. kerület legszolidabb és legmodernebb ÉTKEZŐ és SZÓRAKOZÓ helye. Naponta friss :-: ZÓNAREGGELI, :-: étlapszerinti ebéd s vacsora. A kávéházban a kerület LEGELSŐ PRIMÁSA DOMBI GYULA teljes zenekarával muzsikál. Pontos és szolid kiszolgálást biztosit :-: tisztelettel VÁRLAKY ALBERT. III., Korona-tér 3. sz. TELEFON: 3—46.

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5%-al netto kamatoztat.
Kölcsönöket adunk sorsjegyekre és értékpapirokra.

máshoz sodródnak ölelkező forgataggá. Egy ilyen remek gazdagsággal berendezett kaleidoszkopnak tünik fel a Krisztinaváros heti piaca a kerekre feszülő szemnek. És ezekhez mintegy aláfestésül amint egy uriasszony az utcán kalapformát próbál a fején és két koronára alkudja ki, a piacra is kipiperézetten kijövő cseléd nagy kosár terhével vasárnapra selyemszalagot vesz a hajába, ünnepies papucsot vásárló öreg anyóka, a „hat és tizenhárom“ rikitó operettfigurája, kis lánykákra mosolygó öreg urak, kofák vetélkedése, éhesen habzsoló asszonyi szemek, csókra vágyó bibor-bársony ajkak, eltiport kis gyerekek pityergése, a zaj . . . az élet dalolása, a hiuság vására. Tikkasztó csütörtöki délelőtt, hetenkint megujuló a vért vágyviharzásra korbácsoló tavaszi délelőtt. Az asszonyok is kipirultabbak a vásár után, talán a nagy kavarodásban a másik — és mindegyikre jut egy másik — test bizsergetőn simogató közelségétől? Ők azt mondják a fáradtságtól. Az is meg lehet.

Esküvő. Kuderna Ede és neje, bájos leánykáját, Rózsikát, április 26-án vezeti oltárhoz Bencz József a tabáni templomban.

Merész ötlettel robogott be a városházára a hadtestparancsnok ur. A Vérmező két végére tegyék a szakaszhatárokat és meg van oldva az egész Vérmező kérdés. Ugyan ugyan hadtestparancsnok ur, komolyan tetszett ezt mondani? Nem az fáj az I. kerület lakósságának, hogy a Vérmező közepe táján van a szakaszhatár, ez legfeljebb egy utca lakóinak a sérelme, hanem, hogy a kerület polgárságának nincs meg a Vérmező szabad használati joga. Emiatt zúdult fel, ezt követeli vissza katonáéktól a kerület. S akkor nem lehet ilyen ötletszegény tervvel mosolyt kényszeriteni arcunkra, komoly dolog ez, amit nem hagyunk elviccelni.

Nem cigányzajos a Szeifert kávéház és azért nagy örömmel keresi fel Buda csendes helyet szerető közönsége. A régi, volt Budai Otthon helyén a Margit-körúton fényesen van ujjáalakitva. modern berendezéssel az uj kávéház, amelyet törekvő tulajdonosa, Szeifert Antal maga vezet.

A hepehupás Margit-körut. A Vizváros fő életere a Fő-utcán kivül a Margit-körut, mely középen szeli át, és villamos közlekedése révén is, hivatva volna, hogy ott helyezkedjék el az ipar és kereskedelem. Csakhogy gyalogjárója a Királyhegy-utcától a Kis Rókus-utcáig oly rendetlen, hepehupás, hogy még falun sem türnék. Az épitkezést a velejáró rettenetes földmunka neheziti, a régi apró házak pedig üzleti szempontból sok helyen hozzáférhetetlenek. Ezen a bajon pedig előbb-utóbb segiteni kell, mert a gyalogközlekedésre nem alkalmas.

Megint költségtöbblet merült fel a Sárosfürdőnél. A hitel tullépés ott, ugylátszik nemcsak eredendő, de javithatatlan szokássá fajult és a kiadások igy sohasem érnek majd véget, ha a fürdő akár teljesen készen is lesz. Most ismét egy telekvétel vált szükségessé az Orlay-utcában. A vételre az előterjesztés már megtörtént és csak kötelességszerüleg regisztráljuk, hogy a telek Eiser Nándor I. ker. bizottsági tagé.

Uj áruház Budán. Fényes üzlet, ragyogó kirakat kelti fel az érdeklődést most a Fő-utcán. Brüll Soma, egyike a legmodernebb üzletembereknek, most Fő-utca 40. alatt nyitott, kész női ruha, felöltő áruházat és az a törekvése, hogy dus és izléses raktárával, teljesen kielégitse a közönséget.

Felelős szerkesztő: J. VIRÁG BÉLA.
H.-szerkesztő: R. RÉW SÁNDOR.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy miután a *Magyar Királyi Pénzügyminisztérium* ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (*XXXIV. sorsjáték*) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusitóknak árusitás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása *1914. május hó 20.* és *22-én* tartatik meg. A huzások a *Magy. Kir. Lottójövedéki Igazgatóság, mint állami ellenőrző hatóság* és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusitóinál kaphatók.

Budapest, 1914. évi április 26-án.

Magyar Királyi Szab. Osztálysorsjáték
Tolnay. *Hazay.*

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Villa eladó Budán a Széna-tér közelében a Rózsadombon 400 □-öl. Szép kerttel. A villa áll egy 6 és 5 szobás lakásból, minden mellékhelyiséggel. Bővebbet a tulajdonosnál.
II., Csalogány-u. 50.
VIRÁGÜZLET.

Express-boy
company Budán
II., Láncbid-utca 13.
Telefon 66-23. Telefon 66-23.

Pesten: IV., Veres Pálné-u. **3. sz.** Telefon 139-47.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

= Irodai órák: = délelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. = Ismertetőt kivánatra küld a tánctanintézet

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
— (A krisztinavárosi templom mellett.) —

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.
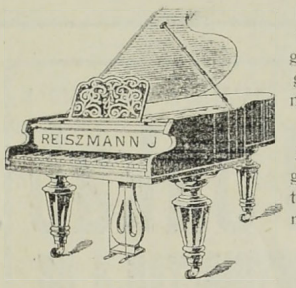

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becserélтetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

Urileány ügyesen manikürözhölgyeket. Értesitésre jön.
Balogh II., Batthyány-tér 4.

Krudy Gyula összegyüjtött munkái
:részletfizetésre kaphatók.:

Üzlethelyiség
Margit-körut 31-33. sz. alatt (Jelenleg butorkereskedés)
:-: május 1-re kiadó. :-:
Bővebb felvilágositást
a Budai Polgári Takarékpénztár
Margit-körut 31-33. ad.

Preisach József divatáruháza
Házilag készült
férfi- női és gyermek fehérneműket ajánl
Budapest, I. kerület, Krisztina-tér 3. szám. Telefon 104-98. ✻ **Tánccipők!**

LÁNCHID-SZÁLLÓ
II. ker., Öntőház-utca 1. sz.
Teljesen ujonnan berendezve.
OLCSÓ SZOBÁK.
Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,
Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szállodás.

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Ürömi-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses kivitelben.
A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

Szerszám-, mű- és épület-lakatos munkákat készit Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltűzhelyek és mérlegek raktára.

MINDENNEMÜ LÉGSZESZ, vizvezeték, csatornázás, központi fütés és szellőztető, továbbá fürdőszoba és closet-berendezés, valamint épület- és diszmübádogos muukákat, javitásokat és jókarbantartásokat szolid árak mellett elvállal
RUSZ JENŐ III., TAVASZ-U. 5.

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK GUMMI GELLÉRT ÓBUDA
Orvosi kötszerek, műszerek, haskötők, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete. TAVASZ-U. 13.
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és tük, fésük, manikürcikkek stb. Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák.

Lexikon 3 kötetes kézi, 18 kötetes nagy részletfizetésre kapható.

Kostyál József
villamos műszaki vállalata
Bpest, II., Zsigmond-u. 11.
TELEFON 16—96.
Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel díjtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, melv eltörhetetlen.
MAGYAR GYÁRTMÁNY.
E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.
Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.

Jégverem u. 2. Margit rakpart 4.

KURUCZ OLGA „PALERMÓ“
ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | = Jutányos árak. =
TELEFON 102—80.

FÉLIG INGYEN
Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II.
Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka.
ESTÉNKINT meleg husok.
bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Hallgassa meg tanácsom Ágnes-crémet használ- jon csak LORÁND DROGÉRIÁJÁBAN
BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáru-házában nagy raktár mindennemü sportcikkekben.

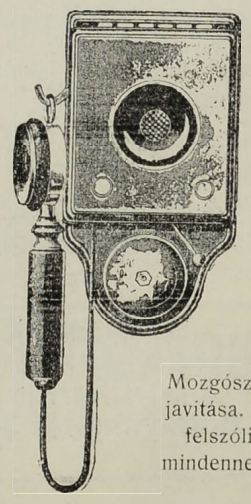

Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.

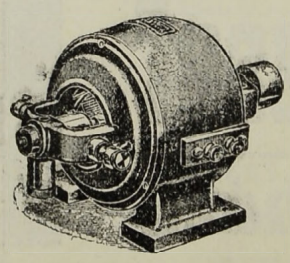

Telefon: 158-16.

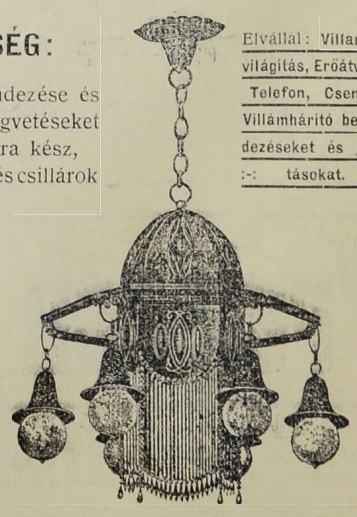

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai müintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség: II., Krisztina-krt. 33.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
Kiadóhivatal: I., Szent János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. május 3.
18. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

A Jókai szobor ügyében irott cikkünk nagy meglepetést keltett bizonyos körökben, ahol sehogysem tudják elképzelni, hogy a II. kerületben már járószallag nélkül is kezdenek járni az emberek. Ellenséges irányú tapogatódzás indult meg, hogy kik, hol és mikor akarnak tanácskozni a *budai* Jókai szobor ügyében. Meddő kisérletezés! Mert ez a szobor okvetlenül fel fog épülni s ha nem sietnek a pesti szoborral, akkor talán hamarább fölállitjuk a budait. Házalni fogunk, Jókai napot rendezünk, koldulunk, kabarézunk, pumpolunk, szóval mindent, amiből pénzt csinálunk a szobor javára. — Annyit elárulhatunk az érdeklődőknek, hogy most folynak a tárgyalások az iránt, hogy ebbe a mozgalomba belevonassék *minden* budai egyesület és egyik tagjával képviseltesse magát a nagybizottságban.

*

Nem szabad lekicsinyelni egyetlen egy szót sem, mely Buda érdekében kimondatott. Még akkor sem, ha egy kissé későn történt és félre is lehet magyarázni. A városi közgyűlésen Pető Sándor a III-ik kerület képviselője interpellált az óbudai rakodópart rendezése érdekében. Joggal fölmerül a kérdés, hogy miért csak ma? — de jobb ma mint soha. Igaz, hogy egy-kettőre lejár a képviselőciklus és ilyenkor apró lelkifurdalások veszik elő a képviselő urakat, hogy talán nem eléggé viselték a kerület képét, s igyekszenek utólag némi szépségflastromot ragasztani a szereplésükre, — de, jobb most, mint ha egyáltalán nem tennék. És Óbuda valóban rászolgált, hogy egyszer elkezdjék ennek az elhanyagolt városrésznek a rendezését is. Legjobb a Dunától kezdeni, mert ezzel a város esti panorámája fejlődnék gyönyörüen. A Margit-hidtól délre már világraszólóan szép az esti kép, — északra pedig . . . no de ezt majd elintézi Pető Sándor, a kerület ezidőszerinti orsz. képviselője. Az első szót már kimondotta.

*

Molnár Ferenc kezdte és most rágódunk rajta tovább. Kifigurázta a főváros külső részein keletkező uj telepeket, vagy hogy — nem is telepeket, hanem azt a rendszert, amely ezeket a telepeket szüli. Világért sem bántotta azokat, amelyek a természetes fejlődés rendjén alakultak, hanem az erőszakos, beteges spekuláción alapuló telep-gründolásokat, amelyek nagy terheket rónak a fővárosra és hosszú ideig sanyaru helyzetre kárhoztatják a kitelepülőket. Nehéz ebben okos itéletet mondani. Szigeti János viszont nagyon melegen pártol lapjában minden uj települést és azt a természetes szükséges fejlődésnek mondja. Lehet, hogy neki is igaza van. Ezt a szerencsétlen fővárost régeben úgy kezelték, mint a kelésnek kitett kenyeret, amelyre deszkát tettek, nehogy a magasba dagadjon, hanem oldalt. Nem engedtek ötemeletes házat épülni, hogy a külső részek fejlődjenek. Akkor talán ez volt jó. Most aztán a dagadó kenyértésztát sajtárba tették, hogy felfelé dagadjon és ne oldalt. És most talán igy jó. Tudja a jó Isten.

Volt idő,

amikor Budán egyetlen ujság volt, a Buda és Vidéke és szerkesztette azt a jó öreg Erdélyi Gyula bátyám olyan patriarchalisan, hogy azt ma elképzelni sem lehet. A nyomdában állandóan ki volt szedve egy vezércikk, amelynek cime ez volt: — A Vérmező befásitása. Amikor nem volt vezércikk, akkor a nyomdász egyszerüen fogta ezt a közkedveltségü cikket és bele tette a lapba. Évenkint egypárszor megjelent ez és a budai vendéglőkben csendes borozgatás mellett, mindig elvitatkoztak felette a jó budaiak. És mindig aktuális volt.

Most is van egy ilyen témánk: — kié a Vérmező? — s valahányszor ezt a cimet látom egyik-másik budai ujságban, mindig eszembe jut az én Erdélyi bátyám és az ő lapja.

Mert nálunk minden kérdés egy nebántsvirág és a pártérdekeket szolgáló helyi sajtó csak nagyon gyöngéden nyul ezekhez a kérdésekhez, mert nem lehet tudni, hogy nem szolgálja-e önkéntelenül az ellenpárt ügyét, ha pro vagy contra ir valamely fontos kérdésről.

De valahol meg kell mutatni a virtust s amikor olyan tárgy akad, ahol minden pártbeli rizikó nélkül lehet erélyesen irni, ott aztán sinyli az az ügy, mert ott szigoruak és erélyesek, akár helyén van, akár nem.

Ezt tapasztaltuk nyáron Krecsányi ittlétekor, hogy egyik laptársunk akkorákat ütött a társulaton, hogy szinte ő fáradt bele. De már az állandó budai szinház ügyét egyik laptársunk sem meri szóvá tenni és ugy tesz, mintha ez a kérdés nem is létezne. Mert hát nem lehet tudni, hol tehet véletlenül szolgálatot az ellenpártnak.

A katonaságot, azt üthetjük, ott erélyesen követelhetjük, hogy a Vérmezőn való átjárást engedjék meg, mert ez van olyan fontos kérdés legalább is, mint a Lánchid elzárása.

Valljuk be egymás között, mi budai ujságok, hogy rémesen naiv és hallatlanul unalmas lapot csinálunk. Ha valaki uj, ártatlan témát fedez fel, arra rögtön ráfekszik a többi. De csak ha jelentéktelen és ártatlan. Mi néhányszor irtunk az Iparos és Kereskedő Ifjak Közmüvelődési Egyesületéről, az ő kedves szinézkedésükről, s az a sajtó, mely soha erről tudomást nem vett, ma már kultiválja ezt a kis témát.

És igy tovább.

A nagy kérdések elől kitérnek, de az ilyen apró falatot kinevezzük csemegének.

Valljuk meg egymás között, hogy naivak és unalmasok vagyunk, — ahogy azt a budai közönség is vallja.

Buda, máj. 3.

Életveszedelmes az Attila-körutnak a tabáni templomtól a Döbrenteitérig terjedő, páratlan házszámokkal ellátott oldala. A tabáni, mélyenfekvő viskók teteje majd egy magasságban van itt az utca szintjével. De az utcát ugy emelték, hogy csak husz cm-es járdát csináltak és ezáltal a villamos elgázolja, lesodorja az embert, vagy a rozoga vaskorlathoz szoritja, hogy azzal együtt zuhanjon a házak előtti „járdára", összetörve még magát az út alátámasztására elhelyezett, a házak faláig nyuló fagerendákon. A tabáni szabályozás végrehajtása, a biztató igéretek után már valamivel közelebb, jó távcsővel már láthatóan is, lóg a — holdban és ugylátszik ez utcarész járdája is az előbbi után vánszorog, bár a forgalom már most követeli. És addig, mig ez meg lesz okvetlenül kell, muszáj itt vérnek folyni, az itt foglalatoskodó közönségnek életet kockáztatni? Bölcs intéző és városmentő urak! csak egy ugrás innen a Sárosfürdő, csipjenek le onnan — az egész biztosan jelentkező ujabb tulkiadásból csak kétszáz koronácskát és véget vethetnek az undoritóan lehetetlen helyzetnek. Az önzetlen és tiszta kezekre nem fog ez mocskot fröcsenteni csak nyiltan és mennél gyorsabban tegyék!

Az óbudai-hid kérdése ma már egészen elintézett ügy. Senki sem törődik már vele. Elintézték. Nem lesz belőle semmi. A tervvé érlelendő sok szines álom, fejlődni vágyás, — magánábrándozássá degradálódott. Óbuda szabályozást kényszeritő zeg-zugos, Istentől is elhagyatott legnagyobb része megmarad a mai förtelmességében, forgalma nem emelkedhetik és legyünk csak őszinték, a kultura is csak három villamos kocsin döcög most be oda. Milyen gyönyörü perspektiva nyilik ám azonnal Óbudára, ha a hidja meglenne. A Vörösvári sugárút, a rendezett Dunapart, a szabályozás okából most nem engedélyezett házsorok emelkedése, a minden téren nagyott fejlődés melegitő, szépitő, létalapja a hid. Óbudának létkérdés a hid és egy, irva és olvasva egy népgyülést hivtak egybe ennek érdekében három év óta. Az illetékes, a polgárság érdekét képviselők sem veszik komolyan a kerület e nagy szükségletét, legalább nem hallunk róla semmit. Kis cicázásban, néha nagyritkán a kis karmok mutogatásában merülnek ki. De ez égető kérdés nincs náluk napirenden. Erőszakkal menjenek neki az akadályozó és ütköző pontoknak ha kell, a kerület polgársága mellettük lesz, erősebben, mint valaha. Nem lehet kifogás, hogy nincs pénz, ahol huszonötezer korona van egy kandeláberre és hatalmas összegek állatkertre, sporttelepekre és más későbben is esedékessé tehető dolgokra. Azért intézték igy el, halogató igérgetéssel és most agyonhallgatással Óbuda fő életerejét.

Ujabb sérelem éri a közuti részéről a közönséget. A telhetetlen gőg és a pénz hatalma ujabb merényletre tüzeli Sándorpálékat. A „csakazértis" lábtoporzékolásával lobálják kalauzaik táskáját: kevés a bevétel, kevesebb kocsit kaptok. A nagy mumus-ellenőreikkel egy teljes napon át, jegyeztették Budán a kocsik menetét és az utasok számát, akik megállapitották, hogy nagyon sok kocsi van forgalomban és azok nagy része átlag csak tiz utast visz, azért az eddigi 6—8 perc helyett elég 20 percenként járatni a kocsikat. Csak akkor lesznek zsúfolva és csak igy, tőkemegtakaritással, a közönség boszszantásával, a jogos kivánalmak szemérmetlen kijátszásával hozhat az egynegyed résznyire redukált közlekedési piszok-, por-, bacillustelep jármü az eddigi 8 millió tiszta haszon helyett 16 milliót. De az utolsó kocsik inditását is egy teljes órával előbbre tette a szolid, az éjszakázást nem tűrő — mert az éjszakai munka fizetésénél, hangsúlyozzuk a fizetésénél, a kalauzok emberségességre hivatkoznának — közuti vezetőség. Tizenegy órakor indul ezentul az utolsó kocsi, mig más városokban — egész éjjel legalább óránkint közlekednek a villamosok. Nálunk nincs ám szive, meg mersze senkinek a kártyavárban székelő rikitón csúnya, saját magát csillogtató, zsoldosaitól kikiáltott, pénzzel alátámasztott, hatalmát a közönség rovására éreztető közlekedési kényurak ellen vádlónak fellépni. A közönség pedig akár tombolhat a felháborodástól, a „csakazértis" és a kevés bevétel zuhanyával hütik, aki aztán már csendesen átkozódva várja — a következő villamost.

SIRKÖVEK LŐWY-nél
BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88.
Telefon 146-99. : Saját ház.

A budai művészek

vázlatkiállitást rendeztek — Pesten. Sajnos Pesten és nem Budán, bár a budai műértő közönség rajongó kiváncsisággal lesi a körötte élő művészek alkotását a fejlődés nagyszerüségében. A vázlatkiállitáson bepillanthat a mester szentélyébe, megismerheti agyának pillanatszülte tüzvirágait s a hideg anyag lelket lehelő melegséggel hatja át szivét. Nem a kidolgozott remekek plasztikus ereje az, ami szemünkbe tünik; hanem a lélek melegsége, mely kisugárzik a terrakotta üde formáin. A lélek odarögzitése a fő — a kidolgozás háttérbe szorul és igy a művészi forma nem szembetünő, mert a lelki kivilágosodás nagyobb erejénél fogva, sokkal megkapóbb. A művész érzései itt jobban érvényre jutnak, mint a kidolgozott művek plasztikus idomain. Innen következik, hogy e becses vázlatok plasztikai része kevésbé van igénybe véve. A fejlődés legkülömbözőbb stádiumaiban láthatók e vázlatok; attól a perctől fogva, midőn a művész az alkotás tüzétől serkentve, tettre hivja kezét — a befejezett munka formaiasságáig. Hatalmas eszmék, lelket forgató tragédiák, történeti grandiózok a fejlődés nagyszerü magaslatának lépcsőjén! A művész kezének kevés simitása, agyának még egy szikrázó gondolata: s ott áll előttünk a gyermekből lett férfi, ereje fenségében. A vázlatok nagyszerüsége az, hova belépünk, a mesterek meleg kezétől megformált anyagok hazája. Kerecseny János tollából az alábbi érdekes ismertetést adjuk a művészek alkotásairól:

Mintha agyának szikrázó ötleteit tenné ki a közönség csodálatára, ugy sorakoznak egymás mellé Istók János egyszerü eszmehadának, fényes katonái. Egy egész terem csupán Istók szobor. A mult, a jelen és a jövő hősei vannak itt képviselve, mint egy történeti forrás a maga nagyszerü rendezetlenségében. Az ajtón belépőnek a pogány kor Bachansnője mutatja fedetlen bájait. Kéjtől mámoros arcán a bornak a gőze . . . Vele szemben egy acélos erejü férfi, testsulyánál legalább négyszerte nagyobb követ emel: a letiport munkás, a kőemelő. A terem közepén fenséges nyugalommal ül egy görög széken Erzsébet királyné. Jobbról szent Margit áll, őrködve a felséges asszony élettelen életén. Balról a „Szeretet“ van szimbolizálva, mintegy mutatva Erzsébet királynőnek Hazánk iránt tanusitott igaz szeretetét, mellyel oly sokszor kiengesztelte felséges férje előtt nemzetét. A „Kőemelő“ mellett az ó-kor emberi tragédiája — az első dráma — a „halál“ kezének isteni szinjátéka: “Az első halott“. Ádám és Éva megtalálja a Kaintól agyonvert Ábelt. Tünődve nézik a nem ismert jelenséget; az égtől kérnek tanácsot, az őshim vizsgálja a mozdulatlan testet. Balra a legujabb kor nemzettragédiájának egyes képviselői. A „Szózat“ költője, a legnemesebb gond redőivel az arcán . . . Kossuth Lajos háborura serkenti a tétova magyart. S mintha szavának sikere lenne, a honvéd fanatikus dühvel rohan előre, balján a lobogó, — Kossuth lobogója — jobbján a villogó penge . . . Szinte átfut a szomoruság: Istenem be kár, hogy csak szobor! Odébb megint egy honvéd; — háboruban megedzett arcán hideg nyugodtság — igy néz az ellen szemébe — és szuronyos fegyverével vért keres a sziv táján! Egy kis emelvényen áll Munkácsy, kezében az ecset és a paletta. Arcában a megfeszitett energia munkája — szemében az isteni erő parázsa. Egyenesen — szoborhoz illően — néz végig a termen Rudolf, egy ország letünt szemefénye. Kidüllesztett mellel áll, pökhendi arccal, a felfuvalkodott atléta, az ókor gigásza: Goliát. Kardja jobbmarkolatára támaszkodik, bizva kötélszerü izomrostozatában. És most egy kedves jelenet tünik elénk. Birkái mögött jő a juhász és köszönti a kelő napot. Fürtös hajával játszik a reggeli szellő — hatalmas botját szilárd karja fogja. A jobb sarokban egy öreg honvéd; szemére huzott sipkája alól — a letünt jobb idők szomoru tanujaként — homályosodó szeme és deres bajusza pislog elő. A nagy mester legszembetünőbb dolgai ezek —; egy valóságos kis történelem, a szinpad elevenségével, a művész alkotó zsenijével felruházva. A legtermészetesebb élet megnyilvánulásai: hus és vér lüktet bennük.

A következő termet a többi művészek foglalták el.

Berán Lajos plakettjai, Damkó József hatalmas kompoziciói, Füredi Richárd az őserő pregnansan megnyilvánuló uj stilusa és naturalizmusa, Bori Jenőnek plasztikája, Beszédes László és Lukácsy Lajos szobrai minden elismerést és dicséretet érdemelnek. A teremben vannak még a finom szinérzékü Ungvári Sándor festőművész vázlatai is.

Mennyi sok zsibongó eszme! mennyi fényes gondolat! És fájdalom, vázlatként fog maradni még hosszu időn át, talán örökké. Hiányzik a pénz. Sietnie kellene az államnak, pénzt a művészek rendelkezésére bocsájtani, hogy megkezdett munkáikat befejezvén, diadalra juttassák eszméiket a művészet göröngyös utján.

Elsőrendü angol női ruhák
Előnyös fizetési feltételek mellett
Füles József-nél készülnek
II., Irma-tér 3. sz.

Gyönyörü kivitelü síremlékek művészi tervek alapján.
Zupán József
Farkasrét. Siremlékműraktár.
I., Németvölgyi-ut 72. sz.
A temetővel szemben.
Minden e szakmába vágó munkát lelkiismeretesen és jutányosan végez.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállitó, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Hirek.

Autótaxi van? — nincs? Látjuk itt-ott őket száguldozva, de a „géperejü bérkocsi állomáson“ soha sem látni egyet sem. Igaz, hogy ilyen állomást is ritkán látni, mert csak három van Budán: a Krisztina-téren, a Lánchidnál és a Margithidnál három-három kocsival. A jól bevált taxik még sem szaporodnak Budán, bár a Széna-téren és az óbudai főtéren a tervezet szerint már állaniok kellene és nagy szükséget pótolnának. A Budapest székesfőváros vakbél szervének, a közlekedési rendőrségnek munkája igazán dicséretreméltó. Csak egy baj van, nem láttuk és látjuk soha a munkáját.

Egyházi zene. A budai kapucinus templomban április 29-én fényes zenés litániával kezdődtek a májusi ájtatosságok, melynek zenei részét művészi izléssel Mály József karnagy rendezte, A szóló részeket Batári Dezsőné, Nansen Mihályné, Vakots Margit, Sallay Luncika és Mály József énekelték. Kalina Erzsike gyönyörü szép hegedű szólójával emelte az ájtatos hangulatot. Az orgonán lovag dr. Dobrznieczky Árpád cs. és kir. törzsorvos, orgonaművész rendkivüli pedálgyakorlattal és finom regisztrálással játszott.

Elhanyagolt Dunapart. Az óbudai rakpart türhetetlen világitását és rendezetlenségét csak most veszik észre a kerület bizottsági tagjai. Jajongó lelkesedéssel, hogy sikerült végre feltedezni egy közérdekü sérelmet interpellálnak. Pedig a Budai Napló mult évi junius 20-iki számában már a következőket irta: Az óbudai-rakparton levő szép park hivatva volna egy kis üdülést nyujtani a környék lakóinak, csakhogy majdnem teljesen hozzáférhetetlen. Este amikor a legkellemesebb lenne, nem mehet az ember le, mert oly sötét, hogy egyenesen csak szerelmesek buvóhelye lehet. Nappal meredek és járatlan lejtőn kell lekalimpálni és pihenésre alkalmas hely csak azért nem található, mert a szép parkban nincs ülőhely. Akad ugyan néhány földbevert oszlop, otromba, durva és összetört padlódeszkával, ez azonban nem alkalmas arra, hogy azon bárki helyet foglaljon. Miért nem adja ki a város az ülőhelyek kezelését valami vállalkozónak, aki más parkok kimustrált székeit itt elhelyezné s ezzel ideiglenesen segitenének a bajon. A lejáratot pedig hozzák rendbe. — Majdnem egy évnek kellett elmulnia, hogy a törvényhatóság is tudomást szerezzen erről. Vagy talán az óbudai bizottsági tagok felesküdtek a dunaparti szerelmesek patronusainak és ezért volt eddig a némaság?

Gyémánt ünnepét üli a krisztinavárosi „aréna“ és majdnem huszas évfordulóját Krecsányi itteni igazgatásának. A csütörtöki megnyitó előadás a jubileumok meleg hangulatának jegyében folyt le. Végtelen kedves ovációval üdvözölte a zsufolásig megtelt nézőtér az ujra és utoljára visszatért kedvenceit. Megható volt, milyen szeretettel játszottak a szinpadon és tapsoltak a nézők a megnyitó és egyuttal premiere előadásul kitüzött Cigányprimásnál.

Tüzveszélyes egy iskola a hatóság hanyagsága folytán. Az Istenhegyi elemi iskolában rendezi a népmüvelési egyesület előadás-sorozatait, amik legtöbbnyire mozgóképekkel is vannak illusztrálva. A nagy tornateremben, — ahol 500—600 ember szokott lenni egy-egy előadáson — körös-körül villamos vezeték van, amely külső, lámpazsinoros. Ennél a vezetéknél a legkönnyebben megesik, hogy egy szigetelő lepattan, minek eredménye a legnagyobb tüzvész. De fokozza a veszedelmet még az is, hogy ennek a teremnek összesen csak egy kijárata van, az is lépcsős és keskeny, labirint folyosókba vezet. Oly gondos emberpusztitásra van tervezve ez a hely, hogy onnan pánik alkalmával élőn nem menekül senki, mert vagy elég, vagy agyontiporják. A régi módi, tüzveszélyes mozgógép, fakamrájával pedig hatványozottan növeli az életkockáztatást. Tüzvizsgáló-bizottság, tanügyi osztály és a többi illetékes tényezők hol késnek az éji homályban? Rendszabályt, orvoslást követel a szabad prédára odavetett, a sok ott megforduló emberélet.. Tegyenek valamit. De hamar!

Korona kávéház
és VENDÉGLŐ, a III. kerület legszolidabb és legmodernebb ÉTKEZŐ és SZÓRAKOZÓ helye. Naponta friss :-: ZÓNAREGGELI, :-: étlapszerinti ebéd s vacsora. A kávéházban a kerület LEGELSŐ PRIMÁSA
DOMBI GYULA
teljes zenekarával muzsikál. Pontos és szolid kiszolgálást biztosit :-: tisztelettel
VÁRLAKY ALBERT.
III., Korona-tér 3. sz.
TELEFON: 3—46.

Jókai válogatott munkái 3 K-ás havi részletre kaphatók a szerkesztőségben.

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5%-al netto kamatoztat.
Kölcsönöket adunk sorsjegyekre és értékpapirokra.

Az óbudai városbiróság. Nagy mozgolódás van a városbirói állás elnyeréséért a jelöltek közt. A jelöltek erősen biznak pártjaikban, a pártok azonban nem kivánnak pártkérdést csinálni a dologból, mert leginkább szeretnék a méltányosság szerint megoldani a kérdést a mostani helyettes birónak Szolnoky Lászlónak egyhangu megválasztásával. Hire jár, hogy egyesek pártcélokra 1—2 ezer koronát is deponálnának, csakhogy a városbirósághoz jussanak. Bizonyos azonban, hogy a pártok magasabb erkölcsi alapon állanak, minthogy eféle kisded panamákat a kerületbe bebocsássanak.

Lukácsy Lajos szobrászművész, aki ma a művészi felfogásu és kivitelü siremlékek terén vezető helyre küzdötte föl magát és minden siremléke maradandó becsü művészi alkotás, legujabban befejezte Landgraf János elhunyt min. tanácsos sirjának emlékét, mely a farkasréti temető egyik nagybecsü disze.

Emlék kandeláber huszonötezer korona értékben, fogja hirdetni a gázüzem megváltását és házikezelésbe vételét. A gázgyár igazgatósága a tervét már a közeljövőben megvalósitja. Gvönyörü terv, csak a 25.000 koronánál a bökkenő — *egy* kandeláberre ennyit és ez is Pestnek jut, ez sok. Ha lekenyerezték volna a tervben Budát is eggyel, hiszen van jogunk rá, a második kerületben is volt gázgyár, akkor *talán* örömzsolozsmák hullámzanának a gázgyár felé, de igy 25.000 K nagyon sok pénz, nagyon sok!

Mintafürdője lett Budának, évek óta tartó fejlesztés és gondos vezetés révén a *Királyfürdő,* melyet ma oly számban keres fel a tiszta fürdőre vágyó közönség, hogy átépitése és nagyobbitása ma már elodázhatlan. A közönség érdeke követeli, hogy azok a vitás kérdések, melyek e fürdő forrása körül fölmerültek, mielőbb tisztáztassanak és ne gátolhassa kicsinyes konkurrencia ennek az európai nivón álló fürdőnek a fejlesztését.

Érdekes esték. Pásztor Béla a Budai Iparbank igazgatója április 17-én felolvasást rendezett az Országos Népktató Egyesület III. ker. Miklós-téri helyiségében, a bank mint közgazdasági tényező cimen. A szépszámu közönség nagy érdeklődéssel hallgatta a lebilincselő fejtegetéseket és sok ovációval honorálta az előadó fáradozását. Beke Mózes isk. igazgató, az érdekes esték rendezője április 30-án rekesztette be a háziipar szociális jelentősége cimü előadásával az Óbuda kulturális életére erös hatásu tanfolyamot. Az utóbbi előadás alkalmával a közönség nevében Szilágyi Károly fővárosi bizottsági tag mondott melegen köszönetet Beke Mózes igazgatónak az előadás sorozat rendezéséért.

A Margitrakpart kávéház, mely tagadhatatlanul egyik legkedvesebb kávéháza a vizivárosnak és kedvező fekvése is, gondos vezetése is magas nivóra emelik, — ujabban zenét változtatott. *Rigó* Jancsi jött a régi zenekar helyére és előnyösen állja az összehasonlitást. Pompásan szervezett zenekara külföldön is nagy sikereket aratott s a Margitpark kávéház közönsége is szivesen fogadta a változást.

Felelős szerkesztő: J. VIRÁG BÉLA.
H.-szerkesztő: R. RÉW SÁNDOR.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Villa eladó Budán a Széna-tér közelében a Rózsadombon 400 □-öl. Szép kerttel. A villa áll egy 6 és 5 szobás lakásból, minden mellékhelyiséggel. Bővebbet a tulajdonosnál.
II., Csalogány-u. 50.
VIRÁGÜZLET.

Express-boy company Budán
II., Lánchid-utca 13.
Telefon 66-23. Telefon 66-23.

Pesten: IV., Veres Pálné-u. 3. sz.
Telefon 139-47.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

Irodai órák: délelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. Ismertetőt kivánatra küld a tánctanintézet

Buda legnagyobb festékáru kereskedése
Alapittatott 1901. BUDÁN.
Weisz Lipót
Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-öt 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
(A krisztinavárosi templom mellett.)

PÁLFFY-
Telefon 139-62.
ÉTETREM
ELSŐRANGU KONYHA.
Elsőrendü italok. Polgári árak.
Fő-utca és Pálffy-tér SAROK.

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.
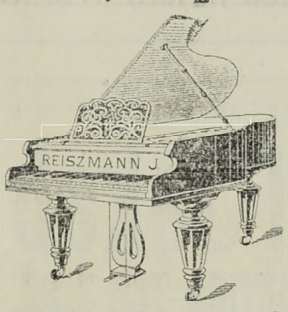

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becseréltetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

Urileány ügyesen manikürözhölgyeket. Értesitésre jön.
Balogh II., Batthyány-tér 4.

Krudy Gyula összegyüjtött munkái
:részletfizetésre kaphatók.:

Üzlethelyiség
Margit-körut 31-33. sz. alatt (Jelenleg butorkereskedés)
:-: május 1-re kiadó. :-:
Bővebb felvilágositást a Budai Polgári Takarékpénztár Margit-körut 31-33. ad.

Preisach József divatáruháza
Házilag készült
férfi- női és gyermek fehérneműket ajánl
Budapest, I. kerület, Krisztina-tér 3. szám. Telefon 104-98. :: Tánccipők!

LÁNCHID-SZÁLLÓ
II. ker., Öntőház-utca 1. sz.
Teljesen ujonnan berendezve.
OLCSÓ SZOBÁK.
Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN 18 26 fillér,
Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szállodás.

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Ürömi-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses kivitelben.
A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

Szerszám-, mű- és épület-lakatos munkákat készit
Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltűzhelyek és mérlegek raktára.

MINDENNEMÜ LÉGSZESZ,
vizvezeték, csatornázás, központi fűtés és szellőztető, továbbá fürdőszoba és closet-berendezés, valamint épület- és diszműbádogos muukákat, javitásokat és jókarbantartásokat szolid árak mellett elvállal
RUSZ JENŐ III., TAVASZ-U. 5.

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK
Orvosi kötszerek, műszerek, haskötők, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete.
GUMMI GELLÉRT ÓBUDA
TAVASZ-U. 13.
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és tűk, fésűk, manikürcikkek stb. Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák.

Lexikon 3 kötetes kézi, 18 kötetes nagy részletfizetésre kapható.

Kostyál József
villamos műszaki vállalata
Bpest, II., Zsigmond-u. 11.
TELEFON 16—96.
Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel dijtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, mely eltörhetetlen.
MAGYAR GYÁRTMÁNY.
E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.
Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.

Jégverem u. 2. Margit rakpart 4.

KURUCZ OLGA „PALERMÓ“
ÉLŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | Jutányos árak.
TELEFON 102—80.

FÉLIG INGYEN
Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II. Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka.
ESTÉNKINT meleg husok.
bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Hallgassa meg tanácsom **Ágnes-crémet** használjon csak LORÁND DROGÉRIÁJÁBAN BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü sportcikkekben.

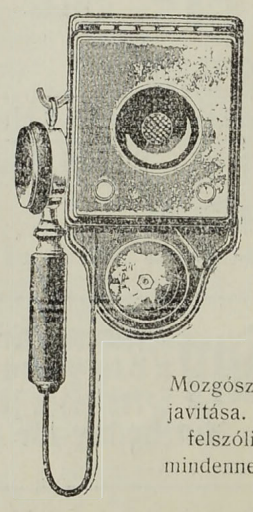

Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.

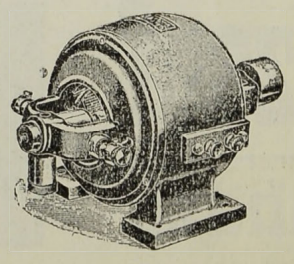

Telefon: 158-16.

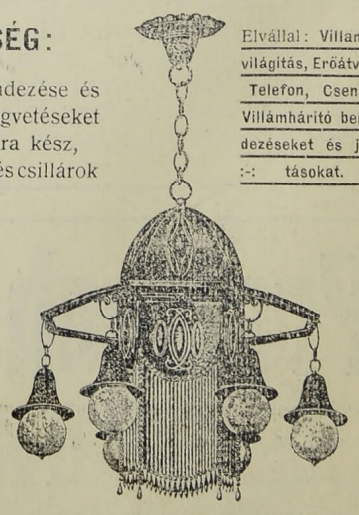

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség: II., Krisztina-krt. 33.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
Kiadóhivatal: I., Szent János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. május 10.
19. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyílttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Figyelemre méltó cikket olvasunk az egyik budai ujságban az autóbuszról. Uj világitásban beállitva annak nagy hordereje a közuti közlekedés megosztása terén. S amig erről van szó, szives elismeréssel vagyunk a cikkely irója iránt. De mégis uj ember lehet annál a lapnál, mert azt irja, hogy ezer érdekszál füzte a Lánchid által a vár és környékét a szemben fekvő Ferenc József-tér környékével s ezek a szálak most mind *erőszakkal* tépettek szét. Ez is igaz, csakhogy a cikkiró későn jött rá erre, mert mi emlékezünk arra az időre, — nem is olyan régen, — amikor a Lánchid elzárását jogosnak és minden utókövetkezmények nélkül valónak mondotta az illető ujság, mintegy gunyolva bennünket, akik folyton ezt a veszedelmet hirdették, folyton a vészharangot kongattuk. Sőt ismerünk ugyanott egy — magát szakembernek mondó, — tekintélyt, aki egyáltalán mosolygott az autóbusz eszméje felett és fölényesen jelentette ki, hogy a mi kövezetünkön autóbusz egyáltalán nem tud közlekedni. Ugy látjuk, hogy ez a szakvélemény is megváltozott.

*

A *rézsüke* szót szerencsésen divatba hoztuk és ma a Pesti Hirlap is fölhasználja mindannyiszor, ha szóvá teszi a Vermező ügyét. Söt olvasói közül sokan komolyan találgatták e szó eredetét. Megsúgjuk ezt is: — németül *Böschung*. Nem valami szerencsés magyarositás a rézsüke, de ha már megvan és a szakemberek nem tudnak helyette jobbat, — használjuk fel most már komolyan, hisz oly nagyon divatba jött.

*

Ritka eset nálunk, hogy a komoly munkát kellő helyen és a kellő nyilvánosság mellett értékelnék s annál feltünőbb, hogy *Ripka* Ferenc gázgyári igazgató működését nyilvánosan honorálta a város képviselete. Nálunk minden értékes embernek kedvét szegik a közügyekben való részvétel iránt azzal, hogy folytonos gyanusitásban, irigy csipkedésben van része, sőt gyakran méltatlan támadásokban is. Egyetlen módja az elégtétel adásnak az, hogy viszont elismerjék és hangosan méltassák érdemeit azok, akiknek módjában van közhasznú tevékenységükről közvetlenül is meggyőződhetni. A Ripka Ferencet ért nyilvános elismerés, a mi állásfoglalásunkat is igazolja, akik elejétől fogva tisztelettel hódoltunk meg egyik legfontosabb közművünk élén álló budai polgártársunk puritán jelleme, vasszorgalma és alkotóképessége előtt.

Csatasorban

áll Buda, hogy a maga igazát kiküzdje. Nem a Vérmező háborusdiját értjük, ahol a polgári felfogás küzd a katonai copf ellen, hanem a napirendre került nagy kérdéseket, amelyek fölvetése és megvitatása körül a Budai Napló bontogatta a zászlót. Nem számitottunk soha más elismerésre, mint arra, melyet a nagyközönség nyujthat olyan lapnak, amely megtalálta azokat a kérdéseket amik döntenek annak a városrésznek életében, amelynek szolgálatába a lap szegődött. A Budai Napló soha pártok érdekeit nem szolgálta, hanem tisztán a budai köz ügyét. Sőt szembe helyezkedtünk gyakran a velünk egy irányban haladó laptársainkkal, ha azokat pártérdek vezette egyes kérdések megbeszélésénél.

Ilyen a Stadion ügye. Hét izben szólalt föl a Budai Napló amellett, hogy a Stadion legcélszerübb helye a Lágymányos. Laptársaink a Vérmező jogosultságát vitatták. Örvendetes tény, hogy most a „Szabadpolgár„ is teljesen a mi álláspontunkat fogadta el, vezérlő helyen fejtve ki mindazt, amit ez ügy érdekében több izben volt alkalmunk elmondhatni.

De más kérdésekben is igy vagyunk. Állandóan sürgettük egy egészséges polgári párt kialakulását a Vizivárosban — a párt neve és cime mellékes — mig végre megmozdult a polgárság és kezdi lerázni magáról az évtizedes pártjármot.

Kedves emlékü szerkesztő társunk Csernay József sem tudta megélni, hogy egy régi kedves terve — az óbudai halastó eszméje — valóra váljék, pedig e lapon kivül senki sehol ezt az eszmét nem karolta föl. A városnál viszhangra talált a kimondott szó és ma már testet ölt az általa hirdetett ige.

Tudnánk mi erről keményebb szóval is irni, hisz ma is magunkra vagyunk hagyatva még a Jókai szobra, a kereskedelmi kikötők, a déli vasut kihelyezése, a pasaréti téglagyár azonnali felhagyása, a Viziváros uj dunai hidja, a Szépvölgy hozzáférhetővé tétele és sok más kérdésben, amiket majd megvalósitásuk idején bizonyára nagy hozsannával fogadnak laptársaink, de most, amikor ezek révén még nem igen lehet népszerüséget szerezni — némán mellőznek.

A budai sajtó — sajnos — ma kimerül az egyéni hizelkedés kultuszában. Minden pártlap a saját embereit szeretné előbbre vinni és nem a közügyeket. A fő az egyén, a közügy mellékes. Mi forditva valljuk, ami talán a lapvállalat gyorsabb boldogulásának rovására esik, de a komoly elem lassankint mellénk szegődik, mint ahogy mérvadó városi körökben a mi elfogulatlan és tisztán a közérdekeket szolgáló szavunk ért el eddig maradandó sikereket.

Buda, máj. 10.

Választási mozgalmakról irják lapunknak a következőket Óbudáról: A demokrata párt asztaltársaságokat alakit, melyek a hóditás és együttartás munkáját lesznek hivatva végezni. A többi pártok, mint a munkapárt, függetlenségi párt, néppárt szintén kellő elevenséggel igyekeznek szervezeteiket megalkotni. A kerület azon elemei, kik egyik meglévő szervezethez sem tartoznak, jobbára a lateiner tisztviselő – polgárság soraiból valók, legközelebb értekezletre jönnek össze, hogy választási magatartásukat megállapitsák. Az értekezletet Rónai Aross Lajos hirlapiró hivta egybe, s azon proponálni fogja, hogy az uj alakulat érintkezésbe lépve a többi pártokkal, lehetőleg egy minden párt által elfogadható jelölt személyére nézve állapodjék meg. Ennek a tekintélyes csoportnak az az intenciója, hogy a választás simán, incidensek, pártharc nélkül folyjon le, s a közönség a pártos választással még évek mulva is járó kellemetlenségtől meg legyen kimélve. Ez a szép intenció, hogy sikerül-e, ezidő szerint legalább is kétséges, mert már is több komoly jelöltet emlegetnek, s ha a jelöltek és a pártok központjai közt a megfelelő megállapodás idejekorán meg nem történik, igen heves harcra van kilátás. A komolyan emlegettek között *Purjész Lajos* (a Világ főszerkesztője), és *dr. Pethő Sándor* demokraták, *dr, Botzenhardt János dr. Baránszky Gyula, Papp Gyula* főmérnök nevei a forgalmasabbak, mindenik mögött harcra kész lelkes tábor áll. Rajtuk kivül még igen sok önjelölt is van, de persze az ilyen futócsillagok a választás napjáig letünnek az égről.

Méla csend dermeszti a II. kerület várospolitikai életét. Nem hangzik panasz csak fojtottan, minek kiabálni, ugy sem hallgatja meg senki. A bizottsági tagok? Hát vannak olyanok is? — kérdi a „wasserstädtler". Vannak, bizonyára vannak, de talán bujosdit játszanak most és nem érnek rá másra. A kerület ezer bajától messze van a főváros közgyülési terme. Vagy talán még oda sem mennek. Minek is, hiszen nem panaszkodik semmire, senki. A fojtott dübörgést, a lázadó elégedetlenséget, a mai rendszer erőszakos kisiklatás-előkészitését nem érzik meg ezek az urak épügy, mint a kerület tátongó sebeit, önemésztő hiányait nem érezték és érzik. Eddig csak a villamos és az autóbusz kérdésénél beszéltek. Beszéltek összesen ketten. És a többiek nem találnak pótolni, orvosolni valót, a nagy kölcsönből a kerületnek egy kis megjavitását? A nagy csend mindig előkészületet jelent. Egyik részről talán a jobb alváshoz, a párna igazitáshoz az erőgyüjtést. De a polgárság . . . .? az bizonyára azért gyüjti erejét, hogy egy nagyot rázhasson magán, mint a kutya, ha kijön a vizből, hogy minden vizcsepp lecsurogjon róla.

Szégyenletes állapotban, van a II. kerületnek is az elöljárósági épülete. Hiába terjesztettek eddig az elöljáróság részéről memorandumot a tanácshoz, még eddig figyelembe sem vették azokat. A polgárság képviselői részéről az uj beruházási programm nyilvánosságra jutása alkalmával — melyben persze nincsen az uj elöljáróságról szó — pedig még egy interpelláció sem hangzott el. Ebben az évben hiába kérelmezték, hogy legalább átalakitásra és rendbentartására hét ezer koronát kaphasson az ósdi elöljárósági épület a fővárostól, még azt sem kapták meg. — Gecső Jenő, a II. kerület agilis mérnöke két tervezetet dolgozott ki, melyben lelkesedéssel ambicionálja az uj elöljárósági épületnek mennél diszesebb és mégis a kerület centrumában a leggazdaságosabb elhelyezését. Az egyikben a régi gázgyár helyére, mely ugyis a főváros tulajdona esik a választása. Ezzel az épülettel kapcsolatban a II. kerületi rendőrkapitányság mostani furcsa és lehetetlen elhelyezésének kérdése is megoldathatnék. A Batthyányi-téren, pedig az elöljáróság épületének elhelyezésével gyönyörüen lehetne kiképezni a teret, az Országházi—vizivárosi hid megépitését is tekintetbe véve. Szép-szép nagyon szép tervek, de mindenki is ugy sejti, hogy még nagyon sokáig tervek maradnak a kerület nagy kárára.

Árviz fenyegeti a Margit-körutat a Rózsadomb felöl. A természet maga megásta a hegyekről a vizlevezető árkot és azt a főváros belső emberei nagy vehemenciával átalakitották Zárda utcának, azonban más tökéletes hegyivizlevezető csatornával nem látták el a Rózsadombot. A tavaszi esők által táplált hegyvidék vizei persze a természetes uton rohannak majd le és árasztják majd el a Rózsadomb alját. Ez a kerületet nem ismerők intézése.

SIRKÖVEK LŐWY-nél
BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88.
Telefon 146-99. : Saját ház.

Hegedüt, tárogatót,
cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállító, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Hirek.

A pikantéria lehelete áradt szerte a Szilágyi Dezső-térnél most öt napig vesztegelt monitoroktól. A viz tükrös padlóján meg-megremegve, ringatózva pompáztak a zöldes-szürke tengerészhajók. Az árbócok tarkázva sok-sok szinnel fürödnek a hold ezüstjében; az ágyuk lövésre kikészitve; a tüzes mosolygásu, vidám marinerek szolgálat közben adják le a szerelmi kéjért epedő szemmarconigrammjukat; sok bámuló uriasszony, cselédleány, bonne, bakfis lány, az uj képzeletbeli játékszernek kijáró minden mohó vággyal tapadnak órákig az elöttük erő, egészség és férfiasság bálványokra, már aszerint amint, tisztre, kadétra, gépészre vagy közlegényre; a pajkoskodó tiszt, aki egy a tavasz forróságát szemében csillogtató hölgyre kormányozza célozva az ágyút; a nyugdijas bácsik, a gyerekek öntudatlan irigykedése a kivételes helyzetekben levő, agyoncsodált tengerészekre — ezek valamennyien a fellobogó, a férfi és nő egymás ajkán csüngéséért tolakodó vágyat, a szűz dacok lecsókolását, a kéjek izzását vetitik magukból. Az *egészséges* férfitest megejtő dallama zsongott a hajókról finoman, leplezve, melegen a part felé. Ez vonzotta és kényszeritette vissza-visszatérésre a budai hölgyek nagy részét. És ezért nézték csak másodsorban a hajót. Először az egészséges, legalább is azzal hivalkodó férfit. A vért forraló nézelődéseknek már vége. A monitorok kedden az Aldunárá lettek vezényelve gyakorlatra.

HOMOLA PÁL
KALAPOS MESTER
III., Polgár-tér 4. sz.
Ajánlja a legujabb divatu tavaszi ujdonságait. Női- és férfikalapok, angol különlegességek nagy raktára. :-:
Javitás pontosan eszközöltetik.

Régi emlékeket fedeztek fel a főutcai számvevőszék épitkezésénél. A páncélos kábel lefektetésénél hatalmas méretü falra találtak, melyről az a vélemény, hogy kaszárnya, vagy sáncfal volt. A török időkből származó kőgolyót is találták, melyet valószinüleg ostrom alkalmával használtak a törökök. Érdekes szerkezetü olajmécset, vésőt, szerszámokat és bizonyára már az 1848-as szabadságharcból ittmaradt vasgolyókat hoztak felszinre. Az érdekes leleteket a muzeumnak küldik be.

Müvészhangversenyt rendezett máj. 4-én a budai zeneakadémiában *Carlotta Feliciani*, kiváló olasz énekmüvésznő tanitványaival. Előadásra kerültek a Rigolettó, Lohengrin, Traviata, Carmen operák részletei, amelyeket Clauser Mihályné, Ludwig Vilike, Konyai Józsa, Unnger Károly, dr. Győry Pál interpretáltak nemes müvészettel a közönség tapsovációi közben. Különösen nagyon ünnepelték Carlotta Feliciani tanárnőt, aki stilusos, nagyvonalu módszerével, meg azzal, hogy finom, müvészi izlését és érzését beleoltotta növendékeibe, már sok értékes, sőt világhirü énekesnőt adott. Meleg szeretettel vette őt körül a közönség is, a tanitványai is a fényes sikerü est alkalmával.

Elsőrendü angol női ruhák
Előnyös fizetési feltételek mellett
Füles József-nél készülnek
II., Irma-tér 3. sz.

Állandó mizériák okai és csufságai a II. kerületnek már régen rendezésre váró kérdései. A budai főgyüjtő csatorna sürgős kiépitése már évek előtt elódázhatatlannak látszott — és még most is elmáló téglákból álló, szük, néhol török időkből (Ganz-utca) megmaradt csatornák szolgálnak vizlevezetőül. Több helyt beszakadtak ezek az elkorhadt régi csatornák és földomlást is támasztanak megingatva a házak alapját is. Nem gondol senki rá. A Ponty-utca és Ponty-lépcső a Fő-utcától a Várhoz, a leglehetetlenebb állapotokat idézi elő. Nem látja senki. A hegyi utak megépitése a hegyvidék élelmezése és gazdaságos kihasználása szempontjából szükséges. A Törökvész rendezése, az Ákos-utcának (a Pasaréti-úttól a Saru-utcáig), tényleg utcának való kiképzése, az Erőd-utca folytatólagos kiépitése, a Rózsadombra vezető Margit-utca akut kérdésének megoldása — mind várják a megváltó felfedezőt.

Cserkészünnep Budán. A budai ifj. Mária Kongregációk cserkészcsapata megalakulásának első évfordulóján április hó 15-én rendezte a „Budai Katholikus Kör" disztermében II. nagy cserkészünnepét. Az ünnep nagyszerüen sikerült s nagy hatással szerepeltek Erőss Gusztáv parancsnok, Kemp Géza segédtiszt, Nagy Miklós, Stadler Nándor, főtisztelendő Thym Adolf a kongregációk elnöke Battisweiler János segédtiszt, Techmann Ernő, Márkus Miklós, Ragnai Alajos segédtiszt, Kiss József, Ugray Ákos és Pyber Elek.

A kéményseprüs kápolnáért. Az első kerület előkelő hölgyei kezdeményezésére a krisztinavárosi templomban a májusi ájtatosságok keretében a magyar papság legjobb hitszónokai működnek közre. Május 9-én Hock János mondott szent beszédet, amely után ifj. Odry Lehel Calligarszky Ferenc, Bodrogi Lajos, Kertész Tulia, az irgalmas nővérek növendék énekkara rendezett egyházi hangversenyt. Május 16-án Prohászka Ottokár püspök beszél. A szentbeszédek és hangversenyek délután 5 órakor pontosan kezdődnek. A templomban 1 koronás ülőhelyek tartatnak fenn a krisztinavárosi templom belső felszerelése javára. Jegyek válthatók a templom serkestyéjében.

A legszebb és mindig friss
VIRÁG, KOSZORÚ
egy félóra alatt kapható
özv. Dominits Gyuláné
virágüzletében
II., CSALOGÁNY-UTCA 50. SZ.

Mosolygó leánysereg nyujtogatta május 8 és 9-én az elhagyott gyermekek perselyét a könyörületes közönség felé. Az adakozók nagy tömege örömmel, vagy kényszerüségből hódolt, nem is annyira az önkéntes adónak, mint a gyüjtő hölgyek szépségének. Budán a következő uriasszonyok vezérlete alatt működött a gyermeknap két napos önkéntes ármádiája: Krisztina-tér, Auguszt cukrászda: Radnay Árpádné, dr. Alexits Györgyné. Vörös Kereszt Egylet, Disz-tér 1.; Rudnay Árpádné, Vaszary Gáborné. Ferenc József-hid budai hidfő: Herczeg Gyuláné. Erzsébet-hid, budai hidfő: Majdán Claudia. Lánchid, budai hidfő: Blazsejovszky Károlyné, báró Jeszenák Jánosné. Margithid, budai hidfő: László Antónia. Budai Vigadó: özv. gróf Cebrián Istvánné. Lukácsfürdő: Lenarduzzi Jánosné, dr. Raisz Aladárné. Fő-tér: Martin Gyuláné, Móhr Henrikné. Flórián-tér: Szepessy Ágostonné, Doufrein Jánosné.

LAKATOS-, MECHANIKAI ÉS SZERELÉSI MÜHELY
VÁGÓ PÁL
Budapest, I. ker., Fehérvári-ut 29.
Telefon-hivó 47-04.
EREDETI WOLFRAM (TUNGSRAM) villanykörték 75 százalék árammegtakaritás darabonként K 1.10. Elsőrendü gázharisnyák K 0.45-ért, 6—6 darab vételnéi házhoz szállitom, valamint mindennemü szerelést jutányos áron pontos kivitelben.

A barlangjárást kultiváló egyesület minden vasár- és ünnepnapon a III. kerület szépvölgyi cseppkő-barlangba kirándulást rendez. Reggel 9 és 11 órakor és délután 3 és 5 órakor szakképzett vezetővel szállhatni le a csodás szépségekkel bővelkedő barlangba. A villamos megállóhely Kolosi-tér, ahonnan 20 perces sétauton lehet a barlangot elérni. Az összes kiadás 90 fillér.

Korona kávéház
és VENDÉGLŐ, a III. kerület legszolidabb és legmodernebb ÉTKEZŐ és SZÓRAKOZÓ helye. Naponta friss :-: ZÓNAREGGELI, :-: étlapszerinti ebéd s vacsora. A kávéházban a kerület
LEGELSŐ PRIMÁSA
DOMBI GYULA
teljes zenekarával muzsikál. Pontos és szolid kiszolgálást biztosit :-: tisztelettel
VÁRLAKY ALBERT.
III., Korona-tér 3. sz.
TELEFON: 3—46.

Bankkrach Budán. Az I-II. kerületi takarékpénztár május 8-án beszüntette fizetéseit és bejelentette a fizetésképtelenséget. A takarékbetét tulajdonosok legnagyobb része megrohanta a bankot, de már nem sikerült nekik a mai napig betétjeikhez jutni. Az intézet sok előkelő budai polgár neve alatt alakult.

Fényes sikerü hangversenyt rendezett május 2-án a Budai Dalárda. A gazdag müsor szereplőit: Malisevits Paula operaénekesnőt, Bellovits Imrét, Stojanovits Prindl Jenny zongoraművésznőt viharos tapsokkal honorálta a nagyszámu, előkelő közönség.

Adóügyi irodát szervez a II. ker. demokratakör. Felvilágositással a kör elnöke dr. Herman Gyula (II. Halász-utca 2.) szivesen szolgál.

A Divat és müvészet cimü ujság minden száma elegáns kiállitásban, Berkovits Hugó szakavatott szerkesztésében jelenik meg. A lap a legujabb párisi és londoni divatrajzokkal van illusztrálva és gazdag, elmésen megirt divatcsevegéseivel valóban hézagpótoló lapja az előkelő hölgyközönségnek.

A budai közmüvelődés vendégszereplése. A Budapesti Iparos és Kereskedő Ifjak Közmüvelődési Egyesülete a kispesti Wekerle-telepi társaskör dalárdája közreműködésével, 1914. évi május hó 10-én Kispesten a Magyar Király-szálloda termeiben hangverseny, szinielőadással és tánccal egybekötött mulatságot rendez. A legjobb erőivel megy az egyesület Kispestre, ahol az „Elvált asszony" cimü operettet tüzték ki előadásul. Reméljük, hogy sikerük lesz.

Gyönyörü kivitelü siremlékek müvészi tervek alapján.
Zupán József
Farkasrét. Siremlékmüraktár.
I., Németvölgyi-ut 72. sz.
A temetővel szemben.
Minden e szakmába vágó munkát lelkiismeretesen és jutányosan végez.

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5%-al netto kamatoztat.
Kölcsönöket adunk sorsjegyekre és értékpapirokra.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Tiltakozó nagygyülés volt a jogtalan adóemelés ellen a II. kerületi Iparoskörben május 3-án. A gyülésen Joanovits Ernő elnökölt. A háboruk és a gazdasági depresszió által ugyis eléggé sujtott, félig-meddig tönkrement iparosok és kereskedők most ujabb, nagyobb arányu, erőszakos megsarcoltatásnak vannak kitéve. Váli Gábor, dr. Kruk Elemér, Németh János, dr. Elek Hugó fejtették ki az iparosok helyzetét élénk szinekkel ecsetelve a bekövetkezendő állapotokat. A nagygyülés egyhangu határozattal kimondotta tiltakozását, a súlyos helyzetekkel visszaélő ujabb adóemelés ellen és azt elküldötte a képviselőházi elnökségnek, a pénzügyminiszternek és az adófelügyelőségeknek.

Közgyülése volt az I. ker. Iparoskörnek április 29-én amikor is az uj tisztikar megválasztása volt napirendre tüzve. Havas Józsegf, aki hat éven át fáradtságot nem ismérve vezette az Iparoskört, most megvált elnöki tisztétől azért, mert az iparos banknak lett ügyvezető igazgatója. Az elnöki székből való távozásakor Máté István volt ügyvezető alelnök üdvözölte a távozó elnököt, meleg szavakkal felsorolta hervadhatatlan érdemeit és inditványozta, hogy a kör válassza meg diszelnökének, amit a jelenlevők nagy lelkesedéssel elfogadtak. Havas József meghatott szavakkal köszönte meg eme szép megtiszteltetést és ugymond ebben azt látja, hogy iparos társai őt továbbra is ugy fogják szeretni, mint eddig szerették. Egyben megemliti, hogy nem csupán az ő érdeme az iparoskörnek magas nivóra emelése, hanem ebben része volt a vele együtt működő összes vezetőknak. Az uj elnök lett: Máté István, ügyv. elnök: Pathó István, alelnökök: Roth Lajos, Langermann Jakab, Molnár Ernő, pénztáros: Zimmerer Pál. Disztagoknak megválasztották: dr. Szebeny Antal orsz. képv., kelenföldi Telkes Aladár, dr. Platthy György orsz. képv., Fischer József müépitész kir. tanácsos, Becsey Antal mérnök, Várnay Alajos épitész, fővárosi bizottsági tagokat.

Törvény az ipari biráskodásról. A kereskedelemügyi miniszt. most küldte szét az ipari biráskodásról szóló törvényjavaslat tervezetét, abban a szövegben, amelyet a kereskedelemügyi minisztérium kebelében működő és az ipari törvényeket előkészitő bizottság elfogadott. A kimeritő indokolással ellátott tervezet az ipari biráskodás szabályozása mellett kiterjeszkedik a sztrájkok és kizárások esetén való békéltetésre is, amelyet — fakultativ módon — az ipari birróságokra kiván ruházni. A tervezet törvényerőre emelkedésével megszünnék az iparhatóságok biráskodása a munkaadók és munkavállalók kölcsönös vitáiban, amelyeket jövőben a kir. járásbiróságok és ezek föllebbviteli birróságai intéznének el és pedig a járásbiróságok a nagyobb ipari gócpontokon a munkaadók és munkavállalók közül választott ülnökök közreműködésével. Az ipartestületek eddigi hatásköre — fakultativ módon — tovább is fönnmaradna. Végül a munkásbiztositási birróságokra vonatkozólag is tartalmaz a tervezet néhány olyan rendelkezést, amelyek az iparhatósági biráskodás megszüntetése folytán válnak szükségesekké és a munkásbiztositási judikatura egységesitésének előmozditására szolgálnak.

Az adó felemelése ellen az I. kerületi Ipsroskör május 10-én vasárnap d. u. 1/23 órakor nagy értekezletet rendez a kör helyiségében (I., Attila-utca 21.). A küzdelem erőssége és az iparosok érdekében ez uton is meghivja az érdekelteket az elnökség.

Tanulságos előadásokat rendez, a II. kerületi Iparoskör saját helyiségében (II., Batthyányi-tér 4.). A gazdagon összeállitott műsoron május 3-án dr. Lendl Adolf állatkerti igazgató: Madárélet az Alsó Dunán, vetitett képekkel kisért előadása szerepelt, melyet élénk tetszéssel fogadott a közönség. Május 17. dr. Szedlák Ödön orvos: A lelki betegek világából, vetitett képekkel kisért felolvasása szerepel. Az előadások kezdete este 1/28 órakor. Ruhatári jegy személyenkint 30 fillér. Az előadások után társasvacsora, amikor is izletes ételről és italról gondoskodva van.

Felelős szerkesztő: J. VIRÁG BÉLA.
H.-szerkesztő: R. RÉW SÁNDOR.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

Budán a legelső olcsóbb mint PESTEN LINOLEUM
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Villa eladó Budán a Széna-tér közelében a Rózsadombon 400 □-öl. Szép kerttel. A villa áll egy 6 és 5 szobás lakásból, minden mellékhelyiséggel. Bővebbet a tulajdonosnál.
II., Csalogány-u. 50.
VIRÁGÜZLET.

Express-boy company Budán
II., Lánchid-utca 13.
Telefon 66-23. Telefon 66-23.
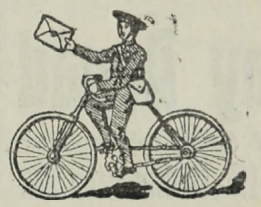
Pesten: IV., Veres Pálné-u. 3. sz.
Telefon 139-47.

VOGL IMRE tánctanintézete
II., Fő-utca 40.
átjáró ház. Fischer-bazár.
II. kerület, Iskola-utca 17. sz.
Uj tánc Tango.

Irodai órák: délelőtt 9-től este 9 óráig.
Az összes tánckurzusok megkezdődtek. Ismertetőt kivánatra küld a tánctanintézet

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA cukrászszalonja II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
(A krisztinavárosi templom mellett.)

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.
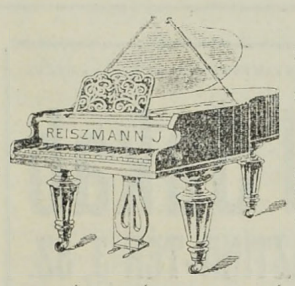

Híres külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becseréltetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!

Németh Károly Géza
vas- és füszerkereskedése
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.
Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.
Csak jó minőségü áru kapható!
Telefon 41—70.

Urileány ügyesen manikürözhölgyeket. Értesitésre jön.
Balogh II., Batthyány-tér 4.

Üzlethelyiség
Margit-körut 31-33. sz. alatt (Jelenleg butorkereskedés) :-: május 1-re kiadó. :-:
Bővebb felvilágositást a Budai Polgári Takarékpénztár Margit-körut 31-33. ad.

Preisach József divatáruháza
Házilag készült
férfi- női és gyermek fehérnemüket ajánl
Budapest, I. kerület, Krisztina-tér 3. szám. Telefon 104-98. :: Tánccipők!

LÁNCHID-SZÁLLÓ
II. ker., Öntőház-utca 1. sz.
Teljesen ujonnan berendezve.
OLCSÓ SZOBÁK.
Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN 18 26 fillér,
Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szállodás.

Raffay Árpád
szobafestő és mázoló mester
Budapest, III., Ürömi-utca 29.
Elvállal mindennemü festő- és mázoló munkát pontos és izléses kivitelben.
A LEGMODERNEBB MŰVÉSZI MINTÁK!
Mérsékelt árak!

Szerszám-, mű- és épület-lakatos munkákat készit
Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltűzhelyek és mérlegek raktára.

MINDENNEMÜ LÉGSZESZ, vizvezeték, csatornázás, központi fűtés és szellőztető, továbbá fürdőszoba és closet-berendezés, valamint épület- és diszmübádogos muukákat, javitásokat és jókarbantartásokat szolid árak mellett elvállal
RUSZ JENŐ III., TAVASZ-U. 5.

GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK GUMMI
Orvosi kötszerek, műszerek, hasköték, sérvkötők, műlábak, műkezek és szemüvegek szaküzlete. GELLÉRT TAVASZ-U. 13. ÓBUDA
Illatszerek, szappanok, fogkrémek, kefék és fűk, fésük, manikürcikkek stb. Nagy választékban sportcikkek és villanyzseblámpák.

Lexikon 3 kötetes kézi, 18 kötetes nagy részletfizetésre kapható.

Kostyál József
villamos műszaki vállalata
Bpest, II., Zsigmond-u. 11.
TELEFON 16—96.
Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel dijtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, melv eltörhetetlen.
MAGYAR GYÁRTMÁNY.
E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.
Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.

Jégverem u. 2. Margit rakpart 4.

KURUCZ OLGA
„PALERMÓ“
ELŐVIRÁG | Buda, II., Fő-utca 10. sz.
TERME. | Jutányos árak.
TELEFON 102—80.

FÉLIG INGYEN
Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

Takács Árpád
hentes és csemege üzlete
Budapest, II.
Margit-körut 5.
TELEFON 115—46,
NAPONTA frissen főtt prágai sonka.
ESTÉNKINT meleg husok.
bel- és külföldi FELVÁGOTTAK.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Hallgassa meg tanácsom **Ágnes-crémet** használjon csak **LORÁND** DROGÉRIÁJÁBAN BUDAPEST, III., FLÓRIÁN-TÉR 3.

Pál Jakab
I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.
uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü sportcikkekben.

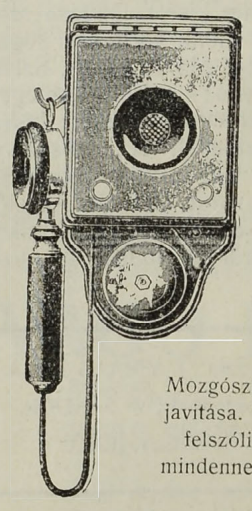

Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámhárító berendezéseket és javitásokat.

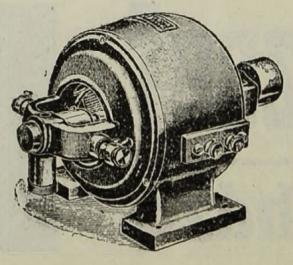

Telefon: 158-16.

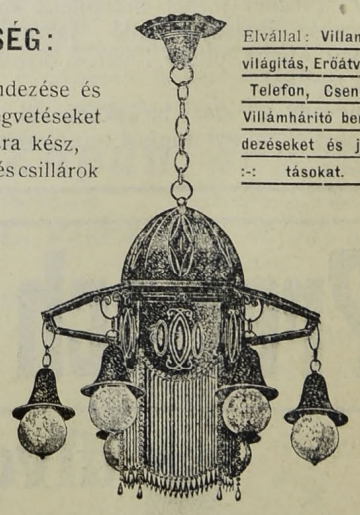

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Attila-nyomda I., Szt. János-tér 1/a.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
„ATTILA" könyvnyomtató müintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. május 17.
20. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Ismét perbe kell szállanunk *Gelléri* Mórral, amikor felpanaszolja, hogy mért szüntette meg a *Mechwart*-tér elnevezést a közmunkák tanácsa és hogy ezzel szemben teret, vagy utcát kér Mechwart számára. Jó, jó! — de ne Budán. Pesten, az uj kálvária körül valahol egy közt, de ne Buda legszebb terét. Ám az is fölösleges. A „nagyérdemü iparos uttörő" a hogy Mechwartot nevezi, nagy volt a magyarok *letörésében* s ez még sem lehet érdem, mely szoborért kiabál. Gelléri Mórnak oly nagy érdemei vannak a magyar ipar fejlesztése körül, oly lelkiismeretesen őrködik felette, hogy minden érdem megjutalmaztassék, — hogy nem fog csorbulni országos tekintélye, ha *ebben* a kérdésben nem exponálja magát. S főleg ne Budáért. Van nekünk itt egy szobrunk már, mely szintén nem a magyarság iránti szeretetből nőtt, a várbeli Eugen szobor, de azt felsőbb tekintetekből türnünk kell. Igaz, hogy Budavárát ő foglalta vissza, ami azonban az önfeláldozó magyar hősök nélkül nem sikerült volna. Petneházy és hős társainak sehol sincsen szobra. Zenta város bölcsen és hazafiasan visszautasitotta Eugén ur szobrát s igy jutott hozzá Buda. Azonban ott a királyi kertben, mintegy családi diszül szolgál — és az ellen sincs kifogásunk, hogy Mechwart urét a Ganz-gyár udvarán állitsák fel. Talán, ha Siemens és Schukkert müvek átveszik a Ganzgyárát, akkor majd áthelyezik a szobrot az őt megillető miljőbe és helyre. Se terünk, se utcánk nincsen számára.

*

Volt Budapesten az orosz-török háboru idején egy napilap: — Kelet Népe. Ez volt akkor a nemzeti eszme szószólója és erélyesen követelte, hogy a monarchia mozgósitson a törökök mellett, az oroszok ellen. Egy vasárnapi száma aztán közölt egy legfőbb haduri rendeletet a lap élén, amelyben el volt rendelve a mozgositás és az egész felvonulás a munkák ellen. Végül pedig csillag alatt, hogy ezt az egész rendeletet ugy *álmodta* a cikkiró, szép volna, ha igy volna, de nincs igy. A Szabady kávéházban egy lelkes polgár elolvasta, de csak a csillagig és örömében a földhöz vágta szépen kiszivott tajték pipáját. Amikor utóbb felvilágositották, hogy a csillag utáni részt is olvassa el, szomoruan kezdte összeszedni az összetört pipa cserepeit. — Azt hisszük, hogy mult vasárnapon sok budai polgár járt igy, amikor egyik laptársunk vezércikkét elolvasta, mely szerint a Stadion jön a Vérmezőre, katonáék kapják a Rákost stb. — Csak épen a csillag alatti rész hiányzott, apró betüvel, hogy ez az ügy *tavaly* állott igy és szép volna, ha ma is igy volna, de nincsen igy.

Terelik a polgárokat, hol ebbe, hol abba az akolba. Itt is, ott is pártérdekeket kell szolgálni: A II. kerület polgársága most válogatja, hogy melyik akolból nyilik jobb kilátás. Mindenhol takarmányul pompás képeket vetitenek a jászol fölé. Szép csábos képek a messzi jövendőből . . . . . Néhol látszik a masiniszta arca, aki a képét igazitja. Riasztó arcok a közel multból . . .

A »Városi« Budán

volna az egyetlen megoldás, mely valami rendet teremtene a mi rettenetes közlekedési bajaink közepette. Nincs közgyülés, ahol ne hangzanék el Buda valamely vidékéről a panaszos szó, hogy a közuti viselkedése türhetetlen állapotokat teremt.

Hiába igyekezett „megnyugtatni" Sándor Pál szivét Kepes László dr. az pusztán a panaszos szavaktól nem gyullad meg, nem is melegszik föl, mert Sándor Pál csak az *elméletben* humánus hazafi, de a gyakorlatban oly krajcáros üzletember, mint a legutolsó zsákhordó. Egy lépést sem tesz ingyen és egyáltalán nem akar arra az álláspontra állani, hogy a közuti vasutnak nem csak jogai, de kötelességei is vannak a fővárossal szemben.

Egészen világosan körvonalazta a városi vasut nagy befolyását a budai közlekedés javitására dr. Lővy Lajos és igazolta ezzel sokszor sürgetett és kifejtett nézetünket, hogy Budán a közuti vasut tultengése egyuttal a közlekedés romlására, vezet Ha a „városit" két hidon át tudjuk hozni Budára, megszünik a monopolium és azontul olcsó és gyors közlekedéshez jutnánk mind a két vonalon.

Igaz, hogy a közuti hatalmas silbakokat állitott fel minden hidnál és ez őrszemek parancsoka: Kollár Lajos heroikus harcokat viv a városi minden törekvése ellen, — de épen ez bizonyitja, hogy félti Budát a közúti, — a vasut áthozásának nagy horderejét. Olyan nagy tekintély, mint Kollár Budán, ideig-óráig utját is állhatja ennek, de előbb-utóbb mégis győznie kell a józan felfogásnak.

Vázsonyi Vilmos szintén sürgette a városi fejlesztését és ennek programmját. Szebbet, nagyobbat nem kivánhatnak, mint a városi budai hálózatának kiépitését. A budai külső körut, — a Batthyányi-utcai vonal és annak meghosszabbitása a Pasaréti uton át ki a Hüvösvölgybe, — az Erzsébet-hidról az ujonnan fölépitett Tabánon át a Svábhegy alján elterülő vidékre, — a Szépvölgybe és — a Pacsirtamező-utcán át ki a Gázgyár felé a Dunapartjára. Hozzáférhetetlen nagy vidékekre hatna ez termékenyitőleg.

A székesfőváros egyik nagy érdeke, hogy a tulajdonában lévő városi vasutat fejlessze, amihez tág teret nyujt Buda és a legjobb alkalmat a most folyó tárgyalások bölcs kihasználása.

Buda, máj. 17.

Komédia minden. És ismét vissza kell nyulnunk a multba Erdélyi Gyula bátyánk furfangjához, amivel ő a Buda és Vidékét minden viszontagság mellett fenntartotta. Mecenást keresett folyton, akit azzal kötött a laphoz, hogy majd kieszközli, hogy az illetőről teret vagy utcát nevezzenek el. Már aszerint, a hogy. Ezt az ideát ki lehetne használni a városi pénztár javára. Most ugyis divat, hogy mindenki után teret és utcát neveznek el és azért nem is volna nehéz az alábbi terv révén pénzt gyüjteni a városi kasszába. Csináltassa meg a város Nagy-Budapest térképét, természetesen Vácig Kecskemétig, Szolnokig és ossza be ezt a térképét utcákra, terekre és sétányokra. Azután hivja föl mindazokat, akik a nevüket igy óhajtják megörökiteni és szabott árért nevezzen el utcákat és tereket a jelentkezők nevéről. Zonák szerint. A közeli zóna drágább, a távoli olcsóbb. A fődolog az, hogy az elkeresztelés megtörténjék, a lapok megirják és a térképen berajzolják. Az illető pedig fizet. Braziliában a grófi és bárói méltóságokat adta igy el Don Pedro császár a korházi alap javára, miért ne tehetnők mi is! — Ugy tudjuk, hogy ilyen ideákért, ha beválnak jutalékot fizet a főváros. Mi is igényt tartunk rá valamely közcél érdekében. Hátha beválik?

A Ferdinánd bástya szabályozása napirendre került és mi ismételten fölhivjuk rá a közönség figyelmét, mert a bizottság elég felületesen elsiklott felette. A várbástyának ezt a részét is *monumentálisan* kell kiépiteni, mert a Margithid felöl gyönyörüen érvényesül. Fölvetettük volt a tervet, hogy épitsék ide Erzsébet királyasszony szobrát. Gyönyörü kép volna. Vagy állitsák ide IV. Béla király szobrát, aki Buda nagyságát megalapozta, s egyik legnagyobb királyunk volt. Csak ne valami cyclopfalas, vagy malteres módon tatarozzák rendezés cimen, mert ezzel egy évszázadra agyonütik a Viziváros és Országut egyetlen kimagasló pontját.

Még egy városi párt lesz Budán. Az állami tisztviselők országos egyesületének budapesti I. kerületi helyi bizottsága Kositzky Tibor kir. tanácsos, Sólyom Jenő és Andor Endre elnöklete alatt május 13-iki gyülésén elhatározta, hogy a bizottság nemcsak kizárólag az általános tisztviselői kérdésekben foglalt állást, hanem mint az állami tisztviselők hivatalos érdekképviselete a választások alkalmával mint külön községi párt fog szerepelni. A szervezkedés munkálatait már megkezdették, de bővebb programmjukat még nem ismertetik.

Szegény ember

sorsát, boldog Isten birja, — mondották régen. Ma már ezt a sorsot öntudatosan tudja irányitani az állam és a város.

A II. kerület szegény sorsu társadalmát a legmélyebb gyökeréig érintő tervre hivja föl figyelmünket a II. kerület szegényügyi előadója, tehát a közigazgatásnak az a tisztje, aki — ahogy levelében irja — mai hivatalánál fogva is látja és tudja, hogy ez az uj terv valóságos áldás volna a szegénysorsu néposztály számára.

De adjuk magát a levelet:

*

Jelszóvá lett, hogy csak az az iskolatipus felel meg legjobban hivatásának, amelyik az életnek nevel s ezért jogosoknak és szükségeseknek kell mondanunk azokat a törekvéseket és kisérleteket, melyek az ez irányu legjobb tipus keresésében összpontosulnak.

Ily kisérletek bár ez kétségtelenül elsőrendü állami feladat volna sok féle irányban történnek a székesfőváros részéről, ahol az általános népmüvelési célokat nagyon ügyes kapcsolatban találjuk a népjóléti vonatkozásokkal.

Ha már most ezeket a kisérleteket eredményeiben vizsgáljuk, merjük állitani, hogy a sok háztartási, gazdasági, háziipari szakirányu s egyéb ismétlőiskola, valamint az elemi és polgári iskolákkal kapcsolatos tanfolyamokon fölül messze kimagaslik a székesfőváros X kerületi háziipari szövőtanfolyama s a vele kapcsolatos varró és főzőtanfolyamok.

Ha van a főváros tanfolyamai között olyan, mely valóban az életnek nevel, ugy az bizvást ez a most emlitett tanfolyam, mely megérdemelné, hogy rendszeres alsófoku ipariskolává fejlesztessék.

Ezen a X. kerületi háziipari kisérleti szövőtanfolyamon fiatal leányok és felnőttek közöttük családos anyák egyaránt nyerhetnek oktatást.

SIRKÖVEK LŐWY-nél BUDÁN, II. ker.; Fő-utca 88. Telefon 146-99. : Saját ház.

Csak halvány vázlatképen idejegyezzük, hogy mi mindenre oktatnak itt, elsősorban gyakorlatilag, és csak a gyakorlatot kiegészitő méretekben elméletileg.

A tanulók alapos oktatást nyernek a szövés-fonásban; fehérnemü és felsőruhavarrás és szabásban; az itt készült anyagokból montirozásban; a himzés minden fajában; háztartásban s itt jelesül a munkásnéposztályok igényeinek és jövedelmeinek megfelelő főzésben; a felnőttek a háztartás körül felmerülő alsó és felső ruha szükségletek legolcsóbb és legjobb előállításának elsajátitásában. Mindezeket a gyakorlati ismereteket pedig kiegészitik okleveles tanitó előadásában az általános ismeretek ismétlése, illetve, a meglevők kibővitése, áruisme, számolás, földrajz s bizonyos, természetesen csak igen rövidre fogott mértékü, polgári jogismertetés.

Rendkivül fontos, s a tanfolyamot megbecsülhetetlenné teszi, hogy a főbb tárgyakból, mint szövés, fehérnemü- és felsőruhavarrásból, a tanuló az ipartörvénynek megfelelő munkakönyvet kap, tehát keresethez jut, ami fényes bizonyitéka, hogy ez a tanfolyam az „életnek nevel".

Megemlitendő még, hogy a tanulókat az iskola vezetője a betegsegélyző-pénztárba is beiratja, mely intézkedés horderejét bővebben taglalni felesleges.

Sajnos, kevés a terünk arra, hogy felsoroljuk azokat a cikkeket, amiket a tanfolyam tanulóival termel s részint közvetlenül, részint közvetve forgalomba hoz, de nem hagyhatjuk megemlités nélkül, hogy oly tartós, finom és szinte klasszikus izléssel tervezett szöveteket s ezekből szabott és varrott ruhanemüeket a világcégeknél is alig találhatni s az az olcsóság, mellyel ezeket a cikkeket ezen a tanfolyamon bárki, magánosok úgy mint cégek vagy intézetek beszerezhetik, egyáltalán sehol sem tapasztalható.

Ennek a tanfolyamnak egyébként a legfényesebb bizonyitványt a nép maga állitotta ki. Messze vidékről jönnek a jelentkező tanulók, sajnos a tanfolyam szük keretei nem engedik ezeknek valamennyiöknek a fölvételét.

És épen ez az utolsó körülmény az, mely bennünket ennek a nagy vonalakban adott ismertetésnek a megirására vezetett.

Ha nézzük a budai kerületek s ezek közül is elsősorban a II. kerület lakosságát, ennek milliöjét, úgy szomorú a tapasztalatunk, hogy a túlnyomú része ahhoz a IV-ik rendhez tartozik, mely napról-napra keresi és nyögi a létfentartás keserves filléreit. Ennek a lakosságnak egy revelatio, megujhodás volna, ha az általános ismeretek elsajátitására emelt népiskolák mellett vagy azokkal kapcsolatosan a fentebb ismertetett tanfolyamhoz hasonló tanfolyam létesülne.

Tudomásunk szerint ez nehezen nem is menne, mert — úgy tudjuk — nemcsak a X. kerületi tanfolyam vezetőjében van meg a készség egy ilyen tanfolyamnak akár mint önálló, akár mint fiókiskolának a vezetésére, hanem megvan a hajlandóság a fölállitásra a főváros tanácsánál is.

Véleményünk szerint hatalmas lökést adna a dolognak, ha a II. kerületnek befolyásukról ismert bizottsági és választmányi tagjai, nemkülönben a kerület közjótékonysága teéén oly előnyösen működő hölgyei és férfiai ezt a gondolatot felkarolnák s a közgyülésen, a polgármesternél és a tanácsnál, az illetékes ügyosztályban megtennék a kezdeményező lépéseket, javasolnák, vagy ha szükségesnek mutatkoznék: kérnék ily tanfolyamnak a felállitását.

Venczel Geyza.

A Budai Szinház műsora:

Hétfőn: Tökéletes asszony.
Kedden: Mignon.
Szerdán: Halló.
Csütörtökön (d. u.: Bob herceg. (este: II. Rákóci Ferenc fogsága.
Pénteken: Márta.
Szombaton: Adjutáns (először).
Vasárnapon (d. u.: Támlásszék 10. (este: Adjutáns.

Elsőrendü angol női ruhák készülnek Füles József-nél II., Irma-tér 3. sz. Előnyös fizetési feltételek mellett

Hirek.

A nagy bankkrach. A Budai Napló mult számában elsőnek irta meg a fizetési zavarokkal küzdő I-II. kerületi takarékpénztár ügyét. Azóta a napisajtót is bejárta a hir, de bizonyos érdekek úgy kivánták és bizonyos irányitások érvényesülése folytán elhallgatták a bukás főforrását, mert egyedül csak a takarékpénztár tulajdonát képező Viktória fabutorgyár rossz üzleteit emlitették meg. *A rossz gazdálkodás idézte fel a takarékpénztár fizetésképtelenségét.* Tény, hogy abban a Viktoria is közrejátszott, főképen azért, mert nagyobb összegü hitelt vettek részére igénybe, mint maga az alaptőkéje volt, de *a bankot a csődbe az vitte, hogy Beck Adolf alelnöknek egy negyedmillió K személyi hitelt bocsájtott rendelkezésre, aki azonban most nemrégen fizetésképtelen lett* — valószinüleg rossz börzespekulációk folytán — *és magával rántotta a takarékpénztárat is.* Az egész Szénatér és környékén nincs olyan ház, mely betéttel érdekelve ne volna az I—II. kerületi takarékpénztárnál. Sulyos veszteség ér ezáltal különösen sok kis egsziztenciát, aki a bankbukás csunya romjai alá, becsületessége, hite, bizalma miatt temetkezik. Abban az esetben, ha a bank csődbe nem jut, van kilátás arra, hogy a betéteket kifizetik, de az alaptőke, mindenképen elveszett. Ugy értesülünk, hogy Berzeviczy Albert intenveniált a pénzügyminiszternél a takarékpénztár számolásának megkönnyitése érdekében és hogy a pénzügyminiszter hajlandó is 300.000 korona állami kölcsönt a likvidációra vállalkozó bank rendelkezésére bocsátani, ha ezzel a békés felszámolást biztositani lehet. A felszámolást különben a *Merkur* bank és váltó üzlet fogja keresztül vinni és a takarékpénztár helyén, a Szénatéren fiókot nyit. Különben a Viktória butorgyár, melybe 850 ezer korona van invesztálva május 23-án kimondja a felszámolást.

Rákócziért. A III. kerületi tanitói kör május 9-én Magyar Adolf javaslatára határozatilag kimondotta, hogy a Magyar Tudományos Akadémia kiadásában megjelent, Szegfü Gyula által irt a Számüzött Rákóczi cimü munka tartalma a magyarság nemzeti érzését sulyosan támadja és ezért a magyar akadémiát, mint kiadót, Szegfü Gyulát mint irót elitéli a „Számüzött Rákóczi" miatt, nevezett munkát iskolai könyvtárakba be nem engedi, egyébb könytárakba beengedni lehetőleg megakadályozza; ragaszkodik a tankönyvekben beállitott II. Rákóczi Ferencz történelmi nagyságához és annak jellemét és hazafiui egyéniségét ugy tudományos, mint paedagógiai szempontból továbbra is kultiválja és példa gyanánt állitja a magyar nemzeti ifjuság lelke elé.

Éjjel is járnak majd a villamosok, igy hirdeti a közuti vasut, sőt meg is jelölt néhány vonalat, ahol már a jövő hónapban meginditja dupla viteldij mellett a kocsijait. A Zugligetből, a Kelenföldről és a Vörösvári-utról. — Egy kedves urinő most azt panaszolja nekünk levelében, hogy miért mostoha gyerek a Hüvösvölgy és a négy zugligeti kocsi helyett, nem lehetne-e kettőt a Hüvösvölgyből is beinditani. — Nagyságos asszony! mi szivesen tesszük szóvá ezt az óhaját, csakhogy a mi lapunk olvasásától a közuti urakat eltiltotta egy felsőbb parancs s igy alighanem csak borsót hányunk a Sándor Pál ur hátára.

Fehérnemü. Preisach: I., Krisztina-tér 3.

A Stadion ügyében rikitón öles betükkel „pattantotta" ki a titkot a legjobb forrásból egyik budai laptársunk: az 1920. olimpiád helye a Vérmező lesz. Erről az ötletszegény, praktikusság és a helyes sporthelynek meg nem felelő, városrész fejlesztését egyáltalán nem szolgáló tervről a Budai Napló már többször megirta — és azóta már a józanúl gondolkozókban is meggyökerezett — véleményét. De a „legjobb forrásra" való tekintettel kérdést intéztünk a Magyar Olimpiai Bizottság elnökéhez, Muzsa Gyula országgyülési képviselőhöz, aki a következőket volt szives mondani: az 1920-as magyar olimpiád helye még nincsen megállapitva és merő kombináctó egyik vagy másik hely kiválasztásának kikiáltása. A Vérmező most már azért sem jöhet számitásba, mert hiszen ismeretes az onnan eredő, a katonaság és a polgárság közötti nagy ellentét. Semmiféle biztos határozat, de még terv sincsen.

Operák Budán. Nem lehet mértékadó mindenkire néhány lelkes ember akaraterős, nagy elhatározása és *Krecsányi* szinigazgató elismerésre méltó buzgalmát, hogy operákat adat elő nem lehet zsinórmértékül használni más igazgatók programmjához. *Komjáthy* János a jövendő budai igazgató tényleg nem vette föl müsorába az operát, abból az egyszerü okból, hogy a mai nyári szinházban nem érvényesülhet az opera oly módon, hogy a szinház minden helyén élvezhessék. Csak a szinpad közelében ülök kapják a dalt és zenét zavartalanul, de a távolabb ülők, már vegyesen kapják az utcai zajjal: vasuti csilingeléssel, szekércsörömpeléssel, harangkongással és kocsisok kiabálásával. A mily elismerésre méltó Krecsányi elhatározása, az elsorolt okok miatt épen oly elismerésre számithat a Komjáthyé.

A belga vic. Komoly helyen irja a *Buda Lapja*, bizonyosan a legjobb értesülés nyomán, egy belga pénz csoport a Gellérthegy csucsára egy 50 méter átmérőjü, vasvázas, üvegburkolatu, Globusztartó, gigászi méretü atlasz-szobrot akar felállitani, a saját költségén és a globusz felső részébe kávéházat, alsó részébe mozit tervez. Ez volna laptársunk szerint az Eifel torony párja s a világ nyolcadik csodája. Mi még hozzátesszük, hogy a Globusz tengelyen fog forogni, mint a bécsi Wenedig in Wien óriási kereke, ferdén fog állani, mint a pizai torony, világitani fog mint a newyorki szabadság szobor, muzsikálni fog mint Mémnon szobra Egyiptomban és nagy gömbölyü lyukat furnak a Gellérthegybe, ahová eső idején betolják, mint a Lánchidat az alagutba. Különben tiszteljük a belgákat!

Tornászok közgyülése volt április végén. Az Óbudai Tornaegylet számolt be a negyvenkettedik egyleti évének eredményes müködéséről. A jelentés különösen melegen emlékezik meg a hölgytorna vezetőjéről, Kuncze Gézáról, Bábel Rezső, Blöch Lőrinc, Reichl Sándor, Forstinger Antal szakosztályvezetőkről, mint akik az egyesület fejlődésére a legintenzivebben folytak be. Sok dicsérettel beszél a jelentés a bájos és lelkes hölgycsapatról, melynek szebbnél-szebb tagjai voltak: Blöch Ilonka, Doufrain Elvira, Irén és Olga, Edelbacher Mariska, Frey Mici, Gärtner Tercsi, Konnert Regina, Krén Rózsi, Kronstein Mici, Kuncze Gizella, Lazarus Irén, Lenz Boriska, Marks Tessza, Szolnoky Irmus és Margit Winkler Erzsi és Zanki Annus. Az egyesület elnöke dr. Botzenhardt János, aki erős agilitással dolgozik a tornászat érdekében.

A Farkasréttől a Széchényi oromig követelte a közgyülésen dr. Baránszky Gyula meghosszabitani a villamost, a farkasréti vonal második vágányának megépitésével és a tarifarevizióval együtt. — Annak különösen a Svábhegyen nyaraló bizottsági tagok tapsoltak zajos helyesléssel, de maga a főváros is hajlandó a közérdekü óhajnak eleget tenni. Ugy értesülünk, hogy a tanács az e célból kisajátitandó ingatlanokat rövid idő alatt birtokba veszi és tekintet nélkül a kisajátitási eljárás menetére a közuti

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5%-al netto kamatoztat.
Kölcsönöket adunk sorsjegyekre és értékpapirokra.

vasutnak a vonal épitési engedélyt megadja. Remélhetőleg a közuti nem lesz ujra akadályozója, hogy a hegyvidék leggyönyörübb része hozzáférhetővé váljék.

Templomavatás volt Kistétényben május 10-én. Hogy a templom fényes kiállitásban ujjáépittetett főképen Kelemetzky István budai polgártársunk, a budai katholikus kör választmányi tagja a Máriaremetei templombizottság vezetőtagja agilis, vallásos buzgóságból eredő fáradhatatlan és lelkes munkálkodásának köszönhető. Az ő felhivására határozta el a mult évben összehivott népgyülés a restaurálást, az ő érdeme, hogy közadakozásból ujból felépitették. A felszentelést Heller Iván budafoki apátplébános és Fersich János tétényi plébános végezték. Érdekes történelmi időket élt a kápolna. Elsőizben a Hugonay grófi család épitette 1780-ban. Klauzál Gábor kereskedelemügyi miniszter hosszu időn át saját költségén jókarban tartotta a kápolnát és 1853-ban e kápolnában is kötött házasságot.

Nesze semmi, fogd meg jól cimü gúnykacajjal vág grimaszt a Budaszentendrei közönség felé Sándor Pál. A szentendrei helyiérdekü vasutat tudvalevően villamos vasuttá alakitatta át a Budapesti Helyiérdekü vasutak = Közuti igazgatósága. Az ujjáalakitott vasutnak kedden volt a műtanrendőri bejárása. A kiküldött bizottság a Pálffy-téri végállomáson jött össze, ahonnan a szokásos jegyzőköny fölvétele után külön villamos vonattal Szentendrére utaztak és másnap az új villamos vonalat átadták a forgalomnak. A közönség vérmes reményekkel nézett a változás elé, de annak bekövetkezése csöppet sem elégitette ki. A régi, óránkinti közlekedést nem változtatták át legalább 20 perces vonatinditásokra, régi megállóhelyek ugyanott maradtak, vagyis 1—2—3 kilométernyi távolságban és a villamos — ne tessék nevetni! — most sokkal lassabban megy, mint a régi kávédaráló, illetve vicinális. De a kocsik szépek, füst nincsen és azért halkabb szidalmak fohászkodnak Sándorpál felé.

Választmányi ülése volt május 13-án a II. kerületi függetlenségi 48-as pártkörnek, az uj helyiségében (II. Iskola-utca 33). A folyó ügyek letárgyalása, több rendes és pártoló tag felvétele után a választmány elvben hozzájárult a II. kerületi Szabadpolgári párt ahhoz a kérelméhez, hogy a kör engedje át helyiségét bizonyos napokon a községi párt részére. A szabadpolgárok részéről Péter János köszönte meg a függetlenségiek szivességét.

Iskolatársnők szövetsége közgyülését rendezi május 24-én délelőtt a II. kerületi polgári leányiskolában. Az összejövetel főtárgya a szövetség tőkéjének mennél gyümölcsöztetőbb helyen való elhelyezése fölötti határozathozatal és a tisztikar ujjáválasztása. Ugyanakkor az 1908—9. évben végzett polgári leány és női kereskedelmi tanfolyam növendékei gyülnek össze öt éves találkozóra.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Az iparos-nyugdij ügye nem keltette országszerte azt a hatást, amit vártunk tőle mi itt Budán, ahonnan a nagy szó hóditó körutjára indult. Lapunk felelős szerkesztője, aki most az egyes megyei székhelyeken és népies városokban sürün érintkezik az ipartestületek vezetőivel, sajnálattal tapasztalta, hogy a vidék ezt a nagy nemzeti eszmét, mely egyuttal a pusztulásnak induló kézmüiparos osztály egyetlen menthetési módja, nem karolják fel oly hévvel, ahogy az eszmét megilleti. Szerkesztőnk több helyen tartott e tárgyban felolvasást, amelynek eredménye némi melegebb felbuzdulás volt, csakhogy tény, hogy a központi bizottság által szétküldött fölhivások csak épen hivatalos elintézésben részesültek s az egész mozgalmat ez időszerint ugy kezeli a vidéken élő kézmüiparos mint a szentelt vizet, mely nem használ ugyan, de semmiesetre sem árt. Általános a nézet, hogy a kormánytól nem kell segélyt kérni, csak az állami kezelést, s hogy a nyugdij igényt a törvény életbeléptetése napjától kell számitani. A legtöbb helyen politikai akciót sürgetnek, s az ügyet a képviselőház elé óhajtják vinni ez év folyamán, hogy a jövő évi választásoknál már e kérdés körül csoportosuljon az iparosság országszerte. — Az iparosnyugdij ügyében a II. kerületi iparoskör elnöksége: Váli Gábor, Joanovits Ernő, Tóth András, dr. Berzeviczy Albert országos képviselőnél eljártak, aki elküldette magának a tervezetet és támogatását igérte. Érdekesnek tartjuk Edvi-Illés Lászlónak, az Épitő iparosok országos szövetsége agilis főtitkárának a kör egyik elnökéhez cimzett leveléből a következőket reprodukálni: az iparosnyugdij ügyben olyan oldalról érkezett támogatónk, akire alig gondoltunk. Az illető ur — egy volt miniszter, Székely Ferenc — egyes kérdésekre nézve bizalmas felvilágositásért fordult hozzám a II. kerületi Iparoskör által tett lépések eredményét illetőleg.

Iparoskör — Szabadpolgáripárt. Választmányi ülésén foglalkozott május 14-én a II. kerületi iparoskör dr. Póka Ervinnek azzal az inditványával, melyben kéri kimondani, hogy a II. kerületi iparoskör, mint erkölcsi testületnek a Szabadpolgári párthoz való csatlakozását. Az inditvány élénk vitát támasztott és sokan voltak azok, akik a kör autonomiáját, teljes függetlenségét hangoztatták. A választmány kimondotta, hogy semmiféle frakcióhoz nem csatlakozik mint kör és tagjainak szabadkezet ad a választások alkalmával.

A központi választmány és az iparosok. A napisajtó fővárosi rovatában megjelent egy közlemény, amely az uj választótörvény értelmében megalkotandó, a választások sorsát intéző központi választmány tagjainak megválasztásáról ad hirt. Nem foglalkoznánk részletesebben a dologgal, ha a lapok nem emelnék ki, hogy a szocialdemokrata-párt két megbizottja is helyet nyert a bizottságban. Nagyon szép dolog, hogy a munkásság jogait is kezdik már respektálni, de ugyanakkor megdöbbenéssel látjuk, hogy a központi választmányban még csak egy kisiparos sincs. A mellőzést nem találjuk szándékosnak az uralmon lévő fővárosi pártok részéről, ez csak annak a sajnálatos ténynek következménye, hogy a kisiparosság még nincs szervezve és igy nincs sulya. Vagy talán az iparos körök némi kis mulasztást követtek el amikor nem figyeltek eléggé és nem volt gondjuk arra, hogy a központi választmányban iparos is helyet foglaljon. Bár szerintünk a fővárosi pártok saját jól felfogott érdekükben is jobban cselekedtek volna, ha az iparosságnak helyet biztositanak a központi választmányban.

Felelős szerkesztő: J. VIRÁG BÉLA.
H.-szerkesztő: R. RÉW SÁNDOR.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

LAKATOS-, MECHANIKAI ÉS SZERELÉSI MÜHELY
VÁGÓ PÁL
Budapest, I. ker., Fehérvári-ut 29.
Telefon-hivó 47-04.
EREDETI WOLFRAM (TUNGSRAM) villanykörték 75 százalék árammegtakaritás darabokint K 1.10. Elsőrendü gázharisnyák K 0.45-ért, 6—6 darab vételnéi házhoz szállitom, valamint mindennemü szerelést jutányos áron pontos kivitelben.

Buda legnagyobb festékáru kereskedése
Alapittatott 1901. BUDÁN.
Weisz Lipót
Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-út 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT
Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállitó, zeneakadémiai, :: színházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Budán a legelső LINOLEUM mint később PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Preisach József divatáruháza
Házilag készült
férfi- női és gyermek fehérneműket ajánl
Budapest, I. kerület, Krisztina-tér 3. szám. Telefon 104-98. * Tánccipők!

Reiszmann

zongora terem

II. ker., Margit-körut 1. sz.

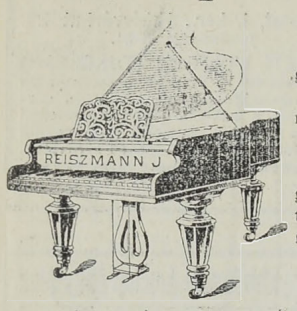

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.

Átjátszott zongorák becserélhetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.

JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::

OLCSÓ BÉRLET!

Németh Károly Géza

vas- és füszerkereskedése

Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.

Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.

Csak jó minőségü áru kapható!

Telefon 41—70.

Gyönyörü kivitelü siremlékek művészi tervek alapján.

Zupán József

Farkasrét. Siremlékműraktár.

I., Németvölgyi-ut 72. sz.

A temetővel szemben.

Minden e szakmába vágó munkát lelkiismeretesen és jutányosan végez.

Mértékszerinti valamint kész

MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.

SZEMERE LÁSZLÓNÉ

Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.

— (A krisztinavárosi templom mellett.) —

Kostyál József

villamos műszaki vállalata

Bpest, I., Zsigmond-u. 11.

TELEFON 16—96.

Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel dijtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, mely eltörhetetlen.

MAGYAR GYÁRTMÁNY.

E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

Lackenbacher György

BÁDOGOS M.

GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81

II. Fő utca 7.

Jégverem u. 2.

Margit rakpart 4.

LÁNCHID-SZÁLLÓ

II. ker., Öntőház-utca 1. sz.

Teljesen ujonnan berendezve.

OLCSÓ SZOBÁK.

Első Magyar Részvény Serfőzde

UDVARI-SÖRE

utcán át 1 korsó 26 fillér, SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,

Mély tisztelettel

BUZÁS ANTAL szállodás.

Urileány

ügyesen manikürözhölgyeket. Értesitésre jön.

Balogh II., Batthyány-tér 4.

FÉLIG INGYEN

Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók

LŐWY FRIGYES

ÜZLETÉBEN

II., FŐ-UTCA 58.

ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

A legszebb és mindig friss

VIRÁG, KOSZORÚ

egy félóra alatt kapható

özv. Dominits Gyuláné

virágüzletében

II., CSALOGÁNY-UTCA 50. SZ.

Express-boy

company Budán

II., Lánchid-utca 13.

Telefon 66-23. Telefon 66-23.

Pesten:

IV., Veres Pálné-u.

3. sz.

Telefon 139-47

Szerszám-, mű- és épületlakatos munkákat készit

Baron I. III., Pacsirta-u. 14.

Takarék-, asztaltüzhelyek és mérlegek raktára.

Pál Jakab

I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.

uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü sportcikkekben.

Bölczy Lajos

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

Villanyszerelő

II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.

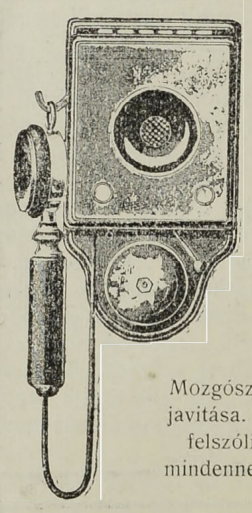

KÜLÖNLEGESSÉG:

Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.

Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.

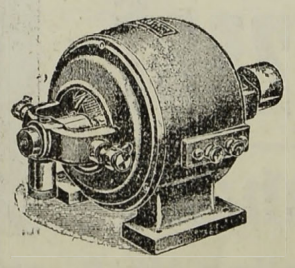

Telefon: 158-16.

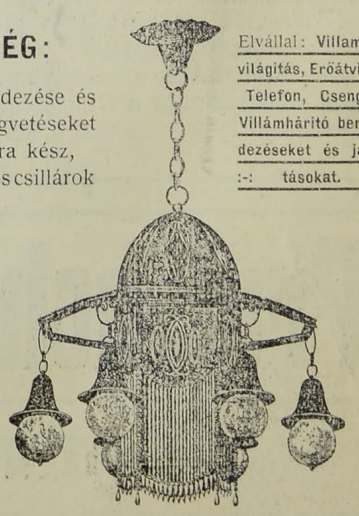

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai müintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Attila-nyomda I., Szt. János-tér 1/a.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. május 24.
21. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Rettenetesen el volt hanyagolva az Üllői-ut. Rendezetlen, hepe-hupás kövezetü utvonal volt. De megtörtént, hogy Őfelsége a király egy alkalommal kikocsizott a Ludovikába és vele volt a kocsin *Gerlóczy*, a boldog emlékezetü alpolgármester, akinek Budapest oly sokat köszönhet. A király egyetmást kérdezett, de néha majd a nyelvét harapta le a rossz kövezet miatt és meg is jegyezte . . . „ein miserables Pflaster!" . . . No, Gerlóczynak sem kellett több. Rémeséket tudott mondani délután Őfelsége nyilatkozatairól és másnap 300 munkás esett neki az Üllői-utnak. Három nap alatt rendezték, kövezték. — Ha a Stadion az uj Gázgyár mellé épülne s a magyar király végig kocsizna Óbudán, maga mellé ültetve Bárczyt vagy Rózsavölgyit, bizonyára rendbe jönne ez a szerencsétlen kerület rövid időn belül.

*

Ujságok — ujdonságok cimen sok minden megjelenik, ugy a budai, mint a pesti sajtóban, ami pedig már régen nem ujság. Igy külön nagy cikket szentel az Esti Ujság a Gellérthegyi csodának, amit kalandos belgák terveznek egy óriási atlasz és földgömb képében. Két hete, hogy a Buda Lapja megirta és egy hete, hogy mi tréfás megjegyzéseket füztünk hozzá, ismerve ezeket a terveket, amelyek unalmas budapesti kávéházakban készülnek, abban a naiv hitben, hogy — ha meg lesz a város engedélye — majd akad hozzá *balga* tőkepénzes. Mert a *belga* az nagyon távol van. Az ilyen terveket ugy nevezik, hogy budapesti — fata morgana! Előttünk tehát itt Budán veszit a komolyságából az Esti Ujság, amikor ilyen két hetes hirekkel jön. De kár, hogy a helyi budai sajtó nem vigyáz eléggé, mert egyik helyi lap beszélgetést közöl Komjáthy János jövendőbeli igazgatóval s fölemliti — *mint novumot* — hogy Komjáthy esetleg nem ez év őszén, hanem csak a jövő év tavaszán kezdi meg előadásait itt Budán. Ez a novum épen *két hónapos*, mert már akkor megirtuk, amikor ez Krecsányi érzékenységét nem sérthette, hogy Komjáthy, valószinüleg csak a jövő évben jön Budára. Ki is fejtettük, hogy mért és ezt a hirünket átvette az egész pesti napisajtó. Nó! — hát hol itt a novum?

*

Boldogult Mikszáth Kálmán egyik hires karcolat a T. Házról, arról szólt, hogy bizonyos nevek mindig öt évenkint merülnek föl ujból és kezdenek szerepelni. És elmondott néhány nevet. Ha ezeket olvassa a kedves olvasó, akkor biztosra veheti, hogy jönnek a képviselő választások. Nagy phsichologus volt az öreg Mikszáth és az ő tétele áll a községi választásokra is — Budán. Mintha most olyan nevek szerepelnek a helyi sajtóban, amiket igy a községi választások előtt szoktunk gyakran olvasni. Most mindenki a közügyeket szolgálja, most sokszor kell olvasni az ő nevét, most lépked föl a közvélemény lépcsőjén a bizottsági tagság magaslatára. Most olvassuk az egyik lap szerkesztőjének a nevét a vezércikkben és a másik cikkben és a hirek között, — most jár deputációban a polgármestertől a postásig, — a püspöktől a harangozóig — és most sem lesz belőle bizottsági tag, ahogy mi a viszonyokat ismerjük.

A holtak

megmozdulnak, hogy megállitsák az időt. Talán épen huszonöt éve annak, hogy a magyar szabadságot törvényes uton készültek letiporni s akkor megtörtént az a csoda, hogy Vizaknán teljesen ép 48-as honvédek hagyták el sirjukat. Emlékezzünk csak! A vármegyék ellen tört a hatalom és akkor jött a hir Vizaknáról, hogy az egyik sóakna vize fölvetette néhány honvéd holttestét, akit a vizaknai csata után az aknába temettek.

Rákóczi dicső emlékét megcsufolták, a magyar szabadság ismét veszélyben és ekkor kinyul a föld alól Martinovics csontkeze. Budavára bevételét ünnepli a nép s a Vérmezőn fekete-sárga zászló leng. Saját birtokán nem ur a magyar. A gondolat szabadságát paragrafusok görcsös ujjai szoritják bilincsbe és kinyul a föld alól a szabad gondolat mártirjának csontváz ujja.

Üstökösök utjából jósolt régen a pogány táltos, ma az események krónikása megdöbbenve állitja egymással szembe a jelenségeket, hogy a történelem megdönthetetlen törvényei alapján következtessen.

A nagy körut egyik könyvesboltjának kirakó ablakában egy elsárgult régi kép látható: — a magyar vértanuk. Kezdve Básta és Caraffa hóhérkodásán egész az ötvenes évek közepéig. A hóhér munka minden fortélya a kerékbe tört papok, bitóra huzott hős tábornokok, megvesszőztetett uriaszszonyok, megbotozott gyermekek, a lefejezett pap, jakobinus Martinovich . . . rettenetes kép.

S a sornak nincs ott vége, mert vértanu volt Széchenyi István, Teleki László és vértanu az a szerencsétlen hajdudorogi vikárius is akit szétszaggatott a pokolgép.

Jeltelen sirjából ijesztően rázza felénk csontujját Martinovich.

Mert Magyarország csak az általános szabadság levegőjében tudott boldogulni. A szabadság örökké viruló rózsáit vérözönnel öntözték a magyar földön és durva katonacsizmákkal végig gázolhat rajtuk a *ma*, hogy *holnap* ujból kiviruljanak.

Más nemzet, dicsőségének egyik évfordulóján keltegetni tudja dicsősége többi emlékét is, — a magyar még hősi tetteinek emléknapján is csak a gyászát, csak a szenvedését érzi.

Szomoru nappá vált Buda hősi ostromának hatvanötödik évfordulója, amikor tilalomfát talál a Vérmezőn, ahová ünnepelni sietett és a földből kiemelkedő csontujját zörgeti felénk a szabadság vértanuja.

Buda, máj. 24.

A Krisztina-tér rendezése végre hosszas vajudás után meg lesz. Sárban, pocsolyában volt eddig a hetipiac, elhagyatott, külvárosi szinezete volt az egész térnek a sok görbeségével hepe-hupás kövezetével, sok ócskaságával és piszokjával. Keramittal burkolják most a piacot, a a főváros izléses külsejü árubódékat fog épiteni és bérbeadja az árusoknak. De egyről még mindig nem gondoskodtak, hogy a farkasréti villamos végállomását, amelyik jelenleg nemcsak a közlekedést akadályozza, hanem egyenesen életveszedelmes ott a templom előtt — megfelelőbb helyre helyeztessék. Egyedül mi itt Budán érezzük, a félreformok káros hatását; tegyenek ellene, de gyorsan!

Van szeme, de nem lát; van füle, de nem *akar* hallani Óbuda-Ujlak tisztességes polgárságának városi képviselőtestülete. Ha más kerületekben a városatyák a kerület érdekét szem előtt tartva tisztességes kunyerálásokkal kipresszionálnak valamit: a III. kerület érdemekben gazdag bizottsági tagjai „hatalmukat" csak tanitói kinevezéseknél érvényesitik. A kerület sok baja, sürgősen pótolandó hiányai, mucsai rendezetlensége nem okoz nekik lelkifurdalást: kacéran pislogó szemüket szinészkedve lehunyják, fülüket bedugják — és már nincs semmi baj. Ha mégis kap valamit Óbuda, azt véletlenül kapta. Igy most a nagy milliós kölcsönből Óbuda-Ujlak összesen egy hülye iskolát kap. Keserün gunyolódó *véletlen* ujjmutatás!

Erős tusát vivnak már most az I. kerületben a Szabadpolgári párt és az uj városi párt. Mindegyik pártnak van hivatalos organuma s ezek mindegyike olyan világitásba állitja az eseményeket, hogy ne használjon vele a másiknak. A nagy kérdés és a választási küzdelemben nagy sullyal fog nyomni a serpenyőben, hogy ki eszközli ki a Svábhegynek a közvetlen villamos közlekedést. A városházán „kikapcsolták" ezt a kérdést most, a Kosuth Lajos-utcai villamos kérdésének a vitájából, de a két szemben álló párt — nem tudva egymás eljárásairól — ismét bele vitte ezt a vitába. És most közöljük a két pártlap erre vonatkozó tudósitását, egészen a közönségre bizva az itéletet, hogy ki járt el tárgyilagosabban:

Ezt irja az egyik: A mult pénteken, tehát négy nappal a döntő közgyülés előtt, hideg zuhanyként olvastuk a napilapokból azt a hirt, hogy a tanács ujabb megfontolás után a svábhegyi villamos vasutat a rekompenzációk sorából kihagyta. A hir vétele után azonnal összeült a Svábhegyi-Egyesület vezetősége s nehogy az I. kerület jelenlegi városatyáinak tehetetlensége és lanyha magatartása ujból elüssön bennünket a vasut megvalósitásától, elhatározta, hogy még a szerdai közgyülésig minden illetékes faktornál eljár, minden követ megmozgat, hogy a sérelmet lehetőleg orvosolja. Elsősorban még mult vasárnap a Svábhegyen a polgárság bevonásával nagy tiltakozó gyülést tartott és az attól kiküldött küldöttséggel, melynek élén Kauser József udvari tanácsos Kovách Károly müépitész, Egan Ede főfelügyelő vezetésével karöltve kedden eljárt dr. Bárczy István polgármesternél, gróf Festetits Géza alpolgármesternél, dr. Rényi József tanácsnoknál, a közlekedési ügyosztály vezetőjénél, Sándor Pálnál a közuti vasut vezérigazgatójánál és dr. Vázsonyi Vilmosnál.

Előzően még a hétfői közlekedési bizottsági ülésen az egyesület lelkes tagjait és jóakaróit, dr. Komlós Ágost és Girardi József pesti városatyákat is felkérte a svábhegyi vasut megépitésének ujbóli felvételére.

A fáradságos utánjárással sikerült annyit elérni, hogy a szerdai közgyülés elé — a második javaslattal szemben, — a következő pótjavaslatot terjesztették elő: a svábhegyi vonal megépitése a Kossuth Lajos-utcai vonal megépitésének keretén belül lehetőleg biztositassék.

Miután ezt a javaslatot a szerdai közgyülés elfogadta, valószinü, hogy a főváros nagyközönsége és a svábhegyi agyonsanyargatott polgárság mintegy két év alatt megkapja a 15 év óta várva-várt svábhegyi villamos vasutját.

Ezt a fordulatot, — az I. kerületi bizottsági tagoktól függetlenül — a polgárság imponálóan energikus föllépése idézte elő. Olyan siker ez, amire méltán lehet büszke a budai polgárság s az annak érdekét szolgáló Budapest-Svábhegyi Eegyesület.

SIRKÖVEK LŐWY-nél
BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88.
Telefon 146-99. : Saját ház.

A közgyülésről irva, ezt irja a másik: A közuti vasut és a városi villamos vasutnak összeütközése játszódott le és az I. kerületi bizottsági tagok is nagy számban jelentek meg, mert a pesti bizottsági tagok minden pillanatban hajlandók lettek volna a budai érdekeket odadobni a küzdő feleknek, hogy a maguk kis érdekeit annál inkább biztositsák. Az I. kerületiek részéről ott láttuk Hegedüs János dr. és Platthy György dr. vezetésével Bátori Károly, Baránszky Gyula dr., Becsey Antal, Blum Sándor, Gamauf Géza, Havas József, Heinrich Kálmán dr., Kertscher István, Perczel Béla, Pyber Ignác, Ripka Ferenc dr., Szigeti János, Telkes Aladár és Willinger Ferenc bizottsági tagokat, sőt a karzaton is láttam budaiakat, kik leginkább a svábhegyi közlekedés ügyének miként való elintézésére voltak kiváncsiak.

A hadviselő felek egyik csoportja a VIII. kerületi bizottsági tagok voltak, kik ellentétben az egész közgyülés hangulatával, szerették volna a döntést két héttel elodázni. Ebben a csoportban a városi villamos vasut ifju vezérigazgatója intézte vezérként a hadmüveleteket az inkompatibilitás elvének semmibe vevésével. Könnyebb volt a helyzete közuti érdekcsoportjának, melynek törzse az V. kerületi bizottsági tagokból állott.

A sok felszólalás hamar kifárasztotta a közgyülés tagjait, akik mindenáron szavazni kivántak. Baránszky Gyula dr. azonban nem az az ember, aki ne tudna elnöki támogatás nélkül is beszélni és végül maga teremtett csendet és elmondhatta, hogy a közuti vasut egy éven belül épitse ki a villamost a Széchenyi-emlékmüig. Ezt az inditványt általános helyesléssel fogadták azok a pesti bizottsági tagok is, akik nyáron a Svábhegyen nyaralnak.

Platthy György dr. fejtette ki az I. kerületi bizottsági tagok álláspontját, mely szerint a vitás pontok kikapcsolásával a tanácsi javaslatot megszavazzák és a határozathozatal elodázását ellenzik. Ebben a határozatban benne vannak mindazok a kérdések, melyek az I. kerület fájó sebeit képezik, ezeket a további bizonytalanságnak még csak egy napig sem lehet kitenni.

A közgyülés méltányolta is ezt a helyes álláspontot s ily értelemben határozott.

Ráérünk

mindenre és nem tudunk semmit. Ez a budapesti fatum s ebből a fatumból Budának jut az oroszlánrész.

Nem tudjuk hova épül a Stadion és ugylátszik nagyon ráérünk ezt a kérdést megoldani. Egyelőre talajtanulmányokat végeznek. Hogy milyeneket, azt nem firtatjuk, de elmondjuk ujból, hogy milyen „talaj“ kell egy megfelelő Stadionhoz. Először is kellő sikság, másodszor víz a közelben, hajókázható, meguszható viz, végül kényelmes, gyors és jó közlekedés. Lehetőleg ne legyen túltávol. Ha mindezt fontolóra vesszük, ugy a Stadion csak *két* helyen épülhet, Az egyik hely volna az összekötőhid mellett, akár innen, akár túl. Azaz . . . túl rajta föltétlenül már most elkezdhetik az épitkezést, csak a teret kell rendezni, fásiteni, fásitani, keriteni beépiteni és rendbehozni a téli kikötőt, széles nagy egyenes csatornával a nagy Dunára. Azonkivül villamos vasutat a Budafokiuton a Hengermalomig. Itt a talaj illetve terep már készen áll.

A hidon innen fel kell tölteni előbb a lágymányosi pocsolyát. Még pedig az egészet. Ez nagyon drága előkészület, de ha vesszük, hogy e feltöltésnak előbb-utóbb meg kell történnie, akkor igazán még oknak is jó ez a Stadion, hogy mielőbb rendezze a város, illetőleg a közmunkatanács ezt a miazma és szúnyogtermelő posványt. Ugylátszik ezt a területet az összekötő-hid, budai hidfője mellett akár jobbról, akár balról — szemelte ki a város a Stadion céljaira.

A *második* hely mely a kellő föltételekkel rendelkezik, „Aquincum“ mellett terül el a Dunától a szentendrei-utig, a Római fürdő és az új Gázgyár között. Ennek a jogosultságát még emeli a történelmi környezet is. Rendkivül fejlesztőleg hatna Óbudára, mert egy-kettőre rendeznék a Dunapartot (Pethő-álom), sőt talán adókedvezményt adnának a Lajos-utca és Pacsirtamező-utcának, sőt esetleg még az Óbuda—Ujpesti hidat is fölépitenék hamarosan.

A város részéről ez volna az ügyes fogás, ha ide tervezné a Stadiont, mert a kormány sem látná szivesen, hogy Óbuda zig-zugos utcáin kocsizzon végig az udvar és a sok bel- és külföldi notabilitás.

Az általunk itt megjelölt *két* helynek az a rendkivüli előnye, hogy a közuti vasutakon kivül megközelithetők vasuton is és ami fő — hajón is. Nagy érdekünk, hogy minden Budapesten megforduló idegen hajóról is lássa a város panorámáját, — de kényelmi szempontból is a legcélszerűbb megoldás, hogy négyféle módon lehessen a Stadionhoz jutni, közutin, vasuton, gőzhajón és — valószinüleg addig meg lesz — léghajón.

A fődolog pedig, hogy tudnunk kellene máris, hogy hol lesz a Stadion, mert nem érünk rá.

Elsőrendü angol női ruhák Füles József-nél készülnek
Előnyös fizetési feltételek mellett II., Irma-tér 3. sz.

Dombovári
Babári Jóska
egyéves nagysikerü külföldi utjáról hazaérkezve, tiz tagu zenekarával a
Batthyány kávéház
(Buda, II., Batthyány-tér)
nagy terraszán muzsikál.

A Budai Szinház műsora:

Hétfőn: Az adjután.
Kedden: Az ezredes.
Szerdán: Cigányszerelem.
Csütörtökön: Diákhercegnő.
Pénteken: Vasgyáros.
Szombaton: Limonádé ezredes.
Vasárnapon (d. u.: Gyimesi vadvirág
(este: Kis király.

Hirek.

Mozi az utcán. Puderezett lovag a középkor minden imitált külső diszével, peckesen ülve a kikölcsönzött konflis lovon vágtat körbe a Pállfy-téren. Kattog, berreg a mozigép, lovagkori drámai jelenet felvételére készül. Hatalmas embertömeg gyürüzi körül a szinhelyet: csinosarcu masamód lányok, titkos moziszinésznő jelöltek tolakszanak a gép felé, hancurozó gyerekek, kiváncsi anyókák mind rajta akarnak lenni a képen. A rendező olvassa a kezdődő jelenetet, a ló rugaszkodik ám egyet s ledobja a szinészlovasát. Örült kacagás, százak percekig tartó hahótája. A film elromlott, kezdődik ujból a játék. Most már méltóságteljes lassusággal jön a lovas, keztyűt dob egy még rosszabbul maszkirozott tisztnek, leugrik a lóról, kardot rántanak, összecsapnak, a tiszt — vigyázva, hogy meg ne üsse magát — elesik, a lovag a legyőzöttség jeléképen a tiszt mellére teszi lábát és fogadja a többi „civil“-ben lévő szinész üdvözlő csókjait. De mind ezt oly ügyetlenül, a kómikum minden mellékizével játszották meg, hogy a közönség: katonatiszt és cselédlány, iskolásfiu és vén néni, uriasszony és munkás, baka és diákkisasszony jóizü nevetésben randevuzott egymással. Igy lesz a való életben a kacagással átszőtt bohócjátékból — a vásznon egy középkori dráma legmeghatóbb, könnyezésre kényszeritő jelenete. Egy filmfölvétel a Pálffy-téren.

A citadella — tömeglakás. A tabáni kilakoltatott polgárság részére az I. kerületi előljáróság a citadella kazamatáit alakitja át lakásokká. Mérhetetlen piszok, a rothadtság büzével és a munka verejtékével árad ki e szükséglakásokból és teszi elviselhetetlenné a régi várban való tartózkodást. Az előljáróság most kérelmezi az egész citadellának lakássá való átalakitási költségeit. A kényszerhelyzet e türhető intézkedését, azonban a főváros minél előbb szüntesse meg a parlagon heverő tabáni milliók értékesitésével, a tabáni kitelepitettek részére kisajátitott ingatlanokon való épitkezéssel és a Tabán mielőbbi ujjáépitésével.

A „drága“ omnibusz. Hercig összegre, egy millió nyolcszázharmincezer koronára taksálja magát az omnibusz-vállalat. Ennyiért hajlandó lemondani rozoga bárkáiról, kimustrált lovairól és agyonhajszolt embereiről, akik ugyszólván semmiért szolgálnak s rá vannak utalva a közönség kegyelemadományaira. Valamikor az omnibusz igen kis összegért kinálgatta magát a fővárosnak és viszont nagy összegü áldozatra volt hajlandó, ha a város nem kötezi a géperejü kocsik berendezésére. A főváros az omnibusznak ajándékba adott sok-sok kedvezményt és most hálából hasznavehetetlen ócskaságait majdnem két millió koronával akarja a fővárossal megvásároltatni. A pénzügyi bizottság május 22-én tárgyalta a megváltás ügyét. A társaság a részvényeket 180.000 koronáért bocsájtja a főváros rendelkezésére s nem január elseje, hanem már junius elsején van a megváltási határidő. Junius elsejével megszünik a fővárosban a társaskocsi monopólium és a város tetszés szerint állithat be *autóbusz próbajáratokat*. Ebben megállapodott a bizottság és mi itt Budán lessük sóvárogva — nem is annyira az autóbuszt, mert ezt ugysem kapjuk még, hanem az autóbuszt akadályozó kifogásokat s az ujból feltünő akadályneveket, mert ezek egész biztosan a közel jövőben már feltünnek. Budai városatyák is szerepelnek közöttük, de talán most már a nem messze lévő városatya választások szele másfelé forgatja a köpenyegjüket..

Csendes munkával is lehet elősegiteni és szolgálni a közügyeket, mint ahogy *Telkes* Aladár a budai pénzvilág e kedves tagja a rideg számokkal való bajlódás közben is talált időt és módot, hogy a nagy nemzeti ünnep, a Szent István nap jelentőségét emelje. Az ő csendes modorával lassan megtörte a városi urak nemtörődömségének jégkérgét és hatalmas akciót inditott első nemzeti nagy királyunk emlékének — e speciális *budai* ünnep — minél fényesebb és értékesebb megülése érdekében. A ma még alig kezdetén álló akció ebben a mederben valóban országos nagy nemzeti ünneppé válhat. A kezdő lépések már megtörténtek, ha az mindjárt csak plakát kiragasztás is.

Roppant csalódás érte a III. ker. irás vizsgáló bizottságát. A szakszervezetek 1600 aláirásos kérvényt nyujtottak be és az elöljáróság ennek arányában naponta 100 vizsgázni kivánót hivott meg. Eddig 800 jelentkező közül ám csak 350 jött vizsgázni. Némi megrökönyödéssel veszik azt az elöljáróságon tudomásul, mert érthetetlennek látszik ez a részvétlenség. Vagy a szakszervezetek jelentettek be olyanokat, akik nem tagjaik, vagy a nem jelentkezők nem akarnak élni a választó jogukkal. Mindkét eset, bármelyik a való, szomoru világot vet a munkásság helyzetére és gondolkodására.

Nemes intézmény a közlekedési rendőrség. Derüs ünnepnapon, amikor népvándorlás indul a hegyekbe, Hüvösvölgybe s ujabban Szentendre felé, a közlekedési vállalatok kényurai erőszakos módon préseltetik heringgé a kocsijait igénybe vevő közönséget. Mert nincs elég kocsi! De nem is akarnak többet járatni, hadd veszekedjen, öklözzön a nép életveszélyes tülekedésben. Közlekedési rendeletet adott ki a rendőrség, hány ember állhat a perronon (legfeljebb hét) és a szentendrei uj villamoson tizenhét ember zsufolódik minden perronon már a Pálffy-tértől

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5%-al netto kamatoztat.
Kölcsönöket adunk sorsjegyekre és értékpapirokra.

elindulva. Sőt egyes kocsik lépcsőjén is állottak felnőttek és gyerekek és a kocsik ajtaja nyitva a nagy hőségben, mert ablakot nem lehet nyitni. Egyenesen életveszedelmes a Szentendre felé való utazás. Mindennek orvoslása a közlekedési rendőrség ügykörébe vág, ami ugylátszik csak azért van, hogy a közlekedési mizériák még jobban szembetünjenek.

Az adjutáns lesz a Szinkör szombati premiere előadása, mely iránt már most élénk érdeklődés nyilvánul meg. Az előadás pompásnak igérkezik, mert a szereposztás szerint a darab főmozgató szerepei a legjobb kezekben vannak. Haller Irma, Bartkó Etel, Tábori Emil, Virág Ferenc, Bálint Béla fogják megkacagtatni a közönséget.

„Hölgy murikat" tervez a II. kerületi Demokratakör minden szombaton a budai polgári lövöldében. Nagy számmal vesz majd ezen részt bájos hölgysereg, kiknek mulattatására a kör vezetősége mozgósit mindenkit és mindent. Vendégeket is szivesen látnak.

Budavár bevételének hatvanötödik évfordulója alkalmából május 24-én (vasárnap) d. u. 3 órakor a Horvátkertből testületileg kivonul a II. kerületi iparoskör az 1849. évi május 21-iki Budavár bevételénél elesett honvédek Németvölgyi közössirjához és koszoruját helyezi el. Találkozás a Horvátkertben délután 2 órakor, ahol csatlakozás a többi egyesülethez.

Nyilttér.

Fuchs Mór, özv. Stern szül. Fuchs Róza és oroszpataki Feledy Miksa úgy a maguk, mint az összes rokonok nevében fáldalomtelt szivvel tudatják, hogy forrón szeretett testvérük, a legjobb rokon

Fuchs Dávid

folyó évi május hó 23-án d. u. 3 órakor hasznos munkában eltöltött életének 60-ik évében elhunyt.

Feledhetetlen halottunk hült teteme f. hó 24-én d. u. 3 órakor fog a rákoskereszturi izraelita temetőből örök nyugalomra helyeztetni.

Mindenható Isten áldd meg hamvait!

Szerkesztői üzenetek.

B. L. Nem is volna szabad rá válaszolnunk, oly udvarias alakba, oly édes cukorba volt pakkolva a megrovás keserü pilulája, de kénytelenek vagyunk vele, mert egy kissé igaztalan volt a szó. Az a másfél hasáb talán másról is szólt, nem csak a kifogásolt kritikáról. Sajnos, a mi hagyományaink nem engedik meg, hogy érdekes cikkeket böngésszünk a városi ügyekkel foglalkozók előtt oly nagyon ismert és sokat olvasott lapokból, mint a Független Budapest, Nagy Budapest és más város-politikai lapok. Mi attól félnénk, hogy ezzel vétenénk a jó izlés ellen és hogy unalmassá válunk.

O. R. Az öröm még korai, a szobor még ott áll.

J. Ö. Az ilyen *balesethez* csak gratulálni kell, ahol *semmi* baj sem történik. Mégis azt kivánjuk, hogy óvja az ön lapját az ég az ilyen balesettől.

Suska Árpád. Szivesen üdvözöljük a Budai diákok szerkesztőjét.

Dr. M. L. Ön megbotránkozott azon, hogy a Budapesti Hirlap után öt nappal egy valamilyen budai lap szórul-szóra (a sajtó hibákkal együtt) hozta azt a szinköri epizódot. Az uj sajtótörvény védi is már a tiszteséges hirszerzést szem előtt tartó ujságokat, az „ollózók" ellen, legalább annyira, hogy a forrás megnevezését kívánja. De abban a szerkesztőségben még nem jutottak a törvényismerkedés közeli helyzetébe, vagyis még nem szoritották őket erre mert különben lapjuk szellemi részének háromnegyede idézőjelek között pompázna. S ezt ugyebár ön is furcsának itélné nemcsak a soktagu szerkesztőség „ujságirói" mivoltára vonatkozólag?

Felelős szerkesztő: J. VIRÁG BÉLA.
H.-szerkesztő: R. RÉW SÁNDOR.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

A régi gázgyárak. A gázművek igazgatósága ajánlati felhivást tesz közzé Budapest székesfőváros üzemen kivül helyezett ujpesti, budai és józsefvárosi gázgyárai, gáztechnikai készülékeinek, valamint egyéb eladásra kerülő chamotte- és ócskavas anyag megvételére. A gázművek ujpesti, budai és józsefvárosi gázgyárainak üzemen kivül helyezése folytán ezen gyárak gáztechnikai készülékei, gépei stb. egészben vagy részben eladók, melyeknek megvételére Budapest székesfőváros gázműveinek igazgatósága ezennel nyilvános árlejtést hirdet.

A készülékek egyrésze még jó, használható állapotban van. Ezen készülékek, valamint az eladásra kerülő anyagok részletes leirása, az alább emlitett ajánlati mintában foglaltatik.

Ajánlat tehető az összes eladásra kerülő berendezésekre, vagy pedig azok egy részére. Az ajánlatok irásban, zárt boritékban Budapest székesfőváros gázműveinek igazgatóságához (VIII., Tisza Kálmán-tér 20.) legkésőbb folyó év *junius hó 2-án* déli 12 óráig adandó be. Később érkező ajánlatok és olyanok melyekre az előirt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatot tartalmazó boriték a következő felirással látandó el: „Budapest székesfőváros gázmüvei Igazgatóságának. Ajánlat az üzemen kivül helyezett gázgyárak gáztechnikai készülékeinek, illetve az eladásra kerülő ócskaanyag megvételére."

A fenti határidőig beérkezett ajánlatok folyó év junius 2-án déli egy órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig, mely legkésőbb folyó évi augusztus hó 1-ig fog megtörténni, kötelezettségben maradnak.

Az ajánlathoz bánatpénzül a teljes berendezésért megajánlott ár 10%, azaz Tiz százalékát, az ócskavasra, téglára és idomkőre vonatkozó ajánlathoz 5000, azaz Ötezer koronát kell mellékelni.

A gázművek igazgatósága fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok között, tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhasson, a berendezést külön és egyenként eladhassa, az anyagot az ajánlattevők között megoszthassa, vagy amennyiben a versenytárgyalást kielégitőnek nem találná, az egészre, vagy egyes részekre, ujabb nyilvános vagy kor látolt versenytárgyalást tarthasson, esetleg a berendezések és anyagok eladása tekintetében másként is intézkedhessék.

A megvett anyag a gázművek igazgatósága által megállapitandó záros határidőn belül elszállitandó.

Az eladásra kerülő berendezések és anyagok naponta d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6-ig tekinthetők meg.

Bővebb felvilágositást a józsefvárosi gázgyárban (VIII. ker., Tisza Kálmán-tér 20.) Wohlfart Rezső üzemmérnök urnál nyerhető, ahol az ajánlati minta is dijtalanul kapható.

LAKATOS-, MECHANIKAI ÉS SZERELÉSI MŰHELY
VÁGÓ PÁL
Budapest, I. ker., Fehérvári-ut 29.
Telefon-hivó 47-04.
EREDETI WOLFRAM (TUNGSRAM) villanykörték 75 százalék árammegtakaritás darabonként K 1.10. Elsőrendü gázharisnyák K 0.45-ért, 6—6 darab vételnél házhoz szállitom, valamint mindennemü szerelést jutányos áron pontos kivitelben.

Buda legnagyobb festékáru kereskedése
Alapittatott 1901. BUDÁN.
Weisz Lipót
Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-út 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT
Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállitó, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Házat lebontásra legmagasabb árban veszünk. Megfelelő óvadékot nyujtunk. Elvállalunk mindennemü földmunkát is. **FELDMANN és Társa Szász Károly-u 1.**

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOCK THEE SALON.

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Preisach József divatáruháza
Házilag készült
férfi- női és gyermek fehérneműket ajánl
Budapest, I. kerület, Krisztina-tér 3. szám. Telefon 104-98. :: Tánccipők!

Reiszmann

zongora terem

II. ker., Margit-körut 1. sz.

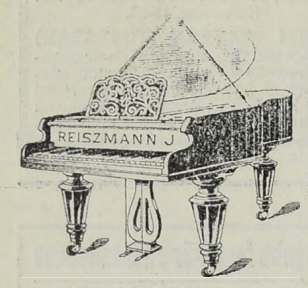

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.

Átjátszott zongorák becseréltetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.

JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::

OLCSÓ BÉRLET!

Németh Károly Géza

vas- és füszerkereskedése

Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.

Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.

Csak jó minőségü áru kapható!

Telefon 41—70.

Gyönyörü kivitelü siremlékek művészi tervek alapján.

Zupán József

Farkasrét. Siremlékműraktár.

I., Németvölgyi-ut 72. sz.

A temetővel szemben.

Minden e szakmába vágó munkát lelkiismeretesen és jutányosan végez.

Mértékszerinti valamint kész

MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.

SZEMERE LÁSZLÓNÉ

Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.

— (A krisztinavárosi templom mellett.) —

Kostyál József

villamos műszaki vállalata

Bpest, I., Zsigmond-u. 11.

TELEFON 16—96.

Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel dijtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, mely eltörhetetlen.

MAGYAR GYÁRTMÁNY.

E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

Lackenbacher György

BÁDOGOS M.

GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81

II. Fő utca 7.

Jégverem u. 2.

Margit rakpart 4.

LÁNCHID-SZÁLLÓ

II. ker., Öntőház-utca 1. sz.

Teljesen ujonnan berendezve

OLCSÓ SZOBÁK.

Első Magyar Részvény Serfőzde

UDVARI-SÖRE

utcán át 1 korsó 26 fillér, SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,

Mély tisztelettel

BUZÁS ANTAL szállodás.

Urileány

ügyesen manikürözhölgyeket. Értesitésre jön.

Balogh II., Batthyány-tér 4.

FÉLIG INGYEN

Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók

LŐWY FRIGYES

ÜZLETÉBEN

II., FŐ-UTCA 58.

ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

A legszebb és mindig friss VIRÁG, KOSZORÚ

egy félóra alatt kapható

özv. Dominits Gyuláné

virágüzletében

II., CSALOGÁNY-UTCA 50. SZ.

Express-boy

company Budán

II., Láncchid-utca 13.

Telefon 66-23. Telefon 66-23.

Pesten: IV., Veres Pálné-u. 3. sz.

Telefon 139-47

Szerszám-, mű- és épület-lakatos munkákat készit Baron I. III., Pacsirta-u. 14.

Takarék-, asztaltüzhelyek és mérlegek raktára.

Pál Jakab

I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.

uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü sportcikkekben.

Bölczy Lajos

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

Villanyszerelő

II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.

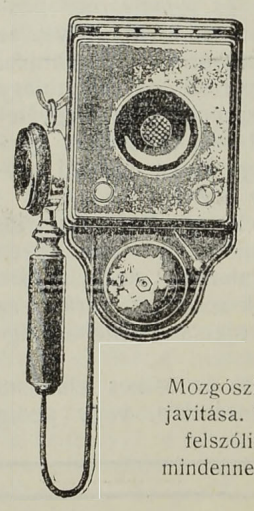

KÜLÖNLEGESSÉG:

Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.

Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.

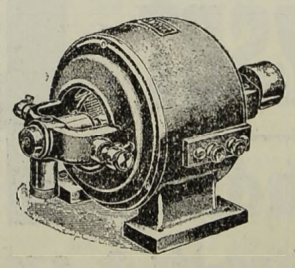

Telefon: **158-16.**

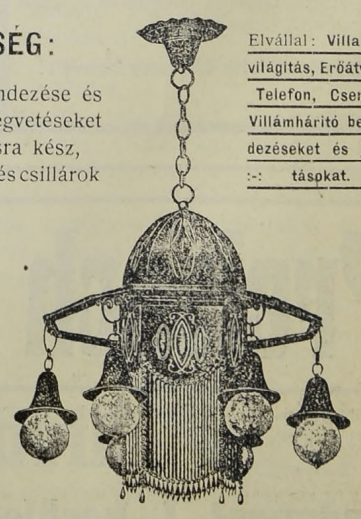

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Attila-nyomda I., Szt. János-tér 1/a.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. május 31.
22. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

„Melegen érdeklődött" — mondja egy hiradás a II. kerület képviselője az iparos-nyugdij ügye iránt, mely mozgalom ugyancsak a II-ik kerületi Iparoskörből indult ki most egy éve. A képviselő ur kezd érdeklődni most, amikor erre egy külön küldöttség fölkérte. És melegen érdeklődik. Érdeklődhetne hidegen is, mert hisz előtte ez a nagyhorderejü mozgalom teljesen idegen. Iparososok? Nyugdij? Viziváros? Mit is akarhatnak már megint ezek az emberek? Micsoda izgága emberek lehetnek az a Tóth András, az a Joánovics Ernő, az a Váli Gábor, az a Németh József, és azaz egész deputáció? A miniszterekkel akarnak egyenrangba jutni és penziót kivánnak. No majd érdeklődöm, melegen érdeklődöm. Végleges választ majd csak a választások után kaphatnak és — elmehetnek.

*

Az iránt is „melegen kellene érdeklődnie" minden olyan embernek Budán, akinek csak némi befolyása van a városi ügyek intézésére, hogy az *állandó kiállitás* területe hol lesz? Most ugy látszik a pesti oldal vezet, de ha egy kissé szoritanák, akkor egy lófejjel hamar előre kerülne Buda. Mert itt ismét csak azt kell hangoztatnunk, hogy ha Budára helyezik át, akár a Lágymányosra, akár Aquincum mellé, akkor ez a terület háromféle módon közelithető meg: vonaton, közutin és hajón. Ilyen területet Pesten nem találni. Ami pedig a fődolog, hogy a Lágymányoson jelölve ki az állandó kiállitás területét, ez a városrész csodás föllendülésnek indulna. Erre pedig rá fér. Ott van a jövendő Budapest a Kamara erdőig, Budafokig. Oda kell uj erőfejlesztő forrás, uj vonzó erő.

*

És ha még „melegebben" érdeklődnének Buda képviselői a városi ügyek iránt, akkor észrevették volna azt a rövid hirt a lapok fővárosi rovatában, hogy a kereskedelmi miniszter leiratott intézett a városhoz *a téli kikötő* ügyében. Mi, akik távol állunk minden hivatalos értesüléstől, — mi szivdobogva lessük a hiradást, hogy mi lehet abban a miniszteri leiratban, mert a téli kikötő ügyével szintén a Lágymányos fejlődését szolgálnák, a vasuti töltésen tul. A téli kikötő kérdése ma egyike Buda legfontosabb kérdéseinek. Óriási horderejü gazdasági kérdés és — ahogy több izben megirtuk — a kilakoltatott, lebontásra szánt Tabán népének adná meg régi megszokott kenyerét, lehetőleg nagyobb karajban. A Tabán népe — régebben is — télen át a hajós emberekből élt s igy ez a lakósság, mely most a Tabánról kiszorul, a téli kikötő mellé épülő városrészben ismét meglelné régi jövedelmét. De szivesen odatelepülne maga a hajósnép is, mert ide jönne vissza, innen indulna és itt vesztegelne legtöbbet a hajó. Ezzel az ügygyel sietni is kellene, hogy együtt oldassék meg a Tabán végleges lebontása s a téli kikötő megnyitása. Olyan hajós-munkás telepet kellene itt létesiteni, állami vagy városi költségen és azonkivül kertes családi házakat, ahová a tabáni lakósság átköltözhetne, galambostól, kecskéstől, tyukostól, — ugy, ahogy élt itt a Gellért oldalán, csakhogy modernebb, kedvesebb alakban. Valami különlegesség volna ez ebben a nagy városban, mely minden eredetiség hijján van.

Temetik

a magyarságot. Népek ritkán halnak meg egy napon, azoknak haldoklása néha egy század. Négyszáz éve haldoklik a magyar. Nem tart már sokáig.

Amije volt elpusztult lassan.

Ősi virtusa, mely elsőnek tette hadban, ma már nincsen sehol. Elsatnyult. Még katona sorba sem válik be. Végvára keletnek: Erdély, idegen kézre került. Lassan észrevétlenül belelopta magát az ellenfél és mindig volt, aki segitette ebben. Zengzetes nyelve, mely első volt a föld e részén, ma utolsó — hazája határain belül is.

Levert szolganépek, akiket testvérül fogadott, akiknek létét védte, ma szabadabbak nálánál. A török elől gyáván futó népeknek menhelyet adott legjobb földjén, a sovány bitangok itt hiztak meg s a jóllakott gőg ma a vendéglátó házigazdát veri ki hajlékából. Ma úr mi felettünk az idegen.

Szomoru krónikát irok.

Nehezen hal meg ez a nemzet, de meg kell halnia. A szomszéd népek már ássák a gödröt, amelybe sirba száll. De nehezen hal meg. Évszázados haláltusája közben néha föltápászkodik, uj erőre kap, hogy annál jobban összeroskadjon ismét. A diadalmas felzudulás csak halálhörgés.

Évszázadok óta csak a multon él. Örökké temetkezik, mintha szokni akarna hozzá. Nemzeti hőseit ujból temeti. Eltemette Rákóczit is ujból, de — a szive nélkül. Hiába keressük, azt a szivet nem leljük meg soha. Minek is? Az élőt megtagadta a nemzete, halott porában engedte meggyalázni. Most zarándok utra készül a szivéhez. Hová?

Még volt egy név, mely fogalommá nőtt. Ebben az egy névben élt a nemzet. Ezt a nevet is eltemették. Eltemették másodszor. Elhivta innen egy csontváz ujja, amely csontváznak a lába mellett volt a koponyája. A vérpadra hurcolt pap. Kinyult a föld alól, hogy elhivja az élőt. Csak a szellem ujja volt, őt magát hiába keressük, akárcsak a Rákóczi szivét.

E név után zokog egy hét óta minden harang országszerte. Temetjük a magyarságot.

Szomoru krónika ez nagyon.

Nehezen hal meg ez a nemzet. de meg kell halnia. Rettenetes haláltusát fog vívni. Őrületes küzködésében maga vájja ki a szemét, talán hogy ne lássa végzetét, — maga tépi ki a nyelvét, talán hogy véghörgése ne legyen oly hangos. Ereklyéit nem találja, nincs is, akire hagyná. Diszét önmaga tépi le magáról. S a halottak hivogatják.

Nem érdemes itt élni.

Temetkezzünk!

Nyilt levél.

Mélts. dr. Havas Rezső úrhoz
a székesfőv. törvényhatóság bizottság tagja.
Budapesten.

Hálás köszönettel vettük tudomásul, hogy Méltóságod a mult közgyűlésen inditványt terjesztette elő, amely szerint azokban az utcákban és tereken, amelyeket a nemzet vagy Budapest székesfőváros nagyjai után elneveztek — megfelelő emléktáblák állittassanak fel, hogy az utókor tudhassa ezekből, hogy mi volt az érdemük és hogy mikor éltek.

Lehet, hogy a véletlen hozott mindkettőnket egy gondolatra, — lehet, hogy méltóságod külföldi utjában tapasztalta — teljesen mindegy. Méltóságodé az érdem, ha az inditványt beterjeszti. Mindenesetre szives jóakaró figyelmébe ajánlom azt a néhány sort, amit ez ügyben a Budai Napló-ban közöltem 1913. április hó 30-ikán.

„*Az utca sarkán.* A jelszó tehát az volna, hogy e helyen segitsünk kigondolni olyan eszméket és terveket, amelyek Budapest külső képében kidomboritanák a magyar telleget, a nemzeti vonásokat és valami eredetiséget hoznának a mi szép, de syürkén európai színezetü, nyugatról kópizált székesfővárosunknak. Kezdjük ott, ahol az idegen kezdi, aki tájékoztatás céljából nézegeti az utca sarkán levő utcaneveket. *Neki* mindegy, hogy oda milyen hosszú név van irva, például Sándor főherceg utca, vagy Gróf Zichy Jenő utca, esetleg Pacsirtamező-utca, vagy más efféle, — de nekünk, az ittélő emberek nek a gyakorlati életben nagyon nehezünkre esik az ilyen cifra, hosszu utcanevek használata. Mi azt szeretnénk mondani: — Zichy utca — Sándor utca stb. Mint ahogy mondjuk is. Ezen segiteni is lehetne és eredetit is produkálni. Tegyünk az utca sarkára emléktáblát, dombormüvet, művészi kivitelben, amelyen el volna mondva hogy ezt az utcát, vagy teret kiről és miért nevezték el. Mert ha el volna mondva a Gróf Zichy Jenő utca sarkán egy dombormüvü emléktáblán, hogy ennek a Zichy grófnak mi volt az érdeme, ott volna dombormüvü mellszobra, akkor mindenki tuaná, hogy az egyszerüen Zichy utcának nevevett utca, melyik Zichynek az érdemeit örökiti meg. Bz utca elejére és végére kellene ilyen tábla és sok esetben az érdemdús férfiu családja készittetné szivesen és diszesen az utca többi sarkára is."

Én szóvá tettem, hogy ilyen utcai névtáblák nincsenek sehol Európában, — de amint most látom — vannak. Ez azonban nem változtat a dolgon — valami kis darab kenyérhez jutna a szobrászművészet, ha Méltóságod ezt az ideát keresztül is viszi, — és én s lapom szivesen üdvözöljük Méltóságodat, mint Budapest igazi „barátját" aki nem egyletek alapitásában keresi a boldogulást.

Rendkivül emelné ez Budapestet és nem is róna valami különös nagy terhet a városra.

Egy év előtt közölt hirünk magyarázatául közölnöm kell, hogy mi ezelőtt a hirek élén — mintegy a *kigondoló hivatalt* pótlandó — közöltünk ilyen eszméket, de nem észleltük sehol a viszhangot s igy abban hagytuk. Azt hittük, hogy ez a mag sem kél ki, s most örvendve látjuk, hogy egy jobb kertész is ültet ilyen magvakat, amelyek nőnek és gyümölcsöt is termelnek.

Reméljük a legjobbat.

Mindenesetre a legmélyebb tisztelettel üdvözöljük Méltóságodat ezen a küzdőtéren és a legszivesebben ajánljuk fel ily eszmék számára a Budai Naplót.

Kiváló tisztelettel
J. Viraág Béla
szerkesztő.

Buda, máj. 31.

Gyógytemető. Ami kevés világvárosnak jutott, — lám — nekünk még ilyen is van. Véletlenül jutottunk hozzá, nem akarattal készült. Boldog emlékezetü Andrássy Gyula gróf mondotta miniszterelnök korában, amikor a „sugár" utat csinálták, hogy a szerencse és véletlen néha többet használ Budapestnek, mint az ész és az előrelátás. Öntudatlanul, véletlenül épült ki az Andrássy-ut oly módon, hogy a végén magános villák állanak, mintegy arra születve, hogy egykor a világhirüvé váló, legforróbb európai gyógyviz erejét kereső főurak és pénzaristokraták ideiglenes szállásául szolgáljanak. Csupa kész hotel, s igy történt, hogy van gyógytemetőnk: a farkasréti. És irigylésre méltók azok a boldog elhunytak, akik ide kerültek Budapest Meránjára, a *legegészségesebb* vidékére. Mi élők irigyeljük tőlük ezt a szép és egész-

SIRKÖVEK LŐWY-nél BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88. Telefon 146-99. : Saját ház.

séges helyet. Az Orbánhegy, Mártonhegy, Svábhegy és Sashegy övezte völgyben, ahol szélvihar nem jár, enyhén üde a levegő és meg a tél sem oly zordon, mint máshol — épen ide temető épült. E vidék hivatva volna meghosszabbitani a betegek életét, a Pesten megtámadott tüdő itt uj élethez jutna és mi — oda hordjuk a halottainkat, akiknek minden mindegy már. A temető soha sem volt kedves városfejlesztő tényező s a Farkas-réten sem fog annak bizonyulni. A Németvölgy nehezen indult, fejlődésének ez a temető mindenesetre gátat szab. Alulról fojtogatja a déli vasut, felülről fojtogatja a temető. Pedig be kár érte. Ez a városrész, ez a hegyvidék érhető el a legrövidebb uton Pestről a Lánchid és Erzsébethid révén. Ez volna a hivatott kertes lakóhelye mindazoknak, akik gyengélkedő egészséggel kénytelenek irodai munkát végezni, akár Pesten, akár Budán. Mi az érzékeny, beteges élők helyett, az érzéketlen halottakat visszük a székváros Meránjába. Előbb a betegnek meg kell halnia, hogy eljusson ide, ahol meggyógyulhatott volna. Sötét sirba zárják itt azokat, akik gyógyultan gyönyörködtek volna az eléjük boruló panorámában. Csakhogy ezek már késői sirámok! — Igy irta ezt a Budai Napló második száma mult év április 20-án. Egy éve már annak és azt hittük, hogy ez a mag nem terem gyümölcsöt. Kedvesen csalódtunk. Ma már erős áramlat él a közgyülésen, mely tiltakozik a farkasréti temető kibővitése ellen, sőt követeli a temető teljes fölhagyását és áthelyezését. Van a budai oldalon elég hely, ahová halottainkat eltehetjük, de ilyen egészséges vidék nincsen több. Ez kell az élőknek!

Vizet a várnak! A jó öreg Várnak. Igaz, hogy 100.000 koronába körül, de 300 miliméteres csövön fog folyni a viz, holott most csak morog a vizcsap fent a Várban, de vizet nem ad. Érdekes itt visszapillantást vetni a multba, mert a vizvezeték történetét Budán, messze megelőzik azok a kisérletek, amelyek célja volt a budai várnak vizzel való ellátása. A török kézről való visszafoglalása után többen is megpróbálkoztak azzal a tervvel, hogy a *Béla király kutja* vizét a várba vezessék. Igy első sorban 1688-ban *Everling* katonai törzsorvos tervezte, hogy e kut vizét a várba vezesse s ezzel — ostrom esetén — a beállható vizhiányon segitsen. A törzsorvos kisérletei alapján nevezték akkor egy ideig *Doktor*-kutnak ezt a forrást. A vizvezeték létesitése azonban csak néhány év mulva sikerült egy *Kerschensteiner* Konrád nevü jezsuita atyának, akinek tervei szerint a kutból 1300 méter távolságra fenyőfacsövekben, azontul pedig 2400 méter távolságra, föl a várba, ólmos csöveken át vezették a vizet a Szentháromság-terén felállitott márványkutba, ahonnan puttonyokban hordták szét az egyes házakhoz. A viz oly pompás volt, hogy még József nádor is onnan hozatta az ivóvizét. Sőt amikor megépitették az általános vizvezetéket s a várbeli márványkutat lerombolták, a főhercegi család a svábhegyi forrásból hordatta a vizet s ezért nevezték el utóbb a kutat *Nádor*-kutnak. — Ezek az adatok különben azt is bizonyítják, hogy Budán a várban volt az ország első vizvezetéke s még hozzá egészséges forrásvizet ittak a várban. Kár is volt ezt lerombolni, mert mint budai különlegesség is érdekes lenne, ha valami művészies kivitelü, történelmi jelenetet ábrázoló kut ontaná a friss, forrásvizet a vár egyik terén.

A felhőkarcolók Budán mégis szemet szúrtak oda át Pesten. Mi itt kétségbeesetten néztük, hogy a várhegy lankas oldalán a Batthyány utcában és másutt miképen raknak téglát téglára és hogy veszti el kilátását előbb az egyik, azután a fölötte lévő utca és mire fölépül az uj ötemeletes bérház, megváltozik az egész tájék képe. A jámbor földszintes házak között egy ijedt fölkiáltó jel! Ez az egy körülmény is bizonyitja, hogy okvetlenül szükség van a „fővárosi könyvtár“ uj kulturpalotájára, ahol tanfolyamot kell nyitni a bizottsági tag urak számára nemcsak irásban, hanem képekben is. A szép iránti érzéket nevelni kell az emberekben. Az ilyen felhőkarcolók sehol sem szépek, legkevésbbé Budán, ahol utóbb lehetetlenné teszik majd a belső budai rész történelmi magyar stilusban való kiépitését.

Lóvásártér kellene Budának, ahol a dunántuli tenyésztők mutathatnák be lovaikat. Olyan Tattersaal-féle. Mert a szegény dunántuli gazda, ha már el is ért Budapestre, még mindig oly rengeteg távol van a lóvásártértől, ahová csak ezer veszedelemmel juthat a városi zajtól riadozó lovaival. Hidvámot is kell fizetnie és legkevesebb egy órát veszit oda, egyet vissza. Ha Nagytétény sertésvásárt kap, akkor Budának adjanak lóvásárt. Az igy kifejlődő konkurrencia is csak előnyére lehet a lóvásárnak.

Ideális tér lesz a szabályozott Irma-tér. Az illetékes ügyosztály megtette már előterjesztését a mostanáig nem is térnek nevezhető utcatorkolás szabályozása ügyében. Szalay Sándor dr., a II. kerület illusztris előljárója a kerület fejlesztéséről készült memorandumában élénken foglalkozik ezzel a kérdéssel a kapcsolatos utcarendezéseknél. Többek között ezeket mondja: A II. kerület harmadik fő közlekedési vonalának a Batthyány- és Csalogány-utcák kiképzése a legelsőrendü feladat közé tartozik, még pedig olyképen, hogy a Csalogány-utca képezné a vezér vonalat, melyet nyilegyenes vonalban kiszélesitve és fásitva lehetne a Margit-rakpart és a Széna-tér között vezetni. Ez az utvonal arra lenne hivatva, hogy a Krisztinaváros és Viziváros között a forgalmat levezesse. A Csalogány-utcát — a Margit-rakparti vonallal érintkezésben — villamos vasuttal kellene ellátni. A két utca között nyerne elhelyezést a megnagyobbitott lehetőleg parkozott és sokszögszerüleg kiépitett Irma-tér s az összekötő utcák harmonikus kiképzése, nem különben a Hattyu-utca végének a Csalogány-utcával való teljes egyesitése. Ezen a parlamentre eső egyetlen merőleges sugár utirány a legremekebb kiegészitése lenne a dunaparti bulevardnak és méltó véget érne a szénatéri magaslaton. — Ugy értesülünk, hogy a II. kerületi demokrata kör is itt az Irma-téren, a városi házban fog otthont berendezni magának, mert nagyon előnyös szerződést sikerül kötnie a bérletet illetőleg.

A Budai Szinház műsora:

Hétfőn (d. u.: János vitéz.
(este: A kis király.
Kedden: A kis király.
Szerdán: Romeo és Julia.
Csütörtökön: A dolovai nábob leánya.
Pénteken: Nemtudomka.
Szombaton: Nemtudomka.
Vasárnapon (d. u.: A sárga csikó.
(este: Nemtudomka.

Hirek.

Diadalünnepe az ifjuságnak, az illatos májusi nap és a fiatalságnak hozsannás kedvességü ölelkezése volt május 27-én Óbudán. Csillogó szemü médik, a Nap csókolgatásától halványra festett leányarcok rózsái kandikáltak mindenfelöl; az öröm minden ragyogó piperéjével büszkélkedő fiúk siettek a kacagó, aranyporral telehintett tavaszi életbe. Fehér atlasz vagy selyemruha és mirtuszkoszoru volt a kis leányokon, fekete ruha a fiukon, mintha mindmegannyian a mátkaság örömünnepére gyülnének. Várakozás teljes arcok, mosolyok, régi álmok átsuhanása, megvalósulás várása. A gyermek lélek minden sóvárgása a tarkán libbenő vágyvariációjának kielégitéséért, ott rezeg a mozdulaton, vibrál a szemen, pirosodik az arcon. Mintha a meleg, kiszinezett, évek óta toldozott-foldozott ábrándjaik jogába kényszeritéséért loholnának; álmok után, miknél szebbet, rózsaszinüebbet, az ég kárpitján az angyalok sem gondolhatnának ki. Templomba sietnek, a püspök elé, pünkösdi születésnapra, hogy utána azonnal vigassággal üljék meg a keresztelőt. Délután a kapott ajándékokkal folyton játszogatva indult meg a harmadik számú apával, vagy anyával a vándorlás a Margitszigetre, cukrászdába, hegyekbe vendéglőbe, Városligetbe, ringlispilre, moziba s ki tudja még hova. Szép, szines, vidám nap volt, meleg hullámzása sok-sok kis emberkének: egy nagy virágzó pünkösdi koszorú bimbozó rózsáinak. Bérmálás volt Óbudán.

Zászlószentelés. Május 23-án a Budai Vigadóban diszhangversenyen megjelent a zászlóanya Thurn Taxis hercegné, Margit magyar kir. főhercegnő, a hercegprimás Csernoch János dr. biboros, akiket Molnár László elnök fogadott és a fehérruhás leányok sorfala egészen a teremig. Jelen volt: Kohl Medárd püspök, Kánter Károly pápai praelátus, Holbik Cyprián tihanyi apát, gróf Majláth Györgyné, Majláth Leivia, gróf Chotek Rudolfné, gróf Pongráczné, báró Barkóczy Ilona és számos más előkelőség. A Fenség kiséretében gróf Sztárai Margit, báró Rothansen. A hangverseny előtt a biboros hercegprimás mondott ünnepi beszédet és üdvözölte a Fenségeket. Kovachich József vezetése alatt a zenekar, Keömlei Bianka müvészi énekkel és a budai dalárda énekkara szerepelt, Wacsek Irma és Burián Nandine szavalatai után Molnár László elnök boldog Margit király leánynak szentté avatásának eszméjét ajánlotta s megköszönte a magas vendégek megjelenését. Május 24-én 10 órakor a koronázó templom előtt fel volt állitva a diszsátor, ahová a zászlóanya 10 órakor érkezett kiséretével. Jelen voltak az előző nap előkelőségei és még gróf Natter Vilmos és fia, gróf Cobrián Istvánné, gróf Forgách Józsefné, gróf Czyráky Béláné, báró Máriássy Tiborné, báró Orczy Seraphinné, Kállay Verzseny Róza, Vesselényi Emil, Stoffer Mária, Szoborics Lajos és neje stb. A misét és a beszédet a biboros primás mondotta majd megáldván a zászlót a zászlóanya Margit fhgnő e szavakkal verte be az első szöget: „Én mint zászlóanya imádkozom mindnyájatokért, hogy az engedelmességben és tisztaságban győzve a menyországban boldog Margit társaságában viszont láthassuk egymást.“ A főhercegnő még József fhg. és Auguszta fhg. asszony képviseletében is beverte a két szöget. A biboros primás a pápa képviseletében beverte a szöget e szavakkal: Istennek imádás, pápának engedelmesség, királynak hódolat, hazának hüség! Majd a többi előkelőségek hosszu sora következett. A végén ünnepi menetben a szép uj zászló alatt vonultak ki és mentek haza a Budai Mária kongregáció tagjai.

Szolnoky Lászlót választották meg óbudai városbirónak. Kedves egyénisége, a mult gyakorlata és tapasztalata garancia arra, hogy a jó Kugler bácsi örökét érdemes emberre bizzák.

Old boy mérkőzés lesz junius 11-én az Óbudai Torna Egylet rendezésében a Vörösvári-utcai pályán. Utána érem kiosztás lesz és társasvacsora a kitüntettek tiszteletére. A pünkösdi ünnepek alatt pedig tenisz és atlétikai versenyt rendez az agilis egyesület.

Elsőrendü angol női ruhák Füles József-nél készülnek
Előnyös fizetési feltételek mellett II., Irma-tér 3. sz.

Dombovári
Babári Jóska
egyéves nagysikerü külföldi utjáról hazaérkezve, tiz tagu zenekarával a
Batthyány kávéház
(Buda, II., Batthyány-tér)
nagy terraszán muzsikál.

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5%-al netto kamatoztat.
Kölcsönöket adunk sorsjegyekre és értekpapirokra.

Köteles tér volt régen a Keresztter, ahol nem is oly régen még vigan folyt a munka, kint a téren és dalolva-dudolva fonták ott a mesterek és legények a kötelet. Hol vannak ma már azok! Magát a kötélverő ipart is kivették a kézmüiparosok kezéből. Kivette a gyár. Pedig a halász ember számára a gyári áru nem alkalmas. Minden halász ember külön hálót szeretne, ugy, ahogy ő azt kigondolta. Ezen az iparon és a halászokon is segitene a város, ha az uj téli kikötő mentén fölépitené az uj Tabánt, a halászok és hajósok városát és mesterségesen telepitene oda kötélverőket. Külön gyepes teret, ahol fonnák a kötelet és ismét hangzanék a kötélverők ütemes danája az uj kötelestéren, a Lágymányoson.

Nagy zarándoklatot rendeznek a katholikus népszövetség budai szervezetei junius 7-én Mária-Remetére. Indulás a reggeli 6 órai szentmisék után a következő templomokból: az I. ker., (Vár, Krisztinaváros, Tabán) a krisztinavárosi plébániatemplomból; a II. ker., (Alsó és Felső Viziváros, Országut) a Szent-Anna plébániatemplomból; a III. kerület, (Ujlak, Óbuda) a budaujlaki plébániatemplomból; a vidékiek saját községi templomukból. A kegyhelyen való megérkezés után 10 órakor szentséges nagymise. Utána magyar szentbeszéd és népgyülés. Letenye után hazavonulás égő gyertyákkal. A budapesti zarándokoknak Tedeumot és elbocsátó beszédet mond Molnár László az országuti szentferencrendiek templomában.

A „33" Football Clubja junius 6-án este 1/2 8 órakor rendkivüli közgyülést tart a Krisztinavárosi Casinóban dr. Szebeny Antal országgyülési képviselő elnöklésével. A közgyülés tárgya az elnökség és a választmány kiegészitése. A klub társelnökének dr. *Ripka* Ferenc székesfővárosi bizottsági tagot választja meg az egyesület, amely szerencsés választás kétségkivül hozzá fog járulni, hogy az agilis budai sport egyesület a jövőben még eredményesebben és még nagyobb érdeklődést keltve müködhessék. A közgyülést társasvacsora követi a *Déli vasut* vendéglő *kerti* helyiségében.

Katonazene lesz junius 1-től minden este 9—11 óráig a Várkert-kioszkban.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Erős agitátorát küldte hóditó utra a II. kerületi iparos körbe a Szabadpolgári párt dr. *Platthy* György személyében. Hangosra élezett szavakkal mondott tartalmas verbuválást május 28-án „az iparos érdekek védelme a szabadpolgári pártban" cimen. Első kerületi példákkal illusztrálta beszédét. A szabadpolgári párt az iparosok, mint produktiv elem érdekeit mindenkor portálja. Állandóan együtt vagyunk velük — ugy mond — együtt tanácskozunk, eszünk, iszunk. És ezért meg van az első kerületi iparosokban a bizalom, mig mi, a szabadpolgári párt nekik köszönhetjük győzelmünket. Az iparosok összetartása révén lettünk naggyá és hálánkat fejezzük ki, amikor állandó szószólói, barátai maradunk az iparosoknak és ott az I. kerületben nem is tudják máskép elképzelni a város-politikát, mint a szabadpolgári párt kapcsolatba hozásával. Azután fejtegeti, hogy a demokratapárttal tulajdonképen eggyek, bár sok közöttük az elvek különbözősége. Nem is ugy áll a külömbség, mint azt egyszer Vázsonyi mondotta: „nekünk demokratáknak az a bajunk, hogy nincs közöttünk keresztény, nálatok pedig, a szabadpolgárok között nincsen zsidó." Ha mi egy célirányos politikát folytatunk a demokratákkal, könnyen kérdezhetné valaki, minek jön a szabadpolgári párt ide, hiszen már van a II. kerületben demokrata párt. Igen van, de mindenki ugy érzi, hogy ez nem életképes. A második kerület általános gondolkozása éppen olyan, mint az első kerületé: nem szeretik a radikálizmust. A radikális kérdéseknek csak időszerüségük alkalmával szabad napirenden lenni és azért a szabadpolgári párt alkalmasabb a II. kerület várospolitikájának lebonyolitására.

A szabadpolgári párt *polgári párt* és mivel a polgárság tulnyomó része iparos és kereskedő, nyilvánvaló, hogy a programm is ezek érdekét öleli fel elsőrban. A II. kerületi iparoskör, ha városi politikával foglalkozni akar — és kell is néki, mert főérdeke — ugy biztos bázisa a Szabadpolgári párt. Ehhez a bázishoz ajánlok még egy tényezőt: a II. kerületi függetlenségi pártot, ahol ugyan számban kevesek, de annál nagyobb az elvhüségük. És főképen ajánlom az iparosoknak az összetartást, az öntudatra ébredést és a fegyelmezettséget. — A beszédet élénk helyesléssel és éljenekkel fogadták az iparoskörben. Platthy György dr. után Havas József, az I. kerületi iparoskör elnöke beszélt. Váli Gábor a II. kerületi iparoskör elnöke dr. Platthy Györgyöt, mint a szabadpolgári párt megalapitóját üdvözölte.

Demokraták az Iparoskörben. Herman Gyula dr. vezetésével kisebb küldöttség volt május 21-én a II. kerületi iparoskörben, a II. kerületi demokratakör megbizásából. A közeledő választásokra való tekintettel az iparoskör támogatását kérték épen ugy, mint az elmult héten a szabadpolgárok. A demokratapárttal is fegyverbarátságot kötött az iparoskör.

Választmányi ülése volt a kelenföldi iparoskörnek május hó 26-án, amelynek tárgya az évi közgyülés előkészitése volt. Dr. Niedermann Ferenc a kör titkára állásáról lemondott s igy a Junius havában megtartandó közgyülésen a kör titkári állása betöltendő lesz. Ezenkivül a közgyülés 10 választmányi rendes és 5 póttagot fog választani.

Vámterület és az iparosság helyzete cimen felolvasást rendezett az I. kerületi iparoskörben május 20-án dr. Varsányi Hugó ügyvéd. A rendkivül érdekes előadáson a kör tagjai nagyszámban vettek részt, sok vendéget is hozva magukkal. Az előadót sok tapssal honorálták fáradozásáért.

Felelős szerkesztő: J. VIRÁG BÉLA.
H.-szerkesztő: R. RÉW SÁNDOR.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

LAKATOS-, MECHANIKAI ÉS SZERELÉSI MÜHELY
VÁGÓ PÁL
Budapest, I. ker., Fehérvári-ut 29.
Telefon-hivó 47-04.
EREDETI WOLFRAM (TUNGSRAM) villanykörték 75 százalék árammegtakaritás darabonként K 1.10. Elsőrendü gázharisnyák K 0.45-ért, 6—6 darab vételnéi házhoz szállitom, valamint mindennemü szerelést jutányos áron pontos kivitelben.

Buda legnagyobb festékáru kereskedése
Alapittatott 1901. BUDÁN.
Weisz Lipót
Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-öt 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT
Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállitó, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Házat lebontásra legmagasabb árban veszünk. Megfelelő óvadékot nyujtunk. Elvállalunk mindennemü földmunkát is. **FELDMANN és Társa Szász Károly-u 1.**

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON.

Budán a legelső **LINOLEUM** olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Preisach József divatáruháza
Házilag készült
férfi- női és gyermek fehérnemüket ajánl
Budapest, I. kerület, Krisztina-tér 3. szám. Telefon 104-98. :: **Tánccipők!**

Reiszmann

zongora terem

II. ker., Margit-körut 1. sz.

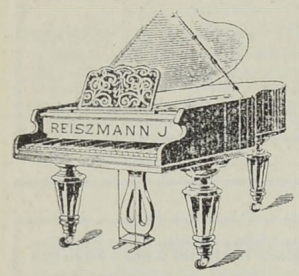

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.

Átjátszott zongorák becserélttetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.

JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::

OLCSÓ BÉRLET!

Németh Károly Géza

vas- és füszerkereskedése

Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.

Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.

Csak jó minőségü áru kapható!

Telefon 41—70.

Gyönyörü kivitelü siremlékek művészi tervek alapján.

Zupán József

Farkasrét. Siremlékműraktár.

I., Németvölgyi-ut 72. sz.

A temetővel szemben.

Minden e szakmába vágó munkát lelkiismeretesen és jutányosan végez.

Mértékszerinti valamint kész

MELLFÜZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.

SZEMERE LÁSZLÓNÉ

Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.

— (A krisztinavárosi templom mellett.) —

Kostyál József

villamos műszaki vállalata

Epest, I., Zsigmond-u. 11.

TELEFON 16—96.

Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel dijtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, melv eltörhetetlen.

MAGYAR GYÁRTMÁNY.

E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

Lackenbacher György

BÁDOGOS M.

GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81

II. Fő utca 7.

Jégverem u. 2.

Margit rakpart 4.

LÁNCHID-SZÁLLÓ

II. ker., Öntőház-utca 1. sz.

Teljesen ujonnan berendezve

OLCSÓ SZOBÁK.

Első Magyar Részvény Serfőzde

UDVARI-SÖRE

utcán át 1 korsó 26 fillér, SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,

Mély tisztelettel

BUZÁS ANTAL szállodás.

Urileány

ügyesen manikürözhölgyeket. Értesitésre jön.

Balogh II., Batthyány-tér 4.

FÉLIG INGYEN

Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók

LŐWY FRIGYES

ÜZLETÉBEN

II., FŐ-UTCA 58.

ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

A legszebb és mindig friss

VIRÁG, KOSZORÚ

egy félóra alatt kapható

Özv. Dominits Gyuláné

virágüzletében

II., CSALOGÁNY-UTCA 50. SZ.

Express-boy

company Budán

II., Lánchid-utca 13.

Telefon 66-23. Telefon 66-23.

Pesten:

IV.,

Veres Pálné-u.

3. sz.

Telefon 139-47

Szerszám-, mű- és épületlakatos munkákat készit

Baron I. III., Pacsirta-u. 14.

Takarék-, asztaltüzhelyek és mérlegek raktára.

Pál Jakab

I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.

uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü sportcikkekben.

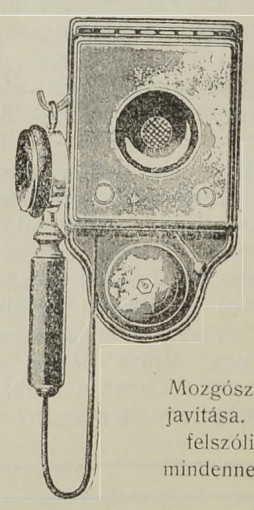

Bölczy Lajos

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

Villanyszerelő

II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.

KÜLÖNLEGESSÉG:

Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.

Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.

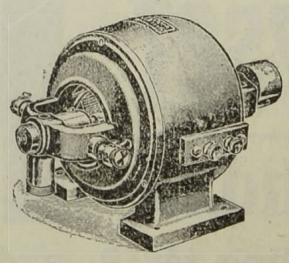

Telefon: 158-16.

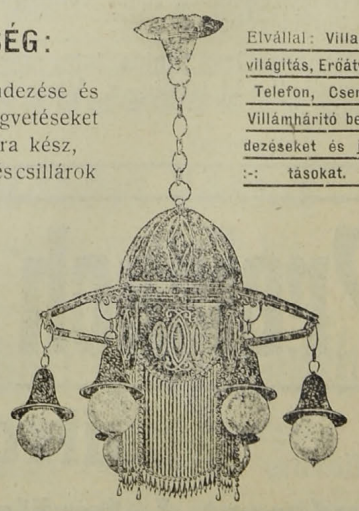

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Attila-nyomda I., Szt. János-tér 1/a.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. junius 7.
23. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Ellenséges indulattal jön ismét Buda felé Windischgrätz Ottó herceg, az osztrák olympiai egyesület elnöke. Először is mindenképen lehetetlenné akarta tenni, hogy a budapesti olympiád előzze meg a bécsit. Ez nem sikerült és most nagyon udvariasan parancsokat osztogat, hogy a stadiont hová épitsük. Hát csak természetes, hogy az osztrákok az egész magyar olympiádot szeretnék bele fullasztani a — futó homokba. Valami okos ember egyszer azt mondotta, hogy nekünk magyaroknak mindig az ellenkezőjét kell tennünk annak, amit Bécs tanácsol s akkor jól járunk. Mert a repülőtérnek is az a futó homok volt a veszte és az uj lóversenytér megépitése előtt ez volt a legsulyosabb aggály. Ez a futó homok majd eltemetheti az egész hirünket a sport terén, pedig nehezen szereztük. Ennél szerencsétlenebb ideát még akarva sem lehetne kigondolni. Ilyen csak osztrák agyban születhetett a mi megrontásunkra.

*

Csodálatosan tudnak izgatni hivatalos helyen is. Itt van ez a boszszantóan bárgyú Mechwart ügy. Ez a „csakazértis," ugrálás. Komédia! mondja az egyik ujság. Ostobaság! mondjuk mi. De ami a legfurcsább az egésznél, hogy épen Budapest hazafias tanácsa esett bele ebbe a germán verembe. Mert a tanácsot mindenféle gáncs érhette, csak épen a hazafiatlanság vádja soha. Ez az egész Mechwart-kultusz pedig hazafiatlan és nemzetellenes. Ennek az ügyét a tanács soha sem teheti magáévá, de még a közmunkák tanácsa sem, mert ott komolyan mérlegelik, hogy ki az a nagyság, aki méltó arra, hogy nevét tér örökitse meg. Igazán komédiává lett ez az egész Mechwart-ügy, amely már felborit minden jó izlést, kellemetlen tolakodásával.

*

Nagy arany szöggel kell leszögeznünk Bárczy István polgármester egy kiváló mondását. Amikor az uj fővárosi könyvtár elhelyezéséről folyt a vita és azt valami eldugottabb helyre szerették volna tenni, a mi zseniális polgármesterünk kifejtette, hogy ez nem olyan, mint a kártyabarlang, amit fölkeresnek bárhová tegyék, hanem ugy kell elhelyezni, mint a jó vermet, hogy akaratlanul is beleesen minden ember. A közgyülésen annak az ideának van nagy pártja, hogy bontsák le a városháza Károly-köruti szárnyát és annak egy részére, mint az uj városháza kiegészitő részét épitsék föl monumentálisan a fővárosi könyvtárt.

Nagy füttyel

indult meg most másfél éve az inkvizició a Sárosfürdő tulköltsége ügyében és most — valami olyan különös csend van e kérdés körül. Az igazság rettenetes lándzsáit forgatták akkor a jó vitézek, hogy megöljék vele a milliókat faló szörnyeteget. Egy budai szobrász már plaketteket is mintázott a Szentgyörgy-tallér mintájára — Szentgellért tallért, annak tiszteletére, aki a Gellértfürdő pénzszivó sárkányát megöli.

Ha nem volna unalmas, hát ide nyomtatnánk azt a cikkelyt, melyet annak idején közöltünk volt „Sáros" cimen s amelyben elmondottuk, hogy a másként nem is jöhetett. Az uj fürdő terve még akkor fogant meg, amikor a városházán azon vitatkoztak, hogy a III-ik ügyosztály 7 vagy 9 gyertyát kap-e naponkint, — hogy városi kocsi csak a főpolgármesternek jár-e, vagy kaphat-e a polgármester is egyet. És belefogtak az épitésbe akkor, amikor a főváros megváltotta a gázmüveket, villanytelepet épit és husz autó áll a városi urak rendelkezésére. Kezdték egy 700.000 koronás eszmei pályázaton és végzik 13 millión.

A kérdés az volt, hogy ki a hibás hát? Nem az egyes emberek, hanem a kor, amelyben siheder kamaszból erőteljes ifjuvá fejlődött ami Budapestünk. Rettenetes baj volna, ha az a hétszáz ezer korona is nem nőtte volna ki magát hét millióra, amínél sokkal kisebb baj, hogy kétszer akkorára nőtt. Budapest jövője felett kétségbe kellene esnie mindenkinek, ha a közfelfogás és a lehetőség ma is csak a hétszázezer korona körül volna.

Az inkvizició megindult és — valami különös csend van e kérdés körül. Mint amikor itt valaki blamálta volna magát. Mintha valami csúf pletykának nyomára jön a rágalmazott, de a rosszhiszemü rágalmazók társadalmi állása miatt nehéz az ügyet kellő effectussal elintézni.

Nem ismerjük azokat a jegyzőkönyveket, amiket az ellenőrző, vizsgáló, ad hoc, stb. bizottságok fölvettek s mint kedves szatirát, csak azt emlitjük föl, hogy szabálytalanságot nem találtak ugyan, de — a földszinti vendéglő helyiség söntésében a kimérő pultot egy méterrel hátrább kell tolni.

A városi bizottság egyik szavahihető tagja mondotta el ezt a homéri esetet s ez — jellemzi nálunk az egész várospolitikát.

Kitűnt, hogy minden ami történt valamelyes fórum: — közgyülés, tanács, épitészeti bizottság, vagy más ilyen határozott utasitására, annak tudtával és engedélyével történt.

Még a munka közt összetört téglák is megvannak.

Ott tervszerüen akarták összetörni néhány ember becsületét. Szerencsére ez a becsület szilárdabb a téglánál és nem törött össze s most azért van oly mélységes, különös csend e kérdés körül.

Buda, jun. 7.

Örvendetes hireket közölhetünk a Sáros-fürdő — pardon! — Gellért fürdő tájékáról. Igy első sorban azt, hogy a környék villatulajdonosai megszabadultak a kazánház várható füstjétől, Budapest látképe pedig egy füstokádó magas kéménytől. A fürdő kazánházát ugyanis az Orlay-utcában épitik föl, de a Gellérttel versenyező nagy kéményt és a füstjét megfellebezte a szomszédos érdekeltség a kormányhoz, ahol ugy döntöttek, hogy a kazánházat *Generátor*-gázzal kell fűteni (barnaszénből előállitott füstnélküli gáz) s ez fölöslegessé teszi a magas kéményt. A kazánházat esetleg fölépitik még ez idén s akkor télen át is dolgozhatnak a főépület belsejében, mely 1915. végére igy is elkészülhet. A főépület külsejéről már kezdik lebontani az állványokat, és belől is serényen készül: diszvakolat, csőfektetés — és más egyéb.

„Sáros" No. II. Mi vagyunk a meglepetések városa s a szinhely mindig Buda. Ilyen csekélyke kis meglepetés volt a Sáros-fürdő költségtöbblete. Rongyos egy pár millió. Most ujabb meglepetés jön. Az uj villanygyár a Lágymányoson. Még rongyosabb egy pár millió.

A Népfürdő, az nem sürgős. Az úri fürdő drága lesz a Gellért-fürdőben, mert a sok milliónak kamatozni kell s igy aligha jut pénz az olcsó népfürdő kiépitésére. Ez egy **T** alakú telek volna, amelynek alsó szára a Fehérvári-utról nyilnék. Három apró ócska ház áll ott az Orlay-utca és Kemenes-u. között, amelyek közül a középsőt már megvette a város. Fönt a hegyoldalban a Mányoki-uttal és Fehérvári-uttal párhuzamosan már birja a város a telkeket s oda tervezik a népfürdőt fönt, az olcsó népszállodát lent s középen az utat fel a fürdőhöz. Egy-két milliócskát ez is meg fog enni, ez a kis szörnyeteg de — azt mondják illetékes körök — ez már nem sürgős. Még előbb tapasztalatokat gyüjtünk a főépületben s aztán majd a közgyülés dönt. Szóval, — ez ráér.

A városi vasut Budán. Memorandumot nyujtott be a székesfőváros tanácsához a II. ker. Iparoskör, amelyben autóbusz közlekedést kérnek a Marczibányi-téren át föl a Rózsadombra és ezzel kapcsolatosan a *Városi* villamos vasut vonalainak kiterjesztését Budára, de tiltakoznak a szakaszjegyek árának fölemelése ellen. A II. ker. Iparoskör mint nagy szociális egyesület, megtalálta ezzel a módját, hogy erkölcsi sulyát, minden várospolitikai párt gyámkodása nélkül érvényesitse a városi közügyek terén.

Demokrata alakulás Ujlakon. Hatalmas számban gyülekeztek Ujlak demokrata érzelmü polgárai junius 4-én a Császárfürdőben, hogy megalakitsák az ujlaki demokrata kört. Az ünnepre Vázsonyi Vilmos, Pető Sándor, Benedek János, Bródy Ernő, országos képviselők társaságában jött el és fulmináns, ötnegyed órás beszédben a vallás és hazának a demokratizmushoz való viszonyáról beszélt. Különösen a vallásnak a politikában való erőszakos behurcolása ellen kelt ki és azt mondotta, hogy az igazi demokrata nem a vallás, hanem a vallás meghamisitása ellen küzd. Minden igaz demokratának imádni kell az Istent és azt kivánni, hogy az isteni fogalomhoz méltó szabad és boldog Magyarország legyen. Szemrehányja az uralmon levő reakciós pártnak, hogy a vallást és annak megmentését programmjába felveszi, melyhez nincs joga, mert az igaz Isten nem a szolgák, hanem a szabad emberek gondviselője. A körülbelül négyszáz főnyi közönség frenetikus lelkesedéssel üdvözölte beszéde után Vázsonyit, aki után Benedek János, Szilágyi Károly és Kis J. Jenő beszélt. Az uj demokrata kör elnöke: Kis J. Jenő, ügyvezető elnökei: dr. Fülöp László, Bohrandt Zoltán, titkárok: Magyar Adolf és Kéméndy Ernő. Ezeken kivül választottak még egy negyven tagu választmányt.

Nagy felkiáltójelet kellene előre tennünk, hogy figyelmessé tegyük a budai bizottsági tagokat, mert a kereskedelmi kikötő ügye most van szőnyegen. Ma a soroksári dunaágról van szó csupán, de ez még nem minden, mert Budapestnek négy kikötő kell. Kettő északon, kettő délen. Ha predestinálva van kereskedelmi kikötőnek a soroksári dunaág, akkor még alkalmasabb az óbuda—hajógyári dunaág és a szomszédos terület. Következnék az egyik épitése után a második s az jusson Budának.

A Vérmező ügye úgy állhat, ahogy azt egy éve megirtuk, Kuriai itélet szerint ez a kincstáré, mert a székesfőváros elmulasztotta annak idején a tulajdonjogát érvényesiteni. Most

SIRKÖVEK LŐWY-nél BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88. Telefon 146-99. : Saját ház.

aztán alkuvásokkal igyekszik megmenteni azt, ami menthető. De szomorú világot vet ez „kedvelt“ Magyarországunkra, mert Bécsben a vár-sánc árkok megszüntetésekor az egész területet Bécs városa kapta, milliárdos értékben és ott épült a Ringstrasse, nekünk pedig nehéz harcunk lesz e darabka területért katonáékkal.

Bankbukás.

— *Az* I-II. ker. tkpénztár. ügye. —

Száz és száz ember aggódva lesi, hogy miképen oldják meg a bajba jutott I-II. kerületi takarékpénztár helyzetének kérdését. Azok lesik, akiknek legdrágább a pénzük, mert kevés: — a kis betevők. A szerkesztőség telefonja volna a megmondhatója, hogy mily számos keserves panasz keres lapunk révén megnyugtatást.

Pedig a helyzet elég sivár.

Ma már világosan látható, hogy a pénzintézet belső kezelése tiszta, szinte mintaszerü volt, s a zavarokat egy jelentéktelennek látszó, de mindenképen hasznot igérő eset idézte elő.

Valami Weisz Norbert nevü egyén egy katonai élelmezési vállalat finanzirozására kérte föl a takarékpénztárat. Magyarországon katonai vállalkozásba még senki sem bukott bele, s a I-II. kerületi takarékpénztár még sem vállalta, hanem fölajánlotta azt a Beck Lipót és fia cégnek. Ez a jóhirü régi cég vállalta, de elmulasztotta kellően ellenőrizni Weisz Norbert urat, aki a financirozók háta mögött mintegy 200.000 koronát inkasszált. Csuf dolgok voltak ezek, amelyek alighanem katonai vizsgálatot is vonnak maguk után. Mikor rájöttek és el akartak járni Weisz ellen — meghalt. Minden dolga e vállalatnak a takarékpénztáron ment át, annak jótállásával, de ez a kétszázezer koronás hiány tönkre tette Becket és megingatta a pénzintézetet. Hozzájárult néhány vállalkozás rossz üzletmenete, első sorban a Viktoria butorgyáré s a takarékpénztár igy válságos zavarok közé jutott.

Azután jöttek a kapkodás okozta hibák. A szanálásra először a *Budapesti takarékpénztárt* kérték fel, de ez csak kizárólagos joggal vállalta s azon mult, hogy azt kivánta, szerezzen az I-II. kerületi takarékpénztár egy millió betétet a kormánytól. Azután a *Hermes* vállalkozott ugyanigy. Az idő pedig mult, a pénzintézet nem birta szusszal.

Most aztán az Első Pesti Hazai takarékpénztár vette kezébe a szanálást és azon van, hogy a nagy hitelezők mondjanak le részben a kis betevők javára, — ezek viszont elégedjenek meg kisebb kvotával most, a hátralékra pedig egy sorba kerülnek a nagy hitelezőkkel, akik biztositották magokat.

Természetesen az a hir, hogy a II-ik ker. képviselője 300.000 koronát eszközölt ki a kormánynál csakis ügyesen lanszirozott hir volt, de semmiféle alapja nincsen. Egészen a Pesti Hazain mulik, mely nagynevü pénzintézet ad honores végzi a szanáló müveletet.

A Budai Szinház műsora:

Hétfőn: Nemtudomka.
Kedden: Bőregér.
Szerdán: A kis király.
Csütörtök: (d. u.: Limonádé ezredes. (este: Nemtudomka.
Pénteken: Faun.
Szombaton: Édes lányka.
Vasárnapon (d. u.: Tökéletes asszony (este: Édes lányka.

Hirek.

Valami hiba van a kréta körül, vagy a levegőben van itt valami Budán, a mely bacilust ugy hivják, hogy — tulköltekezés. Közmunkáknál, városi és állami épitkezéseknél, még csak érthető, mert az ilyen tehénnek sok a bornyuja. Most azonban szomoru hire kelt, hogy a budai tornaegylet szénatéri pályájának épitkezésénél másztak bele ilyen ugynevezett költségtöbbletbe. 250 ezer koronára volt előirányozva és 450 ezer koronába került eddig. De azért még mindig dolgoznak a ház körül és a pályán.

Függő kertek, ha nem is a szószoros értelmében, épülnek majd a Gellérthegy déli lejtőjén az uj Gellért-fürdővel szemben, amelyre nézve a tervek már készek és most tanulmányozzák azokat a városháza illetékes osztályában. A fürdő harmadik emeletéről merész hajlásu hid vezet át a hegyre s az egyik kiszögellő sziklára, kilátással Pest felé kioszkot terveznek.

Balga belgák bolyonganak búsan Budán. Bizar beadványokkal boszantanak bennünket: — budapestieket. Buda büszkeségét, becsületes bércünket birnák beépiteni borházakkal. Bachus bámulatos berkeiből bolondos Bábelt bimbóztatnak, biztos bukásul belgáknak, bántó bombasztul Budapestnek. Bolond beszéd, bolondnak birja bizalmát. Bár balgák búvhelye Budapest, bolondos beadványoddal bomolj Brüsszelbe balga belga!

Bizalommal bocsátom becses birálatukra beadványom, birva biztató buzditásukat, bizva bölcs belátásukban Babos Barnabás becsületes borbecslő biztos Budán.

A sasadi dülő látképe megváltozott. A Sashegy alján, a délivasut töltésén tul, óriási szürke épülettömb emelkedik: — az uj honvéd kaszárnya, lehet hogy előnyére lesz a vidéknek, de lehet, hogy végleg agyonüti ezt a közelfekvő nyaraló helyet. Végzetes hiba volt mindenképen oda épiteni, a kelenföldi állomáson tul eső helyre, ahol még gyakorló tér sincsen. Az Etele-téren, vagy az Etele-ut mentén nagyobb hivatást töltött volna be és megkapta volna a szükséges gyakorló teret. Most már azonban ez csak olyan eső után jött köpönyeg.

Bacilusok hullámzása, az egészséges tüdőkbe való erőszakos kergetése történik folyton-folyvást a Margit-köruton. Ott áll a Széna-tér és Margit-körut sarkán a hatalmas telektömbön épült már régen lerombolni predesztinált Régi Szent János kórház. A kórház Margit-köruti utcai frontján vannak elhelyezve a tüdővész végső stádiumában fekvő betegek. Mivel ezekben a friss levegő tartja még ideig-óráig a lelket, a kórterem utcai ablakai állandóan, éjjel-nappal nyitva vannak. Nem szólva arról, hogy mily izgató a reménytelen betegek tönkrehasznált szervezetére a nyitott ablakon legközvetlenebben — az ablakok ember magasságban vannak — behatoló zsivaj, por, piszok, zaj . . . az ott járni kényszeritett egészséges emberek tüdeje ám élénken tiltakozik a szabad prédára való odavetés ellen. A kórház kezdetleges levegőt dezinficiáló berendezése még jobban elősegiti a tüdővész bacilusainak a nyitott ablakon való kijutását és a Margit-köruton gyanutlanul sétáló egészséges emberekben az elszaporodást, Az utcára tódul a kórházból a napsugárban fürdeni szándékozó, egészséges embereket tönkretevő bacilus miriád: igazi budai kulturkép, hygienikus berendezés.

Munkapárt alakul az első kerületben. A budai Polgári Kaszinóba, junius 7-ére hivja nagyhangu reklámozással a kormány pártja az érdeklődő polgártársakat a szervező bizottság, melynek élén Burhard Konrád, Hauszmann Alajos és dr. Heinrich Kálmán áll. Az eddigi érdeklődés langyossága nem sejttet a kormány pártjáért való tulságos hevülést.

Jubileum a Svábhegyen. Huszönöt éve fejt ki eredményes müködést a *Svábhegyi Egyesület*, mely nyaraló várossá tudta tenni ezt a gyönyörü helyet, ahol addig csak elszórtan állottak villák. Igaz, hogy az Egyesület müködését hathatósan elősegitették és a Svábhegy jóhirnevét megalapozták olyan kiváló nevek, mint Erzsébet királyasszony, Kossuth, báró Eötvös, Jókai sőt a régmultban igazságos Mátyás király. Ezt az előzetes jó reklamot, jó hirt ügyesen használta fel az Egyesület, amelynek élén agilis egyéniségek állottak. A svábhegyi egyesület 25 éves müködéséről számol be egy diszes kiállitásu illusztrált füzet, melyet Egan Ede máv. főfelügyelő és *Varga* Imre az egyesület jegyzője szerkesztettek és küldenek szét minden érdeklődőnek — dijtalanul. A füzet kiválóan izléses nyomdai kiállitása Ádám Hermann budai könyvnyomdáját dicséri.

Nem hülye iskola, hanem kisegitő iskola épül Óbudán a Vihar-utcában. Erre figyelmeztet a multkori egyik hirünkre vonatkozólag egy óbudai kisegitő iskolai tanitó. Szivesen regisztráljuk, hogy nem gyenge elméjüek kapnak Óbudán iskolát, amit azért általában de nem hivatalosan mégis hülye iskolának neveznek. A szakszerü felvilágositások folytán még azt is megtudtuk, hogy az ilyen iskolában a tanitók több fizetést is kapnak. De hiszen meg is érdemlik. Állandóan annyi gyenge tehetségü között lenni és . . . . . (pardon ne tessék a környezet befolyására gondolni!) nagy ideg erőltető munkát végeznek. De nagyobb baj az, hogy a gyerekek, akik ebbe az iskolába vannak rendelve, nem akarnak elmenni az iskolába, mert a többi iskolásgyermek kicsufolja őket, hülyeosztálynak. Sőt mi több a tanitók is azzal fenyegetőznek, ha valaki nem tud felelni: a hülye iskolába kergetlek. Tehát mégis csak hülye iskola?!?

Riadalom támadt Óbudán, mert hirtelen nagyot estek a Budapest III. ker. takarékpénztár részvényei. Valóságos pánik vett erőt a betevőkön most, az I—II. ker. tkpénztár válsága idején. Volt betevő aki telefonon bizonyitotta, hogy egy szerencsétlen telekspekuláció okozza ezt az ujabb válságot, — pedig az egész egy *cseh* bank tőzsdemanövere volt, mert másnap szombaton a tkpénztér részvényei ujból erősen emelkedtek s igy aggodalomra ok nem volt.

A Budai Diákok cimü diákujság fiatal szerkesztőjéhez Suska Árpádhoz *Majláth* G. Károly gróf, erdélyi püspök a következő sorokat intézte. „A májusi számot köszönettel megkaptam és kivánom, hogy a „Budai Diákok“ cimü folyóirat is fokozza munkatársaiban és olvasóiban az egyetértés, kölcsönös bizalom és munkásság szellemét.“

Közgyülése volt junius 6-án a bpesti III. kerületi tanitói körnek. A gyülés főtárgya az uj elnök: Hrivnyák János ipariskolai igazgató beiktatása volt, akit nagy óvációval fogadtak a kör tagjai. A közgyűlés folyamán „az erdei iskolák“ cimü értekezés nagy vitára adott alkalmat.

A bánat müvésze, a siremlékek hivatott tervezője *Lukácsy* Lajos szobrászmüvész budai műtermében a maga nemében ritka emlék készül. *Ianser* György nagyfuvaros özvegye aki egy héten vesztette el fiatal férjét és két bájos kisleányát. A siremléken az elhunytak életnagyságu mellszobrai előtt a bánatos özvegy áll.

A vértanu Csányi László a szabadságharc egyik minisztere, akinek zalaegerszegi szobrát *Istók* János tervezte, — Keszthelyen is emlék táblához jut, azon a házon, ahol 1849-ben lakott. Életnagyságu mellszobor ábrázolja a bronzból és gránitból készült emléktáblán, mely Lukácsy Lajos alkotói kezét és zsenijét dicséri.

Elsőrendü angol női ruhák készülnek Füles József-nél II., Irma-tér 3. sz. Előnyös fizetési feltételek mellett

Dombovári Babári Jóska egyéves nagysikerü külföldi utjáról hazaérkezve, tiz tagu zenekarával a Batthyány kávéház (Buda, II., Batthyány-tér) nagy terraszán muzsikál.

Budai Polgári Takarékpénztár
részvénytársaság
II. kerület, Margit-körut 31-33. szám.
Állandó jellegü takarékbetéteket 5% -al netto kamatoztat.
Kölcsönöket adunk sorsjegyekre és értékpapirokra.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Az iparos nyugdij ügyében küldöttség járt a II. ker. Iparoskör részéről Berzeviczy Albert orsz. képviselőnél és támogatását kérte. Ez ügyben most *Váli* Gáborhoz a kör ügyvezető elnökéhez a következő levelet intézte:

Tisztelt Elnök Ur!

Hozzám személyesen intézett kérésére van szerencsém értesiteni, hogy a szóban forgó ügyet megbeszéltem a kereskedelemügyi miniszter urral és habár e nagy és nehéz szociál-politikai problémának közeli megoldása a mai pénzügyi viszonyaink között alig remélhető, mégis — ha ebben az ügyben formaszerü kéréssel is kivánnak a miniszter urhoz járulni — nagyon szivesen vállalkozom annak közvetitésére.

Őszinte tisztelettel

Berzeviczy Albert s. k.

Negyven éve tagja az Orsz. Iparegyesületnek Buda egyik előkelő cége: *Seenger* Béla cs. és kir. udvari szállitó, amiről elismeréssel emlékezett meg az egyesület közgyülése.

Közérdekü az az évi jelentés, melyet az Országos Iparegyesület adott ki a 72-ik évi közgyülése alkalmából, mint a *Magyar Ipar* mellékletét. A vaskos füzet felöleli az ipar minden kérését. Az iparos nyugdij ügyében a következőket irja:

Részt vettünk azokon az üléseken, melyek ebben a tárgyban a II. és IX-ik kerületekben tartattak és azon a nagy értekezleten is, melyet a régi országházban a budapesti és környékbeli ipartestületek tartottak. Ez utóbbin egyesületünket Thék Endre, Sziklai Zsigmond, Palóczi Antal és az igazgató képviselték. A nagygyülést megelőzőleg bizalmas tárgyalások is voltak Thék Endre vezetésével, amelyekben a kérdésnak matematikai alapon való megoldása szóbahozatott. Felemlitendő, hogy a matematikat számitások költségeinek fedezésére Thék Endre alelnök 1000 koronát ajánlott föl.

Iparos-méhész. A bácsmegyei Martonos községben él *Koiss* Konrád 72 esztendős asztalos mester, aki passzionátus méhész. Ma már jobban méhész, mint iparos. De a két foglalkozást pompásan tudta összeegyeztetni, mert 30 éves méhészkedése idején úgy kitapasztalta a méhek életét, hogy most mint asztalos egy ujfajta kaptárt talált ki, mely a méhészet számos baján fog segiteni s a világot egy uj kaptár tipussal gazdagitja, mely hamar kiszoritja majd a régi fajtákat.

Ipari pályára való tömörülést ajánl a főváros közoktatásügyének vezetője: Déri tanácsnok az iskolaév végén a pályaválasztóknak. Nemes intencióju a buzditása csak aligha lesz mélyebb hatással. Az iparosság helyzete a társadalmi életben egy cseppet sem csábitó, mert hiszen nálunk még ott tartunk, hogy valakinek az uri mivolta, intelligenciája érettségi bizonyitványhoz van kötve, az iparost pedig — kimondjuk nyiltan — lenézik és ahol szerét tehetik, kihasználják. Ez beidegződött minden emberbe, érzik is, ezen és a tul oldalon s mig ez az erősen leplezett kasztrendszer helyet nem cserél egy egészségesebb gondolkodással, kárba veszett addig minden ipari pályára buzditás. Az iparosok jelenlegi, félig alárendelt szerepe is addig marad fenn a nagyszámu intelligens tagjai dacára.

Tekéznek minden hétfőn, Bruckbauer Mátyás pasaréti vendéglőjében a II. kerületi iparoskör rendezésében. Vendégeket is szivesen látnak.

Vendéglői élet.

A dunajobbparti szállodások. vendéglősök bor- és sörmérők ipartársulatának hivatalos közleményei.

Vendéglős kongresszus volt Marosvásárhelyen, amelyen a budai ipartársulat is három tagjával vett részt. Élénken megvitatták az italmérési engedélyek szigoritott kiadásának ügyét. A vasárnapi munkaszünet törvényének a vendéglősöket legsulyosabban érintő és tönkretevő intézkedése ellen foglaltak még állást és a szálloda rossz magyar szó helyett a fogadó elnevezést fogadták el.

Magyar söripar cimen komoly, tartalmas szaklapot szerkeszt és ad ki *Horváth* Elemér az ismert nevü poéta és hirlapiró. A söripar minden ágával behatóan foglalkozik irásban és képekben és most külön diszes számot adott a pincegazdasági kiállitás alkalmából.

A cseh üvegkartell ellen küzd most a magyar sörnagykereskedők egyesülete és felszólit mindenkit, hogy a csehországi gyárak ellen és a magyar üveggyárak mellet foglaljon állást.

Dijtalanul közöljük szivesen a *nyári vendéglőkre* vonatkozó hireket, ugy mint táncmulatságokat, zenét különleges estéket, nyitásokat, — szóval mindazt, ami a közönséget érdekli. Az I-III. kerületi vendéglős ipartársulat tagjai erre joggal tarthatnak igényt, még az esetben is, ha hirdetést nem adnak föl közlés céljából.

Uj üzletet jelentettek be: Bauer Károly, I., Attila-u. 8. sz. vendéglő, Schlesinger P. Fülöp, I., Fehérvári-ut 108. sz. vendéglő; Wiml Anna, I., Fehérsas-utca 4. sz. vendéglő; Wimmerl Gusztáv, I., Pauler-u. 7. sz. vendéglő; Fisch Lázárné, III., Lajos-u. 124. sz. vendéglő; Stern Miksa, III., Bécsi-ut 60. sz. vendéglő; Neu Márton, I., Krisztina-körut 119. szám vendéglő; Frendl Péter, III., Kaszás-u. 18. sz. vendéglő; Levente József, III., Óbudai hajógyári-sziget, vendéglő; özv. Roppler Károlyné, III., Bécsi-ut 3025. hrsz. vendéglő; Scheirer Jánosné, III., Római-fürdő vendéglő. Üzletét áthelyezte: Farkas Lajos Kaszás-u. 18. alól Apát-utca 46. alá, Hoffmann János Fő-utca 8. alól a Pálya-utcai „Diófa" vendéglőt vette át. Üzletét megszüntette: Szabó Ferenc és Lebeda Ferenc, I., Szent János-tér 4. szám vendéglő; özv. Hitzinger Józsefné, I., Döbrentei-tér 1. sz. vendéglő; Sirankó Vilmos és Kesztler Lipót, I., Szarvasz-tér 1. sz. kávéház; Antal Izsó, II., Markovich Iván-utca 2. sz. kávéház; özv. Nádas Ferencné sz. Eisinger Teréz, II., Margit-körut 5/a. sz. kávéház; Hegyi Sándor, III. ker. Bécsi-ut 60. sz., Gürsch Ferenc, Koronaőr-utca 8. sz. alatt.

Felelős szerkesztő: J. VIRÁG BÉLA.
H.-szerkesztő: R. RÉW SÁNDOR.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

LAKATOS-, MECHANIKAI ÉS SZERELÉSI MÜHELY
VÁGÓ PÁL
Budapest, I. ker., Fehérvári-ut 29.
Telefon-hivó 47-04.
EREDETI WOLFRAM (TUNGSRAM) villanykörték 75 százalék árammegtakaritás daraboként K 1.10. Elsőrendü gázharisnyák K 0.45-ért, 6—6 darab vételnéi házhoz szállitom, valamint mindennemü szerelést jutányos áron pontos kivitelben.

Buda legnagyobb festékáru kereskedése
Alapittatott 1901. BUDÁN.
Weisz Lipót
Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-öt 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT
Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállitó, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Házat lebontásra legmagasabb árban veszünk. Megfelelő óvadékot nyujtunk. Elvállalunk mindennemü földmunkát is. FELDMANN és Társa Szász Károly-u 1.

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON

Budán a legelső olcsóbb LINOLEUM mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Preisach József divatáruháza
Házilag készült
férfi- női és gyermek fehérneműket ajánl
Budapest, I. kerület, Krisztina-tér 3. szám. Telefon 104-98. :: Tánccipők!

Reiszmann

zongora terem

II. ker., Margit-körut 1. sz.

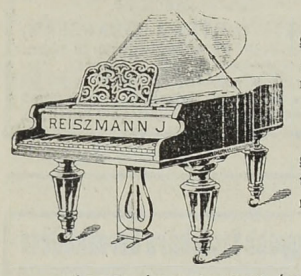

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.

Átjátszott zongorák becseréltetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.

JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::

OLCSÓ BÉRLET!

Németh Károly Géza

vas- és füszerkereskedése

Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.

Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.

Csak jó minőségü áru kapható!

Telefon 41—70.

Gyönyörü kivitelü síremlékek művészi tervek alapján.

Zupán József

Farkasrét. Siremlékműraktár.

I., Németvölgyi-ut 72. sz.

A temetővel szemben.

Minden e szakmába vágó munkát lelkiismeretesen és jutányosan végez.

Mértékszerinti valamint kész

MELLFÜZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.

SZEMERE LÁSZLÓNÉ

Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.

— (A krisztinavárosi templom mellett.) —

Kostyál József

villamos műszaki vállalata

Epest, I., Zsigmond-u. 11.

TELEFON 16—96.

Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel dijtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, melv eltörhetetlen.

MAGYAR GYÁRTMÁNY.

E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

Lackenbacher György

BÁDOGOS M.

GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81

II. Fő utca 7.

Jégverem u. 2.

Margit rakpart 4.

LÁNCHID-SZÁLLÓ

II. ker., Öntőház-utca 1. sz.

Teljesen ujonnan berendezve

OLCSÓ SZOBÁK.

Első Magyar Részvény Serfőzde

UDVARI-SÖRE

utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,

Mély tisztelettel

BUZÁS ANTAL szállodás.

Urileány

ügyesen manikürözhölgyeket. Értesitésre jön.

Balogh II., Batthyány-tér 4.

FÉLIG INGYEN

Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók

LŐWY FRIGYES

ÜZLETÉBEN

II., FŐ-UTCA 58.

ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

A legszebb és mindig friss

VIRÁG, KOSZORÚ

egy félóra alatt kapható

özv. Dominits Gyuláné

virágüzletében

II., CSALOGÁNY-UTCA 50. SZ.

Express-boy

company Budán

II., Lánchid-utca 13.

Telefon 66-23. Telefon 66-23.

Pesten: IV., Veres Pálné-u. 3. sz.

Telefon 139-47

Szerszám-, mű- és épületlakatos munkákat készit Baron I. III., Pacsirta-u. 14.

Takarék-, asztaltűzhelyek és mérlegek raktára.

Pál Jakab

I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.

uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü sportcikkekben.

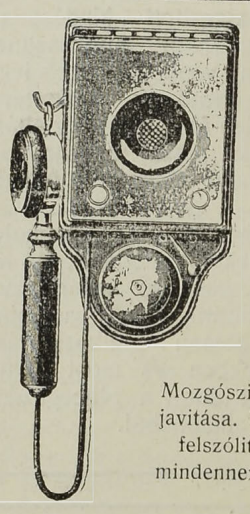

Bölczy Lajos

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

Villanyszerelő

II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.

KÜLÖNLEGESSÉG:

Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.

Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.

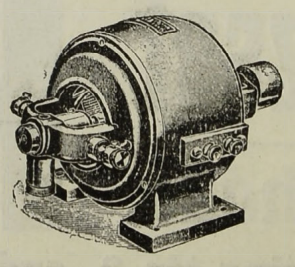

Telefon: 158-16.

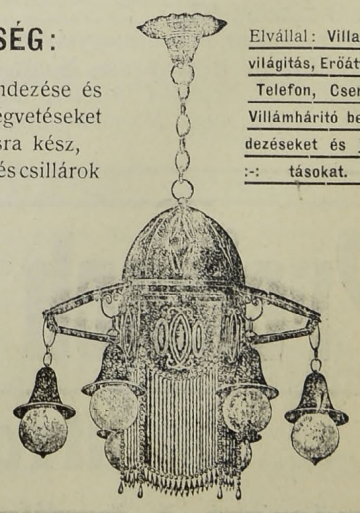

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Attila-nyomda I., Szt. János-tér 1/a.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. junius 14.
24. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Az odiózus Mechwart ügy a legferdébb helyzetbe hozta a Magyar Mérnök és Épitész Egyesületet, mivel kisült, hogy ennek a hires pángermánnak a mérnöki zsenialitáshoz nagyon kevés köze volt, s fennen hirdetett találmányai — nincsenek sehol. Nem is voltak. A Ganzgyár találmányai kiváló magyar mérnökök neveihez füződnek s a gyár disze a Bláthy—Déri—Zipernowszky triasz. Ha nagyon firtatnánk a kérdést, lehet hogy a „nagy" Mechwartról kisülne, hogy talán nem is volt mérnök, hanem egyike azoknak, akik ügyesen kihasználták elsősorban a gyár zavarát, azután a magyarok zsenialitását. Mindössze annyi, hogy — ügyesen spekulált. A napi sajtó egy része azt irja, hogy mint egyszerü munkás jött Magyarországba s arról a krónikák mit sem tudnak, hogy itt mérnöki oklevelet szerzett volna. De azért — hamar szobrot neki, teret neki!

*

Elfogultan, személyeket gyülölve, nem lehet igaz birálatot mondani semmiről, se a Svábhegyi vasutról, se a városi kenyérről. Mert a városi kenyér jó és izletes s a város élelmiszer árusitása kifogástalan. Ezt nem csak a budai sajtó kénytelen elismerni, de elismeri a külföldi, a világsajtó is. Ám maradjunk a helyi lapoknál. A „Pilisi Hegyvidék" épen most közli, hogy *Berczik* István a római-fürdőtelep deputációját vezette a polgármester elé, gázt és élelmiszerárusitást kérve. A gázvezetéken most dolgoznak, s az élelmiszert már ugyanazon a héten árusitották is. Valóságos áldása ez a telepnek. Igy fest tehát az élelmiszerárusitás kérdése, ha a Krisztina-körutról, vagy a római-fürdő nyaraló telepéről nézzük. — Ami pedig a svábhegyi villamos vasut létesitése körül szerzett érdemeket illeti, afelett meddő és gyerekes a vita. Az egyik párt évek óta sürgette, a másik pedig akkor állott elő egy népgyüléssel, amikor már ugy is meg lett volna. Az egész háborusdin legjobban Sándor Pál ur mulat, megveregetve az egyik párt vállát: — Nekem fütyül! — és a másik párt vállát: — Nekem fütyül! — Elmehetnek.

*

A Viziváros még nem birja a járást a saját lábán. Néha nagy dir-durral neki indul, de azután elül csendesen. Nem birja még szusszal. Az uj pártok egymásután ugy termettek mint eső után a gomba. Oly szép kinyilatkoztatásokban, kioktatásokban, jó tanácsokban és szép tervekben volt része a polgárságnak minden irányban és minden oldalról, hogy szinte sok volt a jóból. Most aztán aludjunk rá egy kicsit, mint az elcsigázott leányzó, akit oly sokan megudvaroltak.

Siratja

a kis ember a kis bankot. Ez a sirja. A kis bankot elnyeli a nagy bank, mint ahogy a nagy hal megeszi a kicsit. Csuf játék ez és a baj az, hogy sok szegény ember sós könnye siratja.

Ugy látszott, hogy a budai bankvilág állja a sarat, birja a pénzkrizist, mert szolid. Birta egy darabig, de azután alámosta a talajt a nem egészen szolid vállalkozás, mely fölszivta a kis bankok pénzkészletét, de pótolni nem tudta. Az egyik butorgyárat alapitott, a másik telkekben spekulált, a harmadik a tőzsdére tévedt. Az apró hitelszövetkezetek tengődése ehhez képest ugy áll, mint a pörsenés a keléshez.

Egy szövetkezet felszámolása megbomlasztotta az egész bankéletet Budán. Néhány ember vesztesége pánikszerüen hatott a tömegre és az egyiket a másik, ezt követi a harmadik. A kis halakat a hálóba kergetik a nagy halak.

Pedig minden a maga rendjén megyen. A szomszéd elvesztette betétje egy részét a szövetkezetnél. Ennek keserves hire megy. A másik szomszéd a takarékpénztárba siet, hogy a betétjét kivegye. Ott követelik a felmondás betartását. Tehát nem fizetnek. A szomszéd megijed, a szövetkezetben vesztes szomszéd riasztja és megindul a lavina, amelynek banknyelven *run* a neve. Mindennap több ember követeli a betétjét, a kis bank ragaszkodik a felmondáshoz és nem fizet, ennek mind szélesebb körben hire megy, a felmondások szaporodnak s a kisbank végül felkér egy nagy bankot, hogy szanálja a bajt. A nagy bank hajlandó segiteni és rovancsol. Tudni akarja, hogy mire adja a pénzt. Ennek is hire megy.

Közben felszámol a küzködő intézet valamely fiók vállalata, mert nem kap pénzt a mamaintézettől, a részvények esnek, néhány igazgató exponálja magát, mesterségesen fölhajtják ujból a papirok árát, de nem birják soká a manövert s a papirok ujból esnek. A tőzsdei jelentések alapján meginog a komolyabb betevők bizalma is, egy-két igazgatósági tag kiugrik, nagyobb betétjét kiveszi s ezzel a kis bank vagy takarék sorsa meg van pecsételve.

Az udvar pedig megtellik siró asszonyokkal, káromkodó kis emberekkel, akiknek oda vész egy életen át összekuporgatott vagyonkájuk, aggkoruk egyetlen biztos támasza.

Ma még csak két helyen sirnak Budán, de a döntő tényezőknek, nagy bankoknak és kormánynak okvetlenül oda kell hatnia, hogy a kis betevők pénze meg legyen. A nagy halak ráérnek megenni a kis halakat, nem kell, hogy a kis halpecsenyét a szegény emberek könnye sózza.

Buda, jun. 14.

Nincs terv, mely egységesen szabályozná Budapestet és ez a tervtelenség milliókba kerül. Az életet ismerő ember nem is tudja elképzelni, hogy valamely belső hivatal a városházán alapos szabályozási tervet tudjon szerkeszteni, mert ott a mindennapi kérdés özönébe fullad minden munka. De furcsa is volna, ha egyszerüen rá lehetne parancsolni akár egyesekre akár osztályokra, hogy pont reggel 9-től délután 2 óráig zseniális terveket konstruáljanak. Valahogyan mégis meg kell oldani a kérdést, mert ha egy millióba kerül is, még akkor is olcsó és nagy megtakaritásokat jelent a jövendö számára. Helyes megoldásnak vélnénk, ha a város megkeresné azokat a szakembereket, akiknek a városrendezés terén már van tapasztalatuk és gyakorlatuk, akik már tanujelét adták e téren kiváló tudásuknak és egyenesen megbizna egy embert, hogy kellő hivatali segédlettel szerkessze meg Budapest egységes szabályozási tervét. Itt természetesen nem lehet protekciós hivatal fölállitásáról szó. Ez az eszme a budai városi bizottsági tagok között több izben képezte már megbeszélés tárgyát és az a vélemény alakult ki, hogy föl kellene kérni erre Palóczy Antal tanár műépitészt, akinek e téren nemcsak országos, de europai hire van. A mellett apróra ismeri Budapest térképét és rajongó szeretettel foglalkozik a város rendezés ügyével. Az ő puritan jelleme, művészi érzéke és kiváló képessége predesztinálja őt erre. Jobb kezekbe nem is tehetné le a székesfőváros jövendő kialakulásának fontos ügyét, mint az övébe.

A rákfőzés különös módja jut önkéntelenül az ember eszébe, amikor a Stadion helyének megválasztásáról van szó és hol a kelenföldi résznek igérik, hol meg Kőbányának. A rákokat is, amikor kifogják a langyos patakból, bele dobják egy csöbör hideg vizbe. Ezt nem szereti a rák és dühbe jön. Akkor haza viszik és fölteszik a csöbröt a tüzhelyre. Mire egy kissé fölmelegszik a viz, a rákok is megbékülnek. A gondos szakácsné ekkor elhuzza a tüzről a fazekat s a viz ujból hülni kezd. A rák ismét dühbe jön, de már is tolják vissza az edényt a tüz fölé s ujból örvend a rák, ahogy melegszik a viz. Igy hol elhuzzák a tüzről, hol visszatolják. A rák is, hol a dühtől vörösödik, hol az örömtől pirul és észre sem veszi, mire szép pirosra megfőtt. A Stadion ügyében most ez egyszer mi budaiak vagyunk a — rákok.

Az étzeszgéber hálátlan szerepére vállalkozunk, amikor fölhivjuk a városi tanács figyelmét arra, hogy a megváltás alatt álló omnibusz-vállalat fölszerelését nagy sikerrel lehetne fölhasználni egyes elhanyagolt vidékek föllendités ére, Itt van a *Szépvölgy*, Budapest nagy jövőjü nyaraló helye, nagyhirre méltó barlangjával, de rettenetes megközelithetetlenségével. Ma lehetetlen ott élni, nyaralni. Hat omnibusz és 12 pár ló elegendő volna, hogy ezt a gyönyörü völgyet megnyissa a nagy közönség számára. Ez a ma hozzáférhetlen vadon egy évtized alatt beépülne s mire a tervbe vett villamos vasut elkészül, már népes, lakott völgy várná.

Legenda jár szájról-szájra az *óbudai* hidról, mely elkészül a közel jövőben, mert kész már minden alkatrésze, csak össze kell majd rakni, — és fölépitik, amint elkészül a Lánchid. Mert hogy a mérnök urak ugy gondolták ki, hogy a Lánchid átalakitásához szükséges segédhidat ugy csinálják meg, hogy mire elkészül a Lánchid, csak szét kelljen bontani a szerelő hidat és ujból összerakni a Margitsziget felső csucsán épülő hidoszlopokra. Egy csapásra két legyet. Igy szül az óbudaiaknak uj hidat a jó öreg Lánchid. A lelkek délibábja ez a legenda.

Krecsányi Kassán.

— Egy érdekes okirat. —

Bizonyára meglepjük vele a jó *Krecsányi* Ignác igazgatót is, amikor részleteket közlünk oly okmányról, mely érdekes világgitásba helyezi a magyar szinészet történetét, és újból, azt bizonyitja, hogy Krecsányi mily nagy gonddal válogatta össze már 35 év előtt is társulatát.

Szentesről tett jelentést 1879. julius hó 14-én a kassai szinügyi bizottságnak Krecsányi, amikor átvette a kassai szinházat s e jelentésből, a melynek másolata a kezeinkhez jutott, közöljük azt a részt, melyben felsorolja társulat tagjait. Ma csaknem kivétel nélkül — országosan ismert nevek.

„. . . *Krecsányi* Sarolta operette primadonna, a nagyobbszabásu népszinmű-parthiekat is játsza; Csatárné-*Pajor* Emilia operette coloratur és népszinműénekesnő; Csatár Győző operette bassbariton s drámai segéd apaszinész; *Kiss* Mihály népszinműénekes s operette, magas bariton; *Boér* Emma, (utóbb Szacsvayné) fiatal hősnő s társalgási szinésznő; H. Szabó Ilka drámai szende és naiva; *Szacsvay* Imre hősszerelmes, lyrai szerelmes: Nagy István operette tenor

SIRKÖVEK LŐWY-nél
BUDÁN, II. ker., Fő-utca 88.
Telefon 146-99. : Saját ház.

és segéd népszinműénekes; Krecsányiné-Kiss Veron soubrette és naiva; Dalnoky Kárpát operette komikus és drámai segédszinész; *Krecsányi* Ignác igazgató és szinész; Vigh Károly karnagy; *Kissné-Hegyessy* Mari kardalnoknő, segédszinésznő sat. sat.

Azon esetben, ha netán *Kassai* Vidort minden erőlködésem dacára sem sikerülne megnyernem, Kövessy Gyulát szándékozom szerződtetni, kit már hetek óta sakkban tartok."

A jelentés eredetije Kassa város levéltárában van.

Az első operett „A kis herceg" volt és érdekes, hogy 35 év mulva ugyanebben bucsuzott Kassa közönségétől Várady Margit a Budára jövő Komjáthy társulatának koloratur énekesnője.

A magyar szinészetnek alig van érdekesebb szinésztörténeti okmánya ennél.

A Budai Szinház műsora:

Hétfőn: Kis király.
Kedden: A biboros.
Szerdán: Orfeusz az alvilágban.
Csütörtökön: Dollárkirálynő.
Pénteken: Hoffman meséi.
Szombaton: A nevető férj.
Vasárnapon (d. u.: Buda gyöngye. este: A nevető férj.

Hirek.

Kisért a germán szellem, amióta a nemzetiségi nyelvek jogokhoz jutottak a magyar nyelv rovására. Kisért a tereken, utcákon, szobrokban és plakátokon. Minden hirdető tábláról felénk kiabál, ránk vigyorog. Ott az egyik gummisarok plakátja, amelyen ujszülött baba emeli magasba apró lábait s mindegyik sarkán rajt van a gummisarok. Alatta pedig éktelen magyarsággal: „— Igy kellene a *világra jönni!* —" Mi arról igazán nem tehetünk, hogy a német nyelvnek nincsen kellő szava a „születni" szóra, de amikor a német a világra jön, akkor a magyar születik. Tehát ugye: — Igy kellene születni! — volna a helyes, ha — nem németből fordították volna.

Merénylet az egészség ellen Óbuda utcáinak mai állapota. A legtöbb helyen még ma sincsen csatornázás, az udvarokról a szenyviz, mosogatóviz a sok hulladékkal együtt kikerül az utcára és folyik végtől-végig. Ott az utcán rothad és poshad még a sok kiöntött szerves anyag és elhasznált viz és ezáltal az utca a legbiztosabb terjesztője mindenféle járványnak. Még a forgalmasabb és a középpontban fekvő utcákban, mint a Szöllökert- és Kálvin-utcában is ilyen lehetetlen állapotok vannak. Rossz nyelvek azt mondják, lakna csak az utcák valamelyikében egy bizottsági tag, lenne azonnal csatornázás, sőt még gázvilágitás is, az eddigi 50 méter distánciáju petroleumlámpák helyett. Matievits főmérnök most dolgozik egy előterjesztésen, melyben a fő-gyüjtőcsatornákkal kapcsolatban a fokozatosan kiépitendő mellékcsatornák tervét vázolja, ami megszüntetné a nyilt csatornák mizériáját.

Szociális mozgalmat indit a II. kerületi demokratakör. Egy szükebb bizottságot küldött ki kebeléből, amelyik felkeresi a választói jogosultsággal rendelkező kisembereket és az uj választói törvény rendelkezéseivel megismerteti és igy hozzásegiti a joguk gyakorlásához. Különben a kör a társadalmi életben is erősen agitál eszméi mellett és jól sikerülő estéivel a kedélyességet honositja meg otthonában. Hermann Gyula dr. ügyvezető elnök vezetésével a kör küldöttséggel vett részt a VII. ker. demokratakör házalapitó ünnepén, ahol Érchegyi István beszélt.

Szerelmesek buvóhelye, de csunya üzelmeknek is ugylátszik a szinhelye a Horváth-kert. Az első kerületnek ez az egyetlen belső parkja, kellemes kertje csak rettenetesen elhanyagolt á lapotban van. Rozoga a keritése a Krisztina köruti oldalon, a tulajdonképeni parkba csak két lejárón lehet bejutni és este amikor legkellemesebb lenne, öt petroleum lámpa világitja csak meg a nagy parkot a szeretkezőknek a sötétben biztos védelmet adva. De egy elkeseredett apa arról értesit bennünket levelében, hogy öreg urak is szivesen keresik fel a kert sötétjét, nemtelen vágyaik kielégitése céljából. Jó lenne néha utána nézni az illetékeseknek — ha már nincs rendes világitás — hogy mi is történik ott a sötétben?

Szebeny Antal ünneplése. Az első kerületi társasegyletek Antal napja alkalmából junius 13-án ünnepi társasvacsorát rendeznek a régi diófához cimzett vendéglőben. (I. Pálya-u. 3.) Részvételi jegy ára három korona.

Irigykedve néztünk át azelőtt Pestre, amelynek dunasora oly pompásan kiépült, holott a budai oldal, főleg a Margít-rakpart, olyan volt, mint a vénasszony fogsora. Apró viskók mellett égbetörő szűk bérházak. Most aztán a legujabb Palatinus palota, a Margithid mellett sajnálatos elégtételt nyujt nekünk. Ez a talján modorban épült idétlenség még a klasszikusan szép országházat is veri és olyan mint a bibircsók a szép arcon. Bizarnak, különösnek szánták és elcsúfitották vele az egész dunapartot. Ettől a boldogemlékezetü palatinusok mind a másik oldalukra fordulnak, hogy ne lássanak át Pestre.

Egy darab a jövendőbeli Tabánból már kezd kibontakozni a Gellért-hegy lejtőjén. Az Orom-ut néhány sablonos, túl magas villája mellé most épült egy karcsu, várszerü villa, mely harmonikusan befejezi a villasort és szinte karaktert ad az egész környéknek. Vörös téglával burkoltak és a szegélye fehér kő. A miramarei kastélyra emlékeztet külső formáiban és oly arányos, hogy szinte kirí az ormótlan bérkaszárnyák közül.

Két monumentális épületet emeltek a Fő-utcán, a Pestvidéki törvényszék és az állami számvevőszék palotáját. Ezáltal tényleg valamennyire fő-utca jelleget kap az eddig elhanyagolt, csak névleges Fő-utca. De e palotáktól nem messze csufságul még mindig ott áll a „három nyulkaszárnya", mely már évek óta, mint lebontásra predesztinált épülettömb szerepel a városrendezési és szépészeti tervekben, de amit még mostanáig sem bontottak le, hanem — még a belsejében épitkeznek is, mintha örök időkig akarna állani.

Vértanuk a — vámházban. Martinovics és társainak csontvázát egyelőre az uj Szent János Kórház mellett lévő pénzügyőri kirendeltség házában helyezték el, ahol mindenki, szabad bemenettel megnézheti.

Koncsek Lajos II. kerületi leányiskolai igazgatót 30 éves tanitói jubileuma alkalmából a király a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki. Szeretettel ündepelték a növendékei és tanitótestülete junius 8-án és 11-én a budai tanitói kör, melynek már tizennyolc éve elnöke. Koncsek Lajos nemcsak a népnevelés terén, de Buda társadalmi életében is kedves szerepet tölt be, mint a budai könyvtár megalapitója és itt is meleg ünneplésben részesül.

Nemtudomka. Meleg siker, rajongó lelkesedés, tapsvihar, sok-sok kacagás, ujrázások töltötték be a Budai Szinházat a hétfői előadáskor. Kedves szerepekben brilliroztak: Bartkó Etel (Mici), Babits Vilma (Nemtudomka), Ocskay, Cseh, Virágh, akiknek szép játékához a jól szereplő együttes is teljesen méltó volt. Különösen a bájos Babits Vilma és Ocskay énekszámai, a temperamentumos Bartkó Etel és Virágh komikus duói váltották ki a közönség nagy tetszését és a legszivesebben megismételtették volna az egész előadást.

Értelmetlen relációi vannak Budán a közutinak. Az egyik kocsi, a 77-es jár a nyugatitól a Széna-térig és megáll a régi szent János-kórháznál. Egy másik reláció a 79-es jár a Huvösvölgyből szintén a Széna-térre, de csak a tér felső részén levő hurokvágányig. Már most az a szerencsétlen embert, aki megjön a nyugatin és a pályaudvarral szemben fölszáll a 77-esre, azt leteszik a Széna-tér alsó végén. De mert haromszor át nem szállhat, kell hogy csomagostól végig loholjon az egész hosszú Széna-téren föl az Anna-udvarig, hol végtére is nem talál kocsit. A régi János-kórháznál holtig várhat, mert ott még csupa zsúfolt kocsi jön, mivel csak a Széna-tér felső végén ürül ki részben. Ott van a hurokvágány, de a 77-es odáig nem jut el, hanem veszedelmesen keresztezi a Margitkörutat. Az ilyesmin még az értelmesebb zsákhordók is csodálkoznak.

Vásárcsarnokot, vagy legalább türhető piacot sürget Óbuda közönsége. A Tavasz-utcáról el kell helyezni a piacot, mert ott még ez évben megépitik a korház-utcai rossz relációt felváltó villamost a legtermészetesebb összeköttetésül a Vörösvári-utra. A III. kerület polgárságának kivánságához képest memorandum fekszik már a tanács előtt, hogy ha vásárcsarnokot nem is kapnak, a piacot a Pacsirtamező-, Selmeci-, Kenyeres-, Szöllő-utcák által határolt téren helyezzék el. Ugy értesülünk, hogy a kisajátitások már tervbe vannak véve és még a nyár folyamán rendezik Óbudának ez anomáliáját, a fentemlitett helyen Óbuda Ujlak között helyezve el a piacteret.

A Vérmező fái sem fognak az égbe nőni, hogy egy osztrák mondást citáljunk. Mert a Vérmező rendezése és a lovagló út épitése egészen a mi katonai szellemünkre vall. Sejtik mindig, hogy mit kellene csinalni, de aztán a kivitelben oly kicsinyek, mint itt a Vérmezőn. Gesztenye fákkal ültették körül a lovaglópályát, de ezek a csemeték három arasznyi magas, ágas-bogas fácskák. Ha ezek hajtásnak indulnak és az ágaik megerősödnek, akkor ez a lovaglópálya stiplcsész pályává lesz, mert az ut felett méter magasan keresztbe növő ágakon át kell majd ugratnia a lovaglónak. A rézsükék méltó pandánja a törpe gesztenyefa.

A Ferdinánd bástya müemlékszerü monumentális kiépitését több izben tette szóvá a Budai Napló s most a középitészeti bizottság a bástya alatt elterülő rész szabályozási és épitési tervezetét dolgozta ki. Ugy az I., mint a II. kerület bizottsági tagjai most fölemelhetnék a szavukat a bástya érdekében mely a város egyik legalkalmasabb kilátó pontja.

Elsőrendü angol női ruhák készülnek Füles József-nél
Előnyös fizetési feltételek mellett
II., Irma-tér 3. sz.

Bankkrizisek Budán.

Vezető helyen is rámutattunk arra a veszedelemre, mely most, amikor mindenki a pénzpiac helyzetének javulását várta, — sujt le a szegény, de takarékos, a naiv és vakbizalommal lévő budai polgár-társadalomra.

— Az I. és II. tkpénztár. —

Kevés remény van rá, hogy ez a pénzintézet elkerülje a csődöt. Két napon át egymásután tárgyaltak a Pesti Hazai első, az Egyesült budapest fővárosi és a Budapesti tkpénztár kiküldöttei egymás között és a kis betevőkkel, akiknek legalább 2000 korona a betétjük. Alpár Ignác müépitész elnöklésével tartott gyülésen arról akarták meggyőzni a kis betevőket, hogy csődöt kérve, elvész a követelésük teljesen, holott elfogadva és aláirva az eléjük terjesztett nyilatkozatot, mely szerint betétjük 30%-a erejéig betéti könyvecskét kapnak a szanáló három intézet egyikétől, de 6 hónapig e pénzt nem vehetik föl, s a többi 70%-ra csak a likvidálás költségeinek teljes kiegyenlitése után kapják meg a reájuk eső részt.

Nagy zaj és keserü kifakadások közepette utasitotta vissza az ajánlatot első napon a betevők legnagyobb része, hangoztatva, hogy a tkpénztár már fizetési képtelensége tudatában is fogadott el betéteket és érvelve azzal, hogy néhány nap előtt irattak velök alá egy 50% nyilatkozatot, de a szanáló nagy pénzintézetek azt kivánják, hogy a kis betétek 1,700.000 korona összegét kell ilyen nyilatkozatokkal 30%-ra leszállitani, ami nehezen fog sikerülni.

Pénzügyi körökben az a nézet, hogy a csőd csak nehezen lesz elkerülhető.

— A III. ker. takarékpénztár. —

Egy hét óta aggodó nép zörgeti a III-ik kerületi tkpénztár ajtaját. Valami tőzsde manöver leszoritotta az intézet részvényeinek árfolyamát, s habár egyes igazgatósági tagok anyagi áldozatok révén is vásároltak s a papirok ismét fölmentek, a teljes bizalom a kis betevők között nem tud ismét helyreállani. Ártalmára volt a pénzintézetnek, hogy két igazgatósági tagja Berger és Unterberg kilépett az igazgatóságból. Az intézet eddig az okvetlenül esedékes fizetéseket teljesitette mintegy 700.000 korona erejéig. És ez megnyugtatólag hatott olyannyira, hogy az utóbbi napokon már csak kevesen jelentkeztek. Az igazgatóság okosan és helyesen mindenkinek nyilt betekintést engedett s igy a kisbetevők is belátták, hogy pénzük egyáltalán nincs veszélyeztetve. A betétek a *legbiztosabb betáblázásokban* vannak elhelyezve. Mezei és Deutsch igazgatók csodás energiájával háritották el a runt, de ha nem sikerült volna, akkor ők is abba a kényszerhelyzetbe kerülnek, hogy kénytelenek lettek volna a *kölcsönöket felmondani*, ami Óbudán rettenetes zavart idézne elő most, a pénzszük viszonyok mellett. Ez a fegyver már elejétől fogva az igazgatóság rendelkezésére állott, de bölcs mérséklettel és a szükséges pénzösszegek felett rendelkezve, *eddig* nem élt e kétélü megtorlással, mely okvetlenül maga után vonná a többi budai kisebb pénzintézet krizisét, mert az adósok ott vennék ki a betétjeiket, hogy itt fizethessenek.

Kár, hogy a konkurrencia e téren nem a legtisztább eszközöket használja, ami ennél az esetnél kriminális perekben is jelentkezni fog.

Dombovári
Babári Jóska
egyéves nagysikerü külföldi utjáról hazaérkezve, tiz tagu zenekarával a
Batthyány kávéház
(Buda, II., Batthyány-tér)
nagy terraszán muzsikál.

Krudy Gyula összegyüjtött munkái : részletfizetésre kaphatók.

Vendéglői élet.

A dunajobbparti szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők ipartársulatának hivatalos közleményei.

Uzsonnára gyülnek a budai ipartársulat tagjai junius 10-ikén délután Irtzl István vendéglőjében, III., Templom-utca 17. és junius 24-ikén: Márth Mihály „Hüvösvölgy gyöngye“ vendéglőjében, I., Hüvösvölgy, fővárosi rét.

Vendéglőst érdekli az 1899. évi XXV. t.-c. 30 §., mely arról szól, hogy a korlátolt butéliás vagy a kismértékbeni italmérőnek az üzlete elé padot vagy széket tenni, abból a célból, hogy a vevők az üzletben vásárolt italokat a padon ülve kényelmesebben elfogyaszthassák — nem szabad.

Uj üzletet nyitott Fülöp Károly, I., Kende-u. 14. sz., vendéglős; Szeiffert Antal, II., Margit-körut 5. sz., kávéház; Diró Dénes, III., Homokosdülő 67. sz., vendéglő; Ilich Bertalan, I., Fehérsas-u. 4. sz., vendéglő; Wein Lajosné, I., Budafoki-ut 15. sz., kávéház; Kocsner János, III., Mátyáshegy 4948. hrsz., vendéglő; Grimm Miksa, III., Pusztaszeri-ut 53. sz., vendéglő; Üzletét megszüntette: Dimján János I., Döbrenteitér 2., Bánocska Mátyásné I., Árok-u. 24., Bösz Rezső I., Fehérvári-u. 36., Szöllősy József III., Zsigmond-u. 45. szám, vendéglő. Az üzletét áthelyezte: Hoffman János Fő-u 8. alól Pálya-u. 3. szám alá.

Szerkesztői üzenetek.

W. Attila-utca. Nem vettünk részt azon az estén, a felolvasást nem ismerjük s igy arról véleményünk sincsen. Föltétlen joga van az Iparoskörnek, hogy azt hivja meg felolvasásra, akit erre méltónak tart. Maga a nyilatkozat azonban rettenetesen magyartalan. Olyan kitételek: „arra felszólitva lettem“ — fojtogatják a nyelvet, azután nem „kiket“ hanem „akiket“ és nem „ki“ hanem aki, Mert *ki*, az heraus és *aki*, az welcher. Különben minket ez a perpatvar kevéssé érdekel.

G. N. Svábhegy. Köszönjük, hogy a figyelmünket erre fölhivta, de célszerübb volna talán közvetlenül az illetékes helyre fordulni és ott mondani el, hogy az egy sajtó nonsens, ha az egyik szerkesztő neve négyszer szerepel egy cikken, egy oldalon.

Dohánytözsde Óbuda. Nem adhatják számonkénti eladásra, mert átszámitva a 12 koronás előfizetési dijat, annak a négyoldalas lapnak egy példánya 23 fillér.

M. I. A szép költeményt megkaptuk. Két apró hiba van benne. A pinty nem csattog s egy költeményben ugyanegy rim kétszer nincs megengedve. Ezen segiteni kell.

Felelős szerkesztő: J. VIRÁG BÉLA.
H.-szerkesztő: R. RÉW SÁNDOR.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

Jókai válogatott munkái 3 K-ás havi részletre kaphatók a szerkesztőségben.

PÁLFFY- Telefon 139-62.
ÉTTEREM
ELSŐRANGU KONYHA.
Elsőrendü italok. Polgári árak.
Fő-utca és Pálffy-tér SAROK.

HOMOLA PÁL
KALAPOS MESTER
III., Polgár-tér 4. sz.
Ajánlja a legujabb divatu tavaszi ujdonságait. Női- és férfikalapok, angol különlegességek nagy raktára. :-: Javitás pontosan eszközöltetik.

Korona kávéház
és VENDÉGLŐ, a III. kerület legszolidabb és legmodernebb ÉTKEZŐ és SZÓRAKOZÓ helye. Naponta friss :-: ZÓNAREGGELI, :-: étlapszerinti ebéd s vacsora. A kávéházban a kerület LEGELSŐ PRIMÁSA
DOMBI GYULA
teljes zenekarával muzsikál. Pontos és szolid kiszolgálást biztosit :-: tisztelettel
VÁRLAKY ALBERT.
III., Korona-tér 3. sz.
TELEFON: 3—46.

Házat lebontásra legmagasabb árban veszünk. Megfelelő óvadékot nyujtunk. Elvállalunk mindennemü földmunkát is. FELDMANN és Társa Szász Károly-u 1.

LAKATOS-, MECHANIKAI ES SZERELÉSI MÜHELY
VÁGÓ PÁL
Budapest, I. ker., Fehérvári-ut 29.
Telefon-hivó 47-04.
EREDETI WOLFRAM (TUNGSRAM) villanykörték 75 százalék árammegtakaritás daraboként K 1.10. Elsőrendü gázharisnyák K 0.45-ért, 6—6 darab vételnéi házhoz szállitom, valamint mindennemü szerelést jutányos áron pontos kivitelben.

Buda legnagyobb festékáru kereskedése
Alapittatott 1901. BUDÁN.
Weisz Lipót
Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-öt 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállitó, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOCK THEE SALON

Budán a legelső **LINOLEUM** olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Preisach József divatáruháza
Házilag készült
férfi- női és gyermek fehérnemüket ajánl
Budapest, I. kerület, Krisztina-tér 3. szám. Telefon 104-98. :: Tánccipők!

Reiszmann

zongora terem

II. ker., Margit-körut 1. sz.

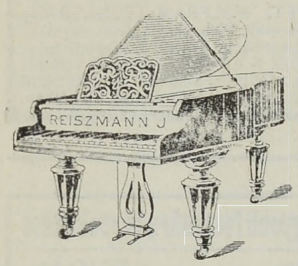

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.

Átjátszott zongorák becseréltetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.

JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::

OLCSÓ BÉRLET!

Németh Károly Géza

vas- és füszerkereskedése

Budapest, II. ker., Széna-tér 1. szám.

Állandó raktár mindennemü vas- és vasárukban, konyha felszerelésekben, házi- és gazdasági eszközökben, lombfürészeti kellékekben stb. Füszerárukban bel- és külföldi ásványvizekben.

Csak jó minőségü áru kapható!

Telefon 41—70.

Gyönyörü kivitelü síremlékek művészi tervek alapján.

Zupán József

Farkasrét. Siremlékműraktár.

I., Németvölgyi-ut 72. sz.

A temetővel szemben.

Minden e szakmába vágó munkát lelkiismeretesen és jutányosan végez.

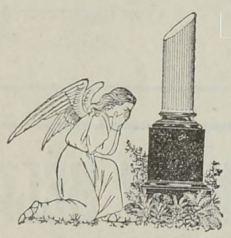

Mértékszerinti valamint kész

MELLFÜZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.

SZEMERE LÁSZLÓNÉ

Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.

— (A krisztinavárosi templom mellett.) —

Kostyál József

villamos műszaki vállalata

Epest, I., Zsigmond-u. 11.

TELEFON 16—96.

Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel dijtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, melv eltörhetetlen.

MAGYAR GYÁRTMÁNY.

E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

Lackenbacher György

BÁDOGOS M.

GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81

II. Fő utca 7.

Jégverem u. 2.

Margit rakpart 4.

LÁNCHID-SZÁLLÓ

II. ker., Öntőház-utca 1. sz.

Teljesen ujonnan berendezve

OLCSÓ SZOBÁK.

Első Magyar Részvény Serfőzde

UDVARI-SÖRE

utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,

Mély tisztelettel

BUZÁS ANTAL szállodás.

Urileány

ügyesen manikürözhölgyeket. Értesitésre jön.

Balogh II., Batthyány-tér 4.

FÉLIG INGYEN

Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók

LŐWY FRIGYES

ÜZLETÉBEN

II., FŐ-UTCA 58.

ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

A legszebb és mindig friss

VIRÁG, KOSZORÚ

egy félóra alatt kapható

özv. Dominits Gyuláné

virágüzletében

II., CSALOGÁNY-UTCA 50. SZ.

Express-boy

company Budán

II., Lánchid-utca 13.

Telefon 66-23. Telefon 66-23.

Pesten:

IV.,

Veres Pálné-u.

3. sz.

Telefon 139-47

Szerszám-, mű- és épületlakatos munkákat készit

Baron I. III., Pacsirta-u. 14.

Takarék-, asztaltüzhelyek és mérlegek raktára.

Pál Jakab

I., KRISZTINA-TÉR 3. SZ.

uri- és női-divatáruházában nagy raktár mindennemü sportcikkekben.

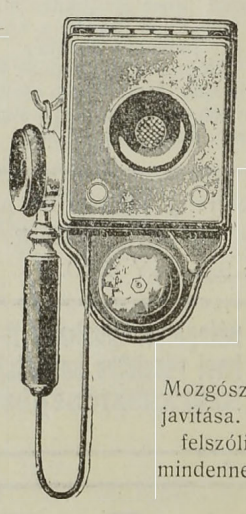

Bölczy Lajos

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

Villanyszerelő

II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.

KÜLÖNLEGESSÉG:

Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.

Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.

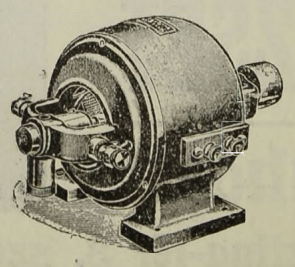

Telefon: **158-16.**

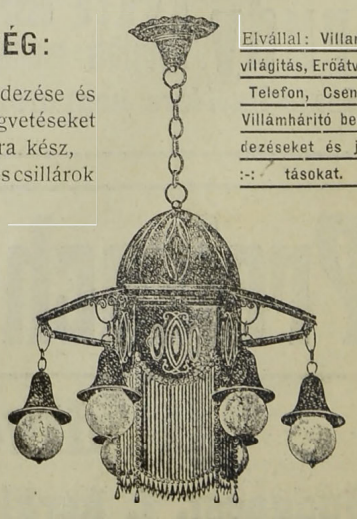

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Attila-nyomda I., Szt. János-tér 1/a.
Értekezni lehet d. u. 2—3 óráig.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. junius 21.
25. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Kontra Buda! volna állitólag most a pesti oldal városatyáinak a jelszava, ahogy az Esti Ujság irja és ezentul nem szavaznak meg több reformot Buda fejlesztése érdekében, amig Pestre nézve is nem terjesztenek elő hasonló terveket. Mert rendbe hozták a Naphegyet, kisajátitották a Tabánt, megcsinálták a Rózsabombra vezető szerpentin utat. Kiépitik *majd* a Villányi- és Ménesi-utat, elkészült a Kelenföld szabályozási terve és ami a legfőbb panasz, hogy még a Mártonhegyre is járható ut épült. Ezzel szemben Pest nem kap ugyszólván semmit. Megvette ugyan a város az Andrássy-féle telkeket a Zuglóban és ugyancsak néhány rongyos millióért a Krausz Mayer-féle telektömböt az Angyalföldön. Ez maga több mint a tabáni kisajátitás. Azután kap Pest fővárosi könyvtárt öt millióért, városházat 10 millióért, Erzsébet sugárutat sok millióért. Tőlünk elvitték a Jókai szobrát, elfogják vinni az Erzsébet királynét is és kaptuk helyettük a pángermán Mechwartot. Egész városrészekben nincsen becsületes ház, nem hogy palota és egyetlen egy vásárcsarnokunk van. Pestnek *hét* kőszinháza van s nekünk egyetlen egy deszkaalkotmányunk, hihetetlen, hogy mindezt Vázsonyi ne tudná s azt hisszük, hogy ez csak hangulatkeltő hir néhány elkeseredett pesti városatya részéről, akik igy akarnak sürgetni olyasvalamit Pesten, ami nehezen indul s nekik a haszonra már égető szükségük volna. Nem szabad az ilyesmit komolyan venni!

*

A jóllakott ember mindig hozzáférhetőbb, kedvesebb és türelmesebb, mint az éhes. Ezt a párisi szinházak tapasztalják, ahová evés után jár a közönség és minden bolondságot bevesz. Nálunk vacsora előtt megy szinházba a közönség és korgó gyomorral követelő. Ezt a bölcs tapasztalatot az I. kerületi adókivető bizottság ugy értékesiti, hogy naponkint valami jóféle villásreggelit vesz be és lecsillapitva az éhség furiáit, több jóakarattal intézi a szenvedő adóalanyok ügyeit, mint más éhes bizottságok. Mindennap más tagja a bizottságnak vállalja a házigazda szerepét, de legjobban szeretnék ezzel a tisztséggel állandóan megbizni *August* E. Józsefet, akinek a házban alól van a cukrász üzlete és az ő villás reggelijei különös méltánylásban részesülnek, csakhogy August ur, aki apró süteményekből már egy három emeletes palotát rakott össze — tétován és nem szivesen vállalja ezt, a közbizalom által neki egyhangulag fölajánlott tisztséget.

*

Irigységében a vendég Weiszkirchner ur egy tövist hagyott itt maga után: „Mélyen nyultak a polgárság zsebébe." Ez sokáig fog sajogni.

A nagy krach

beütött Budán, mint a villámcsapás. Tizenöt millió korona vész el egy hét alatt. Abból öt millió cselédek, munkások pénze. A kis bankok előszobáiban emberfeletti küzdelmek folynak. Hajókatasztrófáknál igy küzdenek egymás ellen az emberek. Mindenki az első akar lenni. Sötét nézésü férfiak a revolvert szorongatják a zsebükben, kétségbeesett aszszonyok a hajukat tépik. A szörnyü zürzavarból aranyigazságok kristályosodnak ki: — „Én a pénzemet azért hoztam ide, hogy megőrizzék, nem pedig, hogy elspekulálják." — Az igazságok mellé drámai, sötét vonások kerülnek: — „Szegény anyámat nem tudtam eltemettetni, mert itt van a pénzem! — Nehézöklü munkások döngetik a márványpultokat, amelyek mögött nyápic fiuk, sápadt gépiró leányok görnyednek remegő térdekkel. Apácák keresik a jótékony célra szolgáló gyüjtést, — és szegény fiuk dalárdája husz éven át összedalolt kétezer koronáját gyászindulóval siratja. Kuszált összevisszaságban gomolyog gazdag és szegény és villogó szemekkel rekompenzációkat igyekszik kicsikarni a verembeesett uzsorás, a betétesek bőrén. — Mulatságos jelenet, amikor a hóhért viszik akasztani a — hóhérok. Mindenkinek a saját baja a legnagyobb, neki nem fáj a másé. Ha a sajátját megmentheti, vesszen a többié! Az általános megrohanás ellen a kis bank két vértet szegez: az egyik — a csőd! senki egy fillért sem kap. Ez a sötét paizs. Azután jön a fényesebb, a reményt csillogtató: — a csendes felszámolás! A tőke egy kis részét hat hónap mulva megkapják a betevők s a likvidálás után a reájuk eső részt. És itt előtérbe tolják a nagy bankot, mely kezébe vette a szanálást. A betevők ostroma megáll egy percre, csak a kis bank részvényei nem állanak meg, hanem esnek, folyton esnek, a felére, negyedére és végül husz koronáért sem kellenek senkinek. Az ostrom ujból megindul, már döngetik az üres Wertheim ajtaját, amikor fehér zsebkendőt lobogtatva megjelenik az igazgató és kivágja az utolsó ütőkártyát: — A pénzügyminiszter félmilliós olcsó kölcsönt igért! — Uj csend, uj reménység, amig másnap halomra dül az egész kombináció, mert a bank csak föltételesen vállalja a rendezést, ha az igazgatóság teljes magánvagyonával vállalja a jótállást, s a pénzügyi kormány is csak ily feltétellel ad pénzt — a nagy banknak. Ezt nem vállalja a kis bank, ahol a legelső érdek — megmenteni az igazgatóságot. A részvényest, a betétest megeheti a fene. Harmadnapon elölről kezdődik a komédia. Uj nagy bank neve kerül előtérbe, más vezér vezeti a deputációt s az alatt ismét biztonságba helyezte valamelyik igazgatósági tag a — saját vagyonát. Ma egy házat adnak el, holnap egy patikát, holnapután egy birtokot. A kis betevők reménye minden nap növekszik, csak az igazgatóság magánvagyoni értéke csökken. Végül mégis csak megjön a bünvádi eljárás és a maradékot is fölemésztö — csőd. A kis betevő pedig mehet a Dunának.

Még nem késő és ha a komoly tényezők összefognak, még elejét vehetik sok bajnak, sok kárnak. Végtére a nagy pénzintézetek sem nézhetik közömbösen, hogy a közönség teljesen elveszti bizalmát és tömegesen mondja föl betéteit, hogy átvigye a postatakarékba vagy az osztrák-magyar bankba. Gondolják meg jól, hogy ugyanez a közönség hordotta össze forintonként azokat a százmilliókat, amikkel most sorba fojtogatják a kis pénzintézeteket, amelyek öngyilkosságba kergetik épen azt a becsületes szegény népet, mely józan és takarékos, de naivitásában hitt az aranybetüs cégtáblának, ahol többek között az a szó is állott, hogy: — takarékpénztár. Az ő nagy érdekük is, hogy abból a sok száz millióból adjanak ide öt milliót és váltsák magukhoz a kis bankokat. Nem oly veszedelem, ha az ő részvényeseik két százalékkal kisebb osztalékot kapnak ez idén.

Vagy pedig jöjjön el a legszigorubb törvényszék és hozza el magával a legsulyosabb rabbilincseket!

Buda, jun. 21.

Tövisdombbá lesz a Rózsadomb, ha kedves, arányos családi villák helyett tövisszerü felhőkarcolókat épitenek rá. Halálos ellensége lehet a szép tájképeknek, aki engedélyt kért 30 ilyen udvarnélküli, kéményszerü bérházvillákra, amivel szerencsésen agyonütnék ezt a nagy fellendülésnek indult, a város közepén fekvő nyaraló helyett ha — a város megadná az engedélyt. Ezt feltenni is bün volna.

Óriási költséggel jár a Budakeszi-ut fenntartása és a nagy forgalom miatt évenkint egyszer-kétszer csaknem az egész uttestet ujból kell burkolni. Ott kocsi, szekér és autó egymást éri. A Pasaréti-ut kiépitése mindinkább előtérbe lép és e vidék elsőrangu kérdésévé lesz. Ma még nem jár különös nehézséggel az uttest szélesbbitése és a Fogaskeréktől kezdve az ut déli oldalának a hátratolása nem járhat nehézséggel. Csekély áldozattal az egész vonalon végig vihető ez, de gondoskodni kellene róla, hogy folytatólagosan is kiépittessék, hogy a Hidegkut felől jövő forgalom ide legyen terelhető. Megszabadulna igy a teherforgalom nagy részétől a Budakeszi-ut és jobban megfelelne az itt kifejlődött kocsikorzónak.

A szénatéri piac ügyében a következő érdemes sorokat kaptuk *Molnár* Ernő épitési vállalkozótól:

„Engedje meg, hogy b. lapja utján hivjam föl a hivatottak figyelmét arra, hogy a Széna-tér fogja kielégiteni a kiépült nagy környéket az élelmezés terén. Orök kár volt engedélyt adni a Tornaegyletnek, hogy épen ezen az exponált helyen épitse föl óriási költséggel tennisz- és korcsolya-pályáját. Megfelelőbb lett volna e célra a Városmajor, mely igy nemcsak a cselédek és bakák, hanem a jobb közönségnek is kedves parkjává lett volna. Ott nyáron nem volna oly tikkasztó a hőség és télen tartósabb a jég. Ez csak Budán történhetett, ahol a sanyaru viszonyok dacára is van még játszó kedvük az embereknek. Ide a Szénatérre egy óriási vásárcsarnokot kellett volna épiteni és melléje nagyszabásu szállodát, mert általános a panasz Budán, hogy azokat a vendégeket, akiket otthon a vendéglátó család nem tud elhelyezni, át kell vinni Pestre. Hiába van itt jó levegő, szép kilátás, a vendég Pestre megy, ami Budának okvetlen veszteség. A Krisztinában is botrányos a hetivásár képe, ahol szük utcákban ember-ember hátán, bódé-bódé hátán, — lehetetlen helyzeteket, türhetetlen tolakodást teremt. Ennél a birka csorda is külömb. Pedig mind e bajon segitene egy tiszteséges vásárcsarnok, ha azok, akik e város sorsát intézik, közvetlenül szereznének tapasztalatot és meggyőződést erről a szégyenletes helyzetről."

Jelentéktelen hirnek látszik, hogy kövezik és rendezik az *Ürömi*-utcát. Az is ma még, ha csak nem az a rejtett célja ennek a rendezésnek,

KOBRAK
cipők, férfi és női, minden fajta, óriási választékban kaphatók
BUDAN kizárólag I., KRISZTINA-TÉR 3.
PREISACH J. divatáruházában.

hogy ezzel megnyissák a Szépvölgyet. Ez lesz egykor majd a villamosvasut természetes utja s addig is erre járna az omnibusz. A városnak nagy érdeke, hogy legalább a csepkőbarlangig járassa a forgalomból kijövő omnibuszokat, vegyitve ezt reggel estve egy-egy autóbusz járattal. A 13 öles ut egykettőre kiépül a Vérhalmon át a Pusztaszeri-utig s akkor erről az oldalról is hozzáférhetővé lesz a Szépvölgy, mely a luxus nyaraló hellyé vált Hüvösvölgy helyett a középpolgárság nyaraló telepévé lesz.

Buda baja

— Lánchid mizériák. —

Még ott is bajt okoz a Lánc-hid elzárása, ahol senki sem várta és ma már azok is keseregnek, akik valami téves-hamis okoskodás révén valami jót vártak az elzárástól.

Előre volt sejthető, hogy a budai nyári szinház keservesen megsinyli, hogy az egyenes utját elzárták és mindenkit joggal illet a gáncs, csak épen minket nem, akik minden alkalommal rámutattunk a következményekre. Ezzel alaposan elrontották Krecsányi bucsu évadját és lehetetlenné tették, hogy Komjáthy már ez évben megnyissa a szinházat.

Furcsán vakarják ma már tarkójukat azok a budai kereskedők is, akik egy körkérdés alkalmával szinte hozsanával fogadták az elzárást, abban a hitben, hogy most már a budai Budán lesz kénytelen vásárolni. Ez a szerencsés körülmény természetesen még nem következett be, de maga a tévhit átcsalta Budára a pesti kereskedő házakat és fiókokat nyitottak a mi régi kereskedőinknek nyakára.

Arról más helyen szólunk, hogy a Margithidon mily rettenetes közlekedési zavarokat idéz elő az ide szorított forgalom, mely leköti a rendőrség egy részét, amit viszont fölhasználnak a pesti csirkefogók arra, hogy az őrizetlen budai hegyvidékre vessék magokat és ott garázdálkodjanak.

A legérdekesebb azonban az, hogy maga az állam is megsinyli a hid elzárását, mert az Alagutban egy negyedére csökkent a kocsiforgalom s ma hatvan korona helyett 15—17 korona egy-egy oldal bevétele.

A bankkrach mellett ez egy valóságos Lánchid-krach!

A Budai Szinház műsora:

Hétfőn: A nevető férj.
Kedden: Tosca.
Szerdán: A liliom.
Csütörtökön: Tiszt urak a zárdában.
Pénteken: A Faun.
Szombaton: Haramiák.
Vas.: (d. u.: Orfeusz az alvilágban.
(este: Gül baba.

Hirek.

Visszaélést követ el a Budai Napló előfizetőivel egy szélhámos, aki megbizatás nélkül előfizetési dijakat vesz föl. Nagyon kérjük előfizetőinket, hogy csakis szabályszerüen kiállitott nyugta ellenében fizessen elő. A csalót a rendőrség letartóztatta.

Márkus imrét az I. ker. elöljáróját azzal tüntette ki a főváros, hogy odaadó munkássága elismeréseül magasabb fizetési osztályba tette át. Általánosan ismert és becsült érdemeket honorált ezzel a város. A kerület örömmel vette tudomásul.

A szeszélyes alagut ez a szörnyü lyuk hol csepeg, hol nem. Amikor már teljesen száraznak tapogatták ki, akkor csapta be a kezelőit és egy szép reggelen ismét nedvesen találták. Főleg az egyik régi seben nedvel folyton és ott nem használ semmiféle szer, meg kell ujból operálni, hogy megszüntessék ezt a folyást. Uj pótalagutat kell ott furni és ismét a kopogástól lesz hangos a különben most csendes Alagut, ahol alig jár kocsi. Az a közvélemény, hogy a hadtestparancsnokság alól csurog ide valami viz, holott nekik ott van a — Vérmező.

Egy ábránd vált ismét köddé. Az az ici-pici kis reménység, hogy a Zugliget és Hüvösvölgy elátkozott lakói némi társaséletet is fognak élhetni és néha napján a forró nyári napok estéit szintén ott tölthetik a fényes Pesten, amelynek a sors sok minden szépet, kedveset, szórakoztatót juttatott, ami elérhetetlen a budai hegyvidék számára, mert éjfél után sehogysem tudunk hazavergődni. Az e tárgyban hozzánk irott levelekre szolgáljon válaszul e hirünk és értesülésünk, melyet illetékes helyen szereztünk, hogy — azok az éjfélutáni közuti kocsik még dupla viteldij mellett sem fognak járni, mert a közuti vasutnak szüksége van arra az éjfélutáni négy órára, hogy rendbe tarthassa kocsijait, a pályatestet és az áramfejlesztő telepeket Nem is tervezte ezt soha a közuti, hanem valami élénk fantáziáju ember csempészte be ezt az ábrándot a közönség lelkébe, ahol ez oly gyorsan megfészkelt. — Nekünk igazán pechchünk van a közutival: — egyszer akartunk ditirambot zengeni róla, hogy — ime — mégis . . . . és ridegen lefújták telefonon az egészet. Hanem, hátha most már: csak azért is! — dafke!

Kulturmissziót végez, az emberbaráti kötelezettségek nagymérvü teljesitésével Óbudán az „Első magyar nemzeti asztaltársaság.“ Fáradhatatlan lelkesedéssel hódit mind nagyobb tért a magyarságnak a félig még most is német III. kerületben és emellett erős munkával gyüjti a filléreket a szegény árva gyermekek részére. Az asztaltársaság minden alkalmat megragad céljai elérésére, különösen, ha az tagjai és a vendégek szórakoztatását is célozza. Julius 8-án egy nagy személyszállitó hajón helyszini kinematografiai felvételekkel és katonazene-hangversennyel egybekötött kirándulást rendez Visegrádra az asztaltársaság. A tiszta jövedelem kizárólag szegény árva gyermekek felruházására fordittatik. A kirándulást kedvezőtlen idő esetén is megtartják, mivel fedett helyiségről ugy a hajón, mint Visegrádon gondoskodtak. A siker érdekében különösen Skrinár János, Polifka Károly, Szolnoky László, Kafka Emil, Egerer Ferenc, Rácz Ferenc, Stercz Gyula, Král Ferenc buzgólkodnak. A kinofelvételeket dr. Rottenberg Henrik rendezi.

Istók János budai műterméből került ki e napokban *Bartha* Miklós a nagynevü hirlapiró szobra, melyet a Stefánia-ui mentén állitanak föl és lepleznek le e hó 21-én.

Banknegyed lesz Óbuda. A nagybankok egymásután nyitnak a III. kerületben fiókokat: az Egyesült fővárosi takarékpénztár a Fő-tér 1. sz. alatt a Magyar általános takarékpénztár a Korház-utca 1. sz. alatt és a válsággal küzdő III. kerületi takarék is egy uj bank részvénytársaságot szándékozik ott alapitani. Óbuda szegény lakóságát nagyon körüludvarolja a Pénz. Vajjon ki vallja majd kárát?!

Gázbeszéd. Nagy feltünést keltett hogy az óbudai gázgyár átvételi ünnepén Weiskirchner bécsi polgármester magyar felköszöntőt mondott, nemi idegen kiejtéssel. A rövid, de velős felszólalást sikerült lejegyeznünk és adjuk a következőkben:

„A gázművek gazdag ünnepén gázolok Önök közé elgázolva giztgazt, mint egy gazella. Igaz, hogy ez gáz, de nem igaz, hogy ez csak gazősz, mely minket leigáz. A gazdaságosan készitett gáz gazdagságot nyujt. Éljen a gázda, éljenek a gázemberek. Gázoljanak soká! Hoch das Gas!“

Budai kinrímek! A padokon is terem poézis. A Krisztina-körut Vérmezőre néző részén padok várják a sétálókat. Az egyik tilalomfa mellett, amelynek tábláján még a „rézsük“ megrongálásától is tiltják a p. t. közönséget, szintén áll egy pad, amelynek deszkatámlájára irta az alkalmi poéta:

Rózsüke, részüke,
Látszik az — ész szűke!

egy közismert kuplé dallamára. Kinrím, de mintha igazságot mondana. Egy másik padon, mely a hüvösvölgyi végállomáson tul terjedő erdőségnek a nagykovácsii nagyrét felé vezető ut mentén áll, rapszodikus rimekben öleli magához imádottját és a természet szépségét a szerencsés kiránduló:

Bűvös a hölgy —
kirándulás!
Hűvös a völgy —
végállomás!
Séta a réten —
az meg nem árt!
Megjönnek éhen —
várja a Márth!

Már t. i. a *Márth-féle* vendéglő a nagykovácsii-ut mentén tul a fővárosi nagyréten, mely ma Budapest egyik legszebb kiránduló helye és a kiránduló közönség főleg kitünő konyhája és pincéje miatt keresi föl szivesen. A hüvösvölgyi végállomástól negyedórai szép séta ut vezet a sürü erdőn át, ahová kihallatszik a vidám muzsikaszó és mintegy vezeti a Márth-féle vendéglő felé a kevésbbé tájékozott kirándulót.

Zavarok, még hozzá sulyos zavarok állottak be a Margit-hid közlekedésében, mert a kocsiforgalma a Lánchid elzárása következtében váratlanul és aránytalanul megnövekedett. Sulyosbbitja a helyzetet az időjárás is, mert a sikos, nedves, sáros hidfőknél a teherkocsik rendesen megrekednek. A rendőrség nagy apparátussal tartja fenn a rendet, ott izzad és buzgólkodik az őrmestertől kezdve le minden rendü és rangu rendőr, csakhogy sokszor nem hasz-

Terrasz-vendéglő a Déli Vasut indulási oldalán, a Krisztina-körutra kiugró magaslaton. Árnyas, levegős, szép kilátást nyujtó restaurant a Vérmező felett. Régi hirű konyha, kiváló sör és bor.

Elsőrendü angol női ruhák Előnyös fizetési feltételek mellett **Füles József-nél** készülnek **II., Irma-tér 3. sz.**

Vágja földhöz
az óráját, ha nem jól jár.
Csapja be!
az ócska ékszerét,
mert nem divatos és vegyen újat
olcsót,
divatosat,
szépet,
WEISZ IGNÁCZ
órás, ékszerésznél
BUDÁN,
I. kerület, Alagut-utca 4.

nál se a birság, se a biztatás. Ha megállani kénytelen a teherszekér, akkor félórára is megbomlik a rend, mert a csuszós lejtőn inditani képtelen. A hidfőnél keresztező forgalom is van s ez okozza a legtöbb veszedelmet. Ha ilyen keresztbe járó szekér akad el, attól még a Rákóczi-uton is káromkodnak az emberek, mert elakad az egész villamos forgalom. A rendőrök különös éberségének köszönhető, hogy itt eddig még nem történt valami szerencsétlenség.

A vezérigazgató fia és egy ügyvéd között mégis rettenetes nagy különbség lehet, mert amig ugyanazt az állomásfőnök úr legodaadóbb segédlete mellett megteheti az egyik, azért megbüntetik a másikat. Minden félreértés elkerülése végett kijelentjük, hogy az ügyvédet. Közismert egyéniség pedig az illető a Lágymányosoon, kedves modoru úr, aki elkövette azt a hibát, hogy nyaralni készülő családját elkisérve a kelenföldi állomásra, az ott készen álló vonatba beszállt és apró kis babáját a dadával és a különféle podgyásszal elhelyezte egy félfülkébe, amelyben eljutottak volna az Alpesek közé. Nem csekély dolog, de mire sikerült, megjött a vasuti őr is és leparancsolta a vonatról a egész társaságot, mert hogy még nincsen beszállás. Az ügyvéd szó nélkül kiszállt, de ámulva látta, hogy ugyanakkor az állomásfőnök siet sajátkezüleg ajtót nyitni egy fiatal párnak és hajlongva fogadta azok köszönetét. Néha még a legszelidebb ügyvédek is zúgolódnak, de megnyugtatták a vasuti hordárok, hogy az a vezérigazgató úr fia! A sors igazságtalanságán tünődő ügyvédet ismét a rendes élet kerékvágásába zökkentette megint az a vasuti ór, aki átnyujtotta neki a 7 koronáról szóló büntetési bárcát. Csakhogy a legszelidebb ügyvédek sem fizetnek ma már egy-kettőre és meg kell jegyeznünk, hogy ez az ügyvéd nem is épen a legszelidebbek közül való — tehát megtagadta a fizetést. Rapportra be! jegyzőkönyvet fölvenni: — miért nem fizet? — Fizetek, ha megbirságolják a vezérigazgató úr fiát is! És az igy fölszerelt jegyzőkönyv most rendes utját járja, amig eljut a papához, már hogy nem az ügvéd papájához, hanem a vezérigazgató úrhoz.

Ügyes trükk révén szabadult meg egy sörgyár rendkivül sulyos szerződésétől, amelyet régebben egyik ismert budai háziúrral kötött, hogy vendéglőt tarthasson a házában. Eleinte jól ment az üzlet amig ügyes vendéglős vezette, de utóbb teljesen a pangásnak indult s évek óta tetemes pénzt fizet rá a sörgyár. Csakhogy a háziúrnak hosszú évek sorára volt szerződése s igy — nem lehet ám gyere ki! Kért, könyörgött a gyár képviselője, akit anyagilag leginkább sujtott a szerződés, de a háziúr nem engedett. Azt a szerződést pedig okvetlenül föl kellett bontani. S most — ahogy a fáma meséli — a következő események történtek: — háziurhoz titkolódzva beállitott egy jól öltözött úr és azt kérdezte, hogy egy mozi számára megkaphatná-e a vendéglő helyiséget *dupla* bér mellett. Rögtön lefoglalja, itt az ötszáz korona foglaló és amint az engedélyt megkapja, ami biztos, rögtön alá is irja a szerződést. A háziurnak tetszett az üzlet, ahol a dupla bér mellé még egy ingyen páholy is kijárt naponkint és belement. A sörgyárral szemben adta a jó embert, ott is begombolt még egy-két ezer koronát, amit szívesen fizetett a sörgyár és azóta — hiába várja a mozi bérlőjét, a dupla házbért és a páholyt.

Buda Lapja kedves kollegialitással méltatta B betüs tréfánkat a balga belgákról és szinte káprázatosan sziporkázó szellemességgel vágott vissza nem csak bével, hanem az egész abécével. Ime megint egy hatásos példa, hogy a legapróbb szikra lángra lobbanthatja a — legszárazabb szalmakazalt is.

A vak is látja a villamosról, hogy szebb helyet alig lehet képzelni, mint a Délivasút terraszvendéglője, mely kiugrik a Krisztina körútra, csaknem a Vérmező fölé. Ma már állandó vendégei vannak, akik innen gyönyörködnek a vérmező-menti korzóban.

Két vendégszereplés lesz a Budai Szinházban. Kedden Rózsa S. Lajos a „Tosca“ cimü operában, szombaton Beregi Oszkár, a Nemzeti szinház művésze a „Haramiák“-ban lép fel Krecsányi kitünő együttesével. Az agilis szinigazgató minden fáradozással és áldozatokkal törekszik Buda közönségének teljes művészi kivánalmainak megfelelni, amit a közönség Krecsányi iránti nemes lelkesedéssel és szeretettel köszön meg.

Az őrült autózás sürün szedi áldozatait Budán és az uj Szent János kórházban külön inspekciót tartanak e szerencsétlenségek számára. Legtöbbje a szük Attila-köruton történik, ahol a villamos is csak lépésben jár. Közbül robognak az autók, mint Attila hunjai és ártatlan ünneplő gyermekek hevernek holtan nyomukban.

Nyáresti mulatságot rendez a „33“ football clubja julius hó 4-én az „Erzsébet“ sósfürdőben. Az estély első nagyobbszabásu megnyilatkozása lesz annak az actiónak, melyet az agilis budai egyesület a budai kerületek társadalmának megnyerése céljából inditott. A programm eredeti és változatos. Az estét hangverseny vezeti be, amelyhez több müvészt nyertek meg. A hangversenyt tánc követi, amelyet a szünórában ötletes müsoru cabaret szakit félbe. A mulatság iránt már most is nagy az érdeklődés a budai polgárság körében, amelynek élénk emlékezetében van még az a kedélyes téli est, amelyet a „33“-asok rendeztek. Az első kerület két tekintélyes kiváló vezető embere: dr. *Szebeny* Antal a kerület képviselője és dr. *Ripka* Ferenc a szék. fővr. gázmüvek igazgatója áll a rendezőség élén, ami szintén biztositja a „33“-asok estélyének sikerét.

Tönkrement Buda.

— Elvész tizenöt millió korona. —

Mint a jégverés, ugy verte végig Budát, a kis intézetek bukdácsolása s a bajt tetézi még, hogy az emberek egymást ijesztik. Pedig abból a veszendőben lévő 15 millióból még megmenthető föltétlenül 5 millió, amit ezek a kis intézetek még kitudnak fizetni a nagy bankok segitségével. De ha igy levegőhöz jutnak a szorongatott kisbankok és nem kénytelenek elkótyavetyélni vagyonukat, akkor föltétlenül ujabb 30% jut a betevőknek. Csak néhány embert kellene szobafogságra itélni egy hétre és hamarosan helyreállana a rend. Mert vannak betevők, akik csoportokat gyüjtenek maguk köré, hogy igy szávuknak nagyobb sulya legyen, ezzel kicsikarhassák a maguk pénzét, hogy a többinek ne jusson semmi. Vannak higgadt vezetőik is a betéteseknek, azok egyike *Sajó* Sándor iskolaigazgató, aki több társával együtt kedden délután 5 órára hivta össze az I. és II. ker. tkpénztár betéteseit egy *utolsó* döntő értekezletre, hogy a becsületes felszámolást lehetővé tegyék. Itt dől el két millió betét sorsa.

— A III. ker. takarékpénztár. —

Az intézet zavarai kezdenek tisztulni. A betétesek már nyugodtabban várják a kibonyolódást és az első haragon urrá lett a józan ész. Ujból ismételjük, hogy minden betét biztositva van a nyugodt kibontakozás esetén, mert a betett összegeket felülmulja a vagyon s csak idő kell, hogy rendes áron értékesithessék ezt a vagyon és nem kényszer utján. A régi intézet helyébe uj pénzintézet alakul, mely értékesiti a réginek vagyonát és kifizeti a betéteket.

— Az I. és II. ker. takarékpénztár. —

Itt a Pesti Hazai közbelépése hatott csillapitólag. Ma már itt is józan szemmel nézik a helyzetet. Az agitátorok szava kezdi érvényét veszteni és átveszi az uralmat a nyugodt emberek megfontolt véleménye. Az *egyetlen* mód, mely a betéteket nagyrészben megmentheti az, hogy a betevők még e hét folyamán aláirják a Pesti Hazai-nak szóló nyilatkozatokat, elfogadják a 30%-os kvotát és ezzel módot nyujtanak, hogy a fennmaradó 70% egy nagy része megtérüljön. Az Attila-utca 103. szám alatt lévő iskola tornatermében kedden délután 5 órakor lesz az értekezlet, melyre minden betevő menjen el és *föltétlenül irja alá* a nyilatkozatot. Igy megmentheti betétje 70—80%-át. Ha ez az értekezlet nem jár sikerrel, akkor jön a csőd s akkor elveszett az egész betét.

— A budai polg. tkpénztár. —

Kimondja legközelebb a csendes felszámolást, hacsak addig a nagy pénzintézetek nem segitenek rajta, hogy rendes üzemét folytathassa, ami annál célszerübb volna, mert ez esetleg zavarokat okozhatna a vele legutóbb fuzionált Budai Iparbanknál, melynek betétesei eddig még bizalommal vannak az intézet iránt.

Felelős szerkesztő: J. VIRÁG BÉLA.
H.-szerkesztő: R. RÉW SÁNDOR.
Kiadja: SZÉKELY JENŐ.

Hegedűt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT
Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállitó, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Korona kávéház
és **VENDÉGLŐ**, a III. kerület legszolidabb és legmodernebb ÉTKEZŐ és SZÓRAKOZÓ helye. Naponta friss :-: ZÓNAREGGELI, :-: étlapszerinti ebéd s vacsora. A kávéházban a kerület LEGELSŐ PRIMÁSA
DOMBI GYULA
teljes zenekarával muzsikál. Pontos és szolid kiszolgálást biztosit :-: tisztelettel
VÁRLAKY ALBERT.
III., Korona-tér 3. sz.
TELEFON: 3—46.

Házat lebontásra legmagasabb árban veszünk. Megfelelő óvadékot nyujtunk. Elvállalunk mindennemű földmunkát is. **FELDMANN és Társa Szász Károly-u 1.**

Krudy Gyula összegyüjtött munkái : részletfizetésre kaphatók.

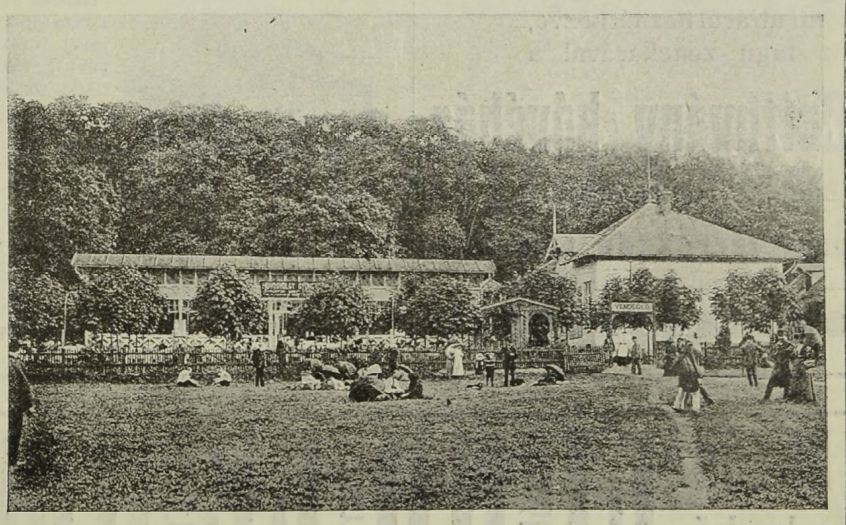

Márth Mihály gyönyörü fekvésü vendéglője a Nagykovácsi felé vivő országut mentén, a fővárosi nagy réten, tiz percnyire a hüvösvölgyi végállomástól. A legjobb konyha és pince. Cigányzene. „Hüvösvölgy gyöngye.“

LAKATOS-, MECHANIKAI ÉS SZERELÉSI MŰHELY

VÁGÓ PÁL

Budapest, I. ker., Fehérvári-ut 29.
Telefon-hivó 47-04.

EREDETI WOLFRAM (TUNGSRAM) villanykörték 75 százalék árammegtakarítás daraboként K 1.10. Elsőrendű gázharisnyák K 0.45-ért, 6—6 darab vételnéi házhoz szállitom, valamint mindennemü szerelést jutányos áron pontos kivitelben.

Telefon 36-09.

NAGY BÉLA

cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.

FAGYLALT KÜLÖNLEGESÉGEK

FIVE CLOOK THEE SALON

Buda legnagyobb festékáru kereskedése

Alapittatott 1901. BUDÁN.

Weisz Lipót

Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-öt 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Gyönyörü kivitelü síremlékek művészi tervek alapján.

Zupán József

Farkasrét. Siremlékműraktár.
I., Németvölgyi-ut 72. sz.
A temetővel szemben.

Minden e szakmába vágó munkát lelkiismeretesen és jutányosan végez.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
(A krisztinavárosi templom mellett.)

Kostyál József

villamos műszaki vállalata
Epest, I., Zsigmond-u. 11.
TELEFON 16—96.

Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel dijtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, melv eltörhetetlen.
MAGYAR GYÁRTMÁNY.
E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

Lackenbacher György

BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81

II. Fő utca 7.

Jégverem u. 2. Margit rakpart 4.

LÁNCHID-SZÁLLÓ

II. ker., Öntőház-utca 1. sz.

Teljesen ujonnan berendezve.

OLCSÓ SZOBÁK.

Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,

Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szállodás.

Urileány

ügyesen manikürözhölgyeket. Értesitésre jön.
Balogh II., Batthyány-tér 4.

FÉLIG INGYEN

Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók

LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

A legszebb és mindig friss

VIRÁG, KOSZORÚ

egy félóra alatt kapható

özv. Dominits Gyuláné
virágüzletében
II., CSALOGÁNY-UTCA 50. SZ.

Express-boy

company Budán
II., Lánchid-utca 13.
Telefon 66-23. Telefon 66-23.
Pesten: IV., Veres Pálné-u. 3. sz.
Telefon 139-47

Szerszám-, mű- és épületlakatos munkákat készit
Baron I. III., Pacsirta-u. 14.

Takarék-, asztaltűzhelyek és mérlegek raktára.

Dombovári

Babári Jóska

egyéves nagysikerü külföldi utjáról hazaérkezve, tiz tagu zenekarával a

Batthyány kávéház

(Buda, II., Batthyány-tér)

nagy terraszán muzsikál.

Reiszmann

zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.

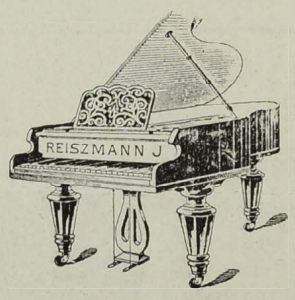

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.

Átjátszott zongorák becseréltetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.

JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!

Bölczy Lajos

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.

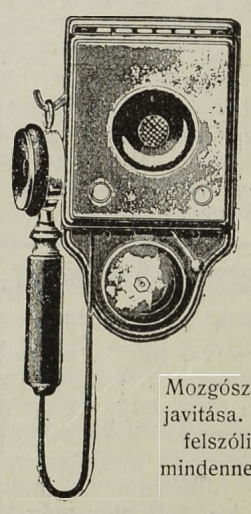

KÜLÖNLEGESSÉG:

Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.

Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.

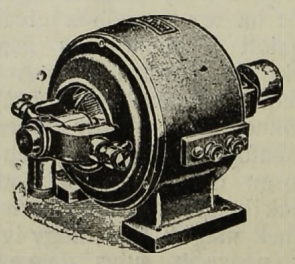

Telefon: 158-16.

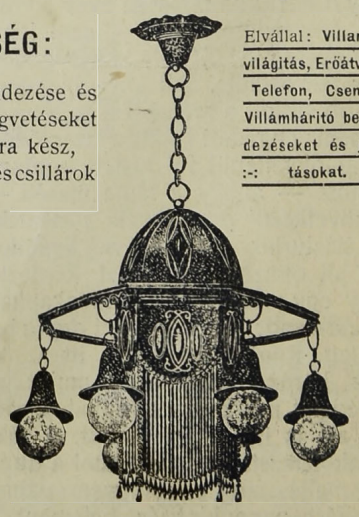

Budán a legelső **LINOLEUM** olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Nyáron át csak csütörtökön.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Attila-nyomda I., Szt. János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. julius 1.
26. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Bárczy a gomblyukban! A kép eléggé jól fest. A svábhegyi egyesület felhuzza a frakkját és a gomblyukba tüzi Bárczyt. Hátul gombostüvel. Az igy felgombostüzött, gomblyukba füzött Bárczy azután beszédet mond, elővesz a mellényzsebéből néhány petroleumlámpát és — santi pasé mars! — azok elváltoznak Auerégőkké, villamos ivlámpákká! A másik mellényzsebéből ismét elővesz egy „Grand hotel de Karthausi" nevü nagy szállodát és — santi pasé mars! — a gombostü nem birja tovább a hova-tovább hizásnak indult Bárczyt és a gomblyukból a svábhegyi egyesület igazgatójának ölébe pottyan. Aki általánosan elismert bájos mosolyával azt mondja: „— Harmadszor kérek szót, de rövid leszek! Csak annyit mondok mint frakkba öltözött gavallér a gomblyukba tüzöttnek! — Na koma, ez aztán a lakoma! . . . . vannak komoly cikkek, amelyek ilyen gondolatokat váltanak ki az olvasóból. Mi pedig elnézést kérünk a tréfáért, amelynek nincsen se tövise, se éle senki ellen.

*

Különös eset, a Vérmező esete. Perlekedünk, egyezkedünk, de azért semmire sem megyünk. A Vérmező pedig „K und K kaszáló" lett. Gyakorlatot alig végez rajta a katonaság, nehogy letapossák a sarjadó rétet, vagy a száradó szénát. Amig az egyik részét lekaszálják, addig a másikon megnő a fü. Nekünk kellemes a széna illat, de a város talán mégsem kaszálónak adta a Vérmezőt katonáéknak? Hacsak szénatermelés a cél, akkor váltsa meg a város ezt a drága területet szénával, évenkint annyi szekér, ahány most terem és még 25 százalékot ráadásul. Gyakorló teret pedig nyissanak a kelenföldi pályaudvar mellett valahol.

*

A lóláb néha nagyon is kilátszik és a tulzott jóakarat néha bosszanthatja azt is akinek érdekében kifejtik. Valami levélforma jelent meg az egyik esti lapban, amelyben egy valaki fölpanaszolta, hogy valahol az Isten (hátamögötti) hegyen valamely ut járatlan és ha Garancsy ülne a városházi közgyülésén, akkor ez nem volna. Kérjük tisztelettel mi ugy tudjuk, hogy Garancsy miniszteri tanácsos europai müveltségü, jó izlésü uri ember, akinek nem lehet nagyon kedves, az ilyen lólábu kedveskedés.

*

Az Alagut száritója vakarja most a fejét, mert kétszer járt már kint a bizottság, hogy átvegye, de még mindig nedvel s igy nem vették át. Hja! kérem az Alagut 17 évig épült 1852—1867-ig és igy valószinüleg 17 évig fogják reparálni.

A rác tör

mely kegyetlenül legyilkolta Sándor királyt és feleségét, hogy ezzel helyet csináljon egy másik éhenkórász sertéshajtsár ivadékának, — ez a rác tör ismét királyi vérre szomjazott.

A mi lapunk keretében nem volt eddig helye az országos ügyeknek, mi becsülettel és szorgalommal ennek a szükebb hazának, — Budának szenteltük minden sorunkat.

Csakhogy a rác tör sziven szurt bennünket is, akik elvéreztek Szerajevóban, — azoktól vártuk mi Buda történelmi hivatásának fényes nagy nemzeti életre való keltését. Nekünk oly közel állott volna az a királyasszony, akinek nagybátyja a 48-iki országgyülés jegyzője volt és aki ma is nyitott ajtóval fogad minden Bécset járó magyart.

*

Árulás történt, másképen meg sem érthető. A konopisti kastélyban, ahol a német császár és a jövendő császárkirály bizalmasan tanácskozlak és Kelet-Európa jövendő sorsát irányitó megállapodásokat létesitettek, — kémeket tudott beállitani a nagy pánszláv politika. Valamely belső embert fizettek meg óriási pénzzel, aki vállalkozott a gyalázatos kémszolgálatra. Fontos eredmények birtokába juthatott igy a szláv hatalom és már akkor el volt határozva, hogy a trónörökösnek meg kell halnia, királygyilkos nem kell keresni máshol, mint Szerbiában. Ott napirenden van, ott külön tanfolyamon tanitják ezt. És a gonosz szláv eszme nem válogatja a módot, hogy miképen érvényesüljön. A konopisti tanácskozásnak ez a nem várt eredménye. Ott kell az árulót keresni.

*

A pravoszláv eszme ellen csak egyetlen módon lehet védekezni. Különös terv, talán nevetséges az első olvasásra, mert szokatlan, de egyedül célra vezető. Ezek a szerencsétlen pásztornépek, amelyek nagyzási hóbortja örökké veszélyezteti Európa békéjét, — nem valók Európába. Az örökös fegyverkezés, a háborura való készenlét rettenetes milliókba, talán milliárdokba kerül — és mégis csak háboru lesz a vége, a világtörténelem legvéresebb háboruja. Ezt a vérengzést, mely Magyarországon a legiszonyubb polgárháboruban, öldöklésben fog folytatódni, meg kell előzni. Ha ezek a népcsordák nem valók Európába, akkor — akkor erőszakos uton kell őket kitelepiteni. Meg kell oldani ezt a kérdést részvénytársasági alapon. A szövetséges három nagyhatalom béreljen száz kereskedelmi tengeri hajót, minden hajón elfér ezer ember. Rakják hajóra az összes hercegovinaiakat, csernagorczokat, rácokat és mócokat, minden kecskéjükkel és barmaikkal együtt és tegyék ki őket ahol akarják Délafrikában, vagy Argentiniában, ahol aztán csinálhatják tovább királygyilkos pravoszláv politikájukat. Az üresen maradt területre majd haza hivják Amerikából a földéhes magyarokat.

Kontra Buda!

mondják a pesti oldal jólelkü városatyái s kibontották az irigység sárga lobogóját. Megirigyelték tőlünk azt a nagymérvü haladást, amitől a budai polgár feje szédül. Mi igazán nem tehetünk róla, hogy a Jánoshegy az Erzsébet-kilátóval nem Pesten áll, hanem Budán. Egyebünk ugy sincs, mint a budai hegyvidék, kies, hüs völgyeivel, de azokat is csupa pesti ember lakja. A hegyek lábánál, a világhirü gyógyfürdőkben csaknem kivétel nélkül pesti ember fürdik. Ezt a tisztalevegős hegyvidéket megraktuk kellemes nyári vendéglőkkel, csakhogy a budai ember a pestiektől nem jut helyhez bennük.

S aztán?

A vár déli fokán csendes palota áll, a világ legszebb királyi palotája. Pestről pompás kép, nekünk — áhitatos, fájdalmas történelmi ereklye és sajgó szivvel lessük évhosszant a csendjét. Pestnek disz, nekünk hazafias bánat.

A Gellérthegy? Fenségesen komor szikláiban csak a pesti partról lehet gyönyörködni. Nekünk ez a hegy a Tabán felett, az őspolgár vértanuságának jelképe, akit elzavartak évszázados otthonából, házát lebontották, de palota nem épült még a helyébe.

Vagy tán Buda rettenetes bilincseit irigylik a pestiek? Ezt a városrészt ketté vágja a déli vasut s e bevágáson tul nincsen élet. Türné ezt Pest? Legszebb völgyeinket elzárják félelmetes gödrök, téglavetők vájta tengerszemek, dült keresztü öreg temetők, cementégető kemencék. Sik területünk pedig mocsárlázt lehelő posvány.

Szemet szur talán odaát Óbuda, a székvárossá kinevezett, piszkos, poros falu? Van ilyen több is, bent Buda szivében, az Országut kellő közepe. Négy lépésnyi telkek, amiken modern ház sohasem épülhet.

Szivesen elcserélnénk mi sok mindent a pestiekkel és a négy fillérért ásitozó alagutat kész örömest adnánk a pesti alagutért, a földalatti vasutért, amit talán csupa irigységből nem mertek áthozni a Duna alatt Budára, mielőtt a Lánchidat elzárták volna. A pesti utak nem birnak el már több villamos kocsit, nekünk pedig orrunk, fülünk fagy el télen, amig kocsit kapunk.

Azt mondják, hogy Buda csupa park és Pest e téren oly szegény. Hirtelen igaznak látszik a mondás, de ha levakarjuk róla a szemrehányó burkot, kirí alóla a hamisság. Van egy két parkunk, de ki a gödörben van, ki pedig hozzáférhetlen. A Horváth-kert dohos szurdék, a Városmajor maláziás, puszta hely, dadák és bakák imelygős tanyája. A Statisztika melletti park alig hozzáférhető. Több nincs, ha csak egy pár arasznyi uj liget-morzsa. Pesten világvároshoz méltón szépek az Erzsébet-, a Szabadság-, Tisza Kálmán-tér, a Muzeum-kertje és ott van a csodás Városliget és Népliget. Tehát még itt sem áll meg a vád. A hegyvidékre mi is vasuton járunk, tehát egyformán Pesté is. Odaát minden tér park is, nálunk a terek piacok, mert nincsenek vásárcsarnokaink. A Vérmező szénaillatát is csak katonai engedéllyel szivhatjuk.

Mit irigyelnek hát tőlünk a pestiek?

Dörögjék vissza a budai városatyák Pestnek:

— Rekontra!

Buda, jul. 1.

Kényszer—telek—egyesités nélkül aligha lesz szabályozható az Ország-ut néven ismert része a Vizivárosnak. A Margit-körut és a Batthyány-utca közötti részen ahol aprók a házhelyek, hogy ott a természetes fejlődés teljesen lehetetlen. Itt valami uj módon kellene rendet teremteni s ezt az uj fővárosi törvénybe kellene már bevenni. Módot és kulcsot kell találni, hogy az egymás mellett fekvő apró telkek egyesithetők legyenek s igy váljanak alkalmassá a modern beépitésre. Sok ember szivesen adná el kicsiny telkét, ócska viskóját, de a szomszéd nem tudja megvenni, idegen azért nem veszi, mert nem tud rajta épitkezni. A szomszéd pedig szegény. Igy ahogy van most, nem mozdulhat senki és marad minden a réginél. Ezt a kérdést a városház törvénytudói bizonyára hamar megoldják.

KOBRAK
cipők, férfi és női, minden fajta, óriási választékban kaphatók
BUDAN kizárólag I., KRISZTINA-TÉR 3.
PREISACH J. divatáruházában.

Kaszinó válság s ezzel kapcsolatosan egy uj kaszinó felavatása képezi most a Lágymányos szenzációját. A „Kelenföldi Kaszinó“ saját palotájának átépitésére készült, csakhogy a részvények elhelyezése most — grad ausgarechnet — most nehezen sikerül. Régi helyiségüket a Verpeléti-ut sarkán Fehérvári-ut 56. felmondották s mivel a kaszinó-palota ez idő szerint még nem kész, elköltözik más ideiglenes helyiségbe. Régi helyére, de föl az emeletre uj kaszinó kerül, még pedig a nemrégen alakult demokratapárt kaszinója, mely itt fényes otthont rendezett be tagjainak és azt augusztus elsején nagyobbszabásu ünnep keretében fel is avatja. Az uj demokrata kaszinó ügyvezető elnöke dr. *Lisser* Emil ügyvéd, társelnökök: Eiser Sándor gyarmatáru nagykereskedő, Strausz Adolf keleti akadémiai tanár, Kőszeghy Sándor pestmegyei főlevéltáros és dr. Strelinger Sámuel orvos.

Öt hid áll egymás mellett az Ördögárok felett, ott ahol a Budakeszi-ut keresztezi, közvetlenül a Fogaskerekü vasut mellett. Az elsőn a fogaskerekü jár át, a második gyalogátjáró, a harmadik a villamos vasuté, a negyedik a kocsiút hidja s az ötödik ismét a gyalogjáróké. Ez valóságos hidrecord. Ennek pedig véget kellene vetni, mert formátlan, idétlen, nehézkes és veszedelmes. A villamos vasut hirtelen görbülettel fordul itt és kevésbé gyakorlott kalauz vezetése mellett, egymás hegyibe dülnek az utasok. Ezt az átkelést szabályozni kell okvetlenül, még az Ördögárok végleges szabályozása előtt, mert a forgalom itt erősen megnövekedett.

Hirek.

Csütörtökön jelenik meg nyáron át a Budai Napló és e hét végén szombaton küldjük *díjtalanul* előfizetőinknek a *Budai Képes Lapok* juniusi számát, — ezentul havonkint mellékelve azt minden hó elején a Budai Napló-hoz.

Merk ur? Valahányszor Budán bajba jut egy pénzintézet, mindig megjelenik az a titokzatos idegen, aki szanálni kész a kis bank baját. A napi sajtóban megjelennek a hirek és a budai polgárok titokzatosan adják szájról-szájra, hogy Merk ur rovancsol, Merk ur megállapitja a vagyont s végül eltünik ez a Merk ur, mint a kámfor. Olyan halálmadár féle ez az ur, mert ahol megjelent, ott hamarosan lehuzzák a bank rolóit és Merk ur lába nyomát szegény özvegy asszonyok könnye áztatja.

Hétemeletes ház épül oda át Pesten a Dunaparton, az országháza és a Margithid között. Tudtunkkal ez lesz a legtöbb emelettel biró ház Budapesten.

Az uj épitésügyi szabályzatot ismerteti a „Városi Szemle“ legujabb füzetében dr. *Schmelhegger* Árpád, hasznos és nagy munkát végezve. Valóságos tanulmány ez az ismertetés és méltán tarthat számot az érdeklődők, főleg a telket vásárolni óhajtók és az épitési vállalkozók részéről. Pénzintézetek is előnyösen használhatják. — Ebben a füzetben *Linhardt* József irt szakszerü értekezést a zajtalan utburkolatokról.

Óbuda sportélete örvendetesen élénkül. A III. kerületi Torna és Vivó Egyletnek junius 23-án volt a házi Lawn-tennis versenye. Az indulók és nevezések száma (108), a versenyek nivója határozott bizonyitéka volt annak a fejlődésnek, melyel az egyesület e szakosztálya rövid időn belül tennisszel sportszerüleg foglalkozó klubjaink legelsői közé emelkedett. A kerület előkelő közönségének állandó érdeklődése mellett lefolyt verseny eredményei: Férfi egyes a házi bajnokságért. 1. Dobay Pál. 2. Kéméndy Rezső. 3. Kaynár Gyula és Fried Szilárd dr. 25 induló. Férfi egyes handicap. 1. Heténvi Ferenc. 2. Tóth Ferenc. 3. Stern Aurél és Gonda Nándor. 26 induló. Férfi páros handicap. 1. Dobay—Stern István. 2. Kéméndy—Tóth. 12 pár indult. Női egyes verseny. 1. Szenger Klára. 2. Fazekas Piroska. 3. Wilfinger Gizi és Beér Agatha. 15 induló. Vegyes páros verseny. 1. Szenger Klára—Fazekas. 2. Beér Martha—Dobay. 3. Éliás Juliska—Stern István és Wilfinger Gizi—Tóth Ferenc. 21 pár.

Az Óbudai Torna Egylet szimpatikus football csapata junius 28-án játszotta az osztályozó mérkőzést a II. osztályu bajnokság utolsóelőtti helyezettjével az Erzsébetvárosi Sport Clubbal. A selejtező mérkőzést az OTE. nyerte meg 3:1 arányban s ezzel a győzelmével bekerült a II. osztályba. Régi vágya teljesült e sikerrel, ami az egész egyesületre is nagy hatással lesz. Az óbudaiak gooljait Szombathelyi, a csapat legjobb játékosa, Forstinger és Sturcz („Péter!“) lőtték. Biró: Korkes volt.

Haramiák, Hamlet, Ármány és szerelemben vendégszerepelt e héten Beregi Oszkár, a Nemzeti Szinház kiváló művésze. A Budai szinházban már szombaton is nagy sikert aratott, a közönség szünni nem akaró lelkesedéssel ünnepelte. Szombaton egy fülbemászó zenéjü operettenek, (Gross Alfréd szerzeménye) *Dzsinguli szultán*nak lesz a premierje. A kedves bohóság bizonyára zajos sikerrel vonul be Budára.

Panasszal járult a kereskedelemügyi miniszter elé a Csillaghegyen tartott népgyülés küldöttsége Zádor Sándor elnök vezetésével, hogy elmondja, miszerint a Szentendrei helyi érdekü villamos vasuton a helyzet nem hogy javult volna, de rosszabbodott. Memorandumot terjesztettek a miniszter elé, amelyben elmondják, hogy vonatok tulnagy időközökben közelednek s igy a budapesti lakás uzsora elől ide menekült hivatalnokok és munkások vagy tulkorán kénytelenek kelni, vagy lekésnek. Ezt a helyiérdekü vasut azzal okolja meg, hogy az esztergomi vasut vonata ugyanazon a sinen jár a filatori gátig: A deputáció azt kérte, hogy szoritsa a kormány a helyiérdeküt, mely tulajdonképen ami hires közuti vasutunk, hogy épitse föl a törvényszabta összekötő vonalat a filatorigát és a Fő-tér között s járasson több kocsit, mert ma életveszélyes a tolakodás a kocsikon, inditsanak két elzárt kocsit Szentendréről és nyissák ki az egyiket Csillaghegyen, a másikat a Római fürdőnél, mérsékeljék méltányosan a menetdijat és a mi legfőbb — oktassák ki, a személyzetet tiszteséges bánásmódra a szegény kiszipolyozott, meggyötört utasokkal szemben.

Még egy millió kell az államnak is a Sárosfürdő forrásának megváltása cimén, mely összeget a kormány elengedte volna, ha 1913-ra elkészül a Gellért-fürdő és még az évben elkezdik a Rudas-fürdőt. Ez nem sikerült és igy az állam követeli a pénzét.

A bankkrizisről.

— Az I—II. ker. takarékpénztár. —

Még néhány makacs ember, néhány spekuláns tartja magát, de már a betétesek nagy többsége belenyugodott a Vizivárosban, hogy betétje 40%-át elveszti. Ezt jelentené az a 30%-os kvóta amit aláirt eddig a betétesek négy-ötöde s mely nyilatkozatok révén a szanálást átveszi a Pesti Hazai Első. A még hátralévő ötödik ötöd még várhat 3 napig s ha akkor sem fogadja el az egyezséget, akkor dugába dől minden, mert 5-ikén tul a Pesti Hazai már lemond a rendezésről. Akkor valószinüleg megvernek néhány embert az utcán, a kávéházban vagy vendéglőben, azokat a hangos gentlemeneket, akikről már kideritették, hogy uzsorával szerezték azt a betétet, amelyhez most oly görcsösen ragaszkodnak a többi rovására. Van olyan is, aki folyton alkuszik, de azért ügyvédje utján bünvádi eljárásokat indittat és csődöt kéret. A szanálás meghiusitása esetén ezek ellen fordul majd a kis betétesek dühe s ezek a cselédek, munkások, akik igy elvesztik egész betétjüket, nem fogják ezeket az urakat keztyüs kézzel simogatni.

— a III-ik ker. tkpénztár —

Óbudán néhány nap alatt, legkésőbben a jövőhét végéig teljesen rendbe jön a vagyonilag jólálló, de vagyonát mozgósitani képtelen pénzintézet, melynek megmentését a nagy bankok minden módon elősegitik. A betevők ismerik az intézet vagyoni helyzetét és nyugodtan várják a pillanatnyi zavar elintézését.

— A Méhkas. —

Csodás nyugalommal nézték e pénzintézetnél a Buda felett elvonuló vihart, mely egymásután ingatta meg a kis pénzintézeteket. A „Méhkas“ szigoruan betöltötte azt a hivatását, mely szerint a betétet megőrzi és gyümölcsözteti. Ez a pénzintézet nem ment bele semmiféle vállalkozásba, nem vett igénybe hitelt és pénztárában állandóan fekszik 200.000 korona készpénz, amivel a legsimábban teljesiti folyó kötelezettségeit.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Keserü ujságok azok amiket *Duka* Imre mond el a „Szabadpolgár“ vezető helyén, azt fejtegetve, hogy a kis, illetve kézmüiparosok nincsenek szervezve s igy rájok az ország és saját sorsuknak intézésében szerep nem vár. Irja ezt abból az alkalomból, hogy most alakult meg a kisiparosok pártja. Kifejti, hogy a kéz-

DENEVÉR
szabásu BLUZ-újdonságok, valamint PANAMA SPORT-BLUZOK legszebb választékban PREISACH JÓZSEF-nél I. kerület, Krisztina-tér 3. szám.

Elsőrendü angol női ruhák készülnek Füles József-nél II., Irma-tér 3. sz.
Előnyös fizetési feltételek mellett

Vágja földhöz az óráját, ha nem jól jár. Cserélje be!
az ócska ékszerét, mert nem divatos és vegyen újat olcsót, divatosat, szépet,
WEISZ IGNÁCZ
órás, ékszerésznél
BUDÁN, I. kerület, Alagut-utca 4.

Terrasz-vendéglő a Déli Vasut indulási oldalán, a Krisztina-körutra kiugró magaslaton. Árnyas, levegős, szép kilátást nyujtó restaurant a Vérmező felett. Régi hirű konyha, kiváló sör és bor.

müiparosok mint polgári osztály tulságosan zárkozottak, abban a hitben élnek, hogy csak önmaguk ismerik bajaikat, apró iparosköröket alakitanak, ahol néhány ember szerepelni akar, de ezzel csak még jobban szétforgácsolják az iparosság erejét, nem szereznek jó barátokat a többi polgári osztályban, mint ahogy teszik a munkások, senki ezt az osztályt komolyan nem vette eddig, — és most az általános választójog esetén a szervezett munkásság jut velük szemben tulsulyra. Eddig sem támogatott őszintén egy pártot sem s igy az országgyülési pártok sem támogatják őket.

A cikkely irója sok igazat mond, nagy tapasztalatai lehetnek, de sok tekintetben nem ez a való élet és az igazság.

Mert:

A kézmüiparos osztály csak látszólag független, de tényleg függ a megrendelőktől, ha azok tekintélyes egyének, vagy hatalmas vállalatok, esetleg maga a város, vagy állam. Zárkozottságát megmagyarázza az, hogy nem egyenrangu a többi polgári osztállyal, ahol még mindig lekicsinylik a mesterembert, — az a hitük is megbocsátható, hogy csak ők ismerik a maguk baját, mert eddig mindig más betegség ellen gyógyitották azok, akik segiteni akartak a baján, — az sem volna baj, hogy az iparos körökben egyes emberek szerepelni óhajtanak, mert ez a nem iparos körökben is igy van, — hogy nem szereznek jóbarátokat a többi társadalmi osztályokban, annak oka egyedül az, hogy csak az iránt lehetnek bizalommal, aki feléjük közeledik, de viszont feléjük csak az jön, aki lépcsőül a saját érdekében akarja az iparosságot felhasználni, s végül — igy jártak az országgyülési pártokkal is, ahogy legutóbb bebizonyult az *iparosnyugdij* kérdésénél.

Pedig az iparosnyugdij az egyetlen eszköz és mód, hogy a kézmüiparosok sorsán javitani lehessen s ezzel a nemzeten is.

Az idevágó nézeteimet, tapasztalataimat és tanulmányaim eredményét legközelebb kifejtem.

J. Viraág Béla.

Iparos kaszinóvá fejlődött gondos, célirányos vezetéssel a II. kerületi iparoskör és elsősorban is nagy könyvtárral szolgálja tagjainak kulturigényét. A könyvtárosi tisztet is kiváló szakemberre *Tóth* Elemérre bizták, aki teljes odaadással dolgozik, és a könyvtár rendesen, szivesen áll julius hónap elejétől, minden csütörtökön este 8—9-ig mindazok rendelkezésére, akik könyveket akarnak kölcsön venni.

HÁZILAG
készitett női, férfi és gyermek fehérnemüek kezesség mellett rendkivül jutányosan
Preisach Józsefnél Krisztina-tér 3.

Sulyos sérelem érte *Korga* Pál szabómestert, akinek II., Margitkörut 48. szám alatt levő nyilt üzletét fényes délben, mialatt személyzetével ebédelni volt, feltörték és kocsiravaló ruhát, ujjat és javitás alatt lévőt elvittek. A jónevü szabó cég most pótolni kénytelen még a használtat is új ruhával. A lopott áru nyomára eddig még nem jutottak.

Közgyülése volt a Kelenföld-Lágymányosi Iparoskörnek junius 21-én Várnai Alajos elnöklete alatt, amelyen többek között a lemondás folytán megüresedett titkári állást is betöltötték. Titkár lett Sógor József. Választottak továbbá 10 választmányi rendes és 5 póttagot, valamint egy 3 tagu számvizsgáló bizottságot. Becsey Antal inditványára a közgyülés Várnai Alajos elnöknek a kör szervezése körüli érdemeiért, valamint a tisztikarnak buzgó müködéseért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Élénk vitát keltett az iparosnyugdijügy kérdése, amelynél a felszólalók elkeseredésüknek adtak kifejezést a fölött, hogy a nyugdijügynek jelenlegi vezetői az egész ügyet elposványositották.

Confetti csa'át, bohóságokat, világpostát, szép lányok dijazását készíti elő a nyári mulatságára a II. kerületi iparoskör. A mult sikerei szinte biztositják az ez évi kedélyes kirándulás legfényesebb eredményét.

Szerkesztői üzenetek.

H. I. Kedves óhajának jobb szolgálatot teszünk, ha szives soráit nem közöljük, hanem eljárunk az illetékes elöljáróságnál, mert tévedésben méltóztatik élni, az nem a II-ik, hanem az I. kerülethez tartozik. Nem célra vezető, minden adminisztrativ ügynek a nyilvános tárgyalása, sőt legtöbbször árt az ügynek A mérnök urak kedves emberek és szivesen segitenek a bajon, ha tehetik.

B. S. Sajnos, nem kaptuk kézhez. Talán rosszul volt cimezve.

Mártha. Szintén jó, de e számra már későn jött. Ön egészen uj kulturalapot fedezett föl: — a padverseket. A jót mindig szivesen közöljük.

Roham-u. Magánosok ügyeivel nem szivesen foglalkozunk, legkevésbbé ilyen választásokból eredő verekedésekkel. A biróság majd elintézi.

B. L. De uraim, hát mi a fene az a „mozaikok.“

Felelős szerkesztő: J. VIRAÁG BÉLA.
H.-szerkesztő: R. RÉW SÁNDOR.
Kiadja: SZÉKELY és Társa.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT
Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállító, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Korona kávéház
és VENDÉGLŐ, a III. kerület legszolidabb és legmodernebb ÉTKEZŐ és SZÓRAKOZÓ helye. Naponta friss :-: ZÓNAREGGELI, :-: étlapszerinti ebéd s vacsora. A kávéházban a kerület LEGELSŐ PRIMÁSA
DOMBI GYULA
teljes zenekarával muzsikál. Pontos és szolid kiszolgálást biztosit :-: tisztelettel
VÁRLAKY ALBERT.
III., Korona-tér 3. sz.
TELEFON: 3—46.

Házat lebontásra legmagasabb árban veszünk. Megfelelő óvadékot nyujtunk. Elvállalunk mindennemü földmunkát is. **FELDMANN és Társa Szász Károly-u 1.**

Krudy Gyula összegyüjtött munkái : részletfizetésre kaphatók.

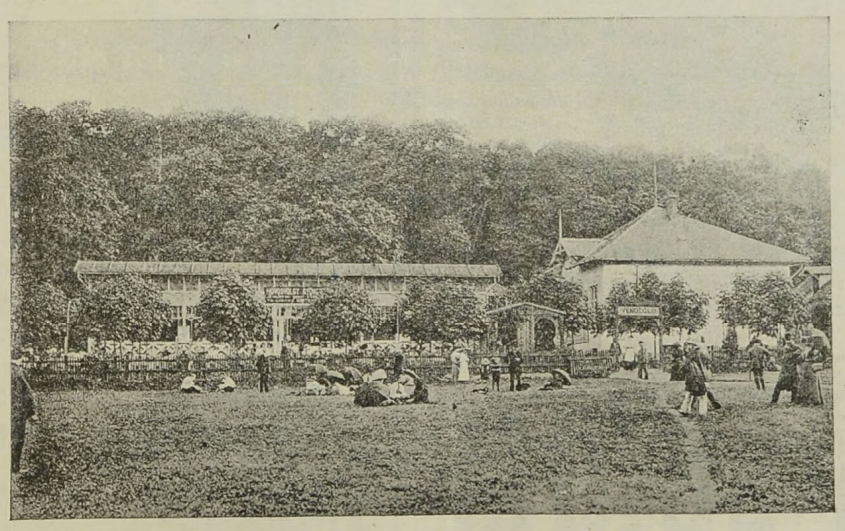

Márth Mihály gyönyörü fekvésü vendéglője a Nagykovácsi felé vivő országut mentén, a fővárosi nagy réten, tiz percnyire a hüvösvölgyi végállomástól. A legjobb konyha és pince. Cigányzene. „Hüvösvölgy gyöngye.“

Budai diákok.

— Szerkeszti: *Suska Árpád.* —

Fiatal barátaink! Ezentul e helyen kedves szóval fordul felétek cserkészbajtársatok. A „Budai Diákok“ cimü lapban cseréltek eddig eszmét, adtak hirt a diákéletről és értesitették a budai cserkészeket minden mozgalomról. Csakhogy a hónapról-hónapra való közlés nem elégitette ki az igényeket és éppen ezért a *Budai Napló* most hétről-hétre közli mindezt e rovatban. Fogadják és olvassák szivesen.

Érettségi után. Jár az idő, hirtelen elröppen. A régi jóbarátok, akik együtt jártak nyolc éven át, ime most elválnak egymástól. A kis gimnazista és realista tanuló hosszú nyolc év után végre érettségizett ember. És visszaemlékezik az elmult időkre, amikor először ment az iskolába, amikor az első óra után oly könnyünek képzelte a latin nyelvet, mert a tanár úr azt mondta, hogy nem nehéz, mert a latinban is van szilva szó, csakhogy nem szilvát, hanem erdőt jelent. Aztán visszaemlékezik a két szép akácfára, amely ott van az iskolai kert közepén, annak árnyéka alatt szövögette a titokzatos jövőnek délibábos terveit. Visszaemlékezik a fehérre meszelt iskolára, ahová először félt bemenni, az osztályára, ahol életének nagy és legszebb részét töltötte, ahol annyi örömöt átélt, szeretett tanáraira, osztálytársaira és ebben a visszaemlékezés pillanatában valami érzés vesz erőt rajta, amit nem lehet kimondani és könytódul szemébe. Utolsót int még iskolája felé, aztán ballag már a vén diák tovább . . . tovább. . . .

Cserkészek a filmen, még pedig budai cserkészfiúk az elsők, akik bevezetik a cserkészeket a moziba, a vetitővászonra. A budai Mária kongregációk cserkész-csapata rendezte jun. 21-én első tábori juniálisát a farkasvölgyi Berger villában. Előbb misét hallgattak, azután a táborba indultak, ahová 10 órakor érkeztek. Rövid pihenő és reggeli után volt a zászlófelvonulás és a parádé. Ebéd után az egyes örsök elfoglalták helyeiket, majd pedig a vendégek fogadására mentek. Délután 3 órakor szülői értekezlet volt, amelyen megbeszélték a csapat vezetését részben a szülőkel közösen. Ezután kezdődött a tábori ünnep, amelyről a Kino Riport eszközölt először felvételeket a cserkészekről s a dicsőség a budai csapatnak szól. Az erkölcsileg és anyagilag nagyszerüen sikerült juniálást tüzijáték és a cserkészfiuk vig nótája zárta be.

Jókedvük van most a hetedistáknak, amikor a nyolcadisták bucsuznak, mert most nekik jut a vezető szerep az egész iskolában. Azelőtt nem tudtak egyetlenegy valamire való tisztséget betölteni, legfeljebb segédkönyvtárosok lehettek, de aztán dolgozhattak is félnapokon át a tanári könyvtárban. Az önképzőkörben is a nyolcadisták dirigáltak, tehát mindenhol ők húzták a rövidebbet. Hanem most rajtuk a sor, most ők fognak uralkodni, majd megmutatják mit tud a hetedik, — amikor nyolcadik lesz belőle.

A hortobágyi táborozás útiránya Kolozsvár, Nagyvárad, Bánffyhunyad, Királyhágó, Székelyhid, Debrecen. Indulás Budapestről julius 5-én és visszaérkezés 20-án. Az út teljes költsége 35 korona.

LAKATOS-, MECHANIKAI ÉS SZERELÉSI MŰHELY

VÁGÓ PÁL

Budapest, I. ker., Fehérvári-ut 29.
Telefon-hivó 47-04.

EREDETI WOLFRAM (TUNGSRAM) villanykörték 75 százalék árammegtakarítás daraboként K 1.10. Elsőrendű gázharisnyák K 0.45-ért, 6—6 darab vételnéi házhoz szállitom, valamint mindennemü szerelést jutányos áron pontos kivitelben.

Telefon 36-09.

NAGY BÉLA

cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.

FAGYLALT KÜLÖNLEGESÉGEK

FIVE CLOOK THEE SALON

Buda legnagyobb festékáru kereskedése

Alapittatott 1901. BUDÁN.

Weisz Lipót

Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-öt 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Gyönyörü kivitelü siremlékek művészi tervek alapján.

Zupán József

Farkasrét. Siremlékműraktár.
I., Németvölgyi-ut 72. sz.
A temetővel szemben.

Minden e szakmába vágó munkát lelkiismeretesen és jutányosan végez.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
— (A krisztinavárosi templom mellett.) —

Kostyál József

villamos műszaki vállalata
Epest, I., Zsigmond-u. 11.
TELEFON 16—96.

Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel díjtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, melv eltörhetetlen.
MAGYAR GYÁRTMÁNY.
E lámpák 75% árammegtakarítással birnak.

Lackenbacher György

BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81

II. Fő utca 7.

Jégverem u. 2. Margit rakpart 4.

LÁNCHID-SZÁLLÓ

II. ker., Öntőház-utca 1. sz.
Teljesen ujonnan berendezve.
OLCSÓ SZOBÁK.
Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,
Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szállodás.

FÉLIG INGYEN
Sajat készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

Express-boy

company Budán
II., Lánchid-utca 13.
Telefon 66-23. Telefon 66-23.

Pesten: IV., Veres Pálné-u. 3. sz. Telefon 139-47

A legszebb és mindig friss
VIRÁG, KOSZORÚ
egy félóra alatt kapható
özv. Dominits Gyuláné
virágüzletében
II., CSALOGÁNY-UTCA 50. SZ.

Szerszám-, mű- és épület-lakatos munkákat készit
Baron I. III., Pacsirta-u. 14.
Takarék-, asztaltűzhelyek és mérlegek raktára.

Urileány

ügyesen manikürözhölgyeket. Értesitésre jön.
Balogh II., Batthyány-tér 4.

Dombovári
Babári Jóska

egyéves nagysikerü külföldi utjáról hazaérkezve, tiz tagu zenekarával a

Batthyány kávéház

(Buda, II., Batthyány-tér)
nagy terraszán muzsikál.

Reiszmann

zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.

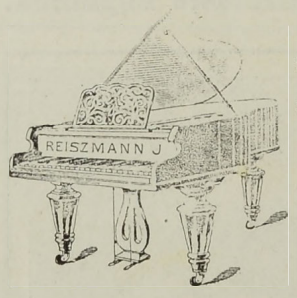

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.

Átjátszott zongorák becserélteinek vagy legmagasabb árak mellett megvételnek.

JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!

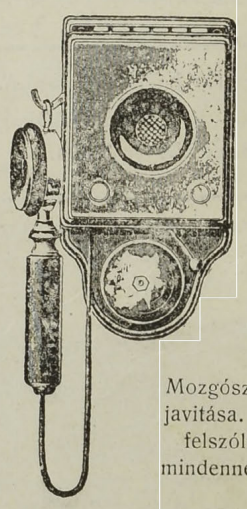

Bölczy Lajos

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.

KÜLÖNLEGESSÉG:

Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.

Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.

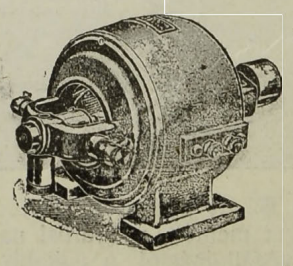

Telefon: 158-16.

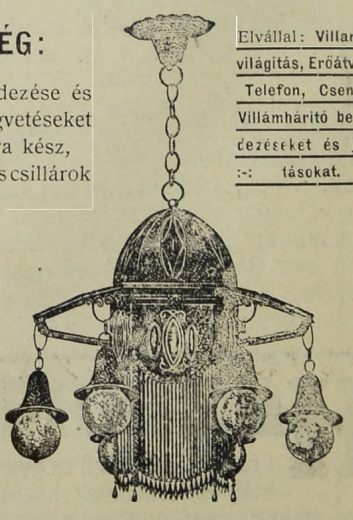

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Nyáron át csak csütörtökön.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Attila-nyomda I., Szt. János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. julius 9.
27. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2 „
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Egy uj világeszme világitott bele a magyarság sötét jövőjébe. A turáni népfajok világszövetségének nagy eszméje. *Ötszoz milliónál* több ember él a világon, akik a turáni népfajhoz tartoznak, mely népfaj *négyezer* évvel ezelőtt már virágzó kulturával birt. Ezek a népek egy folytatólagos láncot képeznek a Dunától egészen Japánig, a fekete tenger két partján a Kaspi-tó és Aral-tó mentén, a turáni fensikon, Tibeten és Chinán át. Hozzá tartoznak a lengyel Varsón túl élő lettek és a finnek. Belenyulnak Oroszország szivébe a Volga mentén az osztjákok és azok rokonai, Szibériában a csunguzok és a velük szomszédos fajok, főleg a mandzsuk. Nyugat felé mi magyarok vagyunk az első és legintelligensebb előőrsei ez óriási népcsaládnak és keleten a lánc utolsó szeme Japán. Ott már van látható szimboluma a turáni népnek: Porth-Arthur vára, — nyugat felé pedig most fog fölépülni a Gellérthegyen — Turán vára. Tehát nem vagyunk egyedüliek, árvák, hanem ötszáz millió ember rokon velünk. Ezeket kell, ezeket fogjuk egy nagy világszövetségbe összefüzni, amely szövetség megvédi minden ellensége ellen a magyart. Az eszmét *Bognár* Mátyás dr. vetette föl és ezt a nevet ünnepelve emlitjük. A Budai Napló szerkesztősége lelkes kengyelfutója, hirnöke és előőrse akar lenni az uj világeszmének, amely mellett eltörpül minden más politikai gondolat és terv. Belépünk mindannyian a turáni társaságba és fölhivjuk olvasóinkat is, hogy támogassák szintén ezt a társaságot, mely eddig is ápolta, növelte ezt az eszmét, ezer éves multunk egyik legnagyobb eszméjét.

*

Vissza kell térnünk a multba, amikor még a nagybölcsességü Árpádok uralkodtak Magyarországon, akikhez fogható fejedelmi család kevés volt a világon. IV. Béla, a magyarok egyik legnagyobb királya elküldötte volt Julián barátot Ázsiába, hogy az ősmagyarokat keresse fel — a turáni fensikon. Meg is találta őket. Azzal az üzenettel jött vissza, hogy az ősi Nagy Magyarországon most készülnek döntő háborura a mongolok ellen és ha a tatárok egy-két éven belül nem jutnak el Magyarországra, akkor jöjjön el ujból. De ha eljut a tatár hozzánk, akkor ne jöjjön, mert a régi haza elpusztult és elhullott minden magyar! . . . . Isten csapása volt, hogy egy év mulva, már Magyarországon járt a tatár: Ez volt az első kisérlet a turáni világszövetség létesitéséhez.

*

Akkor elpusztult egy ország, de megmaradt a többi. Ott van a Tekenép, mely a rómaiak idején Erdélyben lakott és utolsó fejedelme Bál volt, akit leigázott a római kard. Teke Bál, vagy ahogy a latinok tévesen irják Decebal elköltözött népével vissza Ázsiába és török fajokkal keverve ma is ott él, mint teke-turkoman. De él ott még számos néprokonunk, akiket Körösi Csoma Sándor keresett. Keresésközben halt el, — s ez volt a második kisérlet a turáni világszövetség létesitéshez.

Adja Isten, a magyarok Istene, hogy most a harmadik kisérlet sikerrel járjon!

Fürdőpark

legyen a budai dunapart a Gellért-fürdőtől a Császárfürdőig. Budának a Dunára néző részén fakadnak a gyógyforrások, ezt a részt kell világfürdővé fejleszteni, amihez méltó keretül szolgálna a történelmi stilusban kiépülő belső Buda, a királyi vár környéke.

A Müegyetem előtt, az a némileg parkozott dunapart fogalmat ad arról, hogy a közönség mily gyönyörüséggel keresné fel a világfürdőhöz méltóan parkirozott dunapartot. A Margitrakpart kocsiutjának a fele, a második fasor mentén fekvő sétauttal, középen dusan gyepesitve, fölvirágozva, — rendkivül föllenditené ezt a gyönyörüen szép, de elhagyottságában legszomorubb dunaparti részt. A villamos sinpárt a házak felé kellene áthelyezni, csekély forgalomra számitó, szük kocsiuttal. A Lánchidtó melletti részekről teljesen ki kell szoritani a villamost. A Margitrakpartról, már a Halászutcán át a Fő-utcára kell kanyarodnia és a Lánchid-utcán át haladni egészen az Apród-utcáig. Vagy pedig ki kell helyezni az alsó rakodópart fölé, ugy mint a pesti korzó mellett. Ez sem volna baj, mert alatta raktár helyiséghez jutna a hajó-forgalom. A Margithid feljárója alatt szintén létesiteni kell átjárót, mint az Erzsébet-hid alatt, mert hisz ugy is rendezni kell a Margithid két fejét, mivel igy nem maradhat. Ezzel aztán a közönség a Császárfürdőtől már kész parkon át jut a Pálffy-térig, ahol a közuti vizgyüjtő kriptát át kell alakitani hozzáépitéssel kedves külsejü kioszkká, a várkerti-kioszk pandánjául. A teret pedig parkirozni és szabályozni kell. Innen a sivár Margitrakpart, mint gyönyörüséges park vezetne végig, a Lánchidon tul a Döbrentei-térre, s onnan a Gellért alatt már létesitett park felhasználásával a Gellért-fürdőig és föl a Gellérthegyre.

Ezen a vonalon közlekedne a gyógyautó, mely szintén budapesti specialitás volna. Nagy kényelemmel berendezett, lassan járó minden fürdőnél megálló, két kocsivezetővel biró autó, ahol a beteget gondosan beemelnék, kiemelnék és rendkivüli módon a kezére járnának a kellő tájékoztatással. Ez szedné össze a nehezen mozgó reumás, köszvényes betegeket a szállókban, amelyek itt egymás után épülnének, s amelynek *csekély* költségét és kiszolgálási diját a hotel számlával fizetné a beteg vendég. A városi fürdőkön kivül négy magánfürdőt érintene a sétány és az autó. Akik saját érdekükben viselnék a költségek reájok eső részét, de modern fürdőkké alakulnának át. A Császárfürdőt biró rendházról tudott dolog, hogy nagyszabásu épitkezésre készül és bizonyára szivesen áldozna ily közös akcióra, a Lukácsfürdőről mindenkinek megvan a saját külön véleménye, de tovább, a Királyfürdőre már számithat a város, mert tulajdonosa europai nivóju és látkörü egyéniség, aki nem zárkóznék el semmiféle uj, modern, szép eszme elől és szintén épitkezni készül. A Rácfürdőt a város amugy is megszerezni óhajtja, de ha nem, akkor is számithat a tulajdonos családra, mely a multban is tudott áldozni.

A gyógyautók közül minden harmadik tovább is közlekedne a Rómaifürdőtől a Sósfürdőig.

Buda csendes polgárságának ezzel uj jövedelmi forrásokat nyitna a város, föllendülne ezzel pangó kereskedelme és ipara.

Buda, jul. 9.

Hitvallást kell tennünk ujból, mert félreértik a *Budai Napló* teljesen független irányát és minden párttal szemben fenntartott szabadságát. Aki azt várja tőlünk, hogy bármely pártnak behódolunk, — az téved és tegye le a lapot. Nem neki szól. Nekünk mindenki jó barátunk, aki a budai rész speciális érdekeit bármi módon szolgálja és előmozditja. Nekünk mindenki az ellenségünk, aki ezeket az érdekeket elhanyagolja, holott módjában állana azokat előbbre vinni. Nekünk hiába veri a mellét akár egy ember, akár egy párt, hogy valamely eredményt ő vivott ki, — mi a vesékbe látunk és csak az igazságot ismerjük el, — de szivesen megkeressük azokat, akik minden külső zaj nélkül munkálkodnak Buda érdekében és szivesen állunk mellejük munkatársul. Mi nem keresünk se diszt, se hivatalt, se más hivságos elégtételt, a mi egész ambiciónk, törekvésünk és küzdelmünk célja: — jó lapot adni Budának, amelyet gondda és szeretettel irunk és szerkesztünk.

A Hadik kaszárnya kihelyezését igyekeznek most keresztül vinni Lágymányos jobb izlésü vezető emberei, mert az sehogy sem illik e ragyogó városrész miliőjébe. Akkor épült ez a kaszárnya, amikor még rendezetlen, lakatlan és puszta volt ez a terület, de most, amikor Párisra emlékeztető bulvárdok épülnek ide, Pest folytatásaként, akkor ezt a laktanyát ki kell tenni a külső részekre. Legközelebb részletesen ismertetjük az e tárgyban kidolgozott memorandumot.

Egy kis bibije volt annak a fölvetett eszmének, hogy *Palóczy* Antal tanárt bizza meg a főváros, hogy készitse el Budapest végleges szabályozási tervét. Az iránt mindenki megegyezett, hogy megbizhatóbb, puritánabb kezekbe nem lehetne letenni ezt az ügyet, mint az övébe. Maga Palóczy tanár nem is várta, nem is kereste ezt a kitüntető megbizatást, — mi pedig nem számoltunk azzal, hogy erre a fókára már sok eszkimó vár. Ezek azzal biztatják a fővárost, hogy Palóczy minden alkalommal, külön megbizatás nélkül is megcsinálja az ő tervezetét és ezt megkapja a város — ingyen. Ezt a tervet aztán egy kissé módositják s a kérdés el van intézve. Itt a bibi kérem.

Kurucok is laknak a Rózsadombon, akik nem engednek a józan ész parancsolta törvényekből, még ha hivatalosan találják is föl a — helytelenséget. Ilyen kuruc Szekula Gyula is, aki sehogysem akarta megérteni, hogy a Marcibányi-teret elzárják az emberek elől és tisztán játszótérnek használják, mert ezt a teret ő nem engedi. Már egyszer megmentette, amikor az uj elemi iskolát épen e térre akarták épiteni. Most aztán segitségére jött Bódy polgármester, aki szintén barátja minden okos, jogos szép dolognak s igy sikerült Szekulának ujból megmenteni a Marcibányi-tér nagy jövőjét és hivatását. Legyen a gyerekeké, de maradjon meg az öregeknek is.

KOBRAK
cipők, férfi és női, minden fajta, óriási választékban kaphatók
BUDAN kizárólag I., KRISZTINA-TÉR 3.
PREISACH J. divatáru-házában

Az Ördögárok ma nemcsak nyilt kérdése az egész környéknek, hanem egyuttal nem épen a legjobb szagu kérdés. Felső részén ez az árok nem terjeszt büzt, de a hadapród iskolától kezdve, már nagyon illatos. A hatóságok is megvizsgálták s akkor derült ki, hogy az Ördögárok mentén huzódik a hadapród iskola egy régi csatornája, amelyből ma is szivárog még a szenyviz, holott a hidegkuti-ut nagy csatornájának kiépitésekor az iskola bele kapcsolta a saját csatornarendszerét, de a régi csatornát is meghagyta. — Itt emlitjük föl, hogy nemsokára beboltozzák az Ördögárkot a Fogaskerekütől egészen a téglagyár telepe végén álló fenyvesig. Azontul pedig szabályozni kell az árkot, középen nyitott, de kikövezett csatornával és rendezett partokkal, mert most nem egyéb, mint idétlen *csalán telep.*

A Budai Szinház műsora:

Csütörtökön: Nebántsvirág.
Pénteken: Dzsinguli szultán.
Szombaton: Essex gróf. (Jászai m. v.)
Vas.: (d. u.: A nevető férj.
(este: Ártatlan Zsuzsi.
Hétfőn: A tolonc. (Jászai m. v.)

Hirek.

A lenyelt gyémántfüggő ma egyik szenzációja Budának. Mélyen belenyulik a pártpolitikai küzdelmekbe és olyan kiélesitése a régi pártgyülöletnek, hogy ma már tollal alig intézhető el és esetleg a párbajok egész sora támad alapján. A szép Ilona vendéglőben tartott alakuló pártgyülésen történt, hogy az egyik pártszónok a szocialistapártot támadta és azt a szerencsétlen kijelentést tette, hogy Bokányi pártvezér felesége ökölnyi butónokat hord a fülében a munkásnép véres filléreiből. Ezt a kijelentést megelőzte az, hogy az alakuló párt vezérei sohasem hazudnak. A gyülésen részt vett Migray József iró és szociálpolitikus is, aki erre rátette a kezét az illető pártvezér vállára és rábizonyitotta, hogy a Bokányinéra vonatkozó kijelentés hazugság. Négyszemközött az illető pártvezér és lapszerkesztő ezt rögtön ott beismerte Migray előtt, aki azonban azt követelte, hogy ezt a kijelentését tegye meg az illető nyilvánosan a gyülés előtt. A pártvezér föl is állott beismerte, hogy hazudott és ezzel lenyelte a gyémántfüggőt. Nagy érdeklődéssel nézünk az ügy további fejleményei elé.

A budai Park-Klub ügyében irott, s a Budai Képes Lapok-ban megjelent közlés általános érdeklődést keltett a budai társaságban, mely régóta érzi egy nagykényelmü intim klub hiányát. Az előkészitők ezt 40 koronás évi tagdijjal, ezer taggal tervezik, nyári és téli helyiséggel. Nagy könyvtár, ujság terem és a a szórakozás minden faja állana rendelkezésre. Buda e célra nagyon alkalmas, hisz maga az országos kaszinó is keresett itt nyári helyiséget és Küry Klára kedves villáját igyekezett kibérelni e nyárra, de a müvésznő a kecsegtető ajánlat dacára sem akart megválni intim otthonától. — A budai Park-Klub taggyüjtő iveit legközelebb szétküldik.

Negyvenezerszer ment át az Alagúton egy *Neddihen* nevü hivatalnok és ezt az utját valóságos ünneppé avatta az Alagut személyzete. Harminc évnél valamivel több ideje jár át naponkint négyszer, vasárnapokon kétszer s igy az asztaltársasága kiszámitotta, hogy mikor megy át negyvenezredikszer. A vámszedők diszben fogadták a nyugati kapunál és elkisérték az Alagut közepéig, ahol a keleti kapu személyzete vette át. Az állami hidak vezetőségét későn értesitették az ünneplésről s igy nem vett azon részt. De talán jobb is, mert az ünnepelt egyén az Alagut közepén elfogultságában szétnézett és csak annyit mondott: — „Ujjé, hát ez még mindig nedves!"

A fancsali feszület jut gyakran és önkéntelenül a csendes sétáló eszébe, aki azokat a Budapesthez nem méltó izetlen és szinte kegyelet sértő szenteket látja, akik a régi időkből maradtak ránk. A Fogaskerekü vasuton tul szintén áll egy kegyelétes emlék, egy pihenő Jézus, de valami istenverte házi piktora a városnak ugy kipingálta, hogy zordabb, feketébb nem lehet egy olasz bandita. Koromfekete szakállt festett a mindnyájunk lelkében szőkének tudott, a szelidség, a szeretet, a jóság istenének. A Gellérthegyen is ilyen eltorzitott alakban rémiti a gyermekeket Ő, aki oly nagy bensőséggel ölelte magához a kisdedeket. Arról már rég le kellett volna tenni, hogy a kőszenteket bemázolják és egy ügyes kőfaragó hamar lekopogtatná ezekről is azt a rémitő festéket.

Contra Buda! Szeretnénk azt az irigy pesti városatyát megsétáltatni Budán, aki szemünkre hányta, hogy még a Márton-hegyre is járható ut vezet. Jönne el ide, a szép Hüvösvölgybe, ahol diszes villák állanak egymás mellett, például a Zuhatagutra, amelyet hosszában kettévág a közuti vasut töltése. Itt ez a kedves pesti idegen azt látná, hogy még ut sem vezet a villákhoz, lámpa sem világit ide és aki éjjel erre jár, kénytelen bevárni egy villamos kocsit s annak a fényénél kell sietve hazabotorkálnia. Hát hol létezik ez Pesten?

Uszkáló lovaskatona a Vérmezőn mosolyogtatta meg a közönséget a keddi nagy zivatar után. Az Alkotás-utcán hatalmas viztömeg hömpölygött le a Krisztina-körutra és szinte árviz fenyegette a környék lakóit. Az Attila-utca is egy nagy tóhoz hasonlitott, amely a Vérmezőre öntötte a sok vizét és nem vette figyelembe a tilalomtáblákat sem: elpusztitotta teljesen ezen az oldalon a rézsükét. A lovas őrjárat szomoruan szegezte puskáját a „kihágó" viz felé, de gyorsan ló és katona is kénytelen volt uszva menekülni.

Rombol a közuti, még pedig ott, ahol legkevésbbé vártuk. Pusztitja a fáinkat, amikre harminc éve várunk, hogy megnőjjenek, amikben gyönyörüségünk van és amelyek kedves karaktert adnak egész város részeknek. A Vérmező mentén a legkedvesebb sétányok egyike fejlődött és a sétányt szegélyező fákat most, amikor már árnyékot adnak, megnőttek s fölérnek a közuti vezetékéhez, elperzseli az áram. Ezen pedig sürgősen segiteni kell ugy, hogy ezt a vezetéket az uttest felé kiálló oldal — karokon kell tovább vezetni. De igy jártunk a Margitrakparton is, ahol szintén pörköli a fákat a villamos vezeték. — Itt tesszük szóvá azt a hozzánk érkezett panaszt is, hogy a közuti elcsufitotta a a Ferenc József-hidat azzal, hogy a szürkére mázolt hidra vörös állványokat szerelt a felső vezeték számára, s azok rikitóan elütnek a hidtól, rontva annak egységes hatását. Pedig Budapesten most jár a legtöbb idegen.

Baj van, ismét baj van a Lukács-fürdővel. Azok, akik rá vannak utalva erre a fürdőre panaszolják, hogy az uszodája nem felel meg annak a célnak, amelyet szolgál. Először a fürdő kazánkéménye füstöl oly éktelenül, hogy a napfürdőt vevő közönség koromfürdőt vesz. Füstfogóról, füstemésztő készülékről szó sincs, holott ezt már elhatározta a város, de a fürdő saját érdeke is megkövetelné. Az uszoda vize pedig szintén nem alkalmas a tisztálkodásra, mert abban a kormon kivül szivarvégek is uszkálnak s körülötte sehol egy zuhany nincsen ahol a fürdőben fölszedett piszkot lemoshatná a fürdőző. Igy irja nekünk a fürdő egyik lelkes barátja.

Dalos kiránduiást rendez az óbudai protestáns énekegyesület julius hó 12-én a Római fürdőbe. A kulturális célt szolgáló ünnepséget nagy rendező bizottság készíti elő, melynek élén dr. Benedek János, Szilágyi Károlyné, dr. Benyovits Lajos, Szilágyi Károly, Nagy Ede, dr. Tari Imre, Nemes Árpád, Kiss Sándor, Pichy István, Szilágyi Dezső agilis munkálkodással állanak. Érdeklődőknek szivesen szolgál felvilágositással az elnökség: III., Kiscelli-u. 78.

Idegen itt Budapesten a magyar, mert idegen szólásforma fogadja, hamisan magyar fölirások riasztják. Bárczy polgármester oly sokat ad rá, hogy ez a város valósággal a nemzet szive legyen és talán célravezető volna oly állás létesitése, amelynek kötelessége volna ezt az idegen helytelen magyarságot irtani. Leggyakoribb az, hogy: — „*Ezen* bolt kiadó!" — Már pedig ez magyarul igy volna: — Ez a bolt kiadó. — De nagyon gyakori a ként és kint képző összetévesztése. — „Esténként zene!" — holott valaki muzsikálhat estén*kint* még pedig cigány*ként*. Ezek a felirások bosszantóan szembeszökők Budán is, de főleg Pesten.

Hadur bocsássa meg a büneit annak, aki egy kis utcát az Attila-körut mentén elnevezett Hadur-utcának. Mert aki már ott van, hogy jogosult utcákat elnevezni, annak tudnia kellene, hogy ez a szó Hadur, csinált szó, soha a magyar mithologiában nem szerepelt, mert a magyarok hadi istenét bizonyára „dönczör"-nek nevezték. Igy tehát ez az utca név egy nem létező, hamis fogalom megörökitése. De ha ezt az utcát a legfőbb hadur után nevezték el, akkor ez nagyfoku illoyalitás, hogy a világszerte tisztelt császár-királyról egy ilyen arasznyi, rendezetlen utcát neveztek el.

Eldugott parkjainkhoz utakat és utcákat kellene nyitni, mert a városmajorba is nehezen jut az ember a Szénatérről, holott festői módon befejezné ezt a szép nagy teret egy széles ut, a Krisztina-körut egyenes folytatásaképen a Csaba-utca és Retek-utca között. Ilyen utra szüksége van a Statisztika-parkjának is, a Királyhegy-utca torkolatával szemben a Margit-körutról. Épitési engedélyt ezen a két helyen ne adjon a város.

Czakó Károly iró a Budai Napló munkatársai sorába lépett.

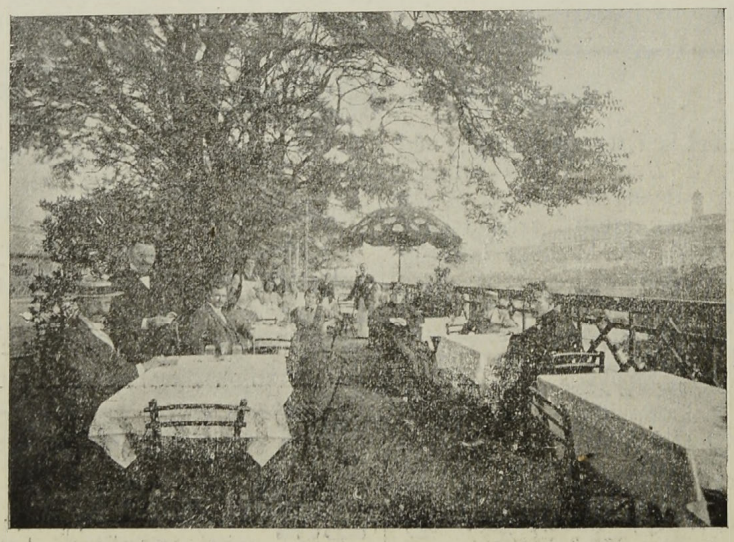

Terrasz-vendéglő a Déli Vasut indulási oldalán, a Krisztina-körutra kiugró magaslaton. Árnyas, levegős, szép kilátást nyujtó restaurant a Vérmező felett. Régi hirü konyha, kiváló sör és bor.

DENEVÉR
szabásu BLUZ-újdonságok, valamint PANAMA SPORT-BLUZOK legszebb választékban PREISACH JÓZSEF-nél I. kerület, Krisztina-tér 3. szám.

Elsőrendü angol női ruhák készülnek Füles József-nél II., Irma-tér 3. sz.
Előnyös fizetési feltételek mellett

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállitó, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.
Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Iparos nyugdij.

— Uj mozgalom. —

Egy becsületes törekvés zátonyra jutott. A Tóth András által újból fölvetett eszme, hogy a kézműiparos osztály is részesüljön aggságára nyugdijellátásban, holt pontra jutott, ahogy én azt előre kimutattam a bizottság egyik nagggyülésén. Ez a nemzet-megváltó nagy gondolat, mely nem egyedül a kisiparosság érdeke, hanem az országé és nemzeté is negyven év óta tizszer megfutotta már ezt az utat — eredménytelenül és most tizenegyedszer minden becsületes törekvés, minden józan gondolkodás ellenére ismét ott van, ahová nem lett volna szabad jutni. Kifejtettem volt annak idején, hogy ezt a kérdést a kormány elé, — legyen az bármely irányu és pártállásu, — terjeszteni nem lehet, mert e felett magának a nemzetnek kell döntenie. Megvitatva és megérlelve ezt az eszmét az ország törvényhozásában, megküldve a törvénytervezetet minden egyes iparosegyesülésnek véleményadás végett, a mindenkori kormánynak egyedüli kötelessége lenne, hogy a nyugdijat államilag kezelje, a járulékokat közigazgatási uton hajtsa be, s ennek biztositására azt a fegyvert is az állam kezébe kell adni, hogy aki egy bizonyos időn át nem fizeti az esedékes nyugdij illetéket, ott az ipartestület véleményadása és a hivatalos vizsgálat alapján vagy felfüggesztessék a nyugdijigény, vagy bevonassék az iparengedély. Pénzbelí hozzájárulást az államtól nem kell kérni, főleg akkor nem, ha — a mostani tervezet szerint — tiz évig nincs nyugdijigény, csak befizetés. Minek akkor az állam pénze? Csakhogy itt van a tévedés, mert egy év mulva már életbe léphet a nyugdijra való igény, amely tiz éven belül fokozatosan emelkedik. A kötelező belépés mellett, amelynek korhatára a 40 év, idősebbek annyi évet tartoznak pótolni, ahány évvel korosabbak, háromszázezer tagot véve alapul minimális befizetés mellett 10 év alatt együtt lesz a harminc millió és akkor egészen közömbös, hogy az állam adott-e egy milliót, vagy nem. A Magyarországon élő 600.000 kézmüiparosnak pedig csak a felét vettük a számitás alapjául.

A kérdésnek ez a része tehát tisztán áll.

Örvendetes, hogy a II-ik kerületi Iparoskör uj mozgalmat indit s már előre kijelenti, hogy a mozgalom súlypontját és vezetését nem engedi Budáról Pestre átvinni, hanem megkezdi a maga erejéből és halad tovább a maga utján.

Alkalmunk lesz tehát e fontos tárgyhoz ismét hozzászólhatni számról-számra. *J. V. B.*

Nyilt levél

a Budapesti Közuti Villamosvasut Társaság tekintetes Igazgatóságának!

Kerületünkben régóta egyre sürübben felhangzó panasz, hogy a BKVT Margitrakparti vonalán a közlekedés rendkivül szabálytalan, amennyiben előttünk ismeretlen indoku beosztás folytán a 3, 9, 33 és 43 számú kocsik, ahelyett, hogy arányos időbeosztás szerint, vagyis egymástól szabályos távolságra közlekednének, állandóan egymásután futnak el, ugyhogy 10—15 percenkint közvetlenül egymásmellett 3—4 kocsi is elszalad, mig ezután 20—30 percig teljesen szünetel a forgalom. A kerület minden osztályú lakossága nehezen érzi ezt a kinos beosztást, miért is az alulirott kör, melynek számos tagja szintén állandóan panaszkodik az érdekeit lényegesen sértő beosztás ellen, mint erkölcsi testület kötelességének tartja a tek. Igazgatóság szives figyelmét ez anomáliákra felhivni, kérve, méltóztassék lehetőleg sürgősen rendelkezni aziránt, hogy az emlitett kocsik a jövőben lehetőleg egymásközött egyeniő időközökben és ne egymásután közlekedjenek. Kiváló tisztelettel *Váli* Gábor s. k. elnök, *Gadácsy* Antal s. k. titkár.

Omnibusz járatokat kivánnak a budai iparosok, akik a Lánchid elzárása folytán szenvedő forgalom által legelsősorban vannak érdekelve. Budapest székesfőváros az omnibusz vállalatot házikezelésbe vette át s most a II-ik kerületi Iparoskör azzal a kérelemmel fordul a székesfőváros tanácsához itt a nagy nyilvánosság előtt, hogy különösen a II-ik kerületi iparosság megélhetésének és boldogulásának egyik lényeges alapfeltétele a helyiforgalom emelése és pedig a gyorsaság, gyakoriság s mindenfelöl való megközelithetőség szempontjából, hogy az autóbusz forgalom minél gyorsabb életbeléptetése és vonalainak a budai oldal minél több arra érdemes vonalán leendő megindítása iránt sürgősen intézkedjék.

Nyári mulatság. A II. ker. Iparoskör a végső megállapodás szerint az idei nyári mulatságát augusztus 15-én tartja még pedig Seifert Dezső, a Csokonai kávéház volt tulajdonosa által bérelt Budagyöngyében. A siker érdekében a rendezőség már most fáradozik.

A kör községi szakosztály mely a II-ik kerületi iparoskör kebelében működik, legközelebb az ipari bíróságról szóló törvénytervezet ellen készül tiltakozni, mert az a városi kisiparosság érdekeinek nem felel meg. Azonkivül a mostani takarékpénztári krizisek arra inditják a bizottságot, hogy kérje a községi takarékpénztár sürgős felállitását. Azonkivül a most aktuális választó-névjegyzék összeirása is foglalkoztatja a kört, résen van aziránt, hogy iparos ki ne maradjon a listából és igazolás nehézsége esetén készséggel működik közre dijtalanul. Programmjába veszi a kör által az iparos-nyugdij iránt megindított mozgalom felfrissitését, mert a mozgalom vezetését és irányitását azon indokolásból, hogy a II-ik kerület kiesik a gócpontból, mások vették kézbe. Az ügy hamis vágányra került ezt érzi a II. kerületi Iparoskör, elhatározta, hogy ezt a mozgalmat ismét a kezébe veszi.

Memorandummal fordul a tanácshoz a kelenföld-lágymányosi iparoskör, melyben a főváros által kiirt munkáknál a kisiparosok érdekeinek figyelembe vevését kéri. A julius 4-iki választmányi ülésen a szépen erősödő, buzgón dolgozó ifju iparoskörbe megint nagyon sok uj tagot vettek fel. Nagy vitára adott alkalmat az üzletemberek megsarcolása ellen tett inditvány, mely különösen az utcai, a falból kiálló bádog cimtáblák alkalmazásánál jelentkezik nagy mérvben.

Szerkesztői üzenetek.

G. R. Szivesen vesszük a kis telkek kényszeregyesitésére vonatkozó nézeteket, ha ezzel előbbre visszük ezt a jó eszmét.

Á la Guti. Magában a névben van a cáfolat, csak forditva kell olvasni.

V. a. Nekünk is feltünt, sőt meg is irjuk, hogy ez a füszernagykereskedő úr két ellentétes pártban visz vezérszerepet. Ez kétkulacsos játék, egyik pártnak sem használ, de neki sem.

Lulukám. Látja, lassan úgy alakul ki a helyzet: az egyik lesz a Kelenföldi Hirlap, a másik pedig a Svábhegyi Hirlap.

M. Szivesen közlünk minden iparosköri hirt, de „onnan“ még értesitést sem küldenek. Ugylátszik ott most más szekeret tolnak, nem az ipar-ügyeket.

Katonazene
naponkint
DÉLUTÁN és ESTE.
»Várkert-kioszk«
a Dunaparton. Propeller átkelés.
FORGÓ KÁROLY
tulajdonos.

HÁZILAG
készitett női, férfi és gyermek fehérnemüek kezesség mellett rendkivül jutányosan Preisach Józsefnél Krisztina-tér 3.

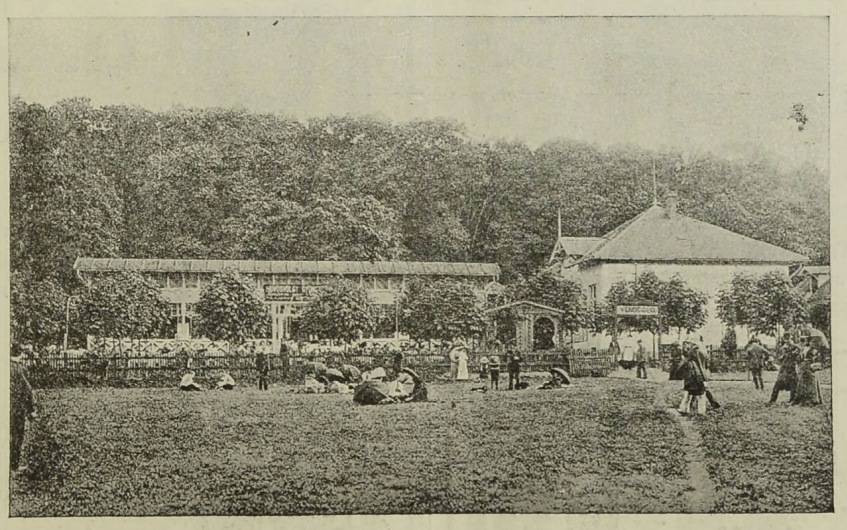

Márth Mihály gyönyörü fekvésü vendéglője a Nagykovácsi felé vivő országut mentén, a fővárosi nagy réten, tiz percnyire a hüvösvölgyi végállomástól. A legjobb konyha és pince. Cigányzene. „Hüvösvölgy gyöngye.“

Budai diákok.

— Szerkeszti: *Suska Árpád.* —

Fiúk fel a fejjel!

— Cserkész induló. —

Fiuk fel a fejjel! a harsona zeng,
Álljunk csatasorba vidáman
Ránk vár a világ, ez a harc a mienk,
Katonái vagyunk valahányan.
Jó fegyverünk: izmos karunk,
Égő szemünk, vidám dalunk,
Amerre nézünk megterem a győzelem.

Irta: *Sik Sándor,* tanár.

László főherceg Őfensége ez évben végezte sikerrel a budai II. ker. áll. főreáliskolában a második osztályt. A fiuk nagy szeretettel veszik körül a fenséges kollégájukat, viszont ő nyájasan beszél velük, játszadoz, ugrál és sokszor meghivja a kedves osztálytársait egy-egy jó uzsonnára a budavári palotába. Ott aztán vigan vannak, nem venni észre azt, hogy az egyik fenséges ur és a másik csak budai civisfiu. Semmi hivatalos formáju szó nem esik ilyenkor, hanem csak igy: te Csapó gyere ide, Pista engem fogjál meg stb. Őfensége László főherceg nagyon jó szivü, ha elindul a budavári palotából az iskolába, mindig visz magával egy pár gabona szemet, vagy pedig más magvakat és az utcán elhinti a galamboknak. A galambok ezt annyira megszokták, hogy amikor látják a kis fenséget, már röppenek feléje és ő vigan hinti nekik a magot. Nagyon gyakran megtörténik az is, hogy a fenség megosztja az ő tizóráját pajtásaival. A tizpercben együtt játszik a fiukkal. Nem szereti a ceremoniákat és gyalog jár az iskolába is. Jól tornázik és lekcsei Sulyok János a kiváló tornatanár az ötödik csapat vezetőjének nevezte ki. Őfensége László főherceg az osztálytársaival szemben igazi jóbarát és tanárai kitünő felfogásu, jóeszü tanulónak mondják.

Összejöttek a régi diákok most az intézetekben, akik tiz év előtt váltak el egymástól, összejöttek, hogy lássák egymást, hogy egymásnak örvendjenek. Megmutatják igy, hogy ha el is váltak tiz év előtt egymástól, mégis együvé tartoznak. És dacára annak, hogy elváltak az intézettől mégis oda vonzza a szivük-lelkük és nagy szeretettel csüggenek rajta. Megnézik egymást, hogy kiki mennyire vitte: az egyik, pap, tanár, katona, orvos, hivatalnok lett. Van akit elpusztitott az élet, aki meghalt. Volt diákok tartsatok össze, mutassátok meg, hogy az a szeretet, amely az iskolában uralkodott köztetek tovább is él. A magyarság nagy ereje, a ti összetartástok.

Diák-ünnepet rendeztek az I. kerületi fehérsastéri polgári iskola végzett növendékei a közelmultban, amelynek jövedelméből kis ezüst lapokat csináltattak, amire ez van irva: Viszontlátásra. 1924. jun. 29-én. És az osztályfőnök iránt úgy fejezték ki igazi szeretetüket, hogy nevére alapitványt tettek. A szeretett osztályfőnök meghatott szavakkal mondott köszönetet volt tanitványainak. Követésre méltó példa.

Felelős szerkesztő: J. VIRÁG BÉLA.
H.-szerkesztő: R. RÉW SÁNDOR.
Kiadja: SZÉKELY és Társa.

LAKATOS-, MECHANIKAI ÉS SZERELÉSI MŰHELY

VÁGÓ PÁL

Budapest, I. ker., Fehérvári-ut 29.
Telefon-hivó 47-04.

EREDETI WOLFRAM (TUNGSRAM) villanykörték 75 százalék árammegtakarítás darabonként K 1.10. Elsőrendű gázharisnyák K 0.45-ért, 6—6 darab vételnéi házhoz szállitom, valamint mindennemü szerelést jutányos áron pontos kivitelben.

Telefon 36-09.

NAGY BÉLA

cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.

FAGYLALT KÜLÖNLEGESÉGEK

FIVE CLOOK THEE SALON

Buda legnagyobb festékáru kereskedése

Alapittatott 1901. BUDÁN.

Weisz Lipót

Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-öt 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Gyönyörű kivitelü siremlékek művészi tervek alapján.

Zupán József

Farkasrét. Siremlékműraktár.
I., Németvölgyi-ut 72. sz.
A temetővel szemben.

Minden e szakmába vágó munkát lelkiismeretesen és jutányosan végez.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
— (A krisztinavárosi templom mellett.) —

Kostyál József

villamos műszaki vállalata
Bpest, I., Zsigmond-u. 11.
TELEFON 16—96.

Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel dijtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, melv eltörhetetlen.
MAGYAR GYÁRTMÁNY.
E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

Lackenbacher György

BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81

II. Fő utca 7.

Jégverem u. 2. Margit rakpart 4.

LÁNCHID-SZÁLLÓ

II. ker., Öntőház-utca 1. sz.
Teljesen ujonnan berendezve.
OLCSÓ SZOBÁK.
Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,
Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szállodás.

Urileány

ügyesen manikűröz hölgyeket. Értesitésre jön.
Balogh II., Batthyány-tér 4.

Folt volt!

VEGYILEG
mos,
fest,
tisztit,

KEHRLING K.

gőzfestődéje és vegytisztitóintézete
III., Zsigmond-tér 10. sz.
Telefon 75-05.

Express-boy

company Budán
II., Lánchid-utca 13.
Telefon 66-23. Telefon 66-23.
Pesten: IV., Veres Pálné-u. 3. sz.
Telefon 139-47

A legszebb és mindig friss

VIRÁG, KOSZORÚ
egy félóra alatt kapható
özv. Dominits Gyuláné
virágüzletében
II., CSALOGÁNY-UTCA 50. SZ.

Dombovári
Babári Jóska

egyéves nagysikerü külföldi utjáról hazaérkezve, tiz tagu zenekarával a

Batthyány kávéház

(Buda, II., Batthyány-tér)
nagy terraszán muzsikál.

Reiszmann

zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.

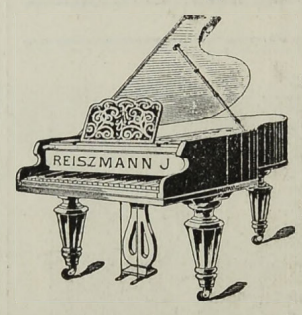

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.

Átjátszott zongorák becseréltetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.

JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!

Bölczy Lajos

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.

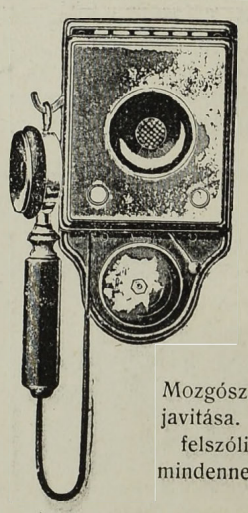

KÜLÖNLEGESSÉG:

Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.

Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.

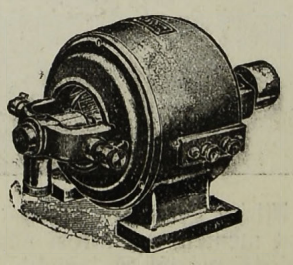

Telefon: 158-16.

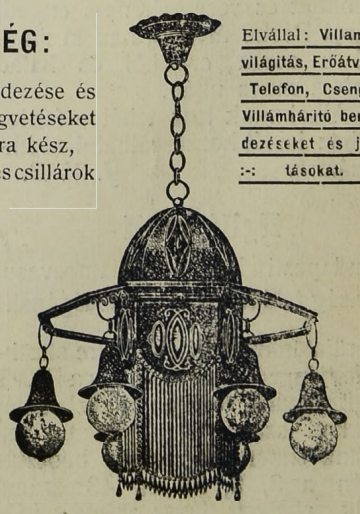

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Melléklet a „Budai Napló“ 27. számához.

BUDAI KÉPES LAPOK

Szerkeszti:
J. VIRÁG BÉLA.

Megjelenik havonkint egyszer, minden hó elején.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, I, Szt. János-tér 1/a. Attila-könyvnyomda. Tel. 108-29.

1914.
julius hó

Előfizetése egy évre a Budai Naplóval . . . . . 12.— K.
Egyes szám ára . . . . . —.50 K.
Hirdetések egy évre vétetnek fel megállapodás szerint.

Buda szépségei.

Régen érzi mindenki a hiányát annak, hogy Buda természeti és épitészeti szépségeit alig ismerik még Budán is. Ezeknek széles körben való terjesztése és ismertetése volna a Budai Képes Lapok egyik főcélja. Csakhogy itt minden tényezőnek össze kell fognia, hogy Buda érdekében minden nevezetesség, történelmi emlék, természeti szépség s az azokról készült metszetek e lap szerkesztőségéhez kerüljön.

Ismertetni fogjuk Buda vezéremebereit ugy a várospolitika, mint a müvészet és irodalom terén, — a társaság szerepvivőit és Budának világhirre méltó szép hölgyeit.

De szivesen nyitunk teret a budai specialitásoknak is. Azok a kedves budai vendéglők, amelyekre sóvárogva gondol a forró Pest népe, — kiránduló helyeink, ahová szép napokon szivesen zarándokol a főváros tikkadt népe, — a ródli pályák, ahol télen át is él a sport, — a nyári sport eseményeit — szóval a budai életet óhajtjuk itt ismertetni.

A Tabán szabályozása tág teret nyit az épitő müvészeknek és mi szivesen közöljük az itt épülő uj paloták és villák raját, mint ahogy föllendülésnek induló fürdőinkről is közlünk képeket.

A budai hegyvidéket évről-évre többen keresik föl nyaralás céljából és itt alkalmat nyujtunk a nyári lakásul alkalmas villák képeinek közlésére.

Dijtalanul tesszük mindezt Buda érdekében, Buda felvirágoztatásáért, amit célul tüzött maga elé a szerkesztőség.

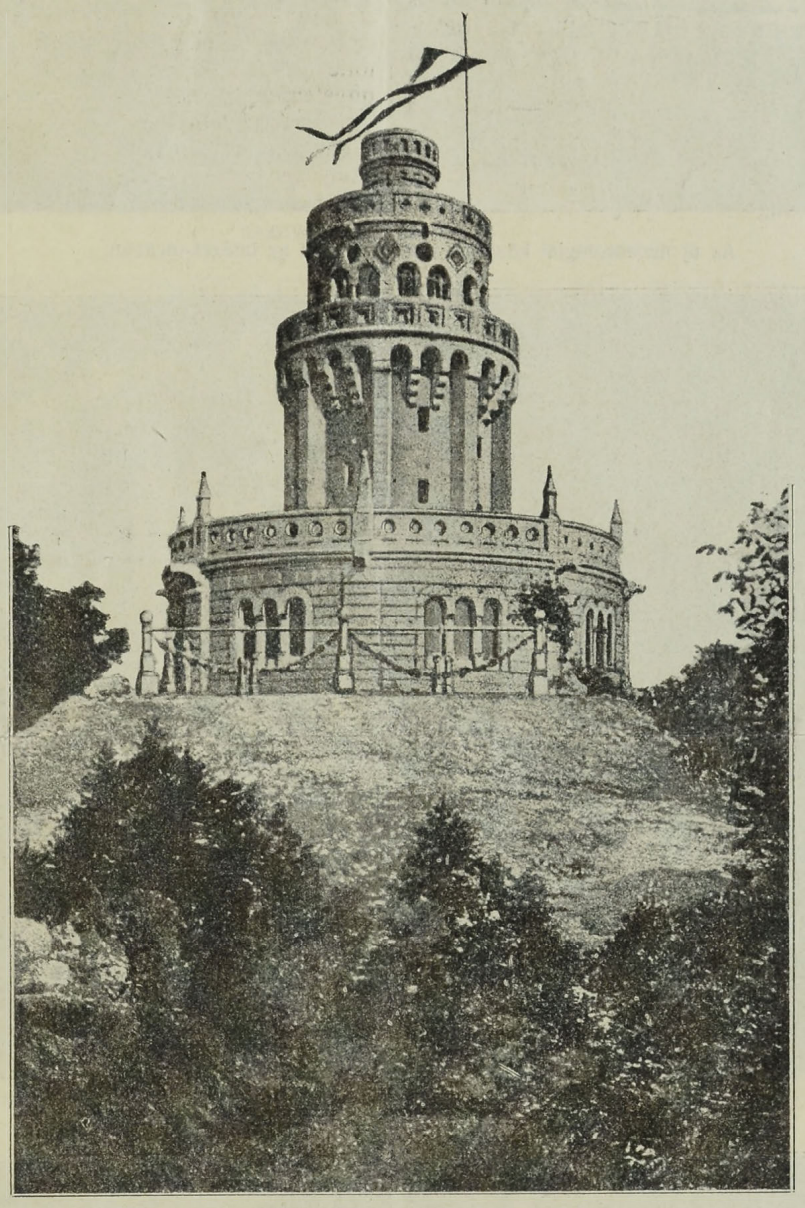

Jánoshegyi Erzsébet királyné messzelátó torony.

Budai hegyvidék.

Buda szépségeit van hivatva ismertetni a Budai Képes Lapok és kedves alkalmat nyujt most erre a Svábhegyi Egyesület jubiláris füzete, mely az egyesület 25 éves fennállása alkalmából jelent meg. A Svábhegy szépségeit ismertető füzetet nagy gonddal szerkesztette *Egan* Ede az egyesület igazgatója és *Varga* Imre az egyesület jegyzője. Számos illusztráció disziti a füzetet s ezek közül vesszük át az első oldalon közölt *Erzsébet kilátót*, mely ma már mind jobban vonzza a nagy közönséget. A második oldalon van a Széchenyi emlék és a Jókai nyaraló, a harmadik oldalon az Eötvös emlék és Karthausi lak. Mind a kettő báró Eötvös József emlékének van szentelve.

Irodalmi emléket állitott e füzettel az egyesület nemcsak a Sváb-hegynek, hanem az egész fővárosnak, a legmagyarabb heggyé téve azt, amely nevében „sváb“, amelyhez Buda visszafoglalásának nagy történelmi emléke füződik.

A Svábhegy irodalmi emlékei élnek leginkább a közönség lelkében és ezt a jubiláris füzet erősen ki is domboritja. Elismeréssel van a Svábhegyi Egyesület azok iránt, akik a székesfőváros e szép és kellemes nyaraló helyét annak idején divatba hozták.

A szép kiállitásu füzetet, mely nagyban hozzájárul majd a Svábhegy népszerüsitéséhez, minden érdeklődőnek dijtalanul küldi meg az egyesület igazgatósága.

Terrasz-vendéglő a Déli Vasut indulási oldalán, a Krisztina-körutra kiugró magaslaton. Árnyas, levegős, szép kilátást nyujtó restaurant a Vérmező felett. Régi hirü konyha, kiváló sör és bor.

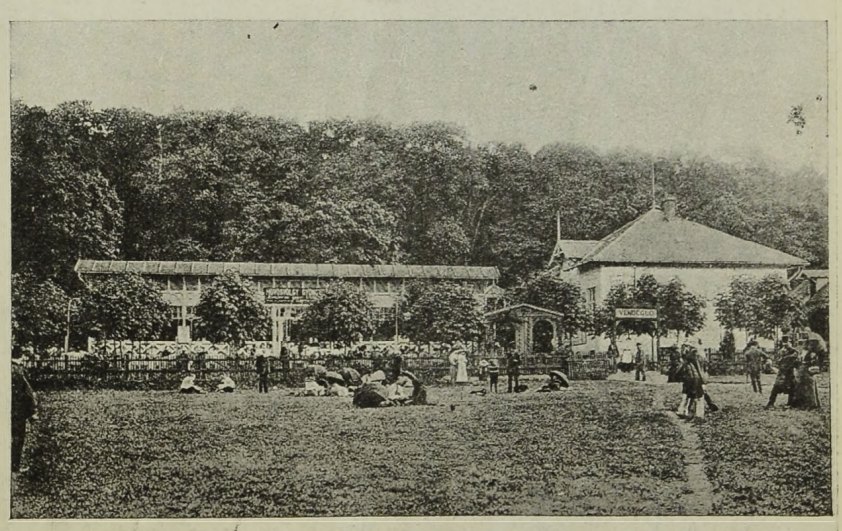

Márth Mihály gyönyörü fekvésü vendéglője a Nagykovácsi felé vivő országut mentén, a fővárosi nagy réten, tiz percnyire a hüvösvölgyi végállomástól. A legjobb konyha és pince. Cigányzene. „Hüvösvölgy gyöngye.“

A budai társaságból.

— Budai Park Club. —

Budán nincsen egységes társadalmi élet. Nagyon tagolt, nagyon széthuzó a társaság, mely egymást kevéssé ismeri, egymással az érintkezést nem keresi, de mind erre nincs is ilyen módja. A budai kaszinók pártkörök alapitásai, ahol a politika viszi a főszerepet és ahol csupán az egy párthoz tartozók találkoznak.

Tisztán társadalmi alapon szervezett társaskör, amelynek tisztán szórakoztató, az intim club életet ápoló, irodalmi és művészeti törekvéseket szolgáló célja volna, — teljesen hiányzik Budán. Pedig épen Buda társadalma az, mely a pesti zaj és forrongás elől menekülne, megszerette Buda csendjét és békés kedves társaságbeli életet óhajt élni.

Igy érlelődött meg a budai társaság *nem* politizáló egyéniségei között az a gondolat, hogy létesiteni kellene oly magas nivón álló clubbot, mely tagjainak a legmesszebb menő kényelmet biztositaná, módot nyujtva a család női tagjainak is, hogy feszélyezés nélküli kellemes társas életet élhessenek.

Budai Park Club cimén tervezik egy téli és nyári helyiséggel biró társaskör alapitását, mely Budán pótolná az Országos Kaszinót és a Park Clubbot.

A Budai Napló szerkesztőségét (I., Szt. János-tér 1/a.) kérték föl a kezdeményezők, hogy ezt a társaságbeli kérdést vigye a nyilvánosság elé, fölkérve mindazokat, akik az eszme iránt érdeklődnek, hogy cimüket a szerkesztőséggel tudatni méltóztassanak. Már tulhaladja a százat az eddigi érdeklődők száma, köztük több Budán élő neves iró és művész.

Az új meteorologiai központi intézet Budán az Intézét-utcában.

A szinművészet

Budán nem a buján csiklandozó helyzetek érzéklését, a zöldvendéglőkben továbbfolytatódó csókviharok satöbbik előidézését és nemcsak a művészi izlés kielégitését jelenti; hanem egy agilis szinigazgató és kiváló ensemblejának magas nivóju, játszi módon ható kulturmisszióját. Az idei szezonra gyönyörüen összeállitott programmal kedveskedett Krecsányi az őt megértve szerető közönségének. A finom francia bohóságok, a legsikeresebb operák és népszinművekkel kerültek a budai szinházban előadásra. A Haramiák, Traviata, Tosca, A tolonc, Hamlet, Ármány és szerelem, Dzsinguli szultán, Nemtudomka zajos sikerrel vonult be Budára. Sok áldozat árán Krecsányi a legjobb magyar énekeseket és szinművészeket is Budára hozta az általa magas művészi kulturára nevelt közönségének. Vendégszerepelt *Beregi* Oszkár, a Nemzeti szinház művésze, *Rózsa* Lajos az Operaház baritonistája és most *Jászai* Marit is több napos vendégszereplésre sikerült megnyernie. Emellett a társulat is mindenkor a legkiválóbbat produkálja. Különösen tapsviharok kisérik *Babits* Vilma, *Haller* Irma, *Bartkó* Etel, *Ocskay*, *Virágh*, *Tábori*, *Cseh*, *Czakó* szereplését. A Lánchid elzárását azonban még a Budai szinház is megérzi az előző éveken a Lánchidon átjövő és üdülni akaró pestiek hiányzanak. Bár a budaiak szeretete, rajongó lelkesedése Krecsányiért és társulatáért legalább erkölcsileg betöltik a nagyritkán üres padsorokat.

Krecsányi bucsu évadja igy némiképen el van rontva, az állam és a főváros a Lánchid elzárásával az utolsó budai emlékeket nem tette a legkellemesebbekké.

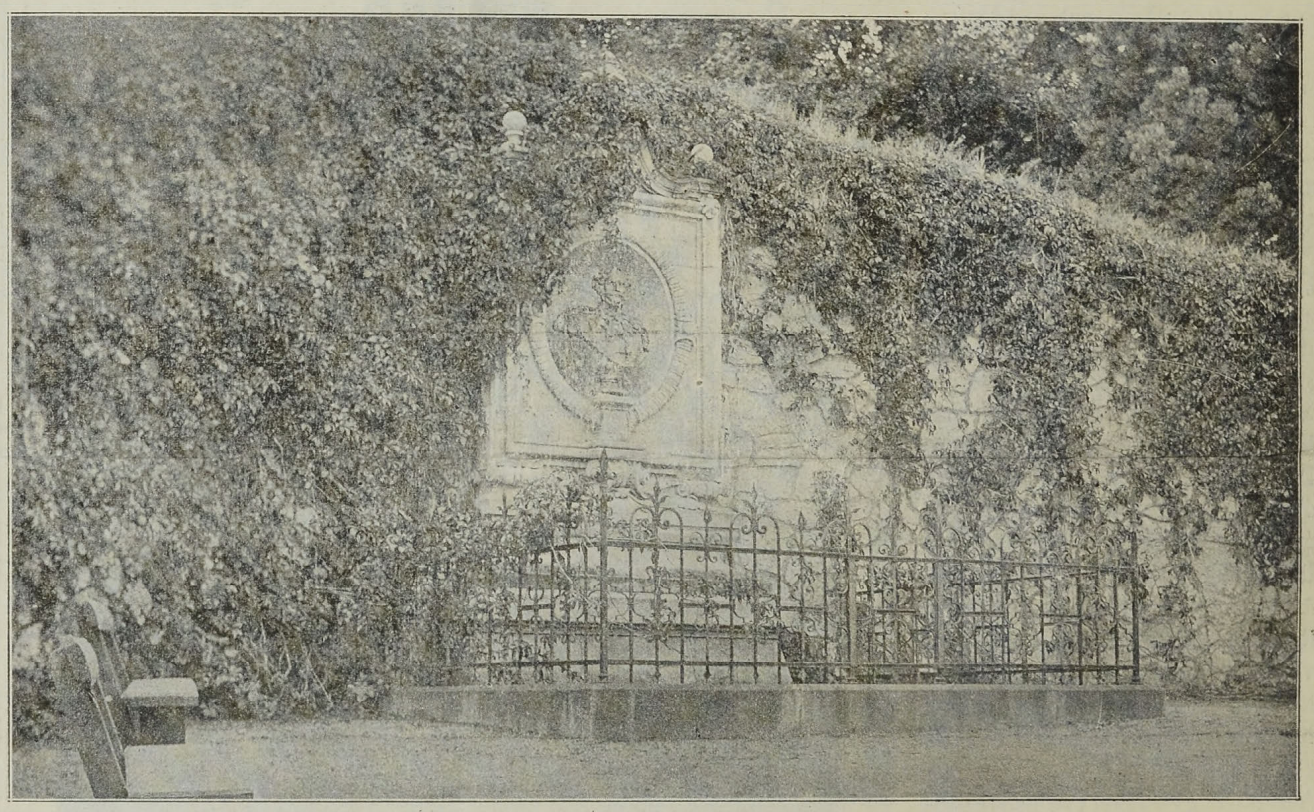

Gróf Széchenyi István mellszobra.

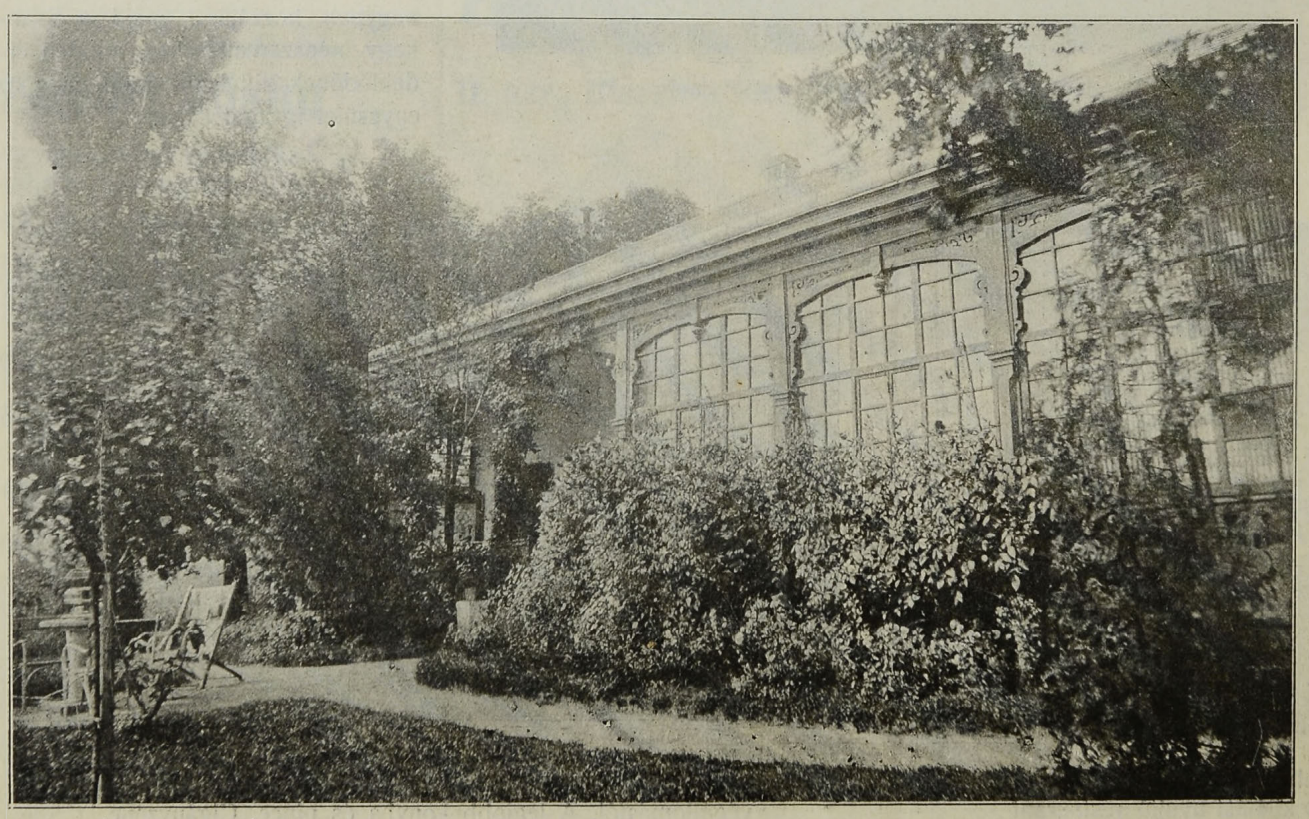

Jókai Mór nyaralója.

Séta a Lánchidon.

Gépek zakatolása, oláhok gagyogása, hatalmas gerenda-épitmény, sürgő-forgó munkás sokaság, rombolás mindenfelé: ez az épülő Lánchid külső képe. Az elzárt területen belül azonban már érdekesen bontakozik ki az uj hidnak az épitése. Mert teljesen uj hidat kapunk, csak a két pillér felső része, az oroszlánok és az emléktáblák maradnak meg. Az épitést két vállalat végzi: Zsigmondy mérnök a hidlábak rekonstruálását és a MÁV. gépgyár az összes többi munkákat. A budai hidfőnél a betonozást már befejezték. 10.000 köbméter betonnal lett minden hidfő megnagyobbitva, hogy a sokkal nehezebb uj vasláncok feszitő erejét kiegyenlitsék.

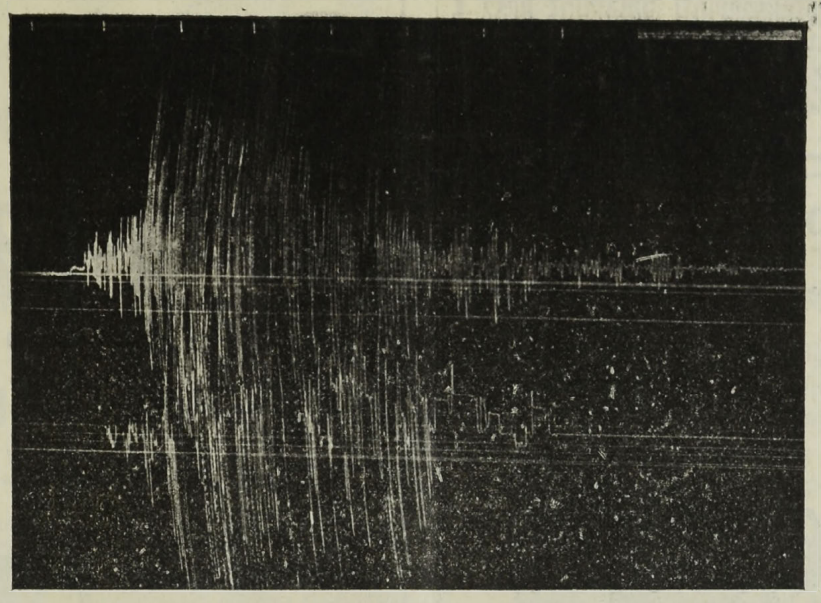

Szeismogram, a magy. meteorologiai intézet földrengést jelző készülékének fölvétele.

Báró Eötvös József mellszobra.

Az elzárt Lánchidra egy kis deszkakapun keresztül jutok be kedves vezetőmmel Székely felügyelővel. Előttünk mindkét oldalon nagy mélység, melybe ferdén szaladnak a láncok szemmel nem látható távolságig a lánckamrákba. Itt fekszik a bejáratnál a teheranyag 20 darab 15—15 tonnás „pfeffersalz“ gránitkő (állitólag az egyetlen külföldi anyag amit az épitkezésnél használnak). Ezeket a hatalmas köveket a hidfőknél használják fel, mig a pilléreket téglákkal terhelik.

Most a láncszemeket szerelik le. Nagyon hosszadalmas munka ugy, hogy az uj láncok — melyek a pesti oldalon már készenlétben tekszenek — felszerelésére csak augusztus elején kerül sor, a zavartalan hajózás érdekében három teljesen kész hid ivet is alkalmaznak a Lánchid épitésénél amit nagyon sokan tévedésből az uj lánchidnak tartanak. A pillérek alsó részéről kőfaragók vésik ki a köveket. A pesti hidfőnél négy keszont süllyesztettek, ez a munka még öt hétig tart.

Ennél a munkánál egy rézpipát találtak, melyet valószinüleg Clark egyik munkása felejtett, vagy vesztett el. A muzeumba vitték.

Az állványok felső emeletén jövünk vissza Budára. Itt mintha egy padlózott gyár udvarán járnánk. Szerszámok hevernek szerte mindenfelé, vasuti sineken tologatható négy villamos daru működik, itt munkások dudolnak, kalapácsolnak . . . . . Az uj hid gyalogjárói 40—40 centiméterrel szélesbednek és ideiglenesen már télen meg is nyitják őket a közönség részére, ha a propellerek a jég miatt nem járhatnának. Különben ugy tervezik, hogy a jövő év szeptemberére az egész hid elkészül.

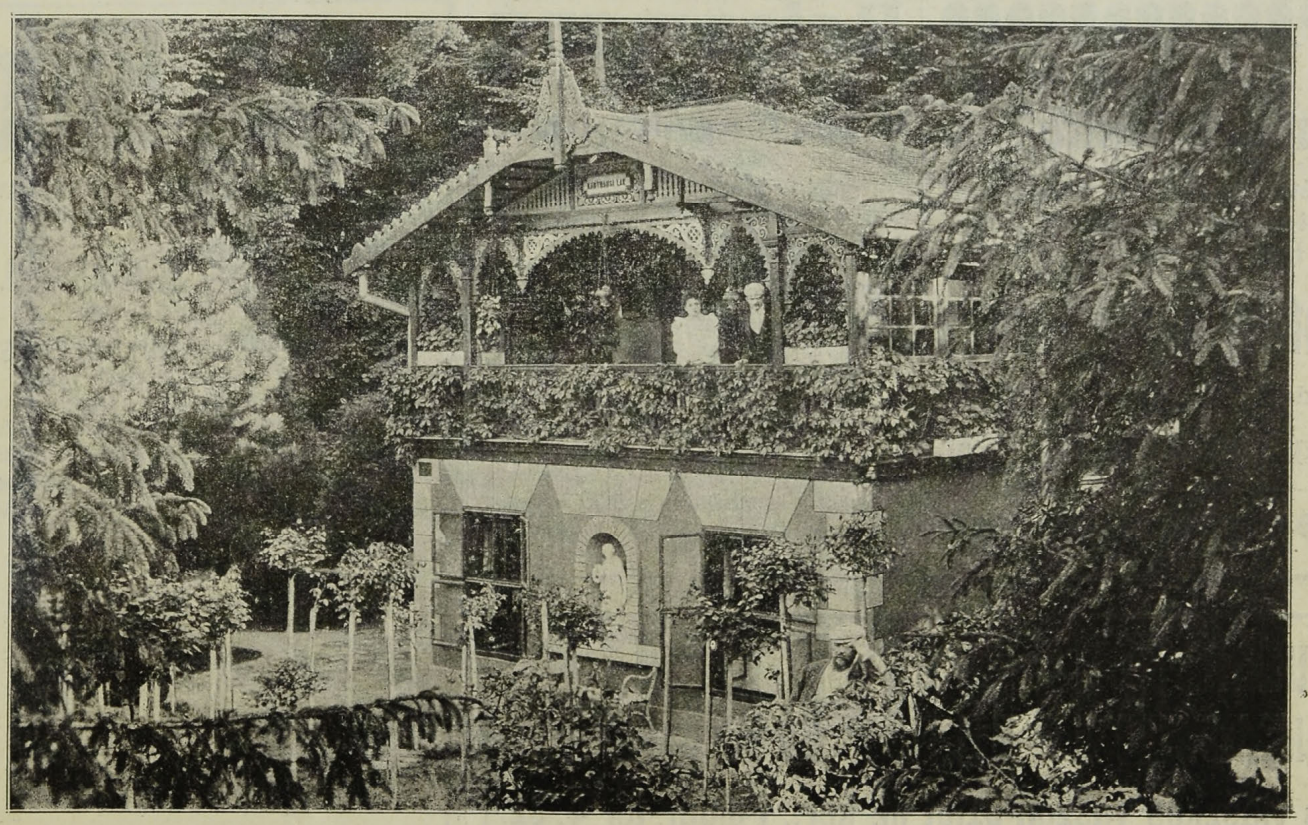

A Karthausi Lak.

Elsőrendü angol női ruhák
Előnyös fizetési feltételek mellett
Füles József-nél készülnek
II., Irma-tér 3. sz.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállitó, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

LAKATOS-, MECHANIKAI ÉS SZERELÉSI MŰHELY
VÁGÓ PÁL
Budapest, I. ker., Fehérvári-ut 29.
Telefon-hivó 47-04.
EREDETI WOLFRAM (TUNGSRAM) villanykörték 75 százalék árammegtakarítás daraboként K 1.10. Elsőrendű gázharisnyák K 0.45-ért, 6—6 darab vételnéi házhoz szállitom, valamint mindennemü szerelést jutányos áron pontos kivitelben.

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESÉGEK
FIVE CLOOK THEE SALON

Buda legnagyobb festékáru kereskedése
Alapittatott 1901. BUDÁN.
Weisz Lipót
Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-öt 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Gyönyörű kivitelü síremlékek művészi tervek alapján.
Zupán József
Farkasrét. Siremlékműraktár.
I., Németvölgyi-ut 72. sz.
A temetővel szemben.
Minden e szakmába vágó munkát lelkiismeretesen és jutányosan végez.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
(A krisztinavárosi templom mellett.)

Kostyál József
villamos műszaki vállalata
Bpest, I., Zsigmond-u. 11.
TELEFON 16—96.
Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssel díjtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, melv eltörhetetlen.
MAGYAR GYÁRTMÁNY.
E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.
Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.

Jégverem u. 2.
Margit rakpart 4.

LÁNCHID-SZÁLLÓ
II. ker., Öntőház-utca 1. sz.
Teljesen ujonnan berendezve.
OLCSÓ SZOBÁK.
Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,
Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szállodás.

FÉLIG INGYEN
Saját készitményü olcsó és jó konyhabutor és háztartási cikkek vásárolhatók
LŐWY FRIGYES
ÜZLETÉBEN
II., FŐ-UTCA 58.
ALAPITVA 1866. TELEFON 41-35.

Express-boy
company Budán
II., Lánchid-utca 13.
Telefon 66-23. Telefon 66-23.

Pesten: IV., Veres Pálné-u. 3. sz.
Telefon 139-47

A legszebb és mindig friss VIRÁG, KOSZORÚ
egy félóra alatt kapható
özv. Dominits Gyuláné
virágüzletében
II., CSALOGÁNY-UTCA 50. SZ.

KOBRAK
cipők, férfi és női, minden fajta, óriási választékban kaphatók
BUDAN kizárólag I., KRISZTINA-TÉR 3.
PREISACH J. divatáruházában.

Urileány ügyesen manikürözhölgyeket. Értesitésre jön.
Balogh II., Batthyány-tér 4.

Dombovári
Babári Jóska
egyéves nagysikerü külföldi utjáról hazaérkezve, tiz tagu zenekarával a
Batthyány kávéház
(Buda, II., Batthyány-tér)
nagy terraszán muzsikál.

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.
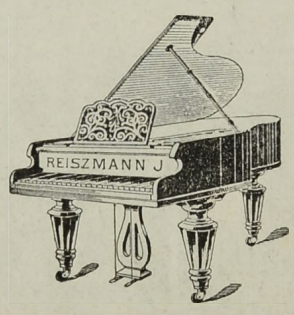

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becseréltetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.
JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!

Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
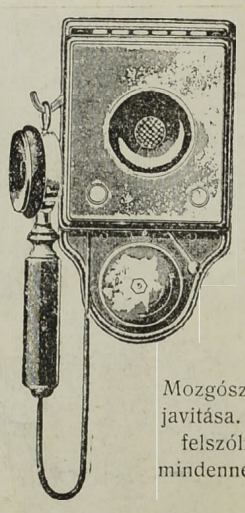
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.
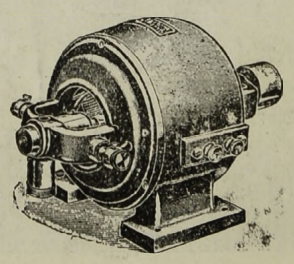
Telefon: 158-16.
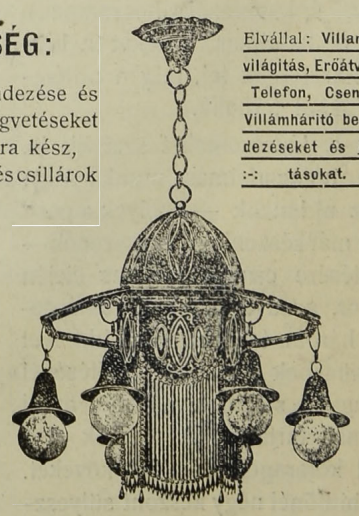

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN
és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Nyáron át csak csütörtökön.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Attila-nyomda I., Szt. János-tér 1/a.
„ATTILA“ könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. julius 16.
28. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Budapesten sok a specialitás és csak e napokban történt, hogy Rózsavölgyi Gyula polgármester melegen üdvözölt egy ilyent, aki jóravaló, törvény — és szabályrendelet tisztelő egyén, már csak azért is, hogy nem az utca kövezetére, hanem a csatornanyilásba — köpött. Ez már a fegyelmezett polgár. De aki azt merné fölpanaszolni, hogy Budapesten nincs pártatlan tényező, az is csalódik, mert itt van a közuti vasut. Ez a legdemokratikusabb és legpártatlanabb intézmény. Itt nincs protekció. Ez mindenkit elgázol, még a saját — vezérigazgatóját is. Ebben az elgázolásban van valami végzetszerüség, a sornak valamelyes megnyilatkozása. Amilyen végtelenül sajnálatos az eset, olyan végzetszerü benne, hogy épen Budán történt. Mintha az emberek átkának volna valamelyes foganatja. Mi vagyunk Budán, a közuti mostoha árvái. Hiába minden küzködés. Itt talán sohasem lesz fővárosi közlekedés, csak ilyen falusi. Minden panasz ellen gőggel telitett vattát tett a fülébe Sándor Pál úr, amig aztán durva erőszakkal nem figyelmeztette erre a saját kocsija. Mintha ez a sorsnak valami gonosz játéka volna, — mert a megsérült embert igazán és őszintén sajnálja mindenki.

*

Nő a fű a Vérmezőn, ropogva nő és bölcsen hallgatják ezt a város urai, — örömmel a hadtestparancsnok. Neki nő. Katonát csak elvétve látni ezen az állitólagos gyakorlótéren. Itt ott egy álmos huszár poroszkál, — szürkekabátos vezérkari tiszt nézi a megrongált rézsüket, s aztán ismét csend van, csak a növő fű ropogása hallatszik. Nemsokára ismét nekiállitják a bosnyák fiukat, hogy lekaszálják, ha csak addig a — Kosove poljén nem kaszálják egymást a szandzsákban, mely már egyszer a miénk volt. Addig csak hadd nőjjön a fű a vérmezőn, mely a *világ legértékesebb* kaszáló rétje. Ilyen is csak Budapesten van. Mert ha a 21 holdas Vérmezőt holdanként átlag 500,000 koronával számitjuk, négyszögölét 300 koronával véve, ez a kaszáló *kilenc millió* koronát ér. Drága széna.

*

Ádám óta nem történt meg, hogy „lapunk egy barátja“, egy budai iparos, aki külföldön utazott, vezércikkben számoljon be tapasztalatairól és emlékeiről. Látta Münchenben a gázkiállitást, amit „német“ városok rendeztek, ahol azonban Budapest is bemutatja a maga gázgyárát — és látta Lipcsében a grafikai kiállitást, ahol egy térképen Budapest, mint német telepen fekvő város van feltüntetve. A németek e bosszantó hibáiért aztán ugy vágja dr. Ripka Ferencet, mint a répát, mint ahogy apritotta *Herman* germán vitéz a rómaiakat a tentoburgi erdőben. A vezércikk ügyesen van megirva, de személyeskedő éle nagyon is kiri. Mert azért bizony senki sem fog neheztelni Ripkára a gázgyár igazgatójára, hogy elvitte oda bemutatni a világ legujabb, legmodernebb gázgyárát, — legfeljebb a németekre haragudhatunk, hogy rosszakaratu bornirtsággal oda tették Budapestet a német városok közé. Ennek az elrendezésnek gonosz tendenciája abból is kilátszik, hogy Lipcsében megtették Budapestet egy német telep központjának, amiben — ugy magunk között bevallva — némi igazuk is van, mert Budakesz, Budafok, Soroksár s a többi, megcsontosodott sváb faluk, de erről — Ripka Ferenc igazán nem tehet.

Szenzációt

kelt Óbudán legujabb értesülésünk, melyet a legilletékesebb helyen szereztünk; mely szerint ma már nem csak végleg elhatározott, de részleteiben is kidolgozott tény

az óbudai hid

épitése. A kereskedelmi kormány ugy intézkedett, hogy a Lánchid felszerelési munkálataihoz használt állványt és szerkezetet, amint a felszerelést ezen a hidon befejezik, rögtön felvontatják a Margitsziget felső csucsához és megkezdik a hid alapozását.

Előre láthatólag tehát 1915. év őszén már megindul az óbudai hid épitése.

Ezzel megteszi Óbuda az első nagy lépést azon az uton, amelynek vége: — világvárost jelent. Külön óbudai ünneppé kell tenni azt a napot, amelyen megindulnak a munkálatok.

Pártállásra való tekintet nélkül meghajtjuk a lobogót mindazok előtt, akiknek e nagyhorderejü kérdés elintézésében részük van. A legnagyobb érdem a III. kerületi előljáróságé, ahol maga az előljáró, tudatában volt annak, hogy Óbuda addig falu marad, amig ez a hid nem hoz oda uj életet és forgalmat. A kérdést állandóan felszinen tudta tartani és az előljáróság műszaki osztálya ebben nagy segitségére volt. De a polgárság érdeklődését is folyton és ügyesen szitották. A kerület vezető pártja, a demokraták által tervezett népgyülés ez ügyben, a memorandum, Pethő Sándor orsz. képviselő személyes közbenjárása, dr. Botzenhardt János buzgólkodása — állandóan foglalkoztatta az intéző köröket, ahol a jóakarat régen megvolt, csak épen a rettenetes pénzügyi helyzet halasztotta a kivitelt.

Ma már meg van állapitva a szabályozási körzet és lépésről-lépésre végzik a szükséges kisajátitásokat. A hid műszaki terveiben már megállapitották a hid nivóját és irányát. Olyannyira készen áll minden, hogy a hid épitését akár a mai napon elkezdhetnék s a kereskedelmi kormány minden részlet kérdést kidolgoztatott. Az egyetlen föltétel az, hogy a pénzügyi helyzet ne rosszabbodjék, ami nem valószinü, mert a mainál rosszabb már aligha lehet.

A kereskedelmi kormány ez elhatározásával Óbuda fölszabadul a lidérc nyomás alól és polgársága egy uj és szebb jövő elé néz.

Mi a magunk részéről szives elnézést kérünk azért a sok csipős, éles szóért, amivel a hid érdekében egyesek érzékenységét megsérthettük, mert — ime — jóvá teszünk mindent és levett kalappal üdvözlünk mindenkit, aki e nagy műben részes és üdvözöljük Óbuda polgárságát a világvárossá való átalakulás küszöbén.

Buda, jul. 16.

A Hadik kaszárnya ügye egyik fontos kérdése a lágymányosi városrésznek. Ahogy legutóbb megirtuk, ennek a laktanyának a kihelyezése körül nehéz harcok várhatók. Előttünk fekszik *Várnay* Alajos épitész inditványa a kelenföldi kaszinó műszaki bizottságához, amelyben kifejti, hogy 18 év óta ez a városrész egészen más karaktert kapott és oly világvárosi arányokban fejlődött, hogy nem illik oda a kaszárnya. Sőt gátolja a fejlődést, mert a szomszéd telkek nem épülnek ki. Most épül mellette egy öt emeletes bérház és ennek tüzfala beláthatlan időre tönkreteszi a Fehérvári-ut látképét. A kihelyezés különben minden anyagi áldozat nélkül lehetséges s a katonaság is jól jár, mert a külső részeken célszerübben épitett kaszárnyához jut. A mai kaszárnya nem felel meg, mert a pavillon rendszer a kis telken csak névleges. 5000 négyszögölnyi terület kell egy hasonló számu fekvőhellyel biró pavillonszerü kaszárnyának, holott ez csak 2150 négyszögöl. Nem felel meg a kaszárnya itt a rendőri közbiztonsági követelményeknek sem, s igy nincs értelme, hogy épen a legértékesebb telkeket foglalja el. Hogy a kihelyezés nem jár veszteséggel, sőt nyereséggel, azt az alábbi számok bizonyitják: — a jelenlegi laktanya összes értéke 1,115.000 korona, — ezzel szemben az uj laktanya költsége: — 5000 négyszögöl à 30 K 150.000 korona, az épitési költség 768,071 korona s minden költséggel együtt 1,015.000 koronáért felépithető. Maradna tehát még százezer korona haszon. Várnay Alajos e beadványában fölhivja a kelenföldi kaszinót, hogy ez ügyben memorandumot terjesszen a főváros elé.

Az Ördög-árok rendezésének ügye mégis halad előre. Ugy értesülünk, hogy a téglagyár a saját költségén boltoztatja be a Fogaskerekütől a Julia-utcáig. A bolthajtás felett pedig más nem létesülhet mint parkszerü sáv a Retek-utca mentén. Természetes, hogy rendezni kell ezt a szeszélyes árkot s ezzel egyuttal a Retek-utca másik oldalán, a temető alatt elhuzódó gyalogutat. Együtt kell ezt intézni, mert, ami föld felesleges az egyik oldalon, arra szükség van a másikon, állandó a mizéria a sinek mentén, ahol csak keskeny helyek szolgálnak fel- és leszálló helyül. Ennek az oldalnak a rendezése a Clotild-szeretetházig, alig jár nehézséggel, mert onnan a temetőn áthuzódó árokig csak irtani kell a bozótot és planirozni egy kissé a partot. Ott még régi sirok sem állják ennek utját. Az árkon tul a város felé már nehezebb a kérdés sürgős megoldása, de egy kis jóakarattal ez is sikerülhetne. A Hüvösvölgy pedig nagyot nyerne ezzel.

Füstös a völgy s ha igy tart, akkor rövidesen Füstvölgynek kell elnevezni a Szépvölgyet, mert — ahogy egy ottani háztulajdonos irja lapunknak — csak azokon a napokon élvezhető és szép ez a völgy, amikor nyugatról fuj a szél. Ellenben, ha kelet felől jön, akkor megtellik a völgy rettenetes füsttel, mely a völgy torkolatánál épült cementgyár öt-hat kéményéből dől a völgybe. A füst ellen kiadott szabályrendelet talán ségit ezen a bajon is, mert a III. kerületi előljáróság szigoruan kezeli ezt.

Nevek, amelyek szerepelnek minden pártalakulásnál, nem lehetnek komoly nevek. Legutóbb közöltük a kelenföldi demokrata kör alakulását és ott mint vezető szerepel egy fehérvári-uti nagykereskedő. Most a Buda Lapja közli a Kelenföldön alakuló munkapárt felhivását és az összehivók között ismét ott látjuk az illető nagykereskedő nevét. Ez igy nincsen jól és valahol hiba történt.

Üveggyöngyöket tudnak csak csillogtatni Buda városatyái nyilvános melldöngetésekkel a nagyritka beszámolókon. „Ezt tettük . . .“, „azt tettük . . .“ cimü hamis gyöngyökkel vakitják a polgárságot: ezek ugyis

KOBRAK
cipők, férfi és női, minden fajta, óriási választékban kaphatók
BUDÁN kizárólag I., KRISZTINA-TÉR 3.
PREISACH J. divatáru-házában.

meg lettek volna a fejlődés természetes rendje szerint nélkülök is. De ahol dolgozni, szorgalmazni, utánajárni kellene a köz érdekében valaminek, ott ezek az atyák, máshol — apáskodnak. A bizottsági tagok munkásságát legbeszédesebben a jövő évi költségvetési programm egy-két tétele jellemzi.

A bel- és kültelki utak kiépítésénél az első kerületre 1,280.500 K, a második kerületre 751.000 K, a harmadik kerületre 114.000 K jut. Az uj kövezések és egyéb utcai burkolatok cimén előirányzott munkák: az első kerületben 350.000 K, a második kerületben 22.000 K, a harmadik kerületben 225.000 K. A vizek elleni védőmunkákra előirányzott összegből 50.000 K az I., Mártonhegyi, németvölgyi, farkasvölgyi és magasuti árkok rendezésére szükséges 200.000 K-nak III. részleteként és 100.000 K a III., Aranyhegyi árok rendezésére szükséges 300.000 K-nak III. részleteként szerepel. Ez összegeket azonban egyáltalán nem folyósitják majd. Mellékcsatornák épitésére forditanak: az első kerületben 225.500 K, a második kerületben 96.000 K, a harmadik kerületben 88.700 K. — E számok közötti nagy-nagy aránytalansághoz nem is kell kommentár.

Turán vára.

— A turáni világszövetség. —

Mint minden nagy gondolat, ez is lassan férkőzik az emberek lelkébe, pedig mint politikai eszme is egyike a legnagyobbaknak és ezeréves ittlétünk, a hon alkotásán kivül ennél nagyobbat nem vetett fölszinre.

A turáni fajok egyesitése egy hatalmas világszövetségbe, amelynek élén a magyar nemzet állana oly fenséges gondolat, hogy ezt minden hazafias érzésnek föl kell karolnia.

Nálunk *Zempléni* Árpád volt talán az eszme első megérzője. Országos jelentőségü név, de a többiekben már nekünk budaiaknak is nagy részünk van. A turáni társaság élén Paikert Alajos áll, I., Napos-út 4. ahol szivesen szolgálnak fölvilágositással. Az eszmét megalapozni pedig hivatva volna a II. ker. orsz. képviselője Berzeviczy Albert, a magy. tud. Akadémia elnöke. Nagy összeget kell áldoznia az Akadémiának, hogy minden turáni nép számára két ifju tudost neveljen, akik közül az egyik csaknem állandóan ott éljen, annak a fajnak a földjén, amelynek nyelvét birja. Ott terjeszsze és erősitse a turáni szövetséget, ott állitsa kellő fénybe és világitásba a magyart. Ezek a népek bármily elmaradottak, tudnak rólunk, büszkék ránk, mint fajrokonokra és szivesen fogadnak tőlünk mindent. Minden faj néhány fiát itt kell nevelni Budapesten a turáni internátusban, hogy innen visszatérve a turáni világszövetség apostolaivá legyenek.

Ha az Akadémia nem teszi magáévá ezt az ügyet, akkor a turáni társaságot kell nagygyá tennünk és oly anyagi eszközöket kell rendelkezésére bocsátani, hogy ezt a szervezetet létesithesse.

Akit érdekel az eszme, az forduljon a fent közölt cimen a társasághoz.

Mi lehetőleg ébren tartjuk a közönség érdeklődését.

—

Hirek.

A pörösködési hajlam mindenfelé, de különösen Óbudán nagy mértékben nyilvánul meg. De mig azelőtt luxuscikkek vagy könnyelmüség voltak az okok, most minden egyes esetben az élelmi szereknek a nem fizetése szerepel a bagatel biróságon. A hitelezők élelmiszer-kereskedők, vendéglősök és ruhakereskedők, akik eddig rendes hetirészletben kapták áruik értékét, de a nagy munkanélküliség következtében 30—40 koronájukat nem képesek megkapni. Óbuda télen a legszegényebb a budai kerületek között és igy itt a legzsufoltabb a városbiró szobája. *Szolnoky* László, az uj városbiró igyekszik is szeretettel békéltetni a feleket, méltányolva a hitelezők érdekeit, de erősen megvédve a kisembereket is.

Rekviem volt az elhunyt trónörökös párért julius 10-én a budai kapucinus templomban. Az ünnepi gyászmisét Dvorzsák János pápai prelátus celebrálta fényes segédlettel. A templom férfikara a fiatal, de talentumos egyházi karnagy, Mály Józsefnek „F“ moll rekviemjét adta elő. A magánszólamokat Mály József, Köhler Antal és Herbert Ferenc énekelték. Az orgonánál Lenkey Tihamér játszott.

Tagavatóvacsora volt julius 15-én a III. kerületi demokratakörben. A Martinovits asztaltársaság és az ujlaki demokrataszervezet körülbelül nyolcszáz tagja tett a demokrataeszmék mellett fogadalmat.

Három tervezet készült az óbudai piac helye ügyében. A Tavasz-utca, a valószinüleg a jövő évben épülő Óbuda-Hungária-uti hid vonalába esik és rajta a jövő évben villamos közlekedés is programmba van véve — piacnak nem felel már meg. Az egyik terv szerint a piacot a dunaparton a hajó-állomástól a parkig helyeznék el. Ez a terület már a főváros tulajdona és igy feleslegessé tenné a horribilis összegü kisajátitásokat. A második a Korház-utcai régi temető, mely azonban csak öt év mulva szabadul fel a 30 év utáni temetés alól. A harmadik tervezetnek van a legtöbb hive Óbudán, mert az a Pacsirtamező-, Selmeci-, Kenyeres-, Szöllő-utcák által határolt körzetre helyezi a piacot. A főváros eredetileg parknak szánta e helyet és egy harmadrészét már ki is sajátitotta.

Caffe à la tangó. Mivelhogy a krisztinavárosi kávéházak tangót készülnek lejteni egymás között. Az történt ugyanis, hogy a Pesti Hazai kibérelte August E. József cukrászüzletét, hogy ott a fiókját nagyobbitsa és August első ijedtében megvette azt a házat, ahol a Philadelphia kávéház van az Alagut-utcában. Szerződése lejártakor ennek a kávéháznak a helyén rendezi be, lehetőleg egészen à la Gerbaud a cukrászüzletet. A kávés pedig most alkuszik a Szinkörkávéház tulajdonosával, hogy engedje át a helyét neki. S e nagy kavarodásra megjött Rapszky és a Roham-utca és Attila-utca sarkán, a volt mozi helyén már csináltatja is az uj kávéházat. Valószinüleg bérlőt kap a Szentjános téri Palota kávéház is és igy szépen fellendül a kávés ipar a Krisztinában.

Gyászkeretben, — bizonyára a szomoru bucsuzkodás és a szinművészet szent berkeiből kilépő Krecsányi szintársulatának megszünését jelképező gyász jeléül — jelenik meg az egyik helyi lapban a budai szinkör heti műsora. Azt hisszük, hogy se Krecsányi se a társulat ezt nem látja valami — tulságos örömmel.

Pardont! — kell kérnünk, hogy szóvá tettük a zuhataguti viszonyokat, de mire a mult számunkat kinyomtatták, már állottak is a — petroleum lámpák! Most már volna ami megvilágitsa az utat, de — egy kicsi baj mégis van még — nincsen ut, amit megvilágitson. Nincs gyalogut, pedig hát a nóta is mondja, hogy

olyan okos csak a lúd,
nem kell annak gyalogut!

Mi nyaralók nem vagyunk olyan okosak, nekünk valóban kellene gyalogut, mert eső után itt nagy a sár,
a sárgacsizmás polgár sárban jár. Ne sajnálják hát a lámpák mellé azt a kis salakot, a kertek mentén, a nagy hidtól a Kosztka nyaraló megállójáig, de — tul a gáton.

Mack Ádám ur, a Mű-ut feltalálója bizonyára megfordul a sirjában, ha megtudja, hogy Budapesten az ő utját forditva kezelik. A római fürdő villatelepén átvezető Fő-utat előbb olajozták és azután tataroztak. Igy az olaj került alól s a portermelő sotter felül. Az olajos ut tehát poros.

Zarándoklatot rendez a II. kerületi katholikus népszövetség julius 19-én Csobánkára. Résztvevők jelentkezhetnek II. Fő-utca 40.

Falusi kép volt, még pedig nagyon kedves falusi kép, az a távlat, amely a Várfok-utca sarkáról nyilott a krisztinavárosi templom felé. Apró házak, a nagy üres zöld mező mellett, árnyas fák között, hátul a templom tornya, mögötte néhány villa a dombon. Mint a falu uraságí kastélya illeszkedett a képbe a Karátsonyi palota. Ezt a kedves képet most megszoritotta néhány bérház épitése a Naphegyen. melyek már városi szint adnak a háttérnek, mely sehogysem illik az előtérhez. Pedig kár, mert a Naphegyet villaszerüen kellett volna beépiteni, ahogy azt a Tabán szabályozási terve is igérte.

Terrasz-vendéglő a Déli Vasut indulási oldalán, a Krisztina-körutra kiugró magaslaton. Árnyas, levegős, szép kilátást nyujtó restaurant a Vérmező felett. Régi hirű konyha, kiváló sör és bor.

Elsőrendü angol női ruhák Füles József-nél készülnek
Előnyös fizetési feltételek mellett II., Irma-tér 3. sz.

HÁZILAG
készitett női, férfi és gyermek fehérnemüek kezesség mellett rendkivül jutányosan Preisach Józsefnél Krisztina-tér 3.

BUDAI
Általános Tak.-pénztár R.T.
Budapest, II. ker. Fő-utca 9. sz.
A Pesti Magyar Keresk. Bank által alapitott s annak érdekkörébe tartozó intézet. Foglalkozik tak.-pénztári üzlet összes ágazataival. Ügyfeleink kényelmére modern felszerelésü :-:
Safe-deposit osztályt
rendeztünk be, melyben a bérlő saját zára alatt tart rekeszt: mérsékelt dij mellett bérelhető.

Katonazene
naponkint
DÉLUTÁN
és ESTE.
»Várkert-kioszk«
a Dunaparton. Propeller átkelés.
FORGÓ KÁROLY
tulajdonos.

Szt.-Lukács
gyógyfürdő. ::
Téli és nyári gyógyhely
csuz, köszvény, ideg- és bőrbajok ellen. Természetes forró meleg kénes források, radium iszapfürdők, iszapgöngyölések, kő- és kádfürdők, vizgyógyintézetek, gőzfürdők és gyógyvizuszodák. Radium-Emanatorium. Thermopenetratió. Nagy gyógyszálloda és Thermal-gyógyszálloda. Kimeritő prospektust küld a Szt.-Lukácsfürdő Igazg. Budán.

BENE és WEIN
okleveles gépészmérnökök műszaki irodája V, Falk Miksa-u. 3. Telef. 119-91.
Maxschorch & Comp.
RHEYDT »-«
elektromor és dinamógépgyár m. orsz. képviselete.

VIRÁG, KOSZORÚ
egy félóra alatt kapható
özv. Dominits Gyuláné
virágüzletében
II., CSALOGÁNY-UTCA 50. SZ.

Megvontak egy kedvezményt a közönségtől. Egyszerüen, cinikusan megvonták. Volt, nincs! Még pedig a közuti vasut vonta meg azokat a kedvezményes jegyeket, amelyekkel a Zugligetbe és a Hüvösvölgybe járt a nyaraló közönség. Ez különben is rendkivül drága két vonal, mert 30 fillér Pestről. Aki négyszer jár naponkint, az 1 kor. 20 fillért költ csak az utra, — egészen eltekintve a hosszuságtól. Évek óta meg volt az a kedvezmény, mely néhány fillér megtakaritást jelentett és most minden megokolás nélkül megvonta ezt a közuti. Pedig itt már szerzett jogokat sértett a társaság, mert a legtöbb ember ezt a kedvezményt előzetesen belekalkulálta a nyaralásnak különben is tetemes költségeihez. E hegyvidéken nincs piac, mindenért a városba kell járni, s igy a kedvezmény megvonása érzékenyen sérti a közönség zsebét.

Jurányi siremléke, — akinek a közoktatás terén szerzett nagy érdemeinek elismeréseül a főváros utcát utcát nevezett el Budán és aki a farkasréti temetőben nyugszik, — most van mintázás alatt. Lukácsy Lajos szobrász a siremlék kultusz hivatott művésze tervezi a siremléket az elhunyt leányának dr. Kercsedy Endréné megbizásából.

A holtak sem tudják majd hamarább elintézni azt, amit az élők sem képesek megtenni. A Tabán szabályozásnak előkészitésére nagybizottságot küldött ki a város s ennek tagjai között volna, ahogy a — rendesen jól értesült — Buda Lapjában olvassuk: — Gamauf *Gyula* is. A jó Isten nyugosztalja és adjon neki csendes örök békességet.

Jókai Mór kisméretü mellszobrát ajánlották föl a budai Jókai szobor alapja javára, mely mint gyönyörü szobadisz valószinüleg hamar nagy kelendőségnek fog örvendeni és nem lesz Budán magyar család, mely meg ne szerezné. Öt korona az ára és megrendelhető a kiadóhivatal utján.

Óbuda banknegyed?!

A III. kerület minden tekintetben s igy pénzügyileg is a főváros legelhanyagoltabb helye volt eddig. A kereskedelmi és ipari tényezők teljesen figyelmen kivül hagyták, mig egy éjen át a budapesti nagy intézetek pénzügyi gócponttá nem tették. De hogyan? A nagystilü intézetek fiókjaikkal nem tudnak, de nem is akarnak — a betéteken kivül — a kisebb szükség kielégitésről gondoskodni. A nagy bankok inproduktiv, tőkét elvonó fiókjaival szemben az önálló, de kis intézetek produktiv munkája a kerületek gazdasági fejlődését segiti elő. Budán csak három maradt fenn ezek: a Budai Általános Takarékpénztár és az Óbuda-Ujlaki Takarékpénztár, a Méhkas. Ezek lesznek a következő nehéz időkben hivatva egymaguk három kerület kis embereinek szükségletét kielégiteni. A sulyos pénzügyi viszonyok, bankkrachok orvoslása szinte a még nagyobb veszélybe kergetéssel történik. Azonban a polgárság higgadt, józan gondolkodásból nem vonja el rohamosan tőkéit attól az intézettől, melyet eddig is bizalomra méltatott. Igy van ez az I., a II., de még inkább a III. kerületben. Minden segit, csak a nagy bankok nem. Az Óbudán majd ötven év óta működő takarékpénztár bajba kerülte után néhány napra már négy intézet jelentkezett fiókok nyitásával, melyeknek az lett volna a céljuk, hogy a bajbakerült intézetnél felszabaduló betéteket magukhoz hóditsák. De ez az elhatározás minden megfontolás és gazdasági tájékozás nélkül történt, amit bizonyit a Magyar Általános Takarékpénztár is, mely már visszavonult.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

Néhány szó

Buda ipartüző uraihoz.

Mielőtt folytatnám e helyen az iparos-nyugdij ügyében tett tanulmányaim és tapasztalataim közlését, engedjék meg, hogy — tisztelettel meghajolva mindazok előtt, akik eddig a *Budai Naplót* akár előfizetés, akár hirdetés utján támogatták — két kijelentést tegyek:

Az egyik az, hogy lapomra a kézmüiparos urak mindig és minden körülmények között számithatnak, holott viszont én és lapom talán nem számithatunk minden körülmények között az iparos urak támogatására.

A másik pedig az, hogy még eddig Budán nem volt ujság, mely oly nagy odaadással és áldozatkészséggel szolgálta volna a kézmüiparosság ügyét, mint a Budai Napló.

E két kijelentés magyarázatául szolgáljon a következő: — Számos jóbarátot szereztem személyesen is Buda intelligens kézmüiparosai között, főleg a II-ik kerületben, ahol tömegesen fizettek elő lapomra és azt meg is szerették. Én viszont a legnagyobb szeretettel szolgáltam a II-ik kerületi Iparoskört és általában az iparos-érdekeket, ami ellen nem is merült föl panasz — csak egyesek részéről, akiknek személyes ügyét és ambicióját nem tudtam eléggé kielégiteni.

De előttem van Várnay Alajos ur a kelelenföld-lágymányosi iparoskör elnökének kijelentése, ahol a legnagyobb elismeréssel szól arról az érdemről, amit a Budai Napló szerzett az iparosérdekek szolgálatában — hasonló kijelentést tett Havas József ur az I. ker. Iparoskör diszelnöke, de ami ez alkalommal a legdöntőbb itt fekszik Váli Gábor ur a II. ker. Iparoskör ügyvezető elnökének az elismerő nyilatkozata is, — amely vélemények teljesen megnyugtatnak az iránt, hogy az értelmes, müvelt iparosság méltányolja lapom törekvését. Az erkölcsi elégtételt tehát megkaptam.

Irom pedig e sorokat abból az alkalomból, hogy ma kaptam *Joánovits* Ernő ur, a II. ker. iparoskör egyik elnökének levelét, amelyben bejelenti, hogy a kör tagjai közül tizennégyen az ő közbenjárására, nem kivánnak tovább előfizetni a lapomra.

Ugy mint más oldalról az elismerést és az erkölcsi elégtételt — ugy erről az oldalról az anyagi megkárositást is tudomásul veszem — és ennek dacára továbbra is a legjobb tudásom és hirlapirói készségemmel szolgálom az iparosság érdekeit. Lehet, hogy ez a példa ragadós lesz, hogy Joanovits Ernő elnök ur továbbra is közbenjár ellenem, mint az önállóság nélküli iparosok tutora, ami ellen én igazán nem tehetek semmit. Én felesküdtem erre a zászlóra, amelyre arany betükkel azt irtam: — *Iparos érdekek* — és harcolni fogok ezért tovább is; a haladás, a szabadelvüség, a demokratikus Magyarország szent érdekei nevében.

Még egyre kell felhivnom a kézmüiparos urak figyelmét: — az ipari munkások nem 4 és nem 8, hanem legtöbb esetben 40, sőt 50 koronát áldoznak arra a sajtóra, mely az ő érdekeiket védi.

Nem kérek senkit arra, hogy fizessen elő, de tegye mindenki kezét a szivére, hogy az iparosság érdekében eddig kifejtett müködésem alapján megérdemli-e a Budai Napló a további pártolást, vagy nem. Hiszen többeket még az ellenem irányuló elnöki közbenjárás sem tudott megingatni abban a becsületes tudatban, hogy a saját érdekeiket védik, amikor az előfizetés csekély áldozatával támogatják a Budai Naplót.

A józan, a becsületes, az intelligens kézmüiparos urak szives figyelmébe ajánlva e néhány szót

vagyok kiváló tisztelettel

J. Viraág Béla
a Budai Napló felelős szerkesztője.

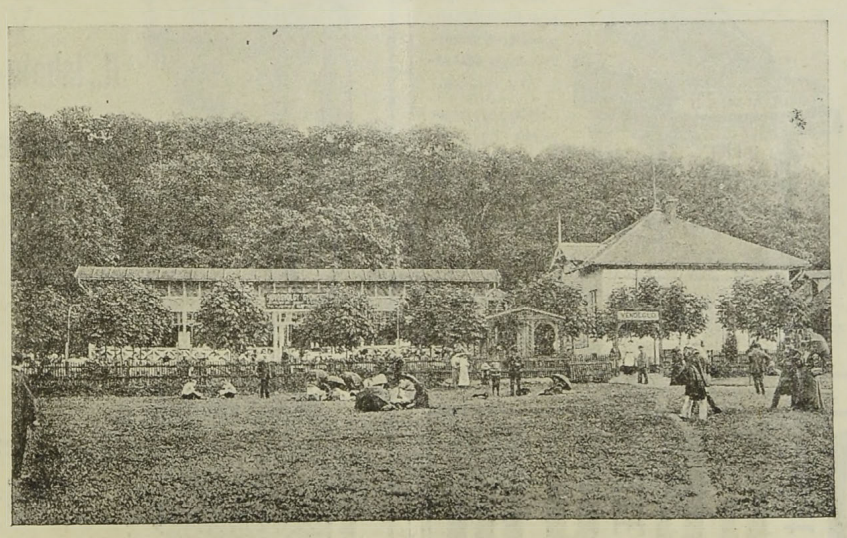

Márth Mihály gyönyörü fekvésü vendéglője a Nagykovácsi felé vivő országut mentén, a fővárosi nagy réten, tiz percnyire a hüvösvölgyi végállomástól. A legjobb konyha és pince. Cigányzene. „Hüvösvölgy gyöngye.“

Gunesch János kapta meg a *Krebs* János bpesti épitész által tervezett inkei róm. kath. templom összes bronzmunkáinak kivitelét. Ismerve Gunesch e téren már felmutatott kiváló képességét, bizonyára méltó munkát produkál a tervező épitész gyönyörü alkotásához a budai ipar diszére.

Felelős szerkesztő: J. VIRAÁG BÉLA.
H.-szerkesztő: R. RÉW SÁNDOR.
Kiadja: SZÉKELY és Társa.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot
és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT
Magyarország legnagyobb hangszergyára
STOWASSER J.
cs. és kir. udvari szállitó, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::
Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése.
Árjegyzék minden hangszerről külön.

Express-boy company Budán
II., Lánchid-utca 13.
Telefon 66-23. Telefon 66-23.

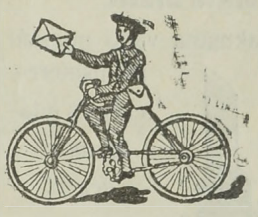

Pesten: IV., Veres Pálné-u. 3. sz. Telefon 139-47

Vágja földhöz
az óráját, ha nem jól jár.
Cserélje be!
az ócska ékszerét,
mert nem divatos és vegyen újat
olcsót,
divatosat,
szépet,
WEISZ IGNÁCZ
órás, ékszerésznél
BUDÁN,
I. kerület, Alagut-utca 4.

DENEVÉR
szabásu BLUZ-újdonságok, valamint PANAMA SPORT-BLUZOK legszebb választékban PREISACH JÓZSEF-nél I. kerület, Krisztina-tér 3. szám.

LAKATOS-, MECHANIKAI ÉS SZERELÉSI MŰHELY

VÁGÓ PÁL

Budapest, I. ker., Fehérvári-ut 29.
Telefon-hivó 47-04.

EREDETI WOLFRAM (TUNGSRAM) villanykörték 75 százalék árammegtakarítás daraboként K 1.10. Elsőrendű gázharisnyák K 0.45-ért, 6—6 darab vételnéi házhoz szállitom, valamint mindennemü szerelést jutányos áron pontos kivitelben.

Telefon 36-09.

NAGY BÉLA

cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.

FAGYLALT KÜLÖNLEGESÉGEK

FIVE CLOOK THEE SALON

Buda legnagyobb festékáru kereskedése

Alapittatott 1901. BUDÁN.

Weisz Lipót

Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-öt 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Gyönyörü kivitelü siremlékek művészi tervek alapján.

Zupán József

Farkasrét. Siremlékműraktár.
I., Németvölgyi-ut 72. sz.
A temetővel szemben.

Minden e szakmába vágó munkát lelkiismeretesen és jutányosan végez.

Mértékszerinti valamint kész
MELLFŰZŐ TEREM. = 5 kor.-tól feljebb.
SZEMERE LÁSZLÓNÉ
Budapest, I. ker., Krisztina-körut 127-129.
— (A krisztinavárosi templom mellett.) —

Kostyál József

villamos műszaki vállalata
Bpest, I., Zsigmond-u. 11.
TELEFON 16—96.

Elvállal: villamos világitás, erőtávitel, telefon, csengő és jelző berendezéseket és árammérő órákat felülvizsgál. Tervekkel és költségvetéssél dijtalanul szolgál.

METALLUM, huzott fémfonalu drótlámpák nagy raktára. Metallum az egyedüli lámpa, melv eltörhetetlen.
MAGYAR GYÁRTMÁNY.
E lámpák 75% árammegtakaritással birnak.

Lackenbacher György

BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.

Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.
Jégverem u. 2.
Margit rakpart 4.

LÁNCHID-SZÁLLÓ
II. ker., Öntőház-utca 1. sz.
Teljesen ujonnan berendezve.
OLCSÓ SZOBÁK.
Első Magyar Részvény Serfőzde
UDVARI-SÖRE
utcán át 1 korsó 26 fillér,
SÖNTÉSBEN IS 26 fillér,
Mély tisztelettel
BUZÁS ANTAL szállodás.

Urileány ügyesen manikürözhölgyeket. Értesitésre jön.
Balogh II., Batthyány-tér 4.

Folt — volt!

VEGYILEG mos, fest, tisztit,
KEHRLING K.
gőzfestődéje és vegytisztitóintézete
III., Zsigmond-tér 10. sz.
Telefon 75-05.

Hóditó körutra indul az uj kőbányai sörfőzde:

FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R. T. KŐBÁNYÁN

Dombovári
Babári Jóska
egyéves nagysikerü külföldi utjáról hazaérkezve, tiz tagu zenekarával a
Batthyány kávéház
(Buda, II., Batthyány-tér)
nagy terraszán muzsikál.

Reiszmann
zongora terem
II. ker., Margit-körut 1. sz.

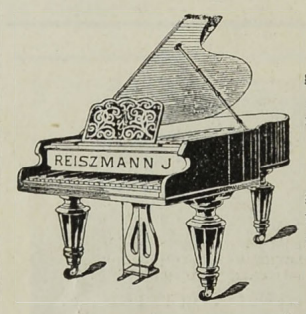

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.
Átjátszott zongorák becserélhetnek vagy legmagasabb árak mellett megvétetnek.

JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::
OLCSÓ BÉRLET!

Budán a legelső LINOLEUM olcsóbb mint PESTEN és viaszkos vászon-üzlet III. ker., Polgár-tér 4. sz.

Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.

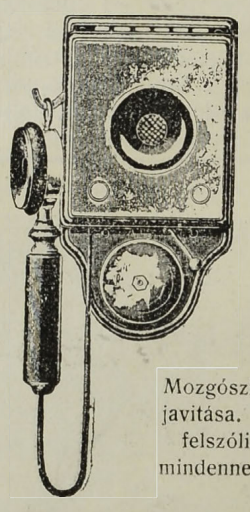

KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.

Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javitásokat.

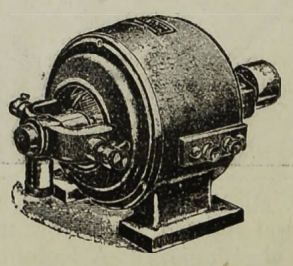

Telefon: 158-16.

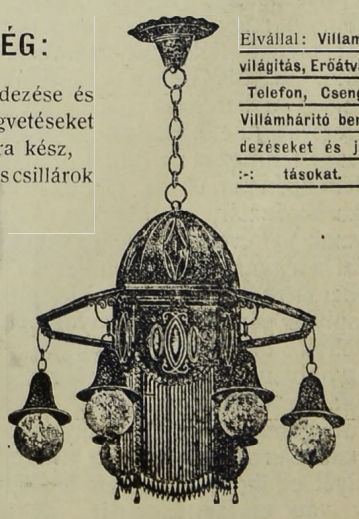

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Nyáron át csak csütörtökön.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Attila-nyomda I., Szt. János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. julius 23.
29. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Erről-arról.

Érdekesen adta elő *Baranski* Gyula dr. a közgyülésen az *érseki* gimnázium történetét, abból az alkalomból, hogy a fővárostól segélyt kért ez a kulturális intézmény: — Ezelőtt tizenegy esztendővel három-négy ur összeállott és megcsinált egy kosztos gyermekeket tartó intézetet, két szobaban, teljesen pénz nélkül. Ebből fejlődött ki ennek az internátusnak a terve, amely abszolute minden anyagi segély nélkül ott, azon a vidéken, ahol ezelőtt tiz évvel nagy csizmában lehetett csak járni, ott létesitette azt az intézetet olyképpen, hogy felment az akkori hercegérsekhez és kért tőle huszezer koronát, hogy telket vehessen. Az érsek odaadta ezt a pénzt. Megvettek egy telket, akkor tizennégy koronájával négyszögölét, fölépitettek rá egy internátust, amelyben kosztos gyermekeket tartottak, akik az első és második kerületi gimnáziumokba jártak. Igy kezdődött ez az intézet. Most azután az alapitók csináltak egy kis egyesületet, mert látták, hogy öten-hatan nem tudnak ilyen intézményt kifejleszteni és fenntartani és igaz, hogy csak két korona volt a tagdij, de hovatovább négyszáz tagra szaporodott fel a tagok száma, akik között azonban csak egy méltóságos uruk volt s az meglehetősen távolról nézte azt a dolgot, de tizezer koronát adott erre a célra. Tovább fejlesztették ezt az intézményt, mert látták, hogy ha a gyermekeket az internátusból járatják gimnáziumba, sok mindenféle bajnak vannak kitéve s elmentek az államhoz és kértek gimnázium létesitésére államsegélyt s kaptak háromszázezer koronát s abból felépitették a gimnáziumot. Először elkezdték az intézetet kétszáz négyszögölön, azután vettek hozzá négyszáz négyszögölet. Igy létesitették tehát ezt az intézményt, amelynek ma másfél millió korona vagyona van, de ugyanannyi tartozása is. Nem birták soha és fölkinálták a bencéseknek. De volt a vezetőségben egy lelkes pap, aki Amerikából utazott haza, hogy megmentse az átadástól. Ez dr. Sebők Imre volt, aki meg is mentette s most szilárd alapokon áll.

*

Különös utjai vannak a sorsnak és néha különös eredményekhez vezetnek. Bizonyitja ezt az alábbi eset. Valahol fent a Rózsadomb tetején, ahol már Vérhalomnak hivják, vagy még másképen, széles utat nyit a főváros, mely talán a Pusztaszeri-utba vezetne a Bimbó-utcából, ahol most egy nagyszabásu szanatórium épül. Az uttestet ugy kell kivájni a sziklás talajból és sok helyen robbantani kell. Az utvonal fontos összekötő vonal lesz, amelynek mentén egy kisebb ház áll. A tulajdonos ijedten tiltakozott a robbantások ellen, mert hogy az ő háza összedől. Szakemberek megnézték a házat és Neuschlosz azt jelentette ki, hogy a háznak nem történhet baja. A vita hevében azután Neuschlosz ugy nyilatkozott, hogy ha a házikó megsérül, ő a saját költségén fölépiti. Most aztán az előbb megijedt tulajdonos reménykedve várja a háza összedőlését, hogy igy egy uj házhoz jusson. Egyelőre még áll a ház.

Hol legyen

a koronázás dombja? Ezt a kérdést vetette föl levél utján a székesfővárosi törvényhatóság egyik budai tagja. Az Eskü-tér ma már nem alkalmas erre s igy uj hely után kell nézni idején. Nem kegyeletsértő kérdés, ha ma, felséges királyunk életében vetjük föl, hogy hová állitsuk a koronázás dombját. — Mert állami nagy létünk egyik fontos tényéről van szó és a nagy városrendezés idején ezt a kérdést is meg kell oldani.

Több eszme merült fel, melyek mindegyike alkalmas. Igy az egyik hely a Szentgyörgy-tér volna a Várban s egyetlen hibája, hogy nem teljesen sik. Ennél kalandosabb terv a Gellért-hegy teteje, ahol azonban tényleg az ország szemeláttára koronáznák a királyt. E kettőnél azonban sokkal megfelelőbb a *Vérmező*. Ezzel kapcsolatosan lehetne elintézni ezt a kinosan függő kérdést is, mert a koronázás céljaira nem tagadhatná meg azt sem a katonai hatóság, sem az uralkodó. Sőt még a szabályozás kérdése is rendbe jönne. A Mikó-utcai részen épülhetne föl az uj hadtestparancsnokság, amelynek hivatalos frontja a Mikó-utcára nézne, a Vérmező felé pedig valami különös, méltóságos nagy arányu front nagy teraszokkal és erkélyekkel, mely a koronázó domb diszes keretét képezné az egyik oldalról. Kellő nagyságu tér közepén emelkednék a stilszerüen épitett koronázási domb s azontul szemben a hadtestparancsnoksággal, épülhetne valamely polgári középület szintén diszes fronttal, bezárva a keretet. A domb körüli parkirozott tér sétányul szolgálna rendes időben.

Pestnek nincs alkalmas helye e célra, mert a városligeti wurstli közelébe nem tehető, a Szabadság-tér sem alkalmas s igy a belső város nem igen nyujthat más teret, amely a nagy nemzeti célnak megfelelne.

Ha van áramlat Buda ellen a városatyák között, ez nem nyilvánulhat meg ennél a kérdésnél, amikor Budát történelmi hagyományai szinte predesztinálják erre a célra.

A kérdés nem sürgős, de megoldást kiván és nagyon alkalmas a Vérmező kinos ügyének a rendezésére. A gondolat maga pedig oly magasztos, hogy ezzel kapcsolatban minden tényező szivesen járul a kedvező elintézéshez.

Buda, jul. 23.

Buda érdekei. Gondolkodóba ejtett egy komoly kijelentés, mely szerint „különös, hogy a városi pártok gondolkodásában még mindig szerepel a pesti érdek és a „budai érdek" hamis disztinkciója." („A Szabadpolgár".)

Ha bárki más tette volna ezt a kijelentést és nem *Szigeti* János a Szabadpolgár szerkesztője, akit komoly tudásu, mélyebben gondolkodó fönek tudok és tartok, — elsiklanék felette, de igy elmélkedésre készt. Tehát Budapest keretén belül nem volnának Budának sajátos, külön érdekei? Tavaly tél végén ily cimen vezető cikket irtam egy akkor indult Budai Hirlap-ba. Abban kifejtettem a következőket:

„Minden tréfa, minden guny dacára Budának megvannak a maga speciális érdekei. Távol áll tőlünk a testvérváros, Pest kárára vagy hátrányára terveket kovácsolni, előnyöket keresni, belső háborukat előidézni.

Mi ápolni akarjuk azt a nagy nemzeti multat, amely Budát történelmi jogon megilleti. Attila szobra, Buda halálának ércbe öntött, kőbe vésett emléke, máshol nem állhat, mint Budán. Az Árpád-házbeli nagy nemzeti királyok, az Anjouk és Mátyás király emlékét, Buda van hivatva megőrizni. A király valódi széke Buda s ennek csak modern, szép keretéül szolgál Pest.

E nemzeti kegyelettel a mult iránt megalapozni óhajtjuk Buda fejlődését. A hazafias nemzeti érzelem Mekkája legyen Buda. A független, gazdag magyar arisztokrácia itt épitse palotáit, a Pesthez kötött jómódu polgárság ide, a mi üde budai hegyeink közé épitse nyaralóit, itt pihenje ki a nehéz napi munka után fáradalmait a derék iparos, a szorgalmas kereskedő és csendes, nyugalmas életét itt töltse a beamter-világ, a tanár és a művész. Itt a helye az üde levegőn a munkásosztálynak, ide épitsük a kis kerti otthonokat.

Világváros Budapestből csakis Buda révén lehet, hisz a mi áldott gyógyforrásainkat nem vihetjük Pestre s a városok nagy versenyében Budapestnek föltétlenül megszerzi a világváros nimbuszát, ha világfürdővé lesz."

Magam is azon az állásponton állok, hogy a szeparatisztikus törekvés nem helyes, de igaz lélekkel állithatom, hogy vannak Budának olyan érdekei, amelyek elhanyagolása *első* sorban a budai polgárságot kárositaná, olyan érdekei, amelyek rovására *más* kerületek polgársága jogtalanul gyarapodik, — és a három budai kerület geográfiai elkülönitése önkéntelenül elkülönitett érdekeket is jelent. S hogy e téren nem állok egyedül, közlöm egyik illusztris előfizetőm postaszelvényére jegyzett sorait, amelyek julius hó 10-én keltek és az előfizetés beküldésére vonatkozó részen kivül a következőket mondják:

„ . . . teszem azt főleg azért, mert a szerkesztőség e lapnak julius 9-iki számában hangsulyozza és ezt a lapnak iránya is igazolja, hogy pártpolitikát nem folytat, hanem egyedüli politikája az elhanyagolt budai érdekek odaadó szolgálata. Az ilyen politikát támogatni *minden budai polgárnak kötelessége*, mert ezzel az irránnyal mindannyian egyetértünk. In hoc signo vinces!

Tisztelettel
dr. Kiss Károly ügyvéd
II., Fő-utca 10.

A kuliszák mögül. Talán a háborus áramlatok okozzák, de erősen megmozdult a pártszervezkedés Buda minden kerületében, számitva ma *ötöt*, három helyett. Az elsőben ma dominál a függetlenségi párt és vezére dr. Szebeny Antal aki mindenesetre és talán a legnagyobb kilátásokkal lép fel. A nemzeti munkapártnak egyelőre még nincs határozott jelöltje. Van pártja Garancsy Mihály min. tanácsosnak, a közmunkatanács alelnökének, aki a Krisztinatéri Kaszinó elnöke, de a párt zöme ma még nagy nevü politikust keres, esetleg aktiv minisztert vagy államtitkárt. Kelenföldön megalakult a munkapárt, a demokrata párt és régi alakulás a függetlenségi párté, mely dr. Platthy György orsz. képviselőt fogja jelölni, habár a párt egy része kelenföldi Telkes Aladárt szeretné fölléptetni, aki azonban még nem határozott s valoszinüleg átengedi fegyvertársának Platthynak a teret. De jelöltet állit a munkapárt és talán más párt is. Mindegyik nagy nevü egyéniséget keres, de végleges döntés még nem történt. A kerület egy nagy része még tartózkodó álláspontón áll. Minden valószinüség szerint az alkotmánypárt is állit nagynevü jelöltet e kerületben, aki azután nagyon megzavarná az eddigi kombinációkat. Az ide szitó vezérférfiak, habár ellen-

KOBRAK
cipők, férfi és női, minden fajta, óriási választékban kaphatók
BUDÁN kizárólag I., KRISZTINA-TÉR 3.
PREISACH J. divatáru-házában.

zékiek, nem óhajtanak függetlenségi jelöltet, mert azt a kerület városi érdekeinek érvényesitése körül nem tudják fölhasználni, amire pedig ennek a városrésznek szüksége van. Azért valószinü, hogy egy országos nevü alkotmánypárti jelölt nagy pártra számithat. — Megalakult a budai hegyvidéket felölelő munkapárt is, mint III-ik kerületi habár a megalakulást némi keserüség előzte meg, A központból egy ismeretlen fiatal embert küldött ki a pártszervezet, akinek összes jogcime az volt, hogy egy éve már hónapos szobát bérel a Városmajor-utcában, de mert a központi pártkör elnöke bízta meg, eleinte elfogadták. Csakhogy a fiatal szervező diktátori hatalmat kivánt, amibe az itteni méltóságos urak nem tudtak beletörődni s igy végre is megérttették a központtal, hogy majd ők magok szervezkednék és megválasztották elnöknek Széll Árpád közuti igazgatót, aki ezt szivesen és „áldozatkészen“ fogadta. Meg is környékezték azonnal a kerületben lakó *Herceg* Ferencet, aki azonban ragaszkodik mostani kerületéhez és a jelöltséget aligha fogadja el. Ezzel szemben a függetlenségi párt programmja alapján nagy agitációt fejt ki *Percel* Béla pénzügyminiszteri tanácsos s esetleg ő lesz a párt jelöltje is. — A Viziváros mint IV-ik kerület ma is a hivatalnokok és tisztviselők befolyása alatt áll. Hire jár, hogy Berzeviczy Albert v. b. t. t. nem lép föl itt ujból, de a kerület uj jelöltjének neve még nem jutott a nyilvánosságra. A függetlenségi párt *Németh* Imre és a volt jelölt *Kállay* József közül fog választani. — Óbuda-Ujlak még sohogysem forrott ki és egyelőre *Tető* Sándor neve mellett *Baránszki* Gyula ügyvéd nevét emlegetik. — Természetes, hogy ez csak előzetes tervezgetés, mert ebbe beleszólnak majd a központok. Addig pedig még számos név vetődik föl: — egyet a közhangulat, a másikat majd a jelölt veti föl. Most tologatják a politikai kuliszákat s egyelőre ez van mögöttük. Nem lehet tudni, hogy ki a valódi szereplő, ki a statiszta.

Munkaközvetitő intézet hiányzik Budán s a munkanélküliek Pestre kénytelenek átmenni, ami időbe és pénzbe kerül. Pesten minden szakma tart fenn munkaközvetitő irodát s azok közül *tizenkettő* intenziv nagy munkát fejt fejt ki. Nem járna sem nagy költséggel, sem különös nehézségekkel, hogy a munkaközvetitő intézet Buda központján irodát nyisson s azt telefonnal fölszerelve egyik tisztviselője vezesse, aki igy állandó összeköttetésben állana a központtal. Ennek közlésére kértek föl bennünket többen, akik ma félnapokat töltenek hiába Pesten.

Helyreigazitást kell közölnünk a legutóbbi számban „Nevek“ cimen megjelent hirünkre vonatkozólag, mert esetleg téves értelmezésre ad alkalmat oly körökben, ahol a viszonyokat nem jól ismerik. A Kelenföldi demokrata párt elnöksége annak a kijelentésére kért föl bennünket, hogy *Eiser Sándor* füszernagykereskedő régi, rendithetlen hive a demokrata pártnak s ő másféle politikai alakulás felhivását nem irta alá. — Ezt szivesen közöljük, de szolgáljon a mi igazolásunkra, hogy régebben a Kelenföldi **Kaszinónak** tagja volt Eiser *Nándor*, mely kaszinó a szabadpolgári párt alapitása s most egy épen ellenkező irányú pártalakulásban vesz részt, ami jogosulttá tette név nélkül megjelent hirünket.

Az Óbudai piac ügyében kaptuk a következő figyelemreméltó sorokat Óbudáról. Óbuda előljáróságát, a bizottsági és választmányi tagok értekezleté erősen foglalkoztatja jelenleg a piac elhelyezésének fogas kérdése. A Tavasz-utcai árusokat át kell helyezni, mivel a villamos vasutnak vágányait a Kórház-utcából a Tavasz-utcába helyezik át, hogy igy a Vörösvári-ut forgalmát könyebben bonyolithassák le. De hova helyezzék őket, mikor a Flórián-téren sincs elég hely. Óbuda és Ujlak polgársága a türhetetlen piaci mizériák gyökeres orvoslása miatt több száz aláirásos kérvényt nyujtott be a főváros tanácsához s egyidejüleg felkérte a bizottsági tagok és a választmány értekezletét ez elódázhatlan kérdés tárgyalására. A polgárság legnagyobb része oly piacterületet óhajt, ahol a termelők és árusok nagyobb tömege is kényelmesen tud elhelyezkedni és a vásárló közönség is nyugodtan, veszély nélkül szerezhetné be élelmi cikkeit. A vélemények eloszlanak. Többen a dunapartra tervezik, mivel az kevesebb költséggel terhelné a fővárost, csakhogy ott a helyiérdekü vasut és az esztergomi vasut állandó közlekedése veszélyezteti a vásárlókat. Nagy pártja van annak a tervnek, mely a Pacsirtamező-, Szőlő-, Selmeci- és Kenyeres-utcák között elterülő óriási nagy négyszögre óhajtja áthelyeztetni, mely tér megnyitásával oly piacterületet szereznének Óbudának s egyben Ujlaknak, mely egy évszázadra megoldaná a jövő piac kérdését. Minden oldalról könnyen hozzáférhető és a kocsik százai helyezkedhetnének el rajta. A fővárosnak még meg kellene venni mintegy négy ingatlant, a többi a téren ugyis már a fővárosé. 40.000 lakos olcsóbb ellátásának kell alkalmas területet szerezni és ennél alkalmasabb terület nincs a kerületben. Ez a rész lesz rövid időn belül a legszebb és legnépesebb része a kerületnek, mig a többi rész a nagy indolencia folytán stagnál és kevésbé képes fejlődni.

Turán

— Gondolatok a világszövetséghez. —

Szent István ünnepe önkéntelenül veti föl mindnyájunkban azt a gondolatot, hogy a turáni népek e kiváló államférfia, aki ezer évet tudott megalapozni egy nemzet életében, idegenek között s ezzel exponált, előre tolt helyzetben a civilizált Európa szivében vezető államot alkotott a turáni népek számára, — nem volna-e alkalmas, hogy ezt a nemzeti ünnepet a turániak világünnepévé avassuk.

Telkes Aladár veti föl az eszmét, hogy ez alkalomra meg kellene hivni ezentul az összes turáni népeket, ami világhirüvé tenné Szent István ünnepét. Ez volna egyelőre az összekötő kapocs, mely egymáshoz füzné a turániakat, akik között él a magyar nemzet hire-neve, ahol regélnek a hős magyar nemzetről, mely elfoglalta őseinek, a hunoknak, az avaroknak földjét és megrázkodtatta egész Európát.

Csakhogy előbb magát az ünnepet kellene oly nemzeti ünneppé tenni, amelyen kénytelen részt venni e nemzet minden magas rangu tisztje és méltósága s ehhez az első lépés az volna, hogy az ország kormánya nyerje meg a korona fölkent viselőjét annak az eszmének, hogy Szent István ünnepén minden esztendőben tegye át székét néhány napra az udvar és Őfelsége a magyar király Budára.

Ez adná meg a kellő fényt és pompát!

A Budai Szinház műsora:

Vas.: (d. u.: Kis király.
(este: A Tolonc.
Hétfőn: Leányvásár.
Kedden: Liliomfi.
Szerdán: Az ezred apja.
Csütörtökön: Nebánts virág.
Pénteken: Éva.
Szombaton: A milliárdos kisasszony.
Vas.: (d. u.: Mozi király.
(este: A falu rossza.

Hirek.

Memorandummal fordul a Szépvölgy rendezése érdekében a pusztaszeri-ut megnyitása, a közvilágitás és közbiztonság javitásáért az ujlaki demokrata szervezet a főváros tanácsához. Julius 23-án ez ügyben értekezletet is hivtak egybe, melyen dr. Pető Sándor országgyülési képviselő, Szépvölgy egész lakossága és „Csatárka dülő Egyesület“ küldöttségileg is részt vett. Az élénk vitában Fülöp László dr., Magyar Adolf és Ronga Sándor kivánták erélyesen a Szépvölgy nagy érdekeinek mielőbbi rendezését. Julius 26-án helyszini szemlét is rendeznek ez ügyben. — Itt is sikerült fölkelteni a csendesen megnyugvók érdeklődését azokkal a közleményekkel, amiket a Szépvölgy érdekében irtunk volt.

Sándor Pál a közuti vasut vezérigazgatója, kit a mult héten sajnálatos baleset ért, már annyira fölépült sérüléseiből, hogy az ágyat elhagyhatta és hüvösvölgyi villája kertjében üdül. A közéletben oly tevékenyen résztvevő vezérigazgató állapota iránt nagy volt a részvét és az érdeklődés.

A halastó Óbudán, amiben halak is lesznek, tó is lesz a halak körül, most van a peterakás stádiumában. A petéket most látják el plombával. Edgig ugyanis csak olyan közönséges vad dunai halak tenyésztek volna benne, de most, hogy a próbamedence költségeinek „fedezetét“ a kormány jóváhagyta — valóságos államilag igazolt székesfővárosi halak fognak ott uszkálni, ha — a próba sikerül.

A halállépcső, mely egyelőre még csak baleset lépcső, nem is lehet másnak az alkotása, mint a közuti vasuté, ahol sinrakó mérnökökkel végeztetnek épitészeti munkálatokat. Csakis igy érthető, hogy Hüvösvölgyben a Zuhatag-ut felett épült hidhoz olyan lépcsőt épittetett a közuti, melynél meredekebbet képzelni sem lehet és a lépcső fokai oly szükek, hogy emberi láb azon el nem férhet. Igy aztán a környéken lakó s a lépcsőre látó nyaralóknak elég idegrázó látványosságban van részük, mert alig van nap, hogy ott baleset ne történjen. Gyerekek gurulnak le, de nagyobbrészt a piacról hazatérő éltesebb nők járnak ott rosszul, mert lejönni még kinosabb, mint felmenni. Legutóbb a feléről gurult le egy idősebb asszony megrakott cechert emelve és csodálatos szerencse, hogy komolyabb baja nem történt. Ami azonban késik, nem mulik s ott előbb-utóbb nyakát

Elsőrendü angol női ruhák Előnyös fizetési feltételek mellett Füles József-nél készülnek II., Irma-tér 3. sz.

HÁZILAG készitett női, férfi és gyermek fehérnemüek kezesség mellett rendkivül jutányosan Preisach Józsefnél Krisztina-tér 3.

BUDAI Általános Tak.-pénztár R. T. Budapest, II. ker. Fő-utca 9. sz. A Pesti Magyar Keresk. Bank által alapitott s annak érdekkörébe tartozó intézet. Foglalkoziktak -pénztári üzlet összes ágazataival. Ügyfeleink kényelmére modern felszerelésü :-: Safe-deposit osztályt rendeztünk be, melyben a bérlő saját zára alatt tart rekeszt: mérsékelt dij mellett bérelhető.

Katonazene naponkint DÉLUTÁN és ESTE. »Várkert-kioszk« a Dunaparton. Propeller átkelés. FORGÓ KÁROLY tulajdonos

Szt.-Lukács gyógyfürdő. :: Téli és nyári gyógyhely csuz, köszvény, ideg- és bőrbajok ellen. Természetes forró meleg kénes források, radium iszapfürdők, iszapgöngyölések, kő- és kádfürdők, vizgyógyintézetek, gőzfürdők és gyógyvizuszodák. Radium-Emanatorium. Thermopenetratió. Nagy gyógyszálloda és Thermal-gyógyszálloda. Kimeritő prospektust küld a Szt.-Lukácsfürdő Igazg. Budán.

BENE és WEIN okleveles gépészmérnökök műszaki irodája V., Falk Miksa-u. 3. Telef. 119-91. Maxschorch & Comp. RHEYDT elektromor és dinamógépgyár m. orsz. képviselete.

VIRÁG, KOSZORÚ egy félóra alatt kapható özv. Dominits Gyuláné virágüzletében II., CSALOGÁNY-UTCA 50. SZ.

Express-boy company, Budán II., Lánchid-utca 13. Telefon 66-23. Telefon 66-23. Pesten: IV., Veres Pálné-u. 3. sz. Telefon 139-47.

szegi valaki. Senki se jár ott szivesen, de kénytelen vele. Mindenki örömest elmenne a Küry-megállóhoz, ha oda egyáltalán el lehetne jutni, csakhogy oda ut nem vezet. Pedig a polgárság testi épsége követelné, hogy ezt a száz lépésnyi utat a város rendezze és legalább gyalogutat épitsen. Nem állana másból, mint néhány bokor kivágásából s az igy nyert uttest rendezéséből, melyen, aztán a villák mentén gyalogut vezetne a megállóhoz és nem egy 36 fokos létraszerü lépcső.

Súlyos veszteség érte *Linke* Károly fő-utcai divatkereskedőt, mely széles körben őszinte részvétet keltett e rokonszenves fiatal kereskedő iránt. Szép, szőke, ifju neje gyermekágyi lázba esett és az orvosi tudomány nem tudta megmenteni.

Atlétikai versenyt rendezett 19-én az Óbudai Tornaegylet fényes eredménnyel. A siker érdekében az egész egyesület vezetősége buzgólkodott.

Az alkotásról nevezték el az Alkotás-utcát — tévesen, mert a Krisztina-körut 99. számu házat, mely valamikor az Alkotás-utca 1. száma lehetett, nevezték régen: „Zur Schaffung.“ Homlokzatán a teremtő Isten szobra látható, még pedig sikerült kivitelben. Ezt a Schaffungot forditották le szerencsétlenül Alkotás-ra, holott az *Teremtés*-t jelent s igy jutott az utca tévesen a nevéhez. Ezt a szobrászati emléket meg kellene majd őrizni, mert hisz a ház előbb-utóbb lebontás alá kerül. Van olyan becses, mint a Nagy Kristóf.

A ravasz svábok, akik a nyert széna fejében vállalják az Ördögárok kaszálását, világért sem vágják a csalánt és az uti laput, meg a különféle dudvát. Ők csak a füves részeket kaszálják. A budai kerületek mérnökei hiába biztatják őket, hogy a csalán jó lesz a fiatal pulykáknak, — nekik nem kell. Mert a ménkő ugyan nem üt a csalánba, de csalán azért megcsipi a svábot. Csakhogy a ravasz sváb nem nyul csalánhoz. Igy aztán az Ördögárok maholnap egyetlen nagy csalántelep lesz.

Mindent Pestnek! Még azt is, amihez minden cimen Budának van joga. Hiába van itt a mi territoriális hadseregünk, a bosnyák, melynek zöme muzulmán — hiába áll itt Gül baba sirja, ahová minden hive Mohamednek elzarándokol, ha nyugatra megy — hiába, mert már jóváhagyta a kormány a városnak azt a határozatát, hogy a mohamedán temetőt Rákoskereszturra épitsék föl. Ezért az egyért adtunk volna akár hármat is.

Barakkiskolát kap a Németvölgy a Böszörményi-uton, amivel ez a vidék ismét lakályosabbá lesz, legközelebb már elkezdik az épitést.

Közuti korrajz volna egy tréfás kérdés, mely August F. József cukrász révén vált szállóigévé Budán, aki ismert arról, hogy talpraesett megjegyzései vannak. Valóságos Augusztiádok. Most is, hogy szalmaözvegy, valami édesebb helyre készült és este 10 órakor otthagyta a cukrászüzletet, állitólag üzleti ügyben. A Krisztina-tér másik sarkán várta a hüvösvölgyi kocsit. Nagyon égett már az üzleti vágytól és idegesen számlálta a perceket, már 41 perc elmult és a 41-es nem jött. Ellenben omnibusz jött s ekkor történt a klasszikus kérdés. A Szentjánostér felöl jövő omnibusz kocsisát kérdezte, hogy: — „Ugyan kérem, nem látott utközben valahol egy villamoskocsit?“ — Ez pedig jellemző.

Iparos érdekek.

A budai iparoskörök értesitője. — A II. ker. Iparos-kör hivatalos közlönye.

A mellőzött épitőiparosok között mindáltalánosabb a panasz, mert a kerületbeli müépitészek és épitőmesterek mellőzik őket és más, idegen kerületi, leginkább pesti iparosokkal dolgoztatnak. Ezen mellőzés miatt körlevelet intézett a II-ik kerületi Iparoskör elnöksége a II. kerület épitészei- és vállalkozóihoz, figyelmükbe ajánlva, hogy az épitőipar bármely szakmájába vágó számos kiváló mester van a kerületben, akik a versenyt bárkivel is fölveszik, pontos és minden igényeket kielégitő követelményeknek megfelelnek. Garancia erre az eddigi müveik, vagyonállásuk és lelkiismeretük. Kéri az iparoskör, hogy ezeket pártoljuk és fölajánlja e kérelem méltatása esetén, minden előfordulható esetben a legnagyobb készséggel fog közbenjárni.

Kelenföldi Iparos Kör fölhivja körlevélben a tagjait, hogy az orsz. választókat összeiró külldöttség előtt jelenjenek meg és választói jogosultságukat igazolják és ha kell, követeljék. Az iparos osztály akarata nálunk eddig nem érvényesült, mert jogait elhanyagolta, vagy erejét más pártok érdekében szétforgácsolta; tömegének igy nem volt sulya. Ennek következménye az, hogy az iparosság a társadalomnak csupán teherviselő alanya. A szétforgácsolt társadalmi rétegek, bármily nagyok is különben, érdekeiket megvédeni egyáltalán nem képesek. Jelentkezni lehet (a Váli-uti iskolában) naponként este 5—8 óra és vasárnap délelőtt 10—12 óra között bezárólag augusztus hó 10-ig.

Iparosok szövetkezete cimen az I. ker Iparoskör kebelében megalakult és helyiségében működő pénzintézet e hó 29-én rendezi *alakuló* közgyűlését, amennyiben alapszabályait már jóváhagyta a minisztérium és a megalakulás után azonnal megkezdi működését, amihez nagy reményeket füz az iparosság, mert oly egyének állanak az élén, akik iránt régen és föltétlen bizalommal van a budai iparos osztály. A szövetkezet elnöke Szebeny Antal dr. orsz. képviselő, igazgatója Havas József, az iparoskör volt elnöke s ugy az igazgatóságba, mint a választmányba a budai iparosok vezérembereit választották.

A nyári mulatság, melyet az I. kerületi iparoskör a Béla-kertben rendezett, a rendkivüli erkölcsi sikeren kivül fényes anyagi eredménynyel is járt. A kör alapja javára a tiszta haszon 300 korona, mely esetleg még növekedhet. A nyári szünet dacára sem szünetel a kör vezetősége részéről a munka és erős előkészületek történnek a szeptemberben megünneplésre kerülő 10 éves fenállásának évfordulója, amit a kör zászlójának, mint egyesületi zászlónak fölszentelésével szándékozik az elnökség egybekötni. Fölhivta a kör összes tagjain kivül a kerület minden kézmüiparosát körlevélben, hogy a választói jogosultságát szerezze meg, amiben készséges támaszt talál mindenki Máthé István elnök személyében, aki tagja az összeiró bizottságnak.

Akik kimaradtak a választói listából, azokat arról értesiti a II. ker. Iparoskör elnöksége, hogy jelentkezzenek az összeiró bizottságnál, ahol a kör elnöksége már megtette a kellő lépéseket, hogy fölvétessenek. Az elnökség szorgalmasan utána járt, hogy kik maradtak ki a kör tagjai közül és az iparos-osztály politikai sulyának érdekében szorgalmazza a kimaradottak fölvételét.

Vendéglői élet.

A dunajobbparti szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők ipartársulatának hivatalos közleményei.

Választmányi ülése volt az I-II-III. kerületi ipartársulatnak julius 16-án. Princz István a zágrábi, Hauberl József és Marx Miksa a marosvásárhelyi kongresszus eredményeiről, határozatairól számoltak be, mint a budai társulat kiküldöttei. A folyó ügyek és a pénztáros jelentése után az elnök éltetésével ért véget a gyülés.

Uzsonnára gyültek össze *Kuncze* Ödönnél, a budai ipartársulat elnökének szent-endrei uti vendéglőjében julius 23-án a társulat tagjai. Vidám hangulatban a késő éji órákig voltak együtt.

Áll a harc a pálinkamérők ellen, mert a székesfőváros szabályrendeletei között van egy rendelkezés, amely szerint a téli időszakban a vendéglők és korcsmák reggel 6 órakor, viszont a pálinkamérések már reggel 5 órakor nyithatók. A szabályrendeletet különösen a gyárak utvonalán fekvő vendéglősök és korcsmárosok érzik sérelmesnek és igazságtalannak. Sérelmesnek üzleti érdekeikre, de igazságtalannak is, hogy a gyári munkásokat már a kora reggeli órákban, még munkájuknak megkezdése előtt, a pálinkamérések látogatására kényszeritik. A munkás ugyanis mielőtt megkezdené munkáját étkezik, minthogy pedig reggel 5 órakor csak pálinkamérések vannak nyitva, ezt az étkezést ott kénytelen elvégezni, s ezzel kapcsolatban, akarva nem akarva, pálinkát is kell innia. A sérelmes városi szabályrendelet módositására akciót indit a székesfőváros bal és jobbparti vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata. Memorandumban azt kivánják a tanácstól, hogy a nyitási időt egységesen állapitsa meg a pálinkamérésekre és korcsmákra nézve.

DENEVÉR

szabásu BLUZ-újdonságok, valamint PANAMA SPORT-BLUZOK legszebb választékban PREISACH JÓZSEF-nél I. kerület, Krisztina-tér 3. szám.

Hegedüt, tárogatót, cimbalmot

és a többi hangszereket általánosan elismerve LEGJOBBAN SZÁLLIT Magyarország legnagyobb hangszergyára

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari szállitó, zeneakadémiai, :: szinházak és a hadsereg szállitója, :: :: :: a Rákóczi-tárogató feltalálója. :: ::

Budapest, II., Lánchid-u. 5.
Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Régi hangszerek javitása, vétele és becserélése. Árjegyzék minden hangszerről külön.

Buda legnagyobb festékáru kereskedése

Alapittatott 1901. BUDÁN.

Weisz Lipót

Főüzlet és iroda: III., Tavasz-utca 5. sz. (104—36.)
Fiók Budán: I. ker., Fehérvári-út 39. sz. (153—65.)
Fiók Budán: II. ker., Kolossy-tér 2. sz. (113—77.)
Ujpesten: Árpád-utca 91. szám. (61—48.)
Vácott: Kuriai-Szálló épülete.

Reiszmann

zongora terem

II. ker., Margit-körut 1. sz.

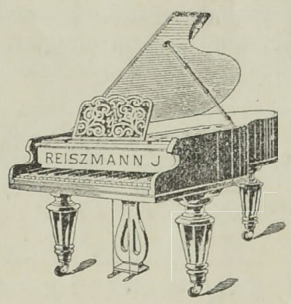

Hires külföldi, valamint saját gyártmányuzongorák és pianinók nagy választéku raktára.

Átjátszott zongorák becserélteinek vagy legmagasabb árak mellett megvételnek.

JAVITÁSOK ÉS HANGOLÁSOK kezesség :: mellett a legolcsóbban eszközöltetnek. ::

OLCSÓ BÉRLET!

orgyilkos tanyán, — addig ásuk el a béke fegyverét, a csendes ideákkal foglalkozó ujságot.

A világháború pedig igazán feleslegessé teszi a hetilapok megjelenését.

A Budai Napló függetlenül intézheti sorsát, mert semmiféle párt kötelékébe nem tartozik, pártpolitikát nem folytatott s igy még a pártérdek sem követeli, hogy mi akkor is a közönség elé lépjünk, amikor azt egészen más irányu érdeklődés köti le.

A diadalmámorban hazatérő sereget ujból üdvözölni fogja a Budai Napló, de addig lemondunk arról a kedves kötelességteljesitésről, amelylyel mindig szolgálatára állottunk mélyen tisztelt olvasóinknak és bejelentjük, hogy egyelőre nem jelentetjük meg a Budai Naplót, amig a helyzet nem tisztul, amig ismét le nem száll a felzaklatot lelkekre a béke.

Viszontlátásra a győzedelmes háború után.

J. Viraág Béla.

y gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

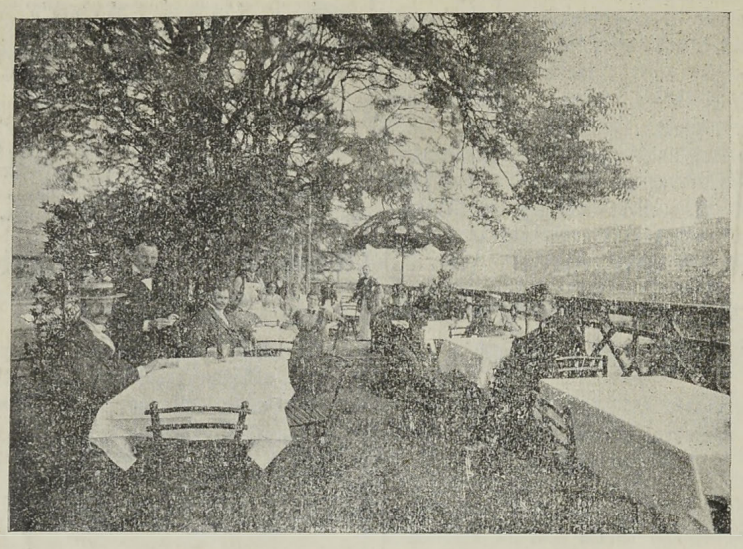

Terrasz-vendéglő a Déli Vasut indulási oldalán, a Krisztina-körutra kiugró magaslaton. Árnyas, levegős, szép kilátást nyujtó restaurant a Vérmező felett. Régi hirű konyha, kiváló sör és bor.

Korona kávéház

és **VENDÉGLŐ**, a III. kerület legszolidabb és legmodernebb ETKEZÓ és SZÓRAKOZÓ helye. Naponta friss :-: ZÓNAREGGELI, :-: étlapszerinti ebéd s vacsora. A kávéházban a kerület LEGELSŐ PRIMÁSA
DOMBI GYULA
teljes zenekarával muzsikál. Pontos és szolid kiszolgálást biztosit :-: tisztelettel
VÁRLAKY ALBERT.
III., Korona-tér 3. sz.
TELEFON: 3—46.

Gyönyörű kivitelü siremlékek művészi tervek alapján.
Zupán József
Farkasrét. Siremlékműraktár.
I., Németvölgyi-ut 72. sz.
A temetővel szemben.
Minden e szakmába vágó munkát lelkiismeretesen és jutányosan végez.

5 korona a legszebb szobadisz, **JÓKAI MÓR** domborművü arcképe a budai szoboralap javára. Megrendelhető a kiadóhivatal utján.

Dombovári
Babári Jóska
egyéves nagysikerü külföldi utjáról hazaérkezve, tiz tagu zenekarával a
Batthyány kávéház
(Buda, II., Batthyány-tér)
nagy terraszán muzsikál.

Telefon 36-09.
NAGY BÉLA
cukrászszalonja
II., Fő-utca 73. sz.
FAGYLALT KÜLÖNLEGESSÉGEK
FIVE CLOCK THEE SALON.

Lackenbacher György
BÁDOGOS M.
GÁZ és VIZVEZETÉK BERENDEZŐ.
Telefon: 41-81
II. Fő utca 7.

Jégverem u. 2. Margit rakpart 4.

Folt — volt!
VEGYILEG mos, fest, tisztit,
KEHRLING K.
gőzfestődéje és vegytisztitóintézete
III., Zsigmond-tér 10. sz.
Telefon 75-05.

Hóditó körutra indul az uj kőbányai sörfőzde:

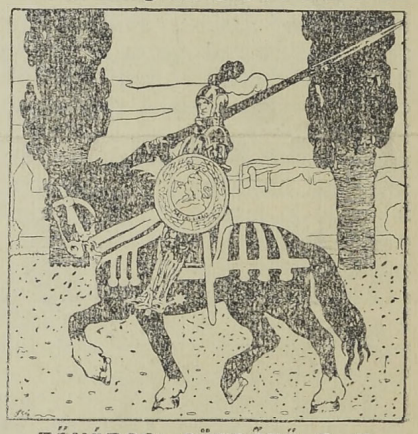

FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R. T. KŐBÁNYÁN

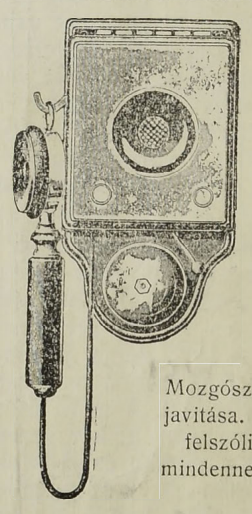

Bölczy Lajos
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT
Villanyszerelő
II., Iskola-u. 5. sz. és II., Szilágyi Dezső-tér 4. sz.
KÜLÖNLEGESSÉG:
Mozgószinházak teljes berendezése és javitása. Tervezeteket, költségvetéseket felszólitásra készit. Eladásra kész, mindennemü villamos cikkek és csillárok raktáron vannak.
Elvállal: Villamos-világitás, Erőátvitel, Telefon, Csengő, Villámháritó berendezéseket és javi-:-: tásokat. :-:

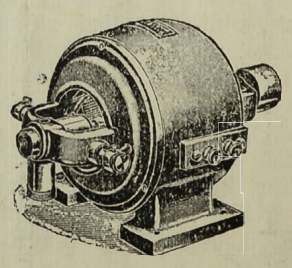

Telefon: 158-16.

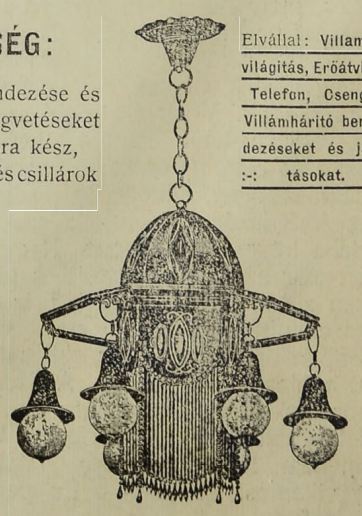

nyisson s azt telefonnal fölszerelve egyik tisztviselője vezesse, aki igy állandó összeköttetésben állana a központtal. Ennek közlésére kértek föl bennünket többen, akik ma félnapokat töltenek hiába Pesten.

Helyreigazitást kell közölnünk a legutóbbi számban „Nevek“ cimen megjelent hirünkre vonatkozólag, mert esetleg téves értelmezésre ad alkalmat oly körökben, ahol a a viszonyokat nem jól ismerik. A Kelenföldi demokrata párt elnöksége annak a kijelentésére kért föl bennünket, hogy *Eiser Sándor* füszernagykereskedő régi, rendithetlen hive a demokrata pártnak s ő másféle politikai alakulás felhivását nem irta alá. — Ezt szivesen közöljük, de szolgáljon a mi igazolásunkra, hogy régebben a Kelenföldi Kaszinónak tagja volt Eiser *Nándor*, mely kaszinó a szabadpolgári párt alapitása s most egy épen ellenkező irányú pártalakulásban vesz részt, ami jogosulttá tette név nélkül megjelent hirünket.

Az Óbudai piac ügyében kaptuk a következő figyelemreméltó sorokat Óbudáról. Óbuda előljáróságát, a bizottsági és választmányi tagok értekezleté erősen foglalkoztatja jelenhogy ez alkalomra meg kellene nivni ezentul az összes turáni népeket, ami világhirüvé tenné Szent István ünnepét. Ez volna egyelőre az összekötő kapocs, mely egymáshoz füzné a turániakat, akik között él a magyar nemzet hire-neve, ahol regélnek a hős magyar nemzetről, mely elfoglalta őseinek, a hunoknak, az avaroknak földjét és megrázkodtatta egész Európát.

Csakhogy előbb magát az ünnepet kellene oly nemzeti ünneppé tenni, amelyen kénytelen részt venni e nemzet minden magas rangu tisztje és méltósága s ehhez az első lépés az volna, hogy az ország kormánya nyerje meg a korona fölkent viselőjét annak az eszmének, hogy Szent István ünnepén minden esztendőben tegye át székét néhány napra az udvar és Őfelsége a magyar király Budára.

Ez adná meg a kellő fényt és pompát!

gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.

Budai Napló

Megjelenik: hetenkint kétszer.
Nyáron át csak csütörtökön.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Attila-nyomda I., Szt. János-tér 1/a.
„ATTILA" könyvnyomtató műintézet.

Minden levél a szerkesztőségnek címzendő. Telefon: 108—29.

Előfizetése:
Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Egyes szám ára: . . . . . 10 fill.

1914. augusztus 1.
30. szám.
X. évfolyam.

Hirdetések ára:
Egy hasáb széles, egy centiméter magas terület egyszeri közlésnél . 2 K
Minden további centiméter . . . 1 „
Negyedéves hirdetőknek 5% kedvezmény.

Nyilttéri közlés dija soronkint . . 1 kor
Szöveg közötti közlés „ . . 2
Kis hirdetések ára:
Minden szó . . . . . 6 fill.
Vastag betüvel . . . . . 10 „
A hirdetések dija előre fizetendő.

Nagyrabecsült olvasóinkhoz!

Végzetessé válható történelmi nagy napokat élünk. A rendes polgári elmélkedés helyett rendkivüli, izgalmas gondolatok szállják meg a lelkeket, — világraszoló események érdektelenné teszik az apró napi eseményeket, — a kockán forgó országos és nemzeti érdekek háttérbe szoritják azo[illegible]gos, de törpévé lett, apróra zsugorodott *helyi* érdekeket, amiket [illegible]dai Napló hasábjain szolgáltam.

[illegible]hasem volt a célja és törekvése ennek a lapnak, hogy hireket közöljön, — hanem egyedüli hivatása az volt, hogy Buda érdekében eszméket, gondolatokat és terveket termeljen, azokat széles körben tegye rokonszenvessé, fölhivja azokra a hatóságok, az illetékes körök figyelmét és igy szolgálja eszmei téren a Duna jobb partján elterülő városrész sajátos, külön érdekeit.

A háboru most mindenek felett annyira lefoglalja az elmét, hogy más ügy iránt alig érdeklődik. Mohón veti magát minden hiradásra, mely a harctérről jön és az ujságok ma csakis és kizárólag ezt a célt szolgálják. A kiválóan szerkesztett s a világsajtóban méltó helyet elfoglaló esti lapok a nyolc oldal terjedelemből hetet a háborus jelentéseknek szentelnek s alig egyet az okvetlenül szükséges hireknek.

Ilyen viszonyok mellett azok a csendes eszmék, amelyek ápolása és terjesztése képezte a Budai Napló hivatását — teljesen elvesztik hatásukat. A legszerencsésebb gondolat is kárba vész, mert nincs, aki meghallgassa, nincs aki végrehajtsa. Az illetékes tényezők figyelmét lefoglalja a háboru s az azzal kapcsolatos bajok és viszásságok elintézése. Kárba vész ma minden eszme, minden terv, minden gondolat, mely békés, rendes viszonyok mellett talán korszakalkotó átalakulásokat és üdvös változásokat idézhetne elő. Ki mérlegelje azokat ma? Olvasóinknak izgalmak közt élő lelke fogékony-e ma azok iránt?

Nem.

Érzem és gondolataim minden érvelése azt mondja, hogy — nem! Nincs célja ma az ideális eszméket szolgáló lapok megjelenésének. Az olvasó közönséget nem érdeklik, a közügy terén eredményt nem érnek el. Megjelenésük nélkülözi a komolyságot és az olvasót is bántja, hogy országos válságok idején, amikor minden izgalom egy irányba fordul, — amikor az ágyuk dörgését lesi, halálthozó puskagolyók zugása közben, — mi a szorgalmas méhe zümmögésével dongjuk körül a fülét.

Immár huszonnyolc esztendeje, hogy a tollat forgatom mint iró és mint hirlapiró. Nekem ez a hivatás, egyuttal a kenyerem. Nekem ezt a hivatást a legkomolyabban kell szolgálnom.

Én nem tehetem azt, hogy mint intim jellegü, hetenkint megjelenő, helyiérdekü ujság, — mímeljem a világsajtót és naponkint külön kiadásokkal filléreket szedjek el az *ujabb* értesülésekre vágyó közönségtől. Én beismerem, hogy nem tudok versenyezni azokkal a nagy szervezetü lapokkal, amelyek ma — rettenetes költségek árán — külön tudósitókat tart[illegible] Bécsben, Berlinben, Párisban, Pétervárott, Zimonyban, Bosniában, [illegible] válságos helyzet minden érdemes pontján. De nem is tartom összeegyeztetőnek a hirlapirói tisztességgel, hogy külön kiadásokban ujból föltálaljak más hangzatos cimek alatt olyan értesüléseket délután, amiket már reggel olvasott a közönség, mely pusztán csak az ujságárusitók hangos kiáltására ugrik bele a lapvásárlásba, hogy — „külön kiadás!"

Nem ez volt az én lapom hivatása, s a budai olvasó közönség eddigi jóindulatát és a lapomnak nehezen szerzett erkölcsi értékét nem vagyok hajlandó felváltani — igy szerzett — fillérekre.

Megoldást kerestem, hogy az olvasó közönségemet ne terheljem *most* kis érdekü közlemények feltálalásával, de ne is kárositsam meg, — különben a körülmények is arra kényszeritenek, hogy ily megoldást találjak. Fiatal munkatársaim kardot kötöttek, ki hivásra, ki önként, — a nyomda személyzetét megtizedelte a mozgósitás.

És elment a harctérre olvasóim javarésze. Akik itt maradtak, aggódva várják az Aldunáról érkező hireket és szivszorongva, könnyes szemmel kit érdekel ma, hogy a Tabánt jól szabályozzák-e avagy nem.

Tegyük le a tollat néhány hétre.

Ez a háború rövid lesz. A rácz hadak nem tudnak megállani velünk szembe és Európa egyik nemzete sem veheti oltalmába ezt a gyilkos csürhét. Néhány hét alatt végig tipornak didalmas seregeink ezen az orgyilkos tanyán, — addig ásuk el a béke fegyverét, a csendes ideákkal foglalkozó ujságot.

A világháború pedig igazán feleslegessé teszi a hetilapok megjelenését.

A Budai Napló függetlenül intézheti sorsát, mert semmiféle párt kötelékébe nem tartozik, pártpolitikát nem folytatott s igy még a pártérdek sem követeli, hogy mi akkor is a közönség elé lépjünk, amikor azt egészen más irányu érdeklődés köti le.

A diadalmámorban hazatérő sereget ujból üdvözölni fogja a Budai Napló, de addig lemondunk arról a kedves kötelességteljesitésről, amelylyel mindig szolgálatára állottunk mélyen tisztelt olvasóinknak és bejelentjük, hogy egyelőre nem jelentetjük meg a Budai Naplót, amig a helyzet nem tisztul, amig ismét le nem száll a felzaklatot lelkekre a béke.

Viszontlátásra a győzedelmes háború után.

J. Virág Béla.

Nyomatott az Attila kő- és könyvnyomdai műintézet nagy gyorssajtóján. I. ker., Szt. János-tér 1/a. Telefon 108—29.